

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Getty Research Institute

Ex Lib. Joh. Ant. Madri Medici

~~1777~~

ARISTO

PHANIS COMICORVM

Principis Comœdiæ vndecim,
è græco in latinum, ad verbū,
translatæ; ANDREA
DIVO Iustinopoli:
tano interprete;
Quarum nomina sequens
pagina indicabit.

Cum Gratia & Privilegio
Senatus Veneti.

VENETIIS M. D. XLII.

ARISTOPHANIS COMOEDIARVM
NOMINA.

PLVTVS.

RANAE.

ACHARNES.

AVES.

CONCIONANTES.

LYSISTRATE.

NEBVLAE.

EQVITES.

VESPAE.

PAX.

SACRA CERERIS

CELEBRANTES.

AMPLISSIMO BONARVM ARTIVM

Patrono, ALEXANDRO Farnesio, S.R.E.

Cardinali meritissimo, Andreas Diuus

Iustinopolitanus salutem et
felicitatem.

SEMPER Ego cum natura mea, tum doctorum
præceptis magnam credidi uirtutis esse uim: nunc
autē clariore multo, atq; illustriore argumento id perspe
xi. Cum enim audissem, te bonarum artium patrocinium
suscepisse, ijsq; ita florere, ut magnam laudem ab omni
bus feras: statim in tui non dicam beneuolentiam, sed pie
tatem, obseruantiamq; ita exarsi, ut nihil magis postea co
gitarim, quàm hūc meū animū, quacūque ratione possem,
tibi declarare. Quid igitur in hac re præstarem, homo ab
ijs rebus destitutus, quæ tuæ dignitati cōueniunt: omnino
nihil est tam amplum, quod non uirtus et magnitudo tum
ingenij, tum fortunæ tuæ superet: quæ enim animi sunt bo
na, ea in te ita elucescunt, ut in nullo magis: quæ uero for
tunæ, tanta sunt, et tam multa, ut optare supra nihil pos
sis. Auus tuus sanctissimus, et optimus, quo nemo unquam
maiore hominum lætitia et expectatione pōtificatum est
adeptus, nemo maiore sapientia et æquitate administras
uit, suæ gloriæ quasi radies ita diffundit, ut magnam par
tē in te transmittat. Pater uero tuus quantus est, Dij īmor
tales, certe priscos illos imperatores aut adæquat, aut su
perat. Denique tota familia tua nihil est illustrius, nihil
honoratius. Quæ res cum soleant homines insolentiores,
et superbiores efficere: summa tamen moderatio, et na
turæ benignitas in te cernitur: idēq; nihil magis, quàm

eorum , qui te colunt , animum perpendi. Quæ me ratio impulit , ut auderem ego quoque exiguum munus amplitudini tuæ dicatum mittere : exiguum tamen , si magnitudini tuæ conferatur : si uiribus nostris , multo maximum . ARISTOPHANIS comœdias supericribus annis non sine summis laboribus , ac uigilijs latinitate donauit . eas hortatu quorundam hominum , quorum auctoritas apud me plurimi est , ut imprimendas curarem , sum adductus . Quoniam uero ita usus obtinuit , ut nullus ferè liber in lucẽ exeat , quin prius alicuius excellētis , ac præstantis uiri tutelæ cōmēdatus fuerit , ut scilicet detractorum calumnias nō extimescat : iccirco quicquid in hac trallatione positum est à me diligētiae , ac studiij , id tuo numini consecratum esse uoluimus : cuius humanitatem ab omnibus iam prædicari audio . illud autē magnopere doleo , eum me non esse , qui , quantum cupiam , declarare ualeam . quod autem ualeo , hoc est ; ut dotes tuas celebrare , quantum in me est , nunquam desinam : et si nō est hoc officium ualde a te requirendum , qui et iam ipse te summis ornas laudibus ; et habes , ut audio , qui tecum uiuunt , teq; assidue colunt , doctiores longè , ac eloquentiores , quàm ego sum , pquā multos . Sed ne te grauissimis studijs occupatum diutius detineam , finem faciam , si prius illud te rogabo , ut in eorum , qui te obseruāt , numerum me , qui iam pridem tui sum obseruātissimus , recipere ne dedigneris . quod si facies , magnum meæ in te pietatis præmium tulisse me existimabo . Vale .

ARGVMENTVM PRAESENTIS FA-
BVLAE PLVTI, EST HOC.

SENEX Quidā Chremylus pauper existens sub-
stantia, abiit ad Deum. interrogauit autem Deum
quomodo ad manifestam, delicatamq; transmutaret uis-
tam. talem autem promisit uaticinium. Vaticinatur au-
tem ipsi Deus exeunti templum, hunc sequi cui primo
incideret; et iam cæco et seni incidens sequebatur, im-
plens uaticinium. erat autem Plutus hic. Postea autem
disputans cum ipso inducit ad Aesculapium medicatus-
rus ipsum cæcitatē; et sic diues fieret; in quo egreferēs
Paupertas uadit obiurgans hoc facientes: cum qua dis-
putatio non inepta sit, comparatis malis Paupertatis,
et Pluti bonis à Blepsidemo et Chremylo, multisq; alijs
influentibus, in arce Athenarum sacrificauerunt Plu-
ti simulacra.

PERSONAE PRAESENTIS
FABVLAE PLVTI.

Cario seruus.

Plutus.

Blepsidemus.

Mulier Chremyli.

Alter uir iniustus.

Anus

Mercurius.

Chremylus dominus.

Chorus rusticorum.

Paupertas.

Iustus uir.

Sycophanta.

Iuuenis

Sacerdos Iouis.

4

ARISTOPHANIS

PLUTVS

ANDREA DIVO IVSTINO,

politano interprete, ad
verbum translatus.

CARIO SERVVS.

VAM molestares ē; o Iupiter et Dii,
Seruum fieri desipientis heri.
Si. n. optima seruus dicens cōtigerit,
Visū fuerit aut n̄ facē hęc possidēti
Participare necessitas seruū mala.
Corporis enim non finit dominum

Dominari fortuna, sed emptorem.

Et hęc quidem iam hęc. Apollini autem

Qui uaticinatur tripode ex aureo,

Quærelam iustam quæror hanc, quòd

Medicus existens, et uates (ut dicunt) sapiens

Insanientem remisit mei herum;

Qui sequitur à tergo hominem cæcum;

Contrarium faciens quàm ipsi facere.

Nam uidentes cæcis præimus.

Hic autem sequitur, et me insuper cogit.

Et hęc, respondente omnino neq̃ quicquam

Ego quidem igitur non est quomodo tacebo,

Si non dixeris quare hunc sequimur unquam

O domine, sed tibi præbebo negotia.

Non enim me uerberabis coronam habentem.

Chr. Non per leuem, sed auferens coronam si tristitiam inferes in aliquo mihi

Vt magis doleas. CAR. Nugæ non enim cessabo
Prius quàm dixeris mihi, quisnam est hic,
Beneuolus enim existens tibi: rogito ualde uehementer.

Chr. Sed non te celabo, meorum enim seruorum
Fidelissimum puto te, et callidissimum.
Ego pius, et iustus existens uir,
Male agebam et pauper eram. CAR. Scio certe.

Chr. Ceteri autem ditescebant sacrilegi oratores,
Et sicophantæ et prauī. CAR. Credo.

Chr. Interrogaturus igitur iui ad Deum.
Meam quidem ipsius miseri manifeste
Iam existimans exhaustam esse uitam,
Filium autem qui existens solus mihi contingit.
Interrogaturus si oportet mutantem mores
Esse astutum, iniustum, integrum nihil,
Tanquam uitæ hoc ipsum putans conferre.

Car. Quid igitur Phœbus locutus est ex coronis?

Chr. Audies manifeste enim Deus dixit mihi hoc,
Cuicumque obuiassem primum exiens,
Iussit hunc non dimittere me amplius;
Persuadere autem me ipsum consequi domum.

Car. Et huic obuias igitur primo. CHR. Huic quidem.

Car. Postea non intelligis sententiam Dei,
Dicentem o indoctissime tibi manifestissima
Exercere filium patrum morem.

Chr. Aliquo hoc iudicas. CAR. Manifeste et cæco
Cognoscere uidetur hoc, quod uehementer est conferens
Nihil exercere integrum in nunc tempore.

Chr. Non est quomodo uaticinium in hoc inclinet,
Sed in aliud quid maius. si autem nobis dixerit,
quis unquam est hic, et cuius gratia

Et quo indigens uenit nobiscum huc:

Sciremus uaticinium nostri quid significet.

Car. Age, iam tu prius teipsum quicumque es dic.

An exñtia post hæc facies? CHR. Dicẽ oportet cito valdẽ.

Plu. Ego quidem plorare dico tibi. CAR. Discis

Qui dicit esse. CHR. Tibi dicit hoc, non mihi.

Imperitẽ enim ipsum, et molestẽ interrogas.

Sed si quid gaudes uiri iusti moribus,

Mihi dic. PL. Flere ego tibi dico.

Car. Suscipe uirum et uaticinium Dei.

Chr. Non per Cererem gaudebis amplius.

Si non dices enim, te perdam malum male.

Plu. O amici discedite a me. CHR. Nequaquam.

Car. Et quidem quod dico optimum est domine,

Perdo hominem pessime hunc

Imponẽs. n. 7 p̄cipitio aliquo ipsum, et postea relinquens

Discedam, ut illinc excolletur cadens.

Chr. Sed tolle cito. PL. Nequaquam. CHR. Igitur dices?

Pl. Sed si didiceritis me, quis sum: bene scio quod

Malo aliquo me afficietis, et non dimittetis.

Chr. Per Deos: nos quidem si uolueris quidem tu.

Pl. Dimittite nunc me primum. CHR. Ecce dimittim us

Pl. Audite iam. oportet enim (ut decet) me

Dicere quæ occultare eram præparatus.

Ego enim sum Plutus. CHR. O scædatissime

Virorum omnium. postea tacebas Plutus existens?

Car. Tu Plutus, sic misere dispositus?

O illustris Apollo, et Dei et dæmones,

Et Iuppiter. quid dicis. ille uere es tu. PL. Ita.

Chr. Ille ipse? PL. Ipsissimus. CHR. Vnde igitur (dic)

Squalens uenis? PL. Ex Patrocle uenio,

ARISTOPHANIS

Qui non lotus est ex quo natus est.

- Chr. Hoc autem malum quomodo passus es, aperte dic mihi.
- Pl. Iupiter mihi hæc fecit hominibus inuidens.
 Ego enim existens adolescentulus minatus sum quòd
 Ad iustos et sapientes et modestos
 Solus iturus eram. hic autem me fecit cæcum,
 Ut non dignoscerem horum nullum.
 Sic ille bonis inuidet.
- Chr. Et quidem per bonos honoratur solos
 Et iustos. PL. Fateor tibi. CHR. Age. quid igitur,
 Si iterum reuideres sicut et antea?
 Fugeres statim prauos? PL. Dico ego.
- Chr. Ad iustos autem ires? P L. Valde quidem igitur.
 Multo enim ipsos non uidi tempore.
- Chr. Et admiratio nulla neque ego enim uidens.
- Pl. Dimittite me nunc. scitis enim iam hæc à me.
- Chr. Non per Iouem, sed multo magis hærebimus tibi.
- Pl. Non dicebam quòd exhibere negocia
 Futuri eratis mihi? CHR. Et tu supplico crede
 Et ne me relinquant. non enim inuenies me
 Quærens amplius uirum moribus meliorem.
 Per Iouem, non enim est alius præter me.
- Pl. Hæc dicunt omnes. quando autem me
 Affecuti sunt uere, et facti sunt diuites,
 Manifeste superant nequitia.
- Chr. Habet quidem sic. sunt autem non omnes mali.
- Pl. Non per Iouem: sed unà omnes. CAR. Plorabis diu.
- Chr. Tu autem ut scias: quæcunque (apud nos si manebis)
 Fient bona, adhibe mentem ut persuadearis.
 Puto enim puto (cum Deo autem dictum fuerit)
 Ab hac liberaturus esse cæcitate

Visurum esse faciens. PL. Nullo modo hoc facies:
Non uolo enim iterum reuidere. CHR. Quid dicis.
Homo hic est miser natura.

PL. Iupiter quidem igitur sciens horum fatuitates me (si
Disceret) contereret. CHR. Nunc autem non hoc facit,
Qui te offendentem circuire finit.

PL. Nescio: ego autem illum timeo ualde.

Chr. Verène o timidissime omnium demonum
Putas enim esse Iouis tyrannidem
Et fulmina digna triobolo,
Si reuidebis tu, saltem paruo tempore?

PL. Ab ne dic o agricola hæc. CHR. Sis tacitus.
Ego enim ostendam te Ioue multo
Maiora potentem. PL. Me tu. CHR. Per cælum.
Statim enim dominatur per quem Iupiter Dÿs?

Car. Per argentum plurimum enim est ipsi. CHR. Age.
Quis igitur præbens est ipsi hoc? CAR. Hicce.

Chr. Sacrificant autem ipsi per quem? non per hunc?

Car. Et per Ieuem supplicant ditescere manifeste.

Chr. Igitur hic est author, et facile
Sedaret si uellet hæc. PL. Propter quid?

Chr. Quia nullus sacrificaret hominum amplius,
Non boæm, non libum, non aliud aliquid,
Non uolente te. PL. Quô? CHR. Quô: nō est quemodo
Emet aliquid: si tu non præsens
Ipse dederis hoc argentum, quare Iouis
Potentiam si dolore afficiat aliquid, dissolues solus.

PL. Quid dicis: per me sacrificant ipsi? CHR. Dico ego
Et per Iouem. si quid est splendidum et pulchrum
Vel gratiosum hominibus: per te fit.
Omnia ipsi ditescere enim sunt subdita

- Car.** Ego per paruum argentulum.
Seriuss factus sum, propter non ditari æquè.
- Chr.** Et meretrices dicunt corinthias
Quãdoquidem ipsas aliquis pauper tentans cõtigerit,
Neq; adhibere mentem. si autem diues:
Podicem ipsas statim ad hunc uertere.
- Car.** Et pueros dicunt idem hoc facere;
Non amatorum, sed argenti gratia.
- Chr.** Non bones, sed cynedos: quoniam
Petunt non argentum boni. **CAR.** Quid autem?
- Chr.** Hic quidem equum bonum, ille autẽ canes uenatorias.
- Car.** Verecundantes enim argentum petere forte,
Nomine occultant malitiam.
- Chr.** Artes autem omnes propter te et inuentiones
In hominibus sunt inuentæ.
Hic quidem ipsorum corium secat sedens,
Alter autem fundit æs aliquis. ille autem tractat ligna.
Alius autem aurum fundit, aurum à te capiens.
Alius autem uerstes furatur p louem. alius muros fodit.
Alius at artẽ fullõĩã exercet aliq̃s: alius aut lauauat pelles.
Alius autem corium tingit: alius autem uendit cæpas.
Alius autem captus mœchus propter te euellitur.
- Pl.** Hei mihi misero. hæc me latebant diu.
- Chr.** Magnus autem rex nonne propter hunc superbire?
- Car.** Concilium autem nonne propter hunc fit?
- Chr.** Quid autem? triremes non tu complēs? dic mihi.
- Car.** In autem corintho exercitum nonne hic nutrit?
- Chr.** Pamphilus autem nonne propter hunc lugebit?
- Car.** Belonopoles autem nonne cum Pamphilo?
- Chr.** Argyrius autem nonne propter hunc pedit?
- Car.** Philepsius autem nonne gratia tui fabulas dicit?

- Chr. *Auxilium autem nonne propter te ægyptijs?*
 Car. *Amat autem Lais nonne propter te Philonidem?*
 Chr. *Timothei autem turris?* CAR. *Incidat tibi.*
 Chr. *Res autem nonne propter te omnes fiunt?*
Solissimus autem es tu omnium author
Et malorum et bonorum: bene scias q̃.
 Car. *Vincunt igitur et in bellis semper*
In quibus hic insidere potest solus.
 Pl. *Ego tot potens sum unus existens facere?*
 Car. *Et ita per Iouem his multo plura.*
Quare non autem satiatus te factus est nullus unquam
Horum quidem enim aliorum est omnium satietas.
 Chr. *Amoris.* CAR. *Panū.* CHR. *Musices.* CAR. *Bellariorū*
 Chr. *Honoris.* CAR. *Placētārum.* CHR. *Virilitatis.* CAR.
Caricarum.
 Chr. *Gloriæ.* CAR. *Pāis nautici.* CHR. *Præture.* CAR. *lētis*
 Chr. *Tui autem factus est nullus satiatus nunquam.*
Sed si talenta aliquis acceperit tredecim;
Multo magis concupiscit accipere sexdecim.
Et si hæc perfecerit, quadraginta uult.
Vel dicit non esse uitalem ipsi uitam.
 Pl. *Bene dicere mihi uidemini ualde.*
Tamen unum solum timeo. CAR. *Dic quo de.*
 Pl. *Quomodo ego potentiam quam uos dicitis*
Habere me, huius dominus fiam.
 Chr. *Per Iouem. sed et dicunt omnes q̃*
Timidissimum est Plutus. PL. *Minime. sed me*
Murifodiens aliquis criminatus est. ingrediens. n. aliquē
Non potuit in domum nihil capere
Inueniens omnia deorsum clausa,
Postea nominauit mei prudentiam, timiditatem.
 Chr. *Non nunc curæ sit tibi nihil: quia si factus fu: ri s*

Vir promptus ipse in res:

Videntem demonstrabo te acutius lynceoz

Pl. Quomodo igitur poteris hoc facere mortalis existens?

Chr. Habeo aliquam bonam spem ex quibus dixit mihi.

Phœbus ipse uaticam quatiens laurum.

Pl. Et ille igitur sciuit hæc? CHR. Dico ego.

Pl. Videte. CHR. Ne cura nihil o bone.

Ego enim (bene hoc scias) et si oportet me mori,

Ipse perficiam hæc. CAR. Et si uis ego.

Chr. Multi autem erunt et alteri nobis auxiliatores

Quibuscūq; iustis existentibus non erant farinae.

Pl. Papæ agricolas dixisti nobis auxiliatores?

Chr. Non. si diteſcant ex principio iterum.

Sed valde tu q̄dē velociter currēs. CAR. Quid faciā die

Chr. Cooperatores uoca, (inueniis autem forte

In agris ipsos fatigatos)

Vt æqualem unusquisq; hic præſens

Nobis participet huius Pluti partem.

Car. Et iam uado: hanc autem carunculam

Existentium intus aliquis auferat capiens.

Chr. Mihi curæ erit hoc: sed festinans curre.

Tu autem o optime Plute omnium deorum inferiorum,

Intro mecum huc intra. nam domus

Hæc est, quam oportet rebus te hodie

Plenam facere, et iuste et iniuste.

Pl. Sed doleo quidem intrans (per Deos)

In domum semper alienam ualde,

Bonum enim consecutus sum nihil illic unquam.

Si quidem enim in auarum intrans contigero;

Statim defodit me in terra deorsum.

Et si alquis accesserit bonus homo amicus

Petens capere aliquid paruulum argentulum:

Negans est: neq; uidisse me unquam.

Si autem in insanum hominem intrans contigero,

Meretrices et taxillos apud iactus

Nudus foras excidi in pauco tempore.

Chr. Moderato enim uiro non occuristi unquam?

Ego autem huius moris quodammodo sum semper:

Gaudeoq; enim parcens ut nullus uir

Rursusq; expendens: quando hoc opus est.

Sed introeamus: quia uidere te uolo

Et uxorem et filium solum,

Quem ego diligo maxime post te. PL. Credo,

Chr. Quid enim? aliquis non ad te uera diceret?

ACTVS SECVNDVS.

Car. **O** Multum iam domino eandem cæpam comedentes
Viri amici, et conciuues, et laborare cupidi,

Ite, celerate, festinate, quia tempus non morari:

Sed est in oportunitate cui oportet præsentibus auxiliari.

Tho. Igitur uides nos ruentes diu prompte.

(Ut decens est) impotentes senes uiros iam.

Tu aut dignū putas æque me tibi currere priusq; hæc di-

Cuius gratia dominus tuus uocauit nos. (xeris mihi

ar. Igitur diu iam dico, tu autem ipse non audis.

Dominus enim dicit uos suauiter omnes

A frigida uita et difficili (uicturos esse) liberatos.

ho. Est autem iam quid? et unde res hæc quam dicit?

ar. Habens peruenit huc senem quendam o agricolæ,
Squalentem, gibbosum, miserū, rugosum, caluū, edentulū:
Puto autem per calum et sine præputio ipsum esse.

ARISTOPHANIS

Cho. O aurum annuncias uerborum. quomodo dicis? dic mihi,
Declaras. n. ipsum aceruum uenire rerum habentem.

Car. Senilium quidem igitur malorum ego habentem aceruum.

Cho. An dignum putas decipientes nos liberatus esse
Impunis: et hæc me baculum habente.

Car. Omnino enim hominem natura talem in omnia
Putatis me esse, et nihil putatis integrum dicere?
Quam egregius conteri dignus. tibiæ autem tui clamāt
Heu heu, ligamenta et pedicas desiderantes.

Car. In tumultu nunc sortita litera tui iudicare.
Tu autem non uadis, Charon autem signum dat.

Cho. Disrumparis. ualde superbus es et natura dicax
Qui decipis. dicere autem nondum tolerasti nobis,
Cuius gratia me dominus tuus uocauit huc,
Qui multum laborantes (nō existente uacatione) propterea
Huc uenimus multarum cæparum radices.

Car. Sed non amplius occultarem. Plutum enim o uiri uenit
Ducens dominus, qui nos diuites faciet.

Cho. Certe enim licet diuitibus omnibus nobis esse?

Car. Per Deos, Midas quidem igitur, si aures asini acceperis.

Cho. Valde lætor et delector et uolo tripudiare
A uoluptate: siquidem dicis certe tu hæc uera.

Car. Et quidem ego uolam stridule cyclopem
Imitans, et pedibus sic concutiens
Vos ducere. sed eia filij frequenter acclamantes
Balantesq; ouium

Caprarumq; fetentium cantus
Sequimini. nudati proputio hirci attingite extremitates.

Cho. Nos autem rursus quaeremus cithara sonantem cyclopem
Balantes te hunc esurientem deprehendentes
Peram habentem, holeraq; syluestria roscida et crapulantem
Imperantem

Imperantem ouiculis

Vanè dormientem,

Magnum accipientes accensum torrem, excæcare.

Car. Ego autem Circem illam uenena permiscentem,
Quæ socios Philonidæ quondam in Corintho
Persuasit, tanquam existentes uerres,
Pistum ster cus comedere, ipsa autè pinsebat ipsis,
Imutabor omnibus modis.

Vos autem grunientes ab amicitia

Sequimini matrem porci.

Cho. Igitur te Circem illam uenena permiscentem,
Et incantantem, inquinantemq; socios,
Capientes à uoluptate
Illum Laërtij imitantes testiculis suspendamus;
Stercorabimusq; tanquam hirci
Narem. tu autem Aristyllus oscitans, dices:
Sequimini matrem porci.

Car. Sed eia nunc salibus liberati iam
Vos, in aliam speciem verti-
Mini. ego autem iens iam, clam
Volam domino
Capiens aliquem panem, & carnem
Mandens in posterum, sic labore cum esse.

ACTVS TERTIVS.

Chr. **C**Audere quidem uos est, o uiri conciuēs
Antiquum iam appellare & mandidum.
Saluto autem q̄ promptè venistis,
Et festinanter, & non negligenter;
Vt autem mihi & in alijs coadiutores,

Aristoph.

B

Eritis, & seruatorum existentes Dei,

Cho. Confide. videre enim manifeste putabis me Martem.

Graue enim si trientis quidem gratia

Collidimur semper in concione,

Ipsum autem Plutum dimittam alicui capere.

Chr. Et quidem uideo & Blepsidemum hunc

Aduenientem: manifestus autem est quod rei

Audiuit aliquid gressu & velocitate.

Bl. Quæ igitur res erit? unde, & quomodo

Chremylus ditatus est repente. non credo.

Et certe sermo fuit per Herculem multus

In tetrastichis sedentium.

Quod repente uir factus est diues.

Est autem mihi hoc ipsum mirabile, quando

Bonum aliquid agens amicos acer sit.

Non patriam aliquam rem operatur.

Chr. Sed nihil occultans dicam per deos,

O Blepsideme melius quam heri agimus.

Quare participare licet. es enim amicorum.

Bl. Factus es autem verè (ut dicunt) diues?

Chr. Ero quidem igitur statim ualde, si deus uelit.

Est enim aliquod est periculum in hac re.

Bl. Quale aliqd? **CHR.** Quale? **BL.** Dic festinās quācūque diuis

Chr. Si quidem egregie faciemus, bene agere semper. (vnq̃

Sinautem errabimus, conteri omnino.

Bl. Hoc prauum uidetur onus.

Et mihi non placet. hocq; enim repente ualde

Sic perplutescere, hocq; rursus timere,

Ad uirum nihil integrum est operantis.

Chr. Quomodo aut nihil integrū? **BL.** Si quā furatus (p̃ Iouē)

Illinc uenis argentum vel aurum

A Deo, & postea forte te pœnitel.

Chr. Apollo malorum auersor per Iouem, ego quidem non.

Bl. Cessa nugans o bone. scio enim manifeste.

Chr. Tu nihil in me suspicare tale. BL. Heu.

„ Quòd nihil manifeste integrum est nullius:

„ Sed sunt lucro omnes minores, subditi.

Chr. Non per Cererem sanus esse mihi uideris.

Bl. Valde multum transmutauit, quos prius habebat mores.

Chr. Insanis o homo per cælum.

Bl. Sed neq̃ aspectus ipse secundum sedem se habet,
Sed est manifestus quiddam malefacienti.

Chr. Tu quidem scio quòd crocitas, q̃ mei aliquid furantis
Quæris participare. BL. Participare quero? cuius?

Chr. Hoc est non tale, sed aliter habens.

Bl. An non furatus es? sed rapuisti? CHR. Insanis.

Bl. Sed neq̃ quidem priuasti nullum?

Chr. Non certe ego. BL. O Hercules, age, quo aliquis igitur
Vertatur. uerum enim non uis dicere?

Bl. Accusas enim ante discere rem mei.
O amice ego tibi hoc à paruo ualde
Volo perficere ante audire ciuitatem,
Os obturans nummis rhetorum.

Chr. Et quidem amicus mihi uidearis per deos,
Tres mnas expendens, computare duodecim.

Bl. Video aliquem in tribunali sedentem,
Supplicationem habentem cum filijs
Et uxore, nihil differentem aperte
Herculidis nihil depictis à Pamphilo.

Chr. Non o infelix, sed bonos solos
Ego & sapientes & modestos

Confestim ditari faciam. BL. Quid tu dicis?

ARISTOPHANIS

Sic ualde multa furatus es. CHR. Hei mihi malorum
Pereas. BL. Tu quidē igitur te ipsum, ut mihi uideris.

Chr. Non certe: quoniam Plutum o flagitiose tu
Habeo. BL. Tu Plutum? qualem? CHR. Ipsum Deum.

Bl. Et ubi est? CHR. Intus. BL. Vbi? CHR. Apud me. BL.
Apud te? CHR. Valde.

Bl. Non in cornos? Plutus apud te? CHR. Per deos.

Bl. Dicis uera? CHR. Dico. BL. Per Hestiam?

Chr. Per Neptunum. BL. Marinum dicis?

Chr. Si autem est alter aliquis Neptunus, alterum.

Bl. Postea non transmittis & ad nos amicos?

Chr. Non sunt dum nego cia in hoc. BL. Quid dicis?

Nō tradere. CHR. Per Iouem. oportet. n. primum. BL.

Chr. Videre facere nos. BL. Quem uidere? dic. (quid?

Chr. Plutum sicut antea vno modo.

Bl. Cæcus enim certe est. CHR. Per cælum.

Bl. Non uane ad me venit neq; unquam,

Chr. Sed si Dei uolunt nunc ueniet.

Bl. Igitur medicum inducere oportebat aliquem,

Chr. Quis certe medicus est nunc in ciuitate?

Neq; enim merces nihil est, neq; ars.

Bl. Cōsyderemus. CHR. Sed nō ē. BL. Neq; mihi uidet.

Chr. Per Iouem. sed quod diu præparabam

Ego declinare ipsum in Æsculapj

Optimum est. BL. Multum quidem igitur per deos.

Non nunc morare: sed festina faciens vnum aliquid.

Chr. Et iam uado. BL. Festina nūc. CHR. Hoc ipsum facio.

ACTVS QVARTVS.

Pau. Calidum opus, & iniustum, & præter legem,
Audentes facere homunculi infelices,

Quo, quo? qđ fugitis? non manebitis? CHR. O Hercules?

Pau. Ego enim uos perdam malos male,
Audaciam enim audetis non tolerabilem.
Sed qualem nullus a lius nunquam
Neq; deus, neq; homo: quare peribitis.

Chr. Tu autem es quis? pallida quidem enim esse mihi videris.

Bl. Forte erinnys est ex tragœdia.
Videt certe furiosum quid & tragœdicum.

Chr. Sed non debet enim tedas. BL. Igitur lugebit,

Pau. Putatis autem esse quam me? CHR. Omnes suscipiente.
Vel cauponam. non enim tantum
Inclamasses nobis nihil iniuria affecta.

Pau. Verum. non enim grauiissima fecistis
Quærentes ex omni me ciuitate eijcere?

Chr. Igitur reliquum tibi barathrum fit.
Sed quæ es, dicere oportebat statim ualde.

Pau. Quæ uos faciam hodie dare pœnam,
Pro quibus me queritis hinc delere.

Bl. An est caupona hæc ex uicinis,
Quæ phialis semper me destruit?

Pau. Paupertas quidē igitur quæ uobis cū habito multos ānos.

Bl. Rex Apollo & Dei. quo quis fugiat.

Chr. Hic quid facis o timidissima tu fera?
Nō expectabis? BL. Minime oīum. CHR. Nō manebis?
Sed uiri duo mulierem fugimus unam.

Bl. Paupertas enim est o agricola, qua nusquam
Nullum natum est animal pernitiosius.

Chr. Sta, precor te, sta. BL. Per Iouem ego quidem non.

Chr. Et quidem dico grauiissimum opus per multum
Operum omnium operabimur: si hunc Deum
Solitarium relinquentes aliquō fugiemus.

ARISTOPHANIS

Hanc timentes, neq; pugnabimus.

Bl. Qualibus armis, uel potentia confisi?
Qualem enim non thoracem, quale scutum,
Non pignus posuit hæc fœdatissima?

Chr. Confide. solus enim hic (scio) Deus q;
Triumphum eleuabit huius morum.

Pau. Loqui autem & audetis o scelesti
In ipso furto grauias facientes deprehensi?

Chr. Tu autem o pessime perdita quid conuitiaris
Nobis adueniens, neq; quid iniuria affectu?

Pau. Nihil enim o per deos putatis
Iniuria afficere me, Plutum facere tentantes
Videre iterū. **CHR.** Quid igit' iniuria afficimus hoc te,
Si omnibus hominibus præbemus bonum?

Pau. Quod uos bonum inuenientis? **CHR.** Quod?
Te primum eijcientes ex græcia.

Pau. Me eijcientes? & quod putatis
Malum operari maius hominibus? quod?
Si hoc faceret uolentes obliuiscemur.
Et quidem de hoc uobis uolo dare sermonem.
Primum ipso, & siquidem ostendam solam
Bonorum omnium existentem causam me
Vobis, propter meq; uiuentes uos. si autem non,
Facite iam hoc quodcunq; uobis uidebitur.

Chr. Hoc tu audes, o fœdatissima dicere.

Pau. Et tu docere. ualde enim puto facile
Omnia peccantem te ostendere ego:
Si iustos dicis facere diuites.

Bl. O tympana & cyphones non auxiliabimini?

Pau. Non oportet moleste ferre, & clamare antequam discas

Bl. Et quis potest non clamare heu, heu

Talia audiens? PAV. Quicumq; est bene sapiens.

Chr. Quam certe tibi pœnam inscribam iustitia

Si capta fueris? PAV. Qd̄cūq; tibi videt. BL. Bñ dicis.

Pau. Hoc enim ipsum (si uincamini) & uos opus est pati.

Bl. Sufficientes putas certe mortes uiginti?

Chr. Huic, nobis autem duæ sufficient solæ.

Pau. Non præuenietis (hoc facientes) certe aliquid si
Habebit aliquis iustum, contradicere amplius.

Cho. Sed iā oportet aliqd dicere uos sapiēter quo uicetis hāc,
In sermonibus cōtradicentes. molle autem cōcedetis nihil.

Chr. Manifestū quidē ego puto cognoscere hoc esse oībus simi-
Quod bonos hominum bene agere est iustum. (liter,

Malos autem & impios horum contraria certe.

Hoc igitur nos cupientes vix inuenimus ad fieri
Volūtatem bonā, & generosam, & utilem in omne opus.

Si enī Plutus nunc uidebit, & nō cæcus existens redierit,
Ad bonos hominum ibit, & non relinquet:

Illos autem malos & impios fugiet, & postea faciet
Omnes bonos & ditescentes iam diuina colentes.

Et certe hoc hominibus quis inueniet unquam melius?

Bl. Nullus. ego tibi huius martyr. nihil hanc interroga.

Chr. Ut quidem enim nunc nobis uita hominibus afficitur.

Quis nō putabit esse infamiā, infelicitatemq; etiā magis?

Multi quidem enim hominum existentes ditescunt mali

Iniuste ipsa colligentes. multi autem existentes valde boni

Agunt male, & esuriunt, cum teq; plurima uersantur.

Igitur esse dico quæ cessabit hęc (si uidebit unq; Plutus)

Viam, quam iens hominibus bona maiora præbebit.

au. Sed o omnium facillime hominum persuasi non ualere

Duo senes consocij nugandi & infamiendi,

Si hoc fiet quod desyderatis vos, non dico prodesse vobis.

ARISTOPHANIS

Si enim Plutus uidebit iterum, diuidetq; equalē seipsum:
 Neq; artem hominum, neq; sapientiam exercitabit.
 Nullus ambobus aut uobis his destructis: uolet (cere?
 Quis eris eē faber? uel naues facere? uel suere? uel rotas fa
 Vel coria icidere? uel facē muros? uel lauare, uel pelles tin
 Vel terraratri rūpēs cāpū, fructū cereris metere? (gere?
 Si licet uiuere tardis uobis hęc omnia negligentibus.

Chr. Nugas nugaris. hęc. n. nobis oīa, quēcūq; nūc narraſti,
 Serui laborabunt. PAV. Vnde igitur habebis seruos?

Chr. Ememus argento. PAV. Quis autem erit uendens,
 Qñ argētū & ille habebit? **CHR.** Lucrari volēs aliquis
 Mercator, ueniens ex Theſſalia à multis latronibus.

Pau. Sed neq; erit primum omnium nullus neq; latro,
 Secundum sermonē quē tu dicis: quis enim diteſcens uolet
 Periclitans circa animam ſui ipſius hoc facere?
 Quare ipſe arare coactus & fodere, aliāq; laborare,
 Doloroſiorē teres vitā multo hac nūc. **CHR.** In caput tibi

Pau. Item aut non habebis neq; in lecto dormire, non. n. erunt,
 Neq; tapetibus. quis enim texere uolet, auro exiſtente?
 Neq; vnguentis redolere ſtillatis qñ nympham duxeritis,
 Neq; palliorū tinctorū expēſis ornare uarie ſpectabiliū.
 Et certe quid plus diteſcere eſt oībus his indigentibus?
 A me aut ſūt hęc ſcālia oīa uobis quorū idigētis: ego. n.
 Artiſicem tanquam domina cogens ſedeo
 Propter idigentiā et paupertatē querere unde uictū hēbit.

Chr. Tu. n. prēbere aliqd poteris bonū pter ueſſicas ex balneo?
 Et puerulos ſubſumeſcentes, & uetularum tumultum,
 Pediculatorūq; numerū, & culicū, et pulicū, (neq; dico tibi
 Sub qua multitudīe) q̄ reſonātes circa caput dolorē iſerūt,
 Exuſcitanter, & dicentes, eſuries, ſed ſurge.
 Ad at hęc. p pallio quidē hēre ueſtē lacerā. pro aut lecto.

Leſtum iunctorū ciniabꝫ plenū, qui dormientes ſuſcitāt:
 Et ſtorēā habere pro tapeſto marcidā. pro aut puluinari,
 Lapidē bene magnū ad caput. comedere aut pro panibus
 Maluē ramos. pro aut maſſa, folia graciliū raphanorum.
 Pro aut cathedra, urnæ caput ruptæ. pro autem maſtra,
 Vrnæ latus fractum & hoc. an multorum

Bonorum omnibus hominibus oſtēdo te cauſam exiſtētē?

Pau. Tu quidē nō meā uitā dixiſti, hāc mēdicorū aut iuſaſti.

Chr. Igitur mendicitatis paupertatem dicimus eſſe ſororem?

Pau. Vos, qui & Thraſybulo Dionyſium eſſe ſimilem.

Sed non mea hoc paſſa eſt uita, nō per Iouē, neq; futura ē.

Mendici quidē. n. uita (quā tu dicis) uiuere eſt nihil hñtē:

Pauperis autem uiuere parcentē, & operibus attendentē;

Abundare autem ipſi nihil, neq; tamen nihil deficere.

Chr. Quām beaūſſimam (o Ceres) uitam ipſius narraſti?

Parcens & laborans relinquet neq; ſepeliri.

Pau. Cauillari tentas & obiurgare, aliquid agere negligens,

Non cognoscens q; Pluto præbeo meliores uiros

Et cōſilio et aſpectu. apud hūc qdē. n. pedibus laborātes,

Et uētroſi, & pīgues ſuras hñtes, & pingues ſūt laſciuē:

Apud me autem macri, & graciles, & inimiciſtiſtes.

Chr. A fame enim forte ipſis gracilitatem tu præbes.

Pau. De modeſtia iam igitur perficiam uobis, & iterū docebo,

Quod uenūſtas habitat mecū. Pluti at ē, iniuria afficere.

Chr. Valde igitur furari uenūſtum eſt, & parietes fodere.

Bl. Per Iouē. ſiquidē oportet latere ipſum: quō nō uenūſtū ē

Pau. Conſydera igitur in ciuitatibus aduocato: quia qñ quidē

Sunt pauperes, erga populum & ciuitatem ſunt iuſti;

Diuites facti autem à cōmumbus, ſtatim iniuſti facti ſunt;

Inſidianturq; multitudini, & populo pugnant.

Chr. Sed nō dicis mēdaciū horꝫ nihil, quīs ualde inuidēs exñs,

ARISTOPHANIS

At non minus nihilo lugebis, neq; sic superbies,
 Quòd quæris hoc iter, psuadere nos, q' ē melior (cū hoc.
 Paup'tas Pluto. PAV. Et tu redarguē me nōdū potes cir
 Sed nugaris et uana dicis. CHR. Et quō fugiunt te oēs?

Pau. Quòd meliores ipsos facio. consyderare autē oēs maxime
 A pueris, patres enim fugiunt scientes optima
)) Ipsi. sic dignoscere difficilis res est iustum.

Chr. Iouem dices igitur non recte dignoscere optimum?
 Et ille enim Plutum habet, hanc autem nobis remittit.

Pau. Sed o priscis consilijs uere laborantes mentibus ambo.
 Iupiter iam pauper est, et hoc iam aperte te docebo.
 Si. n. diues erat, quō faciens ipse olympiacum certamen,
 Ut græcos omnes semper per annū quintum cōgregaret,
 Declarabat certatorum uictores coronans
 Oleastri corona, et tñ aurea magis decebat, si diues erat,

Chr. Igitur hoc iam declarat honorans Plutum ille,
 Parcens enim et uolens huius nihil expendere,
 Nugis coronans uictores, Plutum sinit apud seipsum.

Pau. Multum paupertate rem turpem quæris ipsi applicare,
 Si diues existens illiberalis est, sic et amator lucri.

Chr. Sed te Iupiter perdat, oleastri corona coronans.

Pau. Hoc. n. cōtradicere audere uos, q' nō oīa sūt bona uobis,
 Propter paup'tatem. CHR. Ab Hecate licet hoc discere,
 Siue diues esse, siue pauper esse melius. dicit enim ipsa
 Hos quidē habentes et ditantes cēnā in mense adducere:
 Illos autem pauperes hominum rapere ante deponere.
 Sed corrumpere, et ne loquaris
 Etiam nequaquam.

Non enim persuadebis, neq; si persuadebis.

Pau. O ciuitas Argus auditis qualia dicit?

Chr. Pausonem uoca illum sodalem

- Pau. Quid patiar misera?
- Chr. Corruptare in cornos citius à nobis.
- Pau. Vado autem quò terræ?
- Chr. In cyphonem: sed non tardare
Oportet te, sed festinare.
- Pau. Certe quidem uos adhuc me huc
Aduocabitis.
- Chr. Tunc redibis. nunc autem rumpere.
Melius enim mihi ditescere est:
Te autem sinere flere longe caput.
- Pl. Per Iouem. ego igitur uolo ditescens
Conuiuari cum filijs
Vxoreq; & lotus
Pinguis uenire ex balneo.
Artifices,
Et paupertatem contra pedere.
- Chr. Hæc quidem nobis digna conteri uadit.
Ego autem & tu quā citissime Deum
Declinantes ducamus in Æsculapij.
- Pl. Et ne tardemus: ne rursus aliquis iterum
Veniens prohibuerit aliquid existētiū conferentis facere.
- Chr. O serue Cario lectos efferre oportet,
Ipsumq; ducere Plutum, sicut dignum est,
Et alia quæcumq; sunt intus præparata.

SECTIVNCVLA CHORI.

- ar. O multum Theseis festis satiati
Senes uiri in paucissimis farinis
Valde felices estis, ualde beate fecistis:
Alij; quibuscunq; participatio est boni moris
- bo. Quid autem est o optime tui ipsius amicorum?

ARISTOPHANIS

Videris enim uenire nuncius boni alicuius.

*Car. Dominus fecit felicissime,
Magis autem Plutus ipse: pro enim cæco
Illuminatus & illustratus est pupillis
Aesculapij apollinis pij affecutus.*

Cho. Dicis mihi gaudium, dicis mihi clamorem.

Car. Adeſt gaudere ſiue uelitis, ſiue non.

*Cho. Laudabo bonos habentem filios, &
Magnum hominibus lumen Aesculapium.*

ACTVS QVINTVS.

Mul. Q*Vis clamor unquam eſt? nunquid nunciabit
Bonum aliquid? hoc enim deſyderans ego diu
Intus ſedeo expectans hunc.*

*Car. Cito cito ſer uinum o domina, ut & tu bibas.
Diligis autem, faciens hoc: uehementer
Valde bona collectim omnia tibi ſero.*

Mul. Vbi ſum? CAR. In dictis uidebis cito.

Mul. Perſice igitur quodcunq; dicis ſeſtinans aliquando.

*Car. Audi igitur. ualde ego res
Ex pedibus in caput tibi omnia dicam.*

*Mul. Non certe mihi in caput. CAR. Non bona
Quæ nũc facta ſum? MUL. Nõ quidẽ igitur negocia.*

*Car. Valde enim uelociſſime abiuiumus ad Deum,
Ducentes uirum tunc quidem miſerrimum,
Nunc autem (ſi quem alium) beatum & felicem.
Primum quidem ipſum in mare duximus.
Poſtea lauiumus. MUL. Per Iouem felix igitur erat.
Cur ſenex frigido mari lotus?*

Car. Poſtea ad templum iuiumus Dei.

Postquam autem altari popana & prothymata
 Sacrificata sunt, mola, Vulcani flamma,
 Declinauimus Plutum, quemadmodum decens erat.
 Nostrum autem unusquisque lectum ordinauit.

Mul. Erant autem aliqui & alij indigentes Deos?

Car. Vnus quidem Neoclides, qui est quidem cæcus,
 Furans autem uidentes superauit.
 Alteriq; multi omni genæ morbos
 Habentes. postquam autem lucernas extinguens,
 Nobis annunciauit dormire Dei
 Sacerdos, dicens, si quis senserit strepitum,
 Tacere. omnes rite iacuimus.

Ego dormire non poteram. sed me
 Pultis olla quædam perterrita, iacens
 Parum longe à capite uetulæ,
 In quam cupiebam feliciter irruere.
 Postea respiciens uideo sacerdotem Dei
 Placens rapientem & caricas
 A mensa sacra: post hoc autem
 Circuiuit altaria omnia in circuitu,
 Sicubi popanum esset aliquod derelictum.
 Postea hæc posuit in sacrum quendam:
 Et ego putans multam sanctitatem rei,
 In ollam pultis exurgo.

Mul. Miserrime uirorum, non timebas Deum?

Car. Per Deos ego, ne præueniret me
 In ollam ueniens habens coronas.
 Hic enim sacerdos ipsius me prædocuit.
 Vetula autem postquam sensit iam mei strepitum,
 Manum surripiebat: & postea sibilans ego
 Mordicus accepi, tanquam Pareas existens serpens.

Hæc autem statim manum iterum extraxit;
Iacebat autem ipsam inuoluens quiete
A timore, pedens acrius mustella.

Et ego tunc iam pultis multum comedebam.
Postea, postquam plenus fui, recreatus sum.

Mul. Hic autem Deus vobis non præcessit? CAR. Nondum.
Post hoc autem iam & ridiculum certe aliquid
Feci, accedente enim ipso quàm maxime
Pepedi, venter enim intumuit mei.

Mul. Certe te propter hoc statim odio habuit.

Car. Non, sed Iaso quidem quædam sequens simul
Erubuit: & Panacea auersa est.
Narem apprehendens, non itus enim pedo.

Mul. Ipse autem ille? CAR. Nō per Iouem neq; animaduertit.

Mul. Dicis rusticum certe tu esse Deum

Car. Per Iouē nō ego, sed merdā comedēs. MUL. Heu miser.

Car. Post hæc statim ego quidem coopertus sum
Timens, ille autem incircuitu morbos
Consyderans, circuiuit omnia rite valde.
Postea minister ipsi lapideum mortariolum
Apposuit, & cochleare, & arculam.

Mul. Lapidem? CAR. Per Iouem non, certe non arcula.

Mul. Tu autem quomodo uidebas o pessime perditæ,
Qui coopertus esse dicis? CAR. Per uestem attritam.
Foramina enim habebat non parua per Iouem.
Primum autem omnium Neoclidæ pharmacum
Emplastrabilem incepit terere iniiciens
Alliorum capita tria teneiorum, postea contusit
In mortario commiscens coagulum,
Et æpe syluestre, postea aceto diluens sphetio
Emplastrauit ipsius palpebras euertens, vt

Doleret magis. hic vociferans & clamans
 Fugiebat surgens. hic autem Deus ridens dixit.
 Hic nunc sede emplastratus.

Vt peierantem sedem te à concilio.

Mul. Valde amans ciuitatis quidem est Deus & sapiens.

Car. Post hoc, Plutonem apud sedebat.

Et primum quidem iam caput tetigit.

Postea puram vittam capiens

Palpebras cooperuit. Panacea autem

Cooperuit ipsius caput purpurea,

Et totum vultum. postea Deus sibilauit.

Exiuerunt igitur duo dracones ex templo

Ingentes magnitudine. MUL. O amici Dei.

Car. Hi autem sub purpuram ingredienti quiete,

Palpebras circum lingeant, vt mihi videri.

Et antequam te phialas ebibere vini decem,

Plutus o domina surrexit videns.

Ego autem manus applausi à voluptate,

Dominumq; excitauit. Deus autem statim

Disperdidit ipsum, serpentes autem in templum

Hi autē prope iacētes apud ipsum (quomodo existimas?)

Plutum amplectebantur, & noctem totam

Vigilarunt, quousq; resplenduit dies.

Ego autem laudabam Deum valde vehementer,

Quòd uidere fecit Plutum cito:

Hunc autem Neoclidem magis fecit cecum.

Mul. Quantam habes potentiam o Rex domine.

Sed dic mihi ubi est Plutus? CAR. Venit.

Sederat circa ipsum multitudo ingens.

Hi enim iusti prius existentes, & uitam

Habentes paruam, ipsum amplectebantur, &

ARISTOPHANIS

Per dexteram capiebant omnes à uoluptate.

Quicumq; autem ditesciebant, substantiãq; habebãt multã

Non ex iusto uictum possidentes,

Super alia congregabant, demittebant oculos simul.

Hi autem sequebantur à tergo coronati,

Ridentes, laudantes; pulsabatur autem

Solea senum ordinatis progressibus.

Sed eia omnes ex uno uerbo.

Saltate, & exultate, & tripudiate,

Nullus enim nobis ingrediẽtibus nũciabit

Quòd farinae non sum in sacco.

Mul. Per Lunam & ego coronare uolo

Nuntios te in biscoctorum ordine

Tales nunciantem. CAR. Ne tarda amplius,

Quòd uiri propè sum iam portas.

Mul. Eia nunc iens portabo fundibilia

Tanquam nuper emptis oculis ego.

Car. Ego autem obuiare illis uolo.

SECTIVNCULA CHORI.

Plu. Et adoro primum quidem Solem,

Postea uenerandæ Palladis solum,

Locumq; omnem Cecropis, qui me suscepit:

Verecundor autem mei ipsius calamitatibus,

Qualibus hominibus coexistens latebam?

Dignos autem mea conuersatione

Fugiebam, sciens nihil miser ego?

Quare neq; illa, neq; hæc recte faciebam:

Sed ipsa omnia retro reuertens ego

Ostendam in posterum omnibus hominibus, q

Inuitus me ipsum prauis indulgebam.

Chr. Iacē in coruos. valde difficile sunt amici
 Ostendi statim quando agit aliquis bene,
 Pungum enim & frangum tibias,
 Ostendentes unusquisque beneuolentiam quandam.
 Me enim quis non allocutus est? qualis non turba
 Circūcoronauit in concione senilis?
 O dilectissimi uirorum & tu & tu gaudete.
 Age nunc (lex enim est) fusilia
 Hæc supra fundo tibi capiens. **PLV.** Nequaquam.
 Me autem ingrediente in domum
 Primum & uidente nihil efferre
 Decens est: sed magis inferre.

Mul. Postea non suscipies hæc fusibilia?

Plu. Intus apud domum quemadmodum lex,
 Postea & onus fugerimus.

Non enim decens est præceptori
 Cariculas & cicera spectantibus
 Projicientem in his cogere ridere.

Mul. Bene ualde dicis, quod hospes hic
 Surrexit tanquam rapiens caricæ.

SECTIVNCVLA CHORI.

Car. Valde suaue agere o uiri est feliciter,
 Et hæc nihil efferentes domo.
 Nobis enim bonorum aceruus in domum
 Venit nihil iniuria afficientibus.
 Sic ditescere est suaui res quædam.
 Hæc quidem arca plena est albarum farinarum;
 Hæ autem amphoræ uino nigro odorifero;
 Omnia autem nobis argento & auro
 Vascula plena sunt, ut sit mirum.

Aristoph.

C

A R I S T O P H A N I S

Puteus autem oleo plenus, hi autem lecythi.
Vnguento pleni sunt, hoc autem tabulatum caricis.
Vas acetorium autem omne, & ollula, & olla
Aerea sunt; scutellas autem maridas,
Piscarias, argenteas licet uidere.
Hæc autem laterna nobis statim eburnea.
Nummi autem serui ludimus
Aureis. tergimus autem non lapidibus amplius,
Sed purgamentis alij à delitijs semper.
Et nunc dominus quidem intus sacrificat
Suem & hircum & ariem coronatus.
Me autem emisit fumus. non possibile enim
Intus manere erat, mordebat enim palpebras mei.

A C T V S S E X T V S .

- Iu.** **S**equere mecum puerule, ut ad Deum
 Eamus. **CAR.** Hem, quis est accedens hic?
- Iu.** Vir, prius quidem miser, nunc autem fortunatus.
- Car.** Manifestum qd bonorum aliquis (ut uideris) es.
- Iu.** Maxime. **CAR.** Postea quo indiges? **IV.** Ad Deum
 Venio: magnorum enim mihi est bonorum causa.
 Ego enim sufficientem substantiam à patre
 Accipiens, auxiliatus sum indigentibus amicorum:
 Esse putans vtile ad uitam.
- Car.** Certe te cito reliquerunt res.
- Iu.** Valde quidem igitur. **CAR.** Igitur post hæc, es miser.
- Iu.** Valde quidem igitur, & ego quidem putabam quibus tunc
 Benefeci indigentibus habere amicos,
 Certe firmos, si indiguisssem aliquando.
Hi aut auersi sunt, neq; uidebantur uidere me amplius.

- Car.** Et deridebant bene scio q. IV. Valde quidem igitur.
Indigentia enim existens uasculorum me perdidit.
- Car.** Sed non tunc. IV. Pro quibus ego ad Deum
Adoraturus uenio iuste huc.
- Car.** Vestis trita autem quid potest ad deos
Quam portat tecum puerulus hic?
- Iu.** Et hanc dedicaturus uenio ad Deum.
- Car.** An igitur didicisti certe in ipsa magna?
- Iu.** Non, sed frigit annos tredecim.
- Car.** Hæc autem calciamenta? IV. Et hæc cohyemarunt.
- Car.** Et hæc dedicaturus ferebas igitur? IV. Per Iouem.
- Car.** Gratiōsa uenis dona Deo ferens.
- Syco.** Hei mihi infornato quomodo perij miser.
Et ter infornato, & quater, & quinquies,
Es dudecies, & decies millies heu, heu.
Sic multum ferente mixtus sum cum fortuna
- Car.** Apollo mala arcens, & Dij amici,
Quid unquam est quod passus est homo malum?
- Syco.** Non enim miseras passus sum nunc res,
Perdens omnia existentia ex domo,
Per deum hunc futurum cæcum
Rursus iterum, si non reliquerint iustitiæ.
- Iu.** Ego apertè rem cognoscere uideor.
Aduerit enim aliquis male agens uir:
Videtur autem esse male impressionis.
- Car.** Per Iouem bene igitur faciens perditus est.
- Syco.** Vbi ubi est solus omnes nos diuites
Pronuttens hic facere statim:
Si rursus reuideret à principio, hic autem
Multo magis aliquos est perdens.
- Car.** Et cui fecit certe hæc? SYCO. Mihi huic.

Car. Certe malorum es & furum.

Sycō. Per Iouem, non quidem igitur est sanum uestrum nullius.
Et non est quomodo non habetis mei res.

Car. Quàm superbus o Ceres introiuit
Sycophanta: manifestum q̄ esurit.

Sycō. Tu quidem in forum iens cito, non præueniens,
In rota enim oportet te illic ligatum
Dicere quæ malefecisti. **CAR.** Luge igitur tu.

Iu. Per Iouem seruatore[m] multi dignus
Omnibus græcis Deus est, q̄
Sycophantas perdet malos male.

Sycō. Hei mihi misero, nunquid & tu participans derides?
Quoriam unde uestem accepisti hanc?
Heri autem habentem uidi te ego uestem tritam.

Iu. Nihil curo te. fero enim emens
Annulum hunc ab Eudamo dragma.

Car. Sed non inest sycophantæ morsus.

Sycō. An non iniuria multa hæc sunt? cauillamini.
Quod autem facitis hic non dixistis.
Non in bono enim hic estis nullo.

Car. Per Iouem non tuo manifeste scias q̄.

Sycō. A meis enim certe per Iouem cænabitis.

Iu. Valde iam ueritate tu cum teste
Disrumparis nullius plenus.

Sycō. Negatis, intus est o fœdatissime
Multa res piscium & carum assatarum.
Hyhy. hyhy. hyhy. hyhy. hyhy. hyhy.

Car. Infelix odoraris aliquid? **IV.** Frigore forte:
Quoriam tali indutus est ueste trita.

Sycō. Hæc igitur tolerabilia sunt, o Iupiter & Dī
Hos iniuriari in me? hei mihi quàm doleo.

Quod bonus existens, & amator ciuitatis patior male.

- Iu. Tu amator ciuitatis & bonus? SYCO. Sicut nullus uir.
- Iu. Et quidē interrogatus responde mihi. SYCO. Quidē?
- Iu. Agricola es? SYCO. Infamire me sic putas.
- Iu. Sed mercator? SYCO. Ita simulo quando contingo.
- Iu. Quidē artem aliquam didicisti? SYCO. Non per Iouē.
- Iu. Quomodo igitur uinebas? uel unde? nihil faciens?
- Syco. Ciuitatis sum curator rerum
Et priuatarū oīum. IV. Tu? qd discēs. SYCO. Cōsulo.
- Iu. Quomodo igitur fueris bonus o fur,
Si tibi dēcens nihil? postea odio haberis?
- Syco. Non enim decet me iipsum me ciuitatem
Benefacere me, o leuis in quantum possum?
- Iu. Benefacere igitur est curiosum esse?
- Syco. Hoc quidem igitur auxiliari legibus iacentibus
Et non indulgere unquam si quis peccet.
- Iu. Igitur iudices de industria ciuitas
Imperare constituit. SYCO. Accusat autem quis?
- Iu. Volens. SYCO. Igitur ille sum ego
Quare in me uenium ciuitatis res.
- Iu. Per Iouem, malum igitur tutorem ciuitas habet.
Illud autem non uolueris quietem habens
Viuerē ociosus? SYCO. Sed pecoris uitam dicis,
Nisi appareat exercitium aliquod uitæ.
- Iu. Neq; mutaueris sententiam? SYCO. Non si dares mihi
Plutum ipsum, & Batti balsamum.
- Iu. Depone cito pallium. CAR. Hic tibi dicit.
- Iu. Postea subsolue. CAR. Omnia hæc tibi dicit,
- Syco. Et quidem adueniat aliquis ad me uestrum huc
Volens. CAR. Igitur ille sum ego.
- Syco. Hei mihi misero, expolior in die.

ARISTOPHANIS

Car. Tu enim dignum putas aliena negocians comedere.

Syc. Vides quæ facis? hæc ego testificor.

Car. Sed uadit fugiens quem duxisti testem.

Syc. Hei mihi captus sum solus. **CAR.** Nunc clamas.

Syc. Hei mihi ualde rursus. **CAR.** Da tu mihi uestem trita,
Vt induam sycophantam hunc.

Iu. Non certe. sacrum enim est Pluti diu.

Car. Postea ubi melius dedicabitur,
Quàm circa malum uirum & furem?
Plutum autem ornare uestibus honestis decet.

Iu. His autem calciamentis quid utetur quis dic mihi?

Car. Et hæc ad frontem statim iam ualde
Tamquam oleastro figam huic.

Syc. Discedo. cognosco enim minor existens multo
Vobis. si autem socium cepero aliquem
Et ficulneum, fortem hunc deum.
Ego faciam hodie dare poenam:
Quod destruit aperte unus existens solus
Populi principatum, neque consilium persuadens
Ciuum, neque concilium.

Iu. Et quidem quoniam armaturam meam
Habens uadis, in balneum curre;
Postea illic principalis statutus cale.
Et ego enim habebam stationem hanc aliquando.

Car. Sed balnearius trahet foras ipsum capiens
Testiculis. uidens enim ipsum, cognoscet,
Quod est illius mali nummi.
Nos autem ingrediamur, ut adores Deum.

SECTIVNCVLA CHORI.

ACTVS SEPTIMVS.

Anus. **N**Unquid o amici senes in domum
Iuimus uerè noui huius Dei?

An uia omnino errauimus?

Chr. Sed scias in ipsas portas iens
O adolescentula. interrogas enim cupide.

Anus. Age nunc ego existentium intus uocabo quem?

Chr. Non certe. ego enim ipse exiui. loquere ergo mecum.
Sed quare maxime uenisti dicere oportet.

Anus. Passa sum grauia & iniqua o dilectissime,
Ex quo enim Deus hic incepit uidere:
Non uiuendam esse mihi fecit uitam;

Chr. Quid est? nunquid & tu Sycophantia
In mulieribus es? ANVS. Per Iouem ego quidem non.

Chr. Sed non sortita bibebas in scriptura.

Anus. Cauillaris? ego aut tentigine cōsumpta sum ualde misera.

Chr. Non dicēs festinans tentiginem quam.

Anus. Audi nunc. fuit iam mihi quidam adolescentulus amicus,
Pauper quidem, alioquin aut bona persona, & pulchra,
Et utilis. si enim huius indiguissim ego,
Omnia faciebat ornate mihi, & bene:
Ego autem illi omnia hæc ministrabam.

Chr. Quid autem erat q̄ tui maxime indigebat semper?

Anus. Non multa. etenim prætermodum me uerebatur.
Sed argenti dragmas utq̄ petijt uiginti,
In pallium, octo autem fere in calciamenta;
Et sororibus emere tuniculam
Iussit fere matriq̄; pallium.

ARISTOPHANIS

Frumentorumq; indiguit modiorum quatuor.

Chr. Non multa igitur per Apollinem hæc
Dixisti, sed manifestum q̄ te uerebatur.

Anus. Et hæc igitur non gratia coitus
Petere me dicebat, sed amicitiae causa;
Vt meum pallium ferens meminerit mei.

Chr. Dicis amantem hominem quàm maxime

Anus. Sed non nunc odiosus mentem habet
Eandem, sed multo mutauit ualde.

Me enim ipsi placentiam hanc

Et alia in scutella bellaria

In existentia mittente, latenter dicenteq; q̄

In uesperam irem. **CHR.** Quid tibi fecit, dic mihi.

Anus. Placentiamq; remisit nobis hanc

Ad illuc nunquam me ire amplius.

Et ad hæc dixit repudians q̄

Diu aliquando erant fortes Milesij.

Chr. Manifestum q̄ moribus aliquis non malus erat;

Postea ditescens non amplius lætatur lente.

Primo autem à paupertate omnia comedebat.

Anus. Et quidem primo quotidie per deos

In ianuam ueniebat semper meam.

Chr. In elationem. **ANVS.** Per Iouem, sed uocem solum

Amans audire. **CHR.** Accipiendi quidem igitur gratia

Anus. Et per Iouem si tristantem sensisset me

Nitaruculum & Batiolum per diminutionem dicebat.

Chr. Postea forte petijt te calciamenta.

Anus. Mysterijs autem magnis euntem

In curru q̄ prospexit me quidam,

Verberabar propter hoc tota die:

Sic uehementer Zelotypus adolescentulus erat.

Chr. Solus enim lætabatur (vt videtur) comedens.

Anus. Et manus vndiq; pulchras habere me dicebat.

Chr. Quando porrigebant dragmas viginti.

Anus. Olere corpore dicebat suauiter mei.

Chr. Si thasium infundebas iure merito per Iouem.

Anus. Aspectumq; q̄ haberem mollem & pulchrum.

Chr. Non imperitus erat homo; sed sciebat

Anus luxuriosæ stercore comedere.

Anus. Hæc igitur Deus o amice vir non recta faciebat,

Dicens auxiliari iniuria affectis semper.

Chr. Quid enim faciet dic, & fiet.

Anus. Cogere iustum est per Iouem

In delitijs habitum à me rursus mihi rebenefacere,

Vel neq; aliquid igitur iustum est habere.

Chr. Igitur in qualibet soluebat nocte tibi.

Anus. Sed nunquam me viuam relinquere dicebat.

Chr. Rectè. nunc autem non amplius viuere te putat.

Anus. Ab enim dolore liquefacta sum o amice.

Chr. Non, sed putrefacta es vt mihi videris.

Anus. Per annulum quidem igitur me traheres.

Chr. Si contingit annulus existens circulus cribri.

Anus. Et quidem adolescentulus hic aduenit

Quem diu actusans sum.

Videtur autem ad ebrietatem ire. CHR. Videtur.

Coronam utiq; & tædam habens ambulat.

u. Saluto. ANVS. Quid dicis? IV. Antiqua amica

Cena facta es cito per cælum.

Anus. Misera ego, iniuria qua iniurior?

Chr. Videtur per multum tempus non te uidisse.

Anus. Qualis temporis miserrime, qui apud me heri fuit

Chr. Contrarium passus est alijs igitur

ARISTOPHANIS

Inebriatus enim (vt uidetur) acutius uidet.

Anus. Non, sed immodestus est semper moribus

Iu. O Neptune & Dei semles

In vultu rugarum quantus habet?

Anus. Ha, ha.

Hanc autē tædam nō mihi offer. **CHR.** Bene tamē dicit.

Si enim ipsam vna sola scintilla ceperit.

Tanquam antiquum ramum oleaginum comburet.

Iu. Vis per tempus ad me iocari. **ANVS.** Vbi miser?

Iu. Illic capiens nuces. **ANVS.** Ludum quem?

Iu. Quot habes dentes? **CHR.** Sed cognoscam

Et ego, habet enim tres forte uel quatuor.

Iu. Soluito, unum enim molarem solum fert.

Anus. Miserrime uirorum non sanus esse mihi uideris,

Lauacrum me faciens in tantis uiris.

Iu. Iuuari quidem poteris, si quis lauerit te.

Chr. Non certe, quoniam quidem nunc fucatorie habet.

Si autem eluitur hæc fucatio,

Videbis aperte uultus incisiones.

Anus. Senex uir existens non sanus esse mihi uideris.

Iu. Tentat quidem igitur forte te, & postea mammas

Attingit tui, latere existimans me.

Anus. Per Venerem non meo odiose tu.

Chr. Per lunam non certe, in sarniorem quidem.

Sed o adolescentule non sino hanc puellam

Odisse te hanc. **IV.** Sed ego ualde diligo.

Chr. Et quidem accusat te. **IV.** Quid accusat?

Chr. Esse te iniuriatorem dicit, & dicere qd

Diu quondam erant fortes mulesij.

Iu. Ego circa hanc non pugno tibi. **CHR.** Cur?

Iu. Verens ætatem tuam, quoniam

Non unquam alij hoc concessissem facere.

Nunc autem abi gaudens comprehendens puellam.

br. Scio scio mentem. non amplius dignum putas forte

Esse cū hac. ANVS. Hic aut cōcedēs est quis?

Non disputauerim pro futura

A mille annis & ter mille.

br. Tamen autem postquam & uinum dignum putabas

Bibere, compotandum est tibi & fecem.

Sed est ualde fex antiqua & marcida.

br. Igitur trygoepus hæc omnia me debitor.

Sed introi intro. Deo enim uolo

Iens dedicare coronas has quas teneo.

us. Ego autem ipsi & dicere aliquid uolo.

Ego autem non introeo. CHR. Confide ne time.

Non enim coget. IV. Valde bene igitur dicis.

Sufficienter enim ipsam priori subagitabam tempore.

us, Vade, ego autem te post ingredior.

br. Ut constanter o Iupiter rex uetula

Tanquam ostreum adolescentulo inhæret.

SECTIVNCVLA CHORI.

ACTVS OCTAVVS.

br. **Q** Vis est pulsans ianuam? hoc quid fuit?

Nullus uidetur. sed certe portula

Sonans uane concrepat. MERCVR. Tibi tibi

Dico Cario expecta. CAR. Hic dic mihi

Tu ianuam pulsabas sic uehementer?

er. Per Iouem, sed cogitabam. postea aperuisti me pueniens.

Sed uoca dominum currens cito;

Postea uxorem & filios,
 Postea famulos, postea canem,
 Postea teipsum, postea suem. CAR. Dic mihi
 Quid est? MER. Iupiter o agricola uult
 In eadem uos commiscens scutella
 Simul omnes in barathrum inijcere.

Car. Lingua preconi horum inciditur.

Et quare hæc in uis facere

Nos? MER. Quia grauissimas omnium rerum
 Fecistis: ex quo enim incepit à principio uidere
 Plutus, nullus non libanum, non laurum,
 Non libum, non victimam, non aliud nihil,
 Nobis sacrificat Deis. CAR. Per Iouem. neq;
 Sacrificabit. male enim curabatis nos tunc.

Mer. Et quidem aliorum mihi Deorum minus curæ est.

Ego aut perij, & consumptus sum. CAR. Resipiscis?

Mer. Prius enim habebam quidem apud cauponas

Omnia bona mane statim, placentam, mel,

Caricas, quæcunq; decens est Mercurium comedere:

Nunc autē esuriens cū pede supra pedē in altū requiesco

Car. Igitur insle qui faciebas damnum,

Aliquando talia bona habens. MER. Hei mihi misero.

Hei mihi placentia quater pista.

Car. Desyderas non præsentem, & vane vocas.

Mer. Hei mihi autē anteriore parte victimę quā ego deuorabā

Car. Salta hic ad serenitatem.

Mer. Visceribusq; calidis quæ ego comedebam.

Car. Dolor te ad viscera uidetur conuertere.

Mer. Hei mihi autem poculo æqualiter æquali mixto

Car. Hoc bibens currens non præueniens.

Mer. An inueris aliquid tui ipsius amicum?

Car. Si huius indiges quorum potens sum te iuuare.

Mer. Si mihi præbens panem aliquem bene pistum
Dederis deuorare, & carmen iuuenilem
Quas sacrificatis vos intus. **CAR.** Non exportabiles.

Mer. Et quidem quando aliquod vasculum domni
Furabar, ego te latere faciebam semper.

Car. Propter participare ipse o fur.
Veniebat enim tibi panis bene pistus.

Mer. Postea hunc ipse comedebas.

Car. Non enim participabas æquales plagas mihi,
Quando captus fuisset male faciens ego.

Mer. Non recorderis mali si tribum accepisti.
Sed igitur cohabitatores per Deos suscipite me.

Car. Postea relinquens Deos hic manebis?

Mer. Existencia enim apud vos sunt meliora multo.

Car. Quid autem? fugere urbanum esse tibi uidetur.

Mer. Patria enim est omnis ubi faciat aliquis bene.

Car. Quid certe esses utile nobis hic existens?

Mer. Ad ianuam ianitorem ponite me.

Car. Ianitorem? sed non opus est nullum ianitoribus.

Mer. Sed negociatorem. **CAR.** Sed ditamur. quid igitur
Mercurium reuenditorem nos oportet nutrire?

Mer. Sed dolosum igitur. **CAR.** Dolosum minime.
Non enim dolo nunc opus, sed simplicibus moribus.

Mer. Sed ductorem. **CAR.** Sed Deus iam videt,
Quare ductore nihil indigebimus amplius.

Mer. Certator igitur ero, & quid adhuc dices?
Pluto enim est hoc utilissimum
Facere certamina musica & gymnastica.

Car. Valde bonum est cognomina multa habere.
Hic enim inuenit ipsi victulum.

ARISTOPHANIS

Non uane omnes iudicantes frequenter
Festinant in multis scribi libellis:

Mer. Num igitur in his ingredior? CAR. Et laua
Ipse adiens ad puteum ventres,
Ut statim officiosus esse mihi videaris.

Sacer. Quis dicet ubi est Chremylus mihi aperte.

Car. Quid est o optime? SACER. Quid enim aliud q̄ male?
Ex quo enim Plutus hic incepit uidere,
Perijpre fame, deuorare enim non habeo.
Presertim seruatoris sacerdos existens Iouis.

Car. Causa autem quæ est o proh deorum?

Sacer. Sacrificare a plius nullus dignū putat. CAR. Cuius grā?

Sacer. Quòd omnes sunt diuites. atqui tunc
Quando habebāt nihil, alter quidem ueniens mercator
Sacrificasset uictimam aliquam seruatus, alter autem quis
Pœnam aufugiens, porrò alter litabat quispiam,
Et me accersebat sacerdotem. nunc autem neq̄ unus
Sacrificat omnino nihil, neq̄ ingreditur,
Præterquàm cantantes plus quàm decies mille.

Car. Igitur consueta tu horum capis.

Sacer. Hunc igitur Iouem seruatorem & ipse mihi uideor
Valere sinens, hic hoc in loco remanere.

Car. Confide, bene erit enim si Deus uoluerit:
Iupiter seruator enim adest hic,
Spontaneus ueniens. SACER. Omnia bona igitur dicis.

Car. Ponemus igitur statim (sed expecta)
Plutum ubi prius erat positus:
Posticum semper custodiens decæ.
Sed extra det aliquis huc tædas accensas,
Ut habens pre eas Deo tu. SACER. Valde quidem igitur
Facere hæc oportet. CAR. Plutum extra quis uocase?

Anus. Ego autem quid facio? **CAR.** Ollas quibus Deum
Firmabimus capiens in capite fer
Caste, habens autem uenisti ipsa uaria.

Anus. Quorum autem gratia ueni. **CAR.** Omnia tibi fiene.
Veniet enim adolescentulus ad te ad uesperam.

Anus. Sed si tamen per Iouem fidem facis tu mihi
Venturum esse illum ad me, portabo ollas.

Car. Et quidem multo aliarum ollarum contraria
Hæ faciunt. alijs quidem enim ollis
Spuma inest superius, huius autem nunc
Spumæ in superficie insunt ollæ.

Cho. Non amplius igitur decens tardare neq; nos, sed recedere
In retro. oportet enim à tergo hos cantantes sequi.

F I N I S.

ARGVMENTVM NEBVLARVM

fabulæ est hoc.

A Nytus & Melitus Socrati Sophronisci inuidentes, & ipsum non potentes lædere, argentum sufficiens Aristophani dederunt, vt actû contra ipsum constitueret: & hic p̄suasus senē quēdā Strepsiaden vocatū finxit à debitis oppressum, quē iā consumpserat circa filij Phidippi equorū nutritionē. Sic autē his habentibus non habens hic Strepsiades quid faciet circa debita, cōsultat adducere Socrati huius filiū, vt ab ipso iniustū disceret sermonē: & sic creditores expelleret. Phidippides quidē igit̃ multa precante patre adire nō p̄suasus est: incōpos aut̃ existēs hic senex in illū spei, & nō habēs quis & fieret, in secundā vixit navigationē: nihil. n. ætatis curās, neq; cōsyderans si aliquibus absurdus videret̃ vir senectutis viē discere: tãquā valde iuuenis incipiēs: sed i unū aspiciēs solū illud si utiq; potēs fieret creditores per persuasionē priuare pecunijs. Ipse accedit Socrati: nō habens aut̃ seruiētem intelligentiē mentē, sed talis existēs quibus discebat, qualis et antequā disciplinā attigisset. ipse quidē desperauit doceri. adiens autē filio, & rursus multis fecit precationibus unū Socratis cōuersatorum fieri. hic autem & factus est & didicit. Constituitur autē actus ex choro nebularū. Habet autē accusationē Socratis, q̄ consuetos Deos dimittens, nouos putauit dæmones aerem nebulas & talia.

FABVLÆ PERSONÆ.

Strepsiades	Iustus sermo.
Phidippides.	Iniustus sermo.
Seruus Strepsiadæ.	Creditor Pafias.
Discipulus Socratis.	Testis.
Socrates.	Alter fenerator Amynias
Chorus nebularum.	Chærephon.

ARISTOPHANIS

NEBVLAE.

STREPSIADES PRÆLOQVENS.

EV, heu,

O Iupiter Rex res noctium quantu
Infinita: neq; unquam dies fiet.

Et quidē multo ante gallū audiui ego:

Ipsi autē famuli stertūt: sed nō antehac.

Pereas scilicet o bellum multorum gratia.

Quòd neq; plectere licet mihi famulos.

Sed neq; bonus hiccine adolescens

Expergiscitur noctu. sed pedit

In quinq; pelliceas inuolutus.

Sed si uidetur, stertamus operti.

Sed non possum miser dormire morsus

A sumptu, & præsēpi, & ære alieno

Propter huncine filium. hic autem comam habens

Equitatq; , & duplici iugo uehitur,

Somniatq; equos. ego autem pereo

Videns agentem Lunam uigesimas.

Ipsa enim fœnora procedunt. accende famule lucernam

Et profer libellum, ut legam capiens

Quàm multis debeo, & ratio ciner de usuris.

Age uideam quid debeo. duodecim mnas Pasiae

Qui duodecim mnas Pasiae? quid usus sum?

Quando emi cappatiam. hei mihi misero.

Vtinam amputatus esset prius oculus lapide.

Philo inique facis, age tuum ipsius cursum.

Hoc est hoc malum quod me perdidit.

Aristoph.

D

ARISTOPHANIS

Somniat enim & dormiens equariam.

Phi. *Quot spacia agunt currus?*

Str. *Me quidem tu multa patrem agis per spacia.
At quod æs alienum petit me post Pasiā?
Tres minæ, sella & rotis Amymæ.*

Phi. *Abige equum conuertens domum.*

Str. *Sed o infelix eiecasti me ex mcis,
Quoniam & multis teneor: & alteri scœnore
Oppignerare aiunt. PHI. Verum o pater
Quid stomacharis, & uersaris nocte tota?*

Str. *Mordet me popularis aliquis ex stratis.*

Phi. *Sine o infelix dormire aliquantulum me.*

Str. *Tu uero dorm. æs alienum autem hoc scias q̃
In caput omne tuum uertetur.*

*Hem, utinam pronuba periret male,
Quæ me uxorem ducere incitauit tuam matrem.*

Mihi enim erat rustica suauissima vita,

Marcescens, incornata, ociose iacens,

Abundans apibus, & ouibus, & uitibus.

Postea duxi uxorem Megaclei magnæ gloriæ

Neptem rusticus existens ex ciuitate,

Pudicam, delitiatam, fucatam:

Hanc quando uxorem duxi simul concubui ego

Olens fece, caritate, lanarum opulentia.

Hæc aut rursus, ungueto, croco, mixtione in ore linguarum

Sumptum prodigalitate, uenere, generatione.

Non quidem dicam quantum turda erat, sed consumebat.

Ego autem ipsi pallium ostendens hoc

Causam dicebam o mulier ualde consumis.

Ser. *Oleum nobis non inest in lucerna.*

Str. *Hei mihi quid enim bibulam accendisti Lucernam,*

Huc ueni ut lugeas. SER. Propter quid iam lugebo?

Str. Quia crassas imposuisti papyros.

Post hæc ut nobis natus est filius hic tunc

Mihiq; iam & uxori bonæ

Circa nomen iam hæc obiurgamus.

Hæc quidem enim equum apponebat ad nomen

Xanthippum, uel Charippum, uel Callippiden.

Ego aut ponebam Phidonidea.

Tunc quidem igitur differebamus. postea tempore

Communitè conuenimus, & posuimus Phidippiden.

Hunc filium capiens blandiebatur.

Quãdo tu magnus existens currũ impelles ad ciuitatem,

Quẽadmodũ Megacles uestem subtilem hñs: ego autem

Quando quidem igitur capras ex Phelleo (dixi.

Quẽadmodum pater tuus pelliceam indutus;

Sed non persuasus est meis nihil uerbis;

Sed equorum desyderium mei contra fudit res.

Nunc igitur totam noctem cogitans uiam,

Vnam inueni immutabilem feliciter eximiam:

Quam si pernsadebo hunc seruabor.

Sed excitare primum ipsum uolo.

Quomodo certe suauissime ipsum excitabo? quomodo?

Phidippides, Phidippidule. PHI. quid opater.

Str. Osculare me, & manum da dexteram.

Phi. Ecce, quid est? STR. Dic mihi diligis me?

Phi. Per Neptunum hunc equestrem.

Str. Non mihi hunc nequaquam equestrem:

Hic enim deus causa mihi malorum.

Sed si ex torde me uere diligis

O fili persuadere. PHI. Quid igit psuadebor certe tibi?

Str. Muta quãamatiissime tui ipsius mores.

ARISTOPHANIS

Et disce ueniens quæ te ego admonebo.

Phi. Dic iam qd iubes? **STR.** Et quid? **Phi.** Persuadeberis? **PHI.** Per
Per Dionysium. **STR.** Age nunc uenerare. (suadebor
Vides portulam hanc & domunculam?

Phi. Video. quid igitur hoc est uere o pater?

Str. Animarum sapientium hæc est schola.

Hic inhabitant viri qui cælum

Dicentes persuadent qd est furnus,

Et est circa nos hic. nos autem carbones.

Hi docent argentum si quis det

Dicentem uincere & iusta & iniusta.

Phi. Sunt autem qui? **STR.** Non scio uere nomen.

Erumnarum curatores, boniq; & honesti.

Phi. Heu prauis scio, superbos,

Pallentes, nudos pedibus, dicis.

Quorum infelix Socrates, & Cherephon.

Str. Heu heu, tace, nihil dicas stultum.

Sed siquid curas paternas farinas

Horum fias mihi linquens artem equitandi.

Phi. Non per Dionysium si dares mihi

Phasianos quos nutrit Leogoras

Str. Age precor o dilectissime hominum mihi

Iens docere. **PHI.** Et quid tibi discam?

Str. Esse apud ipsos dicunt ambos sermones

Potentiorum quicumq; est & inferiorum.

Horum alterum sermonum inferiorem

Vincere dicentem dicam iniustissima.

Si igitur didiceris mihi iniustum hunc sermonem;

Quæ nunc debeo per te horum debitorum

Non reddam, neq; obolum nulli

Non persuadebor. non enim tolerem uidere

Equites colore tristificatus.

Str. Non utiq; per Cererem mcorum comedes
Neq; ipse neq; zygius, neq; samphoras,
Sed expellam te ad coruos e domo.

Phi. Sed non negliget me auunculus Megaclees
Equis carentem. sed uado. te autem non curo.

Str. Sed neq; ego tamen cadens iacebo,
Sed precaturus deos docebor
Ipse iens in scholam.

Quomodo igitur senex existens & obliuiosus, et tardus,
Semonum diligentium subtilitates discam?
Eundum est. cur hæc habens stringor,
Sed non uerbero ianuam? serue, seruule.

Disci. Mitte ad coruos. quis est uerberans ianuam?

Str. Phidonis filius Strepsiades ex Cicine.

Di. Rudis per Iouem quicumq; sic vehementer
Inconsyderate ianuam calcitraſti,
Et cogitationem mediam fecisti excogitatam.

Str. Ignosce mihi. longe enim habito in agris.
Sed dic mihi rem mediam factam.

Di. Sed non fas preterq; discipulis dicere.

Str. Dic nunc mihi audens. ego enim hic
Venio discipulus in scholam.

Di. Dicam. putare autem te hæc oportet mysteria.
Interrogauit nuper Chærophontem Socrates
Pulicem quot saltauit ipsius pedes:
Mordens enim Chærophontis supercilium
In caput Socratis saltauit.

Str. Quomodo certe hoc mensurauit? DI. Facillime.
Ceram liquefaciens postea pulicem capiens
Intinxit in ceram ipsius pedes,

ARISTOPHANIS

Et postea mortuo producta sunt calciamenta,
Hæc subsolvens remensurauit spacium.

Str. O Iupiter rex subtilitatis mentum.

Di. Quid certe: alteram si audieris Socratis,

Cogitationem. **STR.** Qualem precor aperte dic mihi.

Di. Interrogauit ipsum Chærophon sphættius,

Quomodo opinione haberet. culices

Per os canere, an per culum.

Str. Quid certe ille dixit circa culicem?

Di. Dixit esse intestinum culicis

Angustum: per parui autem existentis ipsius spiritum

Vi ire rectè in culum:

Postea concauum ad angustum adiacentem

Podicem sonare à vi spiritus.

Str. Tuba podex est igitur culicum,

O ter beate trula

An facile fugiens aufugiet pœnam,

Quicumq; sciuerit intestinum culicis.

Di. Pauloante autem opinionem magnam captus est

A catta. **STR.** quomodo aperte dic mihi.

Di. Quærentem ipsius Lunę vias

Et reuolutiones, postea supra hiantem

A tecto nocte feles defudit.

Str. Lætatus sum feli defundenti Socrati.

Di. Heri autem nobis cœna non erat uesperî.

Str. Esto. quid igitur ad farinas factum est?

Di. In mensa spargens tenuem cinerem

Flectens uerum, postea circinum capiens,

Ex palestra pallium surripuit.

Str. Quid igitur illum Thalem admiramur?

Aperi aperi festinans scholam,

Et ostende quāmcitissime mihi Socratem.

Disciturio enim, sed aperi portam.

O Hercules hæc quales feræ?

Di. Quid admiratus es? cui tibi uidentur esse similes?

Str. His ex Pylo captis laconicis.

Sed quid aliquando in terram aspiciunt hi?

Di. Quærun? hi existentia in terra. STR. Bulbos igitur

Quærun? ne nunc hoc curate.

Ego enim scio ubi sunt magni, & boni.

Quid hi faciunt uehementer inclinati?

Di. Hi autem erebum inquirunt sub tartarum.

Str. Quid igitur culus in cælum aspicit?

Di. Ipse secundum ipsum astronomizare docetur.

Sed intra, ut non ille nobis obuiam fiat.

Str. Nondum, nondum, sed expectent ut

Ipsis communicem aliquam reculam meam.

Di. Sed non possibile ipsis ad aerem

Foris immorari multo ualde est tempore.

Str. Per deos quid enim hæc sunt dic mihi?

Di. Astronomia quidem hæc. STR. Hoc autem quid?

Di. Geometria. STR. Hoc igitur quid est utile?

Di. Terram remensurare. STR. Vtrum sortitam?

Di. Non, sed uniuersam. STR. Urbanum dicis.

Hæc enim cogitatio popularis & utilis.

Di. Hic autem tibi terræ circuitus omnis vides?

Hæc quidem Athenæ. STR. Quid tu dicis? non credo,

Quoniam iudices non uideo sedentes.

Di. Valde hic uerè atticus locus.

Str. Et ubi cicynes sunt mihi contribules?

Di. Hic insunt. hæc autem Euboea ut uides:

Quæ extensa est longe procul ualde.

ARISTOPHANIS

- Str.** Scio. ab enim uobis extensa est & Pericleo.
Sed Lacedæmon ubi est? **DI.** Vbi est?
- Str.** Valde prope nos. hoc ualde curate
Hanc à nobis, propagare longe ualde.
- Di.** Sed non possibile per Iouem. **STR.** Lugebitis igitur.
Age. quis enim hic existens in cista uir?
- Di.** Ipse. **STR.** Quis ipse? **DI.** Socrates. **STR.** Socrates?
Age hic reuoca ipsum mihi ualde.
- Di.** Ipse quidem igitur tu uocato, non enim mihi ocium.
- Str.** O Socrates.
O Socratule. **SOCR.** Cur me uocas o mortalis?
- Str.** Primum quidē quodcunq; facis precor aperte dic mihi.
- Socr.** In aere uado, & consydero solem.
- Str.** Postea à cista Deos contemnis?
Sed non à terra siquidem. **SOCR.** Non enim unquam
Inuenirem recte sublimes res,
Nisi pendens intelligentiam & cogitationem
Subtilem commiscens in similem aerem.
Si aut existēs humi existētia supra de inferius specularer;
Non unquam inuenirem. non enim sed terra ui
Trahit ad ipsam humorem cogitationis.
Patuntur autem idem hoc & nasturtia.
- Str.** Quid dicis? cogitatio trahit humorem in nasturtia.
Age nunc descende o Socratule ad me,
Ut me doceas, quorum gratia ueni.
- Socr.** Venisti autem ad quid? **STR.** Volens discere dicere.
Ab usuris enim creditoribusq; difficillimis
Ducor, feror, res pignorer.
- Socr.** Vnde autem debitor te ipsum oblitus est factus?
- Str.** Morbus me consumpsit equestris grauis comedisse.
Sed me doce alterum tuorum sermonum

Existentem nihil reddentem, solutionem autem quam

Petieris me iurō tibi depositurum per Deos.

Socr. Quales Deos iuras tu? primum enim Dei

Nobis putatio non est. STR. Cui enim iuratis? nunquid

Ferreis quemadmodum in Bizantio?

Socr. Vis diuinas res scire manifeste

Quæ sunt recte? STR. Per Iouem siquidem est.

Socr. Et conuenire nebulis in sermones

Nostris deabus. STR. Maxime.

Socr. Sede igitur in sacro scamno.

Str. Ecce sedeo. SOCR. Hanc igitur accipe

Coronam. STR. Ad quid coronam? heu Socrates

Sic me: athamanta quomodo, non sacrificabis.

Socr. Non: sed omnia hæc initiatis

Nos facimus. STR. Postea iam quid lucrabor?

Socr. Dicere fies experientia, crepitaculum flos farinæ.

Sed habe tacite. STR. Per Iouem non faller me.

Conculcatus enim pulvis fiam.

¶ Cōstitutio fm incisionē versuū duodecim.

Socr. Laudare oportet senem, & supplicationi obedire.

O domine rex immense Aer, qui habitas terrā suspēsam;

Splēdideq; æther; venerādeq; deæ Nebulę tonātes fulm-

Eleuamini, apparete o domine cogitatori altæ. (inbus

Str. Nondum, nondum. antequam hanc vestiā, ne irriger.

Hoc autem non galearum ē domo venire me infelicē hntē?

Socr. Venite igit o multū honoratę nebulę huic ī demōstrationē

Siue in olympi summitatibus sacris mæ percussis sedetis,

Siue oceani patris in hortis sacrū chorū statuitis nymphis,

Siue igitur Nili ostijs aquas aureis hauritis gutturnijs,

Vel Mæotī paludē habitatis, vel scopulū nuosū Mimātis:

Exaudite suscipientes sacrificium, & sacris gaudentes.

ARISTOPHANIS

Cho. Semper fluētes nebulæ Eleuemur manifestæ
 Roscidā naturā nobilē, Pŕe ab oceāo grauiter sonāte
 Altorū mōtiū vertex in Arboribus abundantes: vt
 Longe lucentes speculas aspiciamus.
 Fructusq; irrigatamq; sacram terram
 Et fluiorū diuiorū strepitus Et pōtiū resonāte grauiter.
 Oculis enim ætheris ir= Requiescit lucet
 Lucidis in splendoribus. Sed mouētes nebulā pluuiālē
 Immortales ideas īspiciam⁹ Longe videnti cūculo terram.

Socr. O valde venerandæ nebulæ apte audiuiſtis me uocantem.
 Sensiſti uocem simul & tonitru sonans uenerabile.

Str. Et ueneror o multum honoratæ; & uolo contra pedere
 Ad tonitrua; ſic ipſas tremo, & timui.
 Et ſi fas eſt nunc iam & non fas eſt, cacaturio.

Soc. Non ne cauillaberis, neq; facies quæ fecit Dei hi,
 Sed lauda. magnū. n. aliqđ de orū mouet alueare cātibus.

Recantatio reuerſionis.

Cho. Virgines pluuiiales Eamus pinguem
 Terram Mineræ, bonorum uirorum terram
 Cecropis uiſuræ multum amabilem,
 Vbi reuerentia arcanorum ſacrorum, ubi
 Diſcipulorum ſuſceptua domus
 In ſacrificijs ſāctis ōndit: Cēleſtibusq; Deis dona.
 Tēplaq; alta, & ſtatue Et puētus beatorū ſacratiffimi.
 Benecoronatq; deorum Sacrificia, conuiuiaq;. (grā.
 Omnibus in temporibus: Vereq; īgrediēte bacchanalis
 Bñſonātiumq; chororū mot⁹. Et muſa grauit ſonās tibiary.

Str. Per Iouē precor te dic quæ ſunt o Socrates hæ
 Loquentes hoc honeſtum. an Heroīnæ aliquæ ſunt?

Socr. Mimæ. ſed cēleſtes nebulę magnę Deę uiris ocioſis,
 Quæ ſentētiam & diſputationem & mentē nobis prębēt;
 Et cultū & abūdantiā dictionū & p̄cuſſionē et cōphēſionē

- Str.** Hæc audiens ipsarum uocem anima mei uolauit.
 Et subtilia dicere iam quærit, & de fumo philosophari;
 Et sententiolæ sententiâ aperiens, altero sermone cōtradicere.
 Quare, si quomodo est uidere ipsas iam manifeste cupio.
- Socr.** Vide nunc huc ad Parnasum. iam. n. uideo descendentes
 Tacite has. **ST.** Age ubi cōde. **SO.** Veniūt hēualde multe
 Per concaua & densa hæ obliquæ. **STR.** Quæ hec res
 Quòd nō uideo. **SO.** Ad īgressū. **STR.** Iā nūc uix uideo.
- Socr.** Nunc iam despicis ipsas nisi lippis cucurbitis.
- Str.** Per Iouē ego o multū honoratæ, omnia. n. iam possident.
- Socr.** Has tamen tu deas existentes nesciebas, neq; putabas.
- Str.** Per Iouē: sed nebulā & rorē ipsas putabā, & umbrā eē.
- Socr.** Nō. n. per Iouē sciebas q; plurimos hē nutriunt sophistas,
 Vates, medicos, philosophos,
 Rotundorumq; chororū cantu flexores. uiros īpostores.
 Nihil facientes nutriunt ociosos q; has laudant.
- Str.** Hęc faciebāt hūidarū nebularū uersionē splēdoris: sepatū
 Crinesq; cētūcapitū typhōis, spiratēq; procellas. (motū
 Postea ventos humidos, curuos vultures in aere natantes,
 Hībresq; aqrū roscidas nebulas. postea p ipsis dglutiebāt
 Cestrorū ptes magnorū bonorū, carnesq; auinas turdorū.
- Socr.** Per tamen has non iuste. **STR.** Dicitō iā mihi quid passē
 (Siquidē nebulę sūt uerē) mortalibus similes sūt mulieri-
 Nō. n. illę sūt tales. **SOC.** Age quales. n. nā sum? (bus?
- Str.** Nō scio manifeste. similes sunt igitur lanis uolantibus,
 Et nō mulieribus per Iouē nequaquā. he aut nares habēt.
- Socr.** Rñde nūc q̄cūq; te īterrogabo. **STR.** Dic cito q̄cūq; vis.
- Socr.** An unq; respiciēs uidisti nebulā cētauro similē? (qđ hoc?
 Vel pardo, uel lupo, uel tauro? **ST.** Per Iouē ego. postea
- Socr.** Fiūt oīa q̄cūq; uolūt. & postea siquidē uiderūt capillatū
 Rusticū aliquē densorū horum, qualem illum Xenophanti
 Canillantes furiam ipsius centauris assimilant ipsas.

ARISTOPHANIS

Str. Quid.n. si rapacē publicorū respiciāt Simonē qđ faciūt?

Socr. Ostendentes naturam ipsius lupi repente fiunt.

Str. Hæc igitur hæc Cleonymum hæc timidum heri videntes,
Quòd timidiissimū hunc videbant, cerui pp hoc facti sum.

Socr. Et nūc qđ Clisithenē viderūt (uides) pp hoc fci sūt mulieres.

Str. Gaudete igitur o doming. & nunc siquidem alicui & alijs
Magnam rupistis & mihi uocem, o omnium Reginae

Cōstitutio per incisionē versuū sex.

Cho. Gaude o senex antique uenator sermonum scientificorum.

Tuq; tenuissimarū nugarū sacerdos dic ad nos qđcūq; uis.

Non enim alijs obediemus horum nunc aliorum sophistorū

Præterq̃ uel Prodicō. huic qđ sapiētie et sciæ grā. tibi at

Quòd extollerisq; in uis, & oculos ejcis; (habes.

Et pedes nudus mala multa toleras, & i nobis castū uultū

Str. O terra locutiōe ualde, sacra et uenerabilis & mōstruosa.

Socr. Hæ enim solē sunt deç. alia autem omnia sunt nugæ.

Str. Iupiter aut nobis age p terram nō cælestis neq; Deus est?

Socr. Qualis Iupiter. nō, ne nugeris, neq; ē Iupiter. **STR.** quid

Sed quis pluit? hoc. n. mihi ostē de primū oīum. (dicis tu?

Socr. Hæ iam ubiq; magnis autem signis ego te ipsum docebo.

Age. ubi enim nunquā sine nebulis pluentem iam uidisti?

Et oportebat serenitate existēte pluere ipsum: has at pegri

Str. Per Apollinē hoc nūc sermone bene locutus es. (nari.

Et prius Iouem uere putabam per cribrum mingere.

Sed quis tomtruans est dic? hoc me facit tremere.

Socr. Hæ tomtruant uolutæ. **STR.** quomodo o omnia audens?

Socr. Quādo repletæ sunt aqua multa, & cogantur ferri

Præcipitatæ plenæ hymbre necessariò: postea graues

Inter se incidentes rumpuntur, & sonant.

Str. Hic autem cogens est quis ipsas? non Iupiter ut ferantur?

Socr. Minime, sed æthereus turbo. **STR.** Turbo, hoc me latebat.

Iupiter non existens, sed pro ipso turbo nunc regnans.
Sed nou dum de sono & tonitru me docuisti.

Socr. Non audisti me? nebulas aqua plenas q̄ dico
Incidentes inter se sonare propter densitatem?

Str. Age hoc, cui oportet credere? SOCR. A te ipso ego te do
Iam iure Panathenæis impletus postea turbatus es (cebo.
Ventrem: & turbatio repente ipsum per latrauit?

Str. Per Apollinem. & graua facit statim mihi & turbauit.
Et tanquā tonitrus iusculum sonat, & grauitèr clamauit.
Quiete primum pappax, & postea iducit papapappax:
Et qñ cæco ualde tonitruat papapappax, quē admodū illē.

Socr. Consydera. igitur à uentriculo hoc qualia pepedisti.
Aerē autē hūc existēte īfinitū quō nō decēs ualde tonare?
Hæc igitur & nomina iter se tonitrus et crepitus similia.

Str. Sed fulmen unde rursus fertur splēdēs igne, (hoc doce,)
Et penitus comburit pcutiens nos, uiuentes autē circūurit?
Hoc enim iam manifeste Iupiter misit in periuros.

Socr. Et quomodo o rudis tu & saturnalia olens & antique.
Siquidē percutit periuros, quō igitur nō Simonē inussit?
Neq̄ Cleonymū, neq̄ Theorū: & tñ uehemēter sūt piuri:
Sed ipsius templum percutit, & summū altū Athemiēsiū,
Et quercus magnas. quid patiēs. nō. n. iā q̄rcus peierat.

Str. Non scio. sed benedicere uideris. quid. n. ē igitur fulmē?

Socr. Quando in ipsas uentus eleuatus declusus est
Intus ipsas tanquā uesticā īflat, & postea sub necessitate
Rumpens ipsas extra fertur austerus propter densitatem,
A sorbitione & impetu ipse seipsum comburens.

Str. Per Iouē ego igit̄ apte passus sum hoc aliqui iouialibus.
Assabā uentrē affimbis, & postea nō scindebā negligēs.
Hic autē igit̄ īslabat: postea repēte per resonans ad ipsos
Oculos mei sparsus est, & combusit uultum.

- Socr.** O magne sapientiæ desyderans homo à nobis,
 Valde felix in Atheniensibus & græcis fies.
 Si memor es & studens, & miserrimum inest
 In anima: & non laboras neq; stans, neq; ambulans,
 Neq; frigans tristis valde, neq; prandere cupis;
 Vinoq; abstines, & gymnasijs alijs venereis;
 Et optimum hoc putas (quod decens prudentem virum)
 Vincere faciens, & consulens, & lingua bellans.
- Str.** Sed gratia animæ firmæ, difficilisq; curæ,
 Et parci consumpti victu ventris & holera cœnantis:
 Nil cura confidēs gratia horū esse fabrū ferrariū præberē.
- Socr.** Aliud aliquid igit. putabis iā Deū nullū præter quæ nos
 Chaos hoc, & nebulas, & linguam: tria hæc.
- Str.** Neq; disputarem manifeste alijs, neq; obuians,
 Neq; sacrificarem, neq; libarem, neq; inponerem thus.
- Cho.** Dic nūc nobis qd tibi faciamus cōfidēs qd n̄ icōposvoti eris,
 Nos honorans, & admirans, & quærens prudens esse.
- Str.** O domine precor igitur vos hos valde paruum:
 Græcorum esse me dicere centum stadijs optimum.
- Cho.** Sed erit tibi hoc à nobis. quare in futurum ex nunc
 In populo sententias magnas nemo vincere plures q̄ tu.
- Str.** Ne mihi dicere sententias magnas. non enim hæc cupio:
 Sed q̄cūq; mihi ipsi iuertere iustitias, et creditores fugere.
- Cho.** Assequeris igitur quæ cupis. non enim magna cupis.
 Sed te ipsum præbe confidens nostris famulis.
- Str.** Faciam hoc vobis credens: necessitas enim cogit. (pserūt.
 Propter equos kappainustos, & nuptias quæ me cōsum
 Nūc igitur fœneratorum, aperte quodcumq; uolunt.
 Hoc meū corpus ipsis Præbeo verberare, esurire, sitire,
 Squalere, frigere, virem excoariare.

Siquidē debita per fugiā, Hominibusq; esse videbor,
 Alacris, suauiloquus, audax, impetuosus,
 Odiosus, mendaciorum conglutinator,
 Inuentor verborum, destructio iustitiarum,
 Tabula legum, crepitaculum, vulpes, conuersatio,
 Inconstans, dissimulator, sordes, superbus,
 Stimulator, scelestus, Versutia, difficilis, morosus.
 Hęc si me dicūt obuiantes, Faciant apte quodcūq; volūt.
 Et si uolunt per Cere- Rem, ex me viscera

Curatoribus apponāt. SO. Prudentia quidem adest huic
 Non pusillanimis, sed parata. scias autem q
 Hęc discens à me, Gloriam magnam
 In hoībus habebis. STR. Quid persuadebor?

Socr. Omne tempus mecum Beatissimam vitam ho-

Minum deges. STR. Igitur hoc igitur ego

Quando videbo? SOC. Vsq; ad tui multos

In ianuis Semper sedere

Volentes communicare, Quod & in sermonem venire

Res & contradictiones Multorum talentorum

Digna tua mente Consultaturos tecum.

Cho. Sed incipe senem quodcūq; vis addocere,
 Et moue mentem ipsius, & voluntatem experire.

Socr. Age iam aperte dic mihi tu tui ipsius morem,
 Vt ipsum sciens quicūq; est inuentiones
 Iam in his ad te nouas apportem.

Str. Quid autem? murum pugnare mihi intelligis per Deos?

Socr. Non. sed pauca te interrogare volo.

Si memor es. STR. Duobus modis per Iouem.

Siquidem debetur mihi, memor valde.

Si autem debeo miser, obliuiosus valde.

Inest igitur tibi dicere in natura?

ARISTOPHANIS

- Str.* Dicere quidem non in est: auferre autem in est.
- Socr.* Quomodo igitur poteris discere? *STR.* Profecto bene.
Age nunc ut quando quid adducam sapiens
De altis statim surripias.
- Str.* Quid autem? carne sapientiam comedam?
- Socr.* Homo indoctus hic, & barbarus.
Timeo te o senex ne plagis indigeas.
Age video. quid faceres si quis te verberaret. *STR.* Verbe
Et postea continens paulisper, testem adducam: (ror.
Postea rursus parumper relinquens, ad iudicium ibo.
- Socr.* Age nunc depone pallium. *SRT.* Iniuria te affeci quid?
- Soc.* Non. sed nudos intrare sanctum est.
- Str.* Sed non furans ego intro.
- Soc.* Depone. quid nugaris? *STR.* dic iam nunc mihi hoc.
Si accuratus sim, & promptus discam,
Cui discipulorum similis ero?
- Socr.* Nihil differes Chærephonti naturam.
- Str.* Heu miser semimortuus ero.
- Soc.* Non. ne loqueris, sed sequeris me:
Festinans quid huc cito. *STR.* in manus nunc
Da mihi placentiam prius: q̄ timeo ego
Intro descendens tanquam in Tropbonij.
- Socr.* Procede. quid inclinans habens in ianuis?

PARTICVLA VERSVVM OCTO.

- Cho.* Sed eia gaudēs uirilitatis Gratia huius
Felicitas facta sit ho- Mim, q̄ prouentus
In profundum ætatis Iunioribus naturam ipsius
Rebus colorat, Et sapientiam exercet.

¶ Transgressio versuū quadragintaquinq;.
O spectatores dicam ad vos libere
Vera per Dionysium nutrientem me.

Sic uincerem ego & putarer sapiens,
 Sicut uos putans esse spectatores idoneos,
 Et hanc sapientissima habere mearum comediarum.
 Primos dignos iudicavi regustasse uos quæ præbuit mihi
 Opus plurimū: postea recessi à uiris grauib;
 Victus non dignus existens. hæc igitur uobis actuso
 Sapientibus, quorum gratia ego hæc negociabar.
 Sed neq; sic uestrum unq; uoluntarius amittam sapientes.
 Ex quo enim hic à uiris quibus suaue & dicere.
 Et sophron & catapygon optime auditæ sum.
 Et ego uirgo enī adhuc erā, & nō licebat aliquo mō mihi
 Exposui: filia aut altera quedā accipiēs recepit: (parere.
 Vos autem nutriuistis generose & instruxistis.
 Ex hoc mihi fida apud uos uolūtatis sum iusiuranda.
 Nunc igitur Electram secundum illam hæc comœdia
 Quærens uenit: sicubi contigerit spectatoribus sic sapien
 Cognoscet enim si quidē uiderit fratris cæsariem. (tibus.
 Quod aut casta est natura cōsyderate: quæ primū quidē
 Nullum uenit suta coriaceum depositum
 Rubrū ex summitate crassum: puerulis ut esset risus.
 Neq; cauillata est caluos, neq; lasciua saltationem traxit;
 Neq; senex dicens uerba, baculo
 Verberat præsentem, delēs prauas cauillationes;
 Neq; introduxit tedas habens, neq; heu heu clamat.
 Sed ipsi & uerbis confidens uenit.
 Et ego quidem talis uir existens poeta non superbio.
 Neq; uos quæro decipere bis & ter hæc inducens:
 Sed semper nouas species inferens sapiens sum,
 Nihil inter se similes: & omnes sapientes.
 Qui maximum existentē Cleonem percussi in uentrem,
 Et non amplius rursus insilui ipsi iacenti.

ARISTOPHANIS

Hi autem (postquam semel tradidit ansam Hyperbolus).
 Hunc miserum calcitrant semper & matrem.
 Eupolis quidem maricam primum attraxit,
 Evertens nostros equites malus male:
 Addens ipsi uetulam ebriam lasciuæ saltationis gratia,
 Quam Phrynichus olim fecit quam balena comedit;
 Postea Hermippus rursus fecit in Hyperbolum,
 Alijque iam omnes firmarunt in Hyperbolum,
 Imagines anguillarum meas imitantes.
 Quicumque igitur his ridet: meis non gaudeat.
 Si autem me & meis lætamini inuentionibus;
 In tempora altera lætari videbimini.

C Cantus & versio membrorum duodecim.

Cho. Alte gubernatē qdē deorū Iouem tyrannū in chorum
 Primum magnum uoco. Magnum roboreque tridentis
 Tis custodē, terreque; et sal- Si maris ferocē motorem.
 Et magnum nomine nostrum pa-
 Trem æthera castissimum vitam nutrientem omnium.
 Hūcque; Hipponomā q̄ sup Lucidis radijs detinet
 Terrę campum magnus in deis
 In mortalibusque; demon

C Aduerbiū versuum viginī.

Cho. O sapientissimi spectatores huc mentem attendite
 Iniuria affectæ enim vos accusamus contra.
 Plurimum enim deorum omnium iuuantibus ciuitatem
 Demonum nobis solis non sacrificatis, neque libatis
 Quæ seruamus uos: si enim sit aliquis exitus
 Nulla cū mente: tunc uel tonamus, uel parum pluimus.
 Postea deis inimicum coriarium paphlagonem
 Quādo delegistis imperatorem supercilia cōgregauimus
 Et fecimus grauiā, tonitru aut ruptum est cū corruscatione

Luna autem reliquit uias; Sol autem
 Radium in seipsum statim contrahens;
 Non lucere dicebat uobis si esset prætor Cleon.
 Sed tamen delegistis hunc. dicunt enim malum consilium
 Huic ciuitati adesse. hæc autem deos
 Quæ uos peccastis in melius uertere.
 Quòd autem & hoc conferet facile docebimus;
 Si Cleonem rapacem donis capientes & furto
 Postea obturabitis huius ligno ceruicem.
 Rursus in antiquum uobis siquid peccatum fuerit
 In melius res ciuitati conferet.

Ⓒ Recâtatio & reuersio versuū duodecim.

Cho. Circa me rursus Phæbe rex
 Delie Cynthiam habitans
 Altam petram;
 Quæq; Ephefi beata totam
 Auream habitas domum, in qua
 Puellæ lydorum magnopere honorant.
 Hæc q; ciuilis nostra dea
 Ægidis auriga, ciuitatis patrona Minerva,
 Parnasiamq; qui habitans
 Petram cum piceis lucet
 Bacchis delphicis decens
 Ebrie Dionyse.

Ⓒ Readuerbium versuum viginti.

Cho. Quando nos huc uenire apparauimus,
 Luna obuians nobis mandauit dicere:
 Primū quidem saluere Atheniensibus & auxiliatoribus.
 Postea irasci dixit. graua enim passa esse
 Iuuans uos omnes non sermombus, sed manifeste.
 Primum quidem mense in tedam nō minus q̄ drachmā.

Vt & dicant omnes exeuntes uesper.

Ne eme puer tedā, quoniā lumen Lunæ pulchrum.

Aliaq; benefacere dicit uos & non ducere dies

Nihil recte: sed superiusq; & inferius turbare.

Quare minari dicit ipsi deos ubilibet.

Quando frustrati sunt cœnæ, & abierunt domum

Festum non contingentes secundum rationem dierum:

Et postea quādo sacrificare oportet: torquetis et iudicatis

Sæpe autem nobis ducentibus deis ieiunium

Quando lugemus uel Memnonem, uel Sarpedonem

Libatis uos & ridetis. pro his sortitus Hyperbolus

Heri sacrificare. & postea à nobis deis

Corona priuatus est. magis enim sic sciet

Secundum Lunam q̄ ducere oportet vitæ dies.

Socr. *Per respirationem, per chaos, per aerem,*

Non uidi sic uirum rusticum nullum,

Neq; impotentem, neq; rudem, neq; obliuiosum,

Qui ludos quosdam paruos discens

Hæc oblitus est ante discere. tamen certe

Ipsum uoco foras huc ad lumen.

Alicubi Strepsiades exi scamnum capiens.

Str. *Sed non sinunt me efferre cinices.*

Socr. *Festinans quid depone, & adhibe mentē. STR. Ecce.*

Socr. *Age iam quid uis primum nunc discere*

Quæ non es doctus nunquā nullomodo dic mihi:

Vtrum de metris, uel de uerbis, uel de cantibus.

Str. *De metris ego. nuper enim*

A frumenti uenditore deceptus sum bisemodio.

Socr. *Non hoc interrogo te, sed quod optimum metrum*

Putas? utrum trimetrum? an tetrametrum?

Str. *Ego quidem nihil prius semisextario*

Socr. Nihil dicis o homo. STR. Respice nunc me.

Si non tetrametrum est semisextarium?

Socr. Ad cornus quod rusticus es, et indisciplinabilis,

Cito poteris discere tu de cantibus.

Str. Quid autem mihi profunt cantus ad farinas?

Socr. Primum quidem esse facundo in conuentu:

Postea audire qualis est cantuum

Secundum enoplium: et qualis rursus secundum dactylum.

Str. Secundum dactylum per Iouem sed scio. SOCR. Dic iam.

Str. Quis alius pro hoc dactylo.

Ante hoc quidem adhuc me puero existente hic.

Socr. Inutilis es et rudis. STR. Non enim o difficilis

Horum cupio discere nihil. SOCR. quid autem?

Str. Illud, illud, iniustissimum sermonem.

Socr. Sed alia oportet te priora hoc discere.

Quadrupedum quæ sunt recte masculina.

Str. Sed scio ego masculina si non insano.

Aries, hircus, taurus, canis, gallus.

Socr. Vides quæ pateris? fœminam quæ; uocas

Gallum secundum idem et marem.

Quomodo iam age. SOC. Quomodo? gallus et gallina.

Str. Per Neptunum, nunc autem quomodo me oportet uocare.

Socr. Gallinam, alterum autem gallum.

Str. Gallinam: bene per aerem.

Quare pro hoc documento solo

Farina implebo tui circum circa arcam.

Socr. Ecce ualde rursus hoc alterum arcam

Masculinum uocas fœminam existentem. STR. Quomodo

Masculinum uoco ego arcam. SOCR. Maxime.

Quæadmodum et Cleonymum. STR. Quomodo iam dic.

Socr. Idem potest tibi arca Cleonymo.

- Str.** Sed o bene neq̃ erat arca Cleonymo.
Sed in mortario rotundo repinsebat.
Et in postremum quō me oportet uocare. **SOCR.** Quō?
Arcam quemadmodum uocas sostraten.
- Str.** Arcam fœminam rectius dicis
Illud autem fuerit arca Cleonyme.
- Socr.** Adhuc iam de nominibus discere te oportet
Quæ masculina sunt, quæ autem ipsorum fœminina.
- Str.** Sed scio ego quæ fœminina sunt. **SOCR.** Dic iam.
- Str.** Lisilla, Philinna, Clitagora, Demetria.
- Socr.** Masculina autem qualia nominum? **STR.** Infinita.
Philoxenus, Melesias, Aminias.
- Socr.** Sed o agricola hæc sum non masculina.
- Str.** Non masculina uobis sum. **SOC.** Nequaquã. quoniam
Quomodo uocabis obuians Aminia?
- Str.** Quomodo? sic. Veni huc Aminia.
- Socr.** Vides? mulierem Amyniam uocas.
- Str.** Igitur iuste quicumq̃ non militat.
Sed quid hæc quæ omnes scimus disco?
- Socr.** Nihil per Iouē, sed declinatus hic. **STR.** Quid faciam.
- Socr.** Excogita quid tui ipsius rerum.
- Str.** Non igitur (supplico) hic, sed si tandem oportet
Humi me sine ipsa hæc excogitare.
- Socr.** Non sunt præter hæc alia. **STR.** Infelix ego
Qualem pœnam amicis dabo hodie.
- Socr.** Consydera iam & dispice omnia, morem q̃ tui ipsius
Versa densans, citus aut quãdo in difficultatem incideris,
In aliam salta cogitationem mentis.
Somnus autem absit dulci animo oculis.
- Str.** Pape, pape. **SOCR.** Quid pateris? quid facis?
- Str.** Perditus sum miser è scabello;

Mordent me extra serpentes corinthij,
 Et latera deuorant,
 Et animam ebibunt,
 Et testiculos extrahunt,
 Et culum defodiunt,
 Et me perdunt. SOCR. Non nunc grauiter dole ualde.

Str. Et quomodo: quando mei
 Vanæ res, vanus dolor,
 Vana anima, uanum autem calciamentum;
 Et ad hæc item mala
 Custodiæ cantans breui uanus factus sum.

Socr. Hic quid facis? non cogitas? STR. Ego?
 Per Neptunum. SOCR. Et quid igitur cogitasti?

Str. A amicis si mei quid relictum est.

Socr. Perderis pessime. STR. Sed o bone perij nuper.

Socr. Non pigrescenda, sed obtegenda.

Inuemenda enim mens priuatiua.

Et deceptio. STR. Heu. quis igitur iniiciet

Ex pellibus agnorum sententiam priuatiuam.

Socr. Age nunc uidebo primum quodcunq; facit hoc

Hic dormis. STR. Per Apollinem ego quidem non.

Socr. Habes aliquid? STR. Per Iouē nihil ego. SOCR. Nihil

Str. Nihil præter q̄ testiculum in dextera. (omnino?

Socr. Non coopertus cito aliquid cogitabis?

Str. De quo? tu enim mihi hoc dic o Socrates.

Socr. Ipse quodcunq; uis primus excogitare dic.

Str. Audiuiſti infinitas quæ ego uolo.

De uſuris, ut reddam nulli.

Socr. Age nunc cooperire, & firmans cogitationem

Subtilem paulatim conſydera res:

Recte diuidens & ſpeculans. STR. Hei miſer.

Socr. Habe tacite. & si nō poteris aliquid cogitationum
Dimittens abi, & postea sententiam rursus
Moue iterum: idem & consydera.

Str. O socratule dilectissime. **SOCR.** Quid o senex.

Str. Habeo usurę sententiam priuatiuam.

Socr. Ostēde ipsam. **STR.** Dic iā nūc mihi. **SOCR.** Hoc qđ?

Str. Mulierem ueneficam si emens thessalam
Deponam nocte Lunam: postea iam
Ipsam includam in uase rotundo
Tanquam speculo, & postea seruabo habens.

Socr. Quid certe hoc proderit tibi. **STR.** qđ
Si non amplius orietur Luna nusquam:
Non reddam usuras. **SOCR.** Quid iam?

Str. Quia in mensem argētorum fit mutuatō.

Socr. Bene, sed aliud rursus tibi proponam aptum.
Si tibi scribetur quinq; talentorum aliqua pœna,
Quomodo ipsam delebis dic mihi?

Str. Quomodo? quomodo nescio: sed quærendum.

Socr. Non nunc circa te ipsum cape sententiam semper.
Sed dimitte cogitationem in aerem
Lino ligatum tanquam Melolonthen pede.

Str. Inueni destrūctionem pœnæ sapientissimam:
Vsq; ad ipsum fateri te mihi. **SOCR.** Qualem quam?

Str. Iam apud unguentarios lapidem
Hanc uidisti pulchram lucidam
A qua ignem accendum? **SOCR.** Vitrum dicis?

Str. Ego. **SOCR.** Age quid certe? **STR.** Si hanc capiens
Quando scribet pœnam scriba
Longe stans hic ad solem.

Literas liquefaciem meæ pœnæ.

Socr. Sapienter per gratias. **STR.** Hei quā lætor:

Quòd quinque talentorum deleta est mihi pœna.

Soc. Age iam cito hoc arripe. STR. Hoc quid?

Soc. Quomodo auertes aduersorum pœnam
Debiturus non presentibus testibus.

Str. Vilissimè & facillimè. SOC. Dic iâ. STR. & iâ dico.
Si ulterius adhuc una imminente pœna
Ante meam uocari suffocabor currens.

Soc. Nihil dicis. STR. Per Deos ego. quoniam
Nullus contra me mortuum inducet pœnam.

Soc. Nugaris. abi. non docebo te amplius.

Str. Quid? ita per Deos o Socrates.

Socr. Sed statim obliuisceris tu quæcunq; & disces:
Quoniam quid iam primum doctus es dic.

Str. Age scio. quid tamen primum erat? quid primum erat?
Quæ erat in qua pinsimus quidem farinase?
Hei mihi quæ erat? SOCR. Non ad coruos longe cor-
rumperis,

Obliuiosissime & indoctissime uetule?

Str. Hei mihi quid igitur certe infelix patiar?
Longe enim pereo non discens linguam uertere.
Sed o nebulæ bonum aliquid consulite.

Socr. Nos quidem o senex consulimus
(Si tibi aliquis filius est nutritus)
Mittere illum pro teipso discere.

Str. Sed est mihi filius bonusq; & honestus:
Sed non uult enim discere. quid ego passus sum?

Socr. Tu autem concedis? STR. Boni corporis est. n. & uiget,
Et est ex mulieribus elatis his Cœsyræ.
At accedo ipsum. si autem non uoluerit:
Non est quomodo non expellam ex domo.
Sed expecta me paruo intrans tempore.

- Cho.** An sentis plurima Per nos bona statim
 Habiturus solas dearum Quòd promptus hic est
 Oia facere q̄cūq̄ iubeas. Tu autem viro stupido
 Et manifeste elato
 Intelligens à lambes quodcunq̄ plurimum potes
 Cito, consuescunt emm aliquo modo ta-
 Lia aliter verti.
- Str.** Non per obscuritatem amplius hic manebis.
 Sed commode iens Megaclei columnas.
- Phi.** O infelix quam rem pateris o pater?
 Non bene sapis per Iouem olympium.
- Str.** Ecce ecce Iouem olympium fatuitate
 Iouem putare existentem talem.
- Phi.** Quid autem hoc risisti vere? **STR.** Recordatus
 Quòd puerulus es & sapis antiqua:
 Tamen quidem ecce de visciis plura.
 Et tibi dicam rem quam tu discens vir eris,
 Quomodo autem hoc non doceas nullum,
- Phi.** Ecce quid est? **STR.** Iurasti nunc per Iouem?
- Phi.** Ego. **STR.** Vides igitur q̄ bonum discere?
 Non est o Philippide Iupiter. **PHI.** Sed quis?
- Str.** Turbo regnat Iouem expellens.
- Phi.** Pape, quid nugaris? **STR.** Scias hoc sic habens.
- Phi.** Quis dicit hæc? **STR.** Socrates melius:
 Et Cherephon qui scit pulicum vestigia.
- Phi.** Tu autem in tantum insaniarum uenisti,
 Vt viris persuasus sis furētibus. **STR.** Bona verba dicis.
 Et nihil dicas malum viris prudentibus
 Et mentem habentibus, quorum à parsimonia
 Tonsus est nullus nunquam, neq̄ unctus est,

Nullus balneum adiuit lauandus. tu autem
 Tanquam mortui destruis mei vitam,
 Sed quàm citissime iens gratia mei disce.

Phi. Quid autem ab illis & disceret bonum aliquis?

Str. Vere, quęcunq; sunt in hominibus sapientia.
 Cognoscēs autem teipsum q̄ rudis es & crassus:
 Sed expecta me paruo hic tempore.

Phi. Hei mihi quid faciam, insaniēte patre?
 Verum insania ipsum inducens capiam?
 An polinctoribus insaniam ipsius dicam?

Str. Age scio. tu hunc quem putas? dic mihi.

Phi. Gallum. STR. Bene. hanc autem quid?

Phi. Gallinam. STR. Ambos idem? ridiculus es.
 Non nunc in postremum, sed hanc quidem vocare
 Gallinam, hunc autem gallum.

Phi. Gallinam? hæc didicisti sapientia
 Intro adiens nuper à terrigenis?

Str. Et alia multa. sed quodcunq; didici semper
 Oblitus sum statim à multitudine annorum.

Phi. Propter hæc iam & pallium amisisti?

Str. Sed non amisi: sed ad scholam consumpsi.

Phi. Hæc calciamenta ubi consumpsisti o demens tu?

Str. Quemadmodum Periclees in necessitatem amisi.
 Sed age vade, eamus, postea patri
 Persuasus peccā. & ego aliquando
 Scio sexenni tibi balbutienti persuasus,
 Quem primum obolum accepi iudiciale
 Hoc eni iouialibus curriculum.

Phi. Certe tu his tempore aliquando dolebis.

Str. Bene q̄ persuasus es. age huc o Socrates
 Exi, ducto enim tibi filium hunc:

ARISTOPHANIS

Nolentem persuadens. SOCR. Infans enim est adhuc,
Et calathorum non expertus horum hic.

Phi. Ipse tu tritus sis si pendebis.

Str. Non ad cornos? maledicis tu præceptori.
Ecce pendebis. ualde stolidum locutus est,
Et labris distractis.

Quomodo discat unquam hic fugam pœnæ?
Vel uocationem? uel facundiam per sua suam?
Tamen talanto hoc didicit hyperbolus.

Str. Profecto, doce, animo sapiens est natura.
Statim puerulus existens talis,
Fingebat intra domum, nauesq; sculpebat,
Curriculos autem coriaceos faciebat.
Et ex corticibus malogranati ranas faciebat. quō putas?
Quomodo autem illos sermones discet
Melio rem quicumq; est & minorem.
Si autem non. hunc igitur iniustum omni arte.

Socr. Ipse discet ab ipsis sermonibus.

Str. Ego autem abero. hoc autem igitur memento quomodo
Ad omnia iniusta contradicere poterit.

CHORVS.

Iu. Accede huc ostende te ipsum
Spectatoribus quamuis audax existens.

Iniu. Vade quod uis, multo enim magis
Te in multis dicens perdam.

Iu. Perdes tu? quis existēs? **INIV. Sermo. IV. Minor exis-**

Iniu. Sed te uinco, me melio rem (stens.
Dicentem esse. **IV. Quid sapiens faciens?**

Iniu. Sententias nouas inueniens.

Iu. Hæc enim stolent propter hosce
Fatuos. **INIV. Non, sed sapientes.**

- Iu. Perdam te male. INIV. Dic quid faciens?
 Iu. Iusta dicens. INIV. Sed evertam
 Hæc contradicens. neq; enim esse
 Valde dico iustitiam. IV. Non esse dicis?
 Iu. Age enim ubi est? IV. Apud Deos.
 Iu. Quomodo igitur iustitia existente Iupiter
 Non perditus est patrem ipsius
 Ligans. IV. Pape. hoc & iam
 Accedit malum. date mihi peluim.
 Iu. Superbus senex es & incongruus.
 Iu. Cinædus es, & impudens.
 Iu. Rosas mihi dixisti. IV. Et sacrilegus.
 Iu. Lilijs coronas. IV. Et parricida.
 Iu. Auro spargens me non cognoscis.
 Non certe ante, sed plumbo.
 Iu. Nunc autem ornamentum hoc est mihi.
 Iu. Audax es multum. INIV. Tu autem enim antiquus.
 Iu. Propter te autem ire
 Nullus uult adolescentulorum.
 Cognitus eris aliquando Atheniensibus
 Qualia doces rudes.
 Iu. Squalles turpiter. IV. Tu autem bene agis
 Quamuis prius mendicabas,
 Telephus esse mysius dicens
 Ex perula
 Sententias comedens pandeletias.
 Iu. Heu sapientiam quam memorasti.
 Heu insania tua, ciuitatisq;
 Quæ te nutrit,
 Corrumpentem adolescentulis.
 Iu. Non docebis hunc saturnus existens.

- In.** Siquidem ipsum saluari oportet
Et non loquelam solum exercere.
- Iniu.** Age veni, hunc sine insanire.
- Iu.** Lugebis. manum imponis?
- Cho.** Cessate pugna & conuicio.
Sed ostende tuq; priores
Quæ docuisti, tuq; nouam
Disciplinam: vt audiens vos
Contradicientes iudicans eat.
- Iu.** Facere hæc volo. **INIV.** Et ego volo.
- Cho.** Age quis dicet prior vestrum?
- Iniu.** Huic dabo, & postea ex his quæ dicet
Verbulis nouis ipsum Et sententijs sagittabo.
Postremo autē si loquetur, Facie omni & oculis
Stimulatus tamquam à vespsis
A sententijs perdetur.

¶ Versio carminū duodecim.

- Cho.** Nunc ostendite fidentes Aptis
Sermionibus, & studijs, & Sētētij, i pressis cogitationibus;
Vter ipsorum dicens Melior apparebit.
Nūc. n. omne hic periculū Datur sapientiæ,
Qua de meis amicis Est certamen maximum.
Sed o multos seniores moribus bonis coronans
Rumpe vocem qua gaudes, & tuam ipsius naturam dic.
- Iu.** Dicam igitur antiquam disciplinam sicut disponebatur.
Quando ego iusta dicens floreba, et castitas reputabatur.
Primū quidē oportebat vocē pueri loquētis nullū audire:
Postea ire in vjs bene ordinate ad citharistæ
Paganos nudos densos, & si valde mingeret.
Postea prædiscere cantum docebat crura nō simul habētes
Vel Mineruam destructricem ciuitatis, grauem vel altam
clamationem.

Extendentes harmoniam quam patres tradiderunt.

Si autem aliquis ipsorum altari insidiatus esset, vel flexisset aliquam flexionem;

Quales hi nunc secundum Phrynin has difficulter flexas
Interrebatuſ uerberatus multas ualde musas delens.

In schola autem sedentes crus oportebat proijcere
Pueros: ut his de foris nihil ostenderent immite.

Postea iterum rursus surgentes abstergere & providere
Idolum amatoribus pubertatis non relinquere.

Vinctus est autem umbilico nullus puer super tunc, quare
Testiculis ros & lanugo tanquam pomis florebat.

Neque mollem miscens vocem ad amatorem,

Ipse se ipsum lenocinans oculis ibat.

Neque capere cœnantem licebat caput raphant,

Neque anethum seniorum rapere, neque appium,

Neque obsoniũ comedere, neque turdos edere, neque tenere pedes uicissim.

Iniu. Antiqua & ionialia & cicadarum plena.

Et cœdi & boumcæſionis. IV. Sed igitur hæc sunt illa

Ex quibus uiros Marathoni pugnâtes mea doſtriã nutriuit.

Tu autem hos nunc statim in vestibulis doces inuolui

Uſque ad me strâgulari, quàm saltare panathæis decens ipsos.

Scutum tibiam ante habens negligenter Mineruæ.

Ad hæc o adolescentule confidens me meliorem sermonem
elige;

Et scies odiſſe forum, & balneis abſtinere,

Et turpibus uerecundari, & si cauilletur aliquis te cõburis;

Et sedibus senioribus à surgere accedentibus;

Et nõ circa tui ipsius parentibus maledicere, aliudquæ nullũ

Turpe facere: quod uerecudiæ curas ornamentum perficere;

Neque in orchestram ire ut non ad hæc hians

ARISTOPHANIS

Malo percussus à meretricula bona fama à corrūparis:
 Neq; contradicere patri nihil, neq; nugas uocantem
 Malorum recordari ætatem ex qua à iuvene nutritus es.

Iniu. Si hæc adolescentule persuaderis huic: per Dionysium
 Hippocratis filijs similis eris: & te uocant fatuum.

Iu. Sed igitur formosus & floridus in gymnasijs cōuersaberis
 Non garriens in foro abiecta qualia hi nunc;
 Neq; tractus circa reculam potentem conterrere.
 Sed in academiam descendens sub oliuis cures
 Coronatus calamo albo cum casto coetaneo,
 Milace olens, & apragmasyne, & populo folia mittente
 Veris in tēpore: gaudens quādo platanus ulmus susurrat.
 Si hæc facies quæ ego dico,
 Et ad hæc adhibebis mentem:
 Habebis semper pectus pingue,
 Colorem splendidum, humeros magnos,
 Linguam breuem, nates magnas,
 Membrum uirile paruum. si autem quæ hi nunc,
 Exercebis, primum quidem habebis
 Colorem pallidum, humeros paruos,
 Pectus tenue, linguam magnam,
 Nates paruas, membrum uirile magnum,
 Iudicium longum & tibi persuadebit
 Hoc quidem turpe omne bonum putare.
 Illud bonum autem turpe. & ad hæc

Antimachi

Cineditate perficies.

¶ *Inuersio carminum duodecim:*

O fortem sapientiam

Gloriosissimamq; exercens.

Valde dulcis tui uerbis

Modestus

Modestus inest flos.

Felices autem utq; erant illi

Tunc uiuentes quando eras

Priorum. ad igitur hæc o super.

Bam musam habens,

Oportet te dicere aliquid nouum, q

Claruit uir.

Grauium autem tibi consiliorū uidet opus esse ad ipsum

Siquidem uirum superabis, & non risum debebis.

Iniu. Et quidem diu ego suffocabar viscera, & cupiebam

Omnia hæc contrarijs sententijs conturbare:

Ego enī minor quidem sermo pp ipsum hoc uocatus sum

In præceptoribus, p primus excogitauī,

Et legibus & institijs contraria contradicere.

Et hoc plus quā decies mille est dignum nummis

Eligens minores sermones postea uincere.

Cōsydera autē doctrinam qua persuadetur q redarguam

Qui te calida dicit lui primum non sinere.

Tamen quam sententiā habens uituperas calida lauacra.

Iu. Quod pessimum est & miserum facit uirum.

Iniu. Retine. statim. n. te medium habeo capiēs me uitabilem.

Et mihi dic illorū Iouis filiorum quem uirum optimum

Anima putas? dic & plurimos labores laborasse?

Iu. Ego quidem nullum Hercule meliorem uirum iudico.

Vbi frigida certe unquā uidisti Herculea lauacra?

Tamen quis uirilius fuit? IV. Hæc sunt hæc illa

Quæ adolescentulorum semper per Deos loquentium

Plenum balneum faciunt, uacuas autem palestras.

Iniu. Postea in foro conuersationem uituperas: ego autē laudo.

Si enim prauum esset Homerus nunq; fecisset

Nestorem concionatorem, neq; sapientes omnes.

Aristoph.

F

Accedo certe hinc in linguam quam hic quidem
Non dicit opus esse iuuenes exercere. ego autem dico.
Et modestū esse rursus dicit oportere. duo mala maxima
Quoniam tu propter modestū esse cui unquā uidisti iam
Bonum aliquid factum dic, & me redargue dicens.

Iu. Multis. nam Peleus accepit propter hoc gladium.

Iniu. Gladium? urbanum lucrum accepit in felix.
Hyperbolus aut non ex lucernis plusq̃ talenta multa
Accipit propter prauitatem, sed non per Iouē nō gladiū.

Iu. Et Thetis autem duxit uxorem pp̃ modestum esse Peleus.

Iniu. Et relinquens ipsum discessit, non enim erat iniuriator;
Neq̃ suavis in lectis noctem totam uigilare.
Mulier autem coiens gaudet, tu autem es antiquus equus.
Consydera enim o adolescentule immodestū esse omnia
Quæ insunt, uoluptatibusq̃ tot futurus es priuari,
Puerorum, mulierum, ludorum, obsoniorum, conuiuio-
rum, cachinnorum.

Quāuis qd tibi iuueri dignum, horum si priuatus fueris.
Sim accedo hinc in naturæ necessitates:

Pecasti? amasti? adulterasti? quid sanè deprehensus es?
Periisti. impotens. n. es dicere. mecum autem conuersans
Vtere natura. salta, ride, puta nihil turpe.

Adulter enī si cōtingeris captus, hæc cōtradices ad ipsū,
Quòd nihil iniuria affecisti: postea in Iouem inferre.
Et ille ualde minor amore est & mulieribus:

Tamen tu mortalis existēs deo. quomodo maius potuisses?

Iu. Quid aut si rapham feratur psuasus tibi, cinereq̃ euellat,
Habebit quā sententiā dicere hoc non latipodiciis esse?

Iniu. Si latipodiciis erit, quod patietur malum?

Iu. Quid quidē igitur adhuc maius patiatur hoc unquam?

Iniu. Quid certe dices si hoc uictus eris à me?

- Iu.** Silebo, quid autem aliud? **INIV.** Age iam mihi dic.
Concionantur ex quibus?
- Iu.** Ex latipodiabus. **INIV.** Credo.
Quid autem? tragædiam faciunt ex quibus?
- Iu.** Ex latipodiabus. **INIV.** Bene dicis.
Et populum gubernant ex quibus?
- Iu.** Ex latipodiabus. **INIV.** An cer-
Te cognouisti, q̄ nihil dicis?
- Iu.** Et spectatorum utri plures consydera.
- Iu.** Et iam consydero. **INIV.** Quid certe uides?
- Iu.** Multo plures per Deos
Latipodices.
Et huncine igitur uideo ego & illum,
Et comatum hunc.
- Iniu.** Quid igitur dicis?
- Iu.** Victi sumus. **PHI.** O agitati
Per deos suscipite mei
Pallium, q̄
Spontaneus venio ad uos.
- ¶ Constitutio fm incisionem versuū octo.**
- Socr.** Quid igitur? utrum hunc inducere capiens
Vis filium? an docebo tibi dicere?
- Str.** Doce, & puni, & memento ut
Bene mihi robores ipsum, in quidem altera
Potentem paruis litibus; alteram autem maxillam
Robora potentem ad maiora negotia.
- Socr.** Ne cura. portabis hunc sophistam prudentem.
- Phi.** Pallidum quidem igitur puto, & infelicem.
Abi nunc, puto autem
Te horum in futurum pœnitere.

- Cho.** *Iudices, quæ lucrabuntur siquid hunc chorum
Iuuabunt ex iustis, uolumus uobis dicere.
Primum quidem si nouare uelitis in tempore agros
Pluemus primis uobis, autem alijs posterius;
Postea fructum parientes uineas seruabimus;
Ita ut neq; siccitas præmat, neq; nimia pluuia.
Si aut inhonorabit aliquis nos mortalis exñs exñtes deas;
Adhibeat mentem à nobis qualia patietur mala;
Capiens neq; uinum, neq; aliud nihil ex agro.
Quando enim oliuæq; germinauerint uitesq;,
Amputabuntur; talibus fundis uerberabimus.
Si autem lateres facientem uidebimus, pluemus; & tecti
Tegulam ipsius grandibus rotundis conteremus.
Et si duxerit uxorem aliquñ ipse uel propinquorū, uel ami
Pluemus noctem totā: quare forte uolet. (corum;
Vel in Ægypto cōtingere existēs magis, q̄ iudicare male.*
- Str.** *Quinta, quarta, tertia, post hanc secunda;
Postea quam ego maxime omnium dierum
Timui, & horrui, & odi,
Statim post hanc est ultimaq; & noua.
Vnusquisq; enim iurat quibus debens obuio,
Ponens mihi prytanea; perdere me dicat, & destruere.
Me moderataq; & iusta petente.
O felix. hoc quidem nunc non accipies,
Hoc aut differ mihi, hoc aut dimitte, non dicunt unquam
Sic recipere; sed conuiciantur me
Quod iniustus sum, & uocari in iudicium dicunt mihi.
Nunc igitur citent; parum enim mihi curæ est.
Siquidem didici bene dicere Phidippides,
Cito autem sciam uerberans scholam.*

Fili dico, fili, fili. SOCR. Strepfiadē saluto.

Str. Et ego te, sed hunc primum accipe.
Oportet enim inadmīrari aliquo preceptorem.
Et mihi filium si didiciſſermonem,
Illum dic quem nuper introduxiſti.

Socr. Didiciſt. STR. Bene o omnium regina priuatrix.

Socr. Ita ut auſugies quam uelis litem.

Str. Et ſi teſtes aderant quando mutuo accepiſti?

Socr. Multo magis & ſi aderant mille.

Str. Clamabo igitur magnam

Vocem, io lugete o creditores

Ipfq; & ſortes, & uſuræ uſurarum.

Nihil enim mihi malum facietis amplius.

Magnus mihi nutritur His in domibus filius

Vtrinſq; acuta lingua Splendens, protector meus,

Saluator domibus, inimicis doloroſus,

Diſſolutor dolorū paternorum magnorum malorum

Quem uocato currens Ab intus ad me.

O fili, o fili fili, Exi domo:

Audi tuum patrem. SOC. Hic ille uir.

Str. O dilecte o dilecte. SOC. Abi tu capiens.

Str. Io, io fili Iu, iu,

Valde lætor tui primum colorem uidens.

Nunc quidem uidere, es primum negatiuus

Et contradicitiuus: & hoc patrium

Maniſeſte floret, quid dicis tu? & putare

Iniuria afficientem iniuria afficere; & maloafficientem

In uultuq; eſt atticus aſpectus. (ſcio q

Nunc igitur quomodo ſaluabis me poſtquā perdididiſti?

Phi. Times autem iam quid? STR. Vltimam & nouam.

Phi. Vltima enim eſt & noua quæ dies

ARISTOPHANIS

- Str.** In quam ponere sportulas dicunt mihi.
- Phi.** Perdentur certe ipsas ponentes. non enim est ut
Vna dies fiat dies duæ.
- Str.** Non fiat? **Phi.** Quomodo enim? nisi simul
Eadem fiat anusq; & noua mulier.
- Str.** Et quidem sancitum est. **Phi.** Non enim puto legem
Sciunt recte quid intelligit. **Str.** Intelligit autem quid?
- Phi.** Solon antiquus erat amator populi natura.
- Str.** Hoc quidem nihil ad ultimamq; & nouam.
- Phi.** Ille igitur uocationem in duas dies
Posuit, inq; ultimam & nouam,
Ut positiones fierent nouilunio.
- Str.** Ad quid ultimam apposuit? **Phi.** Ut o miser
Præsentēs fugientes die una
Prius liberarentur uoluntarij: si autem non
Mane tristētur neomenia.
- Str.** Quomodo non suscipiunt igitur neomenia
Principatus sportulas, sed ultimaq; & noua?
- Phi.** Quod creditores enim uidentur mihi pati
Ut quàm citissime sportulas auferant;
Propter hoc proposuerunt die una.
- Str.** Bene infelices quid sedatis ignari
Nostra lucra sapientium existentes lapides,
Numerus pecudes aliter amphoræ fluentes.
Quare in me ipsum & filium hunc
In felicitatibus canendum mihi laudem.
Beate o Strepsiades
Ipseq; natus es, quàm sapiens,
Et magnum filium nutris;
Dicunt iam mihi amici
Et concines emulantes,

Quando tu uincis dicens iustitias:

Sed introducens te uolo

Primum comedere.

Cre. Postea uirum rerum ipsius aliquid oportet dimittere?

Nequaquam. sed melius fuisset statim tunc

Erubescere magis quàm habere negocia.

Quandocunq; harum mei ipsius gratia nunc rerum

Traho te uocantem, & fiam

Inimicus etiam ad hæc uiro postulari.

Sed nunquam patriam dedecorabo

Viuens, sed uoco Strepriadē. STR. Quis hic?

Cre. In ultimamq; & nouam. STR. Testificor

Quòd in duos dixit dies. qua res?

Cre. Duodecim minis quas accepisti emens

Fuluum equum. STR. Equum? non auditis?

Quem omnes uos scitis odio habentem equitatum?

Cre. Et per Iouem reddere iurabas deos

Debitum. STR. Per Iouem non enim dum tunc sciebat.

Phidippides mihi indestructibilem sermonem.

Cre. Nunc autem propter hoc negator esse cogitas?

Str. Quid enim aliud à recepti disciplina?

Cre. Et hæc uoles peierare mihi deos

Vbi uocabo ego te. STR. Quales deos?

Cre. Iouem, Mercurium, Neptunum. STR. Per Iouem.

Vèl deponerem adiurare triobolum.

Cre. Pereas igitur gratia impudentiæ adhuc.

Str. Salibus mixtus iuuaretur hic.

Cre. Heu me quàm derides? STR. Sex uasa caperet.

Cre. Non per Iouem magnum & deos

Me proyicies. STR. Admirabiliter lætatus sum deis.

Et Iupiter ridiculus iuratus scientibus.

Cre. Certe quidem tu horum tempore dabis poenam.
Sed siue reddes mihi res, siue non,
Dimitte respondens. **STR.** Habe nunc tacitus.

Ego enim statim respondebo tibi aperte.

Cre. Quid tibi uidetur facere? **TESTIS.** Reddere tibi uidet.

Str. Vbi est hic petens me argentum, dic:
Hoc quidem est? **CRE.** Hoc quidem est: arca.

Str. Postea petis argentum talis existens?
Non redderem neque obolum nulli
Quicumque uocabit arcam arcam.

Cre. Non igitur reddes? **STR.** Non quantum me uidere.
Non festinans quid cito fugies
A ianua. **CRE.** Recedo, tamen scias quod
Ponam sportulas, uel non amplius uiuam ego.

Str. Perdes igitur ipsas ad has duodecim,
Tamen te hoc non uolo pati.
Quod uocasti fatue arcam?

Cre. Heu. **STR.** Pape.
Quis his est lamentans? an quid
Carcini aliquis deorum locutus est?

Cre. Quid? qui sum hoc uultis scire?
Vir infelix, **STR.** In te ipsum nunc uerte.

Cre. O dura fortuna, o fata ruptricia curruum
Equorum meorum, o Minerva quomodo me perdidisti?

Str. Quid autem tibi Tlepolemus unquam fecit malum?

Cre. Non conuiciare mihi o amice, sed mihi pecunias
Filium reddere iube, quas accepit
Aliterque tamen et male agenti.

Str. Quales has pecunias? **CRE.** Quas mutuo accepit.

Str. Male igitur uere habebas ut mihi uideris.

- Cre. Equos impellens excidi per Deos.
- Str. Quid igitur nugaris tanquam ab asino decidens?
- Cre. Nugor pecunias recipere si volo?
- Str. Non est vt tu ipse saneris. CRE. Quid autem?
- Str. Cerebrum tanquam moueri mihi videris.
- Cre. Tu autem per Mercurium aduocari mihi,
Si non reddes argentum. STR. Aperte dic nunc
Vtrum putas nouam semper Iouem
Pluere aquam semper? an Solem
Trahere, deorsum eandem aquam iterum?
- Cre. Non scio ego utrum, neq; mihi curæ est.
- Str. Quomodo igitur recipere argentum iustus es;
Si nihil sis superiorum rerum?
- Cre. Sed si indiges argenti mihi vsuram
Redde. STR. Hoc autem est vsura quædam fera.
- Cre. Quid autē aliud quàm secundū mensem & secundū diē
Plus plus argentum semper fit,
Subfluente tempore. STR. Bene dicis.
Quid igitur mare aliquando plus
Nunc putas quàm prius? CRE. Per Iouem: sed æquale.
Non enim iustum plus esse. STR. Et postea quomodo
Ipsum quidem o infelix nihil fit
Fluentibus fluuijs plus. tu autem
Quæris facere argentum plus tuum?
Non impelles te ipsum ex domo.
Fer mihi stimulum. TESTIS. Hæc ego testificor.
- Str. Vade. quid tardas? non impellis o samphoras?
- Cre. Hæc non iniuria igitur sum? STR. Duces? in filio
Stimulans sub podicem te catenam ferentem.
Fugis? futurus eram igitur mouere te ego,
Ipsis rotis tuis & iugis.

ARISTOPHANIS

¶ Versio carminū decem & octo.

Cho. Magnum res desyderare prauas.
 Hic.n. senex desyderās Priuare vult
 Pecunias quas mutuo accepit:
 Et non est quomodo non hodie capiet
 Rem quæ hunc faciet
 Sophistam de quibus cauillari
 Incepit repente aliquod malum accipere.
 Puto.n. statim inuenire quod Iandiu quondam quærebat,
 Esse filium grauem ei Sentētiasq; cōtrarias dicere,
 Instis. Ad vincere omnes
 Quibus versatus est. Et si dicet omnia praua,
 Forte forte volet Et mutum ipsum esse.

¶ Cōstitutio per incisionē

Str. Heu,heu,
 O vicini, & consanguinei, & populares,
 Auxiliamini mihi verberato omni arte.
 Heu infelix capite & maxilla,
 O sceleste uerberas patrem? **PHI.** Dico opater.
Str. Videtis consitentem qd me uerberat? **PHI.** Et ualde.
Str. O sceleste, & parricida, & fur.
Phi. Rursus post ipsa hæc & plura dic.
 An scis qd gaudeo multa audiens iam mala?
Str. O Cineḡe. **PHI.** Sparge multis rosis.
Str. Patrem uerberas. **PHI.** Et ostendam per Iouem
 Quòd iniustitia te uerberabam. **STR.** O scelestissime
 Et quomodo fiat patrem uerberare iniustitia?
Phi. Ego ostendam, & te uincam dicens.
Str. Hoc tu uinces? **PHI.** Multum & facile.
 Elige autem utrum sermonum uis dicere.
Str. Qualium sermonum? **PHI.** Meliorem uel minorem.

- Str.** Docui quidem te per Iouem o miser
Iustis contradicere. si hæc
Cogitas persuadere q̄ iustum & bonum
Patrem uerberari est à filijs.
- Phi.** Sed puto quidem te persuadere, quare
Neq̄ ipse audiens nihil contradices.
- Str.** Et quidem quodcunq̄, & dices audire uolo.
- ¶ Versio carminum octo.
- Cho.** Tuum opus o senex consyderare ubi
Virum uinces.
Quòd hic si non aliquo persuasus esset, non esset
Sic immodestus.
Sed est q̄ aliquo audet manifestum.
Superbia estq̄; hominis.
Sed ex quo primum incepit pugna fieri,
Iam dicere oportet ad chorum. omnino autem hoc facies.
- Str.** Et quidem unde primum incepimus conuiciari
Ego dicam. postquam enim comedebamus ut scitis,
Primum quidam ipsum lyram capientem ego iussi
Canere Simonidæ cantum arietem quomodo tonsus est.
Hic autem statim ualde antiquum esse dicebat cithariizare
Canereq̄; bibentem; tanq̄ ordea mulierem molentem.
- Phi.** Nō enim tunc statim oportebat te an uerberari & calcari
Canere iubentem tanq̄ cicadas comedentem?
- Str.** Talia quidem & tunc dicebat intus qualia nunc.
Et Simonidem dicebat esse malum poetam.
Postea autem iussi ipsum sed murtum capientem
Horū Eschili dicere aliquid mibi, et postea hic statū dixit.
Ego enim Eschilum puto primum in poetis,
Strepitu plenum, instabilem, multiloquum, pręruptum.
Et hic quomodo putatis mei cor appetere?

ARISTOPHANIS

Tamen autem animum mordens dixi. tu autem sed horum
 Dicito quid nouorum quæ sum sapientia hæc.
 Hic aut statim cecinit ex Euripide dictionē quā dā q̄ moue.
 Frater papæ eadem matre natam sororem. (bat

Ego autem hoc non toleraui: sed statim exturbo
 Multis malis & turpibus. & postea hinc ut decens
 Verbum ad uerbum contendimus. postea hic insilit:
 Et postea cōtūdebat me, & uerberabat, & suffocabat, cō

Phi. Nō igitur iuste? qui nō Euripidē laudas (sumebat.
 Sapiētissimum. STR. Sapiētissimū illū? o quid tibi dicā?
 Sed iterum rursus uerberabor. PHI. Per Iouē iuste enim

Str. Et quomodo iuste? qui o impudens te nutriui
 Sentiens te omnia balbutientem quodcunq; intelligeres.
 Siquidem bryn dixisses, ego intelligens bibere prębebam;
 Mamma autem petente, ueniebam tibi ferens panem.
 Cacare autem non pręuenisti dicere: & ego capiens foras
 Exportabam & pręcupiebam te. tu autē me nūc suffocans
 Clamantem & uociferantem q̄
 Cacaturirem non tolerasti
 Extra educere o scelesle
 Foras me. sed suffocatus hic feci catan.

Inuersio carminum octo.

Chc. Puto iuniorum corda
 Saltare quodcunq; dicet.
 Si enim talia hic operans
 Loquens persuadebit:
 Pellem seniorum capiamus
 Sed neq; ciceris.

Tuum opus o nouorum uerborum motor & coagitator
 Persuasionem aliquam querere: ut uidearis dicere iusta.

Phi. Valde dulcæ nouis rebus & commodis uersari,

Et constitutas leges spernere posse.

Ego enim quando quidem equitatui soli menti adhibebā:
Neq̃ tria dicere uerba potens eram arte peccare.

Nunc autem postquam hic, cessauit ipse.

Sētētīs at̃ subtilibus & sermōibus uersor et cogitatōibus.

Puto docere, q̃ iustum patrem punire.

str. Equita igitur per Iouem, q̃ mihi melius est

Equum nutrire quadrigam, quā uerberatum consumi.

Illuc autem unde à scidisti me sermone accedo

Et primū iterrogabo hoc. puerū me existētē uerberabast

str. Ego te benecogitans & curans. PHI. Dic iam mihi.

Non & me tibi iustum est benecogitare similiter,

Verberare q̃: postquam hoc est benecogitare uerberare?

Quo. n. hoc quidē tuū corpus oportet plagis inocētē esse?

Meum autem non? & quidem natus sum liber & ego.

Flem pueri. patrem autem non flere putas?

Dicere putare tu pueri hoc opus esse.

Ego autem contradicam q̃ bis pueri senes.

Decens autem maxime senes q̃ iuuenes quid flere,

Quanto peccare minus iustum ipsos.

tr. Sed nusquam sancitur patrem hoc pati.

hi. Non vir legem faciens hanc erat primum,

Quemadmodū tu & ego? & dicens persuasit antiquos?

Minus quid igitur licet & mihi nouam rursus in futurum

Ponere legem filiis patres reuerberare?

Quot autem plagas habuimus ante legem poni

Dimittimus & damus ipsis dotem cōcidi.

Considera autem gallos, & alia armenta hæc

Quod patres puniunt, & certe differunt nihil

Nobis illi, præter q̃ sententias non scribunt.

Quid igitur postquam gallos omnia imitaturis:

ARISTOPHANIS

Non comedis & stercus, & in ligno dormis?

Phi. Non idem o amice est, neque Socrati uideretur.

Str. Ad hæc, ne uerbera. si autem non, te ipsum aliquando accusabis.

Phi. Et quomodo? STR. Quoniam te quidem iustus sum ego punire.

Tu autem si nascetur tibi filium. PHI. Si autem non nascetur,

Vane mihi lugebit: tu autem hians morieris.

Str. Mihi quidem o uiri coetanei uidetur dicere iusta.

Et mihi concedere uidetur his decencia.

Flere enim nos decens est si non iusta facimus.

Phi. Considera autem & alteram adhuc sententiam. STR. De. n. pibo.

Phi. Et quidem forte non egreferes patiens quæ nunc passus es.

Str. Quomodo iam? doceto enim quid iam mihi ex his proderis.

Phi. Matrem quemadmodum & te uerberabo. STR. Quid certe.

Hoc alterum rursum maius malum. (dixisti tu)

Phi. Quid autem si habens minorem

Sermonem te uincam dicens,

Matrem quæ uerberare decens.

Str. Quid autem aliud? si hæc facias:

Nihil te prohibebit te ipsum iniicere

In barathrum cum Socrate

Et sermonem minorem.

Hæc propter uos o nebulæ passus sum ego.

Vobis imponens omnes meas res.

Cho. Ipse quidem igitur tibi ipsi tu horum causa.

Vertasti te ipsum in malas res,

Str. Quid igitur hæc non mihi tunc dicebatis?

Sed uirum rusticum & senem eleuastis.

Cho. Semper facimus hæc continet: quando aliquem

Cognoscimus malarum existentem amatorem rerum,

Quousque ipsum iniicimus in malum:

Ut sciat Deos timere.

Str. Heu mala o nebulæ, iusta autem.

Non enim me oportebat res quas mutuo accepi

Auferre. nunc igitur ut dilectissime

Cherephonta scelestum & Socratem

Perdes mecum ueni qui te & me deceperunt.

Phi. Sed non iniuria afficiam præceptores.

Str. Ita, ita, uerecundare paternum Iouem.

Phi. Ecce Iouem paternum, ualde antiquus es.

Iupiter enim quis est? STR. Est. PHI. Non est, quoniā

Dinus regnat Iouem expellens.

Str. Non expulit: sed ego hoc putabam

Propter dinum turbinem, hei mihi misero.

Quando & te ollam existentem Deum putauī.

Phi. Hic tibi ipsi desipi & nugare.

Hei mihi stultitia, ualde insaniui certe,

Quod eieci & duos propter Socratem.

Sed o dilecte Mercuri nullo modo irascere mihi;

Neq; me consumas: sed ueniam habe

Mei errantis garrulitate:

Et mihi sis consiliarius, siue ipsos scripturam

Impello scribens, siue quodcunq; tibi uidetur

Certe admones non sinens pœnam scribere.

Sed quāmitissime comburere domum

Garrulorum huc huc o Xanthia

Scalam capiens exi, & bidentem ferens,

Et postea ascendens in scholam

Quousq; ipsis iniicias domum,

Testum defode si diligis dominum,

Mihi autem tedam importet aliquis accensam.

Et ego aliquem ipsorum hodie dare pœnam

Mihi faciam, & si ualde sunt superbi.

ARISTOPHANIS

Disci. Heu, heu.

Str. Tuum opus o teda mittere multam flammam.

Disci. Homo quid facis? STR. Qd̄cūq̄ facio, quid aut aliud q̄
Consydero trabibus domus.

Disci. Hei mihi quis nostrum comburit domum?

Str. Ille cuius pallium accepistis.

Disci. Perdis, perdis. STR. Hoc ipsum enim & volo.

Si bidens non prodat spes,

Vel ego prius aliquo modo suffocabor cadens.

So. Hic quid dicis uere hic in tectis?

Str. Per aerem ambulo, & consydero solem.

So. Hei mihi misero, miser suffocabor.

Str. Quid enim discens iniuria affecisti hunc in Deos?

Che. Ego autem infelix comburor.

Str. Et lunæ consyderabatis sedem?

Impelle, iace, uerbera multorum gratia.

Maxime autem sciens Deos q̄ iniuria afficiebam.

Præite extra, tripudiatū est enim modeste hoc hodie vobis.

ARISTOPHANIS

'NEBVLARVM

FINIS.

ARISTOPHANIS RANARVM ARGVMENTVM.

Dionysius Euripidis desyderio captus, et nō potens aliter s̄nare desyderiū, ad inferos descendere uoluit, ut ibi illū cōueniret; cū aut̄ uia ignarus esset, cogitauit oportere ad Hercule prius ire. Hic enim diu ante iubēte Eurystheo Cerberi gratia ad inferos descēderat. Profectus aut̄ & interrogans de uia, audiuit ab ipso quonā modo oporteret descēdere; iocato cum ipso prius. Dionysius at̄ anteq̄ congregaretur cū Hercule per se ipsum paratus est, pellem leonis indutus, & clauā ferens. Ut igit̄ audiuit ab Hercule de uia, secū seruū quendā habēs Xāthiā, ibat ad īferos; & primū qd̄ incidit in Acherusiā paludē, & uidet in ipsa Charontē cū nauicula, cū qua mortuos ad inferos traīciebat. et Xanthias quidē nō ascēdit nauiculā, eo qd̄ in Arginusis naualē nō pugnauerat pugnā; pedibus aut̄ circumiuit lacū. Dionysius aut̄ ascēdēs, & in ipso Ranarū audiēs cantū inter nauigandū, transijt, & rursus Xanthiā cōuenit, et cū ipso rursus capiēns uia inuenit quē Hercules ipsi p̄dixerat, difficilia qdā spectacula, & Mystas ad ipsas portas inferorū saltantes. Postea ut Hercules ingressus, & iter multis hoc cōtingētibus puenit ad Plutonē, nō ut Euripidē reduceret, sed ut certātibus Æschilo et Euripide, qui horū optimus in arte uideret, hūc ipse capiēns referret ad uitā. Hoc aut̄ factū cū melior uisus esset Æschilus, Dionysius hoc capto reuersus est.

ACTVS PERSONÆ.

Xanthias, qui p̄loquitur Anaphoro humerū pressus.

Dionysius.

Hercules.

Mortuus.

Charon.

Chorus ranarum.

Sacerdos.

Chorus secretariorum.

Æacus.

Serua Proserpinæ.

Hospita.

Altera hospita.

Platane.

Famulus Plutonis.

Euripides.

Æschilus.

Pluto.

ARISTOPHANIS

RANAE.

XANTHIAS PRÆLOQVENS.

- Dion.** *Itam aliquid consuetorum o domine?
In quibus semper rident spectantes.
Per Iouē quodcūq; uis præter premor:
Hoc autē serua. ualde enim est iā bilis.*
- Xan.** *Neq; alterū urbanū aliqd? DI. Præter*
- Xan.** *Quid autē? ualde ridiculū dicā. DI. Per Iouē (q; p̄mor.
Audens illud solum ut non dicas. XAN. Quid?*
- Dio.** *Mutans anaphorum q; cacaturias.*
- Xan.** *Neq; q; tantum laborem in me ipso ferens
Nisi deposuerit aliquis pedam?*
- Dio.** *Non certe precor præter quando uolo euomere.*
- Xan.** *Quid certe oportet me hæc uasa ferre,
Si faciam nihil quorum Phrynichus
Consuevit facere, et Lycis et Mipsias
Vasa ferunt semper in comœdia.*
- Dio.** *Non nunc facies, q; ego spectans
Quando aliquid horum sophismatum videbo,
Plus quàm anno senior abibo.*
- Xan.** *O ter infelix, an collum hoc
Quod premitur quidem ridiculum autem non dicet?*
- Dio.** *Postea non iniuria hæc sunt et multæ diuitiæ,
Quòd ego existens Dionysius filius Stamnij
Ipse vado et laboro, hunc autem equito,
Ut non fatigetur, neq; loborem ferat.*
- Xan.** *Non enī fero ego? DI. Quomodo fers enī qui ueheris?*
- Xan.** *Ferens hæc. DI. Quomodo? XAN. Grauitèr ualde*

- Dio. Non graue hoc quod tu fers, asinus fert!
- Xan. Non certe quod habeo ego & fero, per Iouem non.
- Dio. Quomodo enim fers, qui ipse ab altero portaris?
- Xan. Non scio, humerus autem hic premitur.
- Dio. Tu autem igitur quoniam asinum non dicis te iuuare,
In parte tu asinum attollens porta.
- Xan. Hei mihi misero. quid enim ego non nauipugnaui:
Certe te lugere iuberem longe.
- Dio. Descende per dite. etenim probe portas.
Iam pedes iens sum hanc quo primum me
Oportebat verti. puerule, puer, dico puer.
- Her. Quis portam percussit tanq̃ centaurice
Insiluit quicunq̃. dic mihi hoc quid erat?
- Di. Puer. XA. quid est? DI. Nō animaduertisti? XA. Quid?
- Di. Quòd vehementer me timuit. XA. Per Iouem nō furias.
- Her. Non per Cererem possum non ridere,
Et mordeo me ipsum, sed tamen rideo.
- Di. O felix accede. indigeo enim aliquid tui.
- Her. Sed non potens sum arcere risum
Videns pellem leonis in croceo positam.
Quæ mens? quid cothurnus & claua conuenerunt?
Quo terræ peregrinaris? DI. Bellabam cum Clisthene.
- Her. Et nauali bellasti bello? DI. Demersi naues
Hostium vel duodecim uel tredecim.
- Her. Vos per Apollinem, & ita ego surrexi.
Et certe in naui legenti mihi
Andromedan ad me ipsum repente desyderium
Cor percussit: quomodo putas vehementer?
- Her. Desyderium? quantus quod? DI. Paruū quantū molon.
- Her. Mulieris? DI. Nō certe. HER. Sed pueri? DI. nequaq̃.
- Her. Sed uiri? DI. Pape. HER. Coiuisti Clisthene?

ARISTOPHANIS

- Dio.** Ne iniuria afficias me o frater: non enim sed habeo male.
Tale desyderium me consumit.
- Her.** Quale o fratercule? **DI.** Non possum dicere.
Tamen quidem per ænigmata dicam.
An unquam desyderasti repente fabam elixatam?
- Her.** Fabam elixatam? pape, infinities in uita.
- Dio.** Nunquid doceo manifeste? an altera dicam?
- Her.** Non certe circa fabam elixatam. ualde enim scio.
- Dio.** Tale igitur me consumit desyderium
Euripidæ & maxime mortui.
Et nullus me persuaderet hominum non
Ire ad illum. **HER.** Vtrum in inferni deorsum?
- Dio.** Et per Iouem siquid est adhuc plus deorsum
- Her.** Quid uolens? **DI.** Indigeo poetæ commodi.
Hi quidem enim non amplius sunt, hi autem existentes mali.
- Her.** Quid autem non Iophon uiuit? **DI.** Hoc enim & solum
Adhuc est reliquum bonum, si & hoc utiq̃.
Non enim manifeste scio neq̃ ipsum hoc quomodo habet.
- Her.** Postea non Sophoclem priorem existentem Euripide
Vis reducere, siquidem illinc oportet te ducere?
- Dio.** Non antequam Iophontem capiens ipsum solum
Sine Sophocle quodcunq̃ facit gustabo.
Et aliter, hic quidem Euripides astutus existens
Et cum redire huc conabitur me.
Hic autem facilis quidem hic, facilis autem illic.
- Her.** Agathon autem ubi est? **DI.** Relinquens me abit.
Bonus poeta & desyderatus amicis.
- Her.** Quo terræ miser? **DI.** In beatorum conuiuium.
- Her.** Xenocles autem? **DI.** Deperiit per Iouem.
- Her.** Pythangelus? **XAN.** De me autem nullus sermo?
Consumpto humerum sic vehementer?

Her. Igitur alteri sunt hic adolescentuli
Tragœdias facientes plusquàm decem milia,
Euripide plusquàm stadio loquaciores.

Dio. Botryunculi hi sunt & multiloquia,
Hirundinum cantus, nocumenta artis.
Qui uani citius solum chorum capiant
Semel ruentes tragœdiæ.
Naturalem autem poetam non inuenies amplius
Quærens, qui uerbum generosum loquatur.

Her. Quomodo naturalem. DI. Sic naturalem, qui loquatur
Tale quid præter periculum.

Æthera Iouis cubile, uel temporis finem.
Vel mentem quidem non uolentem iurare per sacra.
Linguam autem peierantem sine mente.

Her. Tibi autem hæc placent? DI. Et ualde plus quàm insano.

Her. Certe quidem dicacia sunt ut & tibi uidetur.

Dio. Non meam habita mentem. habes enim domum.

Her. Et quidem manifeste omnino mala uidentur.

Dio. Cænare me doce. XAN. De me autem nullus sermo?
Sed quorum gratia hunc apparatus ferens
Veni secundum tuam imitationem: ut mihi hospites
Tuos dicas si indigeo, quibus tu
Vtebaris tunc quando iuisti in Cerberum.

Hos dic mihi portus, Artopolia,
Cibos, requies, conuersiones, fontes, uias,
Ciuitates, conuiuia, hospitatrices; ubi
Cimices paucissimi, XAN. De me autem nullus sermo

Her. O miser, audebis enim ire & tu?

Dio. Nihil amplius ad hæc, sed dic uiarum,
Ut citissime abeam in inferni deorsum
Et neque calidam, neque ualde frigidam dicas.

Her. Age iam quam ipsarum tibi dicam primam? quam?
Vna quidem enim est à fune & scamno
Suspendenti te ipsum. **DIO.** Seda. suffocatiuam dicis.

Her. Sed est uia breuis trita
Per mortarium. **DIO.** An uenenum dicis?

Her. Maxime. **DIO.** frigidam & tempestuosam.
Statim enim congelabit tibias.

Her. Vis citam & accliuem tibi dicam?

Dio. Per Iouem tanquam existente non ambulatiuo.

Her. Deserpe nunc in ceramicū. **DIO.** Et postea quid?

Her. Ascendens in turrim altam. **DIO.** Quid faciam?

Her. Dimissam lampadem illinc uide.
Et postea postquam dixerint spectatores
Mittere, tunc mittere & tu te ipsum. **DIO.** Quo? **HER.**
Deorsum.

Dio. Sed perdam cerebri cartilagineas duas.
Non uadam uiam hanc. **HER.** Quid autem?

Dio. Quam tu tunc descendisti. **HER.** Sed navigatio multa.
Statim enim in paludem ibis ualde
Profundam. **DIO.** Postea quomodo transibo?

Her. In nauicula parua te uir senex
Nauta traducet, duos obolos mercedem capiens.

Dio. Pape, ualde magnopere possunt ubique hi duo oboli:
Quomodo inuistis & illuc. **HER.** Theseus duxit.
Post hæc serpentes & feras uidebis infinitas
Grauissimas. **DIO.** Ne me pterreas, neque timore afficias.
Non enim me dissuadebis. **HER.** Postea cœnū multum
Et merdam semper nostrum. in hoc autem iacentes
Sicubi hospitem aliquis iniuria affecit unquam.
Vel puerum mouens argentum surripuit.
Vel matrem uerberauit, uel patris maxillam

Percussit. vel periurium iurauit.

Vel Morsum aliquis dictionem exscripsit.

Dio. Per Deos oportebat ad hos & si
Saltationem aliquid didicit Cinesij.

Her. Hinc tibi arum aliquis te circuit spiritus.
Videbisq; lumen pulcherrimum sicut hic;
Et myrteta & saltationes felices
Virorum, mulierum, & plausum manuum multum.

Dio. Hi autem iam qui sum? HER. Sacris instructi.

Xan. Per Iouem ego igitur asinus ducens mysteria;
Et non deponam hæc pluri tempore.

Her. Qui tibi dicent omnia quorum indiges.
Hi enim proxime apud ipsam uiam
In Plutonis habitant portis.

Et valde multum o frater. DIO. Per Iouem & tu
Valde. tu autem stromata rursus cape.

Xan. Ante & deposuisse? DIO. Et cito certe valde.

Xan. Non certe precor te, sed conduc aliquem
Elatorum qui in hoc ueniat.

Dio. Si non inuenio? XAN. Tunc me agere. DIO. Bñ dicis.
Etenim aliqui efferunt hunc mortuum.
Hic, tibi dico certe, tibi mortuo
Homo, vis vascula in inferni ferre?

Mor. Quot? q? DIO. Hęc. MOR. Duas drachmas mercedē p̄

Dio. Per Iouem, sed minus. MOR. Ite vos via. (bebis.

Dio. Expecta o infelix si conuenero aliquid tecum.

Mor. Si non depones duas drachmas, ne disputa.

Dio. Cape nouem obolos. MOR. Reuiuisam nunc iterum.

Xan. Valde castus hic maledictus. non lugebit.

Ego uadam. DIO. Bonus es & generosus.

Xan. Eamus in nauigium. CHA. O op aduenere.

ARISTOPHANIS

- Dio. Hoc quid est? XAN. Hoc palus per Iouem.
- Dio. Ipsa est quam dixit, & nauigium uideo.
- Xan. Per Neptunum, & est Charon hic.
- Dio. Salue o Charon, salue o Charon, salue o Charon.
- Cha. Quis in requies ex malis & molestijs?
 Quis in obliuionis campum? uel in asini pilos?
 Vel in Cerberios? uel in coruos? uel in tænarum?
- Dio. Ego. CHA. Cito ingredi. DI. Quo impellere putas?
 Ad coruos certe? CHA. Ita per Iouem tui gratia.
 Ingredere iam. DI. Famule huc. CHA. Seruū non ago.
 Si non naui pugnavit illa circa carnes.
- Xan. Per Iouem non enim, sed fui lippiens.
- Cha. Igitur circuibis certe paludem currens.
- Xan. Vbi igitur expectabo? CHA. Apud auarum lapidem.
 In requiebus, audis? XAN. Valde audio.
 Hei mihi misero, cui obuiaui exiens?
- Cha. Sede in remum, si quis in nauiget, festinet.
 Hic, quid facis? DI. Quodcūq; facio, quid aut aliud q̃
 Sedeo in remum ubi iussisti me tu?
- Cha. Non sedebis igitur hic uentreose. DI. Ecce.
- Cha. Non proyicies manus & extendes? DI. Ecce.
- Cha. Non non garries tenens, sed contra iens
 Remigas prompte. DI. Et postea quomodo potero
 Inexpertus, immarinus, insalamimus
 Existens postea nauigare. CHA. Facillime. audies enim
 Optimos postquam inieceris semel. DI. Quorū? (cātus
- Cha. Ranarum, cicnorum, admirabiles. DI. Iube iam,
- Cha. O op, op, o op, op.
- Cho. Brececececx, coax, coax, Brececececx, coax, coax.
- ran. Paludosi fontium filij Tibiale laudum uocem
 Canamus sonora meā cātilenā. Coax, coax.

Quam circum nyseium Iouis
Dionysius in paludibus cecinimus.

Quando ebrius Sacris ollis
Procedit in meum templum populorum turba.
Brecececece, coax, coax.

Dio. Ego autemq; dolere incipio Culum o coax, coax.

Cho. Brecececece, coax, coax. DI. Vobis at forte nihil est curæ.

Cho. Brecececece, coax, coax. DI. Sed pereatis ipso coax.
Nihil enim est aliud quam coax.

Cho. Decenter ego o multa faciens.

Me enim amauerunt bene citharizantes musæ.

Et cornutus Pan Calamis uocem ludens.

Ad hos deletatur autem cithara modulans Apollo,

Gratia fistulæ, quam sub lyram

Aquosam in paludibus nutrio.

Brecececece, coax, coax.

Dio. Ego iam tumores habeo, Et culus tumet diu.

Et postea statim inclinās dicet. Brecececece, coax, coax.

Sed o amans tantum genus cessate.

Cho. Magis quidem igitur canemus, si iam unquam bene

Solaribus in diebus Saltauimus per cypirum

Et phleo gaudentes cātibus Multū natabilib^o melodijs.

Vel Iouis fugiētes hymbrē Aquosum ī profundo chore

Varium cantuimus, Tumoribus.

Brecececece, coax, coax. DI. Hoc à uobis capio.

Cho. Grauius igitur persuadebimur.

Dio. Grauiora aut ego remigās Si disrumpar.

Cho. Brecececece, coax, coax. DI. Lugete nō. n. mihi curæ est.

Cho. Sed quidem uociferabimur Quantum guttur nostrum
Potest per dies. Brecececece, coax, coax.

Dio. Hoc enim non uincetis

A R I S T O P H A N I S

Cho. Neq̃ qdē nos tu oīno. **DIO.** Neq̃ quidē uos iam me
Nunquā. vociferabor enim Et si me oportet per dies
Quousq̃ uos vincam coax.

Cho. Brececece, coax, coax.

Dio. Putabam utiq̃ cessare aliquando vos coax.

Cho. O cessa, cessa, eijce remum;
Egredere, redde naulum. **DIO.** Tene obolos.
O Xanthias, vbi Xanthias, sum Xanthias?

Xan. Heus. **DIO.** Veni huc. **XAN.** Salue o here.

Dio. Quid est hic? **XAN.** Tenebra & cœnum.
Inspexisti igitur alicubi patricidas illic?
Et periuros quos dicebat nobis? **XAN.** Tu autem non?

Dio. Per Neptunum ego, & nunc uideo.
Age iā quid faciamus? **XAN.** Procedere optimū nobis.
Quod hic locus est ubi feras
Graues dicebat ille. **DIO.** Valde lugebit.
Superbiebat ut timerem ego
Sciens me bellatorem existentem glorians.
Nihil enim sic superbum est sicut Hercules.
Ego autem precarer obuiare alicui:
Capeq̃ certamen dignum aliquod via.

Xan. Per Iouem, & quidem sentio strepitum quendam.

Dio. Vbi vbi est? **XAN.** Retro. **DIO.** A tergo nunc vade.
Sed est in conspectu. **DIO.** Ante nunc vade.

Xan. Et quidem video per Iouem beluam magnam.

Dio. Qualem quam? **XAN.** Grauis, varia igitur fit.
Aliqñ quidē bos, nunc aut mulus, aliqñ aut rursus mulier
Pulcherrima quædā. **DIO.** Vbi est? age in ipsam uado.

Xan. Sed non amplius rursus mulier est, sed iam canis.
Empusa igitur est. **XAN.** Illustratur igne igitur
Totus vultus, & brachium æreum habet.

- Dio. Per Neptūnum: & sterco boum alterum.
- Xan. Manifeste scias. DIO. Quo igit' vertar? XAN. Quo et
- Dio. Sacerdos, conserua me ut sim tibi compotator. (ego?
- Sac. Perimus o rex Hercules. DIO. Non. non voces
Me o homo precor, neq; aperte dicas nomen.
- Sac. Dionysi igitur. DIO. Hoc autem minus altero.
- Xan. Vade, quo vadis, huc huc o here.
- Dio. Quid est? XAN. Confide: omniaq; bona egimus
Licet autem quemadmodum hæc gelochus nobis dicere.
Ex undis enim rursus iterum tranquillitatem video
Illa empusa vana. DIO. Valde iura. XAN. Per Iouem.
- Dio. Et rursus valde iura. XAN. Per Iouē. DIO. Iura. XAN.
- Dio. Hei mihi misero vt pallui ipsam aspiciens. (Per Iouē.
Hic autem veritus erubuit me.
Hei mihi, vnde mihi hæc mala acciderunt?
Quem causabor deorum me perire?
Ethera Iouis cubile, vel temporis finem.
- Xan. Canit quis intus?
- Dio. Hic. XAN. quid est? DIO. Nō audiuiisti? XAN. Quid?
- Dio. Tibiarum flatum. XAN. Ego & tedarum me
Aura quædam inspirauit secretissima.
Sed quietè timentes audiamus.
- Cho. Iacche o iacche. Iacche o iacche
- Xan. Hoc est illud here sacrificantes
Hic ludunt quos dicebat nobis.
Canunt igitur iacchum quem Diagoras,
Et mihi videntur taciturnitatem igitur agere.
Optimum est ut uideamus aperte.
- Cho. Iacche o multum honoratis
Sedibus hic habitans Iacche o iacche.
Vem hoc in prætum tripudiaturus

ARISTOPHANIS

Sanctos in tripudiatōres. Multifructus quidē quatier
Circa caput tuū emanantē Coronam myrtis.
Audaci autē inde pulsans, Pede lasciuam
Amantē ludorū honorem Gratiarū plurimā habentem
Partem, castam, sacram, Sanctis sacerdotibus, choreā.

Xan. O ueneranda perhonorata Cereris filia
Valde dulcē mhi inspirauit porcinarum carnium.

Dio. Non tacite habebis, si quid & chordæ acceperis.

Cho. Suscita accensas lampas= Das in mambus enim uenis
Quatients iacche Nocturni sacrificij lucifera
Flamma. illuminatur autem pratum, (Stella
Genu mouetur senum.

Expellit autem tristitias, Saturninorumq; annorum
Antiquos annos Sacro sub honore.

Tu autem lampade illustrans
Ante educ ommbus floribus flo=
Ridum paludosum campum
Choream facientem beate iuuentutem,

ADVERBIVM.

Semi-cho. Laudare oportet, & extra stare nostros choros
Quicumq; inexpers taliū sermonū, vel opione nō ē purus.
Vel generosarū orgia musarū, neq; sciuit, neq; tripudiauit.
Neq; cratimi tauriphagi linguæ bacchia perfecit;
Vel scurris uerbis gaudet nō in tempore hoc facientibus;
Vel seditionē odiosam nō dissoluit, neq; facilis ē ciuibus
Sed resuscitat & turbat, lucra propria appetens.
Vel ciuitatem dānum reapiantē dñs cōtra munera capit.
Vel tradit arcem uel naues, uel arcana longe mittit
Ex Ægina thorycion existēs. uigesima cōgregās malus de
Pelles & lina & pixē transmittit in Epidaurū. (mon
Vel pecumas aduersariorū nauibus pbere aliquē suadet.

Vel deuellit hecatæa circularibus choris succinens.

Vel mercedes poetarum rhetor existens postea deuorat

Comædia accusatus in patrijs sacrificijs Dionysij.

His dico, & rursus dico, & iterum ualde dico,

Extra stare sacerdotales choros. uos aut resuscitate cantū

Et uigilias nocturnas nostras quæ huic conueniunt festo.

mi= Procede iā nūc oīs uiriliter In floridos sinus

10. Pratorum, impulsans Et cauillans, & ludens.

Et subsannās, bene festū est Aut sufficienter, sed intra

Et ut extollas sotirā gñose Voce canens:

Quæ ciuitatem seruare dicit in tempora,

Et si Thorycion non uelit.

ho. Age nunc alteram laudum speciem fructiferam reginam

Cererem deam ornantes per diuinis cantibus laudate.

Ceres purorum orgiorum Regina ad sis,

Et salua tui ipsius chorū, Et me firmiter toto die

Ludereq; & tripudiare Et multa qdē ridicula me dic

Cere. multa aut sedula & Tuo festo digne

Ludentē, & cauillātē vin= Centem coronari.

mi= Age eia nunc, & pulchrum Deum

10. Aduocate huc,

Cantibus comitem Huius choreæ

mi= Iacche multum honorate, cantum festi

10. Dulcissimum inueniens huc sequere

Ad Deam; & ostende q

Sine labore multam uiam perficis.

Iacche amator tripudij simul præmitte me.

Tu enim scidisti quidem in risu

Et in par citate hoc Calciamentum & uestem.

Et inuenisti usque ad indamnatos

Ludereq; & tripudiare

ARISTOPHANIS

Semr. Iacche amator tripudij simul præmitte me.

cho. Et enim aspiciens quandam adolescentulæ

Nunc iam vidi & valde pulchræ

Collustriæ veste

Rupta mammam inclinatam.

Semic. Iacche amator tripudij simul præmitte me.

Xan. Ego autem semper aliquo modo amator secutionis sum, et cum
Ludens tripudiare uolo. **DI.** Et ego ad. (ipsa)

Cho. Vultis igitur communiter Cauillari Archedemum,
Qui septennis existens non generauit consanguineos.
Nunc autem populum gubernat

In supra mortuis

Et est primum illic nequitie.

Clisthenem autem audio In sepulchris podicem

Vellere sui ipsius, & lacerare maxillas;

Et plangebat inclinatus, Et flebat & clamabat

Sebinum qui est pudendorum tractator:

Et Calliam dicunt

Hunc Hippobini

Cunni pellem nauibellare indutum.

Dio. Potestis igitur dicere nobis, Pluto ubi hic habitat?
Hospites enim sumus nuper profecti.

Cho. Nihil longe ibis. Neque iterum interroga me:
Sed scias in ipsam portam profectus.

Dio. Eleuabis rursus iterum famule lectos.

Xan. Hæc quæ erat res?

Sed an Iouis Corinthus in lectis?

Cho. Ite nunc sacrum in circulum Deæ Floridum in nemus,
Ludentes: quibus participatio Deam amantis festi.

Dio. Ego autem cum puellis Vado & mulieribus,
Vbi excubant Deæ, Lumen sacrum portans.

Cho. Eamus in perrosaria Prata floribus odorifera
Nostrum morem pulchrichorealem
Ludentes, quem beatæ Parcæ conducunt.

Solis enim nobis sol Et lumen hilarum est

Quicūq; sacratī sumus pi- Vm̄q; degimus

Morem circaq; hospites & proprios.

Dio. Age iam quem modum portam verberabo, quem?

Quomodo hic igitur verberant ciues?

Xan. Non immoraberis, sed gustato portam

Secundum Herculem habitum & superbiam habens.

Dio. Famule famule. AEA. Quis hic? DIO. Hercules fortis.

Aea. O odiose & impudens & audax tu,

Et sceleste & omnino sceleste & scelestissime;

Qui canem nostrum expellens Cerberum

Abduxisti suffocans, & abcurrrens iuisti capiense

Quem ego seruabam. sed nunc habet media

Talis Stygis te nigricordis petra,

Acherontusq; scopulus sanguinolentus;

Custodiunt cocytiq; circum currentes canes;

Echidnaq; centum capitum, quæ uiscera tui

Dilacerabit, pulmonemq; intinget

Terribilis murena: renes autem tui

Ipsis interioribus sanguinolentos

Distrahent Gorgones quid audaces,

In quas ego uelocem mouebo pedem.

Xan. Hic quid fecisti? DIO. Cacaui, voca Deum.

Xan. O ridiculissime non resurges cito

Ante aliquem te videre alienum. DIO. Sed semimortuus

Sed porta ad cor mei spongiam.

(sum.

Xan. Ecce cape. DIO. Appone, ubi est? XAN. O aurei Dei

Hic habes cor? DIO. Timui enī, in inferius mei vētrē de

Xan. O timidissime deorū tu & hominū. DIO. Ego? (scēdit.

Quomodo timidus qui spongiam petij te?

Non alter hæc operatus est vir. XAN. Sed quid?

ARISTOPHANIS

Deorsum iacuit odorans si timidus erat.

Ego autem surrexi, & adhuc absterfi.

Xan. *Virilia o Neptune. DI. Puto per Iouem.*

Tu autem non timuisti strepitum verborum

Et minas? XA. Non per Iouem, neq; curauit

Valde nunc quoniam superbis & virilis es.

Tu quidem fias ego clauam hanc capiens

Et pellem leonis, si quidem in timidus visceribus es.

Ego autem ero tibi sarcinas ferens in parte.

Xan. *Fer iam cito ipsa. non enim, sed credendum*

Et respice ad Herculeum Xanthiam

Si timidus ero & secundum te superbiam habens.

Dio. *Per Iouem. sed uere non enim Melites famulus.*

Age nunc ego lectos eleuem hos.

Ser. *O amicissime uenisti Hercules? huc intra.*

Hæc enim Dea te postq̃ audiuit uenientem, statim

Pinsebat panes, calefecit leguminum ollas

Fabæ duas vel tres, bouem coxit totum,

Placentas assauit, colabos. sed intra.

Xan. *Optime laudo. SER. Per Apollinem non te ego*

Despiciam uenientem: quoniam tibi & carnes

Coquebat gallinaceas, & bellaria

Sicabat, & vinum remiscebat dulcissimum.

Sed intra simul mecum. XA. Valde bene. DI. garris, ha

Non enim te dimittam. SER. Etenim tibi cina tibi (bens

Hæc intus est pulcherrima, & saltatrices

Alteræ duæ uel tres. XAN. Quomodo dicis saltatrices.

Ser. *Pubescentes, & nuper euellentes.*

Sed intra q̃ coquus iam partes

Volebat auferre, & mensa illata est.

Age nunc dic primum tibi cinis

His intus existentibus ipse q̄ ingredior

O famule sequere huc vasa portans.

Dio. Detine hic. non quid festinationem facias

Quòd te ludens Herculem ordinaui

Non non nugaberis habens o Xanthia.

Sed eleuans portabis rursus lectos.

Xan. Quid autem est? non iam me auferre putas

Quæ dedisti ipse? DIO. Non. cito sed iam facio.

Depone pellem. XAN. Hæc ego testificor

Et deis committo. DIO. qualibus deis?

Hos autem sperare te non fatuum & uanum,

Quòd seruus existens & mortalis Alcmenæ eris?

Xan. Deniq̄ bene habe hæc. forsitan enim aliquando

Mei indigebis: si deus uoluerit.

Hæc quidem à uiro sum

Animum habente & mentes &

Multa circum nauigame

Mutare ipsum semper

Ad benefaciemem parietem

Magis quàm scriptā

Imaginē stare capiētē unā

Figurā. hoc aut mutari

Ad mollius

Prudente à uiro est & natura Theramenis.

Dio. Non enim iam ridiculum erat si

Xanthias qdē seruus existēs in Lectis milesijs

Reuolutus mouens sal-

Tatricem, postea petijt matulam. E-

Go autem ad hunc aspiciens

Testiculum apprehendi.

Hic autem tanquam existens ipse astutus

Vidit; & postea ex maxilla

Pugnis uerberās me nō pcutiēdo eiecit choros anteriores.

Aristoph.

H

ARISTOPHANIS

Hosp. Plathana, Plathana, huc ueni. astutus hic
Qui in hospitium ingrediens aliquando
Sex & decem panes deuorauit nostrum. PLA. Per Iouē
Ille ipse certe. XAN. Malum venit alicui.

Hosp. Et carnes ad hæc cocta viginti
Supra semioboli. XAN. Dabit aliquis pœnam.

Hosp. Et alia multa. DIO. Nugaris o mulier,
Et nō scis qđ dicis. HO. Nō quidem igitur me addidisti
Quòd cothurnos habebas recognoscere te adhuc!

Hosp. Quid autē? multum salsamentum non dixi aliquomodo
Per Iouem, neq; caseum recentem miser
Quem cum ipsis Calathis deuorasti.
Et postea quoniam iam argentum exegi
Respexit in me asperere, & mugiebat.

Xan. Huius ualde hoc opus, hic mos ubiq;.

Hosp. Et ensē extrahebat furere apparens
Per Iouem misera. PLA. Nos autē timentes aliquomodo
In scalam statim supra saltauimus.
Hic autem iuit educturus mattas capiens.

Xan. Et hoc huius opus. sed decebat aliquid facere.

Hosp. Age iam voca adiutorem Cleonem mihi.
Tu autem mihi si obuiaueris Hyperbolum
Ut ipsum conteramus. PLA. O scelestum guttur
Valde suauiter tui lapide dentes
Percutiam, quibus mei deuorasti onera.

Hosp. Ego autem in barathrum iniiciam te.

Pla. Ego autem guttur excidam tui
Falcem capiens, quo crura euulsi.
Sed vado ad Cleonem, qui ipsius hodie
Extrahet hæc aduocatus.

Dio. Pessime peribo, Xanthiam si non amo.

- Xan.** Scio scio *animum*, desine desine sermonem,
Non fiam Hercules. **DIO.** Nullo modo
O Xanthiole? **XAN.** Et quomodo Alcmenæ ego
Filius fiam seruus simul & mortalis existens?
- Dio.** Scio scio q*uod* irasceris, & iuste ipsum facis;
Et si me uerberares, non contradicam tibi.
Sed si tibi reliquo unquam auferam tempore,
Radicitus ipse vxor filij
Pessime peream, & Archedemus ille lippus.
- Xan.** Suscipio iuramentum, & in his capio.
- Cho.** Nūc tuū opus est postquam Habitum accepisti, quem
Habebas ex principio, iterum
Reiuiuenscere te ipsum semper.
Et videre rursus graue, Dei recordans,
Cui assimilas te ipsum. Si autem delirans capieris
Et iacies aliquid molle,
Rursus eleuare te necessitas aliqua iterum lectos.
- Xan.** Non male o viri admonetis
Sed & ipse sum h*ic*. Aec nuper intelligens.
Quod quidem igitur si utile sit aliquid.
Hos auferre iterū ten*et*. Tabitis me bene scio q*uod*.
Sed tamen ego præbebo Me ipsum virilem superbia
Et uidentem origanum.
Oportere autem uidetur vt audio portæ & iā strepitum.
- Aea.** Colligate cito hunc canis furem,
Vt dei pœnam, festinate. **DIO.** Venit alicui malum.
- Xan.** Non ad coruos? non accedite. **AEA.** Esto, & pugna.
O Ditylas & o Sceblyas & o Pardocas
Venite huc & pugnate huic.
- Dio.** Postea non graua hæc, uerberare hunc
Furantem ad aliena. **XAN.** Valde magna.

- Æa.** Impia quidē igit et grauiā? **XAN.** Sed quidē per Iouē?
 Si unquā ueni huc, uolo mori.
 Vel furatus sum taurū dignum aliquid & capillo.
 Et tibi faciam rem generosam ualde,
 Torque enim famulum hunc capiens;
 Et si unq me capias iniuria afficiētē, occide me ducens,
- Æa.** Et quomodo torqueo? **XAN.** Omni modo, in scala
 Ligans, suspendens, scutica uerberans, excorians,
 Strictē ligans, inq; nares acetum infundens,
 Latere imponens: omniaq; alia, præterq porro
 Non uerba hunc, neq; cepa noua.
- Æa.** Iustus sermo, & si quid frangam tibi
 Famulum uerberans, argentum tibi iacebit?
- Xan.** Non certe mihi. sic autem torque abducens.
- Æa.** Illic quidem igitur, ut tibi in oculis dicat
 Depone tu uasa cito. & ut dicas
 Hic nullum mendacium. **DIO.** Dico alicui
 Me non torquere immortalem existentem. si autem non,
 Ipse tu te ipsum actu sato. **ÆA.** Dicis autem aliquid?
- Dio.** Immortalis esse dico Dionysius Iouis.
 Hunc aut seruum. **ÆA.** Hæc audis. **XAN.** Dico ego.
 Et multo magis est flagellandus;
 Siquidem Deus enim est non sentiet.
- Dio.** Quid igitur? quoniam & tu dicis esse Deus:
 Non & tu uerberaris æqualibus plagis mihi?
- Xan.** Iustus sermo. & alterutrum nostrum uidebis
 Flentem priorem uel præferentem aliquid
 Verberatum, esse hunc puta non Deum.
- Æa.** Non est quomodo non es tu generosus uir.
 Vadis enim ad iustum. exuimini iam.
- Xan.** Quomodo igitur torquebis nos iuste? **ÆA.** Facile.

Plagam ad plagam utrunq. XAN. Bene dicis.

Ece, consydera, si me permutantem uidebis.

Æa. Iam percussi te. XAN. Nō p Iouē. ÆA. Neq. mihi ui-
Sed uado in hunc & percutiā. DIO. Quādo? (deris.

Æa. Et iā percussi. DIO. Et postea quomodo nō sternutabā?

Æa. Non scio, hunc autem rursus tentabo.

Xan. Non festinabis? heu. ÆA. Quid iam heu?

Nunquid doluisti? XAN. Non per Iouē. sed cogitui

Quando Herculeā illa in Diomeis fiunt.

Æa. Homo sacer, huc iterum eundum.

Dio. Heu heu. ÆA. Quid est? DIO. Equites uideo.

Æa. Quid igitur fles? DIO. Cepas odoro.

Æa. Postea præfers nihil? DIO. Nihil mihi curæ est.

Æa. Eundum igitur est in hunc iterum.

Xan. Hei mihi. ÆA. quid est? XAN. Spinam excipe.

Æa. Quæ res hæc? huc iterum eundum.

Dio. Apollo qui Delum uel Pythona habitus.

Xan. Doluit, non audiuisti? XIO. Non ego: quoniam
Iambum hipponactis recordabar.

Xan. Nihil facis enim, sed latera pede feri.

Æa. Per Iouem, sed iam præbe uentrem

Neptune. XAN. Doluit aliquis.

Dio. Qui ægæi summitatibus uel glauci dominaris
Maris in profunditatibus.

Æa. Non per Cererem possum aliquomodo discere
Vter uestrum est Deus. sed intrate.

Dominus enim ipse vos cognoscet,

Et Proserpina tanquā existentes & illi dei.

Dio. Recte dicis. uoluissē autem hoc te

Prius fecisse, quā me plagas accepiſſe.

Cho. Musa chororum sacrorum intra, &

Veni in dilectationem cantus mei,
 Multam uisuro populorum turbam:
 Vbi sapientiæ infinitæ sedent
 Honoratiores Cleophonte, in quo
 Iam labris loquacibus Graue resonat
 Threicia hirundo Supra barbarū sedēs solitū.
 Canit at luctuosa ædoniā Legem, q̃ perit,
 Et si æqualia suffragia sint.
 Sacrum chorum iustum est utilia ciuitati
 Simul admonere & docere. primum igitur nobis videtur
 Adæquare ciues, & auferre terrores.
 Et si quis peccauerit errans quid Phrinichi luctis:
 Inesse dico decere labentibus tunc
 Causam exponentibus soluere prius peccata.
 Postea inhonoratum dico decere nihil esse in ciuitate
 Etenim turpe est hos quidem mari pugnantes vnam,
 Et Platæenses statim esse, & pro seruis dominos.
 Et neq; hoc ego possum non bene dicere habere
 Sed laudo. sola enim ipsa mentem habentia feci sis
 Ad autem hæc decens vos qui uobiscum multa iam
 Et patres mari pagnarum & conuenientibus genere.
 Vnam hanc admonere calamitatem petentibus.
 Sed iram remittentes o sapientissimè natura,
 Omnes homines voluntarij consanguineos acquiramus,
 Et idoneos, & ciues quicunq; mari pugnet.
 Si autem hæc tumebimus, & inhonesti erimus,
 Ciuitatem & hæc habentes undarum in ulnis,
 Postero tēpore tūc rursus bene gloriari nō apparebimus.
 Si autem ego rectus videre vitam viri
 Vel morem qui adhuc lugebit.
 Non multo neq; simia hic

Nunc turbans Cligenes paruus
 Prauiſſimus balnearius quot
 Imperant mixtę cineri, Falsi nitriq; pulueri
 Et amolię terrę.

Tempore inconuerſabitur, ſciens autem hæc non
 Pacificus eſt, ut non aliquando & e=
 Xutus ſit inebrians ſi= Ne ligno uadens.

Sæpe nobis uiſa eſt ciuitas pati
 Idem inq; ciuium bonosq; & honeſtos
 Inq; antiquum numiſma & nouum aurum.
 Neq; enim his exiſtentibus non immundis
 Sed optimis omnium ut uidetur numiſmatum
 Et ſolis recte inciſis & ſonantibus
 Inq; græcis & barbaris ubiq;
 Utimur nihil, ſed his malis æreis

Heriq; & pauloante inciſis peſſima inciſione.
 Ciuiumq; quos quidem ſcimus generoſos & prudentes
 Viros exiſtentes & iuſtos & bonosq; & honeſtos
 Et nutritos in palęſtris & choris & muſica
 Expellimus, æreis autem & hoſpitibus & ſeruis
 Et malis & ex malis in omnia utimur
 Vltimis uenientibus quibus ciuitas antea
 Neq; pharmacis decenter facile uſa eſſet.
 Sed & nunc, o imperiti tranſmutantes mores
 Utimini bonis rurſus & cum uirtute agentibus enim
 Rationabile, et ſi quid erraueritis, ex digno igitur ligno.
 Si quid & patimini, pati ſapientibus uidebimini.

Aea. Per Iouem ſeruatore generoſus uir
 Dominus tui. **XAN.** Quomodo enim non generoſus
 Qui bibere ſcit, & coire ſolum.

Aea. Hoc autem non uerberaſſe te actu ſanctem manifeſte:

Quòd seruus existens dixisti esse dominus?

Xan. Luge igitur. ÆA. Hoc quidem seruale
Statim fecisti: quod ego gaudeo faciens.

Xan. Gaudes? supplico. ÆA. Valde spectare uideor,
Quando maledicam clam domino.

Xan. Quid autem? murmurans: quando plagas capiens
Multas abis foras? ÆA. Et tunc lætor.

Xan. Quid autem? multa faciēs? ÆA. valde p Iouē nihil scio ego.

Xan. Amice Iupiter & obaudiens herorum
Quando loquuntur. ÆA. Valde plus, q̄ insanio.

Xan. Quid autem? his foras hæc detrahens? ÆA. Ego
Per Iouem. sed quando facio hoc, & insanio.

Xan. O phœbe Apollo inijce mihi dextram
Et da osculari, & ipse osculare: & mihi dic
Per Iouem qui nobis est conseruus,
Quæ hæc intus turba & vox
Est nugatio? ÆA. Eschyli & Euripidis.

Xan. Ah. ÆA. Res res enim mota est magna
In mortuis: & seditio multa valde.

Xan. Ex quo? ÆA. Lex quædam hic est ordinata.
Ab artibus quæ magnæ & commodæ,
Optimum existentem sui ipsius coartificum,
Victum ipsum in prytaneo capere,
Thronumq; Plutonis deinceps. XAN. Disco;

Aea. Quousq; abiret arte sapientior
Alter aliquis ipso. tunc autem cedere oportebat.

Xan. Quid igitur hoc tumultuauit Eschylum?

Aea. Ille habebat tragædicum thronum
Tanquā existens optimus arte. XAN. Nunc autem quis?

Aea. Quando iam descendit Euripides: ostendebatur
Spoliatoribus, crumenarum incisoribus,

Et parricidis, & muri fossoribus:

Quæ est in inferno multitudo. hi autem auditores
Contradictionum & cantuum turpium & versionum
Insaniuerunt, & putauerunt sapientissimum.

Et postea elatus contra assumpsit thronum,
Vbi Aeschylus sederat. XAN. Non eiectus est?

Aea. Per Iouem. sed populus reclamabat iudicium facere:
Vter esset arte sapientior.

Xan. Hic malorum? AEA. Per Iouem cæleste quantum.

Xan. Cum Aeschylo autem non eram socij adiuratores?

Aea. Paruum bonum est sicut hic.

Xan. Quid igitur Pluto facere præparat?

Aea. Certamen facere statim valde & iudicium.

Et argumentum ipsorum artis. XAN. Postea quomodo
Non & Sophocles contra assumpsit thronum?

Aea. Per Iouem non ille. sed osculatus est quidem Aeschylum
Quando iam descendit, & iniecit dextram;
Et ille cessit ipsi throno.

Non autem futurus erat sicut dixit Clidemides
Præses sedere. & siquidem Aeschylus vincat
Habere secundum ordinem. si autem non: de uirtute
Pugnare dicebat contra Euripidem.

Xan. Quæ res erit? AEA. Per Iouem paruum post
Et hic iam graua mouebuntur.
Etenim trutina musica ponderabitur.

Xan. Quid autem? parui facient tragœdiam,
Et regulas exportabunt & ulnas uerborum,
Et quadras compactas more lateris facient,
Et lineas & cuneos. hic enim Euripides
Secundum verbum examinare diat tragœdias.

Xan. Certe grauiter puto Aeschylum ferre.

ARISTOPHANIS

Aea. Respexit igitur more tauri inclinatus deorsum.

Xan. Iudicabit autem iam quis hæc? **ÆA.** Hæc erat difficile
Supientium enim virorum dubitationem inuenebant.
Neq̃ enim Atheniensibus conueniebat Aeschylus
Multos forte putauit muri fossiores.

Aea. Nugasq̃ alia putabat cognoscere circa
Naturas poetarum. postea tuo domino
Commiserunt q̃ artis peritus esset.
Sed introeamus. q̃ quando domini
Festinam, luctus nobis fiunt.

Cho. Certe grauem magnitonans	
Iram intus habebit,	Quando stridulum videbit
Acuentis dentem	Æmuli. tunc iam
Furia præ graui	Oculi circuibunt.
Erunt autem altorumq̃ sermonum	
Magnæ contentiones,	Scissionumq̃ politiones,
Sculptionesq̃ operum	Viri puniti
Scientifici viri	Verba alta.
Horrens aut comati colli	Lanosam setam
Graue supaliū cōgregās	Fremens mittet
Verba superba	Fortiter attrahens
Forti flatu,	Hinc iam rabula verborum
Exquisitrix subtilis	Lingua voluta odiosas
Mouens habenas.	Verba diuidens
Cōtra subtiliter loquēs	Pulmonum multum laborem.

Euri. Non dimittam sedem. ne admone.
Melior enim esse dico hoc arte.

Dio. Aeschyle quid siles? sentis enim sermonem.

Eur. Superbit prius, quemadmodum semper
In tragædijs mentitum est.

Dio. O infelix virorum, ne magna ualde dic.

Euri. Ego scio hunc & consyderavi diu,
 Hominem agrestem præsumptuosum
 Habentem, effrenatum, intemperans, sine ianua os,
 Temerarium, superbum.

Aes. Vere o fili arualis Deæ,
 Tu iam mihi hæc o nugator,
 Et pauperem faciens, & uilem uestem suens,
 Sed non aliquid gaudens hæc dices. **DI. Seda Aeschyle.**
 Et non ad concitationem viscera calefacies ira.

Aes. Non certe antequàm hunc ostendero manifeste
 Illum claudum facientem qualis existens superbit.

Dio. Agnam agnam magnam nigram famuli exportate.
 Ventus enim exire præparatur.

Aes. O Cretenses quidem colligens solitarios cantus.
 Nuptias autem impias inferens in artem

Dio. Abstine hic multum honorate Aeschyle
 A grandibus. o prauè Euripides
 Abduc te ipsum longe si sapis;
 Vt non aspero tempus tui verbo
 Verberans præ ira effundat Telephum.
 Tu autem non ad iram Aeschyle, sed leniter
 Accusa accusare. conuiciari autem non decet
 Viros poetas quemadmodum pannum uenditrices,
 Tu autem statim tanquàm primus incensus clamas.

Euri. Promptus sum ego, & non recuso
 Mordere, morderi prior si huic videtur.
 Verba, cantus, neruos tragædiæ
 Et per Iouem Peleumq; & Aeolum
 Et Meleagrum & item valde Telephum.

Dio. Tu autem iam quid deliberas facere dic Aeschyle.

Aes. Deliberabam quidem non contendere hic.

Non ex æquo enim est certamen nobis. DIO. Quid?

Aes. Quòd poësis non commortua est mihi,
Huic autem commortua est: quare poterit dicere
Tamen, quoniam tibi uidetur, facere hæc oportet.
Age nunc thus huc aliquis & ignem det,
Ut supplicem ante sophismata
Certamen iudicare hoc scientissime.

Vos autem musis aliquem cantum accinitote.

Iouis nomen uirgines castæ

Musæ tenues sermones

Prudentes mentes, quæ respiciatis

Virorum opinionum expressorum,

Quando in contentionem acutis cogitationibus

Veniunt peruersis

Que certaminibus cōtradictēs: Venite uisuræ

Potentia grauißimorum orium. Præbete verba:

Sectiones uerborum. nunc enim certamen

Hoc sapientiæ magnum Procedit ad opus iā.

Dio. Orate iam & uos aliquid ante uerba dicere.

Aes. Ceres nutriens meam mentem,
Esse me tuis dignum mysterijs.

Dio. Impone capiens iam & tu thus. EV. Bene.
Alteri enim sunt quibus supplico deis.

Dio. Proprij aliqui tibi incisio noua! EV. Et ualde.

Dio. Iam nunc supplica his proprijs deis.

Eu. Æther meum nutrimentum, & lingue reuolutio,
Et prudentia, & nasi odoratiui
Recte me arguere quos tango sermones.

Cho. Et quidem nos concupiscimus

A sapientibus uiris audire

Aliquem sermonum cantum.

Postq; scientificam uiam.

Lingua quidem enim insaniuit.

Superbia autem non intrepida ambobus,

Neq; immobiles mentes.

Expectare igitur decens est

Hūc quidē urbanū aliquid dicere,

Et astutum.

Illum autem euellentem natura difficilibus

Sermonibus incidentem

Dispergere mul-

Tas subtilitates uerborum.

Dio. Sed quātiſſime¹ oportet dicere. sic autem ut dicatis
Urbana, & neq; similitudines, neq; qualia alius diceret.

Et iam me ipsum quidem poesi qualis sum

In ultimis dicam. hunc autem primum arguam,

Quod erat superbus, deceptor; qualibusq; spectatores

Decipiebat fatuos capiens à Phrynicho nutritos.

Primū quidē enim iā unū aliquē sedere fecit cooperiens

Achillem, aliquam uel Niobē personam non ostendens

Ocasione[m] tragœdiæ lugentes nihil.

Dio. Per Iouē non certe. EV. Chorus autem firmabat ordines
Cantum ordinatim quatuor continue, hi aut tacebant.

Dio. Ego aut gaudebam taciturnitate, & me hoc delectabat

Non minus quā nūc loquētes. EV. Stolidus enim es:

Manifeste scias. DIO. Et mihi ipsi uideor. quid aut hec fe-

Eu. Præ superbia ut spectator expectans sederet. (cit ille?)

Quando Niobe loqueretur iam actum aut narrabat.

Dio. O tote male qualia decipiebar ab ipso.

Quid mēbra extēdis & egrefers? EV. Quod ipsum ar-

Et postea postquā hec nugatus est, & actum (quo.

Iam mediū narrauit, uerba bouina duodecim dixit

Supercilia habentia & collem, grauiam quædam laruosa,

Ignota spectatoribus. AES. Hei miser: DIO. Tace.

Euri. Manifestum autem dixit nihil. DIO. Ne seca dentes.

Euri. Sed uel scamandros, uel fossas, uel in scutis in existentes

Aduncas aquilas æreas, & uerba equorum præcipitauerunt

Quæ intelligere nõ facile erat. DIO. Per deos ego igitur

Iam aliquando in longo tempore noctis peruiigilaui

Flauum equigallum quærens quæ est auis.

Aes. Signum in nauibus o indoctissime inscriptum erat.

Dio. Ego autem Philoxeni putabam Eryxin esse

Euri. Postea in tragædijs oportebat & gallum facere?

Aes. Tu autem o deis inimice qualia quædã sunt quæ faciebas?

Euri. Non equigallos per Iouem, neq; hircæruos quæ tu:

Quæ in cortinis medicis scribunt.

Sed postquam accepi artem à te primum quidem statim

Tumens præ iactantijs & uerbis grauibus,

Attenuaui quidem primum ipsam, & grauitatē abstuli.

Verbulis & deambulationibus & betis paruis,

Succum dans loquacitatum à libris eligens.

Postea renutriui solis cantibus Cephisophanta miscens.

Postea non nugatus sum quæcumq; affecutus sū. neq; iacides

Sed exiens primū quidē mihi genus dixit statim (miscui.

Actus. AES. Melius enim erat tibi p Iouē q̄ hoc tuū ipsius

Euri. Postea à primis uerbis nihil dimisi tardum.

Sed locuta est uxor mihi & seruus nihil minus,

Et dominus & uirgo & uetula. AES. Postea certe

Non mori te hæc oportebat audentē? EV. Per apollinem.

Impiale. n. ipsum faciebā. DIO. Hoc quidē dimitte amice.

Non tibienimest deambulatio optima circa hoc.

Euri. Postea hos loqui docui. AES. Dico & ego.

Vtinam ante docuisse debuisses medius disrumpi.

Euri. Tenuiūq; regularū impositiones, uerborumq; obliquitates.

Intelligere, uidere, componere, nertere, amare, fabricare,
Mala suspicari, circū cogitare omnia. AEs. Dico & ego.

Euri. Proprias res inducens, quibus vtimur, quibus cum sumus.

Ex quibus redarguebar. conscijs enim hi
Arguebant mei artem. sed non elate loquebar,
A gloriari attrahens. neq̃ perterritui ipsos,
Cycnos faciens & Memnonas codonophalaropulos.
Cognosces autem huiusq̃; & mei utriusq̃ discipulos.
Huius quidē igitur Phormisius Megænetusq̃; ille manes.
Salpingolonchypenadæ sarcasmopityocamptæ.
Mei autem Clitophonq̃; & Theramenes ille scitus.

Dio. Theramenes? sapiens uir & grauis in omnia.

Qui si malis inciderit & prope affuerit,
Cecidit extra mala, non chius. sed cius.

Euri. Talia quidē ego sapere His introduxi

Cogitationem imponens arti,
Et consyderationem ad iam intelligere
Omnia & perfecte scire. Illaq̃; & alia & hos domos
Habitare melius q̃ prius. Et inquirere quō hoc habet.
Vbi mihi hoc? quis hoc accepit?

Dio. Per deos. nunc igit̃ Athe= Nien siū vnusquisq̃ igrediēs

Clamauit ad famulos Quæritq̃; ubi est olla?

Quis caput deuorauit Memidis. catinus

Ex anno præterito mortuus est mihi,

Vbi allium hesternum? Quis oliua comedit?

Antea autem stolidiores. Et hiantes stulti

Et melliti sedebam.

Cho. Hæc quidem vides illustris Achille.

Tu iam quid, age, ad hæc dices? solum ut

Ne te animus rapiens Extra portet oliua.

Grauiam enim accusauit. Sed ut o generose

Non ad iram contradicas. Sed contrahens altis
 Utens velis Postea magis magis duces;
 Et obseruabis quando Spiritum facilem
 Et depositum capies.

Sed o primus græcorum extollens verba austera
 Et ornans tragicas nugas, cōfidens torrentem dimitte.

Æs. Irascor quidem cōcurrētia, & mei uiscera indignantur,
 Si ad hūc oportet me cōtradicerē: ut nō dicat at ipotētē eē
 Rñde mihi, cuius grā oportet admirari virū poetā? (me:

Eu. Dexteritatis, admonitionis q̄ meliores q̄; facimus
 Homines in ciuitatibus. ÆS. Hoc igitur si non fecisti,
 Sed ex bonis & generosis flagitiosissimos demonstrasti:
 Quid pati dices dignus eē? DIO. Mori nō hūc iterroga.

Æs. Consydera igitur quales ipsos à me suscepit. primum
 Si generosos & quatuor ulnarum & non fugientem ciues
 Neq̄ forenses, neq̄ dicaces sicut nunc, neq̄ astutos;
 Sed spirantes hastas & lāceas & albæcristæ conos
 Et galeas & tibialia, & aīos septem pellium bouinarū.

Eu. Et iā p̄cedit hoc malū: DIO. Galeā faciēs rursus me cō te

Eu. Et tu quid iam faciēs ipsos sic viriles docuisti? (ret.

Dio. Eschyle dicito, neq̄ cōtumaciter austerus sœui.

Æs. Actū faciēs Marte plenū. EV. Qualē? ÆS. Hos septē in
 Videns oīs aliquis vir amauit bellicosus esse. (Thebas.

Dio. Hoc quidem tibi malū factū est. Thebeos enim fecisti
 Viriliores in bellum, & huius gratia verberare.

Æs. Sed vobis ip̄m licitū erat exercere, sed nō i hoc versi estis.
 Postea docens Persas post hoc concupiscere docui
 Vincere semper aduersarios ornans opus optimum.

Dio. Gaudebam igitur quando audiui de Dario mortuo.
 Conuentus aut statim manus sic collidens dixit iauœ (pio

Æs. Hec enī viros oportet poetas exercē. cōsydera. n. à prici
 Quod

Quòd utiles poetarum generosi fuerunt.

Orpheus quidem enim sacrificiaq; nobis ostendit, cædibusq; abstinere.

Musæus aut curatiõesq; morborū & oracula. Hesiodus at Terrę opationes, fructuū tpa, arationes. diuinus Homerus A quo honorē & gloriā habuit p̄ter hoc q̄ bona docuit? Ordinationes, virtutes, armationes uirorum. DIO. Et quidem non Pantacleum

Docuit tamen imperitissimū, ante igitur quando mittebat Galeam primum circumligans, conum debebat illigare.

Æs. Sed alios poetas bonos, quorū erat & Lamachus heros.

Vnde mea mens abstersa multas virtutes fecit

Patroclor, teucrorū aīum leonū hñtiū vt extollerē uirū cī Cōtra interficere ipsum hoc qñ tubā audiuiisset. (uem; Sed nō p̄ Iouē nō Phēdras faciebā meretrices, neq; Sthene Neq; scio in qua, amantem unq̄ feci mulierem. (bœas.

Eu. Per Iouē. nō. n. inerat Veneris nihil tibi. ÆS. Neq; insit. Sed in tibi & tuis multa multum insedit:

Quare ipsum deorsum iniecit. DIO. Per Iouē hoc iam, Quæ enim in alienas faciebas ipse, his percussus es.

Eu. Et qd lēdūt o miserrime uirorū ciuitatē meq; Sthenebœæ?

Æs. Quòd generosos & generosorū uirorū uxores p̄suasisti Cicutas bibere uerecundātes propter tuos bellerophontes

Eu. Vtrū aut nō existētē sermonē talē circa Phēdras cōposui?

Æs. Per Iouē. sed existentē sed abscondere oportet malū poetā; Et nō adducere, neq; docere his quidem enim puerulis Est p̄ceptor quicūq; dicit, illis aut uigentibus poetæ Valde iam oportet bona dicere nos. EV. Si igitur tu dicis Lycabets

Et Parnasorum nobis magnitudines hoc est bona docere: Quē oportet dicere humane? ÆS. Sed o infelix necessitas

Aristoph.

I

ARISTOPHANIS

Magnis itelligētis & sententijs æqualia & verba parere.

Et aliter decens semideos verbis maioribus uti.

Etenim uestibus nostrū utuntur multo uenustioribus,

Quas me bene ostendēte destruxisti tu. EV. Quid faciēs?

Æs. *Primū quidē regnantes vilem uestem induens ut miseri
Homimibus uideātur esse. EV. Hoc igitur læsi? qđ faciēs?*

Æs. *Nō vult triremi imperare ditescens nullus propter hæc.
Sed in vilibus uestibus indutus flet & dicit pauper esse.*

Dio. *Per Cererē, uestem habens crisparum lanarum subter,
Et si hæc dicens deceperit, apud pisces inclinauit.*

Æs. *Postea rursus loq̃citātē exercere & multiloquiū docuisti
Quæ euacuauit palestras, & podices infricare
Adolescentulorum nugantium; & nautas persuasit
Contradicere imperantibus. & tunc quando ego uiuebā
Nō sciebāt. sed certe placētā vocare, et rhyppape dicere.*

Dio. *Per Apollinem, & pedere in os thalamaci,
Et stercoreare sodalem, & exiens aliquem exuere.
Nunc autem contradicit, & non amplius remigat.
Et nauigat huc & rursus illuc.*

Æa. *Qualium autem malorum non causa est?
Non lenones ostendit hic?
Erparientes in sacris? Et mixtas fratribus?
Et dicentes non uiuere hoc uiuere?
Et postea ex his ciuitas nostrum
A scribis repleta est, Et scurris populi simijs,
Decipientibus populum semper.
Lampadas autem nullus potens ferre,
Præ inexercitatione etiam nunc.*

Dio. *Per Iouem non certe. quare siccatus sum
Panathenæis ridens quando iam
Tardus homo aliquis consuetudine inclinans*

Albus, pinguis, relictus.

Et graui faciens: & postea figuli

In portis verberant ipsius

Ventrem, latera, ilia, nates.

Hic autem verberatus plateis Suppeditus,

Inflans lampada fugiebat.

Chc. Magna res, multa contentio, solidum bellum venit.

Difficile igit opus diuidere, qñ hic qdē extēdit violēter.

Ille aut reuertere potest & firmare fortiter.

Sed non in eodem sedete.

Ingressus enim sunt multi & alteri sophismatum.

Quodcumq; igitur habetis contendere

Dicite, inite, reuerberate

Antiquaq; & nouas;

Et audete subtile quid & sapiens dicere.

Si autem hoc timetis, ne aliquis imperitia accedat

Speſtatoribus ad

Subtilia non cognoscere dicentium.

Neq; timeſte hoc, q non amplius ſic hæc habent.

Militantes enim ſunt.

Librumq; habens unusquisq; diſcit prudentia.

Naturæ autem aliter optimæ.

Nunc autem & acuti ſunt

Nihil igitur timebitis, ſed

Omnia dicite ſpeſtatorū gratia ualde exiſtētū ſapiētū.

Eu. Et quidem in ipſos prologos tui vertam,

Vt primum tragædiæ partem

Primam ipſius examinem prudentis.

Obſcura enim erat in diſtione rerum.

Dio. Et qualem ipſius examinabis? EV. Multos ualde.

Primum autem mihi illum ex oreſſia dic.

Dio. Age iam tace omnis uir. dic Aeschyle.

Aes. Mercuri terrestres paternas spectans potentias,
Saluator sis mihi, auxiliatorq; petenti:
Vado enim in terram hanc & descendo.

Dio. Horū habes uituperare quid? EV. Plus q̄ duodecim.

Dio. Sed neq; omnia hæc sum alia quàm tria.

Eu. Habet autem singulum viginti peccata.

Dio. Eschyle admoneo te tacere. si autem non,
Ad tres iambos debens ostenderis.

Aes. Ego taceo huic? DIO. Si crederis mihi.

Eu. Statim enim peccauit cæleste quantum.

Aes. Vides q̄ nugaris? DIO. Sed parum mihi curæ est.

Aes. Quomō dicis me peccasse? EV. Rursus ex p̄cipio dic.

Aes. Mercuri terrestres paternas spectans potentias.

Eu. Non Orestes hoc in sepulchro dicit
Illo patris mortui? AES. Non aliter dico.

Eu. Vtrum igitur Mercurium q̄ pater perijt
Ipsius uiolenter ex muliebri manu
Dolis occultis, hæc spectare dixit.

Aes. Non certe illum, sed eriunon
Mercuriū terrestre allocutus est, & declarabat dicens,
Quòd paternum hoc possedit donum.

Eu. Etiam magis peccasti quàm ego uolebam:
Si enim paternum terrestrem habet donum.

Dio. Si esset à patre spoliator mortuorum

Aes. Dionysē bibis uinum non odoriferum.

Dio. Dic alterum ipsi, tu autem obserua nocumentum.

Aes. Saluator sis mihi, auxiliatorq; petenti:
Vado enim in terram hanc & descendo.

Eu. Bis idem nobis dixit sapiens Aeschilus.

Dio. Quomodo bis? EV. Cōsydera uerbū, ego aut tibi dicam.

Vado enim in terram dicit & descendo.

Vadere autem idem est illi descendo.

Dio. *Per Iouem quemadmodum si quis dicat vicino
Vtere maestra, si autem uis cardopo.*

Aea. *Num iam hoc o loquax
Homo idem est, sed aliter habens.*

Eu. *Quomodo iam? doce enim me in quod dicis.*

Aes. *Venire quidē in terrā est cui est participatio patriæ.
Sine enim alio nocumento uenit.
Fugiens autem uir itq; & descendit.*

Dio. *Bene per Apollinem. quid tu dicis Euripides?*

Fu. *Non dico Orestem descendere domum.
Clam enim uenit non persuadens dominos.*

Dio. *Bene per Mercuriū, quodcunq; dicis non disco.*

Eu. *Perfice igitur alterum. DIO. Age perfice tu
Aeschyle festinans. tu autem in malum respice.*

Aes. *Sepulchri autem in ripa, hæc pronuncio patri
Audire, audire. EV. Hoc alterum rursus dicit
Audire audire, idem existens apertissime.*

Dio. *Mortuis enim dicebat o flagitiose tu,
Quibus neq; ter dicentes peruenimus.*

Aes. *Tu autem quomodo faciebas prologos? EV. Ego dicam.
Et sicubi bis dixero idem, uel congeriem uideris
Inexistentem extra sermonem, despuito.*

Dio. *Age iam dic. nō enim mei sunt, sed audienda
Tuorum prologorum rectitudinem uerborum.*

Eu. *Erat Oedipus primum fortunatus uir.*

Aes. *Per Iouem non certe, sed infortunatus natura,
Quē prius quidē quā generari Apollo dixit,
Interficere patrem ante & natum esse.
Quomodo hic erat primum fortunatus uir?*

ARISTOPHANIS

- Eu.** Postea factus est rursus miserrimus hominum.
- Aes.** Per Iouem non certe, non quidem igitur cessauit
 Quomodo enim? quando iam primū quidē ipsum natum
 Hyeme existente exposuerunt in testa,
 Vt non enutritus fieret patris occisor.
 Postea ad Polibum cū corruptione iuit tumens pedes;
 Postea uetulam uxorem duxit ipse existens iuuenis.
 Et ad hæc sui ipsius matrem.
 Postea excæcavit seipsum. DIO. Fortunatus igitur erat.
 Si militauit cum Erasim de.
- Eu.** Nugaris, ego autem prologos bene facio.
- Aes.** Et quidem per Iouem. non secundum verbū tui vellicabo
 Verbum singulum, sed cum deis
 A lecythulo tuo prologos corrum pam.
- Eu.** A lecythulo tu meos? **ÆS.** Vno solo
 Facis enim sic usquā ad congregare omne
 Et pelliculam, & lecythulum, & sacculum
 In iambeis ostendam autem cito.
- Eu.** Ecce tu ostendes? **ÆS.** Dico. DIO. Et iā oportet dicere.
- Eu.** Ægyptus (ut plurimus seminatus est sermo)
 Cum filijs quinquaginta nautico remo,
 Argos possidens. **ÆS.** Lecythulum perdidit.
- Dio.** Hic quid erat lecythulus? non lugebit!
 Dic alterum ei prologum, vt & cognoscā iterum.
- Eu.** Dionysius qui thyrsis & hinnulorum pellibus
 Indutus in piceis Parnaso in
 Saltat tripudians. **ÆS.** Lecythulum perdidit.
- Dio.** Hei mihi percussi sumus rursus à lecythulo.
- Eu.** Sed nulla erit res, ad enim hunc
 Prologum non habebit applicare lecythum:
 Non est quicumq; omnia uir fortunatus sit.

Certe enim natus bonus non habet victum.

Vel ignobilis existens. ÆS. Lecythulum perdidit.

Dio. Euripides. EV. Quid est? **DIO.** Remitti mihi uideris.
Lecythulus enim hic spirabit multum.

Eu. Neq̃ per Cererem curabo.
Nunc enim ipsius hoc incidetur.

Æs. Age iam dic alterum, & abstine lecytho.

Eu. Sidonium quondam ciuitatem Cadmus relinquens
Agenoris filius. ÆS. Lecythulum perdidit.

Dio. O infelix uirorum eme lecythum
Vt non tristificem prologos nostrum. EV. Quid?
Ego emam huic? DIO. Si credideris mihi.

Eu. Non certe, quoniam multos prologos habebo dicere,
Vt hic non habeat appropinquare lecythum.
Pelops ille tantalius in Pissam uadens
Velocibus equis. ÆS. Lecythulum perdidit.

Dio. Vides? apposuit iterum rursus ipsum lecythum.
Sed o bone etiam & nunc solue omni arte.
Accipies enim obolo ualde pulchram & bonam.

Eu. Pet Iouem nō aliquomodo. ad hunc enim sunt mihi densi.
Oeneus quondam ex terra. ÆS. Lecythulum perdidit.

Eu. Sine dicere primum totum me ver sum.
Oeneus quondā ex terra multæ mensuræ capiēs spicam
Sacrificans primitias. ÆS. Lecythulum perdidit.

Dio. Inter sacrificia & quis ipsa suscepit.

Eu. Sine ipsum o amice. ad hoc enim dicat.
Iupiter sicut dictum est veritate à.

Dio. Perdet te. dicet enim lecythulum perdidit.
Sicut ficus in oculis nati sunt.
Sed in cantus per Deos ipsius vertere.
Et quidem habeo ut ipsum ostendam malum

ARISTOPHANIS

Cantumfactorem existentem & facientem hæc semper.

Cho. *Quæ res fiet? Considerare enī ego habeo*

Quam utiq; actusationem inferet

Viro multo plurimos iam

Et optimos cantus faci- Enti horz etiā nūc existētiū.

Admiror enim ego ubi Actusabit unquam hunc

Bacchanalem imperatorē. Et timeo super hoc.

Eur. *Valde cantus admirabiles ostendet iam cito:*

In unum enim ipsius omnes cantus abbreviabo.

Dio. *Et quidem computabo hæc calculorum capiens.*

CERTACVLVM ACCINIT.

Eu. *Phthiota Achille cur unquam homicidam audiens*

Laudabile non admoues in auxilium?

Mercurium quidem progenitum

Honoramus genere hi circa paludem.

Laudabile non admoues in auxilium?

Dio. *Duo tibi labores Aeschyle hi.*

Eu. *Gloriosissime achiuorum Atrei*

Multorum domine disce mei fili.

Laudabile non admoues in auxilium?

Dio. *Tertius Aeschyle tibi labor hic.*

Eu. *Fauete apum curatores*

Domum Dianæ prope aperire.

Laudabile? non admoues in auxilium?

Dominus sum dicere iustam sententiam,

Fortunatam uirorum.

Laudabile non admoues in auxilium?

Dio. *O Iupiter rex res laborum quantas?*

Ego quidem igitur in balneum uolo.

Præ laboribus enim renes doleo.

Eu. *Non ante q̄ audies alteram stationem cantuum,*

Ex citharedicarum legum factum.

Æf. Age iam perfice, & laborem non appone.

Eu. Quomodo achiuorū diithronā potentia græciæ pubertatē

Phlattothrattophlattothrat.

Sphinga infelicem

Prouidentem canem mittit

Phlattothrattophlattothrat.

Cum hastam & manu interfectrice

Impetuosā auis

Phlattothrattophlattothrat.

Incidere præbens

Violentis cambus in aere ambulantibus

Phlattothrattophlattothrat.

Coinclinatum in Aiace.

Phlattothrattophlattothrat.

Dio. Quid phlattothrat hoc est? ex marathone? &

Vnde collegisti himonios trophi cantus?

Æf. Sed igitur ego quidem in bonum ex bono

Tuli ipsos, ut non idem Phrynicho

Pratum musarum sacrarum uiderer decerpens.

Hic autem ab omnibus quidem fert meretriculis

Obliquis melitæ, & barbaris cantibus,

Lamentationibus, tripudijs. forte autem ostendetur

Ferat aliquis lyrium. tamen quid oportet

Lyras in hunc, ubi est testis

Hæc pulsans age musa Euripidis:

Ad quam apti hi canere uersus.

Dio. Hæc quando musa non coinquinabat non?

Æf. Alcyones quæ apud semper fluentes maris

Vndas multū cantatis, madescentes humidis pennarum

Aspersiombus corpus irrorate,

Et domestica

ARISTOPHANIS

ei, ei, ei, ei, ei, voluitis digitis araneæ

Extensa stamina &

Radij cantoris declamationes:

Vbi amator canus delphin

Proris nigris vaticinia & stadia

Vino floridæ voluptatem uitis:

Racemi pampinum cessantem doloris

Circum pone o fili ulnas.

Vides pedem hunc? DIO. Video.

Æs. Quid autem? hunc vides? DIO. Video.

Æs. Talia quidem tu faciens Audes meos cantus vituperare

Supra duodecimam inuentionem Cyrenes versificans?

Cantus quidem tui hi. volo autem adhuc

Solitariorum cantuum narrare modum.

O noctis nigrae

Tenebra, quæ mihi infelix

Somnium mattis ex latenti,

Infernum ministrum

Animam inanimatam habentem

Nigrae noctis filium,

Horridum grauem aspectum,

Nigra mortui veste

Crudeliter crudeliter aspiciētē,

Magnos ungues hñtē:

Sed mihi famulae lucernam accendite.

Vrnis ex fluuijs rorem eleuate.

Calefacite aut aqua,

Vt diuinum somnium abluam.

Heu marine Deus

Hoc illud. heu cohabitantes

Hæc monstra videte.

Gallum mei corripienti

Inaniter Glyce

Nymphæ montigenæ,

O furia compræhede.

Ego autem misera attendens eram

Mei ipsius operibus,

Linoplenum fufum

ei, ei, ei, uoluens manibus,

Filiū faciēs: ut matutino

In forum ferens, redderem.

Hic autem uolauit, uolauit in æthera,

Lenibus alarum summatibus.

Mihi autem dolores dolores reliquit.

Lachrymas lachrymasq; ab oculis

Ieci ieci misera.

Sed o Cretenses Idæ filij

Arcus capientes auxiliamini,

Sagittasq; mouete circundantes

Domum. simul autem Retialis puella Diana

Pulchra caniculas Habens eat per domos

Vbiq; tu autem o Iouis Duplicis ignis eleuās lāpadas

Acutissimis manibus hecate Allumina in Glyces, ut

Ingrediens deprehendam.

Dio. Cessate iam cantibus.

Æs. Et mihi sufficienter

In bilancem enim ducere uolo

Qui arguet poësim nostrum solus.

Illud enim pondus nostrum examinabit uerborum.

Dio. Ite age nunc, siquidem oportet. & hoc me

Virorum poetarum caſeo vendere artem.

Cho. Laboriosi hi prudentes.

Hoc autem enim alterum rursus monstrum.

Nuper occupatum absurditatis plenum;

Quod quis cogitaſſet alius?

Per hunc ego quidem neq; siquis

Diceret mihi incidentium

Crederem. sed putarem ipsum ipsa mugari.

Age nunc exhibemus ad bilances. ÆS. Ecce.

Dio. Et capientes uerbum uerq; dicite;

Et non dimittite antequam ego uobis sibilabo.

Æs. Tenemus. DIO. Verbum nunc dicite in bilancem;

Euri. Vtinam debuisset Argi non transuolasse nauem.

Æs. Sperchie flumen boues pascemesq; inuersiones.

ARISTOPHANIS

- Dio.** Coccy. desinite & multo inferius
Procedit hoc huius. EV. Et quæ unquam est causa?
- Dio.** Quod imposuit fluvium lanam tanquam venderet,
Humidum faciens uerbum tanquam lanas.
Tu autem imposuisti uerbum uolans.
- Eu.** Sed alterum dicat quid & contrastatuat.
- Dio.** Capite igitur rursus. EV. Ecce ecce. DIO. Dic.
- Eu.** Non est persuasionis sacrum aliud præterquam sermo.
- Aes.** Sola deorum enim mors non dona amat.
Dimittite dimittite. & hoc huius rursus declinat.
Mortem enim imposuit gravissimam malorum.
- Eu.** Ego autem persuasionem uerbum optime dictum.
- Dio.** Persuasio autem leue est, & memem non habens.
Sed alterum rursus quære quid grauantium bilances.
Quod tibi detrahet forteq; & magnum.
- Eu.** Age ubi tale certe mei est? ubi dicam?
- Dio.** Iecit Achilles duos taxillos & quatuor.
Dicetis q; hæc est reliqua uobis contentio.
- Eu.** Ferrum sicut grauans cape dextera lignum.
- Aes.** In curru enim currus, & mortuo mortuus.
- Dio.** Decepit rursus te & nunc. EV. Quomodo?
- Dio.** Duos currus imposuit, & mortuos duos,
Quos non eleuarent neq; centum ægyptij.
- Aes.** Et non amplius mihi secundum uerbum. sed in trutinam
Ipse, filij, & uxor, & Cephisophon
Ingrediens: desedeat capiens libros.
Ego autem duo uerba meorum dicam sola.
- Dio.** Viri sapientes, & ego quidem ipsos non iudicabo;
Non enim propter inimicitias neutri fiam.
Hunc quidem enim puto sapientem. huic autem gratulor.
- Plu.** Nihil utiq; facies quorum uemisti gratia.

- Dio. Si autem iudico? PLV. Alterum capiens abi
Vtrum iudicabis, ut eas non uane.
- Dio. Sis felix. age iam audite mei hæc.
Ego descendi in poetam. cuius gratia?
Vt ciuitas saluata choros agat.
Vter igitur ciuitati admonere
Futurus est aliquid bonum: hunc ducere mihi uideor.
Primum quidem igitur de Alcibiade quam habetis
Opinionem uterq. ciuitas enim malè parit.
- Aes. Habet autem de ipso quam opinionem? DI. Quam?
Desyderat quidem, odit autem, uult autem habere.
Sed quodcunq. intelligitis, dicite hoc de.
- Eu. Odi ciuem quicunq. iuuare patriam
Tardus fuit, ualde autem lædere uelox;
Et facilem ipsi, ciuitati autem difficilem.
- Dio. Bene o Neptune. tu autem quam opinionem habes?
- Aes. Non oportet leonis catulum in ciuitate nutrire.
Maxime quidem leonem non in ciuitate nutrire.
Si autem nutritus fuerit aliquis, moribus ministrare.
- Dio. Per Iouem seruatore[m] difficulter adiudicandū habeo.
Hic quidē sapienter enim dixit. ille autē alter manifeste.
Sed adhuc unam opinionem uterq. dicite:
De ciuitate quam habetis salutem.
- Eu. Si quis pennans Cleocriton Cinesiae,
Eleuarent auræ maritimam super crustam.
- Dio. Ridiculum uideatur. mentem autem habet aliquam.
- Eu. Si naualem pugnam gererent, detinentesq; uasa acetoria;
Aspergerent in palpebras aduersariorum.
Ego quidem scio, et uolo dicere. DIO. Dic.
- Eu. Quando nunc infidelia, fidelia putamus.
Hæc existētia infidelia, fidelia. DI. Quomō non intelligo.

ARISTOPHANIS

Rudius aliquo modo dic, & manifestius.

Eu. Si ciuium quibus nunc credimus
His non crediderimus, quibus autem non vtimur
His usi fuerimus, æqualiter seruati erimus.
Si nunc infelices sumus in his, quomodo
Contraria facientes non seruemur?

Dio. Bene Palamedes o sapientissima natura.
Hæc vtrum ipse inuenisti? an Cephisophon?

Eu. Ego solus. illa autem uasa acetoria Cephisophon?

Dio. Quid autem dicis tu? **ÆS.** Ciuitatem nunc mihi dic,
Primum quibus vtitur? vtrum bonis? **DIO.** Vnde?
Odit pessime. **ÆS.** Malis autem lætatur?

Dio. Non certe illa. sed utitur ad uiolentiam.

Æs. Quomodo igitur aliquis seruauerit talem ciuitatem,
Cui neq; chlæna, neq; sisyra confert?

Dio. Inueni per Iouem: siquidem resurgat iterum.

Æs. Illic dicam. hic autem non uolo.

Dio. Non certe tu. sed hinc remitte bona.

Æs. Terram quando putabunt hanc hostium
Esse propriam. illam autem propriam hostium
Transitum autem naues. indigentiam autem transitum.

Dio. Bene. tamen index ipsa deglutit solus.

Plu. Iudicabis? hoc sui iudicium fiet.
Eligam enim quemcunq; anima uult.

Eu. Recordans nunc deorum quos iurasti:
Certe quidem abducere me domum, elige amicos.

Dio. Lingua iurauit. Aeschylum autem eligam.

Eu. Quid fecisti o scelestissime hominum? **DIO.** Ego?
Iudicauit vincere Aeschylum. cur enim non?
Bene fissile opus me operans aspicias.

Dio. Quid autem turpe: si non spectatori bus uidetur?

- Eu. O miser dissoluis me iam mortuum.
- Dio. Quis scit si uiuere quidem est mori.
Spirare autem cœnare & in dormire pelle?
- Plu. Procédite igitur o Dionysi intro. DIO. Cur autem?
- Plu. Vt hospitio suscipiam uos ante abire. DIO. Bene dicis
Per Iouem. non enim doleo hac re.
- Cho. Beatum vir habens prudentiã Diligenter cogitatum.
Apud autem multa discere. Hic aut bñ sapere apparēs
Iterum abit domum rursus,
In bono quidem ciuibus, In bono autem sui ipsius.
Consanguineis & amicis, Propter prudens esse.
Gratosum igitur nō socrati Assidentem loqui,
Abijcientem musicam, Quæq; maxima omittentē
Tragœdicæ artis. Illud aut i austeris sermonibus
Et subtilibus nugarum
Studium uelox facere
Desipientis uiri.
- Plu. Age, iam gaudens Aeschyle uade,
Et serua ciuitatem nostram
Sententijs bonis, & instrue
Rudes: multi autem sunt.
Et da hoc Cleophonti ferens,
Et his datoribus:
Myrmeciq; simul & Nicomacho,
Hoc autem Archenomo:
Et dic ipsis cito uenire
Ad me huc: & non tardare.
Et si non cito veniem;
Per Apollinem uerberans ipsos,
Et obligans,
Cum Adimante Leucolophi,

ARISTOPHANIS

In terram cito remittam.

Aes. *Hæc faciam. tu autem thronum
Meum trade Sophocli seruare,
Et saluare: si utiq; ego unquam
Huc uenero. hunc enim ego
Sapientia iudico secundum esse.
Memento autem ut malus uir.
Et mendax & scurra
Nunquam in sedem meam
Neq; inuitus insideat.*

Plu. *Ostendite igitur uos huic
Lampadas sacras: & simul præmittite
Huius hunc melody
Et cantibus clamantes.*

Cho. *Primum quidem prosperitatem bonam abeunti poetæ,
Et in lumen promotæ date dæmones hi in terras;
Huicq; ciuitati magnorum bonorum bona consilia.
Omnino enim ex magnis doloribus cessabimus sic:
Difficilibusq; in armis conalijs. Cleophon autem pugnet.
Et alius uolens horum patrijs in aruis.*

ARISTOPHANIS

RANARVM.

FINIS.

ARGVMENTVM EQVITVM ARISTOPHANIS.

Actus hic fit in Cleonē Atheniensīū populi ductorem. argumentatur autē q̄ Paphlagon nuper emptus seruiens populo: & præductus apud ipsum abundantius. irruentibus autem ipsi duobus cōseruis, & secundū quēdā responsa malignitate manifestū interiora uendentē Agoracriton inducētibus ut procuraret populū Atheniensīū. ipsi Atheniensīū equites cōprehendētes in chori habitu apparem: à q̄bus uituperatus Cleon cōqueritur, & differens sufficienter circa sup̄ior esse aduersarijs, ipsos tanq̄ cōiurantes cōtra ciuitatē ad conciliū it. accusante autē & interiora uēdente in pedibus eq̄tes circaq̄; poetę quēdā & maiorū, item autē & periclitantiū sibi in pugnis ad ciues aspersere disputāt. hicq̄; Allantopoles adiēs in cōsilio ualde ridicule Cleone, obiurgatus rursus ipsi accedit. inuocāte autē Cleone populū, accedens hic differentias audit. sermonibus autē multis factis cōtra Cleonem, Agoracrito ualde artificiose sententijs & adulationibus & præterea ex verbis excessibus uincente, breui populus sermonibus cōtrahitur. timente autē Cleone & in cibare populum ruente: contra cibare alter incipit. & postremo populo utriusq̄; prouisionem intelligente: postea hac quidē uacua, illa autē Cleonis plena inuenta, redargutus ipse tanq̄ manifestus illa populi furatis eijcitur procuratione. post hæc autem Allantopole populū renouāte postea iuniorē ex ipsa in manifestum factum producente Cleone circūiacens Agoracriti alterum apparatus in manifesta uituperatione per mediam ciuitatem uendēs in parte, & arte utens mititur, & procuratio Allantopoli traditur.

ACTVS PERSONÆ.

Demoſthenes.

Chorus equitum.

Nicia

Cleon.

Agoracritus qui &
Populus.

Allantopoles. .i. Intellinop uēditus

Aristoph.

K

ARISTOPHANIS

EQVITES.

DEMOSTHENES PRÆLOQVENS.

Eu malis heu.

*Male Paphlagona nuper emptū malū,
Ipsīs consilijs perdant dei.*

*Ex quo enim ingressus est in domum,
Plagas semper intulit famulis.*

Ni. *Pessime certe. hic primus Paphlagonum.
Ipsīs consilijs. DE. O infelix quomodo habes?*

Ni. *Male quemadmodum tu. DE. Huc nunc accede, ut
Consonantiam lugeamus Olympi legem.
My my, my my, my my, my my, my my, my my.*

*Quid ululabimus aliter. non oportet querere aliquam
Salutem nostrum, sed non flere amplius?*

Ni. *Quæ igitur fiat? dic tu. DE. Tu quidem igitur mihi dic:
Ut non pugnem. NI. Per Apollinem ego quidem non.
Sed dic audens, postea & ego tibi dicam.*

De. *Quomodo tu mihi dixeris, quæ oportet dicere?*

Ni. *Sed non est mihi audere. quomodo igitur unquam
Dixero certe Euripidice?*

De. *Non mihi non mihi ne oloriſes.
Sed inueni aliquam abitionem à domino.*

Ni. *Dic iam eamus continue sic comprehendens.*

De. *Et iam dico eamus. NI. Ex retro nunc
Ipsū dic huius eamus. DE. Ipsū. NI. Valde bene
Quemadmodum decorticans: nunc quiete primum dic
Eamus. postea autem ipsū deducens frequens.*

De. *Eamus ipsū, eamus, ipsi eamus. NI. Eſſet*

Non dulce. DE. Per Iouem præterquam de pelle

Timeo hoc augurium. NI. Quid autem?

De. Quia pellis decorticantium discedit.

Ni. Optima igitur præsentium sunt nobis
Deorum euntes irruere aliquo ad idolum.

De. Quale idolum? uere putas enim deos?

Ni. Ego quidem. DE. Quali utens signo?

Ni. Quia deis inimicus sum non decenter.

De. Bene admones me. NI. Sed altera alicubi considerādū.

De. Vis rem spectatoribus dicam?

Ni. Non peius, unum autem ipsos precabimur
Manifestum nobis personis facere,
Si verbis gaudeant & rebus.

De. Dicerem iam. nobis enim est dominus

Rusticus ira, fabarum comestor, promptus in ira;

Populus concionarius, diffialis vetulus,

Surdulus. hic priori Neomenia

Emit seruum pellium tinctorem Paphlagonem

Pessimum & criminatorem maximum quendam.

Hic cognoscens senis mores

Byrsopaphlagon succumbens domino

Adulebatur, blandiebatur, assentabatur, decipiebat.

Vilibus extremitatibus talia dicens.

O popule laua primum non iudicans unam,

Impone, sorbe, deuora, habe triobolum.

Vis apponam tibi cœnam: postea discerpans

Quodcunq; aliquis nostrum præparasset domino,

Paphlagon donauit hoc: & antea mei

Placentam subigens in porta laconicam,

Astutissime quodammodo circumcurrens surripiens

Ipse apposuit hanc à me subactam

ARISTOPHANIS

Nos autem expellit, & non sinit domino
 Alium seruire: sed scuticam tenens
 Cœnante stans arceat rhetoras.

Cantat autem uaticinia, postea senex sibyllizat.

Hic autem ipsum postquam videt insanientem
 Artem fecit. hoc enim intus aperte

Falso criminatur, & postea uerberamur

Nos. Paphlagon autem circumcurrens famulos

Accusat, turbat, dona suscipit dicens hæc.

Videte Hylam propter me flagellatum?

Si non me persuaferitis, moriemini hodie.

Nos autem damus, si autem non calcati

A sene octies plus quam cacamus.

Nunc igitur festinantes cogitemus o bone,

Qualem uiam nos uertendum, & ad quam.

Ni. Optime illam hanc eamus o bone.

De. Sed non possibile Paphlagonem nihil latere:

Inspicit autem ipse omnia. habet enim crus,

Hoc quidē in ianua, illud autē alterū in concione.

Tantum autem ipsius gradum transeuntis

Culus est sui res in chaonibus,

Manus in ætholis, mens autem in clopidum.

Ni. Optimum igitur nobis mori. sed consydera,

Quomodo moriamur virilissime.

De. Quomodo igitur fiat virilissime?

Ni. Optimum nobis sanguinem taurinum bibere.

Illæ Themistoclis mors eligibilior.

De. Per Iouem. sed purum vinum bonæ fortunæ.

Forte enim bonum aliquid consultabimus.

Ni. Ecce purum circa potum igitur est tibi.

Quomodo autem inebrians bonū aliquid consultabit vir?

- De. Verum hic, Stultus es,
 Vinum tu audes in consyderationem vituperare?
 Vino enim inuenias aliquid operosius?
 Vides? quando bibunt homines, tunc
 Ditescunt, perseuerant faciendo, vincunt iustitias,
 Sunt felices, iuuant amicos.
 Sed effer cito vini uas,
 Mentem ut irrigem, & dicam aliquid prudens.
- Ni. Hei mihi quid unquam nobis facies tuo potus?
 Bona, sed effer, ego autem sedebo.
 Si autem inebriabor, omnia hæc implebo
 Consiliunculis & sententiunculis & cogitatiunculis.
 Valde feliciter, q̃ non captus sum intus
 Furans vinum. DE. Dic mihi, Paphlagon quid facis?
- Ni. Salsas lingens publicas res inuidus
 Stertit inebrians in pellibus supinus.
- De. Age, nunc purum effer mihi multum.
- Ni. Libamen cape iam, & liba bona fortuna,
 Trahe trahere illud fortunæ pramniæ.
- De. O felix bone, tuum consilium, non meum.
- Ni. Dic precor quid est. DE. Vaticinida cito
 Furans effer Paphlagonis intus,
 Donec dormit. NI. Hæc at fortunæ?
 Timeo ut non fiam malæ fortunæ.
- De. Age, nunc ego mihi ipsi adducam uas,
 Mentem ut irrigem, & dicam aliquid prudens.
- Ni. Valde magnopere. Paphlagon pedit & stertit,
 Quapropter latui ipsum sacrum naticinium capiens,
 Quod maxime seruabat. DE. O sapientissime
 Fer ipsum ut legam. tu autem infunde bibere:
 Faciens quid, fer uideam quid inest illic.

ARISTOPHANIS

O oracula? da tu mihi poculum cito.

Ni. Ecce quid dicit oraculum? DE. Alteram infunde.

Ni. In oraculis inest: alteram infunde?

De. O baci. NI. Quid est. DE. Da poculum cito.

Ni. Multo Bacis utebatur poculo.

De. O scelestè Paphlagon hæc seruabas diu:

Hoc de te ipso oraculum timens. NI. quid?

De. Hic inest ipse, & perit.

Ni. Et quomodo? DE. quomodo oraculum aperte dicit.

Quod primum quidem stupeuenditor sit,

Qui primus habebit ciuitatis negocia.

Ni. Vnus hic uenditor, quid hinc dic.

De. Post hunc rursus ouium uenditor secundus.

Ni. Duo hi uenditores, & quid hunc decet patis?

De. Dominari quousq; alter uir odiosior

Ipso fiat: post autem hæc perit.

Post fit enim pellium uenditor Paphlagon,

Rapax, uociferator, cyclobori uocem habens.

Ni. Pecudi uenditorem erat utiq; perdi opus

A pellium uenditore. DE. Per Iouem. NI. Hei mihi miser.

Vnde igitur amplius fuerit uenditor unus solus?

De. Adhuc est unus eximiam artem habens.

Ni. Dic precor quis est? DE. Dicam? NI. Per Iouem.

De. Allantopoles est ille hunc destructurus.

Ni. Allantopoles? o Neptune, arte?

Age, ubi uirum hunc inueniemus?

De. Queramus ipsum. NI. Sed hinc aduenit

(Tanquam secundum diuinum) in forum. DE. O beate

Allantopola, age age o dilectissime

Ascende seruator ciuitati & nobis uisus.

Al. Quid est? quid me uocatis? DE. Age, ueni ut discas.

Quàm fortunatus es, & magnopere es felix.

Ni. Age, iam depone ipsius scamnum, & dei
Vaticinium redoce ipsum quomodo habet.

Ego autem iens obseruabo Paphlagonem.

De. Age, iam tu depone primum uasa humum.

Postea terram adosculare & Deos.

Al. Ecce. quid est? DE. O beate o diues.

O nunc quidem nullus, cras autem permagnus.

O Atheniensium dux fortunatorum.

Al. Quid me o bone non lauare sinis uentres?

Vendereq; uiscera? sed derides?

De. O fatue quales uentres? age respice.

Ordines uides horum populorum? AL. Video.

De. Horum omnium ipse princeps eris,

Et fori, & portuum, & concionis;

Concilium calcabis, & imperatores franges;

Ligabis, seruabis, in prytaneo scortaberis.

Al. Ego? DE. Tu quidem, & nondum omnia uides.

Sed ascende & in scamnum istud.

Et respice infulas omnes in circulo.

Al. Respicio. DE. Quid autem emporia & naues?

Al. Ego. DE. Quomodo igitur nō magnopere fortunatus es?

Adhuc nunc oculum adijce in cariam

Dextrum, alterum autem in Carthaginem.

Al. Fortunatus ero si diuertam.

De. Non sed per te hæc omnia uenduntur.

Fies enim sicut vaticinium hoc dicit

Vir maximus. AL. Dic mihi & quomodo ego

Allantopoles existens vir fiam?

De. Propter ipsum enim hoc & fias magnus,

Quod malus, & ex foro es & audax.

ARISTOPHANIS

Al. Non puto dignum ego me ipsum tenere ualde.

De. Hei mihi quid unquam est quod te ipsum non dicis dignum?
Intelligere aliquid mihi uideris tibi ipsi bonum.
An ex bonis es et honestis? **Al.** Per Deos,
Sum ex malis. **De.** O Beate fortuna:

Quale passus es honestum in res?

Al. Sed o bone neque musicam scio
Præter literas, et has tamen malas male.

De. Hoc te solum læsit quod et malas male.
Principatus enim non ad musicum
Amplius est uirum neque bonum moribus:
Sed in indoctum et odiosum. sed non omittas
Quæ tibi dederunt in oraculis Dei.

Al. Quomodo igitur dicit oraculum? **De.** Bene per Deos:
Et uarie quodammodo et aperte obscure loquens.
Sed quando acceperit Byrsæetus curui rostri
Maxillis draconem stultum sanguinis potorem,
Iam tunc Paphlagonum quidem perit amaritudo.
Cæliopolis autem Deus magnam gloriam præbet:
Si non uendere uiscera magis elegerint.

Al. Quomodo igitur ad me hæc sunt, redoce me.

De. Byrsæetus quidem Paphlagon est hic.

Al. Quid autem maxillis est? **De.** Ipsum quomodo dicit:
Quod curuis manibus rapiens portat.

Al. Dracon autem ad quid? **De.** Hoc apertissimum.
Draco enim est longum, uisceraque; rursum longum
Postea sanguinis potor est hæcque uiscera et draco.
Draconem igitur dicit Byrsæetum
Iam superare, si non applausus fuerit uerbis.

Al. Hæc quidem oracula blandiuntur mihi. admiror autem quomodo
Populum potens sum procurare ego.

De. Minimum opus. hæc quæ facis fac,
 Turba, & inchor da simul res
 Omnes, & populum semper vendica,
 Subdulce capiens uerbulis coquinaris.
 Hæc autem alia tibi adsum populi ductina;
 Vox scelestæ, genitus es malus, forensis es.
 Habes omnia illa ad ciuitatem quæ oportem
 Oraculaq; conueniunt & pythicum.
 Sed coronare & liba coalemo:
 Et quomodo expelles uirum? AL. Et quis auxiliator
 Fiet mihi? etenim hiq; diuites
 Timent ipsum. hicq; pauper odit populos.

De. Sed sunt equites uiri boni mille,
 Odio habentes ipsum, qui auxiliemur tibi.
 Et ciuium honestiq; & boni.
 Et spectatorum quicumq; est prudens.
 Et ego cum ipsis, & deus comprehendetur.
 Et non time. non enim est assimilatus.
 Præ timore enim ipsum nullus uoluit
 Vasorum factorum assimilare. omnino quidem
 Cognoscetur. hoc enim theatrum prudens.

Ni. Hei mihi infelix. paphlagon exit.

Cleō. Non per duodecim deos gaudebitis
 Quod in populo coniurauistis diu.
 Hoc quid agit chalcidicum poculum?
 Non est ut non chalcidenses ardeatis.
 Peribitis, moriemini o scelestissimi.

De. Hic quid fugis? non manebis o generose
 Allantopola? non prode res.
 Viri equites adeste. nunc tempus. o Simon
 O Paneti non insequimini ad destrum cornu

Viri prope: sed impelle & reuertere iterum.

Puluis manifestus ipsorum tanquā simul adiacentium.

Sed impelle insequere & retrouersionem ipsius fac.

Cho. Verbera verbera scelestū & turbantem equorū exercitum

Et Publicanum, uallem, & Charybdin rapinæ,

Et scelestum & scelestum sæpe enim ipsum dicam.

Etenim hic erat scelestus sæpe die.

Sed uerbera & persequere, & turba & misce.

Et abominare, etenim nos, & incubens clama,

Caue autem ne effugiat te. etenim scit uias:

Quas Eucrates fugit rectā furfurum.

Cle. O Senes heliastæ consanguinei trioboli,

Quos ego pasco clamans & iusta & iniusta

Adiurate, q̄ à uiris uerberor coniuratis.

Cho. In iustitia, quoniam cōmunia ante sortiri deuoras,

Et calumniaris premens reos animaduertens

Quicūq̄ ipsorū crudelis est, uel stolidus, uel non stolidus.

Et si quē ipsorū cognosceris otiosum existentē & oscitātē,

Deducens ex Cheroneſo criminans, hamans:

Postea auertens humerum ipsum comedisti.

Et animaduertis ciuium quicumq̄ est ignauus.

Diues & non malus, & tremens res.

Cle. Coincumbite uos. ego autem o iuri propter uos uerberor:

Quòd dicere sententiam uolebam sicut iustum in ciuitate

Stare monimentum uestrum est uirilitatis gratia.

Cho. Quàm autē superbus, q̄ autē delicatus. uides qualia accedit.

Tanq̄ senes nos dicā citate decepit.

Sed si sic vincit, sic percutietur.

Si autem subinclinet hic, ad crus pugnabit.

Cle. O ciuitas, o popule à quibus feris in uentre percutior.

Cho. Et uociferatus es, qui semper ciuitatem subuertis.

- Al. Sed ego te voce hac primum uertam.
- Cho. Sed si quidem uincas uoce, cantus es;
Si autem impudentia præteribis; nostra hæc placent.
- Cle. Hunc virum ego ostendo & dico educere
Peloponensibus triremibus ligna.
- Al. Ita per iouem. & ego hunc q̄ uacuo uentre
Irruens in Prytaneum; postea retro exit pleno.
Per Iouem educens arcana simul panem & carnem
Et piscem, quo Periclees non fuit putatus dignus.
- Cle. Moriemi statim ualde.
- Al. Triplum uociferabor te.
- Cle. Declamabo te clamans.
- Al. Inuociferabor te uociferans.
- Cle. Criminabor te si eris imperator.
- Al. Verberabo tui humerum.
- Cle. Et spoliabo te superbia.
- Al. Succidam dentes tui.
- Cle. Respice in me non inclinans oculos.
- Al. In foro & ego nutritus sum.
- Cle. Distraham te, si quid loqueris.
- Al. Stercorabo te, si loqueris.
- Cle. Confiteor furari. tu autem non?
- Al. Per Mercurium forensem,
Et peiero videntibus?
- Cle. Aliena igitur doces.
Et te ostendam Prytanensibus
Non decimos deorum sa-
Cros habentem uentres.
- Cho. O scelestè & odiose
Et uociferator, tui audacia
Omnis quidem terra plena,

ARISTOPHANIS

Omnis autē conuentus, Et tributa & scripturæ.
 Et iudicia o Cœnum quatiens, &
 Ciuitatem omnem no- Strum conturbans,
 Qui nostri Athenas desurdaſti clamans:
 Et à petris deſuper tributa inſpicias.

Cleō. Scio ego rem hanc unde diu componitur.

Al. Si autem non tu ſcis futuram: neq; ego in chordationes.
 Qui ſuccidens uendebas corium mali bouis,
 Ruſticiſ aſtute ut uideatur pingue.
 Et ante diem portare maius erat duobus palmis.

De. Et per Iouem. & mihi hoc fecit idem, ut deriſiones
 Multas ciuibus & amicis præberem.
 Ante enim eſſe Pergaſis natabam in calceis.

Cho. An certe non à princi- Tiam, quæ ſola
 Pio oſtendebas impuden- Præeſt rhetoribus.
 Cui tu credens mulges hoſpitem fructiſeros
 Primus exiſtens. hic autem Hippodami funditur uidens.
 Sed apparuit enim uir alter multo
 Te ſcleratioꝝ ad me gaudere,
 Qui te ſedabit, & adeſt. manifeſtus eſt illinc
 In aſtutiaq; & audacia & diſcitutibus.
 Sed o nutrite unde ſum uiri qui ſunt
 Nunc oſtende qd nihil dicit modeſte nutritus eſſe.

Al. Et quidem audite potens eſt hic ciuis.

Cleō. Non ruruſ me ſines? **AL.** Per Iouē: qm̄ ego malus ſum.
 Sed ipſum circa prior dicere primū pugnabo.

Cho. Si autem non ſic obedit. dic qd & ex malis.

Cle. Non ruruſ me ſines? **AL.** Non per Iouem. **CLE.** Ita per
 Iouem? **AL.** Per Neptunum.

Cle. Hei mihi deſtruar. **AL.** Et quidem ego te non dimittam.

- Cho. Dimitte per deos ipsi corrumpi.
- Cle. Quo & confusus dignus es mihi dicere contraria?
- Al. Quod dicere potens & ego & ornare.
- Cle. Ecce dicere? bene igitur aliquam rem accidentem tibi
Cruda lacerantem assumens tractabis bene.
Sed scis quod mihi passus esse uideris, quod multitudo.
Sicubi iudiciolum dixisti bene in hospitem inquilinum.
Nocte diuulgans & loquens in uis tibi ipsi,
Aquaq; bibens & ostendens, amicosq; tristificans.
Putabas potens esse dicere, o fatue dementia.
- Al. Quid autem: tu bibens ciuitatem fecisti ad nunc
A te solissimo impeditam filere.
- Cle. Mihi enim opposuisti hominum quem? qui statim
Thūnos calidos deuorans, & postea imbibens puram
Vini lagenam iniuria afficiam hos in porta imperatores.
- Al. Ego autem uiscera bouis & uentrem porcinam
Deuorans, & postea ebibens ius illotus
Suffocabo rhetoras, & Nitiam quatiam.
- Cho. Alia quidem mihi placuisti dicens. una aut non accedit me
Rerum q̄ solus ius exsorbebis.
Sed non pisces deuorans milesios turbabis.
- Al. Sed latera comedens uendam metalla.
- Cleō. Ego autem insiliens concilium ui turbabo.
- Al. Ego autem mouebo tui podicem pro uessica.
- Cleō. Ego autem expellam te podice foras inclinatim
- Cho. Per Neptunum. & me enim si hunc trahas.
- Cle. Solum te ligabo ligno. AL. Expellam te timiditate.
- Cle. Pellis tui extendetur,
- Al. Excoriabo te sacculum furto.
- Cle. Perfixus eris humi. AL. Incisiones ex te parabo.
- Cle. Palpebras tui euellam. AL. Guttur tui excidam.

ARISTOPHANIS

De. Et per Iouem imittentes in Psi palum coquinarie
 In os. postea ab intus Linguam extrahemes in
 Psius considerabimus bene & viriliter
 Oscitantis Podicem si habebit malum.

Cho. Erant utique igne altera calidiora
 Et sermonibus in ciuitate
 Impudentibus impudentiores.
 Et res non erat mala sic.
 Sed inuade, & versa,
 Nihil paucum fac.
 Nunc enim tenetur medius.
 Postquam nunc molliueris ipsum in percussione,
 Timidum inuenies. ego enim mores scio.

Al. Sed tamen hic talis existens omnem vitam
 Et postea uir apparuit esse alienam metens astatem.
 Nunc autem spicas illas quas inde duxit
 In ligno ligans siccatur, & reddere uult.

Cle. Non timeo uos quandiu uiuat concilium,
 Et populi persona insaniam sedens.

Cho. Valde autem ad omne impudens fit,
 Et non transmutat colo-
 Rem praesentem.

Cle. Si te non odero, fiam una Cratini pellis,
 Et docear cantare Mor simi tragœdiam.

Cho. O circa omnia in omnibusque rebus
 Dona dantibus in floribus sedens,
 Utinam male sicut inuenisti ejcias impositionem.
 Cantarem enim tunc solum bibe bibe in calamitatibus.
 Illum Iulijque puto senem custodem
 Laetantem & pæona iam & bacchum.

Cle. Non me superabit impudentia per Neptunum.

Vel nunquā forensis Iouis visceribus accedam.

Al. Ego per hos pugnōs quos multa iam in multis
Toleravi ex pueris gladiolorumq; plagas,
Superare te puto his. uel frustra
A cibo edens tamus enutritus sim.

Cleo. A cibo sicut canis o perditē, quomodo igitur
Canis cibum edens pugnās tu canis capitis?

Al. Et per Iouem alia sunt mei deceptiua pueri existētis.
Decipiens enim coquos dicens talia.

Consyderate pueri. non uidetis: tēpus nouum, hirundo.
Hi autē uiderunt. & ego interim carnibus ex furatus sum.

Cho. O prudentissima caro valde sapienter prouidisti.
Tanquā urticam comedens ante hirundines furabaris.

Al. Et hēc faciēs latui, si autem uidit aliquis ipsorum
Abscondens in inguina deos peierabam.
Quare dixit uir rhetorum uidens me hoc facientem,
Non est ut puer hic non populū procuret.

Cho. Euge coniectauit ipsa, at manifestum à quo intellexit
Quod peierabasq; rapiens, & carnem podex habebat.

Cle. Ego te sedabo audacia. puto autem magis ambos
Ex eo enim tibi lucidus iam & magnus demissus
Simul turbans terramq; & mare uane.

Al. Ego autem contraham uiscera, postea dimittam
In undam me ipsum prosperam, flere te longe iubens.

De. Et ego si quid deprimit, seminam seruabo.

Cle. Non per Cererem præteribis talenta multa,
Furans Atheniensium. CHO. Vide, & pedem demitte,
Quod hic iam malitias & criminationes spirat.

Cle. Te autem ex Potidæas habentem bene scio decem talenta

Al. Quid igitur uis talentorum vnum capiens tacere?

Cho. Vir suauius capiet, funesq; demitte.

- Al.** Spiritus minor fit.
- Cle.** Fugies accusationes centum talentorum quatuor.
- Al.** Tu autem immilitationis uiginti.
Furti autem plus q̄ mille.
- Cle.** Ex noxijs te di-
Co generatum esse illis Deæ.
- Al.** Auum esse dico. tui
Satellitibus. **CLE.** Quibus dic.
- Al.** Illis Byrsinæ illius Hippj
- Cle.** Dicax es. **AL.** Perditus es.
- Cho.** Verbera uiriliter. **CLE.** Heu, heu,
Verberant me coniuratores.
- Cho.** Verbera ipsum virilissime,
Ventrem uerbera, & uisceribus
Et natibus; Et ut destruas uirum.
- Cho.** O generosissima caro animaq; optime omnium
Et ciuitati saluator uisus nobisq; ciuibus,
Valde bene uirum uarièq; accessisti in sermonibus.
Quomodo te laudabimus sic quemadmodum lætamur?
- Cle.** Hæ per Cererem me non latebant
Fabricatæ res. sed sciebam
Ferruminatæ omnes & conglutinatæ.
- Cho.** Hei mihi. tu autem nihil ex plaustri operatore dicis.
- Al.** Non me in Argo qualia facis latem.
Excusationem quidem argiuos amicos nobis facit.
Priuatim autem illic Lacedemonijs conuenit.
Et hæc in quibus sum conflata
Ego scio. in enim ligatis fabricantur.
- Cho.** Bene bene. fabrica pro conglutinatjs.
- Al.** Et complaudum uiri ipsa illinc rursus.
Et hæc me neq; argentum, neq; aurum

Dans persuadabis neq̃ admittens amicos:
Vt ego hæc non Atheniensibus dicam.

Cle. Ego quidem igitur statim in concilium iens
Vestrum omnium coniurationes dicam,
Et conuentus nocturnos in ciuitate,
Et omnia quæ Mdis & Regi coniuratis:
Et illa ex Bæotijs hæc coagulata.

Al. Quomodo igitur caseus in Bæotijs uenalis?

Cle. Et ego te per Herculem prosternam,

Cho. Age iam tu quam mentem, uel quam animã habes,
Nunc docebis: si quidem abscondisti tunc
In inguina carnes ut ipse dicis,
Ruet enim ducens in concilium.
Sic hic incidens illic te criminabitur.
Nos omnes & uociferanter clamabit.

Al. Sed uado. primum autem (quando habeo) uentres
Et cultros hic deponam.

Cho. Habe nunc ungitto ceruicem hoc.
Vt elabi possis criminationes.

Al. Sed bene dicis. puerorum exercitatione hæc.

Cho. Habe nunc comede capiens hæc. AL. Quid autẽ?

Cho. Vt melius o amicissime inalliatu pugnes.
Et festina cito. AL. Hæc faciã. CHO. Memẽto. nũc
Mordere, criminari, colla deuorare.
Et quomodo barbas deuorans, uenies iterum.

PARTICVLA.

Cho. Sed uade gaudens, & feceris
Secundum mentem meam, & te seruet
Iupiter forensis: & uincens
Rursus illinc iterum ad nos
Venias coronis aspersus.

Aristoph.

L

Vos autem nobis attendite mentem

Anapestis o variam

Iam musam experti secundum vos ipsos.

TRANSGRESSIO.

Siquidem aliquis vir priscorū comœdiarū præceptor nos
Cogebat verba dicentes in theatrum transire,
Nō male affectus fuerit hoc. nūc aut dignus est hic poetas
Quod eosdem nobis odit, audetq; dicere iusta.

Et generose ad Typhonem procedit & turbinem,
Quæ autem admirari uestrum dicit multos ipsi accedētes
Et exquirere q non diu chorū accusaret secundū seipsum:
Nos uobis iussit dicere de hoc. dicit enim vir
Non ab ignorantia hoc passus immorari, sed putans
Comœdiæ doctrinam esse difficilimum opus omnium,
(Multorū enim iam experientiū ipsam paucis donasse.)

Vosq; diu discernens annuos natura existentes,
Et priores poetarum simul senectute prodentes.
Hoc qdē sciēs q passus ē magnes simul canis descēdētibus,
Qui plurimos chororum aduersariorum uictoriæ statuit
trumphos.

Omnes aut uobis uoces mittēs, & cantans, & alas pcutiēs,
Et lydice loqui, & culices dicens, & tinctus ranalibus
Nō suffecit. sed moriens in senectute? nō enī in pubertate
Eiectus est senex existens, q cauillari defecit.

Postea Cratini recordans qui multa fluens laude
Per simplices campos fluebat, statione attrahens
Ferebat quercus & platanos & inimicos densos.

Cantare autem non erat in conuiuio nisi donet fur.
Et fabri benefabricatorum hymnorum. sic floruit ille.
Nunc aut uos ipsum uidētes demugantē non miseramini,
Excidentibus electris, & tono nō amplius inexistente,

Illisq; armonijs dissolutis. sed senex existens circūfluebat.
 Quemadmodum Connas, coronam quidem habens sica-
 cam, siti autem perditus.

Quē oporteret pp priores uictorias bibere in prytaneo :
 Et non nugari, sed aspi ci pinguem apud Dionysium.

Quales autem Crates iras uestrū sustinuit, te agitationes,
 Qui à paruo sumptu uos prandens remittebat
 A dulcissimo ore pinsens urbanissimas sententias.

Et hic tamen solus contra sufficebat, aliquādo quidem ca-
 dens, aliquando autem non.

Hæc timens immorabatur semper: & ad hæc dicebat
 Remigē oportere primū fieri ante temōibus i manū pone
 Et postea hinc prorā gubernare, & vētos dispicere: (re:)

Et postea gubernare ipsum seipso. horum gratia omnū
 Quòd modeste & non fatue infiliens nugabatur,

Eleuate ipsi multam undam. emittite in undecim remis
 Tumultum bonum bachanale ;

Vt hic poeta abeat gaudens

Secundum mentem faciens,

Illuſtris, splendido fronte.

VERSIO.

Equeſtris imperator Neptune, cui

Ære pulſantium equorum strepitus

Et hinnitus placet,

Et in mari iactæ veloces

Merces ferentes triremes,

Adoleſcentulorumq; certamen il-

Luſtratorum in curribus

Et grauiter furentium:

Huc ueni in chorum o aureum tridentem habens. o

Delphimbus imperans in ſunio adorare,

ARISTOPHANIS

O Geræstie fili Saturni
 Phormioniq; dilectissime ex
 Alijs deis Athe=
 Niensibus, ad præsens
 Laudare volumus patres nostrum, q
 Viri erant hac terra digni & peplo,
 Qui pedestribus pugnis inq; naui constructo exercitu
 Vbiq; uincentes semper hanc ornauerant ciuitatem.
 Et nullus neq; unquam ipsorum aduersarios uidens
 Numerauit, sed animus statim erat arcens.
 Si aut alicubi cecidissent in humerum in pugna aliqua,
 Hæc absterferant, postea negabant non cecidisse.
 Sed perluctabantur iterum, & imperator neq; unus
 Illorum primum prouisionem petijt amans Cleænetum.
 Hunc autem si non primam sedem ferant & cibarium,
 Non pugnare dicunt. nos autem dignū putamus ciuitati
 Dotem generose dare & deis indigenis.
 Et non appetimus nihil nisi tantum solum
 Si unquam pax sit & laboribus cessemus:
 Non inuidete nobis comatis, neq; politis.

RECANTATIO ET REVERSIQ.

O ciuitatis patrona Minerva, o
 Sacratissima omni=
 Vm belloq; & poe=
 Tis potentiaq; extol=
 Lentis curam habens ciuitatis,
 Huc ueni capiens illam
 In militijsq; & pugnis
 Nostram cooperaria
 Victoriāq; quæ chorealium est amica,
 Illisq; inimicis nobiscum seditionem agit.

Nunc igitur hic appare. oportet
 Enim viris his o-
 Mni arte præbere te victo-
 Riram siquidem aliquando & nunc.

IN ADVERBIVM.

Quæ cognoscimus his equis uolumus in laudare.
 Digni autem sum laudari. multa enim iam negocia
 Contulerunt nobiscum impetusq; & pugnas.
 Sed illa in terra quidem ipsorum non ualde admiramur,
 Sicut quando in equorum naues insiliebant uiriliter
 Ementes pocula. hi autem & allia & cepas.
 Postea remos capientes (quemadmodū nos hi homines)
 Inijcientes refremuerunt hippape quis injciet?
 Capiendū magis. quid facimus? non impellis o Sāphora.
 Exiliebantq; in Corinthum. postea iuniores
 Ungulis fodiebant lectos & ambierunt stramina.
 Comedebant autem paguros pro herba medica.
 Siquis exerpāt foras, & ex profundo uenantes,
 Sicutq; præuenit Theorus dicere Caranum corinthium.
 Grauia o Neptune si neq; in profundo potero,
 Neq; in terra, neq; in mari diffugere equites.

Cho. O amicissime uirorum & adolescentulissime,
 Quantam absens præbuiſti nobis curam
 Et nunc quoniam saluus uenisti retro,
 Nuncia nobis quomodo rem certasti.

AL. Quid aliud, nisi uictor consilij factus sum?

Cho. Nunc dignum omnibus est lætari,
 O bona dicens: multo autem melius adhuc uerbis
 Operate utinam narraue-
 Ris omnia mihi aperte:
 Quoniam ego mihi uideor

Quauis longam uiam percurrere ad audire
Ad hæc o optime fidens dic: quoniam o-
Mnes congratulamur tibi.

- Al. Et quidem audire dignum res.
Statim enim ipsum post hinc ibam.
Hic autem utiq; intus impellentia tonitrua scindens uerba
Mentiens firmabat contra equites.
Præcipitia firmans, & coniuratores dicens.
Persuasissimum autem concilium omne audens
Factum est ab ipso mendacijs leuibus plenum.
Et aspexit acute, & frontes reuulsit.
Et ego quando iam cognoui acceptans sermones,
Et allucinationibus deceptum,
Age, iam Scituli & Phenaces dixi autem ego
Beresethiq; & cobali & mothones.
Forumq; in quo puer existens instructus sum ego,
Nunc mihi audaciam, & linguam facilem date,
Vocemq; inuerecundam. hæc curanti mihi
Ex dextra longe pedebat cinædus uir.
Et ego concepi, & postea podice feriens,
Cancellum perpulsui, & inhians ualde
Vociferatus sum, o conciliū sermones bonos ferens,
Nunciare primum uobis uolo.
Ex quo enim nobis bellum discissum est,
Nunquam pisciculos uidi digniores.
Horum autem statim uultus tranquilli facti sum,
Postea coronauerunt me. nuncia & ego dixi
Ipsis arcum faciens cito,
Ut pisciculos emerent multos obolo
Figulorum comprehendere lances.
Hi autim replauserunt & ad me hiauerunt.

Hic autem suspicans Paphlagon sciens utiq;
 Quibus lætabatur concilium maxime uerbis,
 Sententiam dixit. uiri iam mihi uidetur
 In calamitatibus bonis annunciatis,
 Nuncia sacrificare centum boues Deæ.
 Annuit in illum concilium iterum.
 Et ego quando iam cognoui percussionibus uictus
 Ducentis bobus super iaculatus sum.
 Huic autem agresti in malibus admonui
 Precationem fieri capellis in crastinum:
 Illi pisciculi si fierent centum obolo.
 Consensit in me concilium iterum.
 Hic autem hæc audiens territus nugabatur.
 Et postea trahebant ipsum hi prytanei & hi sagittarij.
 Hi autem tumultuabant circa pisciculos stantes,
 Hic autem precabatur ipsos paruum expectare tempus.
 (Ut quæ prece ille ex Lacedæmone dicat
 Audiatis,) venit enim de amicitijs dicens.
 Hi autem ex uno ore omnes exclamauerunt.
 Nunc circa amicitias? quoniam iam omnes
 Senferunt pisciculos apud nos dignos:
 Non indigemus amicitijs: bellum serpat.
 Exclamaueruntq; prytanenses abire.
 Postea super saltabam tabulata ubiq;
 Ego autem porra emebam succurrens
 Omnia. porricula quæcunq; erant in foro.
 Postea pisciculis dabam saporos.
 Indigentibus ipsis dotem & donabam.
 Hi autem extollebant exclamabantq; me
 Omnes sic. quare concilium totum
 Oboli porris recipiens ueni.

ARISTOPHANIS

INVERSIO.

Cho. Omnia iam fecisti qualia oportebat felicem.

Inuenit autem prauus alterum multo prauitatibus

Maioribus præditum,

Et dolis varijs Verbisq; astutis.

Sed ut pugnes considera re.

Liqua optima: auxiliatores autem nos habens be-

Neuolos scis diu.

Al. Et quidem Paphlagon hic accedit

Impellens paruam undam, & quatiens & turbans,

Tanquam iam ebibiturus me, larua audaciæ.

Cle. Si non te perdidero, si quod eorundem mihi

Mendaciorum insit peream ubiq;.

Al. Lætatus sum minis, risu, fumosis elationibus,

Saltaui, mothona, exclamaui.

Cle. Non per Cererem si non te deuoro

Ex hac terra, nunquam uiuam.

Al. Si non deuorabis? ego autem te si non ebibero

Et desorbens, ipse disrumpar.

Cle. Perdam te per præsentiam illam ex ianua.

Al. Ecce præsentia, qualem uidebo te ego

Ex præsentia ultimum uisum?

Cle. In ligno ligabo te per cælum.

Al. Valde magnanimus, age quid tibi dabo deuorare?

In quo comedas suauissime? in crumena?

Cle. Eripiam tui unguibus interiora.

Al. Dilaniam tui in prytaneo cibaria.

Cle. Traham te ad populum, ut des mihi poenam.

Al. Et ego autem te traham & criminabor plura.

Cle. Sed o nequam, tibi quidem nihil credit.

Ego autem illum derideo, quantum uolo.

- Al. Valde uehementer tu populum tui ipsius putastis?
- Cle. Scio enim ipsum quibus cibatur.
- Al. Quemadmodum nutrices abas male,
Madens enim huic quidem parum imponis,
Ipse autem illo triplum euulsisti.
- Cle. Et per Iouem à dexteritate mea,
Possum facere populum latum & strictum.
- Al. Et podex meus hoc fallit:
Non o bone in concilio me putabis iniuria afficere.
Eamus ad populum. AL. Nihil prohibet.
Ecce. uade. nihil uos detineat.
- Cle. O popule huc exi. per Iouem o pater.
- Al. Exi certe o popelle dilectissime.
- Po. Qui hi uocantes, non abitis à ianua?
Sertum mei lacerastis.
- Cle. Exi ut uideas qualiter iniuria afficior.
- Po. Quis o Paphlagon iniuria affiat te? CLE. Propter te uenit
Ab hoc, & adolescentulis. PO. Cur? (beror
- Cle. Quia diligo te o popule, studiosusq; sum tuus.
- Po. Tu autem es quis uere? AL. Pro studiosus hoc
Amans diu tui: uolensq; tibi benefacere.
Alij; multi & boni & honesti.
Sed non potemes sumus propter hunc. tu enim
Similis es pueris illis amantibus.
Hos quidem bonosq; & honestos non suscipis.
Te ipsū autē Lucernarū uēditoribus, et Neruorū sutoribus,
Et Coriorum sciissoribus, & Coriorum uēditoribus
- Cle. Bene enim facio populo. AL. Dic nunc quid facies?
- Cle. Quia imperatorem expellens ex Pylo
Nauigans illinc laconus duxi.
Ego autem circum ambulans ab officina

ARISTOPHANIS

Elixantis alterius ollam surripui.

Cle. Et quidem faciens statim ualde conalium,
O popule ut scias uter nostrum est tibi
Beneuolentior diiudica ut illum diligas.

Al. Ita ita diiudica certe præter non in pnyce.

Po. Non sedeam in alio loco.
Sed in illum ante oportet adire in pnyca.

Al. Hei mihi infelix, q̄ perij. ille enim senex
Domi quidem uirorum facillimus,
Quando autem in hac sedet petra,
Oscitauit tanquã impediens caricas.

VERSIO.

Cho. Nunc oportet te omnia iam calon narrare tui ipsius.
Et prudentiã impetuosam portare, sermones ineuitabiles,
Quibus hunc superabis. uariis enim uir
Et ex illis inopibus inuentiones bene excogitatas præbens.
Ad hæc quomodo eris multus & splendidus in uirum.
Sed serua, & ante illum adiacere tibi prior tu
Hos Delphinas eleua, & nauem adyge.

Cle. Huic quidem reginæ Minervæ illi ciuitatis curam habenti,
Voueo siquidem circa populum Atheniensium factus sum
Optimus vir post Lysiclea, & Cynnam, & Salabaccham:
Quemadmodum nunc nihil faciens cœnare in prytaneo.
Si autem te odi, & non circa te pugno solus oppositus:
Perear, & perfectus sim, incisusq; sim coriatum.

Al. Et ego o popule si non te diligo & non amo, incisus
Elixer in paraculis. & si non his credideris,
In hac scalpar in pastillo cum caseo.
Et hoc trideme testiculis trahar in figulinum.

Cle. Et quomodo me magis te diligens, o popule fiat ciuis:
Qui primũ qdẽ qñ consului tibi pecunias plurimas onẽ

In communi, hos quidem stricte ligans, illos autem strangu-
gulans, alios autem repetens.

Non curans idiotarum nullum si tibi gratificarer.

Al. Hoc quidē o popule nihil bonū. & ego enim hoc tibi faciā
Rapiens enim panes tibi alienos apponam.

Sic autē nō diligit te, neq; est beneuolus, hoc ipsum te primū
Sed propter hoc ipsum, q; tui pruna fruitur. (docebo.

Te. n. qui Medis digladiasti circa ciuitatē in Marathone
Et uincens nobis magnopere magnifice loqui tradidisti

In petris non curat dure te sedentem sic.

Non quemadmodum ego futurus tibi hoc fero. sed eleua
Et postea sede molliter, ut non conteras illum salamine.

Po. Homo quis es? an fœtus illorum Harmodij aliquis illorum?
Hoc tui opus uere generosum & studiosum populi.

Cle. Valde a paruis beneuolus ipsi adulationibus factus es.

Al. Et tu. n. ipsum multo minoribus his inescationibus cepisti.

Cle. Et qdē sicubi aliquis uir uisus est populo magis auxiliās
Vel magis me te diligens, uolo circa caput componere.

Al. Et quō tu diligis qui hūc uidens hītantē in urnulis
Et uulturulis & turriculis annum octauum nō misereris?
Sed includens ipsum mūlges. Archeptolemo autē ferente
Pacem dissipasti, legationesq; expellis
Ex ciuitate uerberans, quæ amicitias protestantur.

Cle. Vt Græcis imperaret omnibus est enim in oraculis,
Quod hūc oportet aliqn̄ in Arcadia qnq; obolos iudicare
Si expectabit. oīno autem ipsum nutriam ego et curabo,
Inueniens bene & male unde triobolum habebit.

Al. Non ut imperet per Iouē Arcadiæ prouidēs. sed ut magis
Tu quidē rapias, et munera suscipias a ciuitatibus. hic autē
A bello & tenebra q; malefacis nō despiciat te (populus
Sed à necessitate simul, & idigētia et mercede ad te hiet.

ARISTOPHANIS

*Si autem aliquando in agrum hic abiens immorabitur,
Et ordea comedens resipiscet, et corticum uue in sermonem
uenerit,*

*Cognoscet qualiū bonorum ipsum stipendio decipiebas :
Postea ueniet tibi grauis agrestis in te suffragiū iuestigās.
Quæ tu cognoscens hūc decipis et somnias circa te ipsum.*

Cle. *Non graue hæc te dicere, certe mihi & criminari
Ad Athenienses & populum facientem plura bona,
Per Cererem Themistocle multo circa ciuitatem iam.*

Al. *O ciuitas Argi auditis q̄lia dicit. tu Themistocli adæquas
Qui fecit ciuitatem nostrum plenam inueniēs sine labris .
Et ad hæc prandenti Piræum adpinsuit.*

*Auferensq; nihil antiquorum pisces novos apposuit.
Tu autem Athenienses quærens paruos ciues ostendere,
Diuidens & uaticinans Themistocli adæquans,
Et ille, quidem fugit terram. tu autem ordea abstergis.*

Cle. *Non hæc graue audire o popule est me ab hoc
Quod te diligo! PO. Quiesce hic. & non uaria mala.
Multum autem multo me tpe & nunc latuisti abscondens.*

Al. *Scelestissimus o popule & plurima mala faciens .
Quando oscitat, & Thyrsos
Iudiciorum excidens*

Desorbet; & ambabus manibus Deuorat popularia.

Cle. *Non gaudebis: sed te furan-
Tem eleuabo ego te per decem milia.*

Al. *Quid uociferaris & clamas
Scelestissimus existens circa populum
Atheniensium. & te ostendam
Per Cererem uel non uiuam*

Munera capiētem ex Mitylene plus q̄ minas quadraginta

Cho. *O omnibus hominibus ostensus maxima utilitas*

Beatum voco te bona lingua. si enim sic inferes,
 Maximas græcorum eris, & solus possidebis
 Illa in ciuitate. socijs imperabis habens tridentem,
 Quo multas pecunias operaberis quatiensq; & turbans.
 Et ne dimittas uirum, quoniam tibi causam dedit.
 Superabis enim facile latera habens talia.

Cle. Non o boni hæc sunt adhuc sic per Neptunum.

Mihi enim est factum tale opus ad
 Omnes meos inimicos silere:

Quousq; sit scutorum ex Pylo aliquid reliquum.

Al. Contine in scutis. causam enim dedisti.

Non enim te oportebat si diligis populum ex prudencia
 Hæc sinere ipsis loris dedicare.

Sed est hæc o popule inuentio, ut si tu uelis

Virum punire hunc: tibi hoc non fiat.

Vides enim ipsi turmam qualis est Coriaudentium

Adulescentulorum? hos aut circum habitant Dulciauē dētes

Et Casei uenditores. hoc autem in vnum est inclinans.

Quare si tu mugies & aspicias testulam

Nocte diripientes scuta ruentes

Aggressus farinarum occupabunt nostrum.

Po. Hei mihi miser. habent enim lora. o prauē

Quanto me decipiebas tempore talia pulsans populum.

Cle. O felix ne dicentis scias, neq; putes

Me aliquando inuenire amicum meliorē: qui vnus existēs

Sedaui coniuratores. & me non latuit nihil

In ciuitate constitutum. sed statim clamaui.

Al. Quod enim hi anguillas uenantes passus es.

Quando quidem palus desistit, capiunt nihil.

Si autem supraq; & infra cœnum uoluunt,

Capiunt. & tu capis, si ciuitatem turbes.

Vnum autem dic mihi tantum: coria tot uendens

Dedisti iam huic soleam à te

Crepididis dicens diligere. PO. Nō certe per Apollinem.

Al. Cognouisti igitur certe ipsum qualis est. sed ego tibi
Par emens crepidarum hoc portare do.

Po. Iudico te (quantū ego intelligo) circa populū existēte opti
Beneuolentiissimūq; ciuitati enim his digitis. (mum,

Cle. Non graue igitur certe crepidas tantum posse?
Mei autem non memoriam habere? quot passus es, qui
Sedaui motos illum Gryttum delens.

Al. Non te certe hæc graue est podicem seruare,
Sedareq; motos? & non est quomodo illos
Non inuidens sedasti, ut non rhetores fierem?
Hunc autem uidens sine ueste existentem tantum,
Nunquā uestula populum dignum putasti
Hyeme existente. sed ego tibi hanc do.

Po. Tale Themistocles nunquā excogitauit,
Quauis sapiens, & illud piraneus. mihi tamen
Non maior esse uidetur excogitatio ueste.

Cle. Hei mihi miser. qualibus deceptiōibus me insequeris.

Al. Non. sed quod bibens uir passus est quando cacaturit
Modis tuis tanquā soleis utimur.

Cle. Sed non superabis me adulationibus. ego enim ipsum
Induam hoc. tu autem luge o prauē. PO. Papæ.
Non ad coruos abiens corrumpis corium pessime olens?

Al. Et hoc studiose induebat ut te suffocaret.
Et amea insidiatus est tibi. Tyrsum scis illum
Balsam dignum factum. PO. Samus certe.

Al. Studiose hic ipsum festinabat dignum fieri,
Ut comederetis ementes, & postea in helicæ
Pedentes inter se occiderent iudices.

- Po. Per Neptunum. & ad me hoc dixit vir ster corator.
- Al. Non enim tunc uos pedentes iam alicubi facti estis rubri?
Et per Iouem erat, & hæc pyrrhandri inuentio.
- Cle. Quibus me o praeue nugis turbas?
- Al. Hæc enim Dea me iussit uincere te superbia.
- Cle. Sed non me uinces. ego enim dico tibi præbere.
O popule nihil facienti mercedis catinum sorbere.
- Al. Ego autem catinulumq; tibi & pharmacum do,
Ista in tibijs ulcula circum ungere.
- Cle. Ego autem canicies tui eligens nouum faciam.
- Al. Ecce suscipe caudam leporis ocellos abstergere.
- Cle. Emungens o popule mei ad caput absterge.
- Al. Mei quidem igitur, mei quidem igitur
- Cle. Ego te faciam trire= Mi imperare consumentē illorū
Tui ipsius antiquam nauem haben=
Tem, in quam expendens non contine=
Bis, neq; nauem conglutinans.
- Ex cogitoq; ut Velum marcidum capias.
- Cho. Vir æstuat. seda, seda, Superferuens subtrahendum
Aut lignis, exhauriendū Que minarum hæc.
- Cle. Dabis mihi bonā pœnā Coactus tributis.
Ego enim in diuites Festinabo, ut scriptus sis.
- Al. Ego autem munabor quidem mi=
Hil. imprecor autem tibi hæc.
Illam quidem sartagine[m] sepiarum
Instare bulliens. te autem
Sententiam dicere volentem circa
Milesios, & lucrari
Talentum si defatigaberis
Festinare ut sepiarum
Impletus præuenias adhuc in

Concilium uenire. poste-

A ante comedere uir interueni-

At & tu talantum capere

Volens co-

Medens suffoceris.

Cho. Bene per Iouem & Apollinem

Et Cererem.

Po. Et mihi videtur. & alia esse aperte

Bonus ciuis qualis nullus adhuc tempore

Vir factus est multis obolo.

Tu autem o Paphlagon dicens diligere me alliaſti,

Et nunc redde annulum q̄ non amplius

Mihi ministrabis. CLE. Habe. tantum autem ſcias q̄

Si non me ſines gubernare: alter rursus

Me peior aliquis apparebit.

Po. Non eſt quomodo annulus eſt hic

Meus. hoc igitur ſignum alterum videtur.

Sed non inſpicio. AL. Age, videam quod tibi ſignum erat

Po. Pinguedine bouina folium exaſſatum.

AL. Non hoc eſt non folium. PO. Sed quid?

AL. Larus hians impetra concionans.

Po. Papę miſer. AL. Quid eſt? PO. Auſer longe.

Non meum tenebat: ſed Cleonymi.

A me autem hunc capiens miſtra mihi.

Cle. Non certe adhuc o domine precor te ego,

Antequam uaticinia audiueris mea.

AL. Et mea nunc. CLE. Sed ſi huic credideris,

Emuſtum fieri oportet te. AL. Sed ſi huic

Sine preputio fieri oportet te uſq; ad myrtinum.

Cle. Sed hæc mea dicunt q̄ imperare te oportet

Ciuitati omni coronatum roſis.

AL. Hæc mea autem rursus dicunt q̄ purpuream

Habens

Habens sparsam & coronam in curru
Aureo expelles smicytham & Cyrium.

Cle. Et quidem porta ipsa iens, ut hic
Ipsa audiat. AL. Valde. PO. Et tu iam fer.

Cle. Ecce. AL. Ecce. PO. Per Iouem nihil prohibet.

VERSIO.

Dulcissimum lumen diei Erit presentibus &
Venientibus, Si Cleon peribit.

Tamen seniores quosdā Quales difficillimos
In signo iustitiarum Audiui contradicentes.

Quod nisi factus fuisset hic ī Ciuitate magnus, non fu-
isset vasa duo vtilia Cocleare, neq; toryna,

Sed & hoc ego ad- Miror scientiæ porcinę
Ipsius. dicunt enim ipsum Pueri qui simul ibant

Donatiue solam co- Aptare frequenter lyram.
Aliā aut nō uelle discere: Et postea citharistam

Iratum abducere iube- Re q; harmoniam puer
Hic non potest discere Nisi donarum susceptiue.

Cle. Ecce. uide non omnia efferro.

Al. Hei mihi q; fundere cupio: & non omnia efferro.

Po. Hęc qd sum? CLE. Vaticinia. PO. Omnia? CLE. Ad-
miratus es?

Et per Iouem adhuc mei est arca plena.

Al. Mihi autem tabulatum, cohabitacula duo.

Po. Age, videam. cuius enim sunt uaticinia aliquando?

Cle. Mea quidem sunt Bacidis. PO. Illa autem tibi cuius?

Al. Glauidis fratre Bacide senioris.

Po. Sunt autem circa qd? CLE. De Atheniensibus, de Pyle,
De te, de me, de omnibus rebus.

Po. Illa tibi autem circa qd? AL. De Atheniensibus, de lente,
De Lacedemonijs, de scombris iuuenibus

De te, de me, de omnibus rebus.

Veretrum hoc mordebit.

Po. Age, nunc in ipsa legatis mihi.

Et de me illud quo letor

Quòd in nebulis Aquila fiam.

Cle. Audi iam nunc, & adhibe mentem mihi.

Consydera Erechthide uaticiniorū uia quā tibi Apollo

Sonuit ex adyto per tripodas perhonoratos.

Saluare te iussit sacrum canem flexum dentes,

Qui ante mordens & super te grauia clamans,

Tibi mercedem præbebit. & si non facit hic, peribit.

Multi enim odio ipsum declamant graculi.

Po. Hec per Cererem ego non scio quod dicunt.

Quid enim est Erechtheo & graculis & cani.

Cle. Ego quidem sum canis. pro te enim clamo.

Tibi autem dixit saluare me Phœbus canem.

Non hoc dicit uaticinium. sed canis hic

Tanquàm portas tui uaticinia ad comedit.

Mihi enim est recte de hoc cane.

Po. Dic iam. ego autem primum capiam lapidem,

Vt non me uaticinium hoc de cane mordeat.

Al. Consydera Erechthide canem Cerberum plagiarium,

Qui cauda adulans quando coenes obseruans

Exedit tui obsonium quando tu alibi aspicias.

Ingrediens autem in coquinam latebit te canine

Nocte ollas & insulas perlingens.

Po. Per Neptunum multo melius o glani.

Cle. O amice audito. postea diiudica tunc.

Allud Est mulier. pariet autem Leonem sacris in Athenis

vatici- Qui circa populum multis culicibus pugnat,

nium Tanquàm circa catulos clamans: quem tu seruato.

Murum faciens ligneum, turresq; ferreas.

Bo. Hæc scis quod dicit? AL. Per Apollinem ego quidē nō.

Cle. Dixit Deus tibi aperte saluare me,

Ego enim pro Leone sum tibi.

Po. Et quomodo me latuisti antileo factus?

Al. Vnum non redocet te uaticiniorum uoluntarius.

Quid solum ferreus murus est & lignum,

In quo saluare hunc iussit Apollo?

Quomodo igitur hoc dicebat Deus? AL. Hunc

Ligare te iubebat quinq; foraminum ligno.

Po. Hæc perfici uaticinia iam mihi uidentur.

Cle. Non crede. corruptiue enim inclamant cornices.

Sed accipitrem dilige recordans in mentibus, qui tibi

Duxit colligans lacedæmoniorum coracinos.

Al. Hoc Paphlagon periclitatum est inebriate

Cecropide male consilio quid hoc putas magnum opus?

Et mulier ferat pondus postquam uir imposuerit:

Sed non pugnet. cæcet enim si pugnet.

Cle. Sed hoc consydera ante pylum quam tibi dicebat.

Est pylus ante pylum. PO. Quid hoc dicit ante pylum?

Al. Scyphos dicit relictos esse in balneo.

Po. Ego autem illotus hodie fiam.

Al. Ipse enim nostrum Scyphos arripuit:

Sed hoc enim est circa nauale

Vaticinium, cui te oportet adhibere mentem ualde.

Po. Adhibeo. tu autem lege. nautis mei.

Quomodo merces primum reddetur.

Al. Ægide consydera caninam vulpem ne te decipiat

Oculte velocem, velocem pedibus, dolosam vulpem mul-

ta scientem.

Scis quæcunq; hoc quid est? PO. Philostratus canina vulpis.

- Al.** Non hoc dicit, sed naues ubilibet
 Petit veloces argentum colligentes hoc.
 Has alloquitur non dare tibi Apollo.
- Po.** Quomodo iam triremis est canina vulpes? **Al.** Quō
 Quod triremis est & canis nelox.
- Po.** Quomodo igitur vulpes apposita est ad canem?
- Al.** Vulpinis milites assimilauit
 Quod racemos comedunt in agris.
- Po.** Esto. his vulpinis merces vbi!
- Al.** Ego præbeo & hanc diebus tribus.
 Sed adhuc hoc audi quod dixit tibi fugere
 Vaticinium latomides Cyllenem ne te decipiat.
- Po.** Quam Cyllenem? **Al.** hanc huius manum fecit
 Cyllenem recte: q̄ dicit injc̄e deuolutioni.
- Cle.** Non recte dicis. Cyllenem enim Phæbus
 In manum recte obscure dixit illam Diopythis.
 Sed enim est mihi uaticinium circa te volatium,
 Aquila q̄ fis & omni terrę dominaberis.
- Al.** Et enim mihi & terrę & rubro mari,
 Et q̄ in ecbatanis iudicabis lingens sparsa.
- Cle.** Sed ego vidi in sommū, & mihi uidetur Dea ipsa
 Populo defundere gutturnio diuitem sanitatem.
- Al.** Per Iouem etenim ego, & mihi uidetur Dea ipsa
 Ex ciuitate venire, & noctua ipsi insidere:
 Postea defundere in capite gutturnio
 Ambrosiam in te, in hoc autem allium salsum.
- Po.** Heu heu, non erat utiq̄ nullus Glanide sapientior.
 Et quidem me ipsum committo tibi hunc.
 Senem ducere & reinstruere iterum,
- Cle.** Nondum precor te: sed expecta, q̄ ego
 Ordea prebebo tibi & victum in diem.

Non tolero ordea audiens. sæpe
Deceptus sum à te & Thuphane.

Cle. Sed farinas iam tibi præbebo præparatas.

Al. Ego autem panes nauticos perpinsatos,
Et obsonium assatum. nihil aliud nisi comede.

Po. Perficite nunc quod fecistis: & ego
Vter uestrum bene mihi magis faciet,
Huic tradam prænicis habenas.

Al. Curram iam prior. CLE. Non certe, sed ego.

VERSIO.

Cho. O popule bonum habes	Principium quando oēs ho.
Mines timent te tan-	Quam virum tyrannum.
Sed bene deductus es	Assentatiōibus affectus gau-
Des. & illusus	Adq; dicentem semper
Oscitasti, mens autem tui	Præsens peregrinatur.

¶ Constitutio fm circuncisionem.

Po. Mens non inest comis.	Vestrum: quādo me nō sape.
Putatis. ego at uolūtarius	Hæc insanos
Ipseq; enim letor	Deceptus in diem.
Furantemq; uolo	Nutrire unum præstantem.
Hunc aut qñ fuerit plenus	Eleuans percussi.

INVERSIO.

Cho. Sic quidem bene facias	Si tibi prudentia in-
Est in modo ut dicis	Hoc ualde multa.
Si hos studiosè tan-	Quam publicos nutris
In pnyce, & postea quādo	Nō tibi cōtingerit obsoniū exns
Horū qñq; fuerit pinguis	Sacrificans cœnas.

CONSTITVTIO ALTERA.

Po. Cōsyderate aut me si sapiēter	Ipsos circumuenio
Hos putantes sapere	Et me decipere.
Obseruo enim semper i-	Ipsos, neq; apparēs videre

ARISTOPHANIS

Furantes. postea co- *Go iterum euomere*

Quęcunq; furati fuerūt mei *Cadum deponens.*

Cle. *Abduc in macariam longe. AL. Tu o corruptiue.*

Cle. *O popule ego quidem pręparatus*
Ter diu sedeo uolens tibi benefacere.

Al. *Ego autem decies diu & duodecies diu,*
Et millies diu, & iam diu diu.

Po. *Ego autem expectans ter decies millies diu.*
Fastidio uos, & iam diu, diu, diu.

Al. *Scis igitur quod facturum? PO. Nisi dixeris tu.*

Al. *Dimitte à repagulis meq; & hunc:*
Vt tibi beneficiamus ex æquo. PO. Facere hæc oportet.
Abite. AL. Ecce. PO. Curratis. CLE. Sucturrere non sē

Po. *Sed certe magnopere fortunatus ero hodie* *(no.*
Ab amatoribus per Iouem. uel ego consumar.

Cle. *Vides? ego tibi prior effero sedem*
Sed non mensam. AL. Sed ego priorior.

Cle. *Ecce fero tibi hanc offam ego,*
Ex ordeis illis ex pylo pistis.

Al. *Ego autem uel sacra canicas minutim incisas*
A Dea manu eburnea.

Po. *Valde magnum igitur habebas o ueneranda digitum.*

Cle. *Ego autem fabam elixatam pisinā bene coloratam & pul.*
Confecit autem hanc Pallas Pyli pugnatrix. *(chram.*

Al. *O popule aperte Dea consydera.*
Et nunc emnet tui ollæ iuris plenæ.

Po. *Putas enim habitari posse hanc ciuitatem,*
Si non manifeste nostrum emeret ollæ?

Cle. *Hanc particulam tibi dedit terrens exercitus.*

Al. *Hęc habens potentem patrem coctam ex iure carnem,*
Et uisceris pinguedinisq; & uentris incisionem.

- Po. Bene fecit pepli recordans.
- Cle. Gorgolopheſa iubebat huius comedere
Aurigæ ut naues expelleremus bene.
- Al. Accipe & hæc nunc. PO. Et quid his indigebimus
Intestinis? AL. Studioſe ipſa miſit tibi
In triremes euifcerationem Dea.
Conſyderat enim permamſeſte nauale.
Habe & bibere dilutum tria & duo.
- Po. Quàm ſuauiſ o Iupiter & tria ferens bene?
- Al. Tritogenita enim ipſum immiſcuit tritone.
- Cle. Cape nunc placentē pinguiſ à me fruſtum.
- Al. A me autem totam placentam hanc.
- Cle. Sed non carnem leporinam habebis unde deſ, ſed ego.
- Al. Hei mihi unde carnes leporinæ mihi erunt.
O anime nunc ſcurrile excogita aliquid.
- Cle. Vides hæc o infelix. AL. Parum mihi curæ eſt.
Sed enim illi ad me ueniunt. CLE. Quiſ?
- Al. Senes habentes argenti crumenas.
- Cle. Vbi? vbi? AL. Quid autem tibi hoc? non ſines hos adue-
- O popule uides carnes leporinas quas tibi fero? (naſſ
- Cle. Hei mihi miſer. iniuſte haſ mihi ſurripuiſti.
- Al. Per Neptunum. & tu enim haſ ex Pylo.
- Po. Dic precor quemodo excogitaſti raperē?
- Al. Hoc quidem conſilium Deæ. hoc autem furtum meum.
- Cle. Ego autem periclitatus ſum. AL. Ego autem aſſaui.
- Po. Abi. non enim ſed apponentis gratia.
- Cle. Hei mihi infelix dedecorabor.
- Al. Quid non diiudicas popule uter eſt noſtrum
Vir melior circa te & ventrem.
- Po. Qua igitur uoſ utens coniectura
Putabo iudicare ſpectatoribus ſapienter.

ARISTOPHANIS

- Al.** Ego dicam tibi. meam cistam iens.
Comprehende silentio, & inquire quaecumque sint,
Et Paphlagonis, & denique iudicabis bene.
- Po.** Age, uideam. quid igitur est? **Al.** Sed non uides uacuam
O auule? omnia enim tibi attuli.
- Po.** Hæc quidem cista illa populi sapit.
- Al.** Valde igitur & huc ad hanc Paphlagonis.
Vides nunc? **Po.** Hei mihi bonorum quantum plena.
Quanta res placentæ deposita est.
Mihi autem dedit abscondens tantillum.
- Al.** Talia quidem & prius operabatur.
Tibi quidem ad dabat paruum quæ capiebat.
Ipse autem sibi ipsi apponebat maiora.
- Po.** O scelestè furans iam me his decipiebas.
Ego autem te coronavi & donavi.
- Cle.** Ego autem furabar in bono ciuitati.
- Po.** Depone cito coronam: ut ego huic
Ipsam circumponam. **Al.** Depone cito verbero.
- Cle.** Non certe. quoniam mihi uaticinium est Apollinare,
Dicens à quo oportebit me vinci solo.
- Al.** Meum dicens nomen & valde manifeste.
- Cle.** Et quidem te arguere uolo coniectura.
Si quid conferes dei uaticinijs.
Et te tantum primum experiar.
Puer existens ibas in quem præceptorem?
- Al.** In coquimis digitis aptabar.
- Cle.** Quomodo dixisti? valde mei uaticinium tangit mentes.
Esto. in puerorum exercitio autem quā luctam didicisti?
- Al.** Furans peierare & uidere contra.
- Cle.** O Phœbe Apollo Lycie quid unquam mihi facies?
Artem autem quam habebas factus uir?

- Al. Ventres vendebam. CLE. Et quid? AL. Et pædicabar.
 Cle. Hei mihi infortunatus. non amplius nihil sum ego.
 Tenuis quædam spes est in qua uehimur.
 Et mihi tantum dic, utrum in foro
 Ventres uendebas uere, an in portis?
 Al. In portis ubi salsamentum uenale.
 Cle. Hei mihi factum est dei uaticinium.
 Voluite intro hunc infelicem.
 O corona gaudens abi, & te inuitus ego
 Linquo: te autem alius quidam capiens possidebit.
 Fur quidem non magis. fortunatus autem forte.
 Al. Hellanie Iupiter tua victoria.
 Cho. O gaude bene uictor, & memento q
 Vir factus es per me: & te peto paucum.
 Ut fiam tibi phanus scriba iustitiarum.
 Po. Mihi autem quod tibi nomen dic. AL. Agoracritus.
 In foro enim iudicatus pascebar.
 Po. Agoracrito igitur me ipsum committo.
 Et Paphlagona trado hunc.
 Al. Et quidem ego te o popule curabo bene
 Ad fateri te nullum hominum me
 Videre meliorem hac oscitatorum ciuitate.

CANTVS ET VERSIO.

Quid melius incipientibus uel sedatis,
 Quàm uelocium equorum aurigas canere?
 Nihil in Lysistratum
 Neq; Thomantin pauperem rursus
 Tristitiam inferre voluntario corde.
 Etenim hic dilectæ Apollo
 Esurit, calidis lachrymis
 Tuam tangens pharetram

ARISTOPHANIS

Pythone in, propter male laborare.
 Conuitiari prauos nihil est inuidum.
 Sed honor bonis: quicumq; bene putat.
 Siquidem igitur homo quem decet multa audire & mala.
 Hic esset manifestus non uiri recordarer amici.
 Nunc autem Arignotum enim nullus quicumq; non scit:
 Quicumq; uel album nouit vel rectam legem.
 Est igitur frater ipsi moribus non consanguineus
 Aripbrades prauus sed hoc quidem & vult.
 Est autem non solum prauus. non enim neq; sensissim.
 Neq; omnino prauus, sed & adinuenit aliquid.
 Illam enim ipsius linguam turpibus uoluptatibus lædit,
 In lupanaribus lingens exputam rorem,
 Et inquinans barbam, & turbans focos.
 Et polymnestia faciens & coexistens æonicho.
 Quicumq; igitur talem virū non uehementer abominatur:
 Neq; unquam ex eodem nobiscum biberit poculo.
 Cho. Certe sæpe in nocturnis cogitationibus uersor.
 Et exquisiui unde unquam uiliter comedit Cleonymus.
 Dicunt enim ipsum comedentem illa habentium virorum.
 Non exire ab arca. hos autem precari dissimiliter.
 Vade o rex à genibus,
 Exi & parce mensæ,
 Dicunt inter se conuenisse triremes in sermonem.
 Et vna dixisse quandam ipsarum quæ erat antiquior.
 Neq; auditis hæc o virgines in ciuitate?
 Dicunt petere quendam nostrum centum in Carchedone
 Virum flagitiosum ciuem uappam Hyperbolum.
 His autem videri graue esse hoc & non tolerabile,
 Et quandam dicere quæ viros prope non uenerat, (tes
 Mala arcēs. nō certe, mihi. n. impabis unq;. sed si me opor-

A marcedinibus marcescens hic senescam.

Neq; naui apparens naui utili, non certe o dei.

Siquidem ex picea & ego & lignis conglutinata sum.

Si autem placeant hæc Atheniensibus, sedere mihi uideor

In Theseum nauigantibus, uel in uenerandorum deorum.

Non enim nostrum imperator deridebit ciuitatem.

Sed nauiget separatim ipse ad cornuos si uult:

Scaphas in quibus uendebat lucernas detrahens.

Laudare oportet, & os claudere, & testimonijs abstinere,

Et fora iudicialia cōcludere quibus ciuitas hæc letata est.

In nouis autem felicitatibus Apollinem laudare theatrum.

Cho. *O sacris insulis auxiliator & lumen in Athenis*

Quandā hñs famā bonā uenis, i quo nidore p̄fundo uias.

Al. *Hunc populum recoquens nobis bonum ex malo feci.*

Cho. *Et ubi est nunc o admirabilia excogitans consilia.*

Al. *In uiolis coronatis habitat antiquis Athenis,*

Cho. *Quomodo uidebimus qualē habet præparationem, et qua
lis factus est?*

Al. *Qualis Aristidæ prius & Miltiade conuiuabatur:*

Videbitis aut̄ etenim apertorū strepitum iam uestibulorū.

Sed ululate apparentibus antiquis Athenis

*Et admirabilibus & multum laudatis, ubi gloriosus popu
lus inhabitat.*

Cho. *O pingues & uiolis coronatæ & ualde amatæ Athenæ,*

Ostendite Græciæ nobis & terræ huius demonarchum.

Al. *Hic ille uidere cicadā ferens antiqua figura splendidus,*

Non porcinis olens: sed sacrificijs, myrrha unctus.

Cho. *Gaude o rex græcorum, & tibi congratulamur nos.*

Hac. n. ciuitate digna facis: & illo i Marathone trophæo.

Po. *O dilectissime uirorum ueni huc Agoracrite,*

Quot mihi fecisti bona recoquens, AL. Ego.

ARISTOPHANIS

Sed o miser non scis qualis eras ipse amea?

Neque quale faciebas. me enim putes Deum?

Po. *Quid faciebam aperte dic mihi amea? qualis quis eram?*

Al. *Primum quidem quando dicere aliquis in conalio,*

O popule amator sum tuus, diligoque te,

Et curo te, et provideo solus,

His quando utebatur aliquis proœmijs,

Saltabas et superbiebas. PO. Ego?

Al. *Postea decipiens te pro his abibat.*

Po. *Quid dicis? talia mihi faciebant? ego autem non sensi?*

Al. *Illæ aures enim tui per Iouem extendebatur*

Tanquam pileolus, et iterum contrahebatur.

Po. *Sic rudis eram et senex.*

Al. *Et per Iouem si duo dicant aduocati,*

Hic quidem facere naues dicens, ille autem alter rursus

Soluere mercedem. hanc hic mercedem dicens

Illum iri remes præteriens eat.

Hic quid inclinas? non secundum decens manebis?

Po. *Verecundor tibi his prius peccata.*

Al. *Sed non tu horum causa ne cogitaueris,*

Sed qui te his decipiebam. nunc autem consyderato

Si quis dixerit scurra aduocatus,

Non sum uobis iudicibus farine,

Si non spreueritis hanc iustitiam:

Hinc quid facies dic aduocato?

Po. *Elenans sublimem in barathrum iniciam*

Ex gutture suspendens Hiperbolum

Al. *Hoc quidem recte et sapienter iam dicis.*

Hæc autem alia age uideam quomodo ciuitatem gubernabis, dicito.

Po. *Primum quidem quot naues impellum longas:*

Deducentibus mercedem solvam perfectam.

- Al. Multis subgracilibus natulis donasti.
Po. Postea ciuis impositus in numero.
Nullus per inducias transcribetur.
Sed quemadmodum erat primum inscribetur.
Al. Hoc momordit Porpoca illum Cleonymi.
Po. Neq̃ uersabitur imberbis nullus in foro.
Al. Vbi igitur Clisthenes uersabitur & Straton,
Adolescentulos hos dico in myro,
Qui decipiuntur tales sedentes.
Sapiens Phæax prudenterq̃ non mortuus est:
Compositiuus enim est & terminatiuus.
Et sententiarum formatiuus, & manifestus, & pulsatiuus;
Deprehensiuusq̃ optime tumultuarij.
Cho. Igitur contra annulum illum loquacem?
Po. Per Iouem, sed cogam uenari ego
Tales omnes cessantes iudicijs.
Al. Habe nunc in his hanc sedem,
Et puerum spadonem, qui portabit hanc tibi;
Et sicubi uidetur tibi hunc sedem fac.
Po. Beatus in antiqua iam constituor.
Al. Dices postquam triginta annorum
Inducias tradidero tibi: huc ueni. induciæ cito
Po. O Iupiter perhonorate quàm bonæ per Deos
Licet ipsis in triginta annorum facere.
Quomodo accepit has uere. Al. Non enim Paphlagon
Abscondebat has intus ut non tu caperes?
Nunc igitur ego tibi trado in agros
Ipsas ire capientem. Po. Huic autem Paphlagoni
Qui hæc fecit dic quod facies malum.
Al. Nullum magnum aliud quàm meam habebit artem.

ARISTOPHANIS

In portis uentres uendet solus.

Canina miscens uenalibus rebus,

Inebriatusq; meretricibus conuitiabitur:

Et ex balneis ipsum lauacrum bibet.

Po. *Bene cogitasti. quo est dignus*

Meretricibus & balneatoribus perclamari.

Et te pro his in prytaneum uoco,

In sedemq; ubi ille erat magus.

Sequere autem hanc capiens batrachida

Et illum efferat aliquis statim in artem:

Vt uideant ipsum quos læsit hospites.

ARISTOPHANIS

EQVITVM.

FINIS.

ARISTOPHANIS ACHARNEORVM

ARGVMENTVM.

Concilium constitutum est Athenis in publico, in quo præpugnantes aduocatos & aperte populum inflā-
mantes, Dicæopolis quidam artificum arguens adducitur.
Huius autem per quendam Amphiteum paciscentem priua-
tim lacombus, acharnici senes audiemes rem persequentes
in chori habitu adueniunt: & post hæc festinātem Dicæo-
polin uidentes tãquàm paciscētem hostibus, lapidare pro-
ruunt. Hic autem promittens super trunco caput habens re-
spondere, ut si non persuaferit, collum amputare ueniens
ad Euripidem mendicum habitum petit, & uestitus Tele-
phi uestibus uilibus accinit illius sermonem, non ingrate
improperans Periclem circa megaricum iudicium. Irrita-
tis autem quibusdam quòd uiderentur patrocinari hosti-
bus, postea irruentibus instantibus autem alijs tanquàm ius-
ta dicente ipso, apparens Lamachus tumultuari tentat.
Postea facta distractione irruens chorus absoluit Dicæopo-
lin: & ad iudices circa poetæ uirtutem & aliorum quo-
rundam disputat. Hoc autem Dicæopolide agente per se-
ipsum pacem primum Megaricus quidam in porcinula
præparata infantia sui ipsius ferrens in sacco emptâ adue-
nit. Post autem hunc ex Bæotis alter anguillasq; & ua-
riarū auium semen imponens in forū quibus in apparentibus
quibusdam calumniatoribus comprehendens quædam ex
ipsis Dicæopolis & iaciens in saccum: hocq; Bæoto con-
tra onus educere ex Atheniensibus tradit: & remittentibus
ipsi pluribus et precantibus participem facere induciarum
superbit. Apud habitante ipsum Lamacho, & instante li-
baminum festo, hunc nuncius ab imperatoribus ueniens ius-

ARISTOPHANIS

bet exeuntem cum armis incurſiones obſeruare. Hunc autem Dicæopolin à ſacerdote quidam Dionyſij uocans in cœnam venit: & poſt paucum hic quidem uulneratus, & male liberans, reuertitur. ille autem Dicæopolis cœnatus & cum meretrice reſoluens.

ACTVS PERSONÆ.

Dicæopolis	Senes
Chorus Acharnenſium	Ceſiphon
Megareus.	Bœotus.
Agricola iſpector phylaſius.	Preco
Regis oculus.	Mater.
Euripides	Puellæ
Nicarchus calumniator.	Famulus uel paranympus.
Amphitheus.	Theorus.
Filia.	Lamachus.
Calumniator.	Nuncius Lamachi.

97

ARISTOPHANIS

ACHARNES.

DICÆOPOLIS.

Vot iam morsus sum mei ipsius cor.
Lætatus sum autem pauca, ualde autem
pauca quatuor.

Hæc autem iratus sum infinita.

Age, uideã quid aut lætatus sum dignũ

Ego scio in quo cor lætatus sum uidens. (gaudio?

Quinq; talentis quibus Cleon euomuit.

Hæc ualde lætatus sum, & diligo equites,

Propter hoc opus: dignum enim græcia,

Sed iratus sum alterum rursus tragicum:

Quando iam oscitauĩ expectans Æschilum.

Hic autem redixit, introduc o Theogni chorum,

Quomodo hoc mouit mei putas cor?

Sed alterum lætatus sum quando in Moscho quondam

Dexitheus introiuit cantaturus bæotium.

Tunc autem mortuus sum & auersus sum uidens:

Quando iam inclinauit Chæris in orthium.

Sed neq; unquàm ex quo ego sordeo

Sic morsus sum à calce supercilia,

Sicut nunc: quando existente suffragibili concilio

Matutino deserta pnyx ipsa.

Hi autem in foro loquuntur, & sursum & deorsum

Funem fugiunt rubefactum.

Neq; prytanenses uadunt, sed intempestiuam

Venientes postea autem impelluntur, quomodo putas?

Venientes inter se circa primum lignum

Aristoph.

N

ARISTOPHANIS

Congregati defluentes. pax autem quomodo

Erit curant nihil o ciuitas ciuitas.

Ego autem semper primus in concilium

Rediens sedeo, & postea postquam sum solus,

Gemo, oscitavi, disrumpor, pector,

Dubito, scribo, euellor, computo,

Respicies in agrum, pacis amans,

Odio habens quidem ciuitatem. hunc autem meum popu-

Qui neq; unq; dixit carbones eme. (lum desyderas,

Non acetum, non oleum, neq; sciuerat eme.

Sed ipse ferebat omnia, & emens abibat.

Nunc igitur manifeste uado præparatus

Vocare, incusare, obiurgare aduocatos:

Siquis aliud præterquam circa pacem dicat.

Sed prytanenses enim hi meridiani

Non dicunt hoc illud quod ego dixi.

In primam sedem omnis vir impellitur.

Pre. Accedite ante,

Accedite ut intus perficiatis piaculum.

Am. Iam quis dixit? **PRE.** Quis dicere uult?

Am. Ego. **PRE.** Quis ex his? **AM.** Amphitheus. **PRE.** Nō hō?

Sed immortalis. hic enī Amphitheus Cereris fuit (AM. nō.

Et Triptolemi. huius autem Celeus fuit.

Ducit uxorem aut Celeus Phænaretem nutricem meam

Ex qua Lycinus genitus est. ex hoc ego.

Immortalis sum, mihi autem commiserunt dei.

Inducias facere ad Lacedæmonios soli.

Sed immortalis existens o uiri uatica non habeo.

Non enim dam Prytanenses. PRE. Sagittarij.

Am. O Triptoleme & Celee spernitis me?

Di. O viri Prytanenses iniuria afficiatis concilium.

Virum abigentes, qui nobis uolebat
Inducias facere, & suspendere scuta.

Pre. Sede tacite. DI. Per Apollinem ego quidem non:
Si non circa pacem auxiliemini mihi.

Pre. Hi à rege Legati

Di. Cuius regis? doleo ego enim legatis
Et pauonibus hisq; superbis.

Pre. Tace. DI. Papæ. o ecbatana habitus.

Leg. Misit nos ad regem magnum
Mercedem ferentes duas drachmas diei
In Euthymene imperante. DI. Hei mihi drachmis.

Leg. Et certe vexabamur per caestrios
Campos uia errantes, collocati
In curribus molliter iacentes
Perditi. DI. Vehementer enim saluabar ego
Ad propugnaculum in storea iacens.

Leg. Hospitati autem ad uim bibebamus
Ex vitreis poculis & aureis
Purum uinum dulce. DI. O saxosa ciuitas
Nunquid sentis derisionem legatorum?

Pre. Barbari enim uiros putant solos
Plurimum potentes deuorareq; & bibere.

Di. Nos autem mechosq; & cinædos.

Leg. Anno quarto autem in regiam uenimus.
Sed in latrinam iuit exercitum capiens:
Et cacabat octo menses in aureis montibus.

Di. Quanto autem podicem tempore conduxit?

Leg. In plenilunio, & postea abiuit domum.
Postea hospitabatur. apponebat autem nobis totos
Ex furno boues. DI. Et quis uidit unquam
Boues infurnatos superbis?

- Le.** Et ita per Iouem auem triplo maiorem Cleonymo
Apposuit nobis. nomen autem erat ipsi phenax.
- Di.** Hæc igitur decipiebas tu duas drachmas ferens?
- Le.** Et nunc ducentes uenimus pseudartaban
Regis oculum. **DI.** Excidat
Coruus uerberans tuum legato.
- Pre.** Regis oculum. **DI.** O rex Hercules
Per deos homo composite respicis.
Et circa summitatem flectens, nauis domum specularis.
Cooperimentum habes circa oculum deorsum.
- Pre.** Age, iam tu rex quæcunq; te misit dic
Dicentem Atheniensibus o Pseudarsoba.
Iartaman exarxan apissonasatra.
Intellexistis quod dicit? **DI.** Per Applinē ego quidē nō.
- Pre.** Mittere regem dicit uobis aurum.
Dic iam tu magis & aperte aurum.
Oylepsichrysochaunoproctæ iaonau.
Hei mihi infelix quā aperte? **DI.** Quid iterum dicit?
- Pre.** Quod oscitantes podices Ionas dicit,
Siquidem expectant aurum ex barbaris.
- Di.** Non. sed metra hic auri dicit.
- Pre.** Qualia metra. tu quidem superbus es laboriosus.
- Di.** Sed abi. ego autem inquiram hunc solus.
Age, iam tu dic mihi aperte ad hunc,
Ut non te tingam tincturam sarpsiniacam.
Rex magnus nobis mittet aurum?
Abnuis? maxime igitur decipiebamur à legatis
Annuis? græce annuerunt viri hi.
Non est quomodo non sunt hinc illinc.
Et horum quidem eunuchorum alterum hunc.
Ego scio qui est Clisthenes ille Sibyrtyj.

O calidum uoluntarie podicem inuente
 Talem autem o Simia barbam habens:
 Eunuchus nobis uenisti præparatus?
 Hic autem quis est? non iam strato?

Pre. Tace. de sede.

Hunc regis oculum concilium uocat
 In prytaneum. DI. Hæc certe non strangulatio?
 Et postea ego igitur hic hic milito?
 Hos autem hospitari nunquam tenuit ianua:
 Sed operabor aliquod graue opus & magnum.
 Sed amphitheus mihi ubi est. AM. Hic adest.
 Mihi tu has capiens octo drachmas
 Inducias fac ad Lacedæmonios soli,
 Et filijs & uxori.

Vos autem legationem mittite & oscitate.

Pre. Adueniat Theorus ille à Sitalco. THE. Hic. PRE. Theo
 Di. Alter superbus hic aduocatur. (re.

The. Tempore quidem non fuisset in Thracia multo.

Di. Per Iouem non si mercedem non tulisses multam.

The. Si non diluisset niue Thracem totam,
 Et fluuios congelasset in eodem tempore:
 Quando hic Theognis pugnabat.
 Hoc cum Sitalce bibebam tempore:
 Et certe amicus Atheniensium erat eximie.
 Vestrumq; amator erat uere. quare &
 In muris scribebant. Athenienses boni.
 Hic autem filius quem Atheniensem fecimus
 Amabat comedere uiscera ex aputurijs.
 Et patrem precabatur auxiliari patriæ.
 Hic autem iurauit sacrificans auxiliari habens
 Exercitum tantum usq; ad Athenienses dicere

Quanta res culicum aduenit?

Di. *Pessime per eam, siquid horum credo.*

The. *Et nunc quod bellicosissimum thracum genus
Misit uobis.* **DI.** *Hoc quidem iam manifestum.*

Pre. *Thracēs uenite huc, quos Theorus duxit*

Di. *Hoc aliquod est malum.* **PRE.** *O domantum exercitus.*

Di. *Quorum odomantum dic mihi. hoc quid erat?*

Quis odomantum ueretrum euellat?

The. *His si drachmas duas aliquis mercedem det:*

Subigent Bœotiam totam.

Di. *His duas drachmas mentulatis*

Suspirabit quidem maritimus populus

Seruator ciuitatis. hei mihi miser per dor

Ab odomantibus allia destructus.

The. *Non deponitis allia? o praeue tu*

Non accedis his alliatis.

Di. *Hæc circumspicite Prytanenses patientem me*

In patria? & hæc à uiris barbaris?

Sed annuncio non facere concilium

Thracibus circa mercedem. dico autem uobis q̃

Monstrum est, & gutta percussit me.

Pre. *Thracēs abire. ad esse autem in principium.*

Hi enim Prytanenses soluunt concilium.

Di. *Hei mihi miser pulmentarium quantum amisi.*

Sed ex Lacedæmone enim Amphitheus hic.

Salue Amphitheæ. **AM.** *Nondum anteq̃ stem currens.*

Oportet enim me fugientem effugere acharneos.

Di. *Quid autem est?* **AM.** *Tibi quidem huc ego inducias
ferens.*

Festinaui. hi autem odorauerunt senes quidam

Acharnici, densi senes, ilicei,

Duri, Marathoni pugnatōres, funditores.

Postea reclamauerunt omnes o scelestissime

Inducias fers vineis incisis?

Et in uestimenta collegerunt lapides.

Ego autem fugi. hi autem persequēbantur, & clamabant.

Di. Hi autem igitur clament. sed inducias fers?

Am. Ego dico. tres hæ gustationes.

Hæ quidem sunt quinquennes, gusta capiens.

Di. Papæ. AM. Quid est? DI. Non placent mihi: q̃

Olent pacem & præparationem nauium.

Am. Tu autem sed has decennes gusta capiens.

Di. Sapiunt & hę legatos in ciuitates

Acutissimum tanquā immolationes auxiliariorum.

Am. Sed hæ induciæ triginta annorum

In terramq; & mare. DI. O Dionysia.

Hæ quidem olent Ambrosiam & nectar;

Et non obseruare cibaria dierum trium.

Et in ore dicunt uade quò uis.

Has suscipio, & libo, & bibo.

Am. Valere iubeo multum Acharneos.

Di. Ego autem bello & malis liberatus

Augebo in agros ingrediens Dionysia.

Am. Ego autem fugiam hos Acharneos.

¶ Chorus Acharneorum.

His omnis sequere, impelle & uirum interroga

Viatorum omnium. ciuitate enim dignum.

¶ Versio membrorū vndecim.

Dico comprehendere virum hunc. sed mihi nunciate

Siquis uidit quo versus est terrę ille inducias ferens.

Effugit, abit

Varus. CHO. Hei mihi miser.

Illis annis meis. Non in mea iuene.
 Tute, quando ego ferens Carbonum onus
 Sequebar Phaylū currens Sic prae
 Inducias ferens hic à me tunc ex-
 Pulsus effugisset, Neq̃ leuiter exiliisset.

¶ Medius cātus membrorū quatuor.
 Nunc autem postquā solida iam mea tibia,
 Et antiquo Lacratide crus grauatur,
 Vadit. expellendus autem non enim oscitabit unquā,
 Neq̃ senes existentes effugiens Acharneos.

¶ Inuersio membrorū vndecim.
 Quicunq̃ o Iupiter pater Et dei ini-
 Micis pactus est.
 Quibus à me bellum
 Hostibus augebitur.
 Et non dimittam antequā iunctus is
 P̃sis tanquā infixus ero,
 Acutus dolorosus en-
 Sis, ut nunquā
 Calcent amplius meas uineas.

¶ Epodos versuum trium.
 Sed oportet quærere virum et obseruare generose,
 Et persequi terram ante terrā quousq̃ inuentus fuerit ali-
 Quod ego p̃cutiens illū non satiabor lapidibus. (quādo,
 Di. Laudate, laudate.

Tace omnis. audiuiſtis uiri igitur laudem?
 Hic ipse est quem quærimus. sed huc omnis
 Longe. sacrificaturus enim vir ut uidetur exit.

Di. Laudate, laudate.

Ipræ ut ante paulo canistrum gerens.
 Xanthias Priapum rectum statuatur.

Mat. Deponē canistrum o filia ut incipiamus.

Filia. O mater redde huc cochleare,
Vt fabam defundam placētæ hinc.

Di. Et quidem bonum est o Dionysi domine
Grate tibi hanc pompam me
Mittentem, & sacrificantem cum famulis
Ducere feliciter in agros dionysia.
Exercitu liberatum. inducias autem mihi
Bene comportare triginta annorum.

Mat. Age o filia ut canistrum bona bene
Portes uidens acute (ualde beatus
Qui te ducet uxorem & ex faciet mustella
Te nihil minus pedere quando diluculum est.)
Procede & in turba seruare uehementer,
Nequis latens te frangat hæc aurea.

Di. O Xanthia uobis autem est rectius producendus
Priapus à tergo canistrum feremis.

Ego autem sequens cantabo Priapeum.
Tu autem o mulier uide me à tecto. procede

Dionysi amice Bacchi,
Compotator, nocte circumerrans=

Que mœche, puerorum amator,
Sexto te anno salutaui in

Hunc populum ueniens libens,
Inducias faciens mi=

Hi ipsi, rerumq; & pugnarum
Et bellorum liberatus.

Multis enim est suauius o Dionysi Dionysi

Furantem inuenientem formosam per syluam euntem

Illam Strimodori Trattam ex Pheleo

Mediam capientem eleuantem depo=

ARISTOPHANIS

Nentem subagitare te o

Dionysi Dionysi

Si nobis compotabis ex crapula

Mañe pacis sorbebis catinum:

Hoc autem scutum in coquina pendebit.

Cho. Hic hic est hic.

Iace, iace, iace, iace.

Verbera, uerbera hunc scelestum.

Non iacies? non iacies?

Di. Hercules. hoc quid est? ollam confringetis?

Cho. Te quidem igitur dilapidabimus o scelestum caput.

Di. Pro qua causa o Acharneorum annosissimi.

VERSIO MEMBRORVM SEX.

Hoc interrogas? im-

Pudens es & odiosus,

O proditor patriæ,

Qui nostrum solus

Paciscens: postea po-

Tes ad me aspicere?

Pro autem quibus pactus sum non scitis: sed audite.

VERSIO ALTERA MEMBRORVM OCTO.

Cho. Te audiam. peribis.

Ob te ruemus lapidibus.

Di. Nullo modo antequā audietis. sed tolerate o boni.

Cho. Non tolerabo.

Neq̃ dic iam tu uerbum.

Valde odi te: Cle-

One etiam magis: quem e-

Go incidam equitibus aliquando

In particulas.

Te autem ego sermones dicentem non audiam prolixos,

Qui pactus es Laconibus: sed puniam.

Di. O boni hos quidem Laconas longe finite.

Has autem meas inducias audite, si bene pactus sum.

Cho. Quomodo autem bene dicas siquidem pactus es semel.

Quibus neq; altare, neq; fides, neq; iusiurandum manet.

Di. Scio ego & Laconas, quibus ualde incumbimus:

Non omnium existentes nobis causas rerum.

Cho. Non omnium o praeue. haec iam audes dicere

Aperte iam nobis? postea ego tibi parcam?

Di. Non omnium. non omnium. sed ego dicens hic

Multa ostendam illos inq; & iniuria affectos.

Cho. Hoc uerbum graue iam & quatiens cor:

Si tu audebis super hostibus nobis dicere.

Di. Et si non dico iusta neq; multitudini uideor

Super scamno uolam caput habens dicere.

Cho. Dic mihi quid parcamus lapidibus o ciues

Non excoriare virum hunc in purpuram.

Qualis rursus niger quidam uobis torris ebulliuit.

Di. Neq; audietis audietis uerum o Acharneidae?

Cho. Non audiemus certe. DI. Grauiam igitur patiar.

Cho. Peream, si audiam. DI. Nullo modo o Acharnici?

Cho. Quare moriens scias nunc. DI. Mordebo certe uos ego.

Interficiam enim uestrum amicorum amicissimos:

Quod habeo uestrum obsides: quos iugulabo capiens.

Cho. Dic mihi quid hoc minatur uerbum uiri populares

Acharnicis uestrum. nunquid habet alicuius puerulum

Præsentium intus claudens: uel in quo animatur?

Di. Iacite si uultis. ego enim hunc corrumpam.

Videbo autem uestrum cito qui carbonum aliquid curat.

Cho. Valde perimus. Larcus ciuis hic est meus.

Sed ne feceris quod curas nullomodo o nullomodo.

ARISTOPHANIS

- Di.** Valde interficiam uocabitis. ego enim non audiam:
- Cho.** Perdes igitur hunc coætaneum hunc Philanthracum.
- Di.** Neq̃ me dicentem nuper audiuiſtis.
Sed nunc dic ſi tibi uidetur huncq̃; lace=
Dæmonium ipſum quodcunq̃ modo tui eſt amicum.
Quòd hunc larcuſum non prodam unquam.
- Di.** Hos nunc mihi lapides humum primum eijcite.
- Cho.** Hi tibi humi. & tu depone ruruſus enſem.
- Di.** Sed ut non in ueſtibus infideant alicubi lapides.
- Cho.** Excuffa eſt humum. non vides excuffam?
Sed ne mihi excuſationem. ſed depone iaculum
Quòd hæc quaſſata ſimul uerſione fit.
- Di.** Volebatis igitur omnes concutere uoce.
Paucò mortuus ſum carbones parnaſſij.
Et hæc propter abſurditatem ciuium.
A timore autem cineris mihi denſam
Hic larcuſ effudit ſicut ſepia.
Graue enim ſic acerbitatem generaffe
Animum uirorum ad iacere & clamare,
Velleq̃; audire nihil æquale æquali ferens
Me uolente ſuper ſcamno dicere
Super lacedæmonijs omnia quæcunq̃ dicam.
Et diligo meam animam ego.

VERSIO MEMBRORVM OCTO.

- Cho.** Quid igitur non dicis ſcamnum
Efferens foras
Quòd quid unq̃; o miſer
Magnum hoc habes.
Deſyderium enim ualde me
Quòd homicidas habet.
Sed in quantum ipſe pœnam diuiſiſti

Ponens hic scamnum incipe dicere.

¶ Constitutio fm circumcisionem.

- Di. Ecce uidete. scamnum quidem hoc.
 Ille autem uir hic tantillus.
 Non est curæ. per Iouem non armabor.
 Dicam autem super Lacedæmonijs quæ mihi uidetur.
 Et timui multum, hosq; enim mores
 Illo agrestium scio gaudentes vehementer,
 Si quis ipsos laudet & ciuitatem
 Vir superbus & iure & iniuria.
 Et hic obliuiscuntur venditi,
 Horumq; rursus senum noui animas q
 Nihil uident aliud nisi suffragio mordere.
 Ipseq; me ipsum à Cleone quæ passus sum
 Scio propter anno præterito comœdiam.
 Intro trahens enim me in concilium
 Criminabatur, & mendacia contra dicebat me,
 Et clamabat, & lauabat: ut fere ualde
 Perirem turpiter tractatus.
 Nunc igitur me primum ante dicere sinite
 Præparare me solum miserrimum.

INVERSIO MEMBRORVM OCTO

- Quid hæc uertis, fabricasq; & præbes moras,
 Cape autem mei gratia
 A hyr onymo
 Obscuram densam capillatam
 Inferni galeam.
 Postea aperi inuentiones Sisyphi.
 Quòd excusationem certamen hoc non suscipiet.
 Di. Hora est iam fortem animam capere.
 Et mihi eundum est ad Euripidem.

ARISTOPHANIS

Famule, famule. CE. Quis hic? DI. Intus est Euripides?

Ce. Non intus, intus est: si sententiam habes.

Di. Quomodo intus? postea non intus? CE. Certe o senex.

Mens quidem extra colligens iambicā

Non intus. ipse autem intus pedem supra pedem hñs facit

Tragœdiam. DI. O ter beate Euripides,

Quod servus sic sapienter respondit.

Euoca ipsum. CE. Sed impossibile. DI. Sed tamen.

Non enim abibo, sed percutiam ianuam.

Euripides, euripidiote.

Audi siquidem iam unquam hominem aliquem.

Diceopolis vocat te. chollides ego.

Eu. Sed non ocium.

Di. Sed circumdare. EV. Sed impossibile. DI. Sed tamen.

Eu. Sed circumdabor. descendere autem non ocium.

Di. Euripides. EV. Quid clamasti. DI. Sursum pedibus facis

Quū liceret deorsum pedibus. nō in cassum claudos facis.

Sed quid Cilicia ex tragœdia habes,

Vestem miserabilem? in cassum claudos facis.

Sed precor coram genibus te Euripides

Da mihi Cilicium aliquod antiqui actus.

Oportet enim me dicere choro locutionem longam.

Hæc autem mortem si male dixerō fert.

Eu. Quæ Cilicia? an in quibus Oeneus hic

Infelix senex pugnabat.

Di. Non Oenei erant: sed inferioris.

Eu. Illa cæci Phœnicis? DI. Non Phœnicis, non.

Sed alter erat Phœnice inferior.

Eu. Quæ tandem uir Cilicia petit peplorum?

Sed nunquid Philoctetis illa pauperis dicis?

Di. Non. sed hoc multo multo pauperioris.

- Eu. Sed nunquid illa sordida uis Cilicia,
Quæ Pellerophontes habebat claudus hic?
- Di. Non Bellerophontes. sed & ille quidem erat
Claudus, mendicans, loquax, malus dicere.
- Eu. Scio virum mysium Telephum. Di. Ite Telephum.
Huius da precor te mihi Cilicia.
- Eu. O famule da ipsi Telephi Cilicia,
Iacem autem de super Thyestecrum Ciliciorum,
Inter illa Inus. FA. Ecce hæc cape.
- Di. O Iupiter sursum lucida & deorsum lucida ubiq.
Vestiri me solum miserrimum.
Euripides postquam iam donasti mihi hæc,
Et illa mihi da illa assquentia Ciliciorum,
Galerulum circa caput mysium:
Oportet enim me apparere pauperem esse hodie,
Esse quidem quemadmodum sum. apparere autem non.
Hos quidem spectatores scire me qui sum ego.
Illos autem rursus tripudiatore stolidos astare:
Ut ipsos verbulis subsannem.
- Eu. Dabo. prudenti enim subtilia excogitas mente.
- Di. Sis felix. Telepho autem quæ ego sapio.
Bene quale iam verbulorum sum plenus.
At indigeo & paupere baculo.
- Eu. Hoc capiens abi lapideis liminibus.
- Di. O anime vides enim quomodo expellimur domibus,
Multorum indigens utensilium. nunc fias
Humilis, mendicans, obsecransq; Euripidem.
Da mihi sportulam combustam lucerna.
- Eu. Quæ o miser huius habet plicationis indigentia?
- Di. Indigentia quidem nulla. uolo attamen capere.
- Eu. Dolorosus scias existens. & recede domibus.

ARISTOPHANIS

- Di.** Pape. sis felix quemadmodum mater quondam.
- Eu.** Abi nunc mihi. **Di.** Non. sed mihi da unum solum
Poculum labrum fractum.
- Eu.** Fer capiens hæc. scias turbator existens domibus.
- Di.** Nondum per Iouem scis qualia ipse operaris mala.
Sed o dulcissime Euripides hoc solum,
Da mihi ollulam spongia obturatã.
- Eu.** Homo auferes à me tragœdiam.
Abi hanc capiens. **Di.** Abeo.
Tamen quid faciam? opus est. n. uno, quod non assequens
Perij. audi o dulcissime Euripides
Hoc capiens abeo, & non accedam amplius.
In sportulam tenuia mihi folia da.
Perdes me. ecce tibi uacui mihi actus.
- Di.** Sed non amplius. sed abeo. etenim sum ualde
Turbator non apparens me tyrannos odisse.
Hei infelix ualde perij. **EV.** Oblitus sum.
In quo sunt omnes mihi res.
- Di.** Euripidie o dulcissime o amicissimule
Pessime peream, siquid petam amplius,
Præter unum solum, hoc solum, hoc solum,
Scandicem mihi à matre suscipiens.
- Eu.** Vir iniuria afficit. claude ianuas domorum.
- Di.** O anime sine scandice eundum.
Nunquid scis quantum certamen certabis cito
Volens super Lacedæmonijs uiris dicere?
Procede nunc o anime. linea autem hæc.
Stetisti. non es deglutiens Euripidem?
Laudauit. age nunc o miserum cor
Abi illuc, & postea caput illic
Præbe dictura quæ ipsi tibi uidentur.

Aude

Aude, age, procede, lætor corde.

¶ Versio membrorum octo.

Cho. Quid facies? quid dices?
 Scias nunc impudens
 Existens ferreusq; uir:
 Qui præbens ciuitati cœuicem
 Omnibus uis unus dicere contraria.

Semi-cho. Vir non tremit rem.

cho. Sine nunc quoniam
 Ipse eligit dicere.

Di. Ne mihi inuideatis uiri spectantes,
 Si pauper existens postea in Atheniensibus dicere
 Volo de ciuitate tragœdiam faciens.
 Illud enim iustum nouit & tragœdia.
 Ego autem dicam graua quidem iusta autem.
 Non enim me & nunc criminabitur Cleon: q
 Hospitibus præsentibus ciuitatem maledico.
 Ipsi enim sumus: non in lenæoq; certamen.
 Et nondum hospites adsumt: neq; enim tributa
 Veniunt: neq; ex ciuitatibus auxiliarij.
 Sed sumus ipsi nunc purgati.
 Hos enim inquilinos paleas ciuium dico.
 Ego autem odi quidem Lacedæmonios uehementer.
 Et ipse Neptunus ille in Tænaro Deus
 Quatiens omnibus percutiat domos.
 Et mihi enim sum vineæ incisæ.
 At dilecti enim præsentés in sermone.
 Quid hæc Laconas accusamus?
 Nostrum enim uiri non ciuitatem dico.
 Mementote hoc q non ciuitatem dico.
 Sed uirunculi flagitiosi, sciissi,
 Aristoph.

Inhonorati & signati inopinabiles
 Calumniabantur Megarensium tuniculas.
 Et sicubi cucumerem vidissent, vel lepusculum,
 Vel porcellum, vel allium, vel ostrea maris
 (Hæc erant megarica) & reuēdebant ipso die.
 Et hæc quidem iam pauca & patria.
 Meretricem autem Simietha euntes ad Megaram
 Adolescentes furantur ebrietate tumultuantes.
 Et postea megarenses doloribus inflati
 Refurati fuerunt Aspasiæ meretrices duas.
 Et hinc principium belli defractum est
 Græcis omnibus ex tribus meretricibus.
 Hic ira Pericles ille cælestis
 Fulgurabat, tonabat, conturbabat Græciam;
 Ponebat leges valde maligne scriptas,
 Quòd oportebat Megarenses, neq; in terra, neq; in foro,
 Neq; in mari, neq; in continenti manere.
 Hinc Megarenses quando iam fameſcebant paulatim;
 Lacedæmonios precabantur sententia ut
 Reuerſa eſſet illa circa meretrices.
 Et non uolebamus nos precantibus sæpe.
 Et hinc iam ſonus erat ſcutorum.
 Dicit aliquis non oportebat, ſed quid oportebat diciteſ
 Age, ſi Lacedæmoniorum aliquis nauigans nauicula
 Redderet apparens caniculum ſeriphiorum.
 Sederetis in donibus? an multo opus eſſet?
 Et ualde quidem ſtatim traheretis
 Trecentas naues. eſſet autem ciuitas plena
 Tumultu, militibus, circum triremum ducem uocæ,
 Mercedis dantibus, palladijs aureis,
 Porticu ſuſpirante, frumentis menſuratis,

Vtribus, ligaminibus, cadis emptis,

Allijs, oliuis, cepis in retibus,

Coronis, trichidibus, tibia cinis, callosis.

Nauicula autem rursus remis dilatatis,

Clavis stridentibus, nautis ligantibus,

Tibijs, iussoribus, niglaris cantibus,

Hæc scio q̄ faceretis. hunc autem Telephuū

Non putamus. mens utiq̄ nobis non inest.

Semi. Verum o conterende & scelestissime,

Hæc tu audes pauper existens nobis dicere?

Et calumniator si quis esset, improperares.

Semi. Per Neptunum & dicit, quæ dicit,

Iusta omnia, & nihil ipsorum mentitur.

Alius Postea si iusta, hunc dicere ipsa oportebat?

Semi. Sed neq̄ gaudens hæc audebit dicere.

Semi. Hic tu quò curris? nō manebis? q̄ si verberabis

Virum hunc, ipse tollet cito.

Semi. Heu Lamache heu uidens fulgurationes

Adiuua o terribiliter cristate lucens.

Heu Lamache o amice o seruator.

Siq̄ est aliquis aciei imperator, vel miles,

Vel muri pugna tor uir adiutor

Aliquis festinans. ego enim teneor medius.

La. Vnde vocem audiui bellicosam?

Vbi oportet adiuuare? quò oportet tumultum iniicere?

Quis gorgona excitauit ex cumulo?

Di. O Lamache heros cororum & agminum.

Cho. O Lamache non enim hic homo diu

Omnem nostrum ciuitatem iniuria afficit?

La. Hic tu audes pauper existens dicere hæc?

Di. O Lamache heros. sed ueniam da:

ARISTOPHANIS

Si pauper existens dixi aliquid, & inepte locutus sum.

La. Quid aut dixisti? nobis non dices? **DI.** Non scio dum
A timore enim existens armorum non uideo.
Sed precor te aufer mei terrorem.

La. Ecce. **DI.** Appone nunc supinum ipsum mihi.

La. Iacet. **DI.** Fer nunc à galea mihi pennam.

La. Hanc pennam tibi. **DI.** Caput nunc mei cape
Vt euomam. odi enim conos.

La. Hic quid facies, penna uis uomere?

DI. Penna enim est dic mihi cuius quondam?

La. Anis est. **DI.** An resonanter elati.

La. Puto q̄ morieris. **DI.** Nequaquam o Lamache.
Non secundum fortitudinem est. si autem fortis es
Quid me non castrasti? bene armatus enim es.

La. Hec dicis tu militi pauper existens?

DI. Ego enim sum pauper? **LA.** Sed quis enim est

DI. Quis? ciuis bonus, non festinus prefectus.
Sed ex quo bellum, miles.

Tu autem ex quo bellum, mercede imperator.

La. Elegerunt enim me. **DI.** Cuculiq; tres.

Hæc igitur ego abominans pactus sum.

Videns canos quidem uiros in ordinibus,

Adolescentes autem quales tu fugientes.

Hos quidē in Thracia stipendio merentes tribus drachmis.

Tisamenophenippus, panurgipparchidas.

Alios autem apud Charetem. illos autem in chaonibus

Geretothedoros diomialazones.

Alios autem in Camarina & Angela & in Catagela.

La. Elegerunt enim. **DI.** Causa autem quæ?

Vos quidem iam stipendio merere ubiq̄.

Horum autem nullum. uere o marilada

Iam legationem egisti tu canus existens unum an
 Abnuiti. tamen est Sophron & Argates.
 Quid autem Dracyllus & Euphorides uel Primides
 Vidit aliquis uestrum ecbetana uel Chaones.
 Non dicunt. sed Cæsyras & Lamachus,
 Quos super premioq; & debitis antea quondam
 Tanquàm lauamentum effundentes uestpere.
 Omnes laudarunt amici.

La. O populi principatus hæc certe intolerabilia.

Di. Non certe si non stipendio meret Lamachus.

La. Sed igitur ego quidem omnibus Peloponnesijs
 Semper pugnabo, & imperabo ubiq;
 Et nauibus & peditibus secundum fortitudinem.

Di. Ego autem prædico & Peloponnesijs
 Omnibus & Megarensibus & Bœotijs
 Vendere emere ad me. Lamacho autem non.

PARTICULA.

Cho. Vir uincit sermombus & populum persuadere
 Circa inducias. sed exeuntes anapestos ineamus.

☞ Transgressio versuū triginta.

Ex quo choris superstitit fœcialibus doctor nostrum,
 Nondum transgressus est ad theatrū dicens qd prudens est.
 Calūniatus aut ab inimicis i Atheniēsisbus festinis cōsilioz
 Quòd obiurgat ciuitatem nostrum & populū uituperat.
 Respondere opus est nunc ad Athenienses mutabiles.
 Dicunt autem esse multo bonis dignum nobis poeta
 Cessans vos externis sermombus non ualde decipi.
 Neq; letari deceptos, neq; esse molles ciues.
 Prius autem uos legati à ciuitatibus decipientes
 Primū qdē uiola coronatos uocabāt. et postq hoc aliq; dī
 Statim propter coronas in altis natulis sedebatis. (xisset;

Si aut aliq̃s uobis subassentans formosas uocasset Athenas:
 Inueniebat oē propter formosas apuarū timorē applicās.
 Hæc facies multorum bonorum causa factus est.
 Et populos in ciuitatibus ostendens quomodo gubernant.
 Ergo nunc ex ciuitatibus tributum uobis adducentes
 Venient uidere cupientes poetam optimum
 Qui ferē periclitatus est Athemenſibus dicere iuſta.
 Sic autem ipſius de audacia iam longe gloria uenit.
 Quādo & rex Lacedæmoniorū legationē percuſtans
 Interrogauit primū quidem ipſos utri nauibus uincunt.
 Poſtea autem poeta utriſ dixiſſet mala multa:
 Hos enim dixit homines multo meliores factos eſſe,
 Et bello multum uincere hunc conſultorem habentes.
 Propter hoc uobis Lacedæmonij pacem prouocant,
 Et Æginam repetunt, & inſulam quidem illam
 Non curant: ſed ut hunc poetam auferant.
 Sed uos nunquam dimittitote, q̃ in comœdia dicet iuſta.
 Dicit at uos multa docturus eē bona uſq̃ ad fortunatos eē
 Non aſſentans, neq̃ ſubextendēs mercedes, neq̃ decipiēs.
 Neq̃ malefaciens, neq̃ irrigans, ſed optima docens.
 Ad hæc Cleō et aſtute agat: Et omne in me fabricet.
 Hoc enī bene mecū et iuſtū, Auxiliariū erit: et nūq̃ capiā
 Circa ciuitatē exiſtens: ſicut ille Timidus & cinēdus.

¶ Inuerſio membrorū octo.

Cho. Huc muſa ueni combuſtiuum ignis ha-
 Bens robur itēta a carnica Solū ex carbonibus iliceis.
 Scintilla reſilyt ir= Ritata ſecundo flabello.
 Quando in carbonibus reſ ſunt appoſite.
 Hi autem Thaſiam circundant reticulatam.
 Hi autem pinſunt. hoc Modo placidum ueni cantum.
 Tenſum uehementem Ad me capiens ciuem.

¶ Aduerbiū uersuū sexdecim.

Cho. Senes antiqui conquerimur ciuitate.
 Non enim digne illis quibus nauali bello pugnauius,
 In senectute cibamur à vobis, sed graua patimur.
 Qui senes viros iniicientes in scripturas,
 A iuuenibus finitis derideri aduocatis,
 Nihil existentes, sed surdos & fractis tibijs,
 Quibus Neptunus tutus est baculus.
 Trementes labijs autem senectute lapidi aslitimus,
 Non uidentes nihil nisi iustitiæ umbram.
 Hic autem adolescens sibi ipsi festinans colloqui
 In cito uerberat coniungens elatis uerbis.
 Et postea retrahens interrogat graua statuens verborum
 Virum Tithonum lacerans & turbans & miscens.
 Hic aut à senectute contrahit labia, & postea debēs abire;
 Postea singultit, & lachrymat, & dicit ad amicos.
 Non me oportebat tumulum emere? hoc debens abeo.

¶ Recātatio & reuersio mēbrorū undecim.

Cho. Hæc quomodo decentia senem perde-
 Re canum uirum circa Clepsydram
 Multa iā collaborantem & Calidum abstergentem
 Virilem sudorem iam & multum.
 Virum bonum existentem marathoni circa ciuitatem.
 Postea marathoni quidē quando eramus expellebamus.
 Nunc autem à uiris pra- Vis uehementer expellimur.
 Et postea offendimur
 Ad hæc quis contradicet Marpsias?

¶ Cōra aduerbiū uersuū sexdecim.

Cho. Huic enim conueniens uirum curuū tantum Thucdidem
 Perdere complicitum scythorum solitudini.
 Huic illi cephisodemo illi loquaci aduocato.

ARISTOPHANIS

Quare ego quidem misertus sum, & abster si uidens
 Virum senem à viro sagittario turbatum.
 Qui per Cererē ille quādo erat Thucydides.
 Neq; ipsam Acheam facile tolerasset.
 Sed contra luctatus fuisset primum euathlos decem.
 Declamasset autem uociferans sagittarios ter mille.
 Sagittasset autem ipsius patris consanguineos.
 Sed quoniam senes non finitis somnum assequi;
 Decernite separatim esse scripturas, ut sit
 Seni quidem senex & edentulus aduocatus.
 Iuuenibus autem cinædus & loquax & ille Clinij.
 Et expellere oportet in reliquū. et si fugerit aliq; punire
 Senem senem. iuuenem autem iuuenem.

Di. Termini quidem fori sunt hi mei.
 Hic emere Peloponnesijs
 Licet & Megareis & Bœotijs:
 Adq; uendere ad me. Lamacho autem non.
 Ediles autem fori constituo
 Tres sorte electos. illa autem lora ex leprosis
 Huc neq; calumniator ingredi faciat:
 Neq; alius qui phasianus est uir.
 Ego autem columnam in qua pactus sum
 Accedo ut statuam manifestam in foro.

Meg. Forum in Athenis salue Megareis amica,
 Cupiebam per amicum tanquā matrem.
 Sed o laboriosæ filiæ miseri patris
 Ascendite ad massam si inueneretis alicubi.
 Auditis iam? adhibite nobis uentrem.
 Vtrum uendi uultis? an esurire male?

Fil. Vendi vendi.

Meg. Ego & ipse dico. quis autem sic amens.

Qui uos emat manifestum damnum?
 Sed est enim mihi megarica quædam inuentio.
 Porcos enim uos præparans dicam portare.
 Circumponite has ungulas porcellorum,
 Ut autem uideamini esse ex bona porca,
 Quod per mercurium siquidem ibitis domum:
 Quamprimum experiemini famen male.
 Sed circumponite & hos ronchos;
 Et postea in saccum sic intrate.
 Ut autem grunniatis & clamtetis.
 Et cantate vocem porcellorum sacrificabilium.
 Ego autem uocabo Dicæopolin: ubi
 Dicæopolis sit. uis emere porcellos?

- Di. Quid uir megaricus? ME. negociaturi uenimus.
 Di. Quomodo habetis. ME. Esurimus semper ad ignem.
 Di. Sed suavis per Iouem, si tibia adsit.
 Quid aliud facitis megarenses nunc. ME. Qualia iam.
 Sed enim quando quidem illinc discedebamus,
 Viri primarij hoc faciebant ciuitati:
 Ut ciuissime & pessime periremus.
 Di. Statim igitur expediemini negotijs. ME. Quid quidem?
 Quid autem aliud. DI. Megare quomodo frumentum
 uenale?
 Me. Apud me ualde pretiosum tanquam Dei.
 Di. Sales igitur portas? ME. Non uos in ipsos dominamini?
 Di. Neq; allia? ME. Quæ allia: uos quorum semper
 Quando inuaditis tanquam terrestres muri
 Palulo capita effoditis?
 Di. Quid igitur fers? ME. Porcas ego sacrificabiles.
 Di. Bene dicis. ostende. ME. Sed quidem pulchræ.
 Eleua si uis, quomodo pingues & bonæ.

- Di. *Hæc quæ est res? ME. Porca per Iouem.*
- Di. *Quid dicis tu? cuias autem est porca. ME. Megarica.*
An non porca est hæc? DI. Non mihi videtur.
- Me. *Non grauis? uidetis huius incredulitates?*
Non dicunt hunc porcum esse? sed quidem
Sivis circûspice nunc mihi circa cepa multos sales.
Si non est hic porcus græcorum lege.
- Di. *Sed est hominis. ME. Per Diocleum*
Me tu autem ipsum esse alicuius putas.
An uis audire uoces? DI. Per deos.
Ego. ME. Clama iam tu cito porcella.
Non utimini taciturnitate o pessime per dite.
Iterum te auferam ita per Mercurium domum.
- Fil. *Coi, coi.*
- Me. *Hæc est porca. DI. Nunc porcus apparet.*
At nutritus virago erit quinq; annorum.
- Me. *Manifeste scias ad matrem simlabitur.*
- Di. *Sed neq; sacrificabilis est hæc. ME. Quid quidẽ?*
Quomodo autem? non sacrificabilis est? DI. Caudam non
habet.
- Me. *Inuenis enim est. sed adulta*
Habebit magnamq; & pinguem & rubram.
Sed si nutrire uis: hic tibi locus bonus.
- Di. *Valde affinis cunnus ipsius alteri.*
- Me. *Eiusdem matris enim est, & ex eodem patre.*
Si aut pinguefacta fuerit, et desata fuerit in pilo.
Optimus erit porcus Veneri sacrificans.
- Di. *Sed non porcus Veneri sacrificatur.*
- Me. *Non porcus Veneri soli dearum.*
Et fit harum porcarum caro
Suauissima in uerū infixa.

- di. Iam autem sine matre comedent?
 le. Per Neptunum & sine patre.
 i. Quid comedit maxime? ME. Omnia quæ & das.
 Ipse autē interroga. DI. Porcæ, porcæ. FIL. Coi, coi.
 i. Comedis cicera? FIL. Coi, coi.
 i. Quid autem phibaleas ficus? FIL. Coi, coi.
 i. Quid autem ficus comedis ipse. FIL. Coi, coi.
 i. Valde acute ad ficus clamastis.
 Efferat aliquis ab intus ficuum
 Porcellis an comedent. papæ.
 Quale clamitant o multum honorate Hercules.
 Cuiates porcelli? quàm edaces sum?
 Sed non omnes deuorarum ficus.
 le. Ego enim ipsarum unam accepi.
 i. Per Iouem urbanæ hæ bestiæ
 Quanti emo tibi istos porcellos dic.
 le. Hūc quidem alterum horum alliorum uolutione.
 Hunc autem alterum si vis semodio solo salium.
 i. Emam tibi. circa quidem ipsum? ME. Hæc iam;
 Mercuri negotiator mulierem meam
 Sic me uendere hancq; mei ipsius matrem.
 alū. Homo cuias? ME. porcōrum uēditor Megaricus.
 alū. Istos porcellos certe ego ostendam hos
 Hostiles & te. ME. Hoc illud uenit rursus
 Vnde principium malorum nobis ortum est.
 alū. Flens megariæbis, non dimittes saccum?
 le. Dicæopoli, dicæopoli calumniatus sum.
 l. A quos quis ostendens te est. ME. Hi ædiles.
 i. Calumniatores non foras cohibebitis?
 Quid discens ostendis sine papyro.
 alū. Non enim ostendam hostiles? DI. Flens tu.

ARISTOPHANIS

Nisi aliunde calumniaberis iens.

Me. Quale malum in Athenis hoc inest?

Di. Confide megarice. sed quo porcellos uendidisti
 Precio, cape hæc allia, & hos sales:
 Et gaude multum. **ME.** Sed quidem nō patrius

Di. Cura aliena nunc in caput uertatur mihi.
 O porcelli experimim & sine patre
 Verberare in sale massam si quis det.

¶ Versio membrorum vigintiquattuor.

Chor. Fortunatus est homo non audiuiti quo procedit

Res consilij: capiet fructum enim uir

In foro sedens,

Et si intrabit aliquis Ctesias,

Vel calumniator alius, lu-

Gens sedebit.

Neq; alius hominum decipiens te lædet.

Neq; absterget Prepis latum podicem tibi.

Neq; expelleris Cleonymo,

Veslemq; habens lucidam transibis.

Et non obuians Hyperbolus

Accusationibus implebit.

Neq; incidens in foro accedet tibi iens

Cratinus semper tonsus cæsariem una machæra.

Neq; permalus Artemon

Velox ualde musicam

Olens malum sub alis

Patris Tragasæi

Neq; iterum rursus te cauillabitur cessans perditus.

Lysistratusq; in foro cholargeorum uituperium

Tinctus malis

Frigensq; & famefcens semper

Plusquā triginta dies

Mensis uniuscuiusq̃.

æo. Sciat Hercules, bullam male.

Depone tu origanum quiete Ismenia.

Vos autem quicumq̃ è Thebe sonatores adestis

Ossis inflatè podicem canis.

ii. Cessa ad cornos uespæ non à ianuis?

Vnde aduolauerunt male perditæ

In Ianuam mihi Chæridei sonantes

æ. Per iolaum gratiose o hospes.

Thebe enim spirantes à tergo mei.

Etq̃ flores glachonis abiecerunt in terram.

Sed siquid uis eme quæ ego fero

Gallos uel locustas.

ii. O gaude pariuorator Bæotiole.

Quid fers? BOE. Quæcūq̃ sine bona bæotis simpliciter.

Origanum, glachonem, psiathos, thryallidas,

Anates, picas, attagas, phalaridas,

Trochilos, colymbos. DI. Tanquā hyems igitur

Auicularis in forum uenisti?

æ. Et quidem fero anseres, lepores, uulpes,

Mures, echinos, geluros, pyctidas,

Irtadas aquatiles, anguillas, copaidas.

ii. O iocundissimum tu piscem hominibus ferens,

Da mihi salutare si fers anguillas.

æ. Domina quinquaginta copaidarum puellarum

Exi huic & gratiose hospiti.

ii. O dilectissima tu & diu desyderata,

Venisti desyderabilis quidem personatis choris:

Dilecta autem Morycho. serui efferte

Craticulam mihi huc & follem.

Videte famuli optimam anguillam

Venientem sexto uix anno desyderatam.

Salutate ipsam o Tene. carbones autem ego

Vobis præbebo huius hospitæ gratia.

Sed infer ipsam. neq̃ mortuus aliquando

Te sine essem assata.

Bœ. *Mihi autem pretium huius ubi fiet?*

Di. *Fori tributum hanc dabis mihi.*

Sed siquid uendis horum aliorum dic.

Bœ. *Ego hæc omnia. DI. Eia quanti dicis?*

An onera alia hinc illuc duces iens?

Bœ. *Quodcunq̃ est Athenis, in Bœotis autem non.*

Di. *Aphyas igitur duces emens phalericas?*

An lagenam. BOE. Aphyas vel lagenam? sed sunt illic.

Sed quodcunq̃ apud nos: non illic rursus multum.

Di. *Ego scio igitur tu calumniatorem educ*

Tanquã lagenam illigans. BOE. Per Sio.

Capiam quidem lucrum ducens & multum

Tanquã sinuam peccato multo plenum.

Di. *Et quidem hic Nicarchus venit ostensurus.*

Bœ. *Paruus longitudine hic. DI. Sed totum malum.*

Ni. *Hæc cuius onera sum? BOE. Huic mea*

Ex Thebe sciat Iupiter. NI. Ego igitur hic

Ostendo hostilia hæc. BOE. Quid autem malum passus

Anibus bellum eleuasti & pugnam?

Ni. *Et te ostendam ad hæc. BOE. Qua iniuria affectus?*

Ni. *Ego dicam tibi circūstantium gratia.*

Ex hostibus inducis papyrus.

Di. *Postea ostendis igitur per papyros?*

Ni. *Hæc enim incendet nauale.*

Di. *Nauale papyrus? NI. Puto. DI. Quomodo?*

Ni. *Imponens in tiphen vir Bœotius*

Accendens immittet in nauale

Per canalem Boream obseruans magnum.

Et si ceperit naues ignis semel:

Resplendebunt naues, DI. O pessime perditæ

Resplendebunt à Tipheq; & papyro?

Ni. *Testor. DI. Comprehende ipsius os.*

Da mihi funem, vt ipsum illigans feram

Tanquã lagenam: ut non defringat portans.

Cho. *Illiga o optime hospiti bene*

Mercaturam sic, ut non ferens defregerit.

Di. *Mihi curæ sunt hæc. quoniam & strepit*

Loquax quid & igne fractum, & aliter deis inimicum.

Cho. *Quid indigebit unquam ipso?*

Di. *Vndiq; bonum uas erit.*

Cratera malorum, assueuator accusationum,

Ostendere reos, candelabrum, & poculum,

Res turbari.

Cho. *Quomodo persuadebitur aliquis uas*

Se tali utens in domo,

Tantum autem semper strepens quid.

Di. *Forte est o bone ut*

Non frangatur unquam si

Quidem ex pedibus

Deorsum capite suspensum sit.

Cho. *Iam bene habet tibi.*

Bæ. *Volo deponere.*

Cho. *Sed o hospitum optime simul*

Depone, & hoc capiens

Propone vbi vis ferens

Ad omnia calumniatorem.

Di. *Vix illigauit male hunc perditum.*

Eleua capiens lagenam o Bæotie.

Bæ. Subinclina bullam o Ismeriche,
Et ut deferas ipsum bene cauens.
Omnino quidem portabis nihil uerum. sed tamen
Saltem hoc lucraberis dicens onus.
Fortunatus eris calumniatorum gratia.

Nūci. Dicepoli. DI. Quis est? quid me clamas? NVN. q
Iussit Lamachus te hac drachma
In sacrificia ipsum participare turdellis.
Tribus drachmis autem iubebat copaidam anguillā.

Di. Qualis hic Lamachus anguillam?

Num. Grauis, fortis, qui gorgona
Quatit uibrans tres umbrosas cristas.

Di. Non per iouem, si daret mihi scutum.
Sed in salsamenta cristas uibret.
Si autem acclamabit, ædiles uocabo.
Ego autem mihi ipsi hoc capiens onus
In eo sub alis turdorum & copsichorum.

¶ Versio versuum decem & septem.

Cho. Vidisti ωvidisti ω
Omnis ciuitas prudentem virum, per sapientem,
Pactum facientem, mercatorias res negociari:
Quarum hæ quidem in domo:
Vtiles illas rursus decet tepidas deuorare.
Spontanea omnia bona huic præbuntur,
Numq; ego bellum domi suscipiam.
Neq; apud me unquā harmodium cantabit
Inclinatus: q; vinolentus uir applicuit:
Qui in omnia bona facientes inuadens
Operatus est omnia mala: & euertebat, & effundebat
Et pugnabat, & præterea multum aduocante

Bibe,

Bibe, decumbe: accipe hanc potationem.

Palos accendebat, multo magis in igne,

Effundebatq; nostrum ui uinum ex uitibus.

Sic in coenam simul & ualde sapit.

Huius uitæ autem eiecit signum pēnas ante portas.

⊕ Compositio fm circuncisionem.

Di. O Veneri pulchrę & gratijs dilectis

Socia pax:

Quàm pulchrum habens uultum utiq; latui stis?

Quomodo me & te aliquis amor conducet capiens?

Tanquam pictus habens coronam floridam?

An ualde seniculus forte putasti me tu?

Sed te capiens ter puto adhuc apponere.

Primum quidem uinulæ sulcum ducere longum:

Postea apud hunc nouellos uitulos ficularum.

Et tertio uitis sulcum senex hic

Et circum locum omnem oliuas in circulo:

Adiungi te ab ipsis & me Neomenijs.

Pre. Audite populi secundum patrios sacrificia

Bibere à tuba. qui autem ebiberit

Primus, utrem Cthesiphonis capiet.

Di. O pueri, o mulieres, non audiuistis?

Quid facitis? Preconem non auditis?

Ebullite, assate, uertite, auferte

Lepores, cito coronas annectite.

Fer uerua, ut transfigam turdellas.

⊕ Versio membrorū decem.

Cho. Laudo bonū consiliū.

Magis autem conuiuium.

Homo præsens.

DI. Quid ita? postq̃ turdellas

Assatus uidistis?

CHO. Puto te et hoc benedicere.

Di. Ignem suffodi.

CHO. Audiuisti q̃ coquinarie.

Aristoph.

P

ARISTOPHANIS

Superbeq; & cœnatorie, Ipsi ministratur.

Agri. Hei mihi misero. **DI.** O Hercules quis hic?

Agri. Vir infelix. **DI.** In te ipsum nunc uerte.

Agri. O dilectissime. inducię enim sunt tibi soli.

Mēsurā pacis aliquid mihi saltē quinq; annos.

Di. Quid passus es? **AGR.** A Phyla acceperunt Bœotij.

Di. O ter infelix. postea albam indutus es?

Agri. Et hæc quidem per Iouem, q; me nutriebant

In omnibus cibis. **DI.** Postea nunc quō indiges?

Agri. Perdidi oculos lachrymans boues.

Sed siquid curas Dercen phylasij

Subunge pace mihi oculos cito.

Di. Sed o Agricola non publicanus sum.

Agri. Age, precor te si quomodo portabo boues.

Di. Non est, sed luge ad illos pittali.

Agri. Tu autem sed mihi stillam pacis unam

In calamulum instilla hunc.

Di. Neq; gutta. sed abiens luge alicubi.

Agri. Hei mihi infelix aratius bobus.

¶ Versio membrorum decem.

Cho. Vir inuenit aliquid **CHO.** Audisti comminationē?

Sacrificijs dulce, & nō ri- **DI.** Assate anguillas.

Detur nulli tradere. **CHO.** Interficiēs fame me &

Di. Infunde tu intestino mel, Vicinos mdoreq; &

Sepias coque. Voce talia dicens.

Di. Assate hæc & bene flaua facite.

Para. Dicęopoli. **DI.** Quis hic? quis hic?

Para. Misit quidam tibi nymphius has carnes

Ex nuptijs. **DI.** Bene faciens, quicunq; fuit.

Para. Iubebat autem infundere te carnum gratia

(Vt non militet sed coeat manens)

In alabastrum cyathum pacis unum.

Di. Aufer aufer carnes, & non mihi da:
Quoniam non funderem mille drachmis.
Sed ipsa quæ est. P A. Pronuba.
Indiget à nymp̃ha aliquid tibi dicere soli.

Di. Age, iam quid tu dicis? valde ridicula o dei
Deprecatio nymp̃hæ quæ rogat me vehementer,
Vt gubernet pudenda nymp̃hij.
Fer huc inducias vt ipsi dem soli.
Quoniam mulier est belliq; non digna.
Subtene sic hic ex aliptrum o mulier.
Scis quomodo fit hoc? nymp̃hæ dicito.
Quando milites denuerant hoc
Nocte vngat pudenda nymp̃hij.
Aufer inducias. fer uinarium:
Vt vinum infundam capiens in sacrificia.

Cho. Et quidem hic aliquis super cilia auellens
Tanquam graue nuncians festinat.

Nu. Heu laboresq; & pugne & lamachij.

La. Quis circum ere ornatas domos pulsat?

Nu. Ire te iusserunt milites hodie

Cito capientem insidias & conos.

Et postea obseruare impetuosum incursiones

Sub sacrificia enim & ollas ipsis quidam

Nunciauit latrones inuadere Bœotios.

La. Heu milites plures quàm meliores.

Di. Non graua non licere me neq; epulari?

Heu exercitus bellicosus lamachaicus.

La. Heu miser derides iam tu me.

Di. Vis pugnare Gerioni grauior papyrus habenti.

La. Heu heu qualem preo nunciationem nunciauit mihi.

- Di.** Heu heu quæ autem rursus mihi accurrit aliquis nunciâs.
- Nu.** Dicæopoli. **Di.** Quid est? **NV.** Ad cœnam cito
Vade cistam capiens & phialam:
Dyonysij enim te sacerdos accersat.
Sed accelera cœnare, detinens diu.
Hæc autem alia omnia sunt præparata.
Lecticæ, mensæ, pulvinaria, lecti,
Coronæ, vnguentum, bellaria, meretrices adsunt.
Amyli, placentæ, sesanantes, itria.
Saltatrices dilectissima harmonij pulchræ.
Sed quàm citissime festina. **LA.** Infelix ego.
- Di.** Etenim tu magnam depingebas gorgonas:
Claude, & cœnam aliquis præparet.
- La.** Puer puer fer extra huc sportam mihi.
- Di.** Puer puer fer extra huc cistas mihi.
Sales cepitos porta puer & cepas.
- La.** Mihi autem particulas. cepas enim fastidio.
Folium salsamenti porta antiqui huc mihi.
- Di.** Et mihi autē iam tu puer foliū, assabo aut illic.
- La.** Effer huc pennam illam ex galea.
- Di.** Mihi autem fassas fer & turdellas.
- La.** Pulchram & albam illam passeris pennam.
- Di.** Bona & flaua fassæ caro.
- La.** O homo de sine deridens mei arma.
- Di.** O homo uis non aspicere in turdellas?
- La.** Vas effer trium conorum.
- Di.** Et mihi catinum leporinarum carniū.
- La.** Sed uermes conos mei deuorarunt.
- Di.** Sed ante cœnam intestinum comedimus.
- La.** O homo uis non alloqui me?
- Di.** Non, sed ego & puer contendimus diu.

Vis pacisci & committere Lamacho
Vtrum locustæ dulcius sunt quàm turdellæ?

La. Hei mihi quō iniurius es. Di. Locustas iudicat multo.

La. Puer puer deprehendens mihi lanceam huc extra fer.

Di. Puer puer tu autem auferens huc intestinum fer.

La. Fer lanceę abstrahemus lanceam.

Tene contra tene puer. Di. Et tu puer hoc contra tene.

La. Cillibantes porta puer scuti.

Di. Et mei cribanitus effer.

La. Fer huc gorgonotum scuti circulum.

Di. Et mihi placentę tyronotum da circulum.

La. Hæc non ridiculum sunt hominibus latum?

Di. Hęc non placenta utiq; est hominibus dulcis.

La. Defunde tu puer oléum in æreo.

Inspicio senem timiditatem fugientem.

Di. Defundite tu mel, & hic manifestus senex.

Flere iubeo Lamachum illum gorgasi.

La. Fer huc puer thoracem bellicosum.

Di. Eleua puer Thoracem & mihi libamen.

La. In hoc in hostes armabor.

Di. In hoc in compotatores armabor.

La. Lectos o puer liga ex scuto.

Ego autem mihi ipsi sportam portabo capiēs.

Di. Cœnam o puer liga ex cista.

Ego autem pallium capiens ex eo.

La. Scutum eleua, & uade o puer capiens.

Ningit papę hyemales res.

Di. Eleua cœnam. compotatorię res.

¶ Præcantus membrorū septem.

Cho. Ite iā gaudētes in militiā Vt in equalē itis uiam.

Huic qdē bibere coronato, Tibi autē frigētī pseruare.

Huic aut dormire cum meretricula Pulcherrima:
Conterentiq; pudenda.

¶ Versio membrorum duodecim.

Antimachum illum Pſacadis
Conscriptorem cantuum poetam
Vtinam quidem simplici sermone male
Perdat Iupiter. Qui me miserum
Bacchanalia præbens absoluit incoenatum.
Quem adhuc inspicia sepię Indigentē. hæc aut assata
Feruēs marina in mēsa iacēs Eat, & postea uo-
Lente capere ipso canis Rapiens fugiat.

¶ Inuersio membrorum duodecim.

Hoc quidē ipsi malū vnum Et postea alter nocturnū
Febricitans enim domum ex Equitatu iens (fiat.
Postea defringat aliq; ipsi. Vs iebriatus caput orestes
Furēs. hic aut lapidē iacere Volēs, in tenebra capiat
Manu glebā nuper tacatū, Irruat autem habens
Marmor, & postea er- Rans percutiat Cratinū.

¶ Constitutio sibi circuncisionem.

Nun. O famuli qui in domo estis Lamachi
Aquam aquam in ollula calefacite.
Lintea, emplastrum præparatæ.
Opera lanifica. lampadium circa talum.
Vir vulneratus est uallo persaltans fossam.
Et talus reuerſus rubuit.
Et caput defregit circa lapidem cadens.
Et gorgona eiecit ex scuto.
Pennam magnam compolacithę cadens
Ad petras grauē eloquebatur cantum,
O clare oculo nunc postremo te uidens
Relinquo lucem meam, non amplius sum ego.

Tanta cum dixisset in galeam cadens
 Surgit & occurrit fugitiuis
 Latrones agitans, & dissipans hasta.
 Hic autem & ipse, sed aperi ianuam.

La. Attapattata
 Odiosæ hæ lætales passionēs.
 Miser ego pereō
 Lancea sub hostili percussus.
 Illud autem igitur lamentabile
 Lugibile fiet mihi.
 Dicropolis enim si me uiderit uulneratū:
 Deridebit meas fortunas.

Di. Attalattata.
 Huberum sicut dura & cydonia.
 Osculamini me molliter o aureæ,
 Extensivæ, & inclusivæ.
 Hoc enim libamen nunc primus ebibi.

La. O calamitas misera meorum malorum.
 Heu heu uulneribus laboriosus.

Di. Euge euge o gaude lamachiole.

La. Tristis ego. DI. Laboriosus ego.

La. Quid me tu moues? DI. Quid tu me mordes?

La. Miser ego in pugna
 Nunc concursione graui.

Di. Libamimbus enim aliquis collationes quæsiuit.

La. Heu heu, pæan pæan.

Di. Non nunc hodie pæonia.

La. Capite me, capite crura, papæ.
 Accipite me o amici.

Di. Me aut uos mētula ambo media.

La. Doleo caput lapide percussus

Accipite me o dilecti.
 Et obtenebresco.

- Di.** Et ego dormire uolo, & doleo.
Et obtenebresco.
- La.** Foras me exportate in illum Pittali,
Apollinaribus mambus.
- Di.** Ad iudices me efferte ubi est rex.
Reddite mihi utrem.
- La.** Lancea aliquis infinxit me per ossa lugibili.
- Di.** Videte hunc vacuum? tenella pulchre uictoriosa.
- Cho.** Tenella certe: siquidem uocas senex pulchre uictoriosa.
- Di.** Et ad purum libaminis populum excepi.
- Cho.** Tenella nunc o generose recede capiens utrem.
- Di.** Sequimini nunc canentes o tenella pulchre uictoriosa.
- Cho.** Sed sequemur tua gratia
Tenella pulchre uictoriosam ca-
Nentes te & utrem.

ARISTOPHANIS
ACHARNEORVM
FINIS.

ARISTOPHANIS VESPARVM ARGVMENTVM.

Philocleon Atheniensis iudicandi amator existēs natura ibat in iudicia continēter. Bdelycleon aut huius filius dolens hoc morbo, & tentans patrem sedare inhibens domibus & retia circūcūiciens seruabat nocte & in die. hic autem exitu ipsi non circūiacente clamabat. hic autem coniudices Vespis seipsos assimilātes aduenerunt uolentes pp hāc artē subabscondere hūc cōiudicē. ex quibus & Chorus cōstitutus est, & actus iscriptus est. sed nihil pfece-
cerunt, neq; ipsi. finē aut iuuenē admirante cuius gratia pater sic uictus est re dixit senex esse rē sedulā & fere dñationis iudicare. Hic aut filius tentabat suspensiones remouere rei admonens senem. Hic aut senex nullomodo admonitus nō dimittit rē. sed cogitur iuuenis cōmittere ipsi amare iudicare. & in domo solum hoc facere & hos in domo iudicare. & duo canes adducuntur apud ipsum politice iudicati. & in hos fugientes efferre assidue calculum uolens deceptus inuitus illū contra iudicantem simul fert calculum. Amplectitur aut & iustum sermonem quēdā chori ex poetica pso-
na pp Vespis similes esse hos chori. (ex quibus & actus) q qñ qui dem erant iuuenes amare iudicijs insidiabantur. postquā autem senes facti sunt, stimulant stimulis. In fine actus Senex ad cœnā vocatur, & ad iniuriā uertitur. & iudicat ipsum iniuriæ pistor. Hic aut ad cantū & tripudiū uertitur, & ridiculū facit actum.

ACTVS PERSONÆ.

Serui duo, Sosias &	Proco.
Xanthias	Cyatheneus.
Bdelycleon.	Thermothetes.
Philocleon.	Mulier Artopolis.
Chorus senum Vesparum	Vir quidam Euripides.
Fily	Accusator.
Canis.	

ARISTOPHANIS

VESPAE

It quid pateris, o infelix Xanthia?

Custodiam habitare nocturnā doceor.

Malū igit laterib⁹ aliqđ pdebes magnū

Nunquid scis qualē feram custodimus?

Scio. sed cupio parum dormire.

Xan.

So.

Xan.

So. Tu autem igitur ad periclitare: quoniam ip̄sius mei
In palpebris iam aliquid defunditur dulce.

Xan. Sed uel desipis uere, uel furis?

So. Non. sed somnus me habet quidam ex Dionysio.

Xan. Eundem igitur mihi pascis Dionysium.

Et me enim nuper quidem contra militauit

Medus quidem in palpebris dormitatorius somnus.

Et certe insomnium admirabile vidi nuper.

So. Et ego vere quale neq̄ unquam.

At tu dic prior. XAN. Existimabam aquilam

Deuolantem in forum magnam ualde,

Arripientem unguibus scutum

Ferre æreum de super in celum:

Et postea idem abycere Cleonymum.

So. Nihil igitur ænigmati differt Cleonymus.

Quomodo iam alloquetur aliquis compotatores dicens

Quod eandem feram inq̄; terra & in celo

Et in mari abiecit scutum?

Xan. Hei mihi. aliquod certe mihi malum fiet

Videnti tale insomnium. SO. Ne cures.

Nihil enim erit graue. non per deos.

Xan. Graue alicubi est homo abiciens arma.

At tu tuum rursus dic. SO. Sed est magnum.

Circa ciuitatis enim est nauem totam.

Xan. Dic nunc festinans quid carinam rei.

So. Visum est mihi circa primum somnū in pnyce
Cōcionari oues cōsidētes. Baculos habētes & vestes.
Et postea his ouibus mihi videbatur
Concionari balēna pantoceutria
Habens uocem inflammate porce.

Xan. Papæ. SO. Quidem? XAN, Cessa, cessa. ne dic
Olet pessime hoc insomnium corij maridi.

So. Postea sordida balēna habens trutinam
Statuit bouinam pinguem. XAN. Hei miser
Populum nostrum uult disiungere.

So. Videbatur autem mihi Theorus ipsam prope
Humi sedere caput curui habens.
Postea Alcibiades dixit ad me balbutiens.
Vides, Theorus caput corui habet.

Xan. Recte hoc Alcibiades balbutiuit.

So. Non illud extraneum theoros coruus
Factus. XAN. Mimme. sed optimū. SO. Quō? Xā. Quō?
Homo erat. postea factus est repente coruus.
Igitur manifestum hoc intelligere q̃
Eleuatus à nobis ad coruos ibit

So. Postea non ego dans duos obolos conducam
Sic respondentem manifesta insomnia?

Xan. Age, nunc dicam spectatoribus sermonem:
Paucā dicens prius ipsis hæc.
Nihil à nobis expectare ualde magnopere.
Neq̃ rursus risum ex Megara furatum.
Nobis enim non sunt neq̃ nuces exportu
Seruo p̃ficiēta spectatorib⁹. Neq̃ hercules cēna dece
Neq̃ rursus improperatus Euripides. (pius.
Neq̃ si Cleon spenduit fortunæ gratias:

Rursus eundem uirum irritabimus.
 Sed est nobis sermunculus sententiam habens,
 Vobis quidem ipsis non melior:
 Comœdia autem oneratiua sapientior.
 Est enim nobis dominus ille
 Superius dormiens magnus ille in tecto.
 Hic custodire patrem imposuit nobis
 Intus dormire, ut foras non exeat.
 Morbum enim pater extraneum illic egrotat,
 Quem nullus cognoscet unquā neq̃ intelliget,
 Si non audietis nos. quoniam dubitatis
 Amynias quidem ille pro napi dicit hic
 Esse philocybum ipsum. SO. sed nihil dicit.

Xan. Per Iouem. sed à seipso morbum coniecturat.

So. Non. sed philo quidem est principium mali.

Xan. Hic autem dicis Sofias ad dercylum
 Esse philopotam ipsum. SO. Nullomodo: quoniam
 Hic bonorum uirorum est morbus.

Xan. Nicostratus autem rursus dicit ille scambonides
 Esse philothyta ipsum uel philoxenum.

So. Per canem o Nicostrate non Philoxenus,
 Quoniam cinædus est hic Philoxenus.

Xan. Vane nugamini. non enim inuenietis.
 Si autem cupitis scire: tacete nunc.
 Dicam enim iam morbum domini.
 Philaliasles est: ut nullus uir,
 Amatq̃ hoc iudicare. & suspirat
 Si non in primo sedet ligno.
 Somni autem uidet quis nocte neq̃ parum.
 Hoc igitur dormiet si parum: tamen illic
 Mens uolat nocte circa Clepsydram.

Ab autem calculum habere consueuisse
Tres continens digitorum surgit
Tanquã thus imponens numera.
Et per Iouem si ui deat alicui scriptum
Pyralampis in ianua populum bonum
Iens adscripsit prope calculus bonus
Gallum autem qui cantabat in vespere dixit
Valde sero excitare ipsum persuasum
A reis habentem pecunias,
Statim à coena clamabat soleas.
Et postea illuc iens predormit mane ualde
Tanquam ostreum ad tentus columnam.
A difficultate autem omnibus honorans longã
Tanquam apes uel culex ingreditur
Sub unguibus cæra impletus
Calculo autem timens ne indigeat aliquando
Ut habeat iudicare littus intus nutrit
Talia mœret. admonitus autem semper
Magis iudicat. hunc igitur custodimus
Seris includentes: ut non exeat.
Hic enim filius ipsius morbum grauiter fert.
Et primum quidem sermonibus consolans
Resuadebat ipsum non ferre tibi bonum:
Neq̃ exire foras. hic autẽ non persuadebatur.
Postea ipsum lauabat & purgabat, & ualde
Post hæc sacrificabat. hic autem ipso tympano
Ruens iudicabat in cœnum incidens.
Quando iam autem his sacrificijs non debebat
Per nauigabat in Ægina. postea comprehendens
Nocte declinauit ipsum in Aesculapij.
Hic autem apparuit tenebrosus in cancello.

Illinc non amplius ipsum extrahimus
 Hic autem fugiebat perque canales
 Et cauernas. nos autem quaecumque erant perforata
 Repleuimus rhacys et obturauimus.
 Hic autem tanquam graculus sibi ipsi palos
 Pulsabat in murum. postea saltabat.
 Nos autem aulam omnem retibus
 Extendentes in circulo custodimus.
 Est autem nomen huic quidem seni Philocleon.
 Ita per Iouem. illi autem filio huic Bdelycleon.
 Habens mores superbos.

Bde. O Xanthia et Sofia dormitis?

Xan. Hei mihi SO. Quid est. XAN. Bdelycleon surrexit.

Bde. Non circumcurretis uestrum cito huc alter?

Hic enim pater in coquinam introiuit.

Et mus uadit qui ingressus. sed uide

In scypho foramen ut non exeat.

Tu autem ianuæ adiace. SER. Hæc o domine.

Rex Neptune. quid unquam coquina strepit?

Hic quis es tu? PHI. Fumus exeo.

Bde. Fumus? age. uideam cuius ligni tu? PHI. Fuculni.

Bde. Per Iouem qui est acutissimus fumorum.

At non exhibis. ubi est cribrum?

Ingredere iterum. age imponam tibi et lignum.

Hic nunc quære aliquam aliam inuentionem.

At miser sum ut alter nullus uir.

Qui patris nunc fumalis uocabor.

Ser. Puer ianuam impelle, preme ipsam ualde,

Bene et uiriliter, et ego enim huc uenio.

Et clauem cura et seram.

Custodi; ut non seram edat.

- Phi.** Quid facietis? non recludetis o scelestissime?
Iudica quid me. sed effugiet Dracontides
- Bde.** Tu autem hoc grauius feres. hic enim deus
Oraculum petenti mihi uaticinatus est in delphis quōdam
Quando aliquis effugerit me euocari aliquando.
- Phi.** Apollo mala arcens vaticinio
Age precor te effere me, ne rumpar.
- Bde.** Per Neptunum Philocleon nunquā.
- Phi.** Edam igitur mordicus rete.
- Bde.** Sed non habes dentes. **Phi.** Heu miser.
Quomodo te interficiam? quomodo? date ensem
Quam citissime, uel tabellam iudicalem.
- Bde.** Homo hic magnum aliquod faciet malum.
- Phi.** Per Iouem non certe. sed uendere uolo
Asinum ducens ipsis canthelus.
Numeria enim est. **Bde.** Igitur et ipse
Ipsam vendam certe. **Phi.** Non sicut ego.
- Bde.** Per Iouem, sed melius, sed asinum educ.
- Ser.** Qualem excusationem deposuit ualde ironice:
Ut cito emittas? **Bde.** Sed non euulsit.
Sic ego enim sensi fabricantem.
Sed iniens mihi asinum educere uideor.
Ut senex non declinet iterum
Cantho quid fles? quod uenderis hodie?
Vade cito. quid gemis nisi fers
Vlyssē aliquem. **Ser.** Sed ita per Iouem fert
Subter hunc aliquem sub ingressum.
- Bde.** Qualem? ut uideam. **Ser.** Hunc. **Bde.** Hoc quidem?
Quis es unquā homo uere? **Phi.** Nullus per Iouem
- Bde.** Hic tu cuias? **Phi.** Itachus à drasippide.
- Bde.** Nullus per Iouem non quid gaudens eris.

Subtrahe citò ipsum o scelestissime:

Quo subingressus est. quare mihi apparet

Simillimus preconis esse pullulo.

Phi. Nisi me sineritis tacite, pugnabimus.

Bde. De quo pugnabis nobis certe? PHI. De asini umbra.

Bde. Malus es longe arte & stolidus.

Phi. Ego malus? non per Iouem. sed non scis tu

Nunc me existentem optimum. sed forte quando edes

Cibum senis iudicis.

Bde. Impelle asinum & te ipsum in domum.

Phi. O coniudices & Cleon adiuuate.

Bde. Intra uocato ianuam clausam.

Impelle tu multos lapidum ad ianuam.

Et clauem inijce iterum in seram,

Et trabi apponens pilam magnam

Festinans quid admoue. SER. Hei miser.

Vnde aliquando incidit mihi gleba?

Bde. Forte de super mus iniecit tibi alicunde.

Ser. Mus? non per Iouem. sed subingressus aliquis hic

Sub tegulis iudex fastigialis

Bde. Hei miser passer vir fit.

Euolabit, ubi, ubi est mihi rete?

Su, su, iterum su. per Iouem certe mihi melius esset

Seruare scionem pro hoc patre.

Ser. Age nunc postquam hunc expulimus,

Et non est quomodo transiens nos amplius lateat.

Quid non dormiuimus quantum quantum trientem?

Bde. Sed o rustice uenient paulo post

Hi coniudices aduocanti s hunc

Patrem SER. Quid dicis? sed nunc diluculum profundū.

Bde. Per Iouem sero surrexerunt

Ut à medijs noctibus aduocantes me semper,
 Lucernas habentes & bis cantantes cantus
 Antiquos Phrynichi:

Quibus euocabunt hunc. SER. Igitur si oportebit
 Iam aliquando ipsos lapidibus percutiemus.

Bde. Sed o rustice hoc genus si quis irritabit
 Horum senum: est simile vespeto.

Habent enim & stimulum ex lumbo
 Acutissimum quo stimulant, & clamantes
 Saltant & percutiunt tanquam scintille.

Ser. Ne curato, siquidem ego lapides habeo,
 Multorum iudicum vespertum dispergam.

¶ Versio versuū decem & octo.

Cho. Procede, præcede fortiter o comia, tardas.

Per Iouem non prius, sed erat lorum caninum,

Nunc autem meli est te Charinades ire.

O Strymodore est vbi hic: vel chares phlyeus?

Adest quod reliquum pape, pape, pape.

Iuuentutis illius quando in Bixantio coeramur

Custodiētes egoq; & tu, & postea circūambulātes nocte

Artopolidis latentes furati sumus pilam:

Et postea attigimus piscem rescindentes ipsum.

Sed festinemus uiri q̄ erit lacheti nunc,

Capsam autem dicunt trium habere omnes ipsum.

Heri igitur Cleon cedemon nobis iussit in hora

Venire habentes dierum iram trium malam.

In ipsum tanquam punientes quæ peccauit. sed enim

Festinemus o uiri æquales ante diem fieri.

Procedamus, simulq; lucerna ubiq; exploremus,

Necubi latens quis nobis impedimento malū aliq̄d faciat.

Fil. Cœnum o pater pater tu hoc caue.

Aristoph.

Q

Cho. Festucam de terra tu nunc capiens lucernam extrude.

Fil. Non. sed hoc mihi nunc puto lucernam extrudere.

Cho. Quid iam discens digito papyrum impellis?

Et hæc oleo raro existente o rudis tu.

Non enim mor det te quando oportet pretio emi.

Fil. Si per Iouem iterum pugnis admonebitis nos:

Extinguentes lucernas abimus domum ipsi.

Et postea forte in tenebra hac priuatus,

Cœnum tanquam Attagas turbabis iens.

Cho. Certe quidem ego te alios maiores punio.

Sed hoc mihi cœnum apparet Calcanti.

Et non est quomodo non diebus quatuor plurimam

Aquam necessario potest Deum facere.

Init igitur lucernis hi fungi.

Solet autem quando est hoc facere pluuiam maxime.

Oportet autem & frugiferorum quæ non sunt præcoccia

Aquam fieri & inspirare borealem ipsi.

Quam rem ex domo hac coniudex

Passus est, q non apparet hic ad multitudinem?

Non quidem antea lembus erat. sed primus nostrum

Præibat cantans Prynichî. etenim est uir

Amans cantum. sed mihi uidetur stantes hoc o uiri

Canentes ipsum eijcere: siquid aliquomodo audiens

Meis cantus à uoluptate serpet foras.

CHORI CANTVS.

Quid non ante ianuas apparet nobis

Senex, neq obedit? an perdidit calci-

Amenta? an offendit tenebra digitum.

Postea timuit ipsius talus sene existente:

Et forte laborat ilia. certe quidem multo acutissimus

Erat horum apud nos: & solus non persuadebatur.

Sed quando precabatur aliquis deorsum inclinatus sic
 Lapidem coquis dicebat. forte autem
 Per hesternum hominem, qui nos præteriuit
 Decipiens & dicens q̃ Philathenæ erat. &
 Illa in Samo primus dicet. propter hoc dolens
 Postea forte iacet febricitans.
 Est enim talis vir. sed o bone surge, neq̃ sic
 Te ipsum comede, neq̃ moleste fer.
 Etenim uir pingue uenit prodentium
 Illa in Thracæ, quem ut dedecores lædes.

SIMILITER VERSA.

Fil. Vade puer ualde.
 Voles aliquid mihi igitur o
 Pater si tui aliquo indigeo?

Cho. Valde o puerule. sed lo-

VERSIO.

Quere ic quid uis me emere
 Bonum? puto autem te dicere Talos iam o puer.

CONSTITVTIO.

Fil. Per Iouem. sed caricas o pater. dulcius enim.

Cho. Non per Iouem: si suspendere mini uos.

Fil. Per Iouem non igitur præmittā te reliquum.

VERSIO.

Cho. Ab enim hac mercedula nunc

Tertiam ipsamq̃; habere farinas oportet, &

Ligna & obsoniū. tu autem nunc ficos me petis,

Age, nunc o pater. si non

Iudicium dominus

Sedere faciet nunc: unde eme-

Mus prandium? habes sp̃-

Em bonam aliquam nobis? an

ARISTOPHANIS

Tributum Græcia sacrum!

VERSIO.

Cho. *A pape, heu.* *Per Iouem non ego nobis*
Scio vnde cæna erit.

Fil. *Quid me igitur o misera mater peperisti?*
Vt mihi negotia pascere præberes?
Inutilem igitur te o fac-
Cule habebam ornamentum?

Fil. *Heu heu, apud nos suspirare.*

Phi. *Amici diu quidem liquefio per foramen*
Nos audiens, sed non potens sum canere.
Quid faciam? seruor ab his. *Et uolo rursus vobiscum*
Veniens ad urnas *Malum aliquod facere.*
Sed o Iupiter valde tona: & me
Fac fumum repente,
Vel proxeniadem, vel illum Sel-
Li hunc loquacem.
Aude rex gratificari mihi
Passionem miserans: uel me fulmine
Combustiuo in cinerem redige cito:
Et postea recreans me spira.
In condimentum iace calidum.
Vel certe lapidem me fac in quo
Conchas numerant.

¶ *Versio mèbrorū & versuū duodecim.*

Cho. *Quis enim est hic hæc tibi detinens, & claudens ianuas*
Dic. ad beneuolos enim dices.

Phi. *Meus filius. sed non clamate. etenim est*
Hic ante dormiens. sed abstine sono:

Cho. *Hoc abstinere, o uane hæc facere te uult*
Quam causam habens?

Phi. Non finit me o uiri iudicare, neq̃ facere nihil malum.
Sed me conuiuari paratus est, ego autem non uolo.

Cho. Hoc ausus est scelestus hiare gubernans Cleonice.
Siquidem dicas de nauibus uerum.

Phi. Non enim unquam hic uir hoc ausus est dicere:
Nisi coniurator aliquis esset.

Cho. Sed ex his uide aliquam tibi quærere nouam sententiam:
Quæ te clam uiro huic descendere huc faciet.

Phi. Quæ igitur esset querite vos: q̃ omne ego faciam.
Sic cupio per tabulas cum suffragijs transire.

Cho. Est foramen certe quod intus potens es perfodere,
Postea exire vestibus occultatus, sicut prudens Vlysses.

Phi. Omnia obturata sunt, & non est foramen (neq̃ introibo)
transire.

Sed aliud qđ oportet q̃rere vos, foramen aut̃ non est fieri.

Cho. Recordaris igitur q̃ in militia furans aliquando uerua,
Mittebas te ipsum in murum quando iam naxus perijt.

Phi. Scio, sed quid hoc, nihil enim hoc est illi simile.
Pubescebā enim & poterā furari, poteramq̃; ipse me ipso.
Et nullus me seruabat, sed licebat mihi

Fugere intrepide. nunc autem cum armis

Viri armati ordinati

In biuijs obseruant.

Hi autem duo ipsorum in ianuis

Sicut me murilegum carnes furantem,

Custodiunt habentes uerua.

¶ Versio altera mēbroꝝ & versuū octo.

Sed & nunc comperi inuentionem quā citissime.

Aurora enim o Melicule.

Phi. Deuorare igitur optimum est mihi rete.

Hæc autem mihi Diana veniam præbet retis.

ARISTOPHANIS

Cho. Hæc quidem ad virum sunt festinantis ad salutem.
Sed induc iam tuam maxillam.

Phi. Deuoratum est hoc. sed ne clamate nullo modo.
Sed obseruemus vt non Bdelycleon sentiat.

¶ Versio altera membronũ octo.

Cho. Nihil o amice time nihil. q̃ ego hunc si
Grunniet quid faciam mordere Cor,
Et circa animam cursum
Currere, ut sciat non calcare
Dearum calculos.
Sed appendens per fenestram funiculum, postea demitte
Ligans te ipsum, & animam implens Diopitheo.

¶ Constitutio fm circuncisionem.

Phi. Age, nunc sentienti huic quæretis me colligere,
Et euulsum facere intus: quid facietis dicite nunc.

Cho. Auxiliemur tibi fortem animum omnes vocantes,
Ad non potentem te prohibere. talia faciemus nos.

Phi. Faciam igitur uobis obediens. & discite siquid patiar ego
Recipientes & flentes ponere me sub cancellis.

Cho. Nihil patieris, nihil timebis. sed optime demitte
Teipsum audens, & precans patrios deos.

Phi. O Lyce domine. vicinus heros. tu enim quibus ego gratifi-
Lachrymis fugientium semper & luctibus. (catus es
Habitaſti igitur apte iens huc ut hæc audires,
Et voluisti solus heroum apud flentem sedere:
Miserere & salua nunc tui ipsius vicinum.
Et nunquam tui ad cannas mingam neq̃ pedam.

Bde. Hic surge. **SER.** Quæ res? **BDE.** Tanquam uox me ali
qua pulsauit.

Ser. Nunquid senex aliquò tráſiuit? **BDE.** Per Iouem non cer
te: sed dimittit

Ipsum ligans. SER. O scelestissime qđ facis? nō descēdes.

Bde. Ascende festināns in alteram, & ramis verbera.

Si quomodo puppim reuerberabit percussus ramis,

Non comprehendetis? quot pœnæ hoc anno debent fore?

Phi. O Smicythio, & Tisiade, & Chreon, & Pherodipne

Qñ si nō nūc auxiliemini mihi ante me itro magis duci.

¶ Versio membrorū vndecim.

Cho. Dic mihi quid tardamus mouere illam iram

Quam quādo quis nostrum irritabit alueare.

Nunc ille nunc ille acutus animo

Quo punimus stimulus extensus est acutus.

Sed pallia capientes tanquam citissime pueruli

Currite & clamate, & Cleoni hæc nunciate;

Et iubete ipsum uenire

Valde in virum odio habentem ciuitatem

Existentem & perditum.

Quòd hunc sermonem infert;

Quòd oportet non iudicare iustitias.

Bde. O boni rem audite, sed non clamate.

Cho. Per Iouem in cælum, qđ hunc ego non dimittam.

Bde. Hæc certe non grauias? & tyrannis est manifesta!

Cho. O ciuitas, & Theorideorum inimicitia

Et si quis alius prestitit uestrum adulator.

Xan. Hercules, & stimulos habent. non uides o here?

Bde. Quibus perdiderum Philippum in iustitia illū gorgiæ

Cho. Et te rursus perdemus. sed omnis inuerte

Huc, & eleuans stimulum postea in ipsum ito,

Contractus, bene ordinatus, ira & robore impletus.

Vt bene sciat in futurum aluear quale irritauit.

Xan. Hoc quidem graue iam per Iouem si pugnabimus.

Valde ego ipsos uidens timeo stimulos.

ARISTOPHANIS

*Sed dimitte virum. si autem non: dico ego
Testudines beatas dicere te pelle.*

Phi. *Eia nunc o coniudices Vespæ acutę corde,
Hi quidem in podicem ipsorū aduolate irati.
Illi autem oculos circulo stimulate. alij digitos.*

Bde. *O Mida & Phryx adiuvate hic & masynthia,
Et capite hunc & non dimittite nulli.
Si autem non: vinculis magnis nihil prandebitis:
Quod ego multū audiens scio ramorum sonum.*

Cho. *Si autem non hunc dimittes unum quid tibi figetur*

Phi. *O Cecrops heros rex hæc ad pedes dracontide
Despicis sic me à viris barbaris captum:
Quos ego docui flere quater in pedicam.*

Cho. *Postea certe non multa insunt gravia senectuti mala
Scilicet: & nunc hoc antiquum herum
Ad vim capiunt: nihil horum diu recordantes.
Pellicear & tunicarū quas hic ipsis mercatus est,
Et galeas & pedes hyeme existente iuuabat:
Ad non frigere semper, sed his non inest
Neq; in oculis pudor antiquorū calciamentorum.*

Phi. *Non dimittes neq; nunc me o pessima bestiola?
Neq; recordans quando inueniens racemos furantem te
Adducens ad oliuam verberavi bene & viriliter
Ad te amabilem esse. tu autem ingratus es certe.
Sed dimitte me & tu & tu ante filium currere.*

Cho. *Sed horum quidem cito nobis dabitis bonam pœnam.
Neq; amplius in longā: vt videatis quale est virorū mos
Acutorum animo, & iustorum, & aspicientiū nasturtia.*

Bde. *Verbera verbera o Xanthia Vespas à domo.*

Xan. *Sed faciam hoc. sed & tu incende multo fumo.*

So. *Non ruetis ad cornos? non abitis? verbera ligno.*

- Xan.** Et tu apponens Æschinem incēde illum selartij,
Nunquid debebamus unquam uos expellere tempore?
- Cho.** Sed per Iouem non facilis sic ipsas fugassetis,
Si quidem fuissent cantuum philocleis edentes.
- Semi** Nunquid certe non ipsa manifesta
cho. Pauperibus tyrannis.
Quòd clam latuit inuadens me,
Si tu o pessime & superbe
Legibus nos impedis, quæ posuit ciuitas.
Neq; aliquam habens occasionem,
Neq; sermonem facetum
Ipse imperans solus?
- Bde.** Est ut sine pugna & acuta uoce
In sermones ueniamus inter nos & paces.
- Cho.** Tibi sermones o abominans populū & monarchiæ amator
Et coexistens brassidæ, & ferens
Fimbrias coronarum, & bar=
Bam intonsam nutriens?
- Bde.** Per Iouem certe mihi melius abesse omnino patre
Magis, quàm malis tot pugnare quotidie.
- Cho.** Neq; quidem neq; in apio alicubi est, neq; in ruta:
Hoc enim interponimus pedicis uerborum.
Sed nunc quidē nihil doles. sed quādo aduocatus
Hæc hæc te comra exhauriet & coniuratores uocabit.
- Bde.** Nunquid per deos uos discedetis mihi?
An putatum est mihi uerberari, & uerberare per dies?
- Cho.** Neq; unquam neq; quousq; aliquid mei reliquum est,
Qui nostrum in tyrannida missus es.
- Bde.** In omnia uobis tyrannis est & coniuratores:
Siue maiorem siue minorem rem aliquis accusat:
Cuius ego non audiui nomen neq; quinquaginta annos.

ARISTOPHANIS

Nunc autem multo falsamento est dignior:

Quare et iam nomen ipsius in foro uersatur.

Siquidem emit aliquis Orphos, Mēbradas aut nonuelit:

Statim dixit uendens prope Membradas.

Hic emere videtur homo in tyrannide.

Si autem porrum appetit Aphyis dulce quid,

Olerum uenditrix aspiiciens dicit alteri.

Dic mihi porrum petis? vtrum in tyrannide?

An putas Athenas tibi ferre dulcia?

Xan. Et me meretrix heri aduenientem meridie,

Quod equitare iussi irata mihi

Interrogauit si Hippy instituit tyrannidem.

Bde. Hæc enim his audire dulcia? et nunc ego

Patrem quod uolo his liberatum Miseris moribus

Viuerē vitam generosam sicut Morichus causam habeo

Hæc facere coniurator existens, et cogitans tyrannidem.

Phi. Per Iouem iuste. ego enim neque auium lac

Pro vita caperem qua me nunc priuas.

Neque gaudeo batis, neque anguillis. sed dulcius

Iudiciolum paruum comederem in olla coctum.

Bde. Per Iouem, consuetus es enim delectari his rebus.

Sed si filēs toleraueris et didiceris quæ ego dico;

Redocere te puto quod omnia hæc peccas.

Phi. Pecō iudicans. **BDE.** Derisus quidem igitur

Non audis à uiris quos tu quasi adoras.

Sed seruiens abditus es. **PHI.** Cessa seruitutem dicēs mihi

Qui impero omnibus. **BDE.** Non tu, sed ministras

Putans imperare: quoniam doce o pater

Quis honor est tibi fruēti græcia.

Phi. Valde, et his concedere uolo. **BDE.** Et quidem ego.

Sinite nunc omnes ipsum, et ensē mihi date.

Si enim uictus ero dicens tibi, cadam hoc ense.

Dic mihi quid si hoc dictu non permanseris?

Phi. Nunquā bibam puræ mercedē bonæ fortunæ.

Cho. Nunc autem hunc ex nostro
Gymnasio dicere quid oportet
Nouum ut appareas.

Bde. Ferto mihi huc cistam aliquis quāmcitissime.

Cho. At apparebis quicumq; existens
Si hæc hortatus fueris Non in iuuenem
Hunc dicere .vides enim q
Tibi magnum est certamen. Et de omnibus
(Vtinam quod non fiat) nunc Hic uult uincere.

Bde. Et quidē quēcūq; dices simpliciter, memorialia scribā ego
Quid enim dicite uos, si hic me sermone uincet?

VERSIO MEMBRORVM OCTO.

Cho. Non amplius semum multitudo Vtilis est; neq; parū.
Iniuria affecti enim in Vix omnibus
Ramos ferentes uocamur. Coniurationū cortices.

Sed o de omni uolens dominatione contradicere
Nostra nunc confidens, omnem linguam inquire.

Phi. Et quidem statim à carceribus de dominatione ostendam
Nostra, q nulla minor est dominatione,
Quid enim fortunatum uel et beatum magis nūc est iudice
Vel delicatius uel uehementius animal & hæc sene?
Quē primū quidē repentem è lecto obseruant in cācellis
Viri magni et quattuor ulnarū, & postea statim adueniēti
Inijcit mihi manum teneram publicorum furantem.
Precanturq; succumbentes vocem miserabiliter fundentes.
Miserere mei o pater. peto te si & ipse unquā furatus es,
Dominationem dominans, uel in exercitu socys emens.
Qui me neq; uiuētem uidebit nisi per primum refugium.

ARISTOPHANIS

Bde. Hoc deprecantibus sit memoriale mihi.

Phi. Postea ingrediens rogatus iram absterfus
Intus horum quæ dico omnium nihil feci.
Sed audio omnes uoces uerientium in refugium
Age, uideã. quid. n. non est audire adulationē hic iudici.
Hi quidem flent paupertatem ipsorum, & apponunt
Mala ad existentia quousq; æquauerit meis.
Illi autē dñt fabulas nobis, alij autē Æsopi aliquid ridiculū.
Alij autem sales dicunt, ut ego rideam, & iram deponam.
Et si non his persuademur, proles statim trahit
Fœminas & filios manu, ego autem audio.
Illę autem inclinatę simul balāt, et postea pater pro ipsis
Tanquā deum precatur me tremens iudicio dimitti.
Si quidem audes agni uoce: pueri uocis miserere.
Si autem ipsis porcellis gaudeo: filię uoce me persuaderi.
Et nos ipsi tunc ire paruum sinum remittimus.

Bde. Nunquid non magna hoc est dñatio & diuitiarū derisio?
Secūdo rursus hoc scribam diuitiarum derisionem.

Et hæc bona mihi memento quæ hēs dicēs gręcię dñationē

Phi. Puerorum igitur expertorum pudenda adest uidere.
Et si Oeargus intrauerit fugiēs, nō aufugit antequā nobis
Ex Niobe dixerit dictionem optimam narrans.
Et si tibicen causam uicerit: huius nobis munera
Impelle, iudicibus exitum cecinit abeuntibus.
Et si moriens pater alicui det relinquens filiam heredem
Flere nos longe caput dicentes testamento,
Et operculo ualde ornate signis existemes:
Dedimus hanc quicumq; nos precans persuasit.
Et hæc innoxij facimus. harum autē aliarq; nulla dominatio.

Bde. Hoc certe ornatum horum quæ dixisti laudo.

Huius autem testamentum iniuria afficis impediens.

- Phi.** Item autem concilium & populus quando iudicare magnam rem dubitat,
 Iudicatum est reos iudiciis tradere,
 Postea Euathlos & magnus hic Colaconymus imbelli
 Nō tradere nos dicunt, circa multitudinē autem pugnare:
 Et in populo sententiam nullus unquam uicit, nisi
 Dixit iudicia sinere primum unam iudicantes.
 Ipse autem Cleo destructor solos nos non comedit:
 Sed seruat per manum tenens & muscas abigit.
 Tu autem patri nihil horum tui ipsius unquam fecisti.
 Sed Theorus licet est uir Euphemio nihil minor,
 Spongiam tenens ex catino calceos nostrum abstergit.
 Considera autem à bonis qualibus claudis & impedis.
 Quā seruitutē existentē dixisti, et ministratiōē ostendere.
3de. Impleto dicens, omnino enim cessabis aliquñ, & ostenderis
 Podex lauacri excellens dominatione perhonestas.
Phi. Hoc suauissimum horū est omnium, cuius ego oblitus sum.
 Quā domū eo mercedē habēs. & postea intrātes simul oēs
 Salutant propter argentum. & primum quidem filia me
 Abluit & pedes ungit, & inclinans osculatur:
 Et inuocans simul lingua triobolum exhaurit.
 Et mulier me adulantem mixtam massam adportat:
 Et postea assidens apud me cogit. ede hoc,
 Comede hoc. his ego lætor. & non me timebis
 In te uidere & custodem quando prandium apponet.
 Maledicens & immurmurans aliam non mihi cito pinset.
 Hæc possedi propugnaculum apparatus telorum fugacē.
 Et si vinū mihi quidē fundas tu bibere a sinū hoc in porto
 Vino plenum: & postea fundor inclinans. hic autem hians
 Fetens tuum poculum ualde & militariter impedit.
 An non magnam dominationem dominor,

ARISTOPHANIS

Et Ioue nihil minor: Qui audio hæc quæ Iupiter?
 Si igit nos tumultuabimur Ois aliquis dicat aduenientiu
 Quale tonat forꝝ iudiciale. O Iupiter rex, & si fulgurabo
 Sibilant & oscitant me Diuites & ualde honesti.
 Et tu autem times me maxime ipse.
 Per Cererẽ times. ego Autem perij si te timeo.

VERSIO.

Cho. Nunquã sic pure Nullum audiuius, ne-
 Que scienter dicentem.
Phi. Non. sed calumnias putabat sic facile uindemiare.
 Bene enim nouit qꝫ ego sic fortissimus sum.

VERSIO.

Valde aut oia pcurrit. Et nihil præteriuit. quare ego
 Augebar audiens Et in beatorum iudicare
 Ipse uisus sum iudicare Lætatus dicente.

CONSTITVTIO.

Phi. Quare hic iam oscitat, & est non ipso,
 Certe quidem ego te hodie videre coria faciam.

VERSIO

Oportet aut te uarias plicare In refugium manus.
 Hanc. n. meã iram miti- Gare difficile nõ ad me dicenti.
 Ad hæc molã bonam hora quærere tibi & nuper incisam
 Si non aliquid dices, quæ potens meum furorem detinere.
Bde. Difficile quidẽ & grauis sniæ & maioris qꝫ in tragædis,
 Sanare morbum antiquum in ciuitate innatum.
 At o pater noster Saturne. **Phi.** Cessã & ne patriã.
 Si non enim quomodo seruió ego hoc cito me docueris,
 Nõ est quõ non morieris: & si oportet uisceribus me absti
Bde. Audi nũc o patercule remittẽs parũ frontem. (nere.
 Et primum quidem cõputa uilibus nõ calculis, sed à manu
 Tributum nobis à ciuitatibus collectim accedens.

Et ducam huius expensas separatim, & multa centenaria.
 Magistratus, metalla, iudicialia, portus, mercedes, & lecto-
 Horum pfectio talenta prope bis mille fiunt nobis. (ria.
 Ab his nunc mercedem deponere iudicibus anni
 Sex milibus, (& nondum plures in ciuitate inhabitatis)
 Fiunt nobis centum iam & quinquaginta talenta.

Phi. Neq; decima prouenientium nobis igitur facta est merces.

Bde. Per Iouem non. & quo uertuntur autem postea res aliæ?

Phi. In hos quos non trado Atheniensium tumultum.

Sed pugnabo circa multitudinē semper. **BDE.** Tu. n. o pa-
 Dominari vis tibi ipsi his uerbis deceptus: (ter ipsos

Et postea hi quidē dono accipiunt in quinquaginta talēta
 A ciuitatibus minantes talia & perterrentes.

Date tributum, uel tonans ciuitatem uestrum peruertam.
 Tu autem dominationem amas tuam uilia comedens.

Hi autem auxiliares postquam senserunt hunc quidem
 tumultum alium

Ex lance comedentem & deuorantem nihil.

Te quidem putant conni calculum. his autem donant

Vasa, vinum, dapes, caseum, mel, sesama, puluina,ria,

Phialas, chlanidas, coronas, monilia, opacula, pluthygiā.

Tu autem quibus dominaris, multa quidem in terra, mul-
 ta autem in mari uerberans

Nullus neq; alij caput coctis dat.

Phi. Per Iouem. sed ab Eucheride et ipse tria capitula trāsmisi.
 Sed ipsa mihi seruitutem non ostendens tristificas.

Bde. Non magna seruitus est hos quidem oēs in dominationibus
 Ipsosq; esse & adulatores horum mercedem ferentes.

Tibi autē si quis dat tres obolos amare quos ipse impellens,

Et pedes pugnans, & obsidens possedisti multa laborans.

Et ad hæc iussus uadis (quod maxime me angit)

ARISTOPHANIS

Qñ ingrediens adolescentulus tibi cinædus Cherei filius
Hac transiens permotus corpore & delicatus
Venire dicit mane & in hora iudicatur. q̄ quicūq; nostrū
Posterior uenerit signo triobolum non portabit.
Ipse aut portas aduocatiū drachmā. & si posterior uenerit
Et cōmunicans dñantium alter; aliquē horum cum seipso.
Siquis aliquid dat fugientiū componentes rē duo existētes
Festinarunt; & postea tanquā ferram hic quidem trahit, il
le autem reddidit.

Tu aut aspicias gubernatorem. illud autem factum te latuit.

Phi. Hęc mihi faciūt. hei mihi quid dicis? ualde mei cor turbas,
Et mentē mei cōciliās magis, & non scio quā rē mihi facis.

Bde. Consydera igitur q̄ licito existente ditescere, & omnibus
A semper populum dēcapientibus non scio ubi uolutus es.
Quicūq; in ciuitatibus dñans plurimis amari usq; sardos
Non frueris prāter hoc quod fers parum. & lana tibi
Instillant secundū paruū semp uiuere gratia tanq̄ farinam.
Volunt enim te pauperem esse, & horum gratia pereas,
Vt cognoscas gubernatorem. & postea quando hic sibilat
In inimicum aliquem mouens rustice ipsis saltas.
Si enim uoluissent victum prēbere populo, facile fuisset.
Sunt ciuitates mille quæ nunc tributum nobis adducunt:
Harum uiginti uiros pascere siquis ordinasset singulæ.
Duo milia ciuium uiuerent in omnibus leporibus.
Et coronis uarijs & lacte & lactecocto.

Digna terra capientes & illo in Marathone tropheo.
Nunc aut tanq̄ oliuas colligētes itis simul cū mercedē hñte.

Phi. Hei mihi cur tanquā torpedo mei in manu defunditur:
Et ensē non possum detinere: sed iam languidus sum.

Bde. Sed quando quidem timent ipsi, Euboeam dant
Vobis, & frumentū promittunt in quinquaginta sestertia
Prēbere

Præbere. dederunt autem nunquam tibi præter paulo ante quinque sestertia.

Et hæc uix Xenias fugiens,

Accepisti secundum semodum ordeorum:

Quorum gratia ego te claudebam semper

Pascere volens, & non hos Oscitare deridentes.

Et nunc aperte uolo præbere Quodcumque uis tibi

Præter gubernatoris lac bibere.

¶ Versio versuum undecim.

Cho. Certe sapiens fuit qui dixit. antequam amborum uerbum audias,
Non iudicabis. tu enim igitur nunc mihi vincere multo uis
Quare iam iram remittens baculos depono. (Sus es.

Sed o ætatis nobis eiusdem socie

Persuadere persuadere uerbis, neque demens sis,

Neque austerius valde, durusque vir.

Vtinam debuisset mihi curator, uel affinis

Esse aliquis qui iam talia admoneret.

Tibi autem nunc aliquis deorum præsens manifestus

Auxiliatur res:

Et manifestus benefaciens. tu autem iterum præsens cape.

Phi. Et quidem nutriam ipsum præbens

Quæcumque seni utilia. granum

Lingere, chlænam mollem, pelliceam;

Meretricem quæ veretrum fricat & ile.

Sed quod tacet & nihil grunnit:

Hoc non potest me adesse.

Cho. Admonuit seipsum in res

Quibus quondam furebat. nouit enim nuper quod

Putatque illa omnia peccata

Quæ te iubente non persuadebatur.

Nunc igitur forte tuis sermonibus persuadet.

Aristoph.

R

Et sapit quidem migrans in reliquum morem
Persuasus tibi. PHI. Hei mihi. BDE. Hic quid mihi cla-

Phi. Non mihi horum nihil promitte. (mas 5)

Illam amo. illuc uado

Vbi prece dicit. quis non lato suffragio surgat

Et accedat ad cados

Suffragantium ultimus.

Festina o anima. ubi mei anima?

Adsis o umbrosa. per Herculem.

Non nunc amplius ego in iudiciis

Furantem Cleonem capiam.

Bde. Age, o pater per Deos mihi persuadere.

Phi. Quid persuadebor? BDE. Dic quod uis preter unum.

Phi. Quod age scio. BDE. Hoc non iudicare. PHI. Hoc aut
Infernus discernet prius quam ego persuadebor.

Bde. Tu autem igitur postquam hoc gauisus es faciens,
Illud quidem non amplius uade. sed hic
Hic manens iudica famulis.

Phi. De quo? quid nugaris? BDE. Hec quae illic sum.
Quod ianuam aperuit famula clam.
Huius poenam iudica unam solam.

Omnino autem et illic hec faciebas frequenter,

Et haec quidem nunc rationabiliter si exeat

Sol in diluculo, diluculabis ad solem.

Si autem ningat, ad ignem sedens

Hyemante iudicabis. et si surgis meridianus,

Nullus te excludet legis seruator cancello.

Phi. Hoc mihi placet. BDE. Ad autem haec. si iustitiam
Dicat longam aliquis: non esuriens expectabis
Mordens te ipsum, et respondentem.

Phi. Quomodo igitur discernere bene poterō,

Sicut prius res adhuc mandens.

Bde. Multo melius. & dicitur enim hoc.
Quòd iudices mentientibus testibus
Vix rem cognouerunt remandentes.

Phi. Re me persuades. sed illa nondum dicis.
Mercedem unde capiam. **BDE.** A me. **PHI.** Bene.
Turpissime enim mihi fecit Lysistratus
Conuiciator. drachmam mecum pauloante capiens :
Veniens diuidebat mihi in piscibus ,
Et postea imposuit tres squammas mihi Cephalorum,
Et ego inclinaui , obolos enim putabam capere.
Et postea uersus odorans expui.
Et postea traxi ipsum. **BDE.** Hic aut quid ad hæc dixit?
Galli me dixit uentrem habere. (**PHI.** Quid?
Cito igitur coques argentum. erat autem hic dicens.

Bde. Vides quantum certe hoc lucraberis?

Phi. Non ualde quid paruum. sed quod uis fac.

Bde. Expecta nunc. ego autem hæc ueniam ferens.

Phi. Vide rem. verba quomodo perficiuntur.
Audiuisti enim q Athenienses aliquando
Iudicassent in domibus iustitias,
Et in uestibulis edificasset omnis uir
Ipsi iudiciolum paruum ualde,
Tanquam hecatæum ubiq; ante ianuas.

Bde. Ecce. quid amplius dices? quòd omnia ego fero,
Quæ dicebam, & adhuc multo plura.
Matula quidem si micturies, hæc
Apud te pendebit prope in clauo.

Phi. Sapiens hoc & seni utile.
Inuenisti aperte pharmacum Stranguriæ

Bde. Et ignis hic. & adest lenti,

ARISTOPHANIS

Sorbere si indigebis quid. PHI. Hoc iterum aptum.
 Et si enim febricito, mercedem capiam
 Huius. manens enim lentem sorbebo.

At quid auem in me exportate?

Bde. Ut si dormias respondente aliquo
 Canens de super excitet te hic.

Phi. Vnū adhuc cupio. hæc aut alia placent mihi. BDE. quid?

Phi. Theroum si quomodo efferes lyci:

Bde. Adest hoc & ipse rex hic.

Phi. O domine heros valde difficile es visu,
 Qualis nobis apparet Cleonymus.

Fa. Non igitur habet neq; ipse heros existens arma.

Bde. Si cito sederes tu, cito iudicium
 Vocarem. PHI. Voca nunc, q; sedeo ego diu.

Bde. Age, nunc quam ipsi primum induco causam?
 Quid quis malum fecit horum in domo?
 Thrassa adurens paulo ante ollam.

Phi. Abstine hic: q; paruo me perdidisti.
 Sine cancello iudicium uis uocare,
 Qui primus nobis sacrorum apparuit?

Bde. Per Iouem non adest. sed ego currens
 Ipse portabo hunc statim ab intus.
 Quæ unquam res? quàm graue amor loca?

Fa. Iace ad coruos. talem nutrire canem.

Bde. Quid est uere? FA. Non enim labes nuper
 Canis adueniens in furnum rapiens
 Rotam casei sicelam deuorauit?

Bde. Hanc igitur primum iniuriam patri
 Inducendum mihi. tu autem accusa præsens.

Fa. Per Iouem non ego. sed alius dicit canis
 Accusare: si quis introducat scripturam.

Bde. Age, nunc duc ipsos huc. **FA.** Hęc oportet facere.

Phi. Quid hoc est? **FA.** Chatrocomeum domus.

Phi. Postea sacrileges fers. **FA.** Non sed ut
A vesta incipiens conteram aliquem.

Phi. Sed induc festinans, q̄ ego punire uideo.

Bde. Age, nunc porto tabulas & scripturas.

Phi. Hei mihi demoraberis, & perdes terens diem,
Ego autem arare indicebam locum.

Ece uoca nunc. **BDE.** Hęc iam. **PHI.** Quis hic

Primus est? **BDE.** In cornos, q̄ doleo

Quòd oblitus sum urnas efferre.

Phi. Hic tu quò curris? **BDE.** In urnas. **PHI.** Non.

Ego enim habebam has urnas.

Bde. Optime igitur. omnia enim adsum nobis,

Quibus indigemus præter iam Clepsydram.

Phi. Hęc autem iam quæ est? non Clepsydra?

Bene exhibes ipsa, & urbane.

Sed quàm velocissime ignem aliquis efferat;

Et myrtos & thus ab intus,

Vt supplicemus primum deis.

Cho. Et quidē nos in sacrificijs & supplicationibus

Famam bonam dicemus uobis

Quòd genere se ex bello.

Et contentione conuenistis.

Bde. Laus quidem primum nunc concedatur.

O Phæbe Apollo Pythie in bonis fortuna

Res quam excogitat

Ante hic ianuas, omnibus nobis congruat;

Tanquam cessantibus erroribus sagittator Pęan.

Bde. O domine rex vicine vialis mei vestibuli ante ianuas

Suscipe sacrificium nouum o rex quod patri facimus

Cessaq; ipsius hunc ualde durum & asperum morem;
 Pro musto mellis parum animule admiscens.
 Iam autem esse hominibus mitem ipsum,
 Fugientesq; miserari magis scribentibus.
 Et illachrymari precantibus
 Et cessante difficultate Ab ira,
 Vrticam auferre.

¶ Versio membrorū sex.

Cho. Comprecamur tibi & incantamus in nouis principijs
 Gratia predictorum.
 Beneuoli enim sumus, ex quo
 Populum sensimus te
 Amantem, ut nullus uir
 Horum nunc te iuniorum.

Bde. Siquis ianuīs iudex, intret.
 Quod quando dicent, non recipiemus.

Phi. Quis igitur fugiens hic? quantum capietur?

Fa. Audite iam scripturam quam scripsit.
 Canis accusator labetem exoneam
 Caseum destruere q̄ solus deuorauit
 Sicelicum. punitio collare ficulnum.

Phi. Mors quidem igitur canna si semel capiam.

Bde. Et quidem fugiens hic labes adest.

Phi. Scelerstus hic, quomodo autem & furaciter uidet:
 Quale verrens decipere me putat.
 Vbi autem non impellens accusator canis?

Ca. Au, au. BDE. Adest alter hic iuerum labes.
 Bonus latrare & lingere ollas,

Pre. Tace, sede, tu autem ascendens accusa.

Phi. Age, nunc simul hanc effundens & ego sorbebo.

Ser. Hanc quidem scripturam audiuiſtis quam scripſi.

Viri iudices hunc, grauissima enim
Operum facit & me & rhyppapæ.
Currrens enim in angulum caseum multum
Deurauit, & repletus est in tenebra.

Phi. Per Iouem, sed manifestus est mihi.
Casei pessimum pauloante euomuit
Odiosus hic; & non participem fecit petentem me.
Certe quis vobis benefacere poterit,
Si non quid & mihi aliquis proponat cani.

Ser. Nihil participauit neq; communis mihi.

Phi. Calidus enim vir nihil minus lente.

Bde. Per Deos non prænéglice o pater,
Antequam audias ambos. PHI. Sed o bone
Res manifesta est. ipsa enim clamat.

The. Non nunc dimittite ipsum tanq̃ existentem iterum multo
Canum omnium virum solum voracissimum,
Qui circum nauigans mortarium circum
Ex ciuitatibus spurcum comedit.

Phi. Mihi autem non est neq; lagenam fingere.

Pre. Ad hæc. hunc punite. (non enim unquam
Nutrire potest vna lancea fures duos)
Vt non clamauerim vane vacue ego.
Si autem non, post hac non clamabo.

Phi. Heu, heu quot arguit prauitates
Furabilis res viri; non & tibi videtur
O galle. per Iouem annuit.
Thesmothete vbi est hic. matulam mihi det.

The. Ipse deprehende. testes enim inuoco,
Labeti testes adesse, catinum,
Cochleare, casiteram, craticulam, ollam,
Et alia vasa adusta.

Hunc autem puto ego cadere hodie.

Bde. Non tu quiesces molestus existens & difficilis,
Et hæc fugientibus, sed mordicus habens.

Phi. Ascende, responde, quid tacuisti dic?

Bde. Sed non posse hic videtur quid dicat.

Phi. Non. sed illud mibi uidetur pati
Quod aliquando fugiens passus est & Thucydides.
Percussus repente factus est maxillas.

Bde. Prebe ex pedibus. ego enim respondebo.
Difficile enim o viri est criminatos
Super respondere cane. dicam autem tamen.
Bonus enim est, & expellit lupos.

Phi. Fur quidem igitur hic & coniurator.

Bde. Per Iouem. sed optimus est horum nunc canum,
Potens multis ouibus instare.

Phi. Quæ igitur utilitas? caseum si comedit.

Bde. Quod tui propugnat & seruat ianuam.
Et alia optimus est. si autem surripuit,
Ignosce. citharizare enim non scit.
Ego autem uellem neque literas
Ut non malefaciens inscribam nobis sermonem.

The. Audi o felix mei testes.

Ascende casitera: & dic ualde.

Tu enim gubernatrix fuisti. responde sapienter:
Si non diuisti militibus quæ cepisti.

Bde. Dicit diuidere. **Phi.** Per Iouem. sed mentitur.

Bde. O felix miserere miseris.

Hic enim labes & colla comedit,
Et spinas, & nunquam in eodem manet.

Hic autem alter qualis est custos solum.

Illic manens enim quæ intro quis fert.

Horum repetit partem. si autem non, mordet.

Phi. Papæ. quid malum unquā est quo mollior
Malum quid circuit me, & reper suadeor.

Bde. Age precor te miseramini ipsum o pater.
Et non corrumpite, ubi pueruli
Ascendite o prauī, & latrantes
Petite & precamini & lachrymate.

Phi. Descende, descende, descende. BDE. Descendam.
Certe descende hoc multos iam ualde
Decepit, & tamen descendam.

Phi. Ad cornuos, q̄ non bonum est sorbere,
Ego enim defleui nunc sententiam meam.
Nūq̄ unquā. sed leme plenus.

Bde. Non aufugit igitur? PHI. Difficile scire.

Bde. Age o patercule in meliora uertere.
Hunc capiens calculum in ultimum
Claudens adueni, & absolue o pater.

Phi. Non certe, cithariizare enim non scio.

Bde. Age nunc te hunc cūssimum circumago.

Phi. Hoc est prius. BDE. Hoc. PHI. Hic hic.

Bde. Deceptus est & absoluit non uolens.

Phi. Age in terrā ponam, quomodo enim certauimus?

Bde. Ostendere videtur. effugisti o labes.

Pater pater quid passus es? PHI. Hei mihi ubi est aqua?

Bde. Eleua, eleua te ipsum. PHI. Dic illud mihi

Certe aufugit? BDE. Per Iouem. PHI. Nihil sum igitur.

Bde. Ne cures o felix, sed surge.

Phi. Quomodo igitur mihi ipsi hoc ego cognoscam.
Fugientem absoluens virum, quid unquā patiar?
Sed o multum honorati Dei ignoscite mihi:
Inuitus enim hæc feci: & non meo more.

Bde. Et mihi conquerere. ego enim te o pater

Nutriam bene: ducens mecum ubiq;

Ad cenam in conuiuium, ad spectaculum.

Quare dulciter degere te reliquum tempus.

Et non deridebit te decipiens Hyperbolus.

Sed introeamus. PHL. Hæc nunc, siquidem uidetur.

PARTICVLA MEMBRORVM.

Cho. Sed ite gaudētes quò uultis, u= Os autem cito o mili-

Aria, innumerabiles. nunc Quidē futura bñdicere

Ne cadāt inaniter humūca. Hoc. n. ipitor; spectatoz;

Est pati: & non proprium uestrum.

Ⓢ Transgressio uersuum triginta sex, & mēbroꝝ nouem.
Nunc rursus populi adhibite mente, siquidem purum
quid amatis.

Reprehendere autem spectatores poeta nunc concupiscit:

Iniuria affici enim dicit: prior multa ipsis benefaciens.

Hæc quidem aperte, sed auxilians clam alijs poetis

Imitans Euryclis uaticinium & sententiam.

In alienos uentres immittens comœdias multas fundi.

Post hoc autem & manifeste iam periclitans de seipso

Non alienarum, sed propriarum musarum ora moderans.

Eleuatus autē magnus & honoratus, & nullus unq; in uobis

Non perficere dicit eleuatus neq; extollere scientiam.

Neq; palestras circūlasciuires circuiens, neq; siquis amator

Reprehēdi puerilia sui ipsius odio hñs festinabat ad ipsū.

Nulli unquā dicit persuaderi sn̄iam aliquā hñs decentē,

Vt musas quibus utitur non lenones ostenderet.

Neq; qñ primum incepit docere hominibus dicit iponere.

Sed Herculis iram quandam habens maximis conari

Audaēter constans statim à principio ipsi carcharodonti.

Nō grauissimi quidē ab oculis meretricis radij splēdebāt

Centū autem circum capita adulatorum lugētū lingebāt
Circum caput, uocem autem habebat charadræ pernitentem
parientis,

Phocæ autem adorem, Lamie autem testiculos illotos, po-
dicem autem Cameli.

Tale uidens monstrum non dicit timens dona recipere:

Sed super nobis adhuc & nunc bellat, dicitq; cum ipso

Frigoribus conari præteritis & febribus.

Qui patres suffocabam nocte, & auos strangulabam;

Declinatiq; in lectis in ociosis nostrum

Cōiurationes & aduocationes & testimonia conglutinabāt

Ad resaltare timentes multos in Polemarchum.

Talē inueniētes expulsatorē malorū, ciuitatis huius purga

Anno p̄tō tradidistis nouis seminantē ipsū sn̄is: (torē.

Quas sub non cognoscere pure uos fecistis imponentes.

Tamen sacrificans multa in multis iurat Dionysium

Nunquā meliora uerba his comica nullum audiuisse.

Hoc quidem igitur est uobis turpe non scientibus statim.

Hic autem poeta nihil peior à sapientibus putatus est:

Siquidem expellens inimicos sententiam contriuit.

Sed reliquum poetarum

O felices quærentes

Cōe qđ dicere et excogitare

Amata magis & curate.

Et consilia saluate ipsorū.

Inijcite autem in arcas

Cū malis, & si hæc faci-

Tis uobis per annos

Olebit dexteritate.

¶ Cantus & uersio membrorum undecim.

Cho. O diu quondam existentes nos fortes quidem in tripudys:

Fortes autem in pugnīs.

Et secundum ipsum iam hoc solum uiri bellicosissimi

Ante quondam erant ante hæc. nunc

Autem abierunt, Cygnoq; albiores iam.

ARISTOPHANIS

Hi autem florent crines. Sed ex reliquijs
Oportet horum fortitudinem iuuenilem habere. ego
Meam puto senectutem esse meliorem quam mul-
Torum cocinnos iuuenū Et figuram et latū podicē.

ADVERBIVM VERSVVM VICINTI

Cho. Siquis uestrum o spectatores meam uidens naturam,
Postea admirari me uidens medium strictum, uel quis
Nostrum est opinio huius insertionis,
Facile ego docebo & si inelegans fuerit prius.
Sumus nos quibus hic latus podex
Attici, soli iuste generosi indigenæ
Virilissimum genus, & plurima hanc ciuitatem
Iuuantem in pugnis quando venit barbarus
Fumo incendēs omnem ciuitatem & comburens.
Ex capere nobis promptus ad uim fauos.
Statim autem currentes lancea cum scuto
Pugnabamus ipsis animum acetosum bibentes.
Omnis vir apud uirum sub ira labrum comedens.
Sub autem sagittationibus non erat videre cælum.
Sed tamen expulimus cum Deis ad vesperam.
Noctua enim nostrum ante pugnare exercitū peruolauit.
Postea autem sequimur veberantes in bracas.
Hi autem fugerunt maxillas & super cilia stimulatī
Ad à barbaris ubiq; & nunc adhuc
Mihī attica vocari vesse virilius.

Incantatio & inuersio membrorum vndecim.

Cho. An grauis eram tum ad oīa nō timere, Et peruertebam
Inimicos nauigans illuc triremibus.
Non enim erat nobis vt
Dictionem benedicere uellemus tunc, neq;
Calumniari aliquem Cura. sed qui remix

Esset optimus. igitur multas ciuitates
Medorum capientes causatissimi ferre
Et tributum huc sumus quod
Furantur iuniores.

¶ Contraaduerbium versuum viginti.
Vbi considerantes nos in omnia, inuenietis
Mores & uitam vespis simillimos.
Primum quidem igitur neq; nobis animal irritatū
Magis acutum animo est, neq; difficilius.
Postea alia similia omnia uespis excogitamus.
Colligentes enim multitudines tanquā fauos.
Hi quidem nostrum ubi princeps. illi autē apud undecim.
Alij autem in theatro iudicant, alij autem ad muros
Congregati dense annuentes in terram uix
Sicut vermes in foraminibus moti.
Inq; aliam uitam sumus præbentissimi.
Omnem enim stimulamur uirum, & præbemus victum.
Sed enim uespæ nobis sum sedemes,
Non habentes stimulum: qui manentes nostrum tributū
Generationem comedunt non laborantes.
Hoc autem est dolorosissimū uestrū si quis nō miles existens
Efferat mercedem nostrum hac ciuitate super,
Neq; remum, neq; nemus, neq; callum capiens.
Sed mihi uidetur in posterum ciuium totaliter
Qui non habet stimulum non ferre triobolum.

Phi. Non unquā uiuens hunc expoliabo,
Quoniam solus me saluauit bellantem:
Quando Boreas ille magnus fecit exercitum.

Bde. Bonum uideris nullum concupiscere pati

Phi. Per Iouem non enim nullomodo mihi utile
Etenim prius in prunis repletus

ARISTOPHANIS

Dedi debens lauatori triobolum.

Bde. Sed igitur tentatum sit: quoniam semel
Mihi te ipsum tradidisti benefacere.

Phi. Quid igitur iubes facere me. **BDE.** Hūc tribona dimitte.
Hanc autem chlænam recipe tribonice.

Phi. Postea filium oportet generare & nutrire:
Quòd hic me nunc suffocare uult?

Bde. Tene, recipe hanc capiens, & non loquere.

Phi. Hoc malum quid est per omnes deos.

Bde. Hi quidem uocant per sida, illi autem caunacē.

Phi. Ego autem pelliceam putabam Thymætida.

Bde. Et non admiratio, in sardos enim non iuisti.
Cognosceres enim, nunc autem non cognoscis. **PHI.** Ego?
Per Iouem non igitur nunc. sed uidetur mihi
Similis esse maxime Morichi Sagmati.

Bde. Non, sed in ecbatanis hæc texuntur.

Phi. In ecbatanis fit tramæ lana?

Bde. Vnde o bone. sed hoc barbaris
Texitur multis expensis hæc
Lanarum talentorum deuorauit facile.

Phi. Igitur lanæ peritiem certe oportebat hanc uocare
Iustius quàm caunacem. **Bde.** Tene o bone.
Et sta indutus. **PHI.** Hei mihi miser.
Valde calidum sordida quid me in eructat.

Bde. Non recipis. **PHI.** Per Iouem non ego. sed o bone
Siquidem necessitas: furnum me indue,

Bde. Age sed ego te induam: tu autem igitur ueni.

Phi. Depone tamen & forcipem. **BDE.** Cur? quid iam?

Phi. Ut excipias me ante disrumpi.

Bde. Age nunc exue maledicta calciamenta.

Hæc festinans induit lacōnica.

Phi. Ego enim tolerabo indui unquam
Inimicis à uiris hostilia calciamenta ?

Bde. Impone, quando? o amice descende viriliter
In Lacōnicum festinans. PHI. Iniustitia afficis me,
In hostilitatem impellens pedem.

Bde. Fer & alterum. PHI. Nullomodo hunc. quoniam
Valde odio habens lacōnes ipsius est unus digitorum.

Bde. Non sunt præter hæc alia. PHI. Infelix ego,
Qui in senectute tumorem nullum capiam.

Bde. Festina aliquando indutus; postea cum diuitijs
Sic procedens delicatum quid diasalacōniza.

Phi. Ecce uide figuram, & considera me cui
Maxime similis sum ambulatione diuitum.

Bde. Cui? Dothieni alio circuminduto.

Phi. Et quidem sum promptus mouere podicem.

Bde. Age, nunc constitue sermones castos dicere:
Viris præsentibus multum discantibus & prudentibus.

Phi. Ego. BDE. Quid igitur dices? PHI. Multos ualde :
Primum quidem quomodo Lamia capta pepedit.
Postea autem quomodo Cardopion matrem.

Bde. Non mihi fabulas, sed humanorum
Quales dicimus maxime in domo.

Phi. Ego scio igitur horum ualde in domo
Illū quomodo sic aliquando fuit mus & mustella.

Bde. O rudis & inerudite Theogenes dixit
Coprologo, & hæc iniuria affectus
Mures mustellas uis dicere in uiris.

Phi. Quales? quos autem oportet dicere? BDE. Eximios
Quomodo cum videbas Androcle & Clisibene.

- Phi.** Ego autem uidi unquam nullomodo
Præter in parum, & hæc duos obolos ferens.
- Bde.** Sed igitur dicere oportet te quomodo pugnavit statim
Ephudion fortiter Ascondæ bene,
Iam senex existens, & canus: habens autem
Latus grauiſſimum, & manus aliaq; &
Thoracem optimum. **Phi.** Cessa cessa nihil dicis.
Quomodo autem pugnaſſet fortiter thoracem habens?
- Bde.** Sic narrare putant ſapientes.
Sed alterum dic mihi apud viros amicos
Bibens tui ipſius quale dicere putas
In iuuentute opus uiriliſſimum?
- Phi.** Illud illud uiriliſſimum meorum
Quando Ergaſionis palos furabar.
- Bde.** Perdis me, quos palos? ſed quomodo uel caprum
Expuliſti unquam uel leporem uel lampada pugnandi
Cucurriſti inueniens quod iuueniſſimum.
- Phi.** Ego ſcio igitur hoc iuueniſſimum,
Quando curſorem phaylum exiſtens ualde iuuenis adhuc
Cepi, impellens conuicij calculis duobus.
- Bde.** Cessa. ſed huc declinatus addiſce
Compotator eſſe & coitor.
- Phi.** Quomodo igitur declino dic feſtinās. **BDE.** Benefigurate.
- Phi.** Sic iubes declinari? **BDE.** Minime.
- Phi.** Quomodo autem? **BDE.** Genua extende & nude
Humidum unge te ipſum in lectis:
Poſtea lauda aliquam ollarum.
Teſtum aſpice, ſonitum aulæ admirare,
Aquam in manu, menſas inferre.
Cœnamus, abluti ſumus iam ſacrificamus.
Per deos in ſomnium comedimus.

Bde. Tibicina insuflauit. hi autem compotatores
Sunt, Theorus, Æschines, Phanus, Cleon.
Amicus quidam alter ad caput Acæsterus.
His coexistens cantus quomodo suscipies bene?

Phi. Verum, q nullus diacriorum suscipiet.

Bde. Ego assimilabor. & iam enim sum ego Cleon.
Canto autem primus harmonij. suscipies autem tu.
Nullus unquam uir fuit Athenensis.

Phi. Non sic malus fur.

Bde. Hoc facies multum clamans?
Dicit enim perdere te & corrumpere:
Et hac terra expellere. **PHI.** Ego autem
Si minatur per Iouem alteram cantabo.

¶ Versio mēbroꝝ quatuordecim:

Cho. O homo hic furiatus magna potentia,
Peruerter adhuc ciuitatem. hæc autem tenetur robore.
Quid autem quando Theorus ante pedes iacens
Canit Cleonis capiens dextera
Admeti sermonem, o amice discens bono ama,
Quem huic dices cantum? **PHI.** Verecundus ego.
Non est decipere.
Neq; ambobus fieri amicum.

Bde. Post hunc Æschines ille Selli suscipiet
Vir sapiens & musicus: & postea cantabit
Res & vim
Clitagoꝝq; & mi
Hi cum Thessalis.

Phi. Multa autem deportasti tuq; & ego.

Bde. Hoc quidem decenter tu scis.
Vt autem in cœnam in Philoctemonis eamus.
Puer puer cœnam Chryse præpara nobis
Aristoph.

Vt & inebriemur per tempus. PHI. Nullo modo
Malum bibere. ab enim vino fit
Et ianuas quater, & uerberare, & iacere:
Et postea reddere argentum ex crapula.

Bde. Non si cum iuisti uiris bonisq; & honestis.
Vel enim admonuerunt passum
Vel sermonem dixisti ipse vrbanum aliquem
Aesopicum ridiculum uel Sybariticum,
Quæ didicisti in conuiuio, & postea in risum
Rem vertisti: quare dimittens te abis.

Phi. Discendum igitur est multos sermonum,
Siquidem reddam nihil siquid facio malum.
Age, nunc eamus. nihil nos teneat.

¶ **Adcantus membrorum nouem.**

Sæpe autem apparui mihi ipsi prudens esse:
Et rudis neq; unquam.
Sed Amymas ille Selli ille ex his uinculi,
Hic quem ego aliquando uidi pro pomo & malo punico
Cænante cum Leogoro,
Esurit enim quàm Antiphon,
Sed legationem agens enim in Pharsalum iuit. postea illic
Solutus solis pauperibus cum erat illis Thessalorum.
Ipse pauper existens minor nullo.

¶ **Versio versuum nouem.**

O beate Automenis valde te dicimus beatum:
Filios genuisti q; manu artificiosissimos.
Primum quidem omnibus amicis uirumq; sapientissimū,
Cithara cantantissimum, quem gratia secuta est.
Hunc autem simulatorem alteri difficilem ualde sapiētē.
Postea Ariphradē multo quid sapientissimum:
Quem quondam iurauit discitem a nullo:

Sed à sapienti natura spontaneum edidisse
Linguam formare in scorta ingredientem semper.

¶ Inuersio membrorū nouem.

Sunt quidem qui me dicebant q̄ feci pacem,
Quando Cleon me turbauit incumbens,
Et me pessimis uellicauit. et postea quādo verberatus sum
Hi extra ridebant valde clamantem spectatores,
Nihil igitur mei cura, quantum autem solum scire
Cauillulum si unquam aliquod præssus eijcio.
Hec despiciens sub aliquid paruum adulatus sum,
Postea nunc de cepit palus uineam.

Ser. Heu anguillæ beatæ corio,
Et ter beatę illo in lateribus meis:
Valde bene tectę estis & scienter
Tegula dorsum ad latera tegere.
Ego autem perij stimulatus baculo.

Cho. Quid est o serue. puerum enim & si sit senex
Vocare iustum quicumq̄ percussiones accipit.

Ser. Non enim senex nocentissimum fuit malum
Et coexistentium multo inebriatissimus?
Et certe aderat Ippylus, Antiphon, Lycon,
Lysistratus, Thuphrastus, Phrynicus.
Horum omnium erat iniuriosissimus longe.
Statim enim postquam impletus fuit multorum & bonorū,
Mutatus est, saltabat, pedebat, deridebat;
Tanquam ordeorum asellum conuiuantem.
Et uerberabat iam me iuueniliter puer puer uocans.
Postea ipsum postquam uidit assimilauit Lysistratus.
Similis es o senex nouis diuitijs. feci
Iudiciq̄ in stabula palarum aufugienti.
Hic autem reclamans reassimilauit ipsum Parnopi.

ARISTOPHANIS

Stheneloq; uascula tondenti.

Hi autem applauserunt præter Thuphrastum solum.

Hic autem deridebat ualde iam prudens.

Senex autem Thuphrastum interrogauit, dic mihi

In quo superbis? & superbus esse simulas,

Reprehendens circa bene faciente semper.

Talia circa iniuria afficiebat ipsos in parte

Cauillans rustice, & adhuc sermones dicens

Indoctissime nihil similes rei.

Postea postquam iam inebriatus est, domum uenit

Verberans omnes siquis ipsi obuiaisset.

Hic autem iam errans aduenit.

Sed longe ab eo ante percussiones capere.

Eleua, adhibe, Lugebit aliquis horum à tergo

Sequentium me. Qualiter si non abibitis uos

O agricolæ hac Lampade assatos præparabo.

Certe quidem tu dabis cras horum pœnam

Nobis omnibus, & si uehementer esses iuuenis.

Congregati enim ibimus te aduocantes.

Phi. *Heu, heu, vocantes Antiqua uestrum igitur sci-*

Tis q̃ neq; audiens tolero iustitias, heu, heu.

Hæc mihi placem? iace carnos.

Non discedum enim ubi est iudex! longe.

Ascende huc aurea cantharala

Manu hunc capiens funem.

Tene. serua autem ualde marcidum funem:

Tamen certe tritum non tristatur.

Vides. ego te ualde prudenter te surripui

Futuram iam lesbiare compotatores:

Quorum gratia redde testiculo huic gratiam.

Sed non reddes, neq; extends scio q̃.

Sed decipies, & hiabis huic magnopere.
 Multis enim iam & alteris ipsa operabor,
 Si fies autem non mala nunc mulier,
 Ego te postquam hic meus filius mortuus fuerit
 Liberans habebo pollicem o cunnicule.
 Nunc autem non teneo ego mei ipsius res:
 Iuuenis enim sum, & obseruor vehementer.
 Hic enim filiulus obseruat me, & est difficilis.
 Et aliter avarus.

Hæc igitur circa me timet ne corrumpar.
 Pater enim nullus est ipsi præter me.
 Hic autem & ipse in te & me uidetur currere.
 Sed quàm citissime sta has has has
 Capiens ut ipsum irrideam iuueniliter.
 Qualiter aliquando hic me ante mysteria.

Bde. O hic superbe & mulierose
 Desyderare amareq; appares pulchrum tumultum
 Non spernes per Apollinem hoc faciens.

Phi. Valde dulciter comedes ex aceto pœnam.

Bde. Non grauiare reprehendere te tibicinam
 Compotatorum furantem. **PHI.** Qualem tibicinam?
 Quid talia nugaris tanquam à tumultu cadens?

Bde. Per Iouem hæc ubi est tibi dardarnis?

Phi. Non. sed in foro deis lampas comburitur.

Bde. Lampas hæc? **PHI.** Lampas certe. non uides ornatam?

Bde. Quid autem nigrum hoc est ipsius hoc in medio?

Phi. Pixa iam combusta exit.

Bde. Hic à tergo non podex est hic?

Phi. Ramus quidem igitur lampadis hic extat.

Bde. Quid dicis tu? qualis ramus? non es hic tu?

Phi. Heu heu quid uis facere? **BDE.** Ducere hanc capiens.

Abstrahens te, & putans esse marcidum:
 Et nihil posse facere. PHI. Audi nunc me
 Olympiadibus enim quando aspiciebam ego,
 Ephudion pugnavit Ascondē bene
 Iam senex existens. postea cēstu verberans
 Senior deiecit iuniorem.

Ad hæc observa ut capias plagas in vultu.

Bde. Per Iouem oblitus es olympiam.

Mulier Veditrix
 panis. Vem mihi adesq; precor per Deos.

Hic enim est qui me vir perdidit,
 Hac tēda verberans, & eiecit hinc
 Panes decem obolorū, & intestinum quatuor.

Bde. Vides quas fecisti res iterū? oportet & pœnas
 Habere propter tuum uinum. PHI. Nullo modo: quoniā
 Sermones placant ipsa prudentes.
 Quare scio q̄ sic conciliabor.

Mul. Non per Deos spernes myrtias

ven. Angylionis filia & Sostratæ,
 Sic corrumpens mei onera.

Phi. Audi o mulier. sermonem tibi uolo

Dicere gratum. VEN. Per Iouem non mihi o miser.

Phi. Aesopum à cœna euntem vesperi:

Confidens & inebriata quædam latrabat canis:

Et postea ille dixit o canis canis,

Sī per Iouem pro mala lingua alicunde

Panes emerēs, modestus esse mihi videreris.

Ven. Et derides me, aduoco te quicumq; es:

Ad ædiles nocumenta onerum:

Iudicem habens Cherephonta hunc.

Phi. Per Iouem. sed audi siquid tibi apparebo dicere.

Lafas quondam contra docuit & Simonides.

Postea Lasus dixit. parum mihi curæ est.

Bde. Verum hic. & tu iam mihi Chærephon

Mulier vocare similis pallidæ

Inoni suspensæ ad pedes Euripidis.

Ser. Hic aliquis alter ut uidetur uenit,

Vocaturus te hunc actusatorem habet.

En. Hei mihi miser, aduoco te o senex

Iniuriæ. BDE. Iniuriæ, non non uocabis per Deos.

Ego enim pro ipso pœnam do tibi,

Quam si iusseris & gratiam præcedam.

Phi. Ego quidem igitur ipsi conciliabor

Volens, fateor enim verberasse & percutere.

Sed ueni huc prius. concedis mihi

Quod oportet me reddentem argentum rei

Esse amicum in futurum? an tu mihi dices?

Actu. Tu dic. pœnarum enim non indigeo, neq; negotiorum.

Phi. Vir Sybarites excidit ex curru,

Et defractus est caput valde vehementer.

Fuit enim non expertus existens equitatus.

Et postea instans dixit vir ipsi amicus.

Faciat aliquis quam quisq; nouit artem.

Sic autem & tu acturre in illa pittali.

Bde. Similia tui & hæc alijs moribus.

Actu. Sed igitur tu memento ipse quæ respondit.

Phi. Audi. ne fugias. in Sybari mulier quondam

Defregit Echinū. ACCV. Hæc ego testor.

Phi. Echinus igitur habens aliquem testatus est.

Postea Sybaritis dixit. si per Proserpinam

Testimonium hoc dimittens cito

Vinculum emeris, mentem habebis meliorem.

Actu. Iniuria affice quousq; pœnam princeps uocet.

- Bde.** Non per Cererem amplius hic manebis:
Sed eleuans portabo te. **PHI.** Quid facis? **BDE.** Quid
Intro porto te hic. si autem non cito (facio.
Accusatores deprehendent vocatos.
Phi. Æsopum delphi quondā. **BDE.** Parum mihi curę est.
Phi. Phialam accusabam furatum esset dei.
Hic dixit ipsis q̄ cantharus quondam.
Bde. Hei mihi q̄ peribis ipsis his cantharis.

¶ Versio membrorū duodecim.

- Cho.** Beatum voco fortuna Senem: vbi vertit
Aridos mores & vitā. Alia autem nunc contradiscēs
Certe psuadebitur in Delicatam & mollem.
Velociter autem forte non volet.
Hoc enim recedere difficile
Natura quam habet aliquis semper.
Tamen multi hæc passi sum.
Adherentes senētis aliorū Mutantes mores.

¶ Inuersio membrorū duodecim.

- Multum autem laudem à me
Et prudentibus Affecutus abit propter
Amorem patrię & sapientiam
Filius Philocleonis. nul= Li enim sic miti
Conuersatus sum, neq̄ Insaniui, neq̄ effusus sum.
Quid enim ille contradicens
Non melior fuit volens
Generantes castis Ornare rebus?
Ser. Per Dionysium inuentu difficiles nobis res
Fortuna aliqua inuocauit in domum.
Hic enim senex postquam bibit per multum tempus,
Audiuitq̄ cantum, gratificatus re
Saltans noctis nihil cessat.

Antiqua illa quibus Thespiis pug nabat.

Et tragædos dicit ostendere cronos

Mentem per saltans paulopost.

Phi. Quis in aularibus ianuis sedet?

Ser. Hoc & iam cedit malum.

Phi. Serq̃ declinentur hæ. SER. Etenim iam

Habitus principium.

Magis autem forte insanix principium.

Latus uertentis sub robore

Quale nasus sonat, &

Spina resonat? SER. Bibe elleborum.

Phi. Timet Phrinichus sicut aliquis gallus.

Ser. Cito iacies.

Phi. Crus in cælum calcitrans

Podex oscitat. SER. In te ipsum uide

Phi. Nunc enim in articulis nostris

Vertitur dissolutus poples.

Bde. Non bene per Iouem non certe, sed furiales res

Phi. Age, nunc redico & contra pugnatores uoco.

Si quis tragædus dicit saltare bene:

Mihi saltans huc ueniat.

Dicit aliquis? an nullus? BDE. Vnus ille solus.

Phi. Quis infelix est? BDE. Filius Carcini

Ille me satus. PHI. Sed hic denorabitur:

Perdam enim ipsum cantu digiti.

In cantu enim nihil est. BDE. Sed o misere

Alter tragædus carcimtes uenit

Frater ipsius. PHI. Per Iouem emi certe

Bde. Per Iouem nihil aliud præter carcinos.

Aduenit enim alter rursus horum carcini.

Phi. Hoc quid fuit adserpens? oxis? an phalanx.

ARISTOPHANIS

Bde. Pinnoteres hic est genere

Minimus: qui tragœdiam facit.

Phi. O Carcine o beate bona filiatione.

Quanta multitudo decidit orchilorum ?

Sed descendendum in ipsos o miser.

Salem sparge his si ego vinco:

Cho. Age nunc nobis ipsis parum concedemus omnes,

Ut in taciturnitate nos aduertant seipsos.

VERSIO MEMBRORVM DECEM.

Age o magni nomine

Fily marini

Saltare ad arenam,

Et littus maris indomiti

Nucum fratres

Velocem pedem in circulo mouete.

Et phrynicheum.

Et calcitret aliquis ut

Cantantes supra crus

Admirentur spectatores.

VERSIO ALTERA VERSVVM DECEM.

Semi-Verte, trasgredere circulo, & in uentre pede percutite ip

cho. Iace crus in cælum, versiones fiant.

(sum.

Et ipse enim in ponto Medorum rex pater proserpit,

Lætatus in his sui ipsius filijs tribus saltatoribus.

Sed educate si diligitis saltantes foras

Nos cito. hoc enim nullus unquã prius fecit,

Saltantem qui liberauerit chorum tragœdis.

ARISTOPHANIS

VESPARVM

FINIS.

ARISTOPHANIS AVIVM ARGVMENTVM.

DVo sunt ex Athenis discedentes senes pp iudicia: eunt aut ad Tereu epopa factum: interrogaturi ab ipso, quæ ciuitas est in habitatione optima. Utuntur aut uia ducibus auibus: hic qui de cornice, ille aut graculo. noiantur aut, hic quide Pistheteros, ille aut Euelpides: qui & prior incipit. Scena in Athenis. Actus hic illoru ualde potenter factor. Doctus est aut Chabria impera te in ciuitate p Callistratum, qui fuit secundus auibus: primus Amipsias baccanalibus: tertius Phrynichus monotropo. sunt aut triginta quinque. Terribilia aut tunc Atheniensibus negocia. tunc. n. nauale pditu est circa Siceliâ. Lamachus non amplius erat. Nicias mortuus erat. Deceliâ erant edificâtes Lacedæmonij, Agis Lacedæmonioru dux obsidebat Atticâ. Alabiades illa Lacedæmonioru sapiebat: & concionans consultauit optima Lacedæmonijs: Hæc Atheniensium calamitates: propter hæc Athæmensium fugæ: & tamen non abstinuerunt à male faciundo & calumniando.

ACTVS PERSONÆ.

Euelpis	Pistheterus
Seruus Epopus	Alter seruus Trochilus
Epops	Chorus auium
Preco	Sacerdos
Poeta	Fatidicus
Geometra	Explorator
Legislator	Nuncius
Iris	Alter preco
Patricida	Cinesias dithyrambicus
Pauper calumniator	Prometheus
Neptunus	Tribalus
Hercules	Seruus Pistheterus
Alter nuncius.	

ARISTOPHANIS

A V E S

EVEL PIS.

Pist.

Euel.

Pi.

Ecce iam iubet ubi arbor apparet?
Rūparis. hec aut rursus clamitat iter.
Quid o agricola? sursū deorsū erram?
Perimus aliter viam proferentes.
Hoc me cornici persuasum miserum.
Viam transire stadia plus quàm mille &

Euel. Hoc me graculo persuasum infelicem
Delere ungues digitorum.

Pi. Sed neq ubi terræ sumus scio ego amplius.

Euel. Hinc patriam inuenias tu alicubi?

Pi. Neq per Iouem hinc Excelestides.

Eu. Hei mihi. PI. Tu quidem o amice uia hanc uent.

Eu. Certe graua nobis fecit ex auibus
Scutellarum uenditor Philocrates furens

Qui hos dicebat nobis dicere Terreum

Epopa qui auis factus est ex auibus.

Et uendidit quidem Tharrhelidæ hunc

Graculum obolo. hanc autem triobolo.

Hi autem non sciunt nihil aliud præter mordere.

Et nunc quid oscitas, est ubi in petris

Nos adhuc duces? non enim est hic aliqua

Via. PI. Neq per Iouem hic uia nullo modo.

Eu. Neq cornix uiam quid dicit circa.

Pi. Non eadem clamitat per Iouem nuncq; & tunc.

Eu. Quid iam dicit de uia? PI. Quid aliud nisi
Mordens exedere dicit mei digitos.

- Eu.** Non graue igitur est nos indigentes
Ad cornos uenire & apparatus,
• Postea non inuenire posse uiam?
Nos enim o uiri præsentes in sermone
Egrotationem egrotamus contrariam Sacel
Hic quidem enim existens non ciuis cogitur.
Nos autem tribu & genere honorati
Ciues cum ciuibus non expellente nullo,
Volamus expatria ambobus pedibus.
Ipsam quidem non odio habentes illam ciuitatem
Hoc non magnam esse natura & fortunatam,
Et omnibus cōmunem soluere res.
Hæ quidem enim igitur cicadæ vnum mensem vel duos
In ficis canunt. Athinæi autem semper
In iudicijs canunt omnem uitam.
Propter hæc hoc iter imus.
Canistrum autem habentes & ollam & myrtos
Erramus quærentes locum ociosum,
Vbi firmantes perseueremus.
Hic autem exercitus nobis est ad Tereum
Epopa ab illo audire indigentes,
Sicubi talem scit ciuitatem ubi uolatur.
- Pi.** Hic. EV. Quid est? PI. Cormix mihi diu
Superius quid dicit. EV. Et graculus hic
Superius oscitat tanquā ostendēs aliquid mihi.
Et non est quomodo non sint hic aues.
Sciemus autem statim si faciemus strepitum.
Sed scis faciens? crure verbera petram.
- Pi.** Tu autem capite, vt sit duplex strepitus.
- Eu.** Tu autem lapide verbera capiens. PI. Valde si uidetur.
- Eu.** Puer puer. PI. Quid dicis? hic epopa puer vocat.

Non pro filio oportebat ad epopem uocare.

Euel. Epopi. SER. Facies quid me verberare rursus iterum.

Euel. Epopi. SER. Qui hi? quis clamans dominum?

Euel. Apollo euerfor malorum oscitatione.

Ser. Hei mihi misero aucupes hi.

Euel. Sic est graue, neq; melius dicere.

Ser. Pereatis. EV. Sed non sumus homines? SER. Quid autē?

Euel. Timense ego libyca auis.

Ser. Nihil dicas. EV. Et certe interroga hæc ad pedes.

Ser. Hæc autem iam quæ est auis, non dices?

Pist. Oscitans ego phasianica.

Euel. Sed tu quæ fera unquam es per deos?

Ser. Auis ego seruus. EV. Victus es quo
Gallo. SER. Non. sed quando dominus
Epops factus est, tunc fieri me precatus est
Auem: ut comitem ministrum haberet.

Euel. Indiget enim auis & seruo aliquo?

Ser. Hic enim puto prius homo quondam existens,
Tunc quidem amat comedere pisciculos phalericos:
Curro in pisciculos ego capiens catinum.
Pulmentarium cupit. opus est cochleari & olla.
Curro in cochleare. EV. Trochilus auis hic.
Scio igitur quod faciens o trochile? dominum
Nobis uoca. TRO. Sed nuper per Iouem
Dormit deuorans Myrta & Serphos aliquos.

Euel. Tamen suscita. TRO. Scimus manifeste
Quod egre feret. uestri autē ipsum gratia excitabo.

Pist. Male tu pereas q̄ me per didisti timore.

Euel. Hei mihi infelix. & graculus mihi it
Præ timore. PI. O timidissima tu fera
Timens dimisisti graculum? EV. Dic mihi

Tu autem cornicem non dimisisti decidens?

Pist. Per Iouem non ego. EV. Vbi enim est? PI. Abuolauit.

Eu. Non igitur dimisisti o bone. ualde uirilis es.

Aperi sylvam ut exeam aliquando.

Eu. O Hercules hæc quæ inquam est fera?

Quæ pennatio? qui modus tricristæ?

Pi. Qui sunt me quærentes. EV. Duodecim Dei

Vement contertere te. EPOPVS. Nunquid me deridetis.

Videntes pennationem? eram enim o aduenæ

Homo. EV. Non te deridemus. EP. Sed quem?

Eu. Rostrum nobis tui ridiculum apparet.

Ep. Talia quidem Sophocles lædit

In tragædijs me Tereum,

Eu. Tereus enim es tu? utrum auis? an pavo?

Epo. Avis ego. EV. Et postea tibi ubi pennæ?

Epo. Defluxerunt. EV. Vtrum à morbo aliquo?

Epo. Non. sed hyeme omnes aues

Detrahunt pennasq; rursus alias emittimus.

Sed dicite mihi uos qui estis? EV. Nos? homines.

Epo. Cuiates genere? EV. Vnde triremes bonæ.

Epo. Nunquid heliaсте. EV. Ne. sed alterius moris.

Apeliaстæ. EP. Semnatur enim hoc illic

Semen? EV. Parum querens ex agro capies.

Epo. Rei autem iam cuius indigentes huc uenisti?

Euel. Tibi conuersari uolentes. EP. Quo de?

Euel. Quòd primum quidem eras homo, quæadmodū nos aliqn̄,

Et argentum debuisti, sicut nos aliquando.

Et non reddens gaudebas sicut nos aliquando.

Postea rursus aibus mutans naturam

Et terram uolabas et mare in circuitu,

Et omnia quæcunq; homo, quæcunqueq; auis sapis.

Hæc igitur supplices nos ad te huc abiuiimus,
Si quam ciuitatem dices nobis bene lanatam,
Tanquã pelliceam inclinari mollem.

Ep. Postea maiorem asperis quæris ciuitatem?

Eu. Maiorem nihil, commodiorem autem nobis.

Ep. Optime imperare manifestus es quærens. EV. Ego?
Minime, & hunc Scellijodi.

Ep. Qualem igitur suauissime habitabitis ciuitatem?

Eu. Vbi maximæ res essent tales.

Ad ianuam meam ante veniens aliquis amicorum

Dicat hæc per Iouem olympicum

Vt adsis mihi & tu & filioli

Loti mane, curo enim comedere nuptias.

Et nullo modo aliter facies, si autem non:

Ne mihi tunc venias quando ego facio male.

Ep. Per Iouem miseras res amas.

Quid autem tu? PI. Tales amo ego. EP. Quas?

Pi. Vbi obuiantium mihi hæc aliquis actusabit

Tanquã iniustitia affectus filij pulchri pater.

Bene mihi filium o Stalbonide

Inueniens abeuntem à gymnasio lotum

Non osculatus es, non salutasti, non adduxisti,

Non testiculos tetigisti, existens mihi patrius amicus.

Ep. O miserrime tu mala qualia amas?

At est qualem dicitis fortunata ciuitas

Apud rubrum mare. EV. Hei mihi nullo modo.

Nobis apud mare ubi reflectitur

Vocatum ducens mane salamina.

Græcam autem ciuitatem potes nobis dicere?

Ep. Quid non elium lepreum habitatis

Venientes? EV. Quod per deos qui non uidens

Odi lepreum

Odi te preum à Melanthio.

Ep. Sed sunt alij locridis opuntij
Vbi decet habitare. EV. Sed ego Opuntium
Non fiam pro talento auri.

Hec autem iam quæ est cum auibus vita?
Tu enim scis diligenter. EP. Non ingrata in exercitiis
Quo primum quidem decet uiuere sine crumena.

Eu. Multam abstulisti uitæ immunditiam.

Ep. Pascimur autem in hortis alba. sesama,
Et myrta, & papauera, & sisymbria.

Eu. Vos quidem igitur quæritis sponforum uitam?

Pi. Heu, heu.

Certe magnum inspicio consilium in auium genere,
Et potentiam qua fiet si persuadebimini mihi.

Ep. Quid tibi persuadebimur? PI. Quid psuadebimini? pri-
mum quidem

Non uolate ubiq; hiantes

Quòd hoc inhonoratum opus est statim.

Illic apud nos volantes si interrogauerit

Quis hic auis. te leas dicet hæc.

Homo auis instabilis volans,

Sine signo, nihil unquam in eodem manens.

Ep. Per Dionysium bene actusas hæc.

Quid igitur faciemus. PI. Habitate vnam ciuitatem.

Ep. Qualem autem habitabimus aues ciuitatem?

Pi. Verum o ineruditissimum dicens verbum

Vide deorsum. EP. Et iam video. PI. Vide nunc supe-

Ep. Video. PI. circumage cernicem. EP. Per Iouem (rius.

Accipiam quid si vertar?

Pi. Vidisti aliquid? EP. Nebulas & cælum.

Pi. Non hic igitur certe est auium polus?

Aristoph.

T

Ep. Polus? **Pl.** Quomodo tanquam diceret aliquis locus.
 Quòd autem vertitur hoc & discurrit.
 Omnia propter hoc vocatur nunc polus.
 Si autem habitabitis hoc & sepietis semel
 Ex polo hoc vocabitur ciuitas.
 Quare dominabimini hominibus quidem tanquam pa-
 nopibus.

Hoc autem rursus Deos perdes fame melia.

Ep. Quomodo? **Pl.** In medio iam aer est terræ.
 Postea quemadmodum nos si ire volumus.
 Pythonem Bæotos transitum petimus.
 Sic quando sacrificabunt homines deis,
 Si non tributum ferant vobis: hi dei
 Propter ciuitatem alienam & chaos,
 Crurium nidorem non transferetis.

Ep. Heu, heu.

Per terrā, per laqueos, per nebulas, per retia,
 Non ego intelligentiam superbiorem audini dum:
 Quare habitabo tecum ciuitatem
 Si apparebit alijs auibus.

Pi. Quis igitur rem ipsis narrabit. **Ep.** Tu.

Ego enim ipsos barbaros existentes antea
 Docui vocem coexistens multo tempore.

Pi. Quomodo igitur ipsos conuocabis? **Ep.** Facile.

Huc enim iniens statim valde in syluam,
 Postea suscitabis meam lusciniā.
 Vocamus ipsos. hi autem nostrum vocem
 Si audierint, current cursu.

Pi. O amicissime auium tu, non nunc sta.

Sed precor te age, quācitiissime in syluam
 Ingredere, & suscita lusciniā.

¶ Cantus membrorū quatuordecim.

Ep. Age, conuiua mihi cessa quidem somno.
 Funde autem leges sacrorū hymnorum:
 Quos per diuinum os luges
 Meum & tuum per lachrymabilem iun.
 Plorans humidis cantibus
 Barbæ flaue pura it
 Per comosam mulacem vox,
 Ad Iouis sedes: ubi auri comus
 Phæbus audiens tuis elegis
 Contractanens eburneam
 Citharam deorum statuit choros.
 Per autem immortalia ora it
 Consonans simul
 Diuinus beatorum luctus, Canit quis?

¶ Constitutio per circuncisionem,

Eu. O Iupiter rex voce auis,
 Qualiter dulcificauit syluam totam.
Pi. Hic. **EV.** Quid est? **PI.** Non tacebis? **EV.** Quid aut?
Pi. Epops canere rursus præparatur.

¶ Cantus membrorū decem.

Ep. Epopoe, popopo, popoe, popoe.
 Io, io, ito, ito, ito, ito:
 Eat aliquis huc meorum simul volatiliū
 Quiq; bene seminatus agrorum uias
 Pascitis tribus multæ hordiphagorum,
 Seminilegorumq; genera cito uolantia
 Mollem mittentia uocem.
 Quiq; in sulco frequenter glebas
 Circum canitis huc
 Subtile letantes uoce.

ARISTOPHANIS

¶ Altera versio & cātus membroꝝ tredecim.

Tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio,
 Quiq; vēstrum in hortis in hē-
 Deræ ramis pascuū habem, quiq; in montibus
 Quiq; oleiphagi, quiq; comarophagi.
 Festinate volantes ad meum cantum.
 Trioto, trioto, trioto, tobrix.
 Quæcunq; heleas apud aulonas
 Acutioris culices
 Fleētis: quiq; bene roscidosq;
 Terræ locos habitatis, & pra-
 Tum de syderabilem marathonis
 Anisq; varie pennata Attagas, attagas.

¶ Altera versio & cātus membroꝝ octo.

Quorumq; in pontium tumorem maris
 Tribus cum alcyonibus uolatis
 Huc uenite audituri iuniora.
 Omnes enim hic tribus congregamus.
 Anium extensarum colla.
 Venit enim aliqui asper legatus
 Nouus sententia
 Nouorum operumq; conator.

¶ Incantatio membroꝝ quinq;.

Sed uenite in sermones omnes Huc, huc, huc, huc.
 Toro toro, toro toro, toro tinx
 Ciatatau, ciatatau.
 Toro toro, toro tolililix.

¶ Constitutio per circuncisionem.

Pi. Vides quem auem? EV. Per Apollinem ego quidem nō.
 Tamen oscitauī in cælum aspiciens.
 Aliter igitur epops ut uidetur in syluam

Ingrediens cecinit charadriū imitans.

- Ep. *Torotinx, torotinx.*
 Pi. *O bone sed hic & iam aliquis avis uenit.*
 Eu. *Per Iouem avis certe, qui unquam. non iam dum pauo.*
 Pi. *Hic ipse nobis dicet qui est avis hic.*
 Ep. *Hic nō consuetorum horum quos videtis vos semper.*
Sed paludosus. PI. Papę. pulcher & phœnicus.
 Ep. *Decenter etenim nomen ipsi est phœmcopterus.*
 Pi. *Hic o te. EP. Quid clamas? PI. Alter avis hic.*
 Ep. *Per Iouem alter iam forte hic aduenam locum habens.*
 Pi. *Qui unquam superbus sine loco avis in monte iens.*
 Ep. *Nomen huic medus est. PI. Medus. o rex Hercules*
Postea quomodo sene camelo medus existens uolauit?
 Eu. *Alter rursus cristam capiens aliquis avis hic.*
 Pi. *Quod monstrū hoc unq̃ est? nō tu solus igit̃ eras epops?*
Sed hic alter? EPO. Hic est quidem Philoclei
Ex epope. ego autem huius auus. quemadmodū si diceret
Hipponicus Callię, & ex Hipponico Callias.
 Pi. *Callias igitur hic avis est? valde pennas deiçit.*
 Ep. *Tanquam enim existens generosus à sycophātis uellitur.*
Hæq; fœminæ euellunt ipsius pennas.
 Pi. *Neptune valde alter rursus tinctus avis hic.*
Qui nominatur unquam hic? EP. Hic deuorator.
 Pi. *Est enim deuorator aliquis alius quàm Cleonymus?*
Quomodo igitur Cleonymus existens non abiecit cristam
 Eu. *Sed tamen que unquam cristatio in auibus*
An in duellum uenerūt? EP. Quēadmodū cares qdē igit̃
In cristam habitant, o bone securitatis gratia.
 Pi. *O Neptune, non uides quantū cōgregatum est malum*
Auium? EV. O rex Apollo nebula heu heu.
Neq; videre amplius est ab ipsis volantibus viam.

- Pi. Hæc perdux, ille per Iouem attagas.
Hic autem Peneops, ille autem Alcycn.
- Eu. Quæ enim est ille à tergo ipsius. PI. Qui est Corylus.
- Eu. Corylus enim est auis? PI. Non enim est spor gilus.
Et hæc glaux. EV. Quid dicis? quis noctuâ Athenas du
Citta, turtur, corydus, eleas, hypothymis, columba, (xit?
Nertus, accipiter, palumbus, cuculus, erythropus, æ
blepyres,
Porphyrus, cærchneis, colymbis, ampelis, phenedriops.
- Pi. Heu, heu, auibus. Heu, heu, cōpsichis.
Qualia canunt & currunt clamitantes.
Nunquid minantur nobis? hei mihi oscitantur;
Et aspiciunt ad te & me. EV. Hoc quidē & mihi videt.
- Cho. Po, po, po, po, po, po, po, po, poe.
Vbi me igitur qui vocauit?
Quem locum igitur pascit?
Hic diu adsum, & non absūm amicis.
- Cho. Ti, ti, ti, ti, timptu.
Quem sermonem igitur unquam
Ad me amicum habens?
- Ep. Communem, securum, iustum, suauem, utilem.
Viri enim subtile rationatiui huc uenerunt ad me.
- Cho. Vbi? quò? quomodo dicis?
- Ep. Dico ab hominibus uenisse huc legatos duos:
Venerunt autem habentes radicem rei magnæ.
- Cho. O maxime peccator ex quo nutritus sum ego.
Quomodo dicis? EP. Nondum timuisti sermonē? CHO.
Quid mihi fecisti?
- Ep. Viros suscepi amatores huius conuersationis.
- Cho. Et fecisti hoc opus? EP. Et faciens lætor.
- Cho. Et sunt iam vbi? EP. Apud nos, si apud uos sum ego.

¶ Versio membroꝝ octo.

Cho. Heu, heu, tradimur, iniustaꝝ; passi sumus.

Qui enim amicus erat simul nutritusꝝ; nobis

Pascebat campos apud nos;

Præteriuit quidem leges antiquas,

Præteriuit autem iuramenta auium.

In autem dolum uocauit, adiecitꝝ; me apud

Genus iniustum; quod ex quando factum est in me

Hostile nutritum est.

¶ Constitutio per circuncisionem.

Ad quidem igitur auem nobis est ultimus sermo.

Horum autem senes uidetur mihi huic dare pœnam,

Dilacerariꝝ; à nobis PI. Valde perimus certe.

Eu. Causa quidem tu nobis es malorum horum solus.

In quid me illinc duxisti? PI. Vt sequereris me.

Eu. Vt quidē igitur fleā ualde. PI. Hoc qdem nugaris hñs

Valde. EV. Quō? flebis enī si semel oculos uerberaberis.

¶ Inuersio membrorū nouem.

Cho. Heu, heu, induc, adeas, infer hostile,

Iurcursionem cēdilem, alam omnino

Inijce, circundaꝝ; ;

Quòd oportet hos lugere ambos,

Et dare rostro nutrimentum.

Neꝝ; enī mons umbrosus, neꝝ; nebula etheria;

Neꝝ; album pelagus est quod suscipiat

Hos aufugientes me.

Sed non tardemus iam hos uellere & mordere.

Vbi est princeps, inducatur dextrum cornu.

Eu. Hoc illud, quò fugiam infelix? PI. Hic non manebis

Eu. Vt ab his dilamiar. PI. Quomodo enim hos putas?

Eu. Effugere? non scio quomodo. PI. Sed aliquid tibi dico,

ARISTOPHANIS

Quòd quidem oportet pugnare, capereq; ollas.

Eu. Quid aut olla nos iuuabit. **PI.** Glaux quidē nō procedit
His autem curuisungues hic, veru rapiens (nobis
Postea defige ad ipsum. **EV.** His autem oculis quidē

Pi. Vas acetorium illinc appone capiens, vel catinum.
O sapientissime bene inuenisti ipsum & militarie.
Superas tu iam Niciam inuentionibus.
Eleleleu, procede, depone rostrum. non tardare oportet.
Trahe, velle, verbera, decoria, frange primam ollam.

Ep. Dic mihi quid cogitatis omnium pessima ferarum
Perdere petientes nihil viros & diuellere
Meæ vxoris existentes cognato & contribules?

Cho. Parcemus enim aliquid his magis nos quàm lupis,
An aliquos puniemus alios his inimiciores amplius?

Ep. Si autem natura quidem inimici: mente autem sunt amici.
Et docturi aliquid huc venerunt vos utile.

Cho. Quomodo autem hi nos aliquid utile docebunt unquam?
An dicent existentes inimici illis aus meis?

Ep. Sed ab inimicis certe multa discunt sapientes.
Hic enim metus saluat omnia. à quidem igitur amico
Non discas nihil, hic autem inimicus ipse cogit.
Statim ciuitates à viris didicerunt inimicis, & nō amicis
Facereq; altos muros, nauesq; fabricare longas.
Hec aut doctrina hæc saluat filios, domum, pecunias.

Cho. Est quidem sermonum audire primum vt mihi videtur
Vtile. discat enim aliquis & ab inimicis sapiens.

Pi. Hi aut iram deprimere videntur. reduc in crus.

Ep. Et iustum est, & mihi oportet dare vos gratiam.

Cho. Sed quidem neq; alia tibi re aduersamur.

Pi. Magis pacem ducunt Nobis, quare ollam
Catino depone. Et lanceam oportet ueru

Deambulare habentes nos Arma intra apud ol-
Lā extremā ipsā vidētes Prope, q̄ non fugiēdū nobis.

Eu. Verum si autem igitur morimur,
Defodiemur ubi terræ?

Pi. Ceramicus suscipiet nos
Publice enim ut sepeliamur:
Dicemus ad milites
Pugnantes inimicis
Mori in orneis.

VERSIO MEMBRORVM SEPTEM.

Cho. Reduc in ordinem iterum in idem;
Et animum depone inclinans
Apud iram sicut armatus.
Et remterrogemus hos qui vnquam.
Et unde uenerunt.
In quam sementiam.
Heus epops te uoco.

Ep. Vocas autem? quid audire uolens?

Cho. Qui unquam hi? & unde?

Ep. Hospites sapiemi à græcia.

Cho. Fortuna autem qualis portat
Aliquando ipsos ad aues uenire.

Ep. Amor uitæ, dietæq;
Et tui, cohabitareq; tibi;
Et simul esse semper. CHO. Quid dicis?
Dicunt autem iam quos sermones?

Ep. Incredibilia & ultra audire;

Cho. Vides quod lucrum hic dignum mansione,
Quo persuasus est mihi coexistens
Vincere an inimicum? an
Amias prodesse posses?

Ep. Dicit magnam quandam opulentiam ne-
Que dicibilem neq̃ credibilem. q̃
Tua hæc enim iam omnia &
Hic & illic &
Huc accedit dicens.

Cho. Vtrum furens?

Ep. Ineffabile ualde prudens.

Cho. Est sapiens aliquid menti?

Epo. Prudens uulpes

Sophisma, inuētum, tritauum, flos totum.

Cho. Dicere iube mihi dicere.

Audiens enim quæ tu mihi dicis

Verba super uolo.

¶ Constitutio per circuncisionem.

Ep. Age iam tu & tu armaturam rursus

Hanc capientes suspendite fortuna bonæ

In coquinam intro prope clauum.

Tu autem hos in quibus sermombus condixi ego

Dic doce. PI. Per Apollinem ego quidem non.

Si non disponant hi testamentum mihi,

Quod Piithæcus uxori disposuit

Gladiatorum factor. neq̃ mordere hos me,

Neq̃ testiculos trahere, neq̃ fodere. CHO. Non quid

Hunc nullomodo. PI. Non, sed oculos dico.

Cho. Dispono ego. PI. Iura nunc hæc mihi.

Cho. Iuro in his omnibus vincere iudiciabus.

Et spectatoribus omnibus. PI. Erunt hæc.

Cho. Si autem transgrediar uno iudice vincere solum.

Pist. Audite popule hos armatos nunc quidem;

Capientesq̃; arma abire retro domum

Considerare autem quod præscribimus in tabellis.

¶ Versio membrorum undecim.

Cho. Dolosum quidem semper secundum omnem iam modum,
Natus est homo. tu autem tamen dic mihi
(Cito enim adipisceris
Bonum edicens) quod mihi admones, uel
Potentiam aliquam maiorem
Derelictam à mea mente
Ignara. tu autem hoc vides. dic in cōmune
Quod enim tu adipisceris mihi
Bonum præbens, hoc commune erit.
Sed in quo venis tuam re sententiam persuadens,
Dic confidens q̃ pacta non prius præteribimus.

Pist. Et quidem concupisco per Iouem & præparatus est sermo
unus mihi.
Quæ præparare nō prohibet. fer puer coronā, defundite.
In manu aquam ferat cito aliquis. CHO. Cenare volu-
mus? an quid?

Pist. Per Iouem, sed dicere quæro quid diu magnum & dulce
verbum aliquod,
Quod horum franget animam, sic uobis super doleo,
Qui exñtes, rius reges. CHO. Nos reges? cuius? PI. Vos
Omnium quæcunq̃ sunt me primum hoc & Ioue ipso
Antiquiores, prioresq̃ Saturno & Titambus nati estis.
Et terra. CHO. Et terra? PI. Per Apollinem. CHO. Hoc
per Iouem non audiui.

Pist. Ineruditus enim natus es, & non negotiosus, neq̃ Aesopum
exercuisti.
Qui dicebat narrās corydalus oīum primā auē genitā eē
Priorem terra, & postea morbo patrem ipsius mori.
Terram autem non esse. hunc autem præiacere mittendū.
hanc autem impotentem

Ab inuentione patrem ipsius in capite defodisse.

Cho. Pater igitur corydi nunc iacet mortuus capitibus.

Ep. Igitur certe, si priores quidē terra, priores autē deis nati sūt:
Tanq̃ annosissimorū ipsorū existentium recte est regnum.

Eu. Per Apollinē. ualde igitur oportet rostrū pascere te i futurū.

Ep. Non reddet cito Iupiter sceptrum drycolaptæ?

Pi. Quod autem non dei igitur hoībus imperauit antiquitus,
Sed aues & regnabant: multa sunt signa horum.

Statim autem uobis primum ostēdam gallum q̃ regnabat,
Imperabatq̃; Per sis primum oībus, Dario & Megabizo:
Quare uocatur persicus auis a dominatione adhuc illa.

Ep. Propter hæc habens & nunc tanq̃ rex magnus discurrit
In capite cassidem auium solus rectam.

Pi. Sic autem potuitq̃; & magnus erat tunc & multus. quare
etiam nunc.

Præ robore hoc tunc illo quando solum diluculo cecinit,
Resaltant oēs ad opus fabri ferrarij, figuli, pelliū tinctores
Coriarij, balnearij, farine uenditores, tornoscuta, & liras
facientes.

Hi autem uadunt calciati nocte. EV. Me hoc interroga.

Chlœnam enim perdidisti ignarus phrygiarum lanarum
propter hunc.

In decimam. n. qñq̃ puerulo uocatus à bibebā in ciuitate
Et nuper dormiueram. & ante cænare alios hic cantabat.

Et ego putans diluculum, ibam alimunta: & item inclino
Extra murum: & fur uerberat baculo me dorso;

Et ego cado, voloq̃ clamare. hic autem abstulit palliū mei.

Pi. Miluius igitur Græcis imperabat tunc & regnabat.

Ep. Græcis? PI. Et ostendit hic primus regnans.

Præuolui miluijs. EV. Per Dionysium ego igitur

Volutus sum miluiū uidēs, et postea supinus existēs oscitās

- Obolū deuorauit, & postea uacū sacculū domū abstraxi.
- Pi.** Ægypti autē rursus & phœnices omnis cuculus rex erat.
Et quando cuculus dixisset cucu: tunc phœnices omnes
Frumenta & ordea in campis metebant.
- Ep.** Hoc illud erat verbum uere cucu: herniosi in campum.
- Pi.** Regnarūt autē sic uehemēter à principio, ut si quis et regnā
In ciuitatibus Græcorū Agamemnon uel Menelaus. (ret
In sceptris sedit auis participans q̄ dona suscipiat.)
- Eu.** Hoc igitur nō sciueram ego, et igitur me cepit admiratio.
Qñ exiuit Priamus aliquis habens auem in tragœdis:
Hic autē constituit Lysicratem obseruans q̄ dona susciperet.
- Pi.** Quod grauissimum est oīum, Iupiter enim ille nūc regnās
Aquilam statuit auem habens in capite rex existens.
Hæc autem rursus filia glauca. hic autem Apollo tanquā
medicus accipitrem.
- Eu.** Per Cererem bene hæc dicis, cuius igitur gratia hæc hñt?
- Pi.** Ut, quando sacrificans postea ipsis in manum, ut lex est,
Viscera dat, Ioue ipsi peiores uiscera capiant.
Iurabatq̄; nullus tunc hominum Deum, sed aues omnes.
Lampon autem iurat etiam & nunc anserem, quando de
cipit aliquis aliquid.
Sic uos omnes prius magnos sanctosq̄; putabam.
Nunc autem mancipia, stolidos, insanos;
Tanquā autem iam furiosos
Percutiuunt uos, & in sacris
Omnis aliquis in uos auceps
Statuit laqueos, reticula, uirgas,
Septa, nebulas, retia, conglutinationes:
Postea capientes uendunt congregatos.
Hi autem emunt palpantes.
Et neq̄ igitur (si quidem hæc uidetur facere)

Affantes apponunt uos.

Sed supraiaciunt caseum, oleum,

Radicem lassaris, acetum: & terentes

Defusionem alteram dulcem & pinguem.

Et postea disperferunt calidam

Hanc in uos

Ipsos tanquā carnes putidas.

C *Inuersio membrorum undecim.*

Multum iam multum iam difficillimos sermones

Portasti homo, valde

Lachrymaui meorum

Patrum timiditatem: qui

Hos honores progenitorum præbentium

In me destruxerunt.

Tu autem mihi secundum fortunam &

Conuersationem bonam uenis mihi saluator.

Dedicans enim ego tibi

Pu'los & meipsum habitabo iam.

Sed quid oportet facere tu doce p'sens, q' uiuere non dignū

Nisi capiamus omnimodo nostram dñationem. (nobis:

Pi. *Et iam igitur primum doceo vnam auium ciuitatem esse.*

Et postea aerem omnem in circuitu: & omne hoc in medio

Circummurare magnis lateribus coctis tanquā Babylona.

Ep. *O Cebriona & Porphyriion ualde terribilem ciuitatem.*

Pi. *Et postea si hoc instat dominationem Iouem petere,*

Et siquidem non sinat, neq' uelit, neq' statim sciat bellare:

Sacrum bellum proclamare ipsi & deis negare.

Per locum nostrum stantibus non deambulare.

Sicut prius adulterantes Alcmenas descenderunt

Et alopas & semelas. si autem inuadunt iacere

Sigillum ipsis in crus ut non coeant amplius illas.

Hominibus auem alterum mittere preconem iubeo,
 Tanquã auibus regnantibus sacrificare auibus in futurũ.
 Et postea deis nouissime iterum attribuere autem decenter
 Deis auium quod congruat unicuiq̃.

Si Veneri sacrificet, frumenta aui phaleridi sacrificare.

Si autem Neptuno quis suem sacrificet, noctuã sacrificare.

Si aut̃ Herculi quis bouẽ, Iaro placẽtas sacrificare mellitas.

Et si Ioui sacrificet regi arietem, rex est Orchilus auis:

Cui priori decet Ioue ipso serphum marem mactare.

Euel. Lætatus sum serpho mactato, tonet nunc magnus Iupiter.

Epo. Et quomodo nos putant deos homines, et non graculos

Qui uolamus, alasq̃ habemus? PI. Nugaris. & per Iouẽ

Mercurius

Volat deus existẽs, alasq̃ fert; & alij dei ualde multi.

Statim uictoria uolat alis aureis. & per Iouem amor.

Irim autem Homerus dixit similem esse timidæ columbæ.

Epo. Iupiter autem uobis non tonans mittet alatum fulmen?

Pist. Si aut̃ igitur uos quidẽ præ ignorãtia esse putabũt nihil.

Hos aut̃ deos illos in olympto: tũc oportet passerũ nubẽ ele

Et seminũle & orũ ex agris semen ipsorũ deuorare: (uatã

Et postea ipsis Ceres frumenta famescentibus mensuret.

Epo. Nõ uolet p̃ Iouẽ. sed uidebis excusationes ipsam præbentẽ.

Pist. Hi autem rursus corui iugaliũ quibus terram arant,

Et ouium oculos ejciant in tentatione.

Postea Apollo medicus existẽs sanet, mercedẽ sumat aut̃.

Euel. Non antequam ego boues hos meos primum uendam.

Pist. Si autem putant te deũ, te uitam, te autem terram, te Sa-

turnum, te Neptunum.

Bona ipsis omnia aderunt. CHO. Dic iam mhi horum
 bonorum unum.

Pist. Primum quidem ipsorum uineas parnopes non edunt.

Sed noctuarum insidiæ in ipsos & cerchneidum inuehēt.

Postea culices & auiculæ semper ficos non edunt.

Sed expellet oēs aperte ipsos armentum unum turdorum.

Ep. Ditescere aut unde dabimus ipsis? etenim hoc ualde amāt.

Pi. Metalla ipsis inquirentibus hi dabunt bona.

Hasq; mercaturas vtilēs ad uatem dicent. (ribit?

Quare nō peribit nauicularius nullus. CHO. Quō nō pe

Pi. Prædicet aliquis semp auiū inquireti circa navigationē.

Nunc non nauiga, hyems erit. nūc nauiga, lucrum inerit.

Eu. Nauigiū possideo & nauem guberno, et nō manebo apud

Pi. Thesauros ipsis ostendit quos priores deposuerūt (uos.

Argentorum. hi enim sciunt dicunt hæc omnes,

Nullus scit thesaurum meum præter siquis auis,

Eu. Multo nauigum possideo. ligonem, & hydrias defodio.

Ep. Quō autem sanitatem dabunt ipsis existentē apud deos?

Pi. Si bene agant, non sanis magna hoc est? manifeste scias

Quod homo male agens aperte nullus sanus est.

Cho. Quō aut in senectute aliqui abibūt. etenim hoc ē in olympo.

Vel puerulū mori oportet. PI. Per Iouē, sed trecetos ipsis

Adhuc apponunt aues annos. CHO: A quo? a se ipsis?

Nō scis q; quinq; generatiōes uiroꝝ uiuit garrula cornix

Eu. Papæ, ualde multo potentiores hi Ioue nobis regnare.

Non enim multo primum quidem no-

N altaria nos ædificare oportet

Lapidea ipsis, neq; claudere

Aureis ianuis, sed sub arbuſtis

Et fruticulis habitant.

His autem rursus prudentibus auium,

Arbor oleæ altare erit.

Et neq; in delphos neq; in ammo-

Ne euntes illic sacrificabimus, sed in

Moris & oleastris
Stantes, habentes ordea, frumenta,
Supplicabimus sibiipsis extendentes
Manus bonorum dare aliquam partem.
Et hæc nobis statim erunt
Frumenta pauca proponentibus.

¶ Versio membroꝝ duodecim.

Cho. O amicissime mihi multo senum ex inimicissimo incidens.
Non est ut ego uolens tuam sententiam amplius dimittam.
Glorians autem tuis uerbis Minatus sum & iuraui
Si tu apud me ponens Cōcordes sermones iustos
Non dolosos sanctos In Deos ibis mihi
Sapiens eosdem cantus non multo tempore
Deos adhuc scepra mea terere.
Sed quęcunq; quidem oportet fortitudine facere in hæc or
dinabimus nos
Quęcunq; quidem sententia oportet consultare, in te hæc
omnia incumbunt.

¶ Constitutio per incisionem.

Ep. Et quidem per Iouem non dormire amplius
Hora est nobis, neq; tarde uincere.
Sed quācitissime oportet aliquid facere. primum autem
Intrate in rīdum meum,
Et meas festucas, & præsentia sarmenta.
Et nomen nobis dic sed facile.

Pi. Mihi quidem nomen Pisthetærus. EP. Huic aut quod?

Pi. Euelpides ex Thracia. EP. Sed gaudete.

Pi. Ambo suscepimus. EP. Huc igitur intrate.

Pi. Eamus. introduc tu capiens nos. EP. Veni.

Pi. Sed illud reuoca rursus. EP. Age, videam.

Pi. Dic nobis quomodo egoq; & hic

Aristoph.

V

Coerimus uobis uolantibus, non volantes.

Ep. Bene. Pl. Vide nunc q̄ in Aesopi uerbis
Est dictum iam aliquid vulpem q̄
Male communicauit aquile aliquando.

Ep. Nihil timeas. est enim aliqua radícula
Quam edentes eritis alati.

Pi. Sic quidem introeamus. age iam Xanthia.
Et manadore accipite lectos.

Cho. Hic te uoco te dicens. EP. Quid uocas? CHO. Hos qui-
dem duco tecum.

Cœna. hanc autem dulcē consonantem Lusciniam musæ
Derelinque nobis huc exiens, ut ludamus cum illa.

Pi. O hoc quidem per Iouem ipsis persuade.
Exi ex butomo auiculam,
Exire facias huc per Deos ipsam: ut
Et nos uideamus Lusciniam.

Ep. Sed si videtur uobis hæc oportet facere. progne
Exi, & te ipsam in ostende hospites.

Pi. O Iupiter multum honorate ualde pulchra hæc auicula,
Valde autem tenera, ualde autē alba. EV. Nunquid scis q̄
Ego subagitarem ipsam suauiter?
Quantum autem habet aurum tanquam uirgo?

Pi. Ego quidem ipsam & oscularer puto.

Eu. Sed o infelix rostrum uerubus habet

Pi. Sed tanquam ouum per Iouem decorticantem oportet
A capite squamam, & postea sic osculari.

Ep. Eamus. Pl. Dux sis iam tu nobis bona fortuna.

¶ Particula membrorū nouem.

Cho. O dilecta, o flaua, o	Dilectissima auium
Omniū compascua meorū	Hymnorū cōnutrix Luscinia
Venisti, uenisti, uisa es	Dulcem sonum mihi fe-

Rens. sed o bene vocalem so- Nans tibiam somis vermis
Incipe Anapæsta.

Transgressio versuum triginta octo, &
membrorū quatuordecim.

Age, iā naturaviri obscuri vitu foliorū gnationi assimiles;
Pauca facientes, formationes luti, umbrōse tribus ipotētes;
Inuolucres, diurni, miseri homines, uiri similes insomnijs;
Adhibete mentem immortalibus nobis semper existētibus,
Aethereis, insenescentibus, incorruptibilia curantibus.

Vt audientes omnia à nobis recte de altis

Naturā auium, generationēq; deorū, fluuiorūq; erebiq;
Sciētes recte Prodicto à me flere dicatis ī futurū. (chaiq;
Chaos erat, et nos, erebusq; niger primū, et tartarus latus
Terra at neq; aer neq; celū erat, erebi at in īfinitis simbus
Parit primum uento sum nox nigra pennas ouum.

Ex quo perfectis tēporibus pululauit amor desyderabilis
Splēdēs humero alis aureis, similis uēto sis uelociter uolu-
Hicāt chao alato mixtus nocturno ī tartaro lato (tiōibus.
Fecit genus nostrum, & primum reduxit in lucem.

Prius aut nō erat immortalīū anteq; amor cōmiscuit oīa.
Commixtis aut alteris alteris factum est cælum, oceanusq;
Et terra, omniumq; deorum beatorum genus incorrupti-
bile. sic quidem sumus

Multo antiq; ssimū cūm beatorū. nos aut q; sumus amoris,
Multis manifestum, uolamus, & amantibus consumus.

Multos autem bonos abiuratos pueros ad fines temporis
Per potentiam nostram diuiferunt uiri amatores.

Hic quidem coturnicem dans. ille autem prophyrionem,
alius autem anserem, alius autem persicum

Omnia autem mortalibus sunt à nobis auibus maxima.
Primū qdē tempora ostendimus nos veris, hyemis, autūni.

ARISTOPHANIS

Seminare quidē quando grus crocātans in Libyā decessit.
 Et temonem tunc nauclero dicit suspendenti dormire.
 Postea autē Orestī chlēnā texere ut non frīgens spoliēt.
 Miluius iterū post hēc apparens aliud tempus ostendit.
 Quādo tondere tēpus ouium uellus vernū. postea hirūdo
 Quando oportet chlēnam uendere iam æstiuam uestem
 aliquam emere.

Sumus at uobis Ammon, Delphi, Dodona, phæbus Apol
 Venientes enim primū in aues sic ad oīa vertimini. (lo.
 Adq; mercaturā, et ad uictus possessionē, et ad nuptias uī
 Auēq; putate oīa quæcūq; circa diuinationē diuidit. (ri.
 Fama vobis auis est, sternutationemq; auem uocate.

Symbolum auem, uocem auem, seruū auem, asinū auem.

An nō manifeste nos uobis sumus uaticinator Apollo?

Si igitur nos putabitis Deos:

Poteritis uti uatibus, musis,

Auris, horis, hyeme, æstate,

Mensurato æstu: & non ausugientes

Sedemus super gloriati

Apud nebulas tanquam Iupiter.

Sed præsentes dabimus uobis

Ipsis, filiis, filiorum filiis,

Diuitem sanitatem, bonam fortunam;

Victum, pacem, iuuentutem. ri=

Sum, choros, conuiuia, lacq; auium.

Quare aderit laborare uobis

A bonis?

Sic ditescetis omnes.

C Cantus & versio mēbroꝝ sexdecim.

Musa syluosa,

Tio tio tio tio tinx,

Varia cum qua ego

Salibus cacuminibusq; ī mōtanis,

Tio tio tio tio tinx,

Per meæ barbæ flauæ cantus.

Sedens fraxino in folijs comata , Tio tio tio tio

Parileges sacras ostendo ,

Castæq; matri saltationes montanas

To to to to to to to to to tinx.

Hinc tanquam apes

Phrynichus immortalibus

Cantibus à pascebatur: fructum semper

Ferens dulcem cantum.

Tio tio tio tinx.

¶ *Aduerbiū versuū sexdecim.*

Cho. *Si cum auibus aliquis vestrum o spectatores, vult*

Degere viuens suauiter in futurum, ad nos eat.

Quæcunq; enim sunt hic turpia lege detenta;

Hæc omnia sunt apud nos aues bona.

Si enim hic est turpe patrem verberare lege:

Hoc illud bonum apud nos est. si quis patri

Incurrens dicat verberans eleua plectrum si pugnas.

Si autem contingit aliquis vestrum fugitiuus signatus;

Attagas hic apud nos varius vocabitur.

Si aut cōtingit aliquis existens phryx nihil minus spintha

Phregilus auis hic erit Philemone genere.

(ros)

Si autem seruus est & car sicut excestides:

Generet auos apud nos, & ostendentur consanguinei.

Si autem hic pisij prodere inhonoratis portus

Vult: perdix fiat patris pullus.

Quòd apud nos nihil turpe est expardiissare.

¶ *Recatatio & inuersio mèbroꝝ sexdecim.*

Cho. *Talem autem cygni,*

Tio tio tio tio tinx,

Commixtione vocem simul

Alis strepentes, sonuerunt Apollinem,

Tio tio tio tio tinx

Ripa in sedentes apud ebrum fluium.
 Tio tio tio tio.
 Per autem etheream nebulam uenit uox.
 Stupefecit autem uariasq; tribus ferarum:
 Vndasq; extinxit quietu tranquillitas.
 To to to to to to to to to tinx.
 Omnis autem instrepuit olympus.
 Cepit autem stupor reges.
 Olympiades autem cantum gratiae
 Musaeq; ulularum.
 Tio tio tio tinx.

Ⓒ Aduerbiū versuū sexdecim.

Cho. Nihil est melius neq; suauius quam generare pennas.
 Statim vestrum spectatorum si quis esset pennatus,
 Postea esuriens choris tragædorum tristaretur:
 Euolans hic optime agat iens domum.
 Et postea satiatus ad nos rursus deuolet.
 Siue patroclides aliquis vestrum contingeret cacaturiens:
 Non cacabit in uestem, sed reuolabit.
 Et pedens & respirans rursus deuolabit,
 Siue adulter as aliquis vestrū est quicumq; contingit,
 Et postea uides uirum mulieris in consilio:
 Hic iterum apud uos habens alas reuolabit.
 Postea subagitans illinc rursus desedet.
 An alatum fieri unoquoq; est dignum?
 Sicut Dytrephe's vinales solum habens pennas,
 Electus est tribus princeps: postea equorum princeps: po-
 stea ex nullo
 Magna facit: & est nunc flauus equorum gallus.
 Pi. Hæc talia. per Iouem ego quidem rem dum

Ridiculosiorem non uidi nunquam.

Eu. Cur rides? PI. Propter tuas veloces alas.
Scis cui maxime similis es alatus?
In paruitatem anseri depicto.

Eu. Tu Copsico scaphio euulso.

Pi. Hęc quidem assimilamur secundū Aeschylum.
Hęc autem non ab alijs sed sui ipsorum pennis.

Ep. Age iam. quid oportet fecere. PI. Primum nomē ciuitati
Ponere aliquod magnum & inelytum. postea deis
Sacrificare post hoc. EP. Hęc & mihi simul uidentur.

Pi. Age uideam. quod aut nobis nomen erit ciuitati?
Vultis magnum hoc ex Lacedæmone
Spartam nomen vocemus ipsam? EP. Hercules.
Spartam enim ponam ego meæ ciuitati?
Neq; humi dormientem ualde uinculū habens.

Pi. Quod igitur nomen ipsi ponemus? EP. Illinc
Ex nebulis & altis locis.

Pi. Latum aliquod ualde uis nephelococcygiam

Ep. Euge euge, bonum manifeste & magnū inuenisti nomen.
An est hęc nephelococcygia?
Vbi & Theagenis multæ res

Quæq; eschimi omnia. PI. Et lostum quidem uel
Phlegreæ campum: vbi dei terrigenas
Superbientes & postea iaculati sunt.

Ep. Formosa res ciuitatis. quis autem Deus
Ciuitatem habens erit cui diuidemus uestem?

Pi. Quid autem non Mineruam sinamus ciuitatem habens?

Ep. Et quomodo adhuc fiet beneordinata ciuitas
Vbi Deus mulier facta armaturam
Stetit habens. Clisthenis autem nauiculam?

Pi. Quis autem habebit ciuitatis pelargicum

Pi. Aus à nobis genere persico,
 Qui dicitur grauiſſimus eſſe ubiq;
 Martis pullus. **PI.** O pulle domine
 Valde autem facilis habitare in petris.
 Age, tu quidem valde ad aerem
 Et facientibus murum adminiſtra;
 Lapillos aſſer, lutum ſpoliatus concita,
 Peluim porta, deſcende à ſcala,
 Cuſtodes conſtitue; ignem abſconde ſemper;
 Tintinabulum ferens circuncurre, & dormi illic.
 Preconem autem mitte. hunc quidem in Deos ſupra,
 Alterum autem de ſuper ruruſus ad homines deorſum.
 Et illinc ruruſus ad me. **EP.** Tu autem hic manens
 Lugebis apud me. **PI.** Valde o bone quò mitto te ego.
 Nihil enim ſine te horum quę dico fiet.
 Ego autem vt ſacrificem nouis deis
 Sacerdotem mittentem pompam voco.
 Famule famule caniſtrum eleua & vaſ.

¶ Verſio membroꝝ octo.

Cho. Simul remigo, ſimul uolo,
 Simul admonens habeo
 Introitus magnos. Caſtos adire deis.
 Simul autem adhuc gratiæ cauſa
 Ouem aliquam ſacrificare
 Eat eat autem. pythias clamat Deo.
 Simul cantet autem Chæris cantum.

ALIA VERSIO.

Pi. Ceſſa tu flans, Hercules, hoc quid erat
 Hoc per Iouem ego multa iam & grauia vident
 Nondum coruum vidi frenatum.
Ep. Sacerdos tuum opus. ſacrifica nouis deis.

¶ Versio membrorum decem.

Sacer. Faciam hæc. sed ubi est canistrum habens?

Supplicate uestæ auili

Et miluo vestam habenti,

Et auibus olympijs & olympijs,

Omnibus & omnibus.

O sumieracæ salue rex pelasgiæ,

Et Cygno pythio & delio

Et Latonæ per dias matri.

Et Dianæ acalanthidi.

Pist. Non amplius colænis, sed acanthis Diana.

¶ Versio membrorum septem

Sacer. Et phrygilo sabasio.

Et passeri magnæ

Matri deorum & hominum

Regina Cybele passer mater Cleocrinthi.

Dare illis auibus

Sanitatem & salutem

Ipsis & chyjs.

Pist. Chyjs lætatus sum ubiq; adiacentibus.

¶ Versio membrorum octo.

Sacer. Et Heroibus & auibus, & heroum filijs.

Et porphirioni & pelecanti.

Et pelecino, & phlexidi.

Et tetraci & pauoni.

Et eleæ & bascæ.

Et alese, & erodio.

Et cataraictæ & melanchorypho.

Et ægithallo.

Cessa ad cornos, cessa uocans, heu, heu.

In quale o infelix sacrificium uocass

ARISTOPHANIS

Aquilas & vultures? non uides q
Miluius vnus hoc abiuit rapiens?
Abi à nobis & tu & coronæ.

Ego enim ipse hoc sacrificabo solus.

¶ Versio membrorum octo.

Sacer. Postea rursus iterum igitur tibi

Oportet me secundum cantum

Gutturino diuinum

Sanctum inuocare, uocare autem

Beatos vnum quendam solum: siquidem

Sufficiens habebitis obsonium.

Hæc enim præsentia sacrificia nihil aliud præter

Barbaq; sunt & cornua.

Pi. Sacrificantes supplicabimus alatis deis

Poe. Nephelococcygiam hanc felicem

Lauda o musa

Tuis in hymnorum cantibus.

Pi. Hanc rem cuias dic mihi quis es?

Poe. Ego dulcium lingua verborum mittens cantum.

Musarum seruus.

Velox secundum Homerum.

Pi. Postea igitur seruus existens comam habes?

Poe. Non. sed omnes sumus præceptores

Musarum serui

Veloces secundum Homerum.

Pi. Non uane uelocem & uestem habes.

At o poeta secundum quid hic corruptus es?

Poe. Cantus feci in nephelococcygiis

Illas vestras, cantusq; multos & pulchros.

Et virginalia, & secundum illa simonidi.

¶ Constitutio uersuum quattuor.

Pi. Hæc tu aliquando fecisti? à quali tempore?

Poe. Diu diu iam hanc ego laudo ciuitatem.

Pi. Non nunc sacrifico decimam huius ego?

Et nomen tanquã puero nunc iam posui.

¶ Cantus & uersio membrorum septem.

Poe. Sed aliqua uelox musarum fama,

Qualis equorum uelocitas.

Tu autem o pater ædificator Aetnæ

Diuinis sacrificijs cognominis

Da mihi quodcunq;

Tuo capiti uis

Promptus dare mihi tibi.

¶ Constitutio uersuum quinque.

Pi. Hoc præbebit malum nobis negocia:

Si non huic dantes fugerimus.

Hic tu quidem uestem & interulam habes.

Spoliare, & da poetæ sapienti.

Habe uestem, omnino autem mihi frigans uideris.

¶ Cantus & uersio altera membrorum quatuor.

Poe. Hoc quidem non nolens dilecta

Musa domum suscipit.

Pi. Homo nobis non discedet?

Tu autem tua mente disce

Pindarij uerbum.

¶ Cantus & uersio altera membrorum quinque.

Poe. Pastoribus enim in scytijs

Errat Straton,

Qui textum indumentum non possidet

In gloria autem iuit uestis sine interula.

Intellige quid dico.

ARISTOPHANIS

¶ Constitutio uersuum quinque.

Pi. *Intelligo q̄ uis interululam capere.
Spoliare .oportet enim poetam adiuuare.
Abi hanc capiens. POE. Abeo,
Et in ciuitatem iens faciam iam hæc.*

¶ Cantus & uersio membrorum quinque.
*Lauda o aureæ sedis tremorem frigidum.
Niue percussos campos multū seminabilesq; cāpos euge.*

¶ Constitutio uersuum quinque.

Poe. *Per Iouem sed enim fugi hæc
Frigida , hanc interululam capiens.*

Pi. *Hoc per Iouem ego malum nunquam speraui:
Sic cito hunc didicisse ciuitatem.
Rursus tu circum i capiens gutturnium.*

Sacer. *Laudes canantur. FAT. Ne incipias hircō.*

Pi. *Tu autem es quis? FAT. Quis? Fatidicus. PI. Luge nunc.*

Fatid. *O felix diuina ne egre feras
Quòd est Bacidis oraculum manifeste dicens.
In nephelococcygias. PI. Et postea quomodo
Hæc non uaticinabaris tu ame me ciuitatem
Hanc habitasse? FAT. Diuinum impediuit me.*

Pi. *Sed nihil potens est audire uerba.*

Fatid. *Sed quando habitabunt lupi albæq; cornices
In eodem in medio Corinthi & Sicyonis.*

Pi. *Quid igitur conuenit certe mihi Corinthiorum?*

Fatid. *Emgmaticè dixit Bacis hoc ad aerem
Primum terræ sacrificare albūtricas arietem.
Qui autem mearum uerborū uenerit primum propheta:
Huic dare uestem puram & noua calciamenta.*

Pi. *Insunt & calciamenta. FATID. Accipe librum.
Et phialam dare, & uisceribus manum implere.*

- Pi. Et viscera dare insunt. FATID. Accipe librum.
 Et siquidem diuine fili facis hæc sicut iubeo,
 Aquila in nebulis fies. si autem non dabis:
 Non eris, non turtur, non aquila, non dryolattes.
- Pi. Et hæc insunt hic. FATID. Accipe librum.
- Pi. Nihil certe simile est uaticinio huic,
 Quod ego apud Apollinem exscripsi.
 At postquam homo ueniens inglorius, superbus,
 Tristificet sacrificantes, & capere viscera cupiat;
 Iam tunc oportet uerberare ipsum lateribus in medio
- Fatid. Nihil dicere puto te. PI. Accipe librum.
 Et parce nihil. neque Aquilæ in nebulis,
 Neque si lampon esset, neque si magnus Diopithes.
- Fatid. Et hæc insunt hæc. PI. Accipe librum:
 Non uadis foras ad coruos? FATID. Hei mihi miser.
- Pi. Non alibi vaticinaberis excurrentes?
- Geo. Venio ad uos. PI. Alterum rursus hoc malum.
 Quid autem tu faciens? quæ autem forma uoluntatis?
 Quæ sententia? qui cothurnus uiæ?
- Geo. Mensurare uolo aerem,
 Vobis diuidereque uias. PI. Per deos
 Tu autem es quis uirorum? GE. Qui sum ego? meton:
 Quem uidit Græcia & Colonus. PI. Dic mihi
 Hæc autem tibi quid sum? GEO. Canones aeris
 Statim enim aer est spectatæ totus
 Secundum furnum maxime. apponens igitur ego
 Canonem de super hunc curuum
 Imponens circinū, (intelligis? PI. Non intelligo)
- Geo. Recto mensurabo canone apponens. ut
 Circulus fiat quadrangulus, & in medio
 Forum: ferentes autem sint in ipsum uiæ

Rectæ ad ipsum medium, tanquam autem stellæ
Ipsius circularis existentis recti ubiq̃
Radij resplendeant. PI. Homo Thales

Meton. GEO. Quid est? PI. Scis q̃ diligo te ego,
Et mihi persuasus discede uia

Geo. Quid est graue? PI. Quemadmodum in Lacedæmone
Hospitibus impelluntur & mouentur aliqua
Plage densæ in ciuitate. GEO. Nunquid seditionē agitis?

Pi. Per Iouem non certe. GEO. Sed quomodo. PI. Simul
Calcitrare omnes superbos uidetur.

Geo. Discedam enim per Iouem. PI. Valde non scio si
Præuenies. incumbunt enim prope hæ.

Geo. Hei infelix. PI. Non dixi ego diu?
Non remensurabis te ipsum abiens aliò.

Expl. Vbi hospites? PI. Quis sardanapalus hic?

Expl. Explorator uenio huc faba sortitus
In nephelococcygias. PI. Explorator?
Mi sit autem quis te huc? EXPL. Malus liber
Tributi. PI. Quid uis igitur mercedem capiens
Nō molestias habere: sed abire? EXPL. Per deos.
Cōcionari autem igitur indigebam domi manēs.
Sunt enim quæ per me facta sunt pharnacæ.

Pi. Abi capiens, est autem merces hæc.

Expl. Hoc quid sit? PI. Concilium circa pharnacem.

Expl. Testificor uerberatus existens explorator.

Pi. Non expellens non auferes cadōs?
Non grauiā? & mittunt iam exploratores
In ciuitatem amē & sacrificare deis?

Legisl. Si autem nephelococcygiens athineum iniustitia afficit,

Pi. Hoc quid est rursus malus liber?

Legisl. Psephismatopola sum, & leges nouas

Venio ad uos huc venditurus. PI. Hoc quid?

Legisl. Vti nephelococcygieos his
Metris & stateris & decretis,
Quemadmodum olophyxij

PI. Tu autem quibus ototyxij uteris cito.

Legisl. Hic quid pateris. PI. Non auferes leges
Amaras? ego tibi hodie ostendam leges.

Expl. Actuso Pisthetærum iniuriæ
In ianuarium mensem.

PI. Vere hic, adhuc enim hic es tu?

Legisl. Si autem aliquis expellet principes
Et non suscipit secundum legem?

PI. Hei infelix, & tu enim hies adhuc?

Expl. Perdam te, & actuso te mille drachmarum.

PI. Ego autem tuos cados dispergam.

Expl. Recordare quando legem euulsisti uespere.

PI. Papæ, capiat aliquis ipsum. hic non manebis?

Sacer. Abeamus nos quàm citissime hinc
Sacrificaturi intus deis tragum.

C Cantus & uersio mēbroꝝ quatuordecim.

Cho. Iam mihi omnia videnti

Et omnibus imperanti mortales omnes

Sacrificabunt optatis præcibus.

Omnem quidem enim terram uideo.

Saluo autem pululantes fructus

Interficiens omnium tribuum generationem

Ferarum: quæ omnia in terra

Ex germine aucta gulis deuorantibus,

Arboribusq; insidentes fructum deuorant.

Interficio autem quæ hortos odoriferos

Corrumpunt nocumentis pessimis.

Serptiliaq; & mordacia quæcumq;

Sunt à mea ala

In cædis pereunt.

ADVERBIVM VERSVVM SEXDECIM.

Cho. *Hac quidem die maxime gaudet,
Si interficiat aliquis uestrum Diagoram melium:
Accipere talentum. si autem tyrannorum aliquis aliquem
Mortuorum interficiat: talentum accipere.
Volumus igitur nunc clamare hæc & nos hic.
Si interficiat aliquis uestrum Philocratem passerinum:
Accipiet talentum. si autem uiuum ducat: quatuor:
Quod congregans passerres uendit per septem obolo.
Postea inflans turdos ostendunt & ledunt.
Hisq; copfichis in nares infundit pennas.
Columbasq; similiter colligens impediens habet.
Et cogit aucupari ligatas in rete.
Hæc uolumus clamare, & si quis aues nutrit
Impeditos uestrum in aula dicimus dimittere.
Si autem non persuademini concepti ab auibus
Rursus uos iterum à nobis ligati aucupabimini.*

Recantatio & reuersio membrorum
quatuordecim.

Cho. *Felix tribus uolatilium
Anium: quæ hyeme quidem
Chlænas non induuntur.
Neq; rursus calor feruoris nos
Radius longe splendens calefacit.
Sed floridorum pratorum
Foliorum in simbus ennæi,
Quando diuina acute canens cicada
Caloribus meridianis à sole furens clamat*

Hyemo

Hyemo autem in concavis speluncis
 Nymphis montanis colludens.
 Verraq; pascimur virginalia
 Alba nutrimento myrta gra-
 Tiarumq; fructus.

¶ Inaduerbium versuum sexdecim.

Iudicibus dicere aliquid volumus uictoria arcæ,
 Quibus bona si iudicet nos omnibus ipsis dabimus:
 Ad meliora dona multo illis Alexandri capere.
 Primū quidē enim (quod maxime oīs iudex desyderat)
 Noctuae uos nunquam relinquent laurioticæ.
 Sed inhabitabunt intus, inq; arcis
 Nidificabunt, & decorticabunt parua lucra.
 Postea ad hæc, tanquam in sacris habitabitis.
 Has enim uestrum domos cooperiemus ad aquilam.
 Et si sortiti dominatiunculā, postea rapere uultis aliquid:
 Acutum a capiterculum in manus uobis dabimus.
 Si autem cœnatis, guttura uobis mittemus.
 Si autem non iudicatis, æramini cooperacula ferre.
 Tanquam statue sic, uestrum qui nō cooperimentū habeat.
 Quādo habetis chlenulā albam: tunc maxime sic pœnam
 Dabit nobis omnibus aubus euulsi.

Pi. Hæc quidem sacra nobis sunt o aues bonæ:
 Sed tanquam à muro adest nuncius
 Nullus quem interrogabimus illic res.
 Sed hic currit aliquis Alpheum spirans.

Nun. Vbi ubi est? ubi ubi ubi est? ubi ubi ubi est? ubi
 Vbi Pislethærus est princeps? PI. Hic.

Nun. Aedificatus est tibi murus. PI. Bene dicis.

Nun. Optimum opus & honorandum:
 Ut desuper quidem Proxenides ille superbus
 Aristoph.

Et Theagenes è contrariò duos currus
Equorũ sub existentibus magnitudine quanta Equus tro-
In latitudine agitauit. PIS. Hercules. (ianus

Nun. Hæc autem longitudo est (etenim mensurauì ipsam ego)
Centum passuum. PIS. O Neptune longitudo.
Qui ædificauerunt ipsum tantum?

Nun. Aues, nullus alius, non Ægyptius
Petrarum lator, non petrarũ factor, nõ faber affuit;
Sed propriæ manus, ad admirari me.

Ex quidem Libya venerunt fere ter mille
Grues fundamentales deuorantes lapides.

Hos autem polierum ibides rostris.

Alij autem lapides ferebant pelargi mille.

Aquã autem ferebant inferi in aerem

Charadrij, & alij fluuiales aues.

Pist. Lutum ferebant autem ipsis qui. NVN. Ero dij
Peluibus. PI. Hoc autem lutum iniecerunt quomodo?

Nun. Hoc o bone inuentum est & sapientissime.

Anseres subuolantes tanquam sarculis

In pelues iniecerunt ipsis pedibus.

Pist. Quid certe pedes non operabuntur?

Nun. Et per Iouem natæ circuncinctæ

Lateres ferebant. supra autem rastrum

Volabant habentes à tergo tanquam pueros.

Lutum in oribus hirundines.

Pi. Quid certe mercenarios item conduxit quis?

Age, videam. quid autem? lignea muri qui

Operati sunt. NVN. Aues erant fabri

Sapientissimi, Pelecantes; qui rostris

Dolauerunt ianuas. erat autem strepitus

Ipsorum pelecantium tanquam in nauis sectione.

Et nunc omnes illi facti sum ianuis.
 Et clausi sum, & custodiuntur circum circa.
 Transeuntur tintinabulo feritur undiq̃.
 Custodire statutus sum, & lumina
 In turris. sed ego quidem currens
 Abluar. tu autem ipse iam alia fac.

Cho. Hic quid facis? nunquid admiraris q̃
 Sic murus fabricatus est cito?

Pi. Per deos ego. etenim dignum
 Aequalia enim uere apparent mihi mendacijs.
 Sed sic. custos enim illinc nuncius
 Incurrit ad nos huc saltanter aspiciens.

Nun. Heu, heu, heu, heu, heu, heu,

Pi. Quæ res hæc. NVN. Grauiissima passi sumus.
 Horum enim deorum aliquis nuper illorum apud Iouem
 Per portas inuolauit in aerem
 Latens graculos custodes diei speculatores.

Pi. O graue opus & miserabile. operans
 Quis deorum? NVN. Non scimus. q̃ autem haberet
 pennas

Hoc scimus. CHO. Non igitur uagatores oportebat
 Mittere in ipsum statim. NVN. Sed misimus
 Ter mille accipitres arcigeros.

Ibat autem omnis unguis curuatus,
 Cerchneus, triorches, vultur, cymnidis, aquila:
 Impetu; & alis & strepitibus
 Aether mouebatur, cum Deus quæreretur.

Et est non longe ab hinc. sed hic
 Iam est. CHO. Igitur fundas oportet capere:
 Et arcus. NVN. Veni huc omnis serue.

Sagitta omnis aliquis. fundam aliquis mihi det.

- Cho.** Bellum erigitur, Bellum indicibile,
 Ad me & Deos. Sed serua omnis
 Aerem circūnebulatum Quem erebus peperit;
 Ne te lateat deorum Aliquis hac transiens.
 Vide autem omnis in circuitu specularans
 Quòd prope iam dæmonis alti
 Reuolutionis uolatilis vox exauditur.
- Pi.** Hæc tu quò quò quò volas? mane tacitus,
 Habe quiete, illic sta, tene cursum.
 Quæ es? cuius? dicere oportet unde unde es.
- Iris.** A deis ego cælestibus.
- Pi.** Nomen autem tibi quod est? nauigium? an galea?
- Iris.** Iris uelox. **Pi.** Maritima? vel salaminia?
- Iris.** Quid aut hoc. **Pi.** Hanc aliquis non comprehendet
 Reuolans triorchus. **IRIS.** Me comprehendet?
 Quid unquam est hoc malum? **Pi.** Lugebis ualde.
- Iris.** Absurda hæc res. **Pi.** Per quas portas
 Intraſti in murum o scelestissima?
- Iris.** Non scio per Iouem ego per quas portas.
- Pi.** Audisti ipsam qualiter ironice loquitur?
 Ad graculos principes aduenisti? non dicis?
 Signum habes à ciconijs. **IRIS.** Quid malum?
- Pi.** Non accepiſti? **IR.** Sanus es quidē. **Pi.** Neq; symbolum
 Iniecit auium rex nullus tibi præſens?
- Iris.** Per Iouem non mihi iniecit nullus o miser.
- Pi.** Et postea certe sic silentio peruolas
 Per ciuitatem alienam & chaos?
- Iris.** Quali enim alia oportet uolare Deos?
- Pi.** Non scio per Iouem ego. hac quidem enim non.
 Iniustitia autem afficis & nunc. nunquid ſcis hoc q

Iustissime capta omnium iridum
Mortua sis si dignam affecuta fueris?

Iris. Sed immortalis sum. **PI.** Sed tamen potuisses mori.

Grauiissima enim patiemur (mibi videtur)

Siquidem alijs imperamus. uos autem Dei

Malefacitis, & nondum cognoscitis q̃

Audiendum vobis in parte meliores.

Dic autem mibi alis quo nauigas?

Iris. Ego? ad homines volo à patre

Dicens sacrificare cælestibus Deis.

Oues iugulareq̃; bobus sacrificabilibus in coquinis,

Sacrificareq̃; uias. **PI.** Quid tu dicis? quibus deis?

Iris. Quibus? nobis in cælo Deis.

PI. Dei enim vos? **IR.** Quis enim est alius Deus?

PI. Aues hominibus nunc sunt Dei:

Quibus sacrificandum ipsis. sed per Iouem non Ioui.

Iris. O stolide stolide ne deorum moue mentes

Grauesut non tui genus totaliter permittosum

Iouis ligo omne peruertat iure.

Combures aut corpus et domuum per ordines

Comburet tui licymnijs percussionibus.

PI. Audi. hæc cessa est uationibus,

Habe quiete. age videam utrum lydum an phrygem

Hæc dicens terrere uideris.

Nunquid scis q̃ Iupiter si me dolorificabit præter modum

Aedes quidem ipsius & domos Amphionis

Comburam ignem ferentibus aquilis!

Mittam autem Porphyriones in cælum

Aues in ipsum pardi pelle indutas

Amplius sexcentos numero, & iam

Vnus Porphyrion ipsi præbebit molestus.

Tu autem si me dolorificabis quid ministræ
 Primæ extends crūra diuidam
 Irin ipsam vsq; ad admirari, quomodo
 Sic senex existens quatio triembolum,
 Disrumparis o miser ipsis verbis.
 Non expelles? non cito late verberando?
 Si non te sedabit iniuria meus pater.
 Hei mihi miser. igitur aliò uolans
 Combures iuuenem aliquem.

¶ Versio membroꝝ septem.

- Cho. Clamauimus A Ioue genitos Deos
 Non amplius meam Transire ciuitatem,
 Neq; aliquem sacer- Dotem in pauimento adhuc
 Hic hominem deis mittere fumum.
- Pi. Graue preconem ad homines
 Euntem si nunquam redibit iterum.
- Pre. O Pisthëtëra o beate o sapientissime.
 O gloriosissime, o sapientissime, o splendidissime,
 O ter beate, o iube. PI. Quid tu dicis?
- Pre. Corona te aurea hac sapientiæ gratia
 Coronam & honorant omnes populi.
- Pi. Suscipio. quid autem sic populi honorant me?
- Pre. O gloriosissimam ætheream habitans ciuitatem,
 Non scis quantum honorem ab hominibus fers;
 Quotq; amatores huius ciuitatis habes.
 Ante quidem enim habitare te hanc ciuitatem,
 Lacrimæ furebant omnes homines. tunc
 Habebant comas, esuriebant, sordabant, socratizabant,
 Baculos ferebant. nunc autem subuertentes rursus
 More auium furiunt. omnia autem à voluptate
 Faciunt quæ aues inuitantes.

Primum quidem statim omnes ex lecto simul
 Volabant mane sicut nos in pabulum.
 Et postea simul eleuabant in libros.
 Postea pascebantur hic calculos.
 More auium furebantur: sic manifeste ut
 Multis auium nomina sint ponentia.
 Perdix quidem vna Capelus nominatus est.
 Claudus, Menippo autem fuit hirundo nomen.
 Opuntio autem oculum non habens coruus.
 Corydus philocli, chenalopex theagemi,
 Ibis lycurgo, cherephonti vesperilio.
 Syracusia autem citta. medias autem illic
 Coturnix uocabatur. etenim similis erat coturnici
 Astyphocompo capite percusso.
 Canebant autem omnes ab amicitia auium omnes cantilenas.
 Vbi hirundo erat aliqua depicta,
 Vel penelops, vel anser aliquis, vel columba,
 Vel ale, vel pennæ quid et paruum adesset.
 Talia quidem illinc. unum autem tibi dico.
 Venient illinc huc plus quam mille
 Alis indigentes et meribus, curuis ungues,
 Ut alarum tibi in habitantibus opus sit alicunde.
 Pi. Non igitur per Iouem nobis amplius opus stare.
 Sed quamcitiissime tu quidem iens cistas
 Et cophinos omnes imple pennis.
 Manes autem portet mihi foras alas.
 Ego autem illis accedentes suscipiam.
 Cho. Cito autem multorum uirorum hanc ciuitatem
 Vocabit aliquis hominum.
 Pi. Fortuna solum ad sit.
 Cho. Detinent autem amores meæ ciuitatis

Pi. Cito ferre iubeo:

Cho. Quid enim non inest huic
(Bonum uiro transigrare.)

Sapientia, desyderium, immortalitas, gratiæ.

Hæc; ualde prudentis quietis

Mansueta persona.

Pi. Valde ignaue ministras.

Non cito festinabis?

Cho. Ferat calathum cito aliquis alarum.

Tu autem rursus iterum irruere

Verberans hunc sic.

Valde enim tardus quidam est tanquam asinus.

Pi. Manes enim est timidus.

¶ Versio membrorū quinq;.

Cho. Tu autem alas primum

Dispone has ornatu,

Hasq; musicas simul, hasq; uaticinatorias, &

Marinas postea autem quomodo sapienter

Ad uirum aspiciens alabis.

Pi. Non aliquid per cerchedas amplius tolerabo

Sic uidens te timidum existentem & tardum.

Pa. Fiam aquila altiuolans

Vt uolarem indomitæ

Albæ in undam paludis.

Pi. Apparet non mendax nunciator esse nuncius.

Canens hic aliquis aquilas aduenit.

Pa. Papæ non est nihil uolare dulcius.

Amo autem ego has in auibus.

Animum more infanio enim & volo & volo

Habitare uobiscum & cupio leges.

Pi. Quales leges? multæ enim animum leges.

- Pa. Omnes, maxime quod bonum putatur.
Patrem auibus suffocare & mordere,
- Pi. Et per Iouem uirilem ualde putamus
Qui percussit patrem pulsus existens.
- Pa. Propter hæc quidem huc habitans, ego
Suffocare cupio patrem, et omnia habere.
- Pi. Sed est nobis auibus lex
Antiqua in aconiarum tabellis.
Postquam pater Pelargus euolabiles
Omnes faciet pelargides nutriens,
Oportet pullos patrem rursus nutrire.
- Pa. Accepi enim per Iouem ueniens huc
Siquidem mihi & patrem pascendum.
- Pi. Nihil. quoniam enim uenisti o miser
Beneuolus alabote tanquam auem orphanam:
Tibi autem o adolescentule non male suggeram:
Sed qualia ipse didici quando puer eram, tu enim
Patrem quidem ne verbera. hanc autem capiens
Alam & hoc plectrum altera
Putans galli habere cristam
Custodi, milita: mercedem ferens te ipsum nutri.
Hunc patrem sine uiuere. sed quoniam pugnator es,
In hæc in Thracia auola, & illic pugna.
- Pa. Per Dionysium bene mihi uideris dicere:
Et parebo tibi. PI. Mentem igitur habebis per Iouem.
- ¶ Constitutio per circumcisionē aliter uersa.
- Cin. Supra uolo iam ad olympum
Alis lenibus: uolo autem uiam
Aliquando in aliam cantuum.
- Pi. Hæc res pondere indiget alarum.
- Cin. In trepida mente

Corpori generationem narrans

Pi. Saluto tilianum cinesiam.

Quid huc pedem tu claudum in circulo circundas?

Cin. Avis fieri uolo

Stridula lusciniæ.

Pi. Cessa cantans: sed quodcunq; dicis dic mihi.

Cin. A te alatus uolo altus

Supra uolans ex nebulis nouas capere

Aere motas mæue tactas scalas.

Pi. Ex nebulis enim aliquis scalas capiat.

Suspenditur quidem igitur

Dithyramborum enim splendida fiunt

Aeria & tenebrosa & nigre splendentia:

Et alis mota. tu autem audiens scies cito.

Pi. Non certe ego. CIN. Per Herculem tu.

Omnem enim narro tibi aerem.

Simulacra uolatilium æthere cURRENTIUM,

Auium extensarum collo.

Pi. Oop. CIN. Marinum cursum errans

Cum uentorum flatibus irem.

Pi. Per Iouem ego tui sedabo flatum.

Cin. Aliquando australem iens ad uiam,

Aliquando autem rursus boreæ corpus appropinquans,

Marinum ætheris sulcum scindens,

Gratiosa o senex, sapiuisti & sapiemiam.

Pi. Non enim tu gaudes ala mobilis factus.

Cin. Hæc fecisti circulari præceptori:

Qui generationibus pugillator sum semper.

Pi. Vis docere & apud nos igitur manens,

Leotrophide chorum uolantium auium

Cecropidam tribum: CI. Derides me, manifestus es.

Sed igitur ego non cessabo. hoc scias q
Ante alatus discurri aerem.

Calū. Aues qui hi
Nihil habentes alis uarij
Extensi alis uaria hirundines.

Pi. Hoc malum non malum euiglaui?
Hic autem rursus lugens huc aliquis aduenit.

Cal. Extense alis uaria ualde iterum.

Pi. In pallium malignum cantare mihi videtur.
Indigere aut apparet non paucarum hirundinum.

Cal. Quis alans hic est aduementes?

Pi. Hic adest, sed quo opus est oportet debere.

Cal. Alis, alis opus est. ne interroga secundo.

Pi. Nunquid recta pellenem uolare cogitas?

Cal. Per Iouem. sed uocator sum insularis
Et calummator. PI. O beate arte.

Cal. Et molestiarum inquisitor. postea indigeo alas capiens
Circulo circuire ciuitates uocans.

Pi. Ab alis quid aduocare sapientius?

Cal. Per Iouem, sed ut latrones non tristificent me;
Cum gruibusq; illinc recedo iterum
Pro lapide multas bibens pœnas.

Pi. Quod enim operaris tu opus dic mihi?
Iuuenis existens calumniaris hospites?

Cal. Quid enim patiar? fodere non scio.

Pi. Sed sunt alia per Iouem opera modesta,
A quibus degere uirum oportebat tantum
Ex iusto magis quam pœnas suere.

Cal. O felix ne admone me, sed ala.

Pi. Nunc hæc dicens alo te. CAL. Et quomodo verbis
Virum alabis tu? PI. Omnes verbis

ARISTOPHANIS

Alantur. SY. Omnes? PI. Non audiuiſti
 Quando dicunt patres ſemper
 Adoleſcentulis in apothecis tonſorijs hæc.
 Crauiter q̃ mei adoleſcentulum Dyjrephes
 Dicens realauit ad equitare.
 Hic autē aliquis hunc ipſius dicit in tragædia
 Realaret & uolare mentes?

Sy. Verbiſq̃; igitur & alantur? PI. Dico ego
 Ab enim uerbis menſq̃; eleuatur,
 Attolliturq̃; homo. ſic & te ego
 Realans uolo bonis uerbis
 Vertere ad opus legitimum. SY. Sed non uolo.

Pi. Quid autem facies. SY. Genus nō deturpabo.
 An ita vita calumniandi eſt mihi.
 Sed ala me uelocibus & leuibus alis,
 Accipitris uel ærchedis, ut hoſpites
 Vocans & poſtea uocans hic
 Et poſtea rurfus uolem rurfus illuc. PI. Intelligo.
 Sic dicis ut debeat pœnam
 Hic ante ire hoſpes. SY. Valde intelligis.

Pi. Et poſtea hic quidē nauigat huc. tu aut illuc rurfus uolo
 Rapiens res ipſius. SY. Omnia tenes.
 Trocho nihil differre oportet. PI. Intelligo
 Trochum, & quidem ſunt mihi per Iouem
 Optimæ ærææ tales alæ.

Sy. Hei mihi miſer, lorum habes. PI. Alas quidem igitur
 Quibus te faciam hodie trochare.

Sy. Hei miſer non alabis hic?

Pi. Non diſcedes o peſſime periturus?
 Amaram cito uidebis uerſionē pœnæ malitiæ.
 Abeamus nos colligentes alas.

¶ Versio membrorum tredecim.

cho. Multa iam & noua & admi-
Rabilia uolabamus.

Et graues res uidimus.

Est enim arbor nata

Magna quædam cardia

Longe Cleonymus

Vtilis quidem nihil a-

Liter autem timida & magna.

Hæc quidem uere semper

Pululat

Et calumniatur.

Hyeme autem iterum

Scuta folijs fluere facit.

¶ Conuersio membrorum duodecim.

Est autem rursus regio ad ipsam

Tenebram longe aliqua in

Lucernarum solitudine:

Vbi heroibus homini-

Bus cum cenant &

Simul sum præter uesperam,

Tunc autem non amplius erat

Tutum simul obuiare.

Si enim obuissset aliquis heroi

Hominum nocte crestit:

Nudus erat percussus ab i-

Pso omnibus aptis.

pro. Hei mihi misero Iupiter ut non me uideat.

Vbi Pischetærus est? PI. Papæ, hoc quidem est?

Quis copertus? PRO. Deorum uides aliquem

Mei à tergo hic? PI. Per Iouem ego quidem non.

Quis autem es tu? PRO. Quando est utiq; diei?

Pi. Quando. paruum quid post meridiem.

Sed tu quis es? PRO. Buletus, uel Perçetero

Pi. Hei mihi ualde odi te. PRO. Quid enim Iupiter facit?

Serenat nebulas? an congregat nebulas?

Pi. Luge ualde. PRO. Sic quidem discooperiar.

Pi. Dilecte prometheu. PRO. Cessa cessa, ne clama.

Pi. Quid enim est? PRO. Tace, ne uoca mei nomen.

Valde enim peribis, si me hic Iupiter uidebit.

Sed ut dicam tibi omnes superius res,

Hunc capiens me pileolum super tene

Desuper: ut non me videant Dei.

Pi. Euge euge bene excogitasti ipsum, & promethice.

Induere cito iam, & postea fidens dic.

Pro. Audi iam nunc. Pi. Valde audiente dic.

Pro. Perijt Iupiter. Pi. Quando quæ perijt?

Pro. Ex quo uos habitastis aerem,

Sacrificat enim nullus nihil hominum amplius

Deis: neq; nidor cruribus à

Ascendit ad nos ab illo tempore.

Sed tanquam festis ieiunamus

Sine sacrificijs. hi autem barbari Dei

Esurientes tanquam illyrij frementes

Contra militare dicunt superius Iouis;

Si non præbebit fora aperta

Vt inducantur uiscera incisa.

Pi. Sunt alteri barbari dei aliqui

Supra uos? PRO Non enim sunt barbari

Vnde patrius est Apollo.

Pi. Nomen autem deis barbaris

Quod est? PRO. Quod est? triballi. PI. Intelligo.

Hinc igitur conteraris factum est.

Pro. Maxime omnium, vnum autem tibi dico aperte.

Venient legati huc de pacibus

A Ioue & triballis superius.

Vos autem ne sacrificetis, si non tradiderit

Sceptrum Iupiter auibz iterum,

Et dominationem tibi fœminam habere dederit.

Pi. Quæ est dominatio? PRO. Optima puella,

Quæ format fulmen Iouis:

Et alia omnia bonum consilium.

Bonam legem, modestiam, naualia,

Obiurgationem, gubernatorem ciuilem triobola.

Pi. Omnia igitur ipsi gubernat? PRO. Dico ego.

Quam si tu ab illo ceperis omnia habes.

Horum gratia huc ueni ut dicerem tibi.

Semper quondam hominibus enim beneuolus sum ego.

Pi. Solum deorum enim propter te sacrificamus.

Pro. Odi autem omnes deos ut scis tu.

Pi. Per Iouem semper certe deorum odiosus natus es.

Timon, purus. sed ualde reuertar retro.

Fer mihi pileolum ut me si Iupiter uiderit

Desuper, sequi uidear camstra portantes.

Pi. Et sedem fer hanc capiens.

Cho. Ad autem hæc, sciapodibus pa-

Lus quædam est illauatiua, quo

Animas ducit Socrates,

Quo & Pisandrus uenit

Rogans animam uidere uel

Viuentem illum præreliquit.

Victimas habens, camelum,

Agnam aliquam cuius colla incidens

Sicut Vlysses abiuit.

Et postea ascendit ipsi deorsum

Ad guttur cameli

Chærephon noctua

Nep- Hæc quidem ciuitacula nephelococcygiæ

tunus Vides hæc adest: quo legati sumus.

Hic quid facis in sinistras sic indueris?

Non mutas pallium tanquam in dexteras?

Quid o infelix læspodias es natura.

O popularis dominatio quò ire facis nos aliquādo

Si hunc sic confirmarunt dei.

Tri. Habebis tacite. P O. Luge multū enim iam te ego

Vidi omnium barbarissimum deorum.

Age iam quid facimus Hercules. HER. Audisti

Me q̄ hunc uirum suffocare uolo.

Quicumq; unquam est deos extra murans,

Po. Sed o bone electi sumus de pacibus

Legati. HER. Dupliciter magis suffocare mihi uideris

Pi. Casiteram aliquis det. fer silphium.

Caseum ferat aliquis. uerte carbones.

Her. Virum gaudere dei iubemus

Tres existentes nos. P I. Sed injice silphium.

Her. Carnes autem cuius hæc sunt? P I. Aues aliquæ

Insurgentes ciuilibus auibus

Apparuerunt iniusta facere. HER. Postea certe silphium

Injicis prius ipsis. P I. O gaude Hercules

Quid est? HER. Legationem facientes huc uenimus

A deis de belli pace.

Pi. Oleum non est in lucerna.

Her. Et quidem auiculas pingues esse decet.

Nep. Nosq; enim bellantes non lucratur.

Vosq; nobis deis existentes amici

Hyemalem aquam habebitis in cœnis,

Tranquillosq; ductis dies semper.

His de omnibus potentes uenimus.

Pi. Sed neq; prius unquam nos incepimus

Bellum ad nos. nuncq; volumus (si uidetur

Si quid iustum aliud nunc uultis facere)

Inducias facere. hæc autem iusta sunt hæc.

Sceptrum nobis auibus iterum,

Iouem reddere & inducias facimus.

In his legatos ad cœnam uoco.

Her. Mihi quidem sufficiunt hæc & confirmo.

Quid o infelix stolidus & gulosus es?

Prius patrem tyrannide.

Pi. Verum. non enim maius uos dei

Poteritis si aues dominabuntur inferius?

Nunc quidem à nebulis cooperti

Inclinati peierant uos homines.

Si autem aues habebitis auxiliares,

Quando iurabit aliquis coruū & Iouem,

Coruus adueniens peierante clam

Aduolans eijciet oculum verberans.

Nep. Per Neptunum hæc bene dicis

Et mihi videtur. PI. Quid autem tu dicis TRI. Nauis

Vides? laudat hic. alterum nunc adhuc

(satren.

Audite quantum vobis bonum faciemus

Siquis hominum sacrum Deo ouem post

Vouens postea sophisticas dicens.

Aristoph.

Y

Tardi dei, & non soluam peccatum.

Recompensemus & hæc. NEP. Age, uideam quomodo.

Pi. *Quando dinumerans argentulum contigerit*

Homo hic vel sedet lotus:

Aduolans Ictinus rapiens clam

Ouium duarum pretium referet Deo.

Her. *Sceptrum reddere iterum confirmo*

His ego. NEP. Tribalum nunc interroga.

Her. *Tribulus lugere uidetur tibi. TRI. Bene*

Confirmo. HER. dicit bene dicere ualde.

Nep. *Si cui apparent uestrum hæc, & mihi simul opparem.*

Her. *Hic uidetur facere hæc sceptri gratia.*

Pi. *Et per Iouem alterum est cuius memini ego.*

Hanc quid enim Iunonem trado Ioui.

Illam autem reginam puellam mulierem mihi

Dandum est. NEP. Non paces amas.

Abeamus domum iterum. PI. Parum mihi curæ est.

Coque infusionem oportet facere dulcem.

Her. *O felix hominum Neptune quo portaris:*

Nos de muliere vna pugnabimus?

Nep. *Quid autem faciemus? HER. Quod faciemus pacem.*

Nep. *Quid o praue non scis deceptus dius*

Ledis autem tu te ipsum. si autem mortuus fuerit

Iupiter tradens his tyrannidem:

Pauper eris tu. tui enim omnes sum

Res quasque Iupiter moriens reliquerit.

Pi. *Hei mihi miser, qualiter te circumuenit.*

Huc ad me accede ut aliquid tibi dicam.

Criminatur te patruus o ignare tu.

Horum enim paternorum neque paululum participatur tibi,

Secundum leges. Spurius enim es & non legitimus.

- Her.** Ego spurius? quid dicis? **PI.** Tu quidem per Iouem
Existens adueni mulieris. an aliquo modo unquam
Heredem esse Mineruam putas,
Existentem filiam existentibus fratribus legitimis?
- Her.** Quid autem si pater mihi dat res
Spurio moriens? **PI.** Lex ipsum non finit.
Hic Neptunus primus qui extollit te nunc
Usurpabit tui paternas res,
Dicens frater ipse esse legitimus.
Dico autem iam & Solonis tibi legem.
Spurio autem non esse affi-
nitatem filijs existentibus legi-
timis. si autem filij
Non sint legitimi: his
Propissime genere
Participationem esse rerum.
- Her.** Mihi autem igitur nihil paternarum rerum
Est in participatione. **PI.** Nō qđ per Iouē. dic aut mihi
Iam te pater induxit in custodes?
- Her.** Non certe me, & certe admirabar diu.
- Pi.** Cur certe supra oscitasti causam aspiciens.
Sed si nobis cum eris constituam te ego
Regem, auium præbebo tibi lac.
- Her.** Iusta mihi & diu videris dicere
Circa puellam, & ego trado tibi.
- Pi.** Quid autem tu dicis. **NEP.** Contraria delibero.
- Pi.** In Tribalo omnis res. quid tu dicis?
Pulchram puellam & valde reginam
Aui trado. **HER.** Tradere dicis?
- Nep.** Per Iouem non hic tradere dicit,
Nisi ire quemadmodum hirundines.

ARISTOPHANIS

Pi. Igitur tradere hirundinibus dicit.

Nep. Vos nunc pacem facite & conuenite.

Ego autem postquam uobis uidetur tacebo.

Her. Nobis quæ dicas tu omnia conuenire uidentur.

Sed ueni nobiscum ipse in cælum,

Vt reginam & omnia illic capias.

Pi. In temptus igitur decise sunt hæ

Ad nuptias. **HER.** Vultis igitur ego interea

Asses carnes has manens? uos autem ite.

Nep. Asses tu carnes? multam gulositatem dicas.

Non es nobiscum? **HER.** Bene quidem sum dispositus.

Nuptialem vestem det aliquis huc mihi.

¶ Versio membrorum decem.

Cho. Est autem in phenis ad

Clepsydræ prauum gulo-

Sorum genus,

Qui metuntq; & sem-

Nam & uindemiam lin-

Guis, sicutam ficosq;.

Barbari autem sunt genus

Gorgiæq; & Philippi.

Et à uentrosis illis philippis

Vbiq; atticæ lingua sine mulcetur.

¶ Compositio per circuncisionem.

Nun. O omnia bona facientes, o maiora sermone,

O ter beatum uolabile auium genus.

Suscipite regem beatis domibus.

Aduenit enim qualis neq; vndiq; lucens

Stella videre splenduit aureaq; splendida domo.

Neq; solis longe splendens radiorum splendor

Talis splenduit, qualem autem uenit

Habens mulieris pulchritudinem non diabile dicere.

Mouens fulmen, alas ferens, Iouis telum.

Odor autē inuominabilis in profundū circuli

Procedit pulcher aspectus sacrificiorum.

Auræ mouent uolutionem fumi.

Hic autem & ipse est. sed oportet deæ

Musæ aperire sacrum bene dicens os.

C Cantus & versio mēbroꝝ duodecim.

Semi- Reduc, diuide, diduc, adduc, præbe,

cho. Circumuola beatum

Beata cum fortuna.

O papæ papæ tempore

Pulchritudinis,

O beatissimas tu nuptias

Hac ciuitate nubens.

Alter Magnæ detinent fortunæ

semi- Genus auium

cho. Propter hunc uirum.

Sed laudatiuis & sponsalibus

Suscipite cantibus ipsum, & reginam.

C Versio altera membrorū quinq̃.

Cho. Iuno quondam cælestis

Altarum sedium

Dominantem deis magnum

Parcæ comportauerunt In his nuptijs.

C Inuersio membrorū quinq̃.

Hic circum pululans amor

Auro alatus habenas

Dixerit retrō extensas

Iouis præbitor nuptiarum,

Huiusq̃ felicitis Iunonis.

ARISTOPHANIS

Incantatio membrorum sex.

Hymen o hymenæe o hymen,

Pist. Gaudebam laudibus, gaudebam cantibus.

Gaudeo autem sermombus, age nunc ipsius:

Et cælestia vocate tonitrua,

Hæc q; ignea Iouis fulgura,

Graueq; albumq; fulmen.

Versio altera, & cantus membrorum

decem & octo.

Cho. O magnum aureum fulguris lumen,

O Iouis immortalis ensis ignifer

Graui sonantia hymbriferaq; simul

Tonitrua, quibus hic nunc terrâ concutit,

Propter te omnibus dominans, &

Confessilem reginam habere Iouis.

Se. Hymenæe o hymenæe o,

Sequimur nunc nuptias o

Tribus omnes simul pascentium

Alatæ in pavimentum Iouis,

Et lectum nuptialem.

Præbe o beata tuam

Manum, & alas meas

Capiens simul salta.

Eleuans autem leuem faciâ te ego.

Sed euge euge peon

Euge pulcher in victoria o

Felix supreme.

ARISTOPHANIS

AVIVM

FINIS.

ARISTOPHANIS PACIS ARGVMENTVM.

I Am Peloponesiaco bello defessos Athenienses, & vniuersos græcos Aristophanes videns (sufficienter enim equitibus transiuit bellantium tempus) comœdiam conscripsit hæc: admonens ciuitates, deponere quidem adinuicem contentionem: concordiam autem & pacem proprio remittit accipere. Adducit igitur agricolam quendam Trygeum nomine maxime pacem appropriatam: qui tristans in bello, in cælum ascendere consultatus est ad Iouem, interrogaturus ab ipso propter quam causam sic excurrunt græcorum res, tantum facientem bellum ipsis. quem iam dubitantem quomodo in cælum iter faciet, adducit nutriendum Cantharum tanquam euolaturum in cælum per ipsum, Bellerophontis iure. Procemiant autem duo serui ipsius (quibus & nutrire iussit Cātharum) egreferentes in ipsius citis. Hæc autem Scena huius comœdiæ ex parte quidem in terra, ex parte autem in cælo. Hic autem chorus constitutus est ex quibusdam iuris atticis agricolis.

ACTVS PERSONÆ.

Seruus	Filij Trygei
Chorus agricolarum athmoneorum	Falcis operarius.
Tubæ factor.	Filius Lamachi.
Alter seruus.	Mercurius.
Seruus Trygei.	Galeæ factor.
Galeæ uenditor.	Filius Cleonymi.
Trygeus.	Bellum.
Cydæmus.	Hierocles.
Thoracis uenditor.	Lancæ politor.

ARISTOPHANIS

P A X .

SERVVS PRÆLOQVENS.

Xtolle extolle massam quàm citissime cātharo.

Al. ser.

Ece. SER. Da ipsi pessime per dito.

Al. ser.

Et nunquā ipsa massam dulciore edat.

Ser.

Da massam alteram ex stercorebus mu-

lorum factam.

Al. ser. Ece valde iterum. SER. Vbi enim quam nunc tulisti ?

Non deuorauit? AL. SER. Per Iouem. sed rapiens

Totam reflexit circūuoluens pedibus.

Ser. Sed quàm citissime tere multas & densas.

Al. ser. Viri stercoreum lectores accipite per Deos

Si non me vultis suffocatum inspicere.

Ser. Alteram alteram da pueri scorti.

Tritam enim dicit cupere. AL. SER. Ece.

Vno quidem o viri liberato esse mihi uideor.

Nullus enim dicit me pinsentem comedere.

Ser. Papæ, ser aliam & alteram mihi & alteram.

Et tere alteras. AL. SER. Per Apollinem quidem non.

Non enim amplius potens sum superesse sentinæ :

Ipsam certe portabo accipiens sentinam.

Ser. Per Iouem ad cornos & te ipsum ad.

Al. ser. Vestrum autem si quis scit mihi dicat

Vnde emam nasum non tritum.

Nullum enim opus fuit miseri

Quàm cantharo pinsentem præbere comedere.

Sus quidem enim quemadmodum cacat aliqua vel canis

Male inuititur, hoc autem ab elatione

Extolliturq; & comedere non dignum putat:
 Si non apponam terens per diem totam
 Tanquam mulieri rapum pistum.
 Sed si cessauit comestione uidebo
 Sic aperiens parum portam ut non me uideat.
 Inmitere. non cesses nunquam comedens
 Tandiu quousq; te ipsum lateas disruptus.
 Qualiter autē inclinatus maledictus comedit:
 Tanquam luctator proyiciens dentes molares.
 Et maxime caputq; & manus aliquo modo,
 Sic circunducens quemadmodum illi funes
 Crassos conyicientes in naues
 Sordida res & mali odoris & edax.
 Et cuius unquam est deorum hæc adiectio.

Ser. Non scio. Veneris quidē enim nō mihi uidetur.
 Non quidem gratiarū. huius enim est non est ut
 Hoc sit monstrum non Iouis peruij.

Al. ser. Igitur iam spectatorum aliquis dicet
 Adolescens apparens sapiens. hæc autem res quæ?
 Cantharus autem ad quid? & postea ipsi uir
 Iomcus aliquis dicit assidens:
 Puto quidem in Cleonem hoc obscure dicit,
 Quòd ille impudenter sterces humanum comedit.
 Sed ingrediens cantharo dabo bibere.

Ser. Ego autem sermonem puerulis,
 Et virulis & uiris,
 Et super his uiris dicam
 Et super extollentibus se etiam his ualde.
 Hic domino mei insant nouo modo.
 Non quēadmodum uos, sed altero nouo ualde.
 Per diem enim in cælum aspiciens

Sic oscitans obiurgat Iouem.

*Et dicit o Iupiter quid unquam consultus faceret
Depone scopam, ne verras Cræciam.*

Sine, sine.

Tacete ꝑ uocem audire mihi uideo.

Tryg. *O Iupiter quid facere cupis unq̃ nostrū populo?*

Dñs duo *Latebit te ipsum ciuitates desolans.*

ru, seruo *Hoc est certe malum ipsum quod ego dicebam.*

Ser.

Hoc enim exemplum insaniarum auditis,

Tanquā luctator quę dixit primū quando incepit colera.

Audietis, dixit enim ad se ipsum hic.

Quomodo unquam abibo rectā ad Iouem?

Postea scalulas faciens

Ad has ascenderet in cælum:

Quousq̃ triuit caput disruptus.

Heri autem post hæc corruptus non scio quo

Introduxit altum maximum Cantharum:

Et postea hunc curare me iussit.

Et ipse palpitans ipsum tanquam pullulum

O pegasula mihi dicit generosa penna,

Quomodo uolabis me recta Ioui capiens?

Sed quod facit hic inclinans uidebo.

Hei mihi misero. uenite huc huc o uicini:

Dominus enim mei altus tollitur,

Equine in aerem super Cantharo.

¶ *Constitutio per circuncisionē non filis in partibus.*

Try. *Tacitus tacitus quiete asine,*

Non mihi arroganter uade ualde

Statim à principio robore confidens:

Antequam uideas & dissoluas

Articulorum neruos alarum impetus.

Et non spira mihi malum precor
Te. si autem facies hoc in domibus
Hic mane nostris.

er. O domine rex ualde. TR. Tacæ tacæ.

er. Vbi certe aliter alte remigas.

ry. Pro græcis omnibus uolo,
Audaciam nouam faciens.

er. Quid uolas quid uane? non sanus es?

ry. Laudare oportet & non male,
Nihil grūire, sed ululare.
His hominibus dic tacere.

Hasq; mandras & uias
Nouis lateribus supra ædificare.
Et podices claudere.

CONSTITVTIO ALTERA

r. Non est quomodo tacebo, si non mihi dices.

Qnò uolare putas. TR. Quid autem aliud quàm
Ad Iouem in cælum. SER. Quam mentem habens?

y. Interrogaturus illum græcis de
Omnibus quid facere uelit.

r. Si autem non: accusabis? TR. Accusabo
Medis ipsum proderè græciam.

y. Per Dionysium neq; unquam uiuente me.

y. Non est præter hæc aliud. SER. Heu, heu, heu, heu.

O filie pater relinquens abit

Vos desertas in cælum clam.

Sed precamini patrem o infelices.

¶ Constitutio altera non simillis partis.

O pater o pater uera an

Domibus nostris fama uenit,

Quòd tu cum auibus relinquens me

ARISTOPHANIS

In coruos uadis vanus?

Est aliquid horum uere dic o pater q̄ diligis me.

Try. *Putare est filiæ hoc verum doleo vobis,*

Quando quæritis panem papam me uocames.

Intus autem argenti neq̄ parum erat ualde omnino.

Si autem ego benefaciens ueniam iterum habebitis in tpe

Spiram magnam & pugnum coctum in ipsa.

Fil. *Et quis transitus tibi uiæ fiet.*

Nauis quidem enim non ducet te hac uia?

Try. *Volatilis ducet pullus. non soluam naulum.*

Fil. *Quæ autem opinio tui est ad cantharum*

Iungentem expellere in deos o patercule.

Try. *In Aesopi sermonibus inuentus est*

Solus uolatilium in deos intus.

Fil. *Incredibile dixisti verbum o pater pater.*

Quomodo fetidum animal iuit in deos.

Try. *Iuit propter odium aquilæ diu quondam*

Oua uoluens & puniens.

Fil. *Igitur oportebat te pegasi iungere alam,*

Vt appareres deistragicotior.

Try. *Sed o miser mihi panes duplices comedes.*

Nunc autem quoscunq̄ ipse deuoro panes,

His ipsis hunc satiabo.

Fil. *Quid si in humidum pontium cadet profundum.*

Quomodo elaberi uolatilis existens poterit.

Try. *Aptum habebam temonem quo utar,*

Nauigium autem erit naxo operatus cantharus.

Fil. *Portus autem quis te suscipiet portatum?*

Tri. *In pireo iam est canthari portus.*

Fil. *Illud observa ne errans defluas.*

Hinc postea claudus existens euripidi

Sermonem præbeas, & tragœdia fias.
 ry. *Mihi curæ erunt hæc. sed gaudete.*
Vos autem de quibus labore ego laboro,
Ne pedite neq; cacate diebus tribus:
Quia si altus hic existens odorabit,
Deorsum capite iaciens me decipiet.
Sed age, pegase procede gaudens.
Aureum habens sonitum arcuum
Mouens splendidis auribus.
Quid facis, quid facis? ubi declinas
Nares ad fœtidæ vias:
Mitte te ipsum confidens à terra.
Et postea cursuam alam extendens
Recte procede Iouis in aulas.
A quidem fœtore nasum abstrahens,
Aq; hodiernis cibus omnibus.
Homo quid facis hic cacans
In pireo apud meretrices,
Perdes. non defodies?
Et importabis terræ multam?
Et implantabis serpillum supra
Et vnguentū infundes: quia si quid cadens
Hinc patiar mea morte Quinq; talenta ciuitas Chio
Propter tuum podicem debebit.
Hei mihi quantum timui. non amplius cauillans dico.
O ingeniose adhibe mentem ad me.
Iam vertitur aliquis spiritus circa umbilicum.
Et nisi seruabis satiabo cantharum.
At prope esse deos mihi uideor:
Et iam aspicio domum Iouis.
Quis in Iouis ianuis? non aperietis?

Mer. Vnde hominis me percussit o rex Hercules?

Hoc quidem malum? TR. Hippocantharus.

Mer. O scelestē & audax & impudens tu,

Et scelestē & totē scelestē & scelestissime.

Quomodo huc ascendisti o scelestorum scelestissime.

Quod tibi vnquā est nomen nō dices? TR. Scelestissimus.

Mer. Cuias genere es dic mihi. TR. Scelestissimus.

Mer. Pater autem tibi quis est. TR. Mihi? scelestissimus.

Mer. Non per terram erit ut non moriaris,

Si non dices mihi nomen quod unquā est tibi.

Try. Trygæus athmoneus vineator aptus

Non accusator, neq; cupidus rerum.

Mer. Venis autem ad quid. TR. Carnes has ferens.

Mer. O miser cum carmbus quō uenisti o lubricē. TR. Vides

Quod non adhuc esse tibi uideor scelestissimus.

Age, nunc uoca mihi Iouem. MER. Hui, hui, hui.

Quod non futurus es prope esse deos.

Vani enim sunt heri exhabitati.

Try. Vbi terræ? MER. Ecce terræ. TR. Sed ubi? MER. Longe

Sub ipsum aperte cæli alueare. (ualde.

Try. Quomodo igitur tu certe hic relictus es solus?

Mer. Reliqua obseruo uasa deorum:

Ollulas, tabellas, & amphorulas.

Try. Exhabitarunt autem dei cuius gratia?

Mer. Græcis irati. postea hic quidem

Vbi erant ipsi bellum dehabitare fecerunt

Vos trahentes facere aperte quodcunq; uult.

Ipsi autē suprahabitarunt aliquomodo supreme,

Vt non uideant pugnautes uos amplius,

Neq; precantes nihil sentiant.

Try. Cuius gratia nobis hæc fecerunt, dic mihi.

- ler. Quòd bellare eligitis illis sæpe
 Pacēs facientibus. & siquidem laconici
 Superassent parum: dicebant hæc.
 Per castorem & pollucem nunc atticus dabit pœnam.
 Si autem rursus aliquod fecissent bonū attici,
 Et uenissent lacones pace de,
 Dicebatis uos statim decipimur.
 Per Mineruam, per Iouem nō persuadendum.
 Venient iterum si habemus Pylum.
 Hoc enim signum nostras uerborum
 Quorum gratia non scio, si unquam pacem amplius
 In futurum uidebitis. TR. Sed quò enim iuit?
 ler. Bellum ipsam iniecit in antrum profundum.
 ry. In quod? MER. In hoc deorsum, & postea uides
 Quot supra intulerunt lapidum:
 Ut non capiat unquam ipsam. TR. Dic mihi
 Nos autem iam quid facere præparatis?
 ler. Non scio præter vnum quod mortarium uestpere
 Ingentem magnitudine intulit.
 ry. Quid igitur hoc mortario utetur?
 ler. Terere in ipso ciuitates uult.
 Sed uado. etenim exire opinione mea
 Debet. tumultuat igitur intus. TR. Hei mihi misere.
 Age ipsum fugiam. etenim sicut sensi
 Et ipse mortarij sonum bellicosi.
 ellii. Heu homines homines homines multatolerantes,
 Quòd statim valde maxillas dolebitis.
 O Rex Apollo mortarij latitudinem,
 Quantum malum & belli. & visus,
 An hic est ille quem & fugimus
 Grauis patiens in brachijs?

- Bel.** Heu profic̃ ter miser & quinquies,
Et multumdecies q̃ peribitis hodie.
- Try.** Hæc quidem uiri nulla nobis res
Nam malum hoc est laconice.
- Bel.** Heu megara megara q̃ teremini statim.
Omnia commissa.
- Try.** Papæ papæ q̃ magnos & acutos
Megarensibus iniecit fletus.
Heu sicelia & tu autem vt perijsti.
- Bel.** Qualis ciuitas misera consumetur.
Age infundam & mel hoc atticum.
- Try.** Hic admoneo melle uti altero.
Magni precij hoc est: parceq; attico.
- Bel.** Famule famule Cydænie, CY. Quid me uocas? **BEL.** Plo-
stetisti tardus. hoc enim mortarium. (rabis valde.
Valde acutum. CY. Heu heu miser o domine
Nunquid allia iniecisti in mortarium?
- Bel.** Portabis pistillum currens. CY. Sed o miser
Non est nobis. heri inhabitauimus.
- Bel.** Igitur ad Athenienses transcurrere cito.
- Cy.** Ego per Iouem. si autem non, flebo.
- Try.** Age, iam quid faciemus o rudes homunculi?
Videte periculum nobis q̃ magnum.
Siquide.n enim ibit pistillum ferens:
Hoc turbabit ciuitates sedens.
Sed obache pereat, & non ueniat ferens.
- Bel.** Hic. CY. Quid est? **BEL.** Non fers. CY. Hoc enim
Perijt Athenensibus pistillum uides
Byrsopoles qui miscebat Græciam.
- Try.** Bene o Regina veneranda Minerva. faciens
Perijt ille. & si decens quid ciuitati

Sit ame

Sit ante missionem nobis infundere.

Bel. Non igitur alterum ex Lacedæmone quæris
Festinans aliqd? **CYD.** Hæc o domine. **BEL.** Venit nūc
Try. O viri quid patiemur? nūc certamen magnum. (cito

*Sed si quis uestrum in Samothracia est
Sacerdos, nūc est precari bonū. Auerti portātis pedes.*

Cy. Hei miser, hei, & postea hei ualde.

Bel. Quid est? an non rursus portas? **CY.** Perijt enim
Et Lacedæmonijs malum pistillum.

Bel. Quomodo o prae. **CYD.** In Thracia loca
Utentes alteris: hoc postea perdiderunt.

Try. Euge euge facientes o Dioscori
Forte bene fiet. confidite o homines.

Bel. Euacua uasa capiens hæc iterum:
Ego autem cochleare ingrediens faciam.

Try. Nunc hic ille venit datidis tantum
Tangens pudenda quondam canebat meridie.
Valde lætor & delector & gaudeo.
Nunc est nobis o uiri græci bonum.
Saluari nego cuiusq; & pugnis.
Extrahere omnibus pacem dilectam.
Ante alterum rursus cochleare prohibere, aliquod.
Sed o agricolæ, & mercatores, & fabri,
Et populares, & inquilini, & hospites,
Et insulani huc venite o omnes populi,
Quàm citissime sarcula capientes, & uectes & funes.
Nunc enim nobis rapere adest bona fortuna.

Cho. Huc omnis proce de promptus recta salutem,
O omnes Græci auxiliamur siquid unquam
Ordinibus liberati & malis sanguinolentis.
Dies enim resplenduit hæc odio habens Lamachum.

Aristoph.

Z

ARISTOPHANIS

Ad hæc nobis siquid opus est facere, dic & fac.

Non enim est quomodo negare uideor mihi hodie.

Ante uectibus & machinis ad lucem trahere.

Dearum omnium maximam & amatricem uinearum,

Try. Non tacēbitis ut non gaudentes re

bellum accendatis intus clamantes.

Cho. Sed audientes hunc lætemur clamore.

Non enim est habētes ire panes trium dierum.

Try. Deprehendite illum Cerberum & timeate,

Ne turbans & clamans sicut quando hic fuit,

Contrarius nobis fiat Deam non extrahere.

Cho. Non & nunc est ipsam qui auferet:

Si semel in manus ueniat meas. euge euge.

Try. Perdetis me o uiri si non percussiones dimittetis,

Currens enim omnia hæc cōturbabit pedibus.

Cho. Valde misceat & premat omnia & turbet.

Non enim lætantes nos hodie cessabimus.

Try. Quid hoc malū, quid patimini o uiri. nullo modo p Deos

Rem optimam corrumpetis propter figuras.

Cho. Sed ego non figurare uolo. sed a uoluptate,

Non me mouente ipsa crura tripudiant.

Try. Non aliquid & nunc amplius. cessa cessa saltans.

Cho. Fuit ecce, & iam cessauimus. **TRY.** Dicis cessas aut nōdū.

Cho. Vnum quidem igitur hoc me sine trahere, & nō amplius.

Try. Hoc nunc & non amplius aliam nihil saltate amplius.

Cho. Non saltabimus siquide iuuabimus aliquid te.

Try. Sed videte nondum cessatis. **CHO.** Hoc per Iouem

Crus iacentes iam cessamus dextrum.

Try. Concedimus hoc vobis ad non tristificare amplius.

Cho. Sed & sinistrum aliquid me est necessario habens,

Lætor enim & gauisus sum, & pepedi & rideo.

Magis quàm senectute exuens, effugiens scutum.

Try. Non amplius igitur nunc gaudete. non enim scitis adhuc
Sed quando capiemus ipsam: tunc gaudete, (aperte
Et clamate & ridete. Iam autem licebit hoc vobis,
Nauigare, marare, mouere, dormire,
Ad festa aspicere, Comedere, deliciari,
Iocari. euge, euge, clamare.

Cho. Vtinam enim mihi fiat videre hunc diem aliquando.

Multa enim toleraui.

Nego ciaq; & fasces quas sortitus est Phormion.

Et non amplius me inuenies iudicē asperū, neq; difficilē;

Neq; moribus durum, quemadmodum & antea.

Sed mollem me videbis, & multo iuniorem li-

Beratum negocijs. etenim multo tempore peri-

Mus, & triti sumus errantes

In Lycium, & ex lycio cum lancea cum scutoq;.

Sed qđ maxie gaudemus faciētes. age Dic te enī domi-

Num elegit bona quædam nobis fortuna.

Try. Age, iam inspicio ubi lapides abrahamus.

Mer. O scelestē & audax quid facere cogitas?

Try. Nihil prauum. sed quod & Cillion.

Mer. Perijsti o infelix. TR. Igitur si sortitus fuero.

Mercurius enim existens sorte facies scio q.

Mer. Perijsti, deperijsti. TRY. In quem diem?

Mer. In statim ualde. TR. Aliud nihil tanquam perditus.

Mer. Et quidem contereris. TR. Et postea quomodo.

Non sentiam bonum tantum capiens.

Mer. Nunquid scis mortem q̄ prædixit Iupiter q̄ qui

Hanc suprafodiens inueniatur. TRY. Nunc igitur me

Omnis necessitas mori. MER. Bene scias q.

Try. Ad porcellum mihi nunc mutua tres drachmas.

ARISTOPHANIS

Oportet enim mitiari me ante mori.

Mer. O Iupiter fulmina. TRY. Non per Deos
Nos contradices precor te domine.

Mer. Non tacebo. TRY. Ita per carnes
Quas ego promptus tibi ferens ueni.

Mer. Sed o praue à Ioue consumar Nisi dicā hēc & peribo.

Try. Non nunc peribis. precor te o Mercuriole
Dic mihi. quid patimini viri, statis terrefacti
O rudes? non tacetis. si autem non, consumemini,

Cho. Nullo modo o domine Mercuri, nullo modo nullo modo.
Siquid gratum Porcellum scis à me esurus
Hunc non prauum cogitans in hac re.

Try. Non audis qualia adulantur tibi o rex domine.

Cho. Non fias iterum iratus aliquis precantibus nobis,
Ad hoc non accipere. Sed gratificare o huma-
Nissime & munifi- Centissime deorum.

Si pisandri odisti cristas & supercilia.

Et te sacrificijs sa- Cris accessibusq; ma-

Gnis omnino o Domine letificamus semper.

Try. Age, precor te miserere ipsorum vocis
Quoniam te & honorant magis quàm antea.

Mer. Fures enim sunt nunc magis quàm antea.

Try. Et tibi dicam quandam rem grauem & magnam
Quę deis omnibus insidiatur.

Mer. Age, iam aperte dic. forte enim persuadebis me.

Try. Hęc enim luna & malus sol
Vobis insidiantur multo iam tempore.
Barbaris tradunt Græciam.

Mer. Quare autē hoc faciunt. TR. Quia per Iouem
Nos quidem vobis sacrificamus. his autem
Barbari sacrificant. propter hoc decenter

Volunt uos omnes perdere:

Vt sacrificia capiant ipsi deorum.

Mer. Hæc igitur diu dies furati sum.

Et articulo deuorarunt ab moderatione.

Try. Ita per Iouē. ad hæc o dilecte Mercuri concipe

Nobiscum prompte hanc & contrahe.

Et tibi magna nos quinquatria ducemus:

Omniaq; alia festa deorum.

Mysteria Mercurio, dypolia, adonia.

Aliaq; tibi ciuitates cessantes malis

Fugaci malorum sacrificabūt Mercurio ubiq.

Et alia adhuc multa habebis dona. primum autem tibi

Donum do hanc ut libans habeas.

Mer. Hei mihi ualde misericors sum semper aurearum.

Vestrum hinc opus o uiri. sed sarculis

Ingredientes quāmcitissime lapides abstrahite.

Cho. Hæc faciemus. tu autem nobis o deorū sapientissime

Quæ oportet facere superstans dic imperialiter.

Alia aut inuenies administrare existentes non malos.

Try. Age, iam tu cito suppone phialam, vt

Opere operemur phiala supplicantes deis.

Mer. Sacrificium, sacrificium: Benedicite, benedicite.

Try. Sacrificantes supplicemus nunc diem

Græcis incipere omnibus multa & bona.

Et quicumq; prompte simul ceperit funes lapides.

Hunc uirum non capere unquam scutum.

Cho. Per Iouem. sed in pace degere me uitam

Habentem amicam, & effodientem carbones:

Try. Quicumq; autem bellum magis esse vult;

Nunquam quiescere ipsum o Bacche rex

Ex brachijs cuspides extrahentem.

Cho. Et si quis cupiens imperatorem esse tibi inuidet
In lucem uenire o ueneranda in pugnis,
Patiaur talia qualia Cleonymus.

Try. Et si quis lanceę politor, vel caupo scutorum
Ut vendat melius cupit pugnas:
Captus à latronibus comedat ordea sola.

Cho. Et si quis ducere exercitum volens non simul capiat,
Vel seruus per se ire præparatus:
In rota trahatur uerberatus.

Nobis autem bona fiant, euge, Pæon, euge.

Try. Aufer verberare, sed auge solum dic.

Cho. Euge igitur. euge solum dico.

Try. Mercurio, gratijs, horis, veneri, desyderio.

Cho. Marti autē **TR.** Non, non. **CHO.** Neq; Marti. **TR.** Ne.

Cho. Substende iam omnis & deduc his funes.

Mer. O eia **CHO.** Eia valde.

Mer. O eia. **CHO.** Eia item ualde.

Mer. O eia o eia.

Try. Sed non trahunt uiri similiter.

Non simul accipietis: qualia inritimi:
Ni lugebitis mortales.

Mer. Eia nunc. **TRY.** Eia o.

Cho. Ducite simul trahite & vos.

Try. Ergo traho & suspendo,
Et incumbo & festino.

Mer. Quomodo igitur nō procedit opus?

Cho. O Lamache, iniuste facis impedimento sedens.
Nil indigemus o homo tua persona.

Mer. Bene hi traxerunt. nil argui diu.
Sed deriserunt laborantes.

Et maxime bisariam mercedem ferentes farinas,

Try. Sed Lacones o bone trahunt viriliter.

Mer. Nunquid scis quot ipsorum tenent lignum?
Soli prompti sum. sed faber non fuit.

Cho. Neque megarenses facium nil. trahunt tamen
Asspere subsannantes sicut catelli
A fame per Iouem deperditi.

Try. Nil facimus viri. sed vnanimiter
Omnibus nobis iterum resumendum.

Mer. O eia. TRY. Eia ualde.

Mer. O eia. TRY. Eia per Iouem.

Mer. O eia o eia.

Cho. Parum mouemus. TR. Non graue,
Hos quidem extendere: illos autem euellere.

Cho. Percussiones capietis o argiui.

Mer. Eia nunc. TRY. Eia o

Cho. Valde malum si qui sunt in uobis.

Vos quidem igitur cupientes

Pacis euellite viriliter.

Sed sunt qui prohibent.

Try. Viri megarenses non ad coruos irruetis?

Odit enim uos Dea recordans.

Primi enim ipsam allys vnxiſtis.

Et Atheniensibus cessare dico

Hinc tenentibus vnde nunc trahitis.

Nil enim aliud facitis nisi iudicatis.

Sed siquidem cupitis hanc extrahere:

Ad mare parum cedite.

Cho. Age, o viri ipsi iam soli capiamus agricole.

Mer. Procedit iam res multo magis o viri vobis.

Cho. Procedere rem dicit sed omnis vir suus promptus.

Try. Agricolaë opus extrahunt: et alius nullus.

Cho. Age nunc, age omnis & quidem simul. est iam prope.
 Non nunc remittamus. sed inten=
 Damus virilius. Iam est hoc illud.
 O eia nunc, o eia omnis. O eia, o eia, eia, eia.
 O eia, o eia omnis.

Try. O ueneranda racemorum datrix quod alloquar te verbū?
 Vnde capiam verbum megnum
 Quo alloquar te. non enim habebam e domo.
 O gaude fructus: & tu autem o specula.
 Qualem autem habes vultum o specula.
 Qualiter autem spiras? quā suaue in corde?
 Dulcissime? tanquam quietem, & vnguentum.
 Nunquid igitur simile & gyllo militario?

Mer. Expui inimici viri odiosum vas.
 Huius quidem enim olet ceparum & aceti eructationem.
 Huius autem fructum susceptiuum bacchorum,
 Tibiarum, tragædiarum, sophoclei cantuum, turdellarum
 Verbulorum Euripidis. **TRY.** Lugeto igitur tu
 Hanc contramentiens. non enim letatur
 Hæc poeta verbis persuasuiis.
 Edera, trygæpo, ouiculis balantibus.
 Sinu mulierum discurrētium in furnum.
 Serua inebriata. verso in terram.
 Alijsq; multis, & bonis. **MER.** Age nunc uide
 Qualiter inter se loquuntur ciuitates
 Pacificatæ. & ridem libentes.
 Et maxime infeliciter percussæ
 Omnes: & cyathis adjacentes.

Try. Et hos igitur spectatores considera,
 Vultus ut cognoscas artes. **MER.** Papæ, miser.
 Illum enim galeam facientem non uides

Euellentem seipsum. hic autem dolabra faciens
 Pepedit nuper enses facientem illum.

Try. Hic autem falces operans non uides q̄ lætatur
 Et hastas polientem qualiter spernit.

Mer. Age nunc denuncia agricolas abire.

Try. Audite populi agricolas abire
 Operaria uasa capientes in agrum
 Quàm citissime sine hastula & ense & sude.
 Quòd omnia iam sunt plena hic pacis antiquæ.
 Sed omnis eat ad opus in agrum canens.

Cho. O desyderata iustis & agricolis dies.
 Voluntarius uidens salutare uolo uineas;
 Ficusq̄; quas ego plantaui existens iunior.
 Salutare animus nobis enim in multo tempore.

Try. Nunc quidē igitur o uiri supplicemus primū deæ
 Quæ nostrum galeas abstulit & gorgonas.
 Postea ut curramus domum in villas,
 Negotiantes quid bonum in agrum salsamentuculum.

Mer. O Neptune ualde pulchra multitudo ipsorum apparet.
 Et densa & terribilis sicut massa & conuiuium.

Try. Per Iouem. hic enim malleus splendide erat ornatus
 Hæq̄; palæ per splendens ad solem.
 Certe bene ipsorum liberabunt inter sulcum.
 Quare ego iam desydero & ipse igitur in agrum;
 Et fodere ligone per tempus terrulam.

Sed recordantes o uiri Conuiuij antiqui
 Quod præbuit ipsa quondam nobis,
 Caricarūq̄; illarum Ficuumq̄; myrtorumq̄;
 Fecisq̄; dulcis, Violetiq̄; ad puteum,
 Oliuarumq̄; quas desyderamus:

Pro his hanc nunc Deam salutate.

ARISTOPHANIS

- Cho.** *Salve, salve, o dilectissima Valde uolētibus nobis uenisti.*
Tuo enim domiti sumus desyderio Deam uolentes
In agrum inserpere. Eras enim maximum nobis
Lucrum o desyderata Omnibus quot agrico-
Lam uitam exercemus. Sola enim nos iuuabas.
Multa enim passi sumus Amea quondam in te dulcia
Et sine sumptu et dilecta. Agricolis enim eras
Abundantia & salus. Quare te uineas
Et nouas ficulas, Et alias quacūq; sunt plantę
Arridēt te capiētē grata. Sed ubi quōdā erat à nobis mul-
Hęc; hoc nos doce o deorū bñuolētissime. (to iā tpe
- Mer.** *O sapientissimi agricolę hęc mea iam audite*
Verba, si uultis audire hanc quomodo perijt,
Primum quidem enim ipsam incepit Phidias faciēs male,
Postea Pēricles timens ne participaret pœnam,
Naturas uestrum timens & mordicus mores
Antequā patiatur aliquid graue ipse inflāmauit ciuitatē
Inijciens scintillam paruam megarensis sententię.
Inflauit enim tantum bellum ad fumo
Omnes gręcos lachrymare; hosq; illic, hosq; hic.
Postquam semel primum audiui strepuit uinea.
Et urna percussa ab ira contracalcitrauit urnę.
Non amplius erat nullus quiescens. hęc autem euanuerat.
- Try.** *Hęc igitur per Apollinem ego audiui à nullo.*
Hic autem ipsi propinquus esset Phidias audiueram.
- Cho.** *Neq; ego pręter quā nunc. hęc igitur pulchra erat*
Existens propinqua illi. multum nos latebat.
- Mer.** *Et postea postquā cognouerunt uos ciuitates quę incipitis*
Rudes inter uos & contendentes
Omnia machinauerunt contra uos tributa timentes.
Et contra persuaferunt laconum optimates rebus.

Hi autem existentes turpiter lucrantes, & cauillantes,
 Hanc abijcientes turpiter bellum arripuerunt.
 Et postea illorum lucra agricolis erant mala.
 Hæ autem hinc rursus iriemes contrapunientes,
 Nihil causa existentibus uiris fides uorabam.

cho. Iure quidem igitur, quoniam hanc fidem meam
 Exciderunt, quam ego plantans nutriui.

ry. Per Iouem, o miser iure certe, quoniam & mei lapidem
 Inijcientes sex mensurarum alueare destruxerunt.

ter. Et postea postquã ex agris simul uenit operarius populus
 Morem uersatus eundem non latuit.

Sed tanquã existens sine acinis uinaceis, & amas caricas,
 Aspexit ad dicentes. hi autem cognoscentes bene

Pauperes impotentes & indigentes farinis

Hanc quidem duplicibus expulerunt deam clamoribus,
 Sæpe apparentem ipsam huius loci desyderio.

Horum autem auxiliatorum quatiēbat pingues & diuites
 Causas, apponentes q̃ sapit illa Brastidæ.

Postea vos hunc tanquam catellos sparsistis.

Hæc ciuitas enim pallens & si in timore sedens terebat,

Quæ criminabatur aliquis eã, hæc suauissime comedebat.

Hi autem percussiones uidentes quas uerberabant hospites

Auro horum hæc facientium obturabat ora,

Ad illos quidem facere diuites. hæc autem græcia

Desoluta uos latuit. hæc autem erat faciens

Byrsopola. TR. Quiesce, quiesce o dñe Mercuri. non dic

Sed sine uirum illum cui licet esse inferius.

Non enim noster aliquis est ille uir sed tuus.

Quæcunq; igitur dices illum

Et si malus erat quando uinebat,

Et loquax & criminator, Et motus & quassatio:

ARISTOPHANIS

Hæc omnia nunc Tuos sui ipsius uituperas.

Sed quicquid taces o veneranda dic mihi

Mer. *Sed non dicet ad spectatores.*

Iram enim ipsis quæ passus est multam habet.

Try. *Hæc sed ad te parum dicat solum.*

Mer. *Dic quicquid intelligis ipsis ad me o dilectissima.*

Age o mulierum odiosissima belli.

Eslo audio. hæc apellasse scio.

Audite uos quorum gratia accusationem habet.

Veniens dicit casualis post illa in Pylo

Induciarum ferens ciuitati aistam plenam

Expulsa esse ter in concilio.

Try. *Peccauimus hæc, sed ueniam da.*

Mens enim nostrum erat tunc in pellibus.

Mer. *Eia nunc audi quale nuper me interrogauit*

Quis maleuolus ipsi maxime esset hic.

Et quis amicus & fluduit esse non pugnas.

Try. *Beneuolentissimus quidem fuit longe Cleonymus.*

Mer. *Qualis quis igitur esse uidetur bellicis*

Hic Cleonymus. TR. Anima optimus preterq̃ q̃

Non erat quemadmodum dicit esse patris.

Si. n. unquã exiuit miles, statim Expoliens arma fuit.

Mer. *Adhuc nunc audi quale nuper me interrogauit.*

Quis dominatur nunc lapidi illi in pnyce.

Try. *Hyperbolus nunc hunc habet locum.*

Hæc quid facis? caput tui circumagis.

Mer. *Auertatur populum odio habens, q̃*

Sibi ipsi malum præsidem præscripsit.

Try. *Sed non amplius ipso utemur nil. sed nunc*

Indigens populus procuratore, & nudus existēs,

Hunc interea uirum circumcinxit.

Mer. Quomō igitur conferent hęc interrogat ciuitati.

Try. Consultiores siemus aliquomodo

Quōd contingit lucernas faciens. primum quidem igitur
Palpabamus in tenebra res.

Nunc aut oīa ad lucernā consultabimus.

Mer. O opax

Qualia iussit interrogare te. **TRY.** Quæ.

Mer. Multa & antiqua quæ reliquit tunc.

Primū autem quid facit Sophocles interrogauit.

Try. Felix. patitur autem admirabile. **MER.** Quid.

Try. Ex Sophocle fit Simonides.

Mer. Simonides? quomodo? **TRY.** Quā senex existēs & marci
Lucri gratia & in storea nauigat. (dus

Mer. Quid autem cratinus ille sapiens est? **TRY.** Mortuus est.
Quōd lacōnes contrauerunt. **MER.** Quid patiēs. **TR.**
Pallens (non enim tolerauit) (quid?

Videns urnam defractam uino plenam.

Et alia quot quædam putas facta esse in ciuitate.

Quare nunquam o regina relinquemus te.

Mer. Age, nunc in his fructum cape

Vxorem tibi ipsi hanc, & postea in agris

Hac cum habitans fac tibi ipsi racemos.

Try. O dilectissima huc ueni, & da mihi osculari.

An læsum iri per tempus in aliquo tibi uidebor,

O domine Mercuri fructum subagitans?

Mer. Non, si potionem imbibes blechomiam.

Sed quāmcitissime hanc speculationem.

Deduc tu consilio capiens, cuius aliquando erat.

Try. O beatum tu consilium speculatione

Quantum sorbebis ius trium dierum;

Quāta aut deuorabis interiora, ossas et carnes?

Sed o dilecte Mercuri gaude multū. MER. Et tu

O homo gaudens abi & recordare mei.

Try. O Canthare domum domum abuolemus.

Mer. Non hic o amice est. TRY. Quò enim it.

Mer. Sub currus iens iouis fulgura fert.

Try. Vnde igitur miser hic habebit cibos?

Mer. Ganimedis cibum comedet.

Try. Quomodo igitur ego descendā. ME. Aude bene

Sic apud ipsam deam. TRY. Age o puellæ

Sequimini simul me cito q̃ multi ualde

Desyderantes uos expectant tristantes.

Cho. Sed ueni gaudens. uos autem interea hæc uasa tradentes

Sequentibus demus salutare q̃ consueuerunt maxime

Circa scēnas plurimi fures inclinari, & malefacere.

Sed serua tu hæc viriliter. nos autem rursus spectatoribus

Quā hēmus uiã uerborū dicamus: et q̃cūq̃ mens ipsa hēt.

TRANS GRESSIO.

Oportebat qd̃ uerberare uir giferos si quis comœdiæ factor

Se ipsum laudabat ad spectatores trās grediēs ī anapæstis.

Si aut̃ igit̃ decens aliquē honorare filia Iouis qui optimus

Comœdiæ præceptor hominum & gloriosissimus sit:

Dignus esse dicit laude magna præceptor nostrum.

Primum quidem enim contrarios solus hominum sedauit

In uestulas cauillantes semper, & pedunculis pugnantes,

Hosq̃; Hercules multa comedentes & fameſcentes illos:

Fugientes & decipientes: & uerberatus apte

Expuli inhonorans primus, & seruos dissolui

Quos eduxi flentes semper & hos gratia huius,

Vt conseruus cauillans ipſius plagas interroget.

O infelix quid pelle passus es? an scutica ingreſſa est

In latera multo exercitu, & arbor incidit dorſa?

Talia auferens mala & pondus & fures degeneres :
 Fecit artem magnam nobis, & turrem fecit ædificans
 Verbis magnis & sñys et cauillationibus nō cōcionalibus.
 Non idiotas homunculos comœdia pones neq; mulieres.
 Sed Herculis iram habens maximis contra conatur
 Transiens coriorum odores graues et minas fœtidi animi.
 Et primum quidem pugno omnium aspero dentibus
 Cuius grauissimi quidē ab oculis cynnæ radij splēdebāt.
 Cētum autem circulo capita assentatorū lugētū lingebāt
 Circū caput: uocē autē hēbat torrentis perniciem parientis,
 Phocæ aut odorē, lamiae testiculos imundos, podicē autē cū
 Tale uidēs mōstrū nō timui: sed pro uobis pugnās (meli.
 Resislebam semper & alijs insulis, quarum gratia nunc
 Referre gratiam decens, uos & memores esse.
 Etenim prius faciens secundum mentem non palestræ
 Pueros tentabā: sed eleuans præparationē statim procedebā
 Parum tristificans, multum lētificans,
 Omnia præbens decencia. Ad hæc opus esse mecum
 Et uiros & pueros. Et caluis admonemus
 Simul festinare de uictoria.
 Omnis enim aliquis dicet uincēte me
 Et in mensa et conuiuijs, Porta caluo, da caluo
 Cicerum frixorum, & non aufer
 Generosissimo poetarum Viro frontem habente.
 Cho. Musa tu quidem bella Expellens mecum
 Dilecto tripudia Laudans deorumq; nuptias
 Virorumq; conuiuia Et conuiuia beatorum.
 Tibi enim à principio curæ sunt.
 Si autē te Carcinus ueniens Precatur cum fi-
 Lys tripudiare, neq; auscultabis, neq; ue-
 Nies mercenarius ipsis, Sed puta omnes

ARISTOPHANIS

Coturnices dominatas.	Longoscolla saltatores.
Nanos natura, stercoreum caprarum	
Vellicationes.	Inuentionum inquisitores.
Etenim dixit pater	Quem præter spes
Habebat actum murilegum	Vespere strangulasse.
Tales oportet gratiarum	
Publicoscantus pulchrarum crines	
Sapientem poetam	Laudare: quoniam verna quidem
Voce hirundo	Sedens clamat.
Tripudium autem non habeat	Morsimus
Neque melanchi: cuius iam	Amarissimam uocem clamat
Mantis audire	Vi: quando tragœdiarum
Tripudium habebant fratres	Terque et ipse ambo.
Gorgones, crudi fagi,	Batidoscopi arpyiæ
Vetularum expulsores fœdatæ	Hircibubalæ,
Piscium sordes.	Quos despuens
Valde et late	Musa dea mecum

Try. Collude festum
 Valde difficile fuit uenire recta ad naues.
 Ego defatigavi ualde crura.
 Parui uisu cœlitus videbamini, mihi
 A cœlo apparebatis male morati ualde,
 Hinc autem multo peius morati.

Ser. O domine ueneras? **TR.** Sicut ego audiui aliquem.

Ser. Quid passus es? **TR.** Dolui crura longam uiam
 Transiens. **SER.** Age nunc dic mihi. **TR.** Quid?

Ser. Alium aliquem uidisti uirum in aere
 Errantem præter te ipsum. **TR.** Non nisi
 Animas duas uel tres dithyramborum præceptores.

Ser. Quid faciebant. **TR.** Colligebant procœmia uolantes
 In aere natantia quædam,

Non erant

- Ser. Non erant neq; quę dicunt in aere
Quòd stellæ fimus quando aliquis moritur.
- Try. Maxime. SER. Et quis est stella nunc illic?
- Try. Ion ille chius qui fecit diu
Hic aoëum quondam. quare statim
Aoëum ipsum omnes vocarunt stellam.
- Ser. Quæ enim sunt discurrentes stellæ,
Quæ ardētes currunt. TR. A cœna quædam
Dinitum hæ eunt stellarum
Baternas habentes: in autem lanternis ignem.
Sed introduc quàm citissime hanc capiens,
Et catinum allue, & calefac aquam.
Sernite mihi & hic iuueniculum lectum.
Et hæc faciens veni huc rursus iterum.
Ego autem tradam hanc consilio inter ea.
- Ser. Vnde autem accepisti hæc tu? TR. Vnde? è cælis.
- Ser. Non amplius dabo deis trientem.
Si meretrices pascunt sicut nos homines.
- Try. Non sed & illic viuunt ab his aliqua.
- Ser. Age, nunc eamus. dic mihi, dabo comedere
Huic quid? TR. Nthil. non enim volet comedere
Neq; panem neq; placentam; consueta semper
Apud Deos ambrosiam lambere superius.
- Ser. Lambere. igitur ipsi & canistra preparādum.
- Cho. Feliciter hic se
Nex quæcunq; hic videre, vnguento perunctus.
- Try. Puto quid certe quando simul existens vbera tangam
Felicior apparens Carcini saltationibus?
Igitur iuste qui in currum Canthari iens
Saluani græcos ad in agris ipsos
Omnes existentes tute mouereq; & dormire.

Ser. Hæc puella lota est, & quæ podicis pulchra
Placenta pista est. sesamo conformata est.
Et alia omnia. testiculo autem opus est.

Try. Age, nunc reddamus hanc speculam
Festinâtes cōsilio. SER. Quæ est ipsa? quid dicis?

Try. Ipsa theoria est, quam nos aliquando
Verberabamus brauris sub cadentes.
Manifeste scias & capta est vix. SER. O domine
Quantum habet podicem quinquenne.

Try. Esto. quis est vestrum iustus quis aliquando
Quis obseruabit hanc concilio capiens?
Hic quid circumscribis? SER. Hoc in Isthmia
Scenam mei virgæ deprehendo.

Try. Nondum dicitis vos quis obseruans veni tu.
Deponam enim in medios ipsos ducens.

Ser. Ille annuit TRY. Quis. SER. Quis? Aripgrades
Ducere ad ipsum precans. TRY. Sed o miser
Ius ipsius accidens excipiet.

Age, iam tu depone primum vasa humi,
Consilium, Prytanes, videtis specula?
Consyderate quâta uobis bona tradam ferens,
Ad statim eleuantes vos crura

Ipsius alta deducere redemptionem.
Hanc autem videtis cognam vobis ualde bonum.

Propter hæc & fumauit. hic enim
Ante bellum ollæ concilio quondam erant.

Postea certamen statim licebit facere
Hanc habentibus cras bene ualde

In terra luctari cum quattuor pedibus stare,
Et fortiter vnctis iuueniliter

Verberare, fodere, pugnis cum & testiculo.

Tertia autem post hæc equitationem ducetis.

Quando autem equus equa equitabit,

Currus autem inter se reuersi

Flantes & spirantes mouebuntur.

Alij autem mouebuntur membro nudati

Circa curuaturas aurigæ cadentes.

Sed o gubernatores suscipite speculam.

Age valde propte gubernator suscepit.

Sed non si dotem adducere te decuisset.

Sed inuenissem te subter habentem inducias

Cho. Certe bonus vir ci-

Vis est omnibus qui- Cuius est talis.

Try. Quando vindemabitis scietis multo magis qualis sum.

Cho. Et nunc tu manifestus es.

Saluator enim omnibus ho- Mimbis factus es.

Try. Dices quid certe postquam ebibes uim poculum?

Cho. Et præter deos semper te existimabo primum.

Try. Multorum enim uobis dignus Athmoneus ego

Grauis liberans laboribus ciuilem turbam.

Et operarium populum, hypertolumq; sedans.

Cho. Age, quid nobis hic faciendum.

Try. Quid aliud quàm hanc ollis firmandum.

Cho. Ollis? tanquàm accusantem Mercuriolum.

Try. Quid autem uidetur? vultis pingui boue?

Cho. Boue? nullo modo: vt non auxiliari oporteat.

Try. Sed sue pingui & magna. CHO. Non. nō. TR. Quid?

Cho. Vt non fiat Theagens porcinus odor.

Try. Quid iam videtur tibi igitur reliquorum? CHO. Oue.

Try. Oue. CHO. Ita per Iouem. TR. Sed hoc est ionicum

Verbum. CHO. Aptè. ut in consilio

Quòd oportet bellare dicat aliquis sedentes.

Præ timore dicam Ionice heu.

Try. Bene dicis. **CHO.** Et alijs sunt stulti

Quare erimus inter nos agni moribus,

Et auxiliarijs mitiores ualde.

Try. Age, nunc duc quàm citissime ouem capiens.

Ego autem præbebo altare in quo sacrificabimus.

Cho. Valde omnia quæcunq; vult & fortuna dirigit

Procedunt secundum mentem. alterum autem alteri

Horum secundum tempus obuiat.

Try. Valde hæc manifesta sunt. hoc enim altare portis & iam.

Cho. Festinate nunc in quantum

Venusta ex Deo

Detinet bellum

Mobilis aura.

Nūc enī fortuna manifeste

In bona transit.

Canistrū adest ordea habens, & coronam, & gladium,

Et ignem hunc, & nihil tenet præter quàm onis nos.

Cho. Igitur certabitis,

Vt si Cheris ad vos iam

Accedat cātaturus inuoc-

Catus, & postea hoc bene scio quā Addetis utiq;

Try. Age, iam canistrum capiens tu & cadum

Circumeas aram cito dextre.

Ser. Ecce, dixeris aliud, circumiui,

Age, iam faculam hanc intingam capiens,

Quare tu cito, tu autem protende in ordeis

Et ipse sacrificā dans hanc mihi,

Et spectatorijs projice ordea Ecce.

Try. Dediti iam. **SER.** Per Mercurium ut

Horum, quicumq; adsum spectatorum

Non est ullus, qui non ordeum habeat.

Try. Non mulieres acceperunt. **SER.** Sed vesperi

Dabunt ipsis homines. sed uota faciamus,

Quis hic nam vdest, multi & boni,

His age dem: multi enim sum & boni,

Try. Hos bonos putasti. SER. Non enim qui
Nobis tristantibus aquam tantam
In hunc ipsum steterum profecti locum.
Sed quàm celerrime precemur, precemur iam.

Try. O grauiſſima regina Dea Veneranda Pax,
Domina chororum, regina nuptiarum,
Suscipe sacrificium nostrum.

Ser. Suscipe iam o honoratissima
Per Iouem: & ne facias, quæ
Adulterantes faciunt mulieres.
Nam ille inclinatæ

In atrio limis oculis aspiciunt:

Et si quis adhibeat mentem ipsis

Retrocedunt;

Et postea si abierit, limis oculis aspiciunt.

Horum tu fac nihil amplius erga nos.

Try. Per Iouem, sed ostende totam te ipsam
Decenter amatoribus

Nobis, qui pp te vexamur iam

Tres & decē annos.

Solue autem pugnas, & vètris crepitus,

Vt Lysimachen te vocemus.

Seda autem nostras suspiciones,

Commentatias, quibus multa loquimur

Ni inter uos: Misce autem nos

Græcos rursus ab initio

Amicitia succo, & venio

Quadam leuiore tempera mentem:

Et forum nobis bonorum

Imple magnorum alliorum,

Cucumerum patriorum, pomorum granatorum,

Seruis autem uestrum paruarum,

Et ex Bæotijs ferentes ad videndum

Anseres, anates, palumbes, trochilos,
 Et anguillarum venire globos,
 Et circa has uos frequentes,
 Obsonantes turbari,
 Morycho, telea, glaucete, alijs
 Voraibus multis posteaq; Melanthium
 Venire posterius in forum
 Has uendere, hunc autem clamare.
 Postea solitanere ex Medea Perij, perij, ablata.
 Has in betis stantes Hos autem homines letari.
 Hæc o multum prudens precantibus nobis da.

Cape gladium. postea ut coquinarie
 Iugulabis ouem. TRY. Sed non fas. SER. Cur qd iam?

Try. Nō lætatur certe Pax iugulationibus.
 Neq; cruentatur altare. sed intro ferens
 Sacrificans crura excipiens huc effert.
 Et sic ouis chorago saluatur.

Cho. Te iam ianuis oportet manentem igitur.
 Ligna scissa hic ponere cito.
 Illaq; affer omnia in hæc.

Try. Nō uideor mihi sapienter sarmentum ponere.

Cho. Quomodo aut non? quid enim te fugit quæcunq; oportet
 Sapientem uirum? quid autem non tu sapis quot
 Sunt opus sapientia probum Mente et datore audacia?

Try. Lignum scissum igitur incensum stilbidem dolorificat.
 Et mensam portabimus, & puer non deficiet.

Quis non lauda- Bit uirum talem, qui-
 Cūq; multa tolerans salua- Vit sacram ciuitatem.
 Quare non cessabit vnq; Amabilis omnibus.

Ser. Hæc autem facta sum. pone crura capiens.
 Ego autem in uiscera uado & sacrificia.

- Try. *Mibi curæ erunt hæc. sed ire oportet.*
 Ser. *Eccæ adsum. an tenere tibi videor?*
 Try. *Assa bene nunc hæc. & enim hic*
Aduenit lauro quidam coronatus.
Quis igitur est? SER. *Valde superbus appares.*
Vates aliquis est. TRY. *Non per Iouem, sed Ierocleus.*
 Ser. *Ipse vbi est hic fatidicus ex Oreo.*
Quid igitur dicet? TRY. *Manifestus est hic q̃*
Contrarius erit quid pacibus.
 Ser. *Non, sed ad midorem ingressus est.*
 Try. *Ne nunc uidere uideamur ipsum.* SER. *Bene dicis.*
 Hie. *Quod sacrificium hoc? & cui deorum?*
 Try. *Assa tu taciturnitate, & remoue à lumbo.*
 Hie. *Cui autem sacrificatis dicite?* TRY. *Cauda facit*
Bene. SER. *Bene certe o ueneranda Pax dilecta.*
 Hie. *Age, nunc incipe, & postea da principia.*
 Try. *Assare melius primum.* HIE. *Sed hæc*
Iam sunt assata. TRY. *Multa facis quicumq̃ es*
Incide. vbi mensa. libamen fer.
 Hie. *Lingua separatim inciditur.* TRY. *Meminimus.*
 Hie. *Sed scis quod faciendū.* SER. *Si dixeris. TR. Ne disputa*
Nobiscum nil. paci enim sacra sacrificamus.
 Hie. *O miseri mortales & stulti.* (TRY. *In caput tibi.*)
 Hie. *Qui bona scientia deorum mentem non audientes,*
Compositionem fecistis viri gratiosis simijs.
 Ser. *Papæ papæ.* TRY. *Quid ridet?* SER. *Lætatus sum gra*
tiosis simijs.
Et æpphi, turtures vulpinis persuasi estis.
 Hie. *Quorum dolosæ animæ, dolosæ mētes. TR. vtinā tui eē*
Deberent o superbe sic calide pulmo.
 Hie. *Vtinam enim non nymphæ Dēq̃ bacin decipiant,*

Neq̃ bacis mortales, neq̃ rursus nymphæ bacin' ipsum.

Try. Exitio dignus peribis nisi cessabis baci'ans.

Hie. Nondum fatatum fuit pacis ligamentum soluere.

Sed tunc primum. TRY. Salibus aspergenda hæc.

Hie. Non enim dum hoc est amicum beatis deis

Pugna desinere, antequam lupo ouem ducat uxorem;

Sicut Sphondile fugiens laboriosissime pedit.

Et tintinabulum acalanthis festinans cæca parit.

Sic nondum oportet pacem fieri.

Try. Sed quid oportet nos? non quiescere pugnantes?

An sortiri viri lugebimus maiora?

Existete licito sacrificantibus cõmuniter Græcia i'perare?

Hie. Nunquam facies cancrum rectè ire.

Try. Nunquam cœnabis amplius in futurum in prytaneo,

Neq̃ in factò aliquid facies postea nihil.

Hie. Neq̃ unquam feceris politum asperum echinum.

Try. An decipiens aliquando Athenienses adhuc quiesces?

Hie. Quale enim secundum vaticinium combusistis crura deis?

Try. Sicut optimum iam fecit Homerus.

Sic hi quidem nebulam odiosam expellentes belli

Pacem acceperunt, & firmaruntq̃ sacrificio.

At postquam crura cõbusta sunt, & interiora sparsa sunt.

Liberauerunt poculis. ego autem via preibam:

Fatidico autem nullus dabat poculum splendidum.

Hie. Non sum particeps horum. non enim hæc dixit, Sibylla.

Try. Sed sapiens per Iouem Homerus aptus dixit.

Sine propinquis, iniustus, sine domo est ille

Qui bellum amat ciuile asperum.

Hie. Consydera iam ne te dolo mentes decipiens

Miluius capiat. TRY. Hoc quidem tu serua

Quòd hoc terribile visceribus est vaticinium.

Infunde iam libamen, & uiscerum fer huc.

Hie. Sed si hæc uidentur & ego mihi ipsi seruiam.

Try. Libamen, libamen.

Hie. Infunde iam & mihi, & uiscerum partem præbe.

Try. Sed nondum hoc est amicum beatis deis.

Sed hoc prius libare nos, te autem abire.

O ueneranda Pax assiste in uita nobis.

Hie. Affer linguam. TR. Tu autem illam tui ipsius exporta.

Hie. Libamen. TR. Et hæc cum libamine accipe citius

Hie. Nullus dabit mihi uiscera. TR. Non enim possibile
Nobis ante dare quam & lupus ouem ducat uxorem.

Hie. Certe ad genua. TR. Vane o amice supplicas.

Non facies leuem asperum echinum.

Age, iam spectatores hic simul comedite uiscera

Nobiscum. HIE. Quid ego? TR. Sibillam comede.

Hie. Non per terram hæc comedetis soli.

Sed rapiam uestrum: ipsa iacent autem in medio.

Try. Verbera, verbera bacin. HIE. Testor.

Try. Et ego ꝑ gulosus es & superbus vir.

Verbera ipsum expellens ligno superbum.

Ser. Tu quidem igitur. ego autem hunc pellibus

Quas accepit ipse decipiens auferam.

Non depones pelles o sacer dos?

Audiuisti? coruus qualis uenit ex ore?

Non uolabit cito in elymnium?

Cho. Lætor lætor, galea à liberatus

Caseoq; & æpis.

Non enim delector pugnis.

Sed ad ignem trahens

Cum uiris alteris amicis.

Non finis lignorum quæ sunt

Combustibilissima æstate depressa

ARISTOPHANIS

Et incendensq; cicer Et phagum incendens
Et simul thrattā mouēs Vxore lauante.

Cho. Non enim est suauius quā assequi quidem seminata,
Deum autem pluere & aliquem dicere vicinum,
Dic mihi quid nunc facimus o ebrie?
Bibere mihi placet deo faciente bene.
Sed sicut phaselorum o mulier tria semodia:
Triticorūq; misce ipsis & ficum excipe,
Et Manem syra uocet loco.
Non enim possibile est omnino pampinos putare hodie.
Neq; luto ire quoniam humidus locus.
Et ex mei asportet aliquis turdellam & passerēs.
Est autem & lac aliquod inter & lepores quattuor.
Si non exportauit ipsorum catta uesperī.
Sterpuit igitur intus, neq; scio quæ mouebant.
Quorum porta o puer nobis. vnum autem dare patri.
Myrta pete ex æschinade fructiferorum.
Et simul ipsa uia charinadem quis clamet
Vt bibat nobiscum Benefaciente & iuuante
Deo orationes Quando cicada
Cantat suauē pascuum. Inspiciens letor
Lemnyas uineas Si maturescunt iam.
Hoc enim senex precox pullulat
Huncq; ficum agrestem uidens tumen-
Tem: postea quando est pepo, comedo & teneo.
Et simul dico tempora dilecta &
Thymum terens misceo.
Et postea fio pinguis. Tunc æstate
Magis quā deis immicum ducem aspiciens
Tres cristas habentem & rubrā acutam ualde,
Quam ille dicit esse tincturam sardianicam.

Si autem alicubi oportet pugnare habentem rubras:
 Tunc ipse tinctus est tinctura cizicamca.
 Et postea fugit primus sicut flauus gallus,
 Cristas quatiens. ego autem steti rete uidens.
 Quando autem domi erant faciūt non tolerabilia
 Hos quidē scribemes nostrū. illos autē superius & inferius
 Delentes bis uel ter. cras erit exitus.
 Huic autem panes non empti sunt. nō enim sciuerat exiens
 Postea astans ad statuam illam pandionis
 Vidit seipsum, et dubitās consuetudine malū uidēs succū.
 Hæc autem nobis agricolis faciunt. illis autem ex ciuitate
 Minus hi deis hi & uiris iacentes scuta,
 Quorum adhuc pœnas mhi dabunt si deus uoluerit.
 Multum enim iam me iniuria affecerunt
 Existentes domi quidem leones
 In pugna autem vulpes.

Try. Heu, heu.

Quanta res in cœnam uenit ad nuptias.
 Tene, terge mensas hac.
 Omnino enim nulla utilitas est huius amplius.
 Postea infer placentas & turdellas.
 Et leporinarum carnum multas & panes.

Falcium
factor Vbi ubi Trygeus est? TRY. E bullio turdellas.
Fal. fac. O dilectissime, o Trygee qui nobis bona

Fecisti, pacem faciens: ut amea
 Nullus emat falcem, neq; panes;
 Nunc autem quinquaginta drachmis uendo.
 Hic autem cum drachmarum cadōs in agros,
 Sed o Trygee falciumq; accipe,
 Et harum quod uis. dotem enim hæc suscipe
 A quibus uendidimus & lucra sumus

ARISTOPHANIS

Hæc dona hæc tibi ferimus ad nuptias.

Try. Age, nunc deponentes apud me hæc intrate
Ad cœnam quàm citissime, etenim
Armorum uenditor dolens aduenit.

Galearũ factor Hei mihi radicitus me o trygee perdidisti.

Try. Quid autem est o infelix? non facis cristas?

Galearũ factor Perdidisti mei artem & uictum

Et hunc, & hastarij illius.

Try. Quid igitur his deponam tibi cristis?

Galearũ factor Ipse tu quid das? **TR.** Quod do uerecundor.

Tamen autem q̃ ligamen habet laborem multũ

Darem ipsarum caricarum tres modios:

Vt purgem mensam hoc.

Galearũ factor Effert igitur intrans caricas.

Melius enim o amice est quàm nil accipere.

Try. Aufer aufer ad coruos ex domo.

Capillis fluunt. nil sunt cristæ.

Non emerem neq̃ carica una.

Thora. cum venditor Quid iam decem minarum hac thoracis pelle

Induta optime utar nuser?

Try. Hic quidem non tibi faciet damnum.

Sed eleua mihi hunc æqualis precij

In cacare enim est aptus ualde,

Tho. v. Cessa me iniuria afficiens meis rebus.

Try. Sic apponenti tres lapides non apte?

Tho. v. Quali autẽ abstersione aliquando o rudiissime.

Try. Sic immittens manum per foramen

Et hac simul. **TH. vend.** Ambabus igit. **TR.** Ego p̃ Iouẽ.

Vt non peccem foramen furans nauis.

Postea in decem minarum cacabis sedens?

Tho. v.

Try. Ego per Iouem o terende. putas enim

Culum uendere me mille drachmis.

Tho. vñ. Age iam effer argentum. TR. Sed o bone
Frangit os. aufer. non eman.

Tho. vñ. Quid igitur tuba hac utar,
Quam emi drachmis sexaginta ego?

Try. Plumbum in hoc concuuum fundens,
Postea de super uirgam imponens longā,
Fiet tibi deductorum cyathorum.

**Galeap
factor** Hei mihi derides. TR. Aliud admonebo.
Hoc quidem plumbū sicut dixi infunde,
Hinc autem furibus aptans

Trutinam appone, & ipsi tibi erit
Ficus in agro seruis ponderare.

**Galearū
uēditor** O impure dæmon ualde me perdidisti,
Quòd reddidi pro his minam aliquādo.
Et nunc quid faciam quis enim hæc emet?

Try. Vende iens ipsa ægyptijs.
Sunt enim apta Syrmeam mensurare.

**Lanceę
politor** Hei mihi o Cranopœe ualde misere facti sumus.
Hic quidem non passus est nihil. GAL. ven. Sed quid
Amplius est his galeis q̃ quis utetur?

**Lanceę
politor** Si hæc discat manubria facere,
Melius quàm nunc ipsa uendet multo.

Gal. vñ. Abeamus o doryxe. TR. Nullo modo. quoniam
Huius ego lanceas has eman.

**Lanceę
politor** Quantum das igitur. TR. Si sc̃tę fuerint dupliciter
Accipere ipsas impetras centum drachma.

L. a. pol. Iniuria afficimur. eamus o amice longe.

Try. Per Iouem ualde pueri iam exeunt
Miſturi uocatorum huc, ut
Quædā cantem. pręcludj factores mihi uidentur.

Sed quid cantare cogitas o puerule

Hic apud me stans prius prælude hic.

Fil. Nūc rursus bellicosus uiris incipiamus. TR. Cessā.

Bellicosos sciui, & maxime o ter infelix

Pace existente. rude es, & male dictum.

Fil. Scio quando iam prope erant inter se euntes

Coniecerunt pellesq; & scuta umbiculosa.

Try. Scuta? non cessas recordans scuta nobis.

Fil. Hic simul luctusq; & supplicatio est uirorum.

Try. Virorum luctus. lugebis per Dionysium

Luctus canens, & hæc umbiculosa.

Fil. Sed quid certe canam? tu enim dic mihi. quibus gaudest

Try. Sichi quidem conuiuati sunt bouum carnes, & has

Prandium ad posuerunt quæ suauissime mandere,

Fil. Sic hic quidē conuiuati sunt boū carnes et ceruices equorum

Dissoluerunt sudantes quoniam bello satiati sunt.

Try. Esto. satiati sunt bello. deuorarunt

Has autem has sic comederunt satiati.

Fil. Armati sunt postea quieti. TRY. Libentes.

Fil. Turribus ē fusi sum. uox autem incessabilis orta est.

Try. Pessime pereas puerule ipsis pugnis.

Nil enim canis præter bella huius & quando fuit.

Fil. Ego? TRY. Tu quidem per Iouem. FI. Filius lamachi.

Try. Papæ.

Certe enim ego admirabar audiens si tu non esses

Viri Bulomachi & clausimachi alicuius filius

Ex pelle & hastas ferentibus cane filium.

Vbi mihi Cleonymi est puerulus.

Cane ante ingredi aliquid. tu enim bene scis q

Non molestum canes. sapientis enim es patris.

Fil. Scuto quidem saiorum quis lætatur? quod ad uirgulum

Intra illæsum reliqui non uolens.

Try. Dic mihi o Posthon in tui ipsius patrem canis?

Fil. Animam autem saluau. TRY. Detur pasti parentes.

Sed introeamus. bene enim scio ego aperte

Quòd hæc quæcumq; cecinisti nuper de scuto

Non latebunt aliquando illum tuum patrem.

Nostrium reliquum opus iam hic manentium

Comedere hæc omnia, & sacrificare.

Et non uacuas trahere.

Sed viriliter inijcite.

Et absterge ambabus maxillis.

Neq; enim o agricolæ

Alborum dentium opus est

Si nil & mandunt.

Nobis curæ erunt hæc. bene facis autem & tu dicens.

Sed o antea esurientes inijcimini leporibus.

Quòd nō oī die placentis est inuenire errantibus desertis.

Adhæc comedite. certe forte uobis dico pœnitere.

Laudare oportet et nympham extra aliquem huc portare:

Tedasq; ferre, & oēm populum congratulari & iubere.

Et uasa retro in agrum oportet omnia portare

Saltantes & libantes & Hyperbolum expellentes.

Et postea supplicantes deis

Dare diuitias Græcis.

Ordeaq; facere nobis multa

Omnibus similiter. uinumq; multum.

Ficusq; comedere.

Hasq; mulieres parere nobis.

Et bona omnia quæcumq; perdidimus

Colligere iterum à principio.

Cessare autem splendidum ferrum.

Age o mulier in agrum

Et ut mecum bona

Bene habites.

Hymen hymenæe, o hymen hymenæe o

O ter beate ualde iuste

Bonus nunc habes.

Hymen hymenæe o

Hymen hymenæe o

Quid faciemus ipsam?

Quid faciemus ipsam?

Vindemiabimus ipsam.

Vindemiabimus ipsam.

Sed eleuantes portemus

Præordinantes, saltantes, recipientes

Sponsum o uiri.

Hymen hymenæe o hymen hymenæe o

Habitabitis igitur bene,

Non molestias habentes.

Hymen hymenæe o hymen hymenæe o.

Huius quidem magna & pinguis

Huius autem suauis ficus.

Dices igitur quando comedes

Vinumq; bibes multum

Hymen hymenæe hymen hymenæe.

DEFICIT.

Placentas comedite.

ARISTOPHANIS

PACIS

FINIS.

ARISTOPHANIS CONCIOMAN-
TIVM ARGVMENTVM.

Mulieres pactę sunt omnia excogitare, vt videren-
tur viri esse: & concionantes persuadere tradere
ipsis ciuitatem concionante una ex ipsis. Hę autem excogi-
tationes opinandi ipsas uiros esse tales, uirilem recipiunt
uestem, exer citantes & prouidentes corpus ipsarum tan-
quam maxime uirile esse opinari. Vna aut ex ipsis Praxa-
gora lucernam tenens præit secundum pacta, & dicit. O
splendide oculo.

ACTVS PERSONÆ.

Mulier quędā Praxagora.	Vir quidam.
Alius uir Phidolus.	Alia anus.
Serua.	Alia mulier.
Alius uir Blepyrus	Preco.
Iuuenis.	Chorus
Anus.	Alius vir ex cōcione Chre
	Iuuenula. (mes.

ARISTOPHANIS CONCIONANTES.

PRAXAGORA.

Splendide oculo tornatilis lucernæ
Optime in bene speculatoribus expetite
Generationesq; enim tuas & fortunas
ostendemus.

Trocho enim mota figulino impetu ab,
Nasis splendidos solis honores habes.

Moue flammæ signa coniactentia.

Te enim sola ostendimus decenter: quoniam

Et domunculis Veneris mores Tentatibus prope astat.

Motorumq; corporum auxiliatorum

Oculum nullus tuum prohibet domibus.

Sola autem crurum in arcana conclaui

Splendes illuminans pululantem pilum;

Porticusq; fructus bacchanalisq; vim

Plena sub poplitibus simul astat.

Et hæc simul faciens non loqueris his prope:

Pro quibus conferent & nunc consilia

Quæcunq; sciris apparuerunt meis amicis.

Sed nulla adest quas venire oportebat.

Tamen ad diluculum est hoc concilium.

Statim valde erit recipere nos sedes,

Quas Sphyrmachus quondam dixit si meministis adhuc

Oportet meretrices & bonas latere.

Quid igit erit? utrū nō futa Habēt barbas q̄s dictū est

Vel vestes viriles furantibus latere (habere?)

Fuit difficile ipsis. sed uideo hanc lucernam

Aduenientem. age nunc recedam iterum

Ne & aliquis existens uir adueniens, contingat.

Alia mu-
lier.

Hora eundi quoniam prece nuper
Nobis procedentibus, secundo clamauit.

Pra. Ego at vos expectas uigilo. Noctem oem, sed age uicina
Hanc uocabo leniter pulsans ianuam.

Oportet enim uirum ipsius latere. MVL. Audiui
Calcians frictionem tui digitorum

Tanquam non dormiens. hic enim uir o dilectissima,

Salaminius enim est, quo cum uersor ego,

Noctem totam commouit me in lectis

Ad nunc hanc uestem ipsius capere.

Et quidem uideo & Clinaretem & Sostratem.

Aduenientem, hanc & Philanetem.

Pra. Igitur festinate qd Clyce iurauit

Vltimam uenientem uini tres mensuras

Nostrum soluere; & cicerum mensuram.

Hanc Smecythionis non uides melisticham

Festinante in soleis? et mihi uidet Per otium a uiro exire

Alia mu. Hanc Capeli autem non uides Geusistratem

(sola.

Habentem in dextera & lampadem;

Et hanc Phicoripiq; & Charetadi?

Pra. Video accedentes & alteras multas ualde
Mulieres qd adest utilitas in ciuitate.

Mul. Et valde misere ego o dilectissima

Fugiens adueni. hic enim uir noctem totam

Tussiuit piscibus uespere plenus.

Pra. Sedete igit ut interroget hec Vos postq collectas uideo
Quaecunq sciris apparuerunt si fecistis.

Ego primum quidem habeo sub alas

Virgultu densiores sicut erat compositum.

Postea quando uir in concionem ibat mei:

Vincta corpus totum per diem
Calefiebam stans ad solem.

Mul. Et ego nouaculam ex domo
Proieci primum ut densarer tota:
Et nihil essem amplius mulieri similis.

Pra. Habetis autem barbas quas dictum est habere
Omnibus nobis quando congregaremur.

Mul. Per Lunam pulchram ego hoc.

Al. M. Et ego Epicrate non paulo pulchriorem.

Pra. Vos autem quid dicatis? **MVL.** dicunt annunt igitur.

Pra. Et quidem alias uobis uideo res.
Laconicos enim habetis & baculos,
Et indumenta virilia sicut diximus.

Mul. Ego baculum exportavi
Illum Lamij hunc dormientis clam.

Pra. Hic est ille baculorum quibus peditur,
Per Iouem seruatorem aptus erat
Panopti pelliceam indutus
Siquis alius decipere carnificem.

Mul. Dicatis quomodo & in his faciemus,
Quousque adhuc sunt astra per caelum.
Concilium autem in quod apparamur
Nos ire, ex aurora fiet.

Pra. Per Iouem ergo oportet te accipere sedes
Sub lapide Prytaneorum è regione.

Al. M. Hæc per Iouem portabam ut
Perfecto diuidam concilio.

Pra. Perfecto misera. **MVL.** Per Dianam
Ego quid enim peius audire possum certe
Diuidens. nudi autem sunt mei filij.

Pra. Ecce te diuidentem quam corpore

Nihil ostendere sessuris decebat.

Igitur bona patiemur si plenus contigerit

Populus existens, & postea ascendens aliqua

Reiciens ostendet pudenda.

Si autem sedemus priores, latebimus

Contraquentes vestes barbamq;

Quando sedebimus quod circumligabimus illic,

Quis non nos viros putabit uidens?

Agyrius igitur Promom barbam habens

Latuit: tamen prius erat hic mulier.

Nunc autem uides facit maxima in ciuitate.

Huius per præsentem diem

Audaciam audemus tanti gratia.

Si quomodo accipere ciuitates res

Poterimus ad bonum aliquid facere ciuitati.

Nunc quidem enim neq; currimus, neq; impellimus.

Mul. Et quomodo mulierum fœminilis potestas

Condonabitur? PRA. Multum quidem igitur optime.

Dicunt & iuuenum quicumq;

Multum mouentur grauissimos esse dicere.

Nobis autem inest hoc secundum fortunam quandam.

Mul. Non scio. graue est mea experientia.

Pra. Igitur apte congregati sumus hic

Ut præmeditemus quæ illic oportet dicere.

Non præuenies barbam circum ligans?

Aliæ quæcunq; loqui meditatæ sunt.

Mul. Quæ autem o misera nostrum non loqui scitis?

Pra. Age tu circum liga, & cito vir fias.

Ego autem ponens coronas circum ligabo,

Et ipsa vobiscum si mihi uidebitur dicere.

Mul. Age, o dulcissima Praxagora considera misera

Quòd & ridiculosa res uidetur.

Pra. Quomodo ridiculosa. MVL. Tanquam aliquis sepijs
Barbam circum ligaret combustis.

Pra. Peristiarchus circumferre oportet mustelam.
Abite ante. Ariphrades cessa loquens.
Sede adueniens. quæ concionari vult?

Mul. Ego. **PRA.** Circumpone coronam fortuna bona.

Mul. Ecce. **PRA.** Dicis? **MVL.** Postea ante bibere dicam?

Pra. Ecce bibe. **MVL.** Quid enim misera coronata sum?

Pra. Abi longe. talia nobis fecisti
Illic. **MVL.** Quid autem non bibunt & in ecclesia.

Pra. Ecce tibi bibunt. **MVL.** Per Dianam
Et hæc merum. hæc igitur consilia
Ipsoꝝ quæcunq; faciunt remniscantibus,
Tanquam ebriorum sunt stupefactiua.
Et per Iouem sacrificant. an alicuius gratia
Tot supplicant siquidem uinum non adesset?
Et cauillantur valde bibentes.
Et ebrium efferunt sagittarij.

Pra. Tu quidem uade & de sede. nihil enim es.

Mul. Per Iouem certe mihi non barbam facere melius fuisset.
Siti, ut uidetur sitabor.

Pra. Est quæ altera uelit dicere. **MVL.** Ego.

Pra. Age, iam coronare. etenim res operatur
Age nunc ut uiriliter & bene dicas
Confirmata habitum baculo.

Mul. Volebam quidem alteram consuetarum
Dicere optima ut sederem tacita.

Nunc autem non sinam secundum meam una

In cauponis lacus facere.

Aquæ. mihi quidem non uidetur per deos.

- Pra.** Per deos misera, ubi mentem habes?
- Mul.** Quid autem est, non enim bibere petij te.
- Pra.** Per Iouem, sed uir existens per Deos iurasti.
Tamen alia dicens aptissima.
- Mul.** O per Apollinem. **PRA.** Cessa igitur ꝑ ego
Concionans non ꝑmouebo pedem
Alterum, nisi hoc diligenter considerabitur.
- Mul.** Fer coronam, ego enim rursus dicam iterum;
Puto enim iam meditata esse bene
Mihi enim o mulieres sedentes.
- Pra.** Mulieres iterum infelix uiros dicis?
- Mul.** Per Iouem. Epigonum illum siquid aspiciens enim
Illic ad muliere, putabam dicere.
- Pra.** Pereas & tu, & sedete illic.
Ipsa enim uestrum gratia mihi dicere uideor,
Hanc accipiens deis quidem supplico
Accidere dirigens consilia.
Mihi autem æquale quidem ciuitate cum
Quam uobis, doleo autem & fero
Has ciuitatis omnes grauiter molestias.
Video enim ipsam præstantibus utentem
Semper malis, & si qui die una
Bonus fit, decem autem malus fit.
Commissisti alteri: plura adhuc faciet mala.
Difficile quidem uiros malos admonere:
Qui amare volentes timetis,
Illos autem non uolentes orare semper
Concilijs erat quando non utebamur
Nil omnino, sed argentum
Malum putabamus, nunc autem utentium
Hic quidem capiens argentum laudauit.

ARISTOPHANIS

*Non autem capiens esse morte dicit dignos
Mercedem ferre quærentes in concilio.*

Mul. *Per Venerem bene hæc dicis.*

Pra. *Misera Venerem nominasti gratiosa
Fecisti si hoc dixisti in concilio.*

Mul. *Sed non dicam. PRA. Neque consuesce nunc dicere.
Auxiliatorium rursus hoc quando considerabamus
Si non fieret perire dicebant ciuitatem.*

*Quando autem factum fuit dolebam. horum autem rhetorum
Hic quando hoc persuadens statim fugiens iuit.
Naues iam detrahare pauperi quidem videtur.
Diuitibus autem et agricolis non videtur,
Corinthis doletis, et illi tibi
Nunc sunt boni et tu nunc bonus fies
Argens rudis. sed Hieronymus sapiens.
Salus declinata est. sed terminat
Thrasylbulus ipse non aduocatus.*

Mul. *Valde intelligens uir. PRA. Nunc bene laudasti.
Vos igitur estis o popule horum causæ.
Publicas mercedem ferentes res
Propria consideratis unusquisque quid quis lucratur.
Hoc autem commune velut Aesimus uoluitur.
Si igitur mihi persuademini saluabitis adhuc.
His enim mulieribus dico opus esse ciuitatem
Vos tradere. etenim in domibus
His commissariis et gubernatoribus utimur.*

Mul. *Bene bene per Iouem, dic, dic o bone.
Quod autem nobis moribus meliores
Ego docebo. primum quidem enim lanas
Tingunt calida secundum antiquam legem
Omnes, non iterum tentantes*

Videbas ipsas. hæc autem Atheniensium ciuitas
 Si hoc bene habet non saluabitur,
 Si non quid nouum aliud operabitur?
 Sedentes siccant ut & prius.
 In capite ferunt sicut & prius.
 Thesmophona agunt sicut & prius.
 Viros fricant sicut & prius.
 Mechos habent intus sicut & prius.
 Ipsis obsonam sicut & prius
 Vinum merum amant sicut & prius.
 Subagitatæ gaudent sicut & prius.
 His igitur o uiri tradentes ciuitatem
 Non nugemur, neq; interrogemus
 Quid aliquando facere uolum. sed simplici more.
 Sinamus imperare consyderames hæc sola
 Quòd exercitus primum existentes matres
 Saluare cupiunt. postea cibos
 Quis pariente magis immittat?
 Res præbere facillimum mulier,
 Imperans non decipietur unquam.
 Ipse enim sunt decipere consuetæ.
 Hæc autem alia sinam. hæc si persuadebimini mihi
 Bene fortunati uitam degetis.

Mul. Bene o dulcissima Praxagora & apte.
 Vnde o misera hæc didicisti sic bene?

Pra. In phygis cum uiro habitauit in pycni.
 Postea audiens ex didici rhetoribus.

Mul. Non incassum o misera os eloquens & sapiens.
 Et te ducem mulieres illinc
 Eligimus, si hæc quæ cogitas facies.
 Sed si cephalus tibi nugatur corruptus,

Quomodo contradices ad ipsum in concione.

Pra. Dicam de fipiscere ipsum. **MVL.** Sed hoc
Sciunt omnes. **PRA.** Sed & furere.

Mul. Et hoc sciunt. **PRA.** Sed & scutellas
Male fingere. hanc autem ciuitatem bene & pulchre.

Mul. Quid sineoclides Glamon te mordet?

Pra. Huic quidem dixi in canis culum uidere.

Mul. Quid autem si verberabunt te? **PRA.** Admouebor.
Tamen non in experta existens multorum uerberum.

Mul. Illud solum inconsideratum si tibi sagittarij
Trahent quicquid facies aliquando. **PRA.** Explicabo
Sic media enim nunquam capiar.

Mul. Nos autem si eleuant sinere inebimus.

Pra. Hæc quidem nobis memoratu sum bene.

Mul. Illud autem non considerauimus quomodo
Manus eleuare memnerimus tunc.
Consuetæ enim sumus extollere crura.

Pra. Difficilis res. tamen autem consentiendum
Extollentibus alterun brachium
Age nunc trahite supra vestes
Subligate quàm citissime laconicas,
Quemadmodum uirum uidetis quando in concilium
Vult ire uel foras semper.

Postea postquàm hæc omnia habetis bene
Induimini barbas. qñ Hæc feceritis circumaptatæ.

Et uestes viriles quas furati estis

Supra iacite: & postea baculis

Firmatæ ire canemes cantum.

Semlem aliquem morem imitantes

Illum agrestium. **MVL.** Bene dicis. nos autem

Præeamus ipsis. etenim alias puto.

Ex agris in picnum uenire aperte
Mulieres. sed festinate q̄ consuetum est illic
Non præscentibus diluculo in pycnum
Reuerti habentibus neq̄ palum.

Cho. Hora procedere o uiri nobis est. hoc enim oportet,
Memores semper dicere ut non aliquando labifaciat:
Nos periculum enim non paruum si capti erimus:
Indutæ in tenebra audaciam talem
Eamus in concilium o uiri. minatus est enim
Preco ut non mane ualde tenebra
Venerit pulueratis aspiciens torue
Amans pultem non dare triobolum.
Sed o Chariti una uel & Smicythe & Dracæ
Sequere urgens te ipsam attendens ut
Nil discor quæ oportet te ostendere.
Vt autem symbolum capientes postea pro-
Pinqui sedeamus, ut feramus sententias
Omnia quæ cum oportet nos iras amicus.
Tamen quid dico: amicos enim oportebat me nominare.
Vide autem ut expellamus hos ex ciuitate
Venientes quicūq̄ amea quidem, qñ uenientem oportebat
Capere. obolum solum sedebant loquentes.
Nunc autem turbant ualde. sed non myromides
Quando imperabat ille generosus nullus audebat
Hæc ciuitatis gubernare argentum ferens.
Sed ueniebat singulus in utriculo ferens
Bibere simulq̄ panem rursus & duas æpas
Et tres oliuas. nunc autem triobolum
Quærunt accipere quando faciunt aliquid cōmune tanq̄
Lutum ferentes.

Ble. Quæ res tibi ubi mulier inanis est mihi

Quoniam ad aurora nunc est, hæc non apparet.

Ego autem iaceo diu cacaturiens.

Calciamenta quærens capere in obscuritate

Et pallium, quando autem & illud palps

Non potui inuenire hoc iam portam

- Tenebat pulsans intestinum, capio

Hanc mulieris semuestem,

Et illius per ficas traho.

Sed in pur o ubi ubi aliquis cacans contigit?

Certe ubiq; nec est in bono.

Non enim me nunc cacantem nullus uidebit.

Hei mihi infelici q; senex existens duxi

Vxorem: quot sum dignus plagas capere.

Non enim unquam sanum nil exiuit

Faciens, tamen autem est cacandum.

Vir. Quis est? non Blepyrus ille prope habitans?

Bl. Per Iouem ipse certe ille. VIR. Dic mihi

Quid hoc tibi rubrum est? non

Cinesias te in cacauit molliter. BL. Vnde?

Non. sed muliere exiui

Vestulam indutus quam induebatur.

Vir. Illa autem nescis tui ubi est? BLE. Non possum dicere.

Quærens enim ipsam non inueni in lectis.

Vir. Postea neq; vxorem iussi te dicere

Bl. Per Iouem non enim intus existens contingit:

Sed per foramem exiuit latens me intus

Quid & timui ne quid faciat nouius.

Vir. Per Neptunum eadem igitur aperte

Mihi passus es. & enim qua cum habitabam ego

Vana est habens pallium quod ego ferebam.

Et non hoc tristificat me. sed & calciamenta

Non capere ipsa potui nullomodo.

Bl. Per Dionysium neque ego enim mea

Lacónica. sed ut euenit cacaturiens

In cothurnum pedes imponens mitto:

Vt non cacarem in uestem. splendida enim erat.

Vir. Quid igitur fuerit, nunquid ad cœnam mulier

Vocauit ipsam amicorum? BL. Sententiam meâ.

Vir. Non mala sunt quantum et me scire.

Sed tu quidem choram unam cacas. mihi

Autem hora ire est in concilium:

Si capiam pallium quod erat mihi solum.

Bl. Et ego postquam cacauero. nunc autem mei

Pyrum syluestre quoddam serans tenet cibos.

Vir. Nunquid quod Thrasibulus dixit laconicis?

Bl. Per Bacchum inest igitur mihi uehementer.

Sed quid faciam? etenim neque hoc me

Solum tristificans est. sed quando comedo

Quid it mihi deinceps stercus?

Nunc quidem enim hic seruauit portam

Quicumque unquam est homo pyrificus.

Quis igitur medicum mihi aduocabit? et quem?

Quid dilatantium culum peritus est arte?

Certe scio Amynon. sed forte negabit.

Antisthenem aliquis uocato omni industria.

Hic enim uir grata suspirationum

Sat quid culus uult cacaturiens.

O veneranda Lucina ne me spernas

Disruptum neque inclusum,

Vt non fiam catinus ebrius.

Chre. Hic quid facis? non cacas? BL. Ego

Non certe adhuc per Iouem. sed resurgo.

Chre. *Mulieris autem indutus es tribonium.*

Bl. *In tenebra enim hoc contigit intus capiens.*

Sed unde uenis uere? CHRE. Ex concilio

Bl. *Iā solutū est enim? CHRE. Per Iouē diluculo quidē igitur*
Et certe multum terram rubram o Iupiter dilectissime,
Risum prebuit quam dispersit circulo.

Bl. *Triobolum igitur acceperisti? CHRE. Utinā enim debuissē,*
Sed ultimus nunc iui, quare erubescō.
Per Iouem nil aliud quā utrem.

Bl. *Hæc causa quæ? CHRE. Plurima hominum turba*
Quantam nunquam uenit dense in pnyca.
Et certe omnes coriarij assimilamus
Videntes ipsos. non enim sed eximie
Valde albam multitudinem erat uidere concilium.
Quare non accepi neq̃ ipse, neq̃ alijs densi.

Bl. *Neq̃ ego capiam nunciens. CHRE. Vnde?*
Neq̃ si per Iouem tunc uenisses quando secundo
Gallus cantasset. BL. Hei miser.

Antioche luge triobolo

Viuentem magis. mea enim præterierunt.

Sed quæ res fuit q̃ tanta res multitudinis

Sic in hora cōgregata est? CHR. Quid aliud quā

Visum est gubernatoribus circa salutem

Sententias deponere ciuitatis? & postea statim

Primus Neoclides luscus serpsit

Et postea populus reclamationem (quantum putas?)

Non eloquentia audire hunc concionari.

Et maxime circa salutem præiacente

Quod ipse sibi ipsi palpebras non saluauit.

Hic autem reclamans & circumspectus dixit

Quid aut me oportet facere? BL. Allia simul terēt lacte
(ficus

Lactariam innijcientem laconici
 Tibi ipsi ungere palpebras uespere
 Ego dixissem si præsens contigissem.

Chre. Post hunc Euæon aptissimus
 Aduerit nudus ut apparebat pluribus:
 Ipse quidem non dicebat uestem habere.
 Et postea dixit ciuillissimos sermones.
 Videte quidem me indigentem salutis
 Quatuor librarum & ipse sed tamen dicam
 Quod ciuitatem & ciues saluabitis.
 Si enim præbeant indigentibus fullones
 Vestes postquam primum sol uersus est,
 Dolor laterum nostrum nullum caperet in quâ.
 Quibuscûq; autem lectica non est neq; lecti
 Ire dormituros lotos
 In claudorum tinctorum, si autem abest lectus ianuæ
 Hyeme existente, tres uestes debitum sit.

Ble. Per Dionysium bona, si autem illa
 Apposuisset nullus loco illius diceret
 Farinarum uenditores egenis tres mensuras
 Cænam tradere omnibus, uel lugere longe
 Vbi hoc acceperunt nausicydis bonum.

Chre. Post hoc igitur pulcher adolescens
 Albus quidam insiluit similis Niciæ
 Concionans: & incepit dicere,
 Quod oportet tradere mulieribus ciuitatem.
 Postea turbati sunt, & clamauerunt qd bene dicat
 Sutorica multitudine. hi autem ex agris
 Clamauerunt. **BL.** Mentem enim habebat per Iouem.

Chre. Sederant minores. hic autem detinebat uoce
 Has quidem mulieres multa bona dicens, tibi autem

ARISTOPHANIS

Multa mala. BL. Et quid dixit? CHR. Primū qđ te di-
Esse malū. BL. Et te? CHRE. Ne hoc interroga (xit
Et postea furem. BL. Me solum? CHR. Et per Iouem
Et criminatorem. BL. Me solum? CHR. Et per Iouem
Horum multitudinem BL. Quis autem hoc aliter dicit?

Chre. Mulierem autem dixit rem esse sapientem,
 Et rem facientem, & non secreta dixit
 Ex iudiciis semper ipsas efferre.
 Te autem & me seruientes hoc facere semper.

Bl. Et per Mercurium hoc non mentitus est.

Chre. Postea commodare inter se dixit
 Vestes, aurea, argentum, pocula
 Solas solis non martyribus contra.
 Et has auferre omnes & non priuare.
 Nostrum autem multos dixit hoc facere.

Bl. Per Neptunum martyribus contra.

Chre. Non criminari, non accusare, non autem
 Populum destruere: sed multa q; & bona;
 Alia q; multa mulieribus bene dicit.

Bl. Quid igitur uisum est? CHR. Cōmittere ciuitatē
 His. uisum est enim hoc solum in ciuitate
 Nunquā factum esse. BL. Et uisum est? CHR. Dico ego.

Bl. Omnia ipsis sunt præordinata,
 Quæ ciuibus curæ erant. CHRE. Sic hæc habent.

Bl. Nullus iudicium igitur uado sed mulier?

Chre. Neq; nutries quos habes, sed mulier.

Bl. Neq; suspirare diluculo amplius res mihi.

Chre. Per Iouem. sed mulieribus hæc iam curæ sunt.
 Tu autem suspiranter pedens domi manebis.

Bl. Illud graue coętaneis nobis
 Ne accipientes ciuitatis habenas

Postea

Postea cogant ad vim. CHR. Quid facere?

Bl. Mouere se ipsas. CHR. Si autem non poterimus?

Bl. Ad uim grauiſſimum. CHR. Sed ſi ciuitati
Hoc conferet; hæc oportet omnia uirum facere.

Sermoq; aliquis eſt Seniorum,

Quæcunq; inſcita & ſtulta conſultamus,

Omnia in melius nobis conferre.

Et conſerant o veneranda Minerua & Dei.

Sed diſcedo. tu aut uale. BL. Et tu o Chremes.

Cho. Im, procede.

Nunquid eſt uirorum aliquis nos qui ſequatur.

Vertere conſydera.

Seruate ipſam tute. multi enim mali.

Nequis à tergo exiſtens habitum obſeruet.

Sed quàm maxime pedibus ſonans uade.

Nobis autem pudorem ferat

Omibus apud uiros res hæc dicta.

Ad hæc contrahe te ipſam,

Et circum aſpiciēs & illinc, & quæ in dextera,

Ne erumna fiat res.

Sed feſtinemus: locum enim prope ſumus iam,

Vnde ad concilium ruimus quando ibamus.

Hanc domum licitum eſt videre unde hæc dux

Eſt rem inueniens quæ nunc apparuit auibus;

Quare decens nos non tardare expectantes

Barbas aptatas, ne aliquis uideat nos,

Et nobis forte inuehat. ſed eia huc in umbra

Veniens ad murum perſpiciens altero,

Rurſus reordinate ipſam iterum ubi eras.

Et non tarda q̃ hanc & iam ducem noſtrum

Procedentem ex concilio uidemus. ſed feſtina

Ariſtoph.

CC

ARISTOPHANIS

*Omnis & odio habe barbam ad maxillas habens.
Et hæc enim veniunt diu habitum hunc habentes.*

Pra. *Hæc quidem nobis o mulieres fortunate
Res euenerunt quæ consultabamus.
Sed quàm citissime ante aliquem hominum uidere
Iacite uestes: calciamentum longe eat.
Deponite colligata ligamenta laconica.
Baculos dimittite. & tamen tu quidem
Has ordina. ego autem volo
Intro serpens ante uirum me
Videre, deponere pallium illic iterum,
Vnde accepi aliaq; quæ comportauimus.*

Cho. *Parata sunt iam omnia quæ dixisti. tuum autem opus omnia docere.*

*Quod tibi facere conferens nobis apparauit recte audire?
Nulla enim grauiora mixta scio mulieri.*

Pra. *Expectate nunc ut imperij quod nuper comprobau
Consultatrici bus omnibus uobis utar. etenim illic mihi
In turba & grauibus virilissimæ factæ estis.*

Vir. *Hæc unde unde uenis Praxagora. PRA. Quid o miser
Tibi hoc? VIR. Quòd mihi hoc est? PRA. Valde fatue.
Non de mæcho dices? VIR. Non forte
Vno. PRA. Et quidem experiri hoc tibi
Licet. VIR. Quomodo? PRA. Si capite oleo unguento.*

Vir. *Quid autem, non subagitur mulier & sine unguento?*

Pra. *Non misera ego. VIR. Quomodo igitur diluculo
Iuisti silentio pallium accipiens mihi?*

Pra. *Mulier me quædam nocte socia & amica
Aduocauit parturiens. VIR. Et postea non erat mihi
Dicentem ire. PRA. Parturientis autem non habes
auram*

Sic habentis o vir. VIR. Dicentem mihi.

Sed est hic aliquid malum. PRA. Per Deos.

Sed sicut fui iui. precata est autem

Quæ dimisit me exire omni arte.

Vir. Postea non tui ipsius uestem oportebat te habere?

Sed me exuens capiens uestem

Iuisti, relinquens tanquam mortuum.

Non coronans neq; imponens lecythum.

Pra. Frigus enim erat. ego autem tenuis & impotens

Postea ut calefierem hanc induta sum.

Te autem in calore iacentem & lectis

Reliqui o uir. VIR. Hæc autem calciamenta

Iuerunt tecum & detinuit baculum?

Pra. Ut uestem saluarem ligavi

Imitans te sonans pedibus,

Et lapides uerberans baculo.

Vir. Sis igitur perdens triticorum mensuram

Quam decebat me ex concilio capere?

Pra. Non curabis. masculum enim peperit puerum

Concilium. per Iouem sed dixi ego. iui

Et factus est. VIR. Ita per Iouem non scis me

Dicentem tibi heri? nunc reminiscor.

Non igitur apparentia scis? PRA. Per Iouē ego quidē nō.

Vir. Sede igitur sepias mandens.

Vobis autem dicunt traditam esse ciuitatem.

Pra. Quid facere? texere? VIR. Non per Iouem. sed dominari.

PRA. Qua in re.

Vir. In omnibus circa ciuitatem rebus.

Pra. Per Venerem, beata enim ciuitas

Erit posthac. VIR. Circa qd? PRA. Multorum gratia.

Non in amplius audientibus ipsi turpia facere

ARISTOPHANIS

Erit posthac. nullo modo testificari,
Non criminari. BL. Nequaquam per Deos
Hoc facies: neque auferes mei vitam.

Vir. O misere uirorum mulierem sine dicere.

Pra. Non vestes furari. non inuidere his prope.
Non nudum esse. non pauperem nullum.
Non conuitiari. non pignoratium ferre.

Vir. Per Neptunum magna si non mentietur.

Pra. Sed ostendam hoc ad mihi testificari,
Et hunc ipsum nil contradicere mihi.

Cho. Nunc iam oportet te prudentem mentem et
Sapientem suscitare curam scientem
Amicis auxiliari. communiter enim in bonis fortunis
Venit linguæ prudentia civilem
Populum illustrans multis bonis fortunis vitæ.
Declarare quod potest tempus.
Indiget enim sapientis alicuius inuentionis ciuitas nostrum.
Sed perfice solum neque facta ne-
Que dicta prius.

Oderunt enim si antiqua sepe vident.
Sed non tardare. sed tangere et iam oportet sententijs
Quod festinare gratiarum participat plurimum apud
spectatores.

Pra. Et quidem quod quidem bona docebo credo. hos autem spe-
ctatores

Si noua facere uolunt, et non consuetis valde,
His antiquis in demorari hoc est: quod maxime timeo.

Bl. Circa igitur noua facere non timebis. hoc enim nobis
Facere pro alia dominatione est. hæc autem antiqua ne-
gligere.

Pra. Non nunc prius nullus uestrum contradicat neque interrumpat.

Ante scire opinionem & dicente audire.

Communicare enim omnes dicam oportere omnium participantis

Et ex ipso vivere: & non hunc quidem dicescere, illum autem miserum esse.

Neque agricolare hunc quidem multum, huic autem esse neque sepeliri.

Neque pyratibus hunc quidem uti multis, illum autem sequente. Sed unam faciam communem omnibus vitam, & hanc æquam.

Bl. Quomodo igitur erit communis omnibus? PRA. Comes stercus prior mihi.

Bl. Hæc stercorea communicabimus. PRA. Per Iouem. sed præuenisti me interrumpens.

Hoc enim volebam ego dicere, terram primum faciam communem omnium, & argentum, & alia quaecumque sunt unicuique. Postea ab his communibus existentibus nos pascemus uos gubernantes, & parcentes, & opinionem attendentes.

Bl. Quomodo igitur qui non possidet terram nostrum: argentum autem Et daricos latentes diuitias? PRA. Hoc in medium deponet. Et non deponens mentietur. BLE. Et possedit enim propter hoc?

PRA. Sed nil utile erit omnino ipsi. BLE. Secundum quid?

PRA. Nullus neque in paupertate faciet. omnia enim habebunt omnes,

Panes, partes, placentas, uestes, vinum, coronas, cicera.

Quare quod lucrum non deponere? tu enim excogitans ostende.

Ble. Non & nunc hi magis furantur quibus hæc adsunt?

PRA. Prius o amice quando his legibus utebamur prioribus.

Nunc autem erit enim vita ex communi: quod lucrum non deponere?

Ble. Si adolescentulum uidēs cupiet, & uolet hunc subagitare,
Habebit horum faciliū dare? eorum ex communi par-
ticipabit

Simul dormiens? **PRA.** Sed licebit dotē ipsi simul dormi
Et has enim communes faciam uiris condormire. (re.
Et filios facere volenti. **BLE.** Quomodo igitur si omnes
iuerint

In pulcherrimam ipsarum, & quærunt contendere?

Pra. Turpiores & curuiore apud pulchriores sedebunt.
Et postea si hanc desyderabit: turpem primū subagtabit.

Ble. Et quomodo nos senes si turpibus coniungemur,
Non relinquet testiculum prius ante illuc ubi dicis abire.

Pra. Non pugnabunt circa hoc non simul dormire.

Ble. Et tibi tale erit.

Hoc quidem nostrum sententiam aliquam habet. præcon-
sultatum est enim quomodo

Nullius sit foramen vacuū. illud autem uirorū quid faciet:
Fugient enim turpes, in autem pulchros ibunt.

Pra. Sed seruabunt turpiores pulchriores abeuntes

A cœna, & seruabunt in publicis

Turpiores: & non licebit apud hos pulchros dormire
Mulieribus anteq̃ turpibus & paruis gratificabuntur.

Bl. Lysicratis igitur nunc nasus æqualia pulchris sapiet.

Pra. Per Apollinem, & publica sententia & ridiculum
Pulchriorum erit multum sigillum habentium,
Quando calciamento dicet prior da locū, & postea serua
Quando iam ego operatus tradam tibi secundare.

Bl. Quomodo igit sic uiuentiū nostrū ipsius filios vnusquisq̃
Erit potens dignoscere? **PRA.** Quid opus est? patres oēs
Seniores ipsorum esse temporibus putabunt.

Bl. Nō strangulabunt bene & utiliter ordinatim oēm senem,

*Per ignorantia: quonia & nunc cognoscentes patre exite
Strangulant. quid certe quando ignorans sit quomodo non
tunc & cecidit.*

*Pra. Sed astans non committet. tunc autem ipsis non me nil
Alienorum qui verberabit. nunc autem si percussus audiet
Non ipsum illum verberabit timens facientibus hoc pugnabit.*

*Bl. Haec quidem alia dicis nil rude. si autem adueniens Epicure
Vel Leucolophas auum me uocabit hoc iam graue audire*

Pra. Multo quidem grauius hac re est. BL. Qua?

Pra. Si te osculabitur Aristyllus dicens ipsius patrem esse.

*Bl. Lugebo & flebo. PRA. Tu autem oles calamintham.
Sed hic quidem prius natus est ante sententias factas esse.
Quare non timor ne te osculetur. BL. Graue passus sum
Terram autem quis est culturus? PRA. Serui. tibi autem
curae erit*

*Quando fuerit decem cubitorum elementum pingue ire ad coenam.
Bl. Circa autem vestes quae inuentio erit? & enim hoc est in-
terrogare.*

*Pra. Haec quidem existentes vobis primum erunt; has autem re-
liquas nos texemus.*

*Bl. Vnum adhuc quero quomodo siqui debet apud dominos poenam alicui
Vnde possidebit hanc? non enim communium est iustum.*

*Pra. Sed neque poenae primum erunt. BL. Hoc quot consumet?
Et ego hanc opimonem posui. PRA. Cuius enim miser
gratia erunt?*

*Bl. Multorum gratia per Apollinem. primum autem unius
gratia*

*Siquis debet negat. PRA. vnde igitur mutuauit mutuas
In communem omnibus existentibus? fur est manifestus.*

*Per Cererem bene docet. BL. Hoc igitur dicatur mihi.
Verberationes fures vnde possidebunt? postquam*

Conuiuantes iniuria afficiunt. hoc enim puto te dubitare.

Pra. A placenta quam comedit. hanc enim quando quis aufert
Non iniuria afficitur male sic uentre punitus.

Bl. Neque rursus fur nullus erit. **PRA.** Quomodo enim furabor mecum ipsius?

Bl. Neque spoliabunt igitur noctibus. **PRA.** Non si domi dormi
Neque si foras sicut prius: uictus enim omnibus erit. (res.
Si autem spoliabit ipse dabit. quæ enim ipsi res pugnare:
Alterum enim iens ex communi melius portabit illo.

Bl. Neque talis ludet igitur homines. **PRA.** Circa quid. n. hoc faciet?

Bl. Modum autem uiuendi quem facies. **PRA.** Communem
omnibus. nam ciuitatem

Vnam habitationem dico facere simul rumpens in unum omnia,
Ut coeant inter se. **Bl.** Cœnam autem ubi parabis?

Pra. Fora iudicialia et porticus diuersorio omnia faciam.

Bl. Sedes autem quæ tibi utilis erit? **PRA.** Crateras deponam.
Et hydrias, et cantare erit pueris
Fortes in bello, et si quis timidus fuerit
Ut non cœnant uerecundia ducti. **Bl.** Per Apollinem, generosum.

Sorte autem iudicia, ubi uertes? **PRA.** In forum deponam:

Et postea apud congruum sorte eligam omnes: quousque
Sciens sortitus abeat gaudens in qua litera cœnet:

Et precor illos ex beta in porticum sequi

Regalem cœnantes. hæc theta in apud ipsam:

Hos autem ex cappa in porticum ire farinam uendentem,

Ut inclinent. **Bl.** Per Iouem. sed ut illic cœnent cui litera

Non extracta sit secundum quam cœnet. hos minatur omnes.

Pra. Sed non est hoc apud nos:

Omnibus enim opulenta omnia præbebimus.

Ut ebriatus ipsa corona

Omnis abit tedam capiens.

Hæ autem mulieres per biuia

Cadentes his a cœna

Hæc dicent. ueni ad nos

Huc. puella est pulchra.

Apud me autem altera dicet aliqua defu-

Per ex tabulato & pulcherrima.

Et albiſſima. prius tamen

Oportet te dormire hac apud me.

Hos autem per decentes ſequentes

Et adoleſcentulis turpiores

Talia dicent. quò curris hic

Omnino neq; facies veniens

His enim ſimis & turpibus

Decretum eſt prioribus ſubagitare.

Vos autem interim folia capientes biſ fructiferæ ficus

In veſtibus tingi.

Age nunc dic mihi, hæc placent uobis? BL. Valde.

Pra. Eundem igitur eſt in forum mihi,

Vt ſuſcipiam aduementes opes:

Capiens lyram nouam bene ſona ntem aliquam.

Me autem neceſſitas hæc facere ele ctam

Domnari, conſtituereq; obſonia:

Vt comedatis primum hodie.

Bl. Iam enim conuiuabimur. PRA. Dico ego.

Poſtea meretrices ſedare uolo

Omnes. BL. Propter quid. PRA. Maniſeſtū hoc.

Vt iuuenum habeant ipſæ flores.

Et ſeruas non oportet ornatas

Liberarum ſubripere uenerem:

Sed apud ſeruos dormire ſolum.

Pelle porcum euellens.

Pra. Age nunc ego te sequer prope.
Vt aspiciam, & dicam mihi hæc

Ble. Ducis hunc non admiramini.
Ego autem ut in forum uasa feram
Ordinor, & exquiram substantiam.

Vir. Veni tu huc Cinachyra bona bene.
Rerum foras prima mearum
Vt consueta canistrum portes
Multa inferius iam uasa uertens mea
Vbi est Diphrophorus. olla huc exi,
Per louem nigra. neq; in medicinam
Coquere contigisti qua Lysicrates migratur.
Sta apud ipsam. huc ueni commotria.
Fer huc istam hydriam hydriaphore
Huc, tu autem huc cithareda exi,
Sæpe suscitans me ad concilium
Importune noctibus per dilucularem legem.
Scapham capiens affer ceras,
Porta ramos, & sede prope;
Et duas ollulas autem effer & lecythum.
Cito ollulas iam & multitudinem dimittite.

**Phi vir
parcus**

Ego deponam meas: infelix igitur
Ero & mentem paucam possidens,
Per Neptunum. nunquam. sed experiar
Primum ipsa sæpe, & considerabo.
Non enim meum sudorem & parcitatem
Neq; aduerbum inscienter eijciam,
Amequam discam omnem re quomodo habet.
Hic quid uasa hæc uolunt?
Nunquid mutans domum exportasti

Ipsa? an portas pignora positurus? VIR. Nequaquam.

*Phi. Quid certe in ordine est hic? nonne non
Hieroni preconi pompa mittitur.*

*Vir. Per Iouem sed auferre ipsa uolo ciuitati,
In forum secundum apparentes leges.*

*Phi. Vis auferre. VIR. Valde. PHI. Infelix es,
Per Iouem seruatorem. VIR. Qũo. PHI. Qũo? facile.*

Vir. Quid autem non obedire legibus oportet?

Phi. Quibus o infelix. VIR. Apparentibus.

Phi. Apparentibus? ualde rudis es igitur.

*Vir. Rudis? PHI. Non stolidissimus quidem igitur
Omnium. VIR. Quod ordinatum facio.
Ordinatum enim oportet facere prudentem:
Maxime omnium. PHI. Hunc quidem igitur peiorem.*

*Vir. Tu autem non deponere cogitas? PHI. Seruabo.
Antequam uideam multitudinem quid uult.*

*Vir. Quid enim aliud quàm ferre parati
Res sunt. PHI. Sed uidens credam.*

Vir. Dicunt igitur in uis. PHI. Dicent enim.

Vir. Et dicunt portare eleuantes. PHI. Dicent enim.

Vir. Peribis non credens omnia. PHI. Non credent enim.

*Vir. Iupiter te conterat. PHI. Conterent enim.
Portare putas aliquem. VIR. Qui ipsorum mentē habet.*

*Phi. Non enim patrium hoc est? VIR. Sed sumere
Nos solum decet. PHI. Per Iouem etenim dei.
Cognosces autem à mambusq; & statuis,
Quando enim supplicamus dare bona,
Stant extendentes manum supinam;
Non tanquam aliquid dantes, sed ut aliquid capiant.*

*Vir. O infelix uirorum sine me horum necessary
Hæc enim sunt danda, ubi mei est ligamēs aliquid facere.*

ARISTOPHANIS

- Phi.** Certe enim portabis. **VIR.** Ita per Iouem, & iā quidē igit
Hos simul ligabo tripodes. **PHI.** Stultitiæ
Hoc. neq̃ expectantem alios quid
Facient. postea tunc iam. **VIR.** Quid facis?
- Phi.** Expectare, postea demorari adhuc.
- Vir.** Ut iam quid? **PHI.** Terremotus si fieret crebre,
Vel ignis exitabilis. uel transfiret catta.
Cessarent inferentes o tonitruate tu.
- Vir.** Gratiōsa igitur patiar, si non habebo ubi
Hæc deponam. **PHI.** Non enim non capies ubi
Fide: si depones & si primus ueneris. **VIR.** Cur?
- Phi.** Ego scio hos sententiā ferentes quidem ueloces,
Quæ autem apparuerunt hæc iterum negantes,
Portabunt o amice. **PHI.** Si autem non portabunt. quid?
- Vir.** Ne cures. portabunt. **PHI.** Si autem non portabunt. quid?
- Vir.** Pugnabimus his. **PHI.** Si autem meliores fuerint. quid?
- Vir.** Abibo sinens. **PHI.** Si autem uendant ipsa. quid?
- Vir.** Rumparis. **PHI.** Si dirumpar autem. quid?
- Vir.** Bene facies. **PHI.** Tu autem cupies portare?
- Vir.** Ego quidem. etenim hos mei ipsius uicinos
Video portantes. **PHI.** Valde igitur Antisthenes
Ipsa inferet. multo enim aptius
Prius cacare plus quàm triginta dies.
- Vir.** Luge. **PHI.** Callimachus tripudij præceptor
Ipsis inferet quid plura Callia.
Homo hic abijciēt substantiam.
- Vir.** Grauiā dicis. **PHI.** Quid graue tanquam non uidens
Semper tales factas sententias.
Non scis illud quod apparuit de salibus?
- Vir.** Ego quidem. **PHI.** Æreos autem illos quando
Sententiā cōfirmauimus non scis. **VIR.** Et malum mihi

Sectio fuit sectio illa: multorum enim racemos

Plenam eleuauit peram æreorum habens.

Et postea iui in forum ad farinas.

Postea tenente nuper me uas

Clamauit preco non suscipere nullum

Aes in futurum. argento enim utimur.

Phi. Hoc autem nuper non omnes iuramus

Talenta fore quingenta ciuitati

Quadragenarię quam inuenit Euripides:

Et statim deaurabat omnis uir Euripidem.

Quando autem hæc reconfyderantibus apparuit

Iouis Corinthus, & res non placuit,

Iterum pice limbat omnis uir Euripidem.

Vir. Non idem o amice. tunc quidem nos dñabamur :

Nunc autē mulieres. PHI. Quas ego obseruabo

Per Neptunum ne demingant me.

Vir. Non scio quod nugaris. age tibiq; supra pondus o puer.

Pre. O omnes ciues, nunc enim sic hæc habent.

Ite festinate recta ductrice,

Vt nobis fortuna sorte electis

Dicat ad vnumquemq; uirum ubi cœnabitis,

Quòd mensæ sunt abundantes

Bonis omnibus & præparatæ:

Lectiq; uestibus & tapetibus pleni.

Crateram miscent unguentariæ.

Stant ordinatim, partesq; assantur,

Lepores figuntur, placentulæ pinsuntur,

Coronæ plicantur, siccantur bellaria,

Ollas subæ lixatæ coquunt iuuenissimæ.

Smæus in ipsis equestre ornamentum habens

Mulierum purgat catinos.

ARISTOPHANIS

Senex autem procedit uestem & calciamentum
 Habens, cathinans cum altero adolefcentulo.
 Iens autem iacet & terens proiectus.
 Ad hæc ite q̃ massam ferens
 Stetit. sed maxillas aperite.

Vir. Igitur ibo certe. quid enim steti habens
 Hic, postquam hæc ciuitati apparem.

Pre. Et quò uades tu non deponens substantiam?

**Vir non
deponēs**

Ad cœnam. PRE. Non certe si illis mens inest

Anteq̃ auferas. **VIR NON DEP.** Sed auferā. **PRE. Qñ**

Vir ñ de. Non meum heus tu impedimento erit. **PRE. Quidnam.**

Vir ñ de. Alios asportare dico adhuc posteriores me.

Pre. Ibis autem cœnaturus quomodo. **VIR NON DEPO.**

Quid enim passus sum?

Gravia enim oportet ciuitati comportare

Sapientes. **PRE.** Si autem prohibebunt: quid?

Vir ñ de. simul ibo inclinans. **PRE.** Si autem uerberabunt: quid?

Vir ñ de. Vocabo ipsas. **PRE.** Si autem deridebunt: quid?

Vir ñ de. In ianuis stans. **PRE.** Quid facies dic mihi.

Vir ñ de. Inferentium rapiam cibos,

**Vir depo
nens.** Vade igitur posterior. tu autem o Sicon

Et Parmeno aufer te omnem substantiam.

**Vir non
deponēs** Age nunc tibi conféro. **VIR DEPO.** Nequaquã.

Timui enim ne & apud ductricem

Quando deponam appropries res.

**Vir non
deponēs**

Per Iouem igitur inuentione aliqua.

Vt quidem existentes res habeam. has autem

Pistarum cõmuniter participem ego,

Recte mihi uidetur eundum.

Simul est cœnaturum, & non tardandum.

Anus. Quid uiri non uenientis hora iam erat diu.

Ego autem fucata fucō
 Steti, & rubra induta
 Ociosa canes ad me ipsam cantum
 Ludens ut acciperem ipsorum aliquem
 Aduenientem. musæ huc uenite ad meum os,
 Cantilenulam inuenientes aliquam ionicarum.

Alia an^o Nunc quidem me inclinans præuenisti o marcida;
 Putasti autem solitarijs non præseme hic
 Me uindemiare, & adducere aliquem
 Canens. ego autem qua hoc facienti canam.
 Illic enim per turbam hoc est spectatoribus.
 Tamen habet delectabile quid & ridiculosum.

Anus. Huic disputa & obedi. tu autem
 Amicabilem tibi. cen tibi as capiens
 Dignum me & te accine cantum.

Alia an^o Si quis bonum uult
 Pati quid: apud me oportet dormire.
 Non enim in iuuenibus sapientia in-
 Est, sed in expertis.
 Neque amare uelit
 Magis quam ego amicum,
 Cui coniungar, sed in alterum uolet.
 Ne inuide iuueniculis,
 Delicatum enim natum est
 Teneris cruribus
 Et in ouibus floret. tu autem o
 Anus collige & frica

Morti curam.

Anus. Excidat tui ornatus
 Et ornatum abijcias,
 Volens subagitari
 Et in lecto serpentem inuenias

Et attraharis volens osculari.

Iuencula. Heu heu quid patiar? non uenit mei urina.

Sola autem hic relinquer. hæc

Enim mihi mater aliò iuit:

Et alia nil me hæc oportet dicere.

Sed o nutrix precor

Voca Orthagoram, ut

Tui ipsius iuues precor te.

Anus. Iam ab Ionia

Morem misera pruris,

Videris autem mihi & labda secundū Lesbios.

Sed non rapies

Meos ludos. hanc autem meam

Horam non perdes, neq; auferes.

Iuencula. Cantu quecunq; uis & inclina ut catta:

Nullus enim ad te prius ingreditur loco mei.

Anus. Non in elatione? *IVVENC.* Nouum o Marcida?

Anus. Non certe. *IVVENC.* Quid enī Anus misera quæ dicit?

Anus. Non mea dolebit te senectus. *IVVENC.* Sed quid?

Anus. Fucus magis magis & tua cerusa

Iuencula. Quid mihi disputas? *ANVS.* Tu at qd inclinas. *IVVEN*

Anus. Canto ad me ipsam Epigenem meū amicū. (CV. Ego!

Iuencula. Tibi enim amicus aliquis est alius quàm Geres.

Anus. Ostendet & tibi. cito enim ibit ad me.

Hic enim ipse est non tui o pernitiose

Indigens nihil. *IVVENCULA.* Per Iouē o corruptu tu.

Ostendet cito ipse qd ego discedo.

Anus. Et ego ut cognoscas qd multo te maius sapio.

Iuuenis. Utinam liceret apud iuenculam dormire,

Et nil prius subagitare

Informem uel senem (non enim intolerabile)

Hoc libero

Anus. Lugens igitur per Iouem subagitabis.
Non enim in carixene hæc sum.
Secundum legem hæc facere
Est iustum: si publice dominamur.
Sed uado obseruans quod & facies aliquando.

Vir. Vtinam o Dei capiam pulchram solam,
In quam potus venio diu desyderans

Iuue. Decepi maledictam uetulam.
Inanis enim est putans me intus manere.

Iuicla. Sed hic enim ipse cuius meminimus.

Eia iam, eia iam, amicum meum age mihi

Adueni & coniunx mihi

Voluptate ut sis. valde enim aliquis amor me agitat

Istorum tuorum capillorum.

Absurdum enim iniacet mihi aliquod desyderium,

Quod me tristificans habet.

Sine peruenio tibi amor: & fac hunc in lectum

Meum venire. IVVENIS. Eia iam, eia iam & tu mihi

Currens ianuam aperi

Hanc, si autem non decidens iacebo

Amicum. sed in tuo uolo sinu Verberari cum tuo culo.

Venus cur me infurias in hoc?

Sine precor te amor: & fac hunc in lectum

Meum uenire. & hæc quidem mihi modice

Ad meam necessitatem dicta sunt. tu autem mihi

Dilectissimum o supplico

Aperi osculare me, propter te labores habeo.

O aurum uarium mea cura.

• Veneris ramus, apes musæ, gratiarum nutrimentum, delitiam

Aperi osculareque, propter te labores habeo. (vultus.

Aristoph.

DD

Anus. Hic quid pulsas? nunquid me quæris? **IVVE.** Vnde.

Anus. Et ianuam pulsas? **IVVE.** Moriar igitur.

Anus. Quo indigens tedam habens venisti?

Iuue. Testiculos tractantem quærens hoïem. **ANVS.** Quem?

Iuue. Ipsum te subagitantem quem tu expectas forte.

Anus. Per Venerem siue velis, siue non.

Iuue. Sed non nunc supraquingenta annos

Inducimus. sed iterum non volumus

Intra viginti enim eligimus

Anus. In priori dominatione hæc erant o Glycon.

Nunc autem primum inducere nos uidetur.

Iuue. Volenti secundum in pætis legem.

Anus. Sed neq; cœnabis secundum in pætis legem

Iuue. Non scio quod dicis. hanc autem mihi pulsandum.

Anus. Quando pulsaueris meam prius ianuam.

Iuue. Sed non nunc indumentum cophinorum petimus.

Anus. Scio q; osculabor. nunc autem admiraris q;

Ianuis ne inuenisti. sed ad os.

Iuue. Sed o misera timeo amatorem tui. **ANVS.** Quem?

Iuue. Pictorum optimum. **ANVS.** Hic autem est quis?

Iuue. Qui mortuis depingit Lecythos.

Sed abi ut non te in ianuis videat.

Anus. Scio scio quid vis. **IVVENIS.** Etenim ego te per Iouem.

Anus. Per Venerem quæ me sortita est sorte eligens,

Non ego te dimittam. **IVVE.** Desipis o uetula.

Anus. Nugaris. ego autem ducam te in meos lectos.

Iuue. Quid certe forci pes cadis emimus?

Existente deponentes uetulam hanc

Ex puteis cado s accipere.

Anus. Non cauillare me o miser. sed sequere huc ad me.

Iuue. Sed non necessitas mei est: si non meorum

Quinquagenarium deposuisti ciuitati.

Anus. Per Venerem oportet te tamen ꝑ ego.

Talibus condormiens lætar.

Iuue. Ego autem talibus doleo,

Et non persuadebor unquam. ANVS. Sed per Iouem

Coget hoc te IVE. Hoc autem est quid?

Anus. Sententia in quantum te oportet uenire ad me.

Iuue. Dic ipsum quid est? ANVS. Et iam tibi dico.

Apparuit mulieribus si uir Iuuenis

Iuuenem capiat non subagitare ipsam, antequam

Vetulam pulset primum. si autem non velit

Prius pulsare, sed cupiat iuuenem.

Vetulis mulieribus sit iuuenem

Trahere in aliquid capientes clau.

Iuue. Hei mihi verberator hodie fiam.

Anus. His enim legibus nostris obediendum.

Iuue. Quid autem si auferet me vir ciuium.

Vel amicorum venientes. ANVS. Sed non dominus

Super mensuram est vir nullus amplius,

Iuue. Periurium aut non est. ANVS. Nō enī opus est versione.

Iuue. Sed mercator esse causabor. ANVS. Fleas tu.

Iuue. Quid certe oportet. ANVS. Huc sequi ad me.

Iuue. Et hæc necessitas mei est. ANVS. Diomedea

Iuue. Sterne nunc primum origano

Et vites suppone frangens quatuor.

Et corona ꝑ appone lecythos.

Aquæq; puræ lagenam ante ianuam.

Anus. Certe quidem emes tu ꝑ coronam mihi.

Iuue. Per Iouem si circa cerea

Puto enim intus cadere te statim.

Iuuen/cula. Quo hunc trahis tu? ANVS. Hunc mei ipsius induco.

- Iuuen.** Non sapiens. non enim etatem habet.
cula. Apud te dormire talis existens: quoniam
 Mater ipsi magis esses quam vxor.
 Quare si constituiſti hanc legem,
 Terram omnem ædipodis implebitis.
 O tota odioſa inuidens hanc legem,
 Inueniſti. ſed ego te puniam.
- Iuue.** Per Iouem ſeruatore. gratificare mihi
nis. O dulciſſimum anum à pellens me.
 Quare pro his bonis ad veſperam
 Magnam reddam & pinguem tibi gratiam.
- Anus.** Hæc tu. quo transgrediens hanc legem
 Trahis apud me ſcripturis dicentibus
 Priorem dormire ipſum? **IVVENIS.** Heu mihi miſero
 Vnde declinaſti o peſſime perdita?
 Hoc enim illo malum exitioſius.
- Anus.** Veni huc. **IVVE.** nullo modo me deſpicias
 Tractum ab hac precor te. **ANVS.** Sed non ego.
 Sed lex trahit. **IVVENIS.** Non me. ſed Empuſa quædã
 Ex ſanguine bullam indutam.
- Anus.** Sequere molliens huc feſtinans, & non loquere.
- Iuue.** Age, nunc ſine in latrinam primum me
 Euntem confidere ad me ipſum. ſi autem non
 Illic quid facientem rubrum videbis me ſtatim,
 Præ timore. **ANVS.** Confide, ueni intus, cacabis.
- Iuue.** Timeo & ego ne plus quam uolo.
 Sed fideiuſſorem tibi cõſtituam duos
 Dignos. **ANVS.** Nõ mihi cõſtitue. **ALIA ANVS.** Quò
 Vadis cū ipſa? **IVVE.** Non ego. ſed trahor. (tu quò
 At ſi qua es multa bona fieri tibi,
 Quòd me non deſpexiſti conſumptum. o Hercules,

O Panes, o Corybantes, o Dioscori,

Hoc multo hoc malum permittiosius.

At quæ res est precor hæc?

Nunquid simia repleta fucatione,

An anus resurgens à mortuis?

Anus. Ne cauillare me: sed huc seqre. AL. ANVS. Huc qdē igit

Anus. Qd nō dimittā te nunquā. AL. ANVS. Neq quidē ego.

uen. Lacerastis me o male perditæ.

Anus Me enim sequi te oportet secundum legem.

Al. an^o Non si altera anus adhuc turpior apparuerit.

ue. Si igitur à vobis primum perdar mala:

Age quomodo in illam pulchram adibo?

Anus Ipse consydera tu. hæc autem tibi faciendum.

uen. Vtras utras igitur expellens liberabor?

Anus Non scis. ueni huc. IVVENIS. Dimittat nunc me ipsa.

li. An^o Huc quidē igit ueni ad me. IVVENIS. Per Iouē dimise.

Anus. Sed nō dimittā p Iouē te. AL. AN. Neq quidē ego (rit.

ue. Difficiles estis factæ portitores. ANVS. Cur?

ue. Trahentes nauigatores corrumpitis.

Anus. Silentio ueni huc. ALI. ANVS. Per Iouem sed ad me.

ue. Hæc res. secundum canonis manifeste

Sententiam subagitare oportet me in medio captum.

Quomodo igitur bis remigare ambas potero?

Anus Bene postquam deuoraueris bulborum ollam.

ue. Hei infelix prope iam ianuam

Tractus sum. AL. ANVS. Sed non erit plus.

Cadam enim tecum. IVVENIS. Non per deos.

Vnum enim haberi melius certe duobus malis.

Anus Per lunam siue uis, siue non.

ue. O ter infelix si mulierem oportet mar cadam

Subagitare totam noctem & diem.

Et deinde postquam hac liberatus fuero, rursus
Phrydem habentem lecythum ad maxillas.

An non infelix sum? graui felix quidem igitur
Per Iouem seruatorem uir & infortunatus:
Qui talibus feris cedam.

Tamen autem si quid sæpe passus fuero
Sub his mœretriabus huc in nauigans,
Sepeliam in ipso cre ingressionis.

Anus Et horum de super in superficie sepulchri
Viuentem pixe linientes. postea pedes
Plumbo fundentes circum circa talos
Supra imponere excusationem pro lecytho.

Serua O beate quidem popule, fortunata autem & ego:
Hæcquē mihi domina beatissima.

Vos autem quæcunq; adestis in ianuis.

Vicini omnes hi ciuium.

Ego præterea serua,

Quæ unctæ sum capite unguentis

Bonis. o Iupiter multum autem suprabundant

His omnibus thasie amphorulæ

In capite enim manent multo tempore.

Hæ autem aliæ deflorentes uolauerunt.

Quare sunt quàm iam optimæ multo certe o Dei.

Misce merum. lætificabit noctem totam

Electas quæ maxime odorem habet.

Sed o mulieres dicite mihi dominum

Virum ubi est meæ dominæ.

Cho. Illic manens nobis enim inuenire appares.

Serua. Maxime hic enim ad cœnam uenit.

O domine o beate & ter beate.

Dñs Ego! SER. Tu quidē per Iouem ut nullus uir.

Quis enim factus est magis beator,
 Qui ciuibus plus quàm tribus milibus
 Existentibus multitudine non cœnasti solus?

Cho. Fortunatum hominem dixisti aperte.

Serua. Quò quò uadis. DO. Ad cœnam uenio.

Serua. Per Venerem multo omnium ultimus.

Tamen autem iussit comprehendens me mulier

Ducere te, & has tecum adolescentes.

Vinum autem chium est relictum:

Et alia bona ad hæc. ne tarde.

Et spectatorum si quis beneuolus est,

Et iudicum si non quis aliò respiciat,

Veniat mecum: omnia enim præbebimus.

Igitur omnibus certe generose dices.

Et non relinques nullum. sed libere

Vocare senem adolescentulam puellam ad

Cœnam. ipsis est præparatum

Omnibus si abibunt domum.

Ego autem ad cœnam iam festinabo

Habens & tedam hanc bene.

Quid igitur moraris habens? sed non ducis

Has capiens? interim dum autem descēdis, ego

Cantabo cantum aliquem cœnatiuum.

Parum autem consultare iudicibus uolo.

Sapientibus quidem sapientum recordantes iudicare me,

Ridentibus autem dulciter per risum iudicare me.

Manifeste omnes igitur iubeo uidelicet iudicare me.

Non autem sortem fieri nil nobis causam

Quòd sortita sum. sed omnia hæc oportet recordantes

Non peierare: sed iudicare choros recte semper.

Neq̃ malis meretricibus more assimilari,

ARISTOPH. CONCIONANTES.

Quæ solum memoriam habem ultimorum semper.

O o hora dilectæ

Mulieres si uolumus rem facere,

Ad cœnam mouete cœtice igitur pedes:

Et tu moue. SEMICH. Hoc facio.

Et has nunc leues

Cruuribus numero. cito enim ueniunt

Ollæ, succidiæ, chartilaginea, mustelli,

Caluariarum reliquiæ acri cum in trito,

Lafer melle interfuso,

Motacillæ, merulæ, columbæ,

Gallorum tosta capitula, motacillarum,

Columbarum, leporum intinctu inspersa vnà cum alis.

Tu autem hæc audiens cito & cito

Cape scutellam. post capiens ordina

Ouum ut cœnes.

Semi= Sed deuorant

cho. Eleuamini, euge, euge, euge.

Cœnemus, euge, euge, euge, euge.

Ruenter in victoria, euge, euge, euge, euge, euge, euge,

euge, euge, euge.

ARISTOPHANIS

CONCIONANTIVM

FINIS.

ARGVMENTVM FABVLÆ CEREALIA CELEBRAN.

EVripides in Festis Cerealibus à mulieribus capitis accusatus, in eū locum adducitur, ut opem, atq̃ auxilium petat ab Agathone pessimo ac effœminatissimo omnium Poeta. nam cum nōnullum in ueteribus amicis multis, tum summum in eo, (q̃ erat effœminatissimus) præsidium suis calamitatibus constitutum esse arbitrabatur. Ad hunc igitur cum Mnesilochus propinquo accedens rogat, & orat ut suarum fortunarum omnium causam, defensionemq̃ suscipiat, eum sæpe esse pollicitum, sæpe ostendisse dicit, si quod tempus accidisset, quo tempore aliquid ab eo requireret commodis eius non defuturum. Ad eius igitur fidem, quam habebat spectatam iam & diu cognitam confugisse, eū defensorem fortunarū suarum, actorē causę suę ex omnibus delegisse. Cū uero Agathon exorari minime potuisset, Mnesilochus optimus atq̃ adeo fidelissimus propinquus tempore atq̃ officio coactus ultro se offert Euripidi, ac ueste muliebri indutus ad Festa Cerealìa accedit, ibiq̃ in maximo mulierum conuentu Euripidem præsenti animo defendit: sed tamen efficere non potest quominus in carcerem conijciatur, qui tamen non multo post dolis et fallacijs quibusdā è carcere aufugit.

FABVLÆ PERSONÆ.

Mnesilochus socer Euripidis.	Minister.
Euripides,	Chorus.
Agathon.	Mulier quædam.
Præcō.	Altera mulier.
Altera mulier.	Semichorus mulierū.
Clisthenes.	Prytanis.
Echo.	Scytha.

214

ARISTOPHANIS SACRA CERERIS CELEBRANTES.

PROLOQVITVR MNESILOCHVS
SOCER EVRIPIDIS.

Iuppiter. hirundo igitur qñ apparebit?
Perdet me errare faciēs hō ex matutino.
Fieri ne potest priusq̃ lienem ualde ego
eijciam,

A te audire quo me ducis o Euripides?
Sed non audire oportet te omnia, qui

Eurip.

Statim

Videbis præsens. MN. Quomodo dicis? rursum dicito,
Non oportet me audire? EVR. Non quæ quidem utiq̃ futurus es uidere.

Mn. Neq̃ quidem uidere oportet me. EVR. Non quæ quidem utiq̃ audire oportuerit.

Mn. Quomodo me admones? dextere tamen dicis.
Non inquis tu oportere me neq̃ audire, neq̃ uidere.
Separatim enim ipsorum utriusq̃ est natura,
Neq̃ audiendi neq̃ uidendi. EVR. Bene scias q̃.

Mn. Quomodo separatim? EV. Ita hæc distincta sunt tunc.
Æther enim cum primum diuisus est,
Et animalia in ipso congenerabat mota,
Quo quidem cernere oportet primum machinata est
Oculum similem solis rotæ:

ARISTOPHANIS

Auditum autem infusorij aures perforauit.

Mn. *Propter infusorium igitur neq̃ audio, neq̃ uideo.*

*Per Iouem lætor quidem hoc cum insuper didicerim,
Quale quidem est sapientes congressus.*

Eur. *Multa utiq̃ disceres talia à me. MN. quō utiq̃ igitur.*

Eur. *Ad bona hæc inuenirem quomodo,
Adhuc addisceres non claudus esse crure:
Vade huc, & adhibe mentem. MN. Ecce.*

Eur. *Vides ostiolum hoc. MN. Per Herculem
Puto quidem. EV. Tace nunc. MN. Taceo ostiolum.*

Eu. *Audi. MN. Audiam, & taceo ostium.*

Eu. *Hic Agatho inclytus habitans est
Tragædiarum poëta. MN. Qualis hic Agatho
Est, quisnam Agatho? nunquid niger, fortis.*

Eu. *Non, sed alter quidam, non uidiſti unquam?*

Mn. *Nunquid barbatus. EV. Non uidiſti unquam?*

Mn. *Non per Iouem. non quidem ut & ego sciam
Verum subagitaſti tu quidem, sed nescis fortasse.
Sed è pedibus fugiamus, quoniam egreditur
Seruus quidam ipsius, ignem habens & uirgas Myrteas,
Præſacrificaturus uidetur poëſi.*

Ser. *Bene ominans totus sit populus,
Os claudens inualeſcit enim
Tripudium muſarum intra atria
Herilia muſica.
Habeat autem flatus tranquilluſ æther,
Vnda autem maris ne reſonet
Cærulea.*

Mn. *Bombax.*

Eu. *Tace quid dicis?*

- Ser.** Volatiliūq; genera consopiantur,
Ferarūq; syluestriū pedes per sylvas currentium
Nesoluantur.
- Mn.** Bombalobombax
- Ser.** Futurus enim est pulchriloquus Agatho
Primus noster.
- Mn.** Nunquid subagitari?
- Eu.** Quis locutus.
- Ser.** Quietus ather,
Clauos ponere fabulę principia,
Flectit autem noua scuta uerborum,
Alia uero tornat,
Alia uero conglutinat membratim,
Et sententias format, & antonomasys utitur,
Et cerā infundit, & rotundat in modū rapi, Et infundit,
- Mn.** Et fucat.
- Ser.** Quis agrestis accedit ad atria?
- Mn.** Qui promptus tibi & poetę
Pulchriloquo atrij
Rotundans in modum rapi, & contorquens
Hoc ueretrum infundere.
- Ser.** Nunquid nouum certamen fuisti contumeliator o senex?
- Eu.** O bone hunc quidem sine ualere. tu uero
Agathonem mihi huc euoca omni arte.
- Ser.** Nihil precare ipse enim egredietur cito:
Etenim modulari incipit, hyeme enim
Existente flectere conuersiones non facile,
Nisi processerit foras ad solem.
- Mn.** Quid igitur ego faciam? **EV.** Expecta quoniā egreditur.
- Mn.** O Iuppiter, quo efficere cogitas me hodie?

Eu. Per Deos ego audire uolo
 Quidnam res hæc, quid gemis, quid ægrefers?
 Nonne oportebat te cælare existentem socerum meum.

Mn. Est malum mihi magnum quoddam præparatum.

Eur. Qualenam? **MN.** Hac die iudicabitur,
 Siue est adhuc uiuens, siue perijt Euripides.

Eu. Et quomodo? quoniam nunc quidem neq; iudicia
 Iudicatura sunt, neq; senatus erit sedes.
 Quoniam tertia est dies cerealium media.

Mn. Hoc ipsum enim, & perire me expecto.
 Mulieres enim insidiatæ sunt mihi,
 Et in sacris Cereris futuræ sunt hodie
 Concionari de cæde mea. **EV.** Qua de causa uero?

Mn. Quoniam Tragœdias facio, & male ipsis dico.

Eu. Per Neptunum uel iusta patereris.
 Sed quānam ex hac die tu machinationem habes?

Mn. Agathonem persuadere Tragicum poetam
 Ad sacra Cereris ire. **EV.** Quid facturum? dic mihi.

Mn. Concionaturum inter mulieres; & si opus fuerit,
 Dicturum pro me. **EV.** Vtrum manifesto, an clam?

Mn. Clam ueste mulieris indutum.
 Res uenusta & ualde ex tuis moribus.
 Machinandi enim nostra est placenta.

Eu. Tace. **MN.** Quid uero est. **EV.** Agatho egreditur.

Mn. Et quisnam est iste? **EVR.** Ille euolutus.

Mn. Sed profecto cæcus quidem sum, ego enim non uideo
 Virum nullum hic existentem, Cyrenem autem uideo.

Eu. Tace. modulari utiq; paratur.

Mn. Formicæ uias uel aliquid cantillat.

Ag. Sacram infernis deabus Cereri & Proserpinæ accipiētes.

*Facem puellæ cum libera
Patria tripudiate cum clamore.*

Cho. *Cuinam Deorum comessatio, & tripudium, dic nunc fiat:
Fideliter autem quoad meum officium
Deos potes colere.*

Ag. *Age nunc arma musa
Aureorum præsidem arcuum
Phœbum, qui extruxit regionis
Colles Phrygiæ terræ.*

Cho. *Salve pulcherrimis cantilenis
Phœbe in canoris honoribus,
Munus sacrum preferens.*

Ag. *Et laudate eam, quæ in montibus nemo-
rosus uersatur uirginem, canentes Di-
anam agrestem.*

Cho. *Sequor celebrans uenerandam
Prolem beatam prædicans Latonæ
Dianam expertem lecti & uirginem.*

Ag. *Latonamq; laudate, saltationesq; Asiaticæ terræ
Pede exercete discordes, concordēs, & numerosas
Nutus & rotationes gratiarum.*

Cho. *Colo Latonamq; reginam
Citharam matrem hymnorum
Masculo clamore, approbato,
Qua lux excitata est diuinis oculis
Nostram per subitum uocem,
Quorum hymnorum regem unusquisq; Phœbum honorat
Salve beate fili Latonæ. iubilas o senex.*

Mn. *Quàm suauis cantilena o uenerandæ genitabiles,
Et effœminata & lasciuia*

Et molle, ut mei quidem audientis
 Sub sedem ipsam subierit titillatio.
 Et te o adolescens, quisnam es secundum Æschylum,
 Ex Lycurgia Tragœdia interrogare uolo,
 Cuias semuir? quænam patria? quis amictus?
 Quænam confusio uitæ? quid barbitos,
 Loquitur cum crocotula? quid uero lyre cum uitta?
 Quid Lecythus uel olearia ampulla & strophium? quo-
 nam non congruum est;

Quænam uero speculi ac ensis societas?
 Quisnam uero ipse o adolescens utrum tanquã uir aleris,
 Et ubinam est pems? ubi læna, ubi laconicæ?
 Sed tanquã mulier profecto aleris, deinde ubi papillæ?
 Quid dicis? quid taces? sed profecto ex cantu
 Quæro et excutio te, quoniam quidẽ ipse non uis dicere.

Ag. O senex senex inuidiæ quidem uituperium
 Audiui, dolorem autem & molestiam tibi non præbui.
 Ego uero uestem simul cum sententia gesto.
 Oportet poetam uirum ad fabulas.

Quas oportet facere et repræsentare, ad has mores hêre.
 Statim muliebres si fecerit aliquis fabulas,
 Participationem oportet morum corpus habere.

Mn. Igitur equo ueheris, & eum agitas, cum Phædræ feceris.

Ag. Viriles autem fabulas si fecerit aliquis, in corpore
 Inest existens hoc, quæ uero non possidemus.
 Imitatio iam hæc conquirat.

Mn. Cum satyros igitur repræsentaris uoca me,
 Ut adiueam te à tergo erectus in Venerem ego.

Ag. Præterea inscita res est poetam uidere
 Agrestem existentem, & uillosum, considera uero q

Ibycus ille, & Anacreon Teius,

Et Alcæus, qui circa musicam & concentum uersati sunt,
Muliebres mitras gestabantq; & mouebant se ionica,

Et Phrynichus, hunc enim quidem audisti,

Ipseq; pulcher erat, & pulchre induebatur.

Ob id igitur ipsius & pulchra erant poemata,

Similia enim facere necesse est naturæ.

Mn. Propterea igitur Philocles turpis existens turpiter facit,

Et rursus Zenocles existens malus male facit,

Et rursus Theognis frigidus existens frigide facit,

Ag. Omnis necessitas est ita facere, hæc igitur cognoscens ego
Meipsum curavi. Mn. Quomodo obsecro.

Ag. Desine baubare, etenim ego talis eram

Existens tam grandis natu cum cœpi fabulas agere.

Mn. Non per Iouem non æmulo & admiror te ob eruditionē.

Sed quibus de causis ueni sine me dicere. Ag. Dic.

Mn. Agatho sapientis est uiri officium, quicumq; in breui

Multas bene potest comprehendere orationes.

Ego autem communi calamitate percussus,

Supplex perueni ad te. Ag. Cuiusnam rei opus habens?

Mn. Mulieres me perdituræ sunt hodie,

In Cerealibus festis, quoniam male ipsi dico.

Ag. Quodnam igitur à nobis esse potest auxilium tibi?

Mn. Omne, si enim sedens clam

Inter mulieres quasi uisus esse mulier,

Responderis pro me, plane seruabis me.

Solus enim diceris digne pro me.

Ag. Deinde quomodo non ipse defendisset & causam tuam di-
cis præfens?

Mn. Ego dicam tibi. primum quidem agnoscor,

ARISTOPHANIS

Deinde canus sum, & barbam habeo:

Tu uero formosus, candidus, derasus,

Muliebri uoce præditus, mollis, speciosus ad uidendum.

Ag. Euripides. EV. Quid est? AG. Scripsisti ne aliquando,
Læturi uidere lucem, Patrem autem non læturi putas?

Eur. Equidem hoc scripsi in quadam Tragœdia. AG. Ne nunc
speres tuum malum

Nos subituros esse, etenim insaniremus.

Sed ipse quod tuum est familiariter feras,

Calamitates enim non gemitibus

Ferre iustum est, sed passionibus.

Mn. Verum tu quidem o impudice laxipodexes, & Cinædus,
Non uerbis, sed passionibus.

Eur. Quid uero est quod times ire illuc?

Ag. Peius perirem quàm tu. EV. Quomodo? AG. Quomodo
Visus mulierum opera nocturna
Furari, surripereq; fœminam Venerem.

Eu. Hui furari. per Iouem subagitari immo dicere debebas,
Sed prætextus profecto recte se habet,
Quid igitur facies hæc? AG. Ne existima quidem tu.

Eu. O infelicissimum me quàm perij Euripides.

Mn. O carissime o socer ne teipsum prodas.

Eu. Quomodo igitur faciam profecto? MN. hûc quidē longū
Flere iube, me uero quomodocunq; uis utere accipiens.

Eu. Age uero quando teipsum offer mihi

Exuere hoc pallio. MN. Et profecto humi adijcio,

Sed quid facturus es mihi? EV. Abradere has partes,

Inferiores autem exurere. MN. Sed fac si tibi uidetur,

Vel nisi uolebā pati hæc nō dare meipsum debebā unquā

Eu. Agatho tu quidem nouacula gestas frequenter,

Bonam aliquā nunc nobis nouaculam da. AG. Ipse sume
Hinc ex Theca nouacularia. EV. egregius es
Sede, infla buccam dexteram.

Mn. Hei mihi. EV. Quid clamaſti? inijciam tibi paxillum
Niſi taceas. Mn. At at papæ.

Eu. Heus tu, quoniā curris? MN. In templū ſeuerarū Dearū.
Non enim non per Cererem hic manebo
Cæſus. EV. Nonne igitur ridiculus proſecto eris
Malam alteram leuem habens.

Mn. Parum curę eſt mihi. EV. Nequaquam obſecro
Prodas me. veni huc. MN. Infelix ego.

Eu. Habe quiete teipſum, & ſuſpice qua auerteris facie.

Mn. My, My. EV. Quid muſſitas? MN. Omnia facta ſūt bene.
Heu me miſerum levis armaturæ miles ruruſus militabo.

Eu. Ne ſollicituſ ſis quoniā ſpecioſuſ uideberis ualde.
Viſ ſpectare teipſum ad ſpeculū? MN. Si uidetur age.

Eu. Vides teipſum? MN. Non per Iouem, ſed Clitheum.

Eu. Surge ut aduram te, & ſuſuſum aſpiciens te habe.

Mn. Heu me miſerum porcelluſ uel pudendum muliebre ſiam.

Eu. Afferat aliquiſ ab interiori parte faciem, uel lucernam.
Inclina & deſpice, caudam cuſtodi nunc ſummam.

Mn. Mihi curę erit proſecto, niſi hoc curę mihi eſſe non debet
q̃ uror.

Heu me miſerum aquam aquam o uicini.

Priuſquam apprehendat podex ſlammam.

Eu. Confide. MN. Quid confidam igni conſumptuſ.

Eu. Sed nō ampliuſ ulla reſ & moleſtia tibi ſupeſt, plurima. n.
Exantlaſti. MN. Heu ob fulignem.

Exuſtuſ factuſ ſum omneſ parteſ eaſ que ſunt circa anum.

Eu. Ne laboreſ, alter enim ipſaſ ſpongia abſterget.

Mn. Flebitis igitur si mecum podicem lauabit alter.

Eu. Agaiho quando te ipsum tradere recusās,
Saltem pallium accommoda nobis huic,
Et pectoris ornamentum. nō enim hæc quidem q̄ non sunt
dices,

Ag. Sumite & utimini, non recusō. **EV.** Quid igitur sumam?

Ag. Quidnam? Crocotulam primum induere accipiens.

Eu. Per Venerem suaue quidem olet membrum uirile.

Ag. Succinge expediens. Tolle nunc pectoris ornamentū. **EV.**
ecce.

Mn. Age nunc compone me, & indue in his partibus, quæ sunt
circa crura.

Eu. Reticulo opus est & mitra. **AG.** Hæc quidem est
Capiti quæ circūponitur, quam ego noctu gesto

Eu. Per Iouem sed & conueniens ualde.

Mn. Nunquid conueniet mihi? **AG.** Profecto, sed optime se
habet.

Eu. Age uestem rotundam. **AG.** Hanc sume è lectulo.

Eu. Calceis opus est. **AG.** Meos hos accipe.

Mn. Nunquid congruent mihi. **AG.** Laxos quidem calceos non
gaudes gestare,

Tu hoc cognosce, uerū tamen habes, quibus opus est tibi.

Mn. Imro aliquis quā citissime me inuoluat.

Eu. Vir quidem nobis hic & iam fœmina est
Hac specie. si autem locutus fueris, uide ut locutione
Mulierem agas bene & uerissimiliter. **MN.** Conaber.

Eu. Vade igitur. **MN.** Non per Apollinem, non si quidem non
Iuraueris mihi. **EV.** quānam rem. **MN.** Conseruaturum
te esse me

Omnibus modis, si mihi aliquod acciderit malum.

- Eu.** Iuro igitur Ætherem habitationem Iouis,
Quid magis q̃ Hippocratis contubernium?
Iuro igitur omnes funditus Deos.
- Mn.** Memento igitur hæc q̃ mens iurauit,
Lingua autem non iurauit, neq̃ iureiurando obstrinxi te
ego.
Iubilant & clamant mulieres, & sacra pompa præpara-
tur & agitur.
- Eu.** Festina cito, quoniam concionis,
Signum in templo cereali apparet.
Ego uero abibo. **MN.** Huc ueni nunc o Threïca ancilla se
quere.
O ancilla specta ardentium facum
Quanta copia ascendit è fuligine,
Sed o per pulchræ Ceres & Proserpina suscipite me
Bona fortuna, & huc rursus domum concedite redire.
O ancilla cistam detrahe, & depone, & deinde extrahe
Placentam, ut accipiens sacrificem deabus.
Domina ueneranda Ceres cara,
Et Proserpina concede multa sæpenumero me tibi
Sacrificare habentem sin minus, saltem nunc latere,
Et fac filiam meam puellam nubilem uirum mihi consequi
Diuitem, alioqui stolidum & stultum,
Et ad rem ueneream animum habere mihi & mentem.
Vbi ubinam sedeam in opportuno loco, Rhetores
Vt exaudiam? Tu uero abi o ancilla è medio.
Seruis enim non licet audire uerba.
- Præc.** Bona ominatio esto,
Bonus ominatio esto,
Preces fundite legiferis.

ARISTOPHANIS

Cereri & Proserpinæ,
 Et Pluto Deo diuitiarum & nobilitati
 Et altricū puerorum terræ,
 Et Mercurio & gratijs
 Concionem hanc & conuentum hunc præsentem
 Pulcherrime & optime facere,
 Ad multam utilitatem quidem ciuitati Atheniensium,
 Fortunate autem nobis ipsi,
 Et precamini ex his mulieribus facientem, dicentem
 Optima circa populum Athenensium,
 Et circa populum mulierum
 Hanc uincere,
 Hæc precamini & uobis ipsis bona.
 Io Pęan, io Pęan, io Pęan gaudeamus.

Cho. Admittimus, & Deorum genus
 Precamur has ob preces
 Apparentes lætari.
 Iuppiter magni nominis aureaq; lyra utens
 Delum qui habes sacram,
 Et tu omnipotens puella
 Diana cęsia oculos aurea lancea utens,
 Urbē habitans celeberrimā, et de qua oēs certāt, ueni huc,
 Et celebris Pythom̃s feræ interfector fili,
 Latonæ aureos oculos habentis germen,
 Tuq; marine uenerande Neptune
 Mari imperans, relinquens
 Secessum piscosum, tempestuosum;
 Nerei mariniq; filiæ,
 Nymphæq; montiuagæ,
 Aureaq; lyra polleat in precibus

Nostris, perfectæq;
 Concionemur Atheniensium
 Nobiles mulieres.

Præ. Preces fundite Dîs cœlestibus,
 Et Deabus Olympijs, & Pythijs,
 Et Pythijs Deabus, & Delijs,
 Et Delijs Deabus, & reliquis Dîs;
 Si quis per insidias struit aliquod populo malum,
 Populo inquâ mulierum, uel inducias & amicitias facit,
 Cum Euripide & Medis ob damnum aliquod
 Mulierum, uel tyrannidem occupare cogitat,
 Vel tyrannum restituere, uel infantem
 Supponentem indicauit aliqua, uel serua alicuius
 Læna inuulgauit domino,
 Vel missa aliqua nuncios falsos affert,
 Vel adulter si quis decipit falsa dicens,
 Et non dederit quæ pollicitus fuerit unquam:
 Vel dona aliqua dederit adultero anus mulier,
 Vel etiam accipit prodens meretrix amicum,
 Et si quis caupo uel cauponis uxor mensuræ,
 Vel heminarum institutum & morem lædit,
 Male perire hunc ipsum & domum
 Precamini, reliquis uero uobis Deos,
 Precamini omnibus multa dare bona.

Cho. Simul precamur ratas quidem
 Vrbi, perfectasq; populo
 Has preces fieri,
 Et fieri quoq; ratas optima quibuscunq; conuenit,
 Vincere dicentibus & consulentibus, & fieri ratas hi.
 quæcunq;

Decipium, uiolamq; fœdera & iuramenta

Sancita ac constituta legibus

Lucrorum causa in damnum,

Vel decreta & legem

Quærunto immutare,

Arcanaq;

Hostibus nostris dicunt,

Vel Persas inducunt

In regionem nostram, quoniam in detrimentum,

Impie se gerunt, iniuriaq; afficiunt

Ciuitatem sed o omnipotens

Iuppiter hæc confirmes, ut

Nobis Diij assistam,

Quãuis mulieribus existentibus.

Prgc. Audi unusquisq;. uisa sunt senatui hæc

Mulierum inquã senatui. Timocles præerat

Lysilla scribæ officium exercebat. dixit Sostрата;

Concionem facere mane media die

Cerealium Festorum, qua erat satis nobis ocium;

Et agere primum de Euripide,

Quidnam oporteat pati illum: iniuriam facere. n. uidetur

Nobis omnibus. quis concionari uult?

MVLIER QVÆDAM.

Ego. PRÆC. Circūpone nunc hoc indumentum primū,
priusquam dicas.

Mul. Tace, sile, adhibe mentem, excreat enim iam

Quod quidem faciunt oratores. longam orationem uideatur dictura.

Mul. Ambitione quidem nulla non per Deas Cererem et Proserpinam,

Dictura

Dictura surrexi o mulieres uerum.
 Grauius fero misera multum iam tempus
 Contumelijs affectus uidens uos ab
 Euripide filio olerum uenditricis,
 Et multa & uaria maledicta.

Quò enim iste nos non inspergit conuitorum?
 Vbi uero non uituperauit? ubi quidem in breui et paruo
 Sunt spectatores & Tragædi & chori
 Dolosas & mores occultantes, meretrices appellans
 Vinolentas, proditrices, loquaces,
 Nihil sanum uel bonum, magnum uiris malum.
 Quare statim ingredienti à tabulatis theatri
 Torue aspiciunt nos, explorantq; protinus,
 Num mœchus intus sit aliquis occultatus,
 Facere autem amplius nobis nihil quemadmodum & an
 te hac

Licet. Talia iste docuit mala
 Viro, nostrum, ut si aliqua texat
 Mulier coronam amare uideatur: & si eiecerit
 Vasculum aliquod per domum errans,
 Maritus interrogat cuinam fracta est olla?
 Non est quomodo non Corinthio hospiti,
 Laborat morbo uirgo aliqua statim frater dicit,
 Color hic mihi non placet puellæ.
 Esto mulier aliqua supponere uult
 Carens filijs, ne hoc quidem licet occultum esse.
 Viri enim iam assident prope,
 Ad senesq; qui antehac puellas
 Ducebant, uituperauit, ut nullus senex
 Ducere uelit uxorem propter carmen hoc.

Aristoph.

FF

Domina enim sem sponso uxor,
 Deinde ob id muliebribus cubicu'is
 Signacula inijciunt & obfignant, iam & pessulos
 Obseruantes nos, & insuper molossos
 Alunt laruas ac terricula adulteris canes,
 Et hæc quidem cognoscite affatim nobis antehac,
 Ipsis cellam promptuariam custodiri proponēbus et uo-
 lentibus, accipere

Farinum, oleum, uinum, ne hæc quidem amplius
 Licet, uiri enim iam clauiculas
 Ipsi gestant occultas, callidissimas, ac maxime malignas,
 Latruncas quasdam treis habentes clauiculos.
 Sed prius quidem certe licebat aperire fores
 Facientibus annulum triobolo & uili precio:
 Nunc uero iste ipsos uerna Euripides
 Docuit minuta, & quasi à tineis corrosa habere sigilla
 Appensa habentes, nunc igitur mihi hoc uidetur
 Perniciem aliquam nos mittere ac moliri quomodocunq;
 Vel uenenis, uel una quidem arte
 Ut pereat. hæc ego aperte dico:
 Reliqua uero cum scriba simul scribam.

Cho. Nunquam hac
 Audiui callidiorē
 Muliere, neq; facundius dicentem:
 Omnia enim dicit iusta, omnesq; species eloquentiæ
 Examinauit, omniaq; gestauit mente;
 Denseq; & prudenter uarias orationes
 Inuenit bene exquisitas;
 Ut si diceret ad comparationem ipsius Xenocles filius
 Carcini

Videretur ipse

Vt ego puto omnibus uobis planè nihil dicere.

ALTERA MULIER.

Paucorum causa ipsa prodij uerborum.

Alia enim hæc accusauit bene,

Quæ uero passa sum hæc dicere uolo.

Mihi enim uir mortuus est quidem in Cyprio,

Puerulos quinque qui reliquit, quos ego uix

Coronas texens pascebam in Myrtis.

Tunc quidem igitur sed seminale alebar,

Nunc uero iste in Tragædijs faciens

Viros persuasit non esse Deos.

Vnde nō amplius uēdimus ne dimidiū quidē coronari.

Nunc igitur omnes admoneo, et dico

Hunc punire uirum multis de causis.

Agrestibus enim nos o mulieres afficit malis,

Vtpote in agrestibus oleribus ipse nutritus.

Sed in forum abibo, oportet enim uiris

Texere coronas consacrificatorias uiginti.

Cho. Altera rursus quædam audacia hæc

Facundior adhuc quàm prior apparuit.

Qualia facunde dixit

Non importuna, mentem habens,

Et uarium multiplicemque sensum, neque imprudentia, sed

Probabilia omnia: oportet autem huius

Iniuriæ nobis uirum manifestò dare pœnas.

SOCER EURIPIDIS.

Quod quidem o mulieres acriter irascamini admodum

Euripidi talia audientes conuicta,

Non mirum est neque quod inferuescat bilis,

Etenim ipsa ego ita adiuer filiorū causa & ipsis fruar.
 Odi uirum illum nisi insano:
 Verūtamen inter nos inuicem oportet dare et reddere rationem.

Ipsæ enim sumus, & nulla enūtiatrix orationis nostræ,
 Quid hæc uitia habentes, illum accusamus?

Grauitèr q̄; ferimus, si duo nostrum uel tria
 Mala cognoscens dixit cum fecerit infinitas fabulas.

Ego enim ipsa primum ut ne aliam dicam

Conscia sum mihi ipsi multorum malorū, illud uero certe
 Indignissimum est, cum sponsa quidem fui tres dies,

Et maritus apud me erat dormiens, erat mihi amicus,

Qui quidem me uitauit septem annorum existentem.

Hic desiderio & amore mei leuiter putabat cum uenisset
 fores,

Et deinde protinus agnoui, deinde descendo clam;

Vir autem rogat quonam tu descendis? quò?

Tormina me habent circa uentrem o marite & dolor,

Ad latrinam igitur eo. vade nunc.

Et deinde hic quidem terebat fructus cedri anethum &
 sphacum.

Ego uero cum infudissem supra cardinem aquam

Egressa sum ad Mœchum, deinde innixa sum

Iuxta uiam fortiter adhærens lauro.

Hæc nunquam deprehendit Euripides,

Neq̄ quòd à seruisq; & mulionibus

Subagitamur, si non habuerimus alterum non dicit.

Neq̄ q̄ cum maxime ab aliquo subagitat̄ fuerimus

Nocte, mane allia mandimus,

Ut olfaciens uir à muro urbis ingressæ domum.

Nihil mali facere suspicetur, hæc uidens
 Nunquam dixit. si uero Phædræ maledicit
 Nobis quid hoc est? neq; illud dixit unquam
 Quod uxor ostendens uiro circularem tunicam,
 Ad radios solis qualis est, occultatum
 Adultrium emisit, non dixit unquam.
 Alteram uero noui quæ dicebat dolores partus habere
 mulier

Per decem dies, donec emit infantem.
 Maritus autem obibat urbem medicamenta celerem paro-
 tum facientia emens;

Intulit autem anus in olla infantem,
 Ut ne clamaret cerula obturatum:
 Deinde ut annuit capite anus quæ ferebat, uxor statim
 clamat,

Abi abi, iam enim o uir mihi uideor
 Paritura esse, inum uenire. n. infans calcibus percussus.
 Et hic quidem lætatus cucurrit, hæc uero extraxit
 Ex ore infantis cerulam, ille uero clamauit.
 Deinde scelestæ anus quæ ferebat infantem,
 Currit ridens ad maritum & dicit,
 Leo Leo tibi natus est ipsa effigies tua,
 Et in reliqua omnia, & membrum uirile
 Tuo per simile tortum, & compactum quemadmodum nu-
 camentum.

Hæc si facimus mala per Dianam,
 Nos quidem contra Euripidem irascimur,
 Nihil passæ plus quam fecimus.

Cho. Hoc tamen mirum est
 Vnde inuenta sit res hæc,

Et quænam educarit regio

Hanc arrogantem ita.

Hæc enim dicturam fuisse uersutam

Aperte ita impudenter

Non existimasset inter nos, neq; ausuram fuisse unquã:

Sed omne fieri & euenire posset iam.

Prouerbium autem laudo

Vetus, sub lapide enim

Omni alicubi oportet ne mordeat orator spectare,

Verûtamen est impudentibus natura mulieribus,

Nihil peius ad omnia præterquam scilicet mulieres.

Mul. Non per agrestem & venatricem Dianam o mulieres bene sapitis,

Sed uel uenenatæ estis, uel malû aliquod maius passæ estis aliud,

Hanc permittentes perniciem talibus iniurijs afficere

Nos omnes, si igitur aliqua est, sin minus nos,

Ipsæ quidem & ancillulæ cinerem alicunde accipientes

Huius expilabimus uuluam, ut doceatur,

Mulier mulieres existens non uituperare posthac.

Soc. Ne profecto gentile muliebri o mulieres. si. n. existente Dicendi libertate, & cum liceat dicere omnibus quæcûq; adsumus ipsæ,

Deinde dixi quæ sentiebam pro Euripide iusta,

Propter hoc uulsam me oportet dare pœnas à uobis?

Mul. Non enim te oportet dare pœnas quippe quæ sola ausa es Pro uiro contradicere, qui nos multis malis affecit, Dedita opera ex cogitans uerba, ubi mulier improba Fuit, Melanipar repræsentans Phædrasq; Penelopenq; Nunquam egi, quod mulier temperans uisa est esse.

Soc. Ego enim scio causam, unam enim non scilicet diceres
Huius ætatis mulierum Penelopem Phædras
Simul omnes.

Mul. Audite o mulieres qualia dixit scelestæ
Nobis omnibus rursus. SOC. Et profecto nondū quidē.
Dixi quæcūq; cognosco. nam uultis plus dicam?

Mul. Sed non amplius posses, quæcūq; n sciebas effudisti oīa.

Soc. Non per Iouem, ne millesimam quidem partem eorū quæ
facimus,

Deinde quidem non dixi uides q strigiles accipientes,
Postea quasi per Siphonem & fistulam attrahimus abū.

MVL. Perdaris

Soc. Quodq; ipsas carnes apaturijs festis lenis dantes,
Deinde felē dicimus abstulisse. MVL. Miserā me nugaris,

Soc. Neq; quod maritum securi uxor percussit
Non dixi; neq; q; potionibus altera maritū insanire fecit;
Neq; q; sub solio defodit olim. MVL. Pereas.

Soc. Acharrica patrem. MVL. Hæc uero tolerabilia sunt ne
ad audiendum?

Soc. Neq; q; tu ancilla parientem marem, deinde tibypsi
Hunc supposuisti, tuam uero filiolum dimissisti ipsi.

Mul. Non per Deas tu impune feres dicens hæc,
Sed euellam tui pilos.

Soc. Neq; per Iouem tu quidem attinges me.

Mul, Verum ecce uerum ecce te tangam sume pallium Philista
ancilla.

Soc. Accede modo, et ego te per Dianam. MVL. Quid facies?

Soc. Sesaminam placētum quā deuorasti, hanc cacare faciam.

Cho. Desinite conuiuitantes, etenim mulier quædam ad nos
Festinans accurrit, priusquā igitur simul fiamus.

412 **ARISTOPHANIS**
Tacete, ut ipsam modeste audiamus quænam dicet.

CLISTHENES.

Caræ mulieres cognatæ meorum morum

Quòd quidem amicus sum uobis manifestus sum malis

Ob imitationem enim mulierum insano, interpretesq; ue-

strum sum semper:

*Et nunc cum audierim rem de uobis magnam paulo quid
prius in foro prædicatam*

Venio dicturus hoc nunciaturusq; uobis, ut

Videatis, & obseruetis, & ne accadat

Nobis imparatis & immunitis res grauis & magna.

Cho. *Quid uero est o puer? puerū. n. te cōueniēs est appellare,
Quousq; ita genas depiles habueris.*

Cli. *Euripidem dixit quidam uirum socerum quendam
Ipsius senem huc misisse hodie.*

Cho. *Ad quānam rem, uel cuiusnam consilij causa?*

Cli. *Vt quænam consuleretis & facturæ essetis,
Ille esset uerborum & consiliorum explorator.*

Cho. *Et quomodo latuit inter mulieres existens uir.*

Cli. *Adussit ipsum & euellit pilos Euripides,
Et in alijs omnibus quasi mulierem induit & ornauit.*

Soc. *Creditis ne isti hæc? quis uero ita uir
Stultus, qui sibi pilos euelli pateretur?
Non arbitror equidē quēq; esse ita stultū o uenerā de deo*

Cli. *Nugaris, ego enim non uenissē nunciaturus,
Nisi audiuissem hæc ab his qui certo sciunt.*

Cho. *Res hæc grauis & indigna annunciat.*
*Sed o mulieres non morari oportet, sed explorare uirū,
Latuit uos occultus sedens, (et querere ubi
Et tu simul inueni ipsum ut gratiam*

Hancq; & illam habeas o amice.

Cli. Age uideā quānā es prima tu. SOC. quō aliquē uertet se.

Cli. Excutiendē. n. estis & inuestigandē. SOC. miser ego.

Mul. Me quānam es rogasti? Cleonymi uxor sum.

Cli. Cognoscitis uos quānam est hęc mulier?

Cho. Cognoscimus profecto, sed alias inspicere.

Cli. Ista uero quānam est infantem

Habens? MVL. Nutrix ista est mea. SOC. Pereo.

Cli. Heus tu quō uerteris & fugis? mane hic, quid malum?

Soc. Sinito mingere me. CL. Impudenses.

Tu igitur fac hoc, expecto enim hic.

Cho. Expecta uero & inuestiga ipsam uehementer,

Solam enim ipsam o uir non cognoscimus.

Cli. Multum quidē tempus mingis tu. SOC. profecto o miser,

Vrinę enim stillicidium patior, heri comedi nasturtia.

Cli. Quid nasturtias? nonne uenies huc ad me?

Soc. Quid uero me trahis ægrotantem, dic mihi.

Cli. Quisnam est maritus ubi? SOC. Meum maritum rogas?

Ipsū illum nosti ex cothocidis?

Cli. Ipsū illum quem? est ne ipse ille, qui & olim.

Soc. Certū quēdā filiū certi cuiusdā. CL. nugari mihi uideris

Ascendisti ne iam huc ad hoc mysteriū prius? SOC. Per

Iouem ascendi.

Cli. Quot anni quidē sunt? & quānam tui est contubernalis?

Soc. Certa quēdā mihi quidē. CL. Heu me miserū nihil dicis.

Mul. Abi, ego enim torqueo & examinabo hanc adductam

ad quæstionem bene,

Ex sacris superioris anni, tu uero discede mihi,

Vt ne audias existens uir. Tu uero dic mihi

Quodnam primum nobis sacrorum ostendebatur,

Age uideam quidnam primum erat? SOC. Bibebamus.

Mul. Quid uero post hoc secundum? SOC. Propinabamus.

Mul. Hæc quidem audisti de quo? quid uero tertium?

Soc. Vasculum peregrina mulier à me petijt, non enim erat matella.

Mul. Nihil dicis huc ueni huc o Clisthenes,
Hic est uir quem dicis. CLI. Quid igitur faciam?

Mul. Exue ipsum, sanum enim & uerum nihil dicit.

Soc. Et deinde exuetis nouem filiorum matrem?

Mul. Relaxa cito strophium o impudens tu,
Quàm & robusta quædam uidetur & fortis.
Et profecto mammas quidem sicut nos non habet.

Soc. Sterilis enim sum, & non uterum gestavi unquam.

Mul. Nunc dicis te esse sterilem, tunc uero mater eras puero-
rum nouem:

Surge erectus, quò membrum uirile impellis deorsum?

Hoc iam ueretrum inclinasti, & bene magnum, & coloratum est o miser.

Cli. Et ubinam est? MN. Rursus in anteriorem partem abiit.

Cli. Nonne hic est? MN. Sed huc uenit rursus.

Cli. Veretrum distrahis frequenter Corythijs,
Sceleratus hic propterea igitur pro Euripide
Nobis conuiuia faciebat. MN. Miser ego,
In quas me ipsum rotaui & impuli molestias.

Mul. Age uero quid faciamus? hunc custodice

Bene, ut ne fugiens & elapsus abeat:

Ego uero hæc consulibus nunciabo.

Cho. Nos igitur post hoc iam faces accensas habentes oportet

Succinctas bene & uiriliter indumentisq; exutas,

Quærere sicubi num alius aliquis uir ingressus est et cir

cūcurere

Curiam totam, & scēnas & transiūs
Lustrare.

SEMICHORVS MV.

LIERV M.

Eia uero primum quidem oportet lenem excitare pedē,
Et dispicere silentio: solum autem oportet quocunq;
Non tardare, quoniam occasio est non morandi amplius:
Sed primo quoque tempore currere oportet quāmcūssi-
me iam arcum arca.

Eia nunc inuestiga & inquire celeriter omnia,
Si quis in locis subsejssor alius rursus latet existens,
Quocunq; disyce oculum,
Et quæ hac parte sunt & illa omnia explora bene.

Si enim non latuerit nos agens iniqua & impia
Dabitq; pœnas, & ad hoc
Alijs omnibus erit

Exemplum iniuriæ iniustorumq; operum
Impiorumq; morum.

Dicet autem esseq; Deos manifesto,
Ostendetq; iam

Omnibus hominibus colere Deos;
Iusteq; administrantes

Sancta, & legitima consulentes,
Facere q; bene se habet:

Et si non fecerint hæc, talia supplicia erunt,
Ipsorum cum deprehensus fuerit aliquis impia faciens
Furoribus ardens

Rabie insanus & furiosus:

Si quid faceret omnibus manifestus uisu,

Erit mulieribus & mortalibus,
 Quod iniqua & impia Deus
 Vlasctur,
 Statimq; fit ultio.

Cho. Sed videntur nobis oia quodammodo explorata fuisse bene,
 Non uideo quidem igitur aliam nullum sedentem.

Mul. Ah Ah

Quo tu fugis heus tu heus tu nom manebis?
 Misera ego misera, & infantem
 Cum eripuerit mihi à papilla euandus est & fugit.

Mn. Clama, hunc uero nunquam tu mansis nutries,
 Nisi me dimiseritis, sed hic in cruribus
 Vulneratus gladio hoc rubras & cruentas uenas
 Cruentabit aram. MVL. O miseram me,
 Mulieres nonne auxiliabimini, nonne per multum clamorẽ
 Erigetis trophæum? Sed unico
 Filio me negligetis priuatam?

Cho. Sine sine.

O uenerandæ parçe. quid autem uideo
 Nouum rursum prodigium?
 Quàm totum enim est audaciæ opera & impudentiæ,
 Qualem rursum fecit rem, qualem rursum amicæ hanc?

Mn. Qualiter uestrum imitiabo nimia insolentia?

Cho. Hæ uero nonne indignæ res sunt & ulterius.

Mul. Indigna quidẽ quod habet mei cum eripuerit infantem.

Cho. Quid igitur diceret ad hæc aliquis, cum
 Talia faciens hic non erubescit?

Mn. Et nondum quidem cessaui.

Mul. Sed certe uersu unde non dices q abis,
 Facileq; aufugis non dices

Quale cum feceris subterfugisti facinus?

Accipies autem pœnas.

Mn. Hoc tamen ne fiat nequaquam abominor.

Cho. Quis igitur tibi, quis adiutor ex Dijs
Immortalibus ueniret cum iniustis factis?

Mn. Frustra loquimini, hanc autem puellam ego non dimittā.

Cho. Sed non per Cererem & Proserpinam fortasse non
Gaudens fortasse inquam insultabis,

Verbaq; dices impia,

Impijs factis enim re-

munerabimus te, quemadmodum par est pro his.

Fortasse autem te mutata

In malum diuersum

Inhibebit aliqua fortuna.

Sed hæc quidem accipere oportet te efferre q; lignorum,

Et comburere maleficum, igne q; consumere q; celerrime.

Eamus ad sarmenta uitium o Mama ancilla,

Et ego te reddam titionem hodie.

Mn. Succende & combure. Tu o puella hoc cretico indumento

Exuere cito, mortis autem o infans

In solam mulierum culpam confer matrem.

Hoc quidnam est? uter facta est puella

Vini plenus, præsertim habens perficis calceos.

O calidissimæ mulieres, o bibacissimæ,

Et omni arte machinantes bibere.

O magnum cauponibus bonum, uobis autem rursum malū,

Malum autem & uasculis & opibus nostris et subtegm-
ni uestium.

Mul. Admoue multa sarmenta o Maria,

Admoue ac proijce profecto. MN. Tu uero responde mi
hi hoc,

Hanc puellulam peperisse dicis? MVL. Decem menses ipsam ego

Gestavi. MN. Gestasti tu? MVL. Per Dianam.

Mn. Tres heminas capientem an quis? dic mihi. MVL. Quid mihi fecisti?

Exuisti o impudens meam puellulam

Tantulā existētē? MN. Tātulā? MVL. Paruā profecto.

Mn. Quot annos uero nata es? tres congios an quatuor?

Mul. Ferē tantū, et quantū spatū temporis ex liberalibus est. Sed redde ipsam. MN. Nō p Apollinē hāc quidē puellā.

Mul. Incendemus igitur te. MN. Valde quidem incendite, Hæc autem iugulabitur ualde statim.

Mul. Ne profecto precor te, sed me quocunq; uis affice, Pro hac quidem puellula mea. MN. Indulgens in liberos quædam es natura, Sed nihilominus hæc iugulabitur.

Mul. Hei mihi o filia, da mihi uas ad excipiendum sanguinem o Mama,

Vt saltem quidem sanguinem filiae meæ excipiam.

Mn. Subijce ipsum uas, gratificabor enim unū quidē hoc tibi.

Mul. Male pereas, quā inuidus es & inimicus.

Mn. Hæc pellis sacerdotis est

Mul. Quidnam sacerdotis est? MVL. Hanc accipe.

Alia Miserrima Mica quis puella priuauit te?

Mul. Quis dilectam & uricam puellam tui abstulit?

Mul. Sceleratus iste, sed posteaq; ades hic Custodi ipsum, ut assumens Clisthenem, Consulibus quæ fecit iste dicam.

Mn. Age uero quis erit modus salutis?

Quæ experientia et conatus? quæ ex cogitatio? author. n.

Et qui me inuoluit in talia negotia
 Non apparet nondum age quemnam igitur nuncium
 Mitterem ad ipsum, noui ego & iam uiam.
 Ex palamede ad illum remos
 Mittam scribens; sed non ad sunt remi.
 Vnde igitur fierent mihi remi? unde.
 Quid uero si statuas & simulacra pro remis
 Scribens transmitterem? melius multo esset.
 Lignum quidem & hæc, & illa erant lignum.
 O manus meæ
 Aggredi oportet re expedita.
 Age uero tabellarum leuigatarum paginae,
 Accipite cultri sutorij tractus & uersus
 Nuncios meorum laborum, hei mihi
 Hæc Rho litera praua est.
 Vade, uade, qualicunq; uia & sulco
 Ite, festinate per omnes exitus uiarum,
 Et illa & hac cito oportet.

PARABASIS, VEL PRO GRESSVS.

Cho. Nos igitur ipsas commendabimus progressæ:
 Et si unusquisq; muliebri generi mala multa dicit,
 Quòd omne sumus malū hominibus, et ex nobis sunt oīa,
 Lites, contentiones, seditones, difficilis molestia, bellum.
 Age uero nunc
 Si malum sumus quid ducitis uxores nos, si modo re uera
 malum sumus?
 Et prohibetis ac præcipitis neq; egredi, neq; prospicientē
 è fenestra deprehendi.
 Sed ita multo studio malum uultis custodire?

Et si egressa fuerit muliercula aliquo, & deinde inueneri
tis ipsam foris,

Insanias insanitis, quos oportet sacrificare & letari,
Si modo re uera,

Ab interiori parte inuenistis euandum malum, & non
Offenditis intus:

Et si dormierimus in alienarū mulierū ædibus ludentes,
Et laborantes ac fessæ,

Vnusquisq; malum hoc quærit circa lectos obambulans:

Et si ex fenestra prospexerimus, querit malum spectare:

Et si erubescens recesserit, multo magis unusquisq; cupit

Rursum promouentem caput uidere malum, ita nos

Perpicue

Vobis sumus multo meliores, experimentumq; adest,

Vt uideatur.

Quæstionem ac periculum damus utri peiores. nos enim

Dicimus uos,

Vos uero nos, consideremus uero et contendamus ac com
paremus ad

Vnamquāq; rem:

Comparantes & mulieris ac uiri

Nomen unumquodq;.

Nausimacha quidē inferior est Charminus manifesta qui
dem sunt facta utriusq;.

Et Cleophon quidem peior omnino uidelicet

Salabaccha meretrice.

Aduersus Aristomachen tempore multo præterito aduer
sus illam,

Quæ pugnavit in Marathone,

Et aduersus Stratonicem uestrum nemo audet bellare,

Sed

Sed Eubule ex senatoribus superioris anni quis senator,
Est melior,
Tradens alteri consilium? ne ipse hoc quidem
Dices.

Ita nos multo meliores uiris gloriatur esse.
Neq; si furata mulier accusatur ad quinquaginta talenta
In urbem ueniret ex publicis pecunijs, sed si maxima
Surripuerit,
Sportulam triticorum uiri furata, eodem die
Ipsa ea quæ furata sit reddidit.
Sed nos multos ex his
Ostenderemus hæc facientes,
Et ad hæc helluones uobis
Existentes magis, & fures,
Et scurras, & prædones.
Et quidem profecto etiam paterna quidem bona
Peiores nobis sunt seruare.
Nobis enim salua adhuc etiam nunc est
Phiala, Regula uel calamus strus, quasi illi,
Umbella.

Nostri autem uiris his,
Perijt quidem multis lorum & retinaculum scuti
E domibus cum ipsa lancea.
Multis uero alijs ab humeris
In militijs
Proiectum est scutum.

REPREHENSIO VEL INVE CTIVVS SERMO.

Multa mulieres nos iure accusare possemus
In uiris iuste, unum uero supra modum maximum,
Aristoph.

ARISTOPHANIS

Oportet enim nostrum si pepererit aliqua uirum bonum
 & frugi ciuitati,
 Centurionem uel imperatorē exercitus accipere honorē
 aliquem,

Primamq; sellam & honoratiorem locum ipsi dari in te-
 nijs & sciris festis,

Et in alijs festis, quæ nos agere & celebrare solemus.

Si uero timidum et malū uirum aliqua pepererit mulier,
 Vel trierarchum prauum, uel gubernatorem improbum,
 Posteriores ipsam sedere scaphio detonsam:

Ea, quæ fortem pepererit: qua. n. ratione par est, o ciuitas:
 Hyperboli sedere matrem indutam

Albis indumentis & capillos demissos habentem prope
 matrem Lamachi,

Et fœnori dare pecunias, cui oportebat si fœnori daret
 alicui,

Et fœnus exigeret, dare nullum hominum fœnus:

Sed auferre ui pecunias dicentes hoc.

Digna scilicet es fœnore cum pepereris talem fœtum.

Mn. Strabo factus sum expectans Euripidem, hic uero nondū
 uenit.

Quid uero esse posset impedimento, non est quomodo

Non Palamedem frigidum existentem non erubescat.

Qua uero ipsum adducerem fabula?

Ego scio nouam fabulam, Helenam imitabor:

Prorsus adest mihi muliebris amictus.

Mul. Quid rursus tu moliris? uel quid machinaris?

Amaram Helenam uidebis cito, nisi modeste

Te habebis, donec supremorum magistratuum aliquis ap-
 paruerit.

- Mn. Nisi quidem hæc pulchra uirginea fluentia sunt,
 Qui pro cœlesti pluuia Aegypti solum
 Candida humectat, & irrigat nigrum populum.
- Mul. Scælestus es per Hecaten luciferam.
- Mn. Mihi uero terra quidem patria non ignobilis
 Sparta, pater uero Tyndarus. MVL. Tibiq; o permicies
 Pater ille est, Phrynonidas immo.
- Mn. Helena uero appellata sum. MVL. Rursus sis fœmina,
 Priusq̃ alterius des simulationis muliebris pœnas?
- Mn. Animæ autem multæ propter me in scamandrys
 Fluentis perierunt. MVL. Vtinam uero tu quoq̃.
- Mn. Et ego quidem hic sum, miser uero maritus
 Meus Menelaus nondum accedit.
 Quid igitur amplius uiuam coruorum improbitate?
 Sed quasi blanditur quædam res cordi meo,
 Ne frustreris o Iuppiter superuentura spe.

EVRIPIDES TANQVAM
 MENELAVS.

- Quis harum oclusarum ædium habet imperium,
 Qui hospes exciperet hospitio marina agitatione flu-
 ctuum,
 Laborantes in procella & naufragijs?
- Mn. Protei hæc sunt palatia.
- Eu. Cuiusnam Protei?
- Mul. O infelicissimum, mentitur per Cererem & Proserpinā,
 Quoniam mortua est Proteas mulier annos iam decem.
- Eu. In quam autem regionem appulimus nauigio?
- Mn. In Aegyptum. EV. O infelicem me quò nauigauimus?
- Mul. Credis ne aliquid male perditio
 Nuganti nugas? Delubrum Cereris hoc quidem est.

A R I S T O P H A N I S

- Eu.** Ipse uero Proteus intus est, an externus & absens?
- Mul.** Non est quomodo non nauseam patiaris adhuc o hospes.
Quippe qui cum audieris q̄ mortua est Proteas,
Deinde rogas intus est, an absens.
- Eu.** Heu heu mortua est: ubi uero tumultata est tumultos?
- Mn.** Hoc est ipsius sepulchrum, in quo sedemus.
- Mul.** Male quidem per daris, & perderis quidem
Quippe, qui audes sepulchrum aram appellare.
- Eu.** Quid uero tu sedes hasce sepulchrales sedes
Pallio tecta, o hospita? **MN.** Cogor
Nuptijs Protei filio commiscere lectum:
- Mul.** Quid o miser decipis ipsum hospitem?
Iste uersute se gerens huc ascendit o hospes
Ad mulieres obfurtum pecuniæ.
- Mn.** Bauba meum corpus feriens uituperio.
- Eu.** Hospita, quænam est hæc anus uituperans te?
- Mn.** Hæc Theonoe Protei filia. **MVL.** Non per Deas:
Sum Critylla quidē loco Deæ Theonoes ē gargete uicor
Tu uero es scelestus. **MN.** Quæcunq; quidem uis dic,
Non enim nubam tuo fratri unquam
Prodens ac destituens Menelaum meū in Troia maritū.
- Eu.** Mulier quid dixisti? conuerte aduersa acie oculorum pupillas,
- Mul.** Erubesco te maxillas iniurijs affecta.
- Eu.** Hoc quid est? Silentium quoddam ac stupor me habet.
O Dii quānam faciem uideo, quænam es mulier?
- Mn.** Tu uero quisnam es? eadem enim te & me habet oratio.
- Eu.** Græcica es aliqua, an indigena mulier?
- Mn.** Græcica: sed & tuum genus uolo discere.
- Eu.** Helenæ te similem quidem maxime uidi mulier.

Mn. Ego uero Menelaum quantum quidem colligere possim
ex supercilijs.

Eu. Cognouisti igitur recte uirum infortunatissimum.

Mn. O tardus qui uenisti tuæ uxoris in manus.

Apprehende apprehende me o marite,

Circumijceq; manus.

Age te osculabor, abduc me abduc abduc me

Apprehendens cito ualde. MVL. Plorabit profecto

Quicumq; te abducet uerberatus face.

Eu. Tu meam uxorem prohibes me

Tindaream filiam in Spartam ducere?

Mul. Hei mihi q̄ uersutus & tu esse mihi uideris:

Et huiusce aliquis socius consiliorum: non temere dudum

De Aegypto multa dicebatur. sed hic quidē dabit pœnas.

Accedit enim consul & satellites.

Eu. Hoc malum est, sed latenter discedendum.

Mn. Ego uero infelix quid faciam? EV. Mane quietus,

Non enim prodā te unquā si modo spirauero et uixeros:

Nisi destituerint infinitæ me machinationes.

Mul. Hic quidem funis piscatorius nihil traxit.

PRYTANIS.

Hic est maleficus, quem dicebat nobis Clisthenes.

Heus tu quid fugitas? liga ipsum introducens

Olictor in assere; & deinde hic

Constituens custodi, & accedere neminem

Sine ad ipsum; sed flagellum habens

Feri si accesserit aliquis. MVL. Per Iouem recte facis,

quoniam nunc certe uir

Ferè mihi abstulit ipsum,

Vela & fraudes suens.

Mn. O Prytani per dexteram, quam quidem soles
Concauam porrigere, pecuniam si quis dederit,
Gratificare, et concede paruam quandam rem mihi quāq̃
morituro.

Pry. Quid tibi gratificabor? MN. Nudum exuentem me
Iube ad tabulam uincire Satellitem,
Ut ne crocotulis & mitris senex uir
Risum præbeam, coruis conuiuium exhibens.

Pry. Habentem hæc uisum est senatui te ligare,
Ut presentibus manifestus sis maleficus existens.

Mn. Papæ o Crocotula qualia fecisti,
Et non est amplius spes ulla salutis,

CONVERSIO.

Cho. Age nunc nos feriamus terram & tripudiemus, quæ qui
dem lex hic est

Mulieribus.

Cum Orgia ueneranda dearum Cereris & Proserpinæ
sacris temporibus celebrauerimus,

Quas quidem sacras saltationes etiam

Pauson colit, & ieiunat

Sæpenumero una cum ipsis ex temporibus

In tempora simul precans,

Talia tripudia curæ esse frequenter sibi ipsi.

Inata te, procede,

Leuiter pedibus duc te in orbem:

Manui coniunge manum, Rhythmum choreæ

Subduc unaquęq̃, incède celeribus pedibus,

Explorare autem quācunq̃ in partem

Voluentem oculum oportet choreę constitutionem & or-
dinem:

Sumul autem &
 Genus cœlestium Deorum
 Cane, & uenerare uoce unaquæq; tripudiatório furen-
 tiq; more.
 Si uero aliquis
 Sperat maledicturam
 In templo hoc mulierem me existentem uiris,
 Non recte sentit.
 Sed oportet
 Quasi rem rursus quandam nouam,
 Primum bene orbicularis, & rotundæ choreæ aptum, &
 concinnum constituere gressum,
 Procede pedibus aurea lyra utentem Apollinem
 Canens, & arciferam
 Dianam reginam castam.
 Salue o longe feriens Apollo, præbe autem uictoriam.
 Iunonemq; perfectam
 Canamus quemadmodum operæ pretium est,
 Quæ omnibus choris
 Colluditq;, & clauēs nuptiarum seruat.
 Mercuriumq; pastoralem precor
 Et Pana, & Nymphas caras
 Arridere prompte
 Nostris lætatas choreis.
 Extolle autem prompte
 Duplicibus mambus choream.
 Feriamus terram o mulieres,
 Quale quidem est institutum nostrum, ieiunemus autem
 prorsus.
 Sed eia ad alia genera saltatiōis cōuertere et cōcinno pede.

Torna, & concinna totam cantilenam.

Dux sis autem ita ipse

Tu hederifer Bacche domine, ego uero comessationibus

Te chorealibus celebrabo, Euion o Bacche

Bromie, & semeles fili,

Choris qui oblectaris per montes Nympharum

Amabilibus in hymnis,

Euion Euion, Eue tripudians.

Circa te uero crepitat

Citheronia responsatio.

Nemorosiq; montes, densi atq; umbrosi, & colles

Saxosi strepunt.

Tu orbe autem circum te hedera

Froncosa capreolo floret.

SATELLES, QVI LOQVI-

TVR SCYTHICE.

Hic nunc plorabis sub dio.

Mn. O Satelles rogo te. SATEL. Ne me roges tu.

Mn. Relaxa clauum. SATEL. Sed hæc faciam ego?

Mn. Hei mihi misero, magis infiges tu quidem.

Satel. Adhuc magis uis. MN. At at papæ papæ

Male pereas. SAT. Tace infelix senex.

Age ego feram stoream ut custodiam te.

Mn. Hæc optima consequutus sum ab Euripide.

Sine o Di, Iuppiter seruator sunt spes:

Vir uidetur non proditurus, sed mihi

Signum latenter ostendit Perseus prætercurrens,

Quod oportet me fieri Andromedam, prorsus autē mihi

Vincula adsunt. perspicuum igitur est q

Veniet me seruaturus, non enim præteruolasset.

CEREALIA CELEBRAN. 233
 EVRIPIDES TANQVAM
 PERSEVS.

Caræ uirgines caræ
 Quomodo abirem, &
 Scytham comprehenderem?
 Audias uinā Diana, quæ inspicis Nymphas tuas i antris,
 Annue sine ad Vxorem me ire.

Mn. Inclemens, qui me uinxit
 Multo laboriosissimam mortalium.
 Vix autem anum cum effugerim
 Putadam, perij tamen.
 Hic enim Scytha custos
 Iamdiu assistit: perditum,
 Ab amicis destitutam suspendit, coruis
 Cœnam, uides? non choreis
 Neq; cum æqualibus adolescentulis
 Suffragiorum cistam sto habens:
 Sed in densis uinculis implicata,
 Ceto abus cæruleo exposita sum.
 Nuptiali quidem non cum
 Carmine, sed uinculari, & nexili uersus:
 Deplorate me o mulieres, quoniam
 Misera quidem passa sum, misera,
 O misera ego misera.
 Ab autem cognatis sed
 Impias calamitates; uirum precantem
 Lachrymosum Plutonis gemitum fugientem.
 Heu heu heu heu
 Qui me totondit primum,
 Qui me croceis uestimentis induit,

ARISTOPHANIS

Ad hæc uero hoc emisit

Ad templum, ubi mulieres.

Hei mihi fati mei dura & aspera fortuna.

O scelestam me: quis meam non intuebitur

Calamitatem ingentem ob malorum præsentiam.

Vtinam me ignita ætheris stella

Barbarum perdat,

Non enim amplius immortalem flammam uidere

Est mihi gratum, quoniam suspensus sum

Guttur abscondentes dolores: dæmonum nigrum

Inter mortuos ad iter

EURIPIDES TANQVAM ECHO.

Salve o cara filia, patrem autem Cepheum

Qui te exposuit, perdant Dii.

Mn. Tu uero quænam es, quæ meam miserata es calamitatem?

Echo. Echo uerborum resonans assibilatrix,

Quæ quidem superiori anno in hoc eodem loco

Euripidem & ipsa defendi.

Sed o filia, te quidem tot oportet facere.

Flere miserabiliter. MN. Te uero in

Fletu respondere postea.

Echo. Mihi erūt curæ quidē hæc, sed incipe et auspicare uerba.

Mn. O nox sacra,

Quàm longam equitationem impellis:

Stellata dorso curru

Pertransiens ætheris sacri

Venerabilissimū per Olympū. ECH. Per Olympum.

Mn. Quidnam ego Andromeda de alijs malis,

Partem sortita sum?

ECH. Partem sortita sum

Mn. Mortis misera

ECH. Mortis misera.

- Mn. Perdis me o anus blatterās. ECH. Blatterans.
- Mn. Profecto molestia quidem in malam crucem ingressa es
Valde. ECH. Valde.
- Mn. O bone sine me ueniam canere:
Et gratificaberis mihi
Desine. HEC. Desine.
- Mn. Abi in malam rem. ECH. Abi in malam rem.
- Mn. Quidnam est hoc malum? ECH. Quidnā est hoc malū?
- Mn. Nugaris. ECH. Nugaris.
- Mn. Plora. ECH. Plora.
- Mn. Geme. ECH. Geme.
- Sc. Heus tu quid nugaris? ECH. Heus tu quid nugaris?
- Sc. Principes ciuitatis uocabo. ECH. Princeps ciuitatis uo-
cabo.
- Sc. Quidnam hoc malum est? ECH. Quidnā hoc malū est?
- Sc. Quænam est hæc uox? ECH. Quænā est hæc uox?
- Sc. Quid nugaris? ECH. Quid nugaris?
- Sc. Plorabis. ECH. Plorabis.
- Sc. Lamentaberis. ECH. Lamentaberis.
- Sc. Non per Iouem, sed mulier prope hæc.
- Ech. Prope hæc.
- Sc. Vbi est scelestā? & quidem fugit
Quò quò fugis? nonne capies.
Adhuc enim mussas. ECH. Adhuc enim mussas?
- Sc. Comprehende scelestam. ECH. Comprehēde scelestā.
- Sc. Loquacem & scelestam mulierem.

EVRIP. TANQVAM PERSEVS.

O Dī quā nam in terram Barbarorum peruenimus
Celeri talarī? per medium enim ætherem
Secans uiam, pedem pono alatum

ARISTOPHANIS

Perseus ad argo's nauigans, gorgonis

Caput ferens. S C. Quid dicis tu gorgone de?

Horribiles tu caput Gorgonis?

Eu. Equidem dico. S C. Gorgonem quidem etiam ego dico.

*Eu. Sine: quēnam aggerem hunc uideo & uirginem
Deabus similē: nauim tanq̃ appulsam et littori alligatā*

SOCER TANQVAM

ANDROMEDA.

O hospes miserere mei miserrime.

Solue me uinculis. S C. Ne nugeris tu:

Scelesta audes? moritura nugaris.

Eu. O uirgo misereor te suspensam uidens.

Sc. Non uirgo est, sed scelestus senex,

Et fur, & maleficus. EV. Nugaris o Scytha,

Hæc enim est Andromeda filia Cephei.

Sc. Specta uirile membrum: nunquid paruum uidetur.

Eu. Age huc huc mihi manum, ut tangam puellam:

Age Scytha, hominibus enim morbi

Omnibus sunt: me uero etiam ipsum puellæ

Huius amor cepit. S C. Non æmulor quicquam te:

Sed si podicem huc conuersum,

Non inuidisses, ipsum subagitares abducens.

Eu. Quid uero non permittis soluentem me ipsam o Scytha

Cadere & in lectum, & in nuptiale cubile?

Sc. Si ualde cupis, senem subagita:

Tabulam perforans à tergo subagita:

Eu. Nō per Iouē, sed soluā corpus. S C. Flagellabo te quidē.

Eu. Verum faciam hoc. S C. Caput igitur

Ensis abscinderet hic.

Eu. Heu heu quid faciā: ad quas nā cōuertar rōnes et cōsilia?

Sed non admitteret barbara natura,
Imperitis enim & asperis noua offerens consilia:
Frustra tempus & laborē consumeres, sed aliud quoddā
Huic conueniens consilium offerendum est.

c. Scēlesta uulpes ut Simiam agit mihi.

An. Memento Perseu me q̄ deseres miseram.

c. Adhuc enim tu flagellum cupis accipere.

ho. Palladem amicam chorearum mihi

Huc uocare lex est

Ad chorum, uirginem,

Inconiugatam puellam,

Quæ urbem nostram habet,

Et imperium manifestum sola,

Tutelarisiq; appellatur,

Appare o tyrannos

Odio prosequens, quemadmodum conueniens est.

Populus quidem te inuocat

Mulierum: habens autem mihi uenias

Pacem amicam festorum.

Venite lætę, propitię,

Venerandę lucum in uestrum,

Cuius quidem uiris non

Fas est intueri

Sacra ueneranda Dearum,

Ut facibus

Luceatis immortali aspectu.

Venite accedite precamur

O Ceres & Proserpina longe uenerandę,

Si prius unquam propitię & exauāientes

Venistis, nunc uenite

Oramus huc nobis.

Eu. Mulieres si uultis in reliquum tempus
Fœdera facere mecum, nunc licet
Hac conditione ut audiat nullum à me unquam.
Malum posthac, hæc fœdera compono.

Cho. Qua uero necessitate hanc affers nobis orationem?

Eu. Hic est quidem tabulæ alligatus socer meus,
Si igitur accepero hunc, nihil unquam
Male audietis: si uero non parueritis mihi,
Quæ domi occulte agitis, maritis
Ab exercitu reuersis & presentibus uestrū calumniabor.

Cho. Quæ quidē à nobis desideras scias à te persuasa eē nobis,
Barbarum autem hunc ipse persuadendo moue tu.

Eu. Meum quidem officium est & tuum o Elaphion quæ tibi
In itinere dixi, hæc recordari facere.
Primum igitur procede ad saltandum, et succinge uestē:
Tu uero o Teredon infla persicum in morem.

Sc. Quisnam bombus hic est? comessationem & saltationem
quis excitat mihi?

Eu. Puella prælusura est o Satelles,
Saltatura enim uenit ad uiros quosdam.

Sc. Saltet & præludat non prohibebo ego:
Quàm agilis tanquam pulex super pellem & stragulum
cum uilis.

EVRIPIDES TANQVAM ANVS.

Age pallium sursum o filia hoc,
Sedensq; in gembus Scythæ
Pedes protēde, ut detraham tibi calceos. SC. Certe certe
Sede, sede næ næ filiola:
Hei mihi quàm duræ & solidæ papillæ tanquam rapū.

- Eu. Infla tibiam tu cito: adhuc times Scytham?
- Sc. Pulchræ quidem sunt nates. MVL. Plorabis quidem nisi
intus manseris:
Extrahit & attrahit penem nudatus & erectus.
- Sc. Esto: pulchra est forma circa præputium.
- Mul. Recte se habet res. Sume pallium, hora est nobis
Iam abeundi. SC. Quid non osculaberis primum me?
- Eu. Valde quidem osculare ipsum. SC. Papapapæ.
Quàm dulcis lingua tanquam atticum mel
Quid non dormis apud me? MVL. Vade Satelles.
Non enim fieri posset hoc. SC. Næ anicula
Mihi gratificare hoc. MVL. Dabis igitur dragmam?
- Sc. Næ næ dabo tibi. MVL. Pecuniam igitur offer.
- Sc. Sed non habeo quicquam, sed concumbere accipe.
- Mul. Deinde fers ipsis? SC. Sequere filia hunc:
Tu uero hunc serua senem.
Nomen uero tibi quodnam est? MVL. Artemisia.
- Sc. Memento igitur nomen Artomuxia.
- Eu. Mercuri fraudum præses, hæc quidē hactenus recte facis.
Tu igitur celeriter aufuge puellam hanc accipiens:
Ego uero soluam hunc, tu uero da operam ut uiriliter
Cum solutus fueris, citissime aufugias, & tendas
Ad uxorem & liberos domum.
- Soc. Mihi curæ erunt hæc, si semel solutus fuero.
- Eu. Soluare: tuum est officium: fuge priusquam Satelles
Veriens comprehendat. SOC. Ego quidem hoc facio.
- Sc. O anicula quàm uenusta tibi filiola,
Et non morosa, sed mitis. ubinam est anicula?
Hei mihi quàm perij: ubi est senex hinc?
O anicula o anus: non laudo o anicula Artamuxia.

ARISTOPHANIS

Decepit me anus . curre q̄celerrime tu.
 Recte autem tu concumbis, defraudasti enim,
 Hei mihi quidnam faciam? quo amica
 Artamuxia?

Cho. Anum rogas? quæ attulit tibi et sonos?

Sc. Næ næ: uidiſti ipsam? CHO. Hac quidem abit.

Sc. Ipsa q̄; illa. CHO. Et senex quidam sequebatur.

Sc. Crocotulam habebat ne senex? CHO. Aſſero ego:
 Adhuc ipsum comprehenderes, si inſequereris hac.

Sc. O ſceleſta anus utrum cucurrit hac uia
 Artamuxia?

Cho. Recta uia ſurſum inſequere: quo curris? nonne rursus
 Hac inſequeris? contrario modo curris tu.

Sc. Infelix ergo alia auſugit Artamuxia.

Cho. Curre nunc in cornos ſecundo uento proſectus.
 Sed audiū eſt ſatis nobis, unde tempus quidē eſt abeūdi
 Domum unicuiq̄.

Ceres autem et Proſerpina legiſeræ nobis bonam
 Horum gratiam retribuunt.

F I N I S .

ARISTOPHANIS LYSISTRATÆ

Fabulæ argumentum.

Lysistrata tum Atheniensem, tum Thebanarum mulierum concionem conuocat, deinde belli magnitudinē ostendit, postremo rationem conficiendæ pacis commemorat, (nam sub id tempus uniuersa ferē Græcia bellis periculosis ardebat.) Cum uero hæc ipsa de pace deliberatio difficilis foret, ac multa ultro citroq; in hanc sententiam mulieres dixissent, tandem aliquando de Lysistratæ sententiâ statuunt ac deliberant, nunquam se cum uiris concubituras nisi prius pacem Athenienses cum Lacedæmonijs conficissent. Sed quoniam fieri non poterat ut uiris concubitum denegarent, si domi cum uiris assiduæ fuissent, artem, in qua erat ærarium Atheniensium primo quoque tempore occupant. Hæc cum Athenienses magnis uiribus oppugnare cœpissent, neq; tamen expugnare potuissent, tū q̄ in summas rei pecuniariæ angustias adducti essent, tum etiam q̄ uxorū incredibili quodam desiderio flagrarent, pacem cū Lacedæmonijs conficiunt.

FABVLÆ PERSONÆ.

Lysistrata.	Calonicæ.
Myrrhine.	Lampito.
Chorus virorum senum	Draces.
Stymnodoros.	Chorus mulierum.
Stratyllis.	Præses
Nuncius senum.	Minister
Alia quædam mulier.	Cinesias
Atheniensis	Læon.
Seruus	Chorus Lacedæmoniorū.

ARISTOPHANIS LYSISTRATE.

PROLOQVITVR LYSISTRATA,
vbi conuocasset mulieres ciues.

Ed siq; ad festū Bacchi ipsas vocasset
Vel Panis, vel ad Venerem, uel in
genitabilis,
Ne trāsire qdē licuisset ob tympana:
Nunc uero nulla adest hic mulier,
Nisi mea tribulis hæc egreditur.

Salue o Calonice. CALON. Et tu etiam Lysistrata
Quid perturbata es? ne indignare o filia,
Non enim conuenit tibi arcuare supercilia.

Ly. Sed o Calonice uror corde,
Et multum pro nobis mulieribus doleo,
Quòd apud quidem uiros existimatæ sumus
Esse versutæ. CALON. Etenim sumus per Iouem.

Ly. Cum dictum autem sit ipsis conuenire huc
Consultaturis non de uili re
Dormiunt, & non veniunt. CAL. Sed o carissima
Venient, difficilis & mulierum exitus est:

Alia enim nostrum circa uirum morata est,
Alia autem famulum excitauit, alia uero infantem
Reclinauit, alia uero lauit, alia uero cibauit.

Ly. Verūtamen alia erant his preciosiora
Ipsis. CAL. Quid uero est o cara Lysistrata,
Ad quodnam nos mulieres conuocas

Quid, negotium quātum nam est. LY. Magnum. CAL.
Nunquid etiam crassum.

- Ly.** Et p Iouē, crassum. **CAL.** Et deinde quō non uenimus?
 Nonne hic est mos, cito enim conuenissemus.
 Sed est à me negotium quæsitum,
 Multisq; uigilijs eiectum.
- Ca.** Profecto quoddam tenue, est hoc proiectum.
- Ly.** Ita quidem tenue, ut totius Græciæ
 In mulieribus sit salus.
- Ca.** In mulieribus? ferè enim perijt,
- Ly.** Certo scias, q̃ in nobis ciuitatis res sunt,
 Vel non amplius esse, neq; peloponnesijs.
- Ca.** Optime igitur non amplius esse per Iouem.
- Ly.** Bæotiosq; omnes perusse.
- Ca.** Ne profecto omnes: sed excipe anguillas.
- Ly.** De Athenis autem non blatterabo
 Tale nihil, sed subintellige tu mihi.
 Si uero conuenerim mulieres huc
 Quæq; ex Bæotijs, quæq; ex Peloponnesijs sunt
 Nosq; communiter seruabimus Græciam.
- Ca.** Quid uero mulieres prudens efficerem
 Vel præclarum, quæ sedemus coloratæ
 Croceas uestes gestantes, & ornatæ luxuriose,
 Et cimberin gestamen capitis, & tuniculas, & calceolos,
 Et fucos & pelluentes tuniculas.
- Ly.** Hæc ipsa etenim sunt, quæ seruatura Græciam spero,
 Croceæ tuniculæ, & unguenta, & calceoli.
- Ca.** Quonam uero modo. **LY.** Vt eorum, qui nūc sunt nemo
 Virorum, contra se mutuo tollat hastam.
- Ca.** Croceam igitur tunicam per Deas ego tingam.
- Ly.** Neq; scutiū accipiat. **CA.** Cimbericiū ornamētū induemus,
- Ly.** Neq; gladiolum. **CA.** Comparabo circūgrauamini.
- Ly.** Ergo nonne adesse mulieres profecto oportebat:

- Ca. Non profecto per Iouem, sed uolantes uenisse iamdiu.
- Ly. Sed o misera videbis quidem ualde ipsas atticas
Omnia facientes quàm conueniat posterius.
Sed neq; ex Paralys nulla mulier adest.
Neq; ex Salamine. CA. Sed illæ quidem noui q
In celocibus traiecerunt matutinae.
- Ly. Neq; quas sperabam & putabam ego
Primas affore huc Acharnensium.
Mulieres, nō ueniūt. CA. Vxor quidē igitur Theagenis
Tanq̃ huc ventura paruum nauigiolum requirebat.
Sed hæ etiam iam tibi accedunt quædam.
Hæ uero rursus aliæ ueniunt quædam hem hem
Vnde nā sum. LY. Ex Anagyræ uico. CA. Per Iouē.
Illa igit Anagyrus arbor q̃ male olet, mihi mota eē uidet.
- Myr. Nunquid posteriores adsumus o Lysistrate
Quid dicis? quid taces? LY. Non laudo Myrrhine
Venientem modo de tali re.
- Myr. Vix enim inueni in tenebris Zonulam.
Sed siquid ualde opus est præsentiū dic.
- Ly. Non per Iouē, sed expectemus parui quidē tēporis causa,
Vt & illæ ex Bæotijs, & illæ ex Peloponnesijs
Mulieres ueniant. MYR. Multo tu melius dicis:
Hæc uero & iam Lampito accedit.
- Ly. O carissima lacæna salue Lampito,
Qualis pulchritudo o dulcissima tui apparet,
Quàm uero pulchro colore prædita es, quàmq; luxuriat
corpus tui,
Vel Taurū suffocares. LA M. Valde quidē puto p Deos,
Exerceor quidem, & in nates salio.
- Ly. Quàm uero pulchram rem mammarum habes.
- Lamp. Tanquam uictimam quid me contrectatis?

- Ly.** Hæc uero cuias est puella altera?
- Lāp.** Nobilis quidē & antiqua per Castorē et Pollucē Bæotia
Venit ad uos. **LY.** profecto o Bæotia
Pulchrum quidem habens agrum. **LAM.** Et cæte
Elegantissime pulegium quidem conuulsa.
- Ly.** Quæ uero altera puella? **LAMP.** generosa quidē ædepol
Corinthia uero rursus **LY.** Nobilis per Iouem
Manifesta est existens circa hæc quæ inde.
- La.** Quis uero rursus simul in unum coegit hunc conuentum
Mulierum? **LY.** hec ego. **LA.** Loquere
Quodcunq; uis ad nos. **LY.** Per Iouem o cara mulier.
- Myr.** Dic uero studiosum quodnam hoc est tibi.
- Ly.** Dicerem utiq; iam priusquam dicam uos hoc,
Interrogabo quoddā paruū. **MYR.** Quæcunq; uis qdē tu
- Ly.** Patres nonne desideratis filiorum
In exercitu absentes. **MYR.** Bene enim scio q
Omnibus nobis est absens uir.
- Ly.** Meus quidem uir quinq; menses, o miser
Abeſt in Thracia, custodiens Eucratem ducem.
- Myr.** Meus uero integros septem menses in Pylo.
- La.** Meus uero & si ex acie uenerit aliquando
Scuto armatus, euaridus auolans abiit.
- Ly.** Sed neque adulteri relicta est scintilla
Ex quo enim nos prodiderunt Milesii.
Non uidi neq; Olisbum octodigitalem
Qui fuisset nobis coriaceum & debile subsidium,
Velletis ne igitur si consilium inuenirem ego
Mecum destruere bellum? **MYR.** Per Deas
Equidem etiam si me oportet uel rotundam pallam
Hanc soluentem bibere hoc eodem diem.
- Ca.** Ego uero utiq; etiam tanquam passerem uideor

Datura esse meipsum diuidi dimidium.

La. Ego vero etiam ad Taygetum quidem sursum
Irem, ubi futura quidem essem pacem uidere.

Ly. Dicam quidem, non oportet enim celatum esse orationem,
Nobis enim o mulieres si quidem futurae sumus
Cogere uiros pacem seruare,
Abstinedū est. C A. A qua re dicito? LY. Facietis igitur?

Ca. Faciemus etiam si mori nos oportuerit.

Ly. Abstinentum igitur nobis est à pene.
Quid mihi auersamini? quò itis?
Heus uos quid mihi mussatis & renuitis?
Quidnam color mutatus est, quid lachryma distillat?
Facietis, an non facietis, uel quid facturæ estis?

Myr. Non utiq; facerem, sed bellum serpat.

Ca. Non per Iouē neq; ego quidem, sed bellum progrediatur.

Ly. Hæc tu dicis o passer, uerum modo quidem
Dixisti tuipsum uel abscissuram esse dimidium.

Ca. Sed aliud quodcunq; uis, etiam si me oportet per ignem
Volo ire, hoc potius ueretro
Nihil. n. est, quale est membrum uirile o cara Lysistrata.

Ly. Quid uero tu? L A M P. Etiam ego uolo per ignem.

Ly. O totum flagitiosum nostrum totum genus;
Non sine causa de nobis sunt Tragædiæ:
Nihil enim sumus nisi Neptunus & Scapha.
Sed o cara Lacena, tu enim si fueris

Sola mecum, rem utiq; seruaremus adhuc.

Assentire mihi. L A M. Difficalia quidem per Deos
Mulieres dormire sunt sine menula solas:

Verūtamen si oportet, Pacem enim ualde rursus cupio.

Ly. O carissima tu & sola harum mulier.

Ca. Si uero q̄ maxime abstinere mus, non tu profecto dicis

Quod mihi fieret magis utique propter hoc.

Ly. Fieret quidem Pax. C. A. Multum quidem per Deas.

Ly. Si enim sederemus intus furo illitæ,

Et in tuniculis byssinis

Nudæ prodiremus, delicta uulsæ,

Incitaremur in Venerem uiri, et cuperent concumbere.

Nos uero non accederemus, sed abstinere mus:

Fœdera facerent utique cito certo scio quod.

La. Igitur Menelaus Helenæ mammæ olim

Nudæ intuitus proiecit credo ensem.

Quid uero si dimiserint uiri nos o Stulta?

Ly. Illud Pherecratis, canem excoriare excoriatum.

Ca. Nugæ hæc sunt imitatu:

Si capiente uero in domunculam ui

Traxerint nos. L. Y. Apprehende tu fores.

Ca. Si uero uerberarim, exhibere concubitum oportet ægre:

Non uero inest his uoluptas quæ per uim fiunt.

Et præterea dolere ipsos oportet, et profecto cito ualde

Deficient, non enim unquam lætabitur

Vir, nisi mulieri conferat.

Si quid uidetur hæc uobis, hæc etiam nobis simul uidentur.

La. Et nostrum uiros nos concubabimus ad fœdus faciendum

Omnes iuste synceram pacem seruare:

Atheniensium tamen turbam

Quomodo est aliquis utique persuaderet rursus ne decipiat.

Ly. Nos certe tibi, quæ apud nos sunt persuadebimus.

Nonne ubi festinationes habent triremes

Et argenti puri est apud Deam,

Sed est etiam hoc bene præparatum,

Occupabimus enim arcem hodie,

Maxime senibus enim mandatum est hoc facere,

Quod utiq; nos hæc machinamur
Sacrificare apparentibus occupare arcem.

La. Omnia habere sese possent, & hæc enim dicis bene,

Ly. Quid uero hæc non quàm celerrime Lampitò
Coniurauimus, ut infrangibiliter se habeant.

La. Præmonstra tamen iusiurandum ut iuremus.

Ly. Recte dicis, ubi est Scythæna? quo spectas?
Pone in medium supinum scutum,

Et mihi det sacrificia aliquis. C A. Lysistrata

Quo iuramento astringes nam nos? L Y. Quonam?

In scutum ut dicunt in Æschylo olim

Oues mactantibus. C A. Ne tu quidem o Lysistrata!

In scutum iures quicquam pace de,

Quod utiq; igit fieri possit iusiurādū? C A. Si albū alicūde
Equum apprehendentes, incisorium abscinderemus.

Ly. Quomodo album equum. C A. Sed quomodo iurabimus
Nos? L Y. Ego tibi per Iouem si uis dicam

Ponentes nigrum calicem magnum uinum supinum

Immolantes Thasium uini cadum,

Iurabimus in calicem non infundere aquam.

Ca. Hem iusiurādum inexplicabile est quàm laudare cupiam.
Ferat calicem aliquis ab interiori parte & testam.

Ly. O carissime mulieres ex figlini uasis quātus est hic calix:
Hunc quidem utiq; aliquis statim lætaretur accipiens.

Deponens hunc apprehende aprum meum

Domina suadela & calix amcabilis

Victimas admittite mulieribus benignus.

Ca. Coloratus quidem & est cruor, & olet picem bene.

La. Verumtamen redolet quidem suaue per castorem.

Ly. Simte primam me o mulieres iurare.

Ca. Non per Venerem non, si quidem non sortita fueris.

- Ly. Apprehendite omnes calicem o Lampito,
Dicat uero pro uobis una quæ quidē utiq; etiam ego dico,
Vos uero adiurabitis eadem & confirmabitis.
Non est ullus neq; adulter, neq; vir,
- Ca. Non est ullus neq; adulter, neq; vir.
- Ly. Qui ad me accedet in Venerem incitatus, dic.
- Ca. Qui ad me accedet in Venerem incitatus, hem
Resoluiuntur mei genua o Lysistrata.
- Ly. Domi autem inuiolata degam uitam.
- Ca. Domi autem inuiolata degam uitam.
- Ly. Croceam uestem gestans, & exornata.
- Ca. Croceam uestem gestans, & exornata.
- Ly. Ut utiq; uir incendatur maxime mei.
- Ca. Ut utiq; uir incendatur maxime mei.
- Ly. Et nunquàm uolens uiro meo parebo.
- Ca. Et nunquàm uolens uiro meo parebo.
- Ly. Si uero me inuitam cōgerit per uim,
- Ca. Si uero me inuitam cōgerit per uim,
- Ly. Ægre præbebo me, & non admouebor.
- Ca. Ægre præbebo me, & non admouebor.
- Ly. Non ad tectum attollam calceos.
- Ca. Non ad tectum attollam calceos.
- Ly. Non stabo leæna in tyrocnesti.
- Ca. Non stabo leæna in tyrocnesti.
- Ly. Hæc confirmans quidem bibam hinc.
- Ca. Hæc confirmans quidem biberem hinc.
- Ly. Si uero transgrediar aqua repleatur calix.
- Ca. Si uero transgredider aqua repleatur calix.
Simul iurate uos hæc omnes. MY. Per Iouem.
- Ly. Age ego sanctificabo hunc calicē. CA. Partē o amica tuā
Ut utiq; simus statim nostri inuicem amicæ.

La. Quæ nam iubilatio. LY. Hæc illa sunt nonne ego dixi?
Mulieres enim arcem Deæ
Iam occuparunt sed o Lampito
Tu quidem uade, & quæ a uobis requiruntur bene cõpone,
Hæc uerò obsides relinque nobis hic,
Nos uero cum alijs quæ sunt in arcē
Simul inicijamus ingressæ pessulos.

Ca. Nonne contra nos simul auxilium laturos putas
Viros statim? LY. Parum ipsorum mihi cura est.
Non enim tot neq; minas, neq; ignem
Venient habentes ut aperiā portas
Hæc, nisi ob quæ nos dixerimus.

Ca. Non per Venerem nunquā quidē, alioqui enim utiq;
Imbelles mulieres, & scelestæ uocabimur.

CHORVS HOMINVM SENVM.

Procede Draces, præ i pedetētim si etiam humerum doles,
Stipitis tantum ferens onus uiridis oleæ.

DRACES

Profecto multa in sperata sum in
Longa uita, hem
Nam quis unquā sperasset
Stymnodore audire
Mulieres, quas alebamus
In domo manifestum malum.
Sanctum quidem continere simulachrum Minervæ.
Et arcem meam occupasse,
Pessulisq; & ferris
Vestibula & portas occludere.

STYMNODORVS.

Sed quācitatissime ad urbem festinemus o Philurge,
Ut utiq; ipsis in orbe ponentes truncos hos

ARISTOPHANIS: I

Quæcunq; rem hanc aggressæ sunt, & ad id accesserunt
 Vnam pyram extruentes incendamus proprijs mambus
 Omnes à suffragio uno, primam autem filiam Lyconis.
 Nos enim per Cererem me
 Viuente insultabum:
 Quoniam neq; Cleomenes, qui
 Ipsam occupauit primus
 Discessit impunitus.
 Sed tamen laconicum spirans
 Abijt arma tradens mihi,
 Paruum habens ualde palliolum
 Esuriens, squallens, intonsus
 Ex annis multis illotus:
 Ita vero expugnaui ego uirum illum tamen
 In septemdecim scutis ad portus dormiens,
 Hasce vero Euripidi Dissq; omnibus inimicas.
 Ego nonne profecto cohibeo præsens à facinore tanto?
 Ne profecto amplius in Tetrapoli meum tropheum sit:
 Sed ipse tamen mihi uiæ
 Reliquus est locus,
 Qui ad arcem fert accliuus, quò festinationem habeo:
 Et danda est opera quonam modo arreptemus
 Hunc per Cliuum sine Asino:
 Quoniam mei quidem ligna duo humerum grauant.
 Sed tamen eundum est
 Et ignis sufflandus est,
 Ne me extinctus lateat ad finem uiæ,
 Phy Phy
 Hem hem ob fumum
 Quàm grauis, o rex Hercules
 Incadens mihi ex olla

Tanquam canis rabiens oculos mordet,
 Et est lemnus ignis
 Hic omni modo.
 Neque enim unquam ita mordicus rosisset lippitudines meas.
 Festina ante in urbem,
 Et opem feras Deæ Mineræ
 Si unquam ipsi magis, quam nunc o Laches auxiliabimur,
 Phryphy
 Hic ignis uigilat adhuc et uiuit,
 Igitur utique quidem ligna duo ponamus primum hic,
 Vitis autem in ollam sarmentum ad flammam excitandam imponentes.
 Incendentes deinde in fores in modum arietis irruamus:
 Et si non uocantibus pessulos laxarint mulieres,
 Incendere oportet fores, et fumo opprimere.
 Deponamus iam sarcinam hanc ob fumum papæ,
 Quisnam apprehenderet utique lignum eorum quod in fumo fuerunt
 Hæc quidem iam spinam prementia mei cessarunt, (ducunt
 Tuum uero est officium o olla carbonem excitare,
 Facem accensam ut primum mihi afferas.
 Domina uictoria auxiliare, et quæ in arce sum mulierum
 Nunc præsentis temeritatis ponere tropheum nos.

Cho. Tanquam igni incenso festinandum est celerius,
 Fuliginem uideor mihi conspicere et fumum o mulieres:

Semi. Vola uola Nicodice

Cho. Priusquam incendatur Calyce=
 Que et Critylla ambæ circum sufflatæ,
 Atque legibus difficilibus
 Atque semibus perditis.

Semi. Sed timeo hoc, nunquid tardipes opem feram.

Cho. Nunc enim cum repleuerim hydriam matutina,
 Vix à fonte præ turba et tumultu

Et strepitu ollario
 Cum ancillis collissa,
 Seruisq; notis interpunctis raptim
 Tollens meis
 Curialibus incensis
 Ferens aquam auxiliior:
 Audiui enim attonitos & deliros senes
 Viros uenisse in malam rem, stipites
 Ferentes quasi balneum succensuros
 In arcem quasi trilibre pondus,
 Grauiissima minantes uerborum,
 Quod igni oportet consceleratas mulieres exurere,
 Quas o dea numquam ego incensas uideam,
 Sed bello & furoribus liberatas
 Græciam & ciues,
 Ob quæ quidem o aurea crista insignita
 Tutelaris tuas occuparum sedes,
 Et te uoco adiutricem o
 Apud Tritonem Paludem nata, si quis illos
 Succenderit uir
 Ferre aquam cum nobis.

STRATYLLIS

Sine hoc quidnā est o uiri laboriosissimi & pessimi?
 Nō. n. unquam utiq; boni quidē fecissent, neq; p̄y hęc uiri

CHORVS VIRORVM SENVM

Hęc res nobis inexpectata uenit.
 Grex mulierum hic ad fores rursus auxilium fert.

CHORVS MULIERVM.

Quid formidatis nos? nunquid multæ uidemur esse.
 Et tamen partem quidem nostrum uidetis nondum millesimam.

CHORVS SENVM.

O Phedria has loqui permittemus tot?

Nonne circūfringere lignū verberatē oportebat aliquē ip

CHORVS MVLIERVVM.

(Sas.

Ponamus quidem urnas etiam nos, ut utiq;

Si admouerit manum aliquis, ne hoc me impediat.

CHORVS SENVM.

Si per Iouem maxillas harum aliquis uel bis uel ter

Contudisset tanquā bubali, uocem utiq; non haberent.

tra. Verūtamen ecce percutiat aliquis & stans ego præbebo,

Et nunquam alia tui o caris testes apprehendet.

Cho. Nisi tacebis feriens euellam senectutem tui.

tra. Tange solum Stratyllidem digito accedens.

Cho. Quid uero si cecidero digitis quo me afficies malo?

tra. Rodens tui pulmones & intestina extraham.

Cho. Non est uir Euripide sapientior poeta,

Nulla enim ita bestia impudens est ut mulieres.

tra. Tollamus nos aquæ urnam o Rhodispe.

Cho. Quid uero o dys exosa tu huc aquam habens peruenisti?

tra. Quid uero tu ignē o tumultū hñs tāquā te ipsum incēsurus

Cho. Ego quidem ut extruens pyram tuas amicas succendam.

tra. Ego uero quidem ut tuam pyram hac extinguerem.

Cho. Meum tu ignē extinguēs? STRA. Res cito ipsa ostendet.

Cho. Non scis an hac ut habeo facere torreo te.

tra. Si sordem es habens, lauacrum ego præbebo.

Cho. Mihi tu balneū o putida. STR. Præsertim nuptiale quidē.

Cho. Audiuiisti ipsius temeritatem. STRA. Libera enim sum.

Cho. Prohibebo te ego à præsentī clamore. STRA. Sed non
amplius iudicabis.

Cho. Incende ipsius crines. STRA. Tuum opus est o Acheloe.

Cho. Heu me miseram.

Stra. Nunquid calida erat.

Cho. Quomodo calida? nonne cessabis? quid facis?

Stra. Irrigo te ut pullules:

Cho. Sed aridus sum iam tremens:

Stra. Igitur, quoniam ignem habes tu, calefacies te ipsum.

PRÆSES SENATVS.

Profecto effulsit mulierum luxus

Et festum cum tympanis, & frequentia Bacchi,

Et festum Adonidis hoc in tectis

Quod ego olim existens audiui in concione:

Dicebat aut nō horis & felicitate quidē potitus Demostra

Nauigare in Siciliam, uxor autem saltans (tus

Heu heu Adonim inquit, at Demonstratus

Dicebat peditum delectum habere Zacynthiorum:

Hæc uero succumbens mulier in tecto

Plangere Adonidem inquit, uitiabat autem ipsam

Dijis inimicus & scelestus Cholozyges:

Tales ab ipsis sunt lasciua cantilenæ.

NVNCIVS SENVM.

Quid uero utiq; si audires & harum iniuriam,

Quæ alijsq; iniurijs nos affecerunt, & ex urnis

Lauerunt nos, ut palliola

Excutere liceat, tanquā qui imminxerimus.

Pr. Per Neptunum marinum iusta quidem:

Cum enim ipsi improbe nos gesserimus

Cum mulieribus, & docuerimus delitari:

Talia ab ipsis germinant consilia,

Qui dicimus & opificibus talia,

O aurifex, torquem, quem fabrefecisti

Saltante mei uxore uesper

Glans excidit e foramine:

Mihi quidem igitur est in Salamina nouigandum,
 Tu uero si ociū habebis omnimodo ad uesperam
 Accedens, illi glandem adapta bene,
 Alcer uero quidam ad sutorem calcearium hæc dicit
 Iuuenem, & penem habentem non puerilem;
 O sutor mei uxoris pedes
 Circa digitulum premit ligula
 Vtpote tenerum existentem, hanc igitur tu meridie
 Accedens laxa, ut utiq; laxius se habeat,
 Talia deuenerunt in tales res.

Cum quidem existēs ego princeps senatus expediēs quō
 Remiges erunt pecunia nunc cum opus sit
 A mulieribus exclusus sum è portis.
 Sed nullum opus est morari, affer uectes,
 Ut ipsas à contumelia ego prohibeam.
 Quo inhiasti, o miser? quoue rursus tu spectas?
 Nihil faciens nisi couponam spectans?
 Nonne subijcientes uectes sub portas
 Hinc euelletis, hinc uero ego
 Simul euellam. LY. Nihil euelletis.
 Egredior enim spontanea, quid opus est uectibus?
 Non enim uectibus opus est magi q̃ mēte et prudētia.

MINISTER

Vere ne o scelesti tu, ubi est satellites?
 Compræhende ipsam, & à tergo manus liga.

Ly. Si profecto per Dianam manum mihi
 Summam intulerit publicus minister existens, plorabit.

Mi. Timuisti heus tu? nonne compræhendes mediam?
 Et tu cum hoc, & accelerantes ligate.

Stra. Si profecto per Dianam uenatricem huic tantum
 Manum injicies, cacabis conculeatus

- Mi.** Hui cecabis, ubi est alter satellites;
Hanc priorem conuincito quoniam etiam nugatur.
- Stra.** Si profecto per Luciferam manum summam
Huic offeres, cyathum petes cito.
- Mi.** Hoc quidnam erat? ubi est sagittarius? huic adhære,
Sedabo aliquam uestrum ab hoc ego exitu.
- Stra.** Si profecto per Dianam tauricam huic accedes,
Euellam grauatim tui gemebundos capillos.
- Mi.** Heu me miserum, dereliquit nos sagittarius,
Sed non mulieribus unquam est succumbendum
Nobis, cominus progrediamur ipsis o Scythæ
Instructa acie. **LY.** Per Deas cognoscetis quidem
quod & apud nos sunt quatuor acies
Bellicosarum mulierum intus armatarum.
- Mi.** Retorquete manus ipsarum o Scythæ.
- Ly.** O auxiliares mulieres accurrite ab interiori parte,
O seminum in foro leguminum olerum venditrices,
O aliorum cauponantes panis uenditrices
Nōne egredimini? nonne ferietis? nonne auxilium feretis?
Nonne conuitia facietis, nonne impudenter uos geretis?
quiescite, redite, ne spoliare.
- Mi.** Hei mihi male ægit mei satellitum.
- Ly.** Verūtamen quid opinabaris? utrum contra seruas aliquas
Venire existimasti? an mulieribus non putas
Bilem inesse? **MI.** Non per Apollinem, & ualde
Multam quidem, si prope caupo sit.
O multa qui consumpsisti uerba consultor huiusce terre,
Quid hisce te ipsum in sermonem bestijs coniungis?
Non scis balneo quali istæ nos lauerint modo
In palliolis præsertim sine lixiuio?
- Cho. mul.** Sed o miser non oportet afferre vicinis temere

Manum: si uero hoc facis, intumescere tibi oculos necesse ē.

Quoniam uolo ego modeste ut puella sedere.

Molestia afficiens nihil, hic mouens ne festucam quidem,

Nisi aliqui tanq̃ uesparā examē fodicarit me & irritarit.

Cho. O Iuppiter quidnam utemur

homi. Hisce bestijs.

Non enim sunt toleranda hæc, sed inquirendum

Hoc tibi malum mecum.

Quidnam uolentes Atheniensem terram

Occuparunt, ad quodq̃;

Magnis saxis extructum, inaccessibile

Arcem sacrum templum.

Sed interroga, et ne crede, et adhibe omnes inquisitiones.

Quoniā turpe est inexaminatā sinere talē rē dimittētes.

Pr. Et quidē ab ipsis hoc cupio per Iouē primum inquirere.

Quidnam uolentes arcem nostrum exclusistis

Pessulis?

Ly. Ut pecuniam saluā præbeamus, et ne bellū geratis p ipsā.

Pr. Propter pecuniam bellum gerimus ne? LY. & reliqua omnia confusa sunt.

Vt. n. Pisander posset furari et magistratibus incūbentes

Semper aliquam turbulentiam miscebant, hi tamen huc

iuste rei causa faciant

Quodcunque uolunt. nam pecuniam hanc non amplius non detrahent.

Pr. Sed qd facies? LY. Hoc me rogas? nos adseruabimus ipsū

Pr. Vos adseruabitis pecuniā? LY. quid graue hoc existimas

Nōne et q̃ itus sūt pecunias prorsus nos reseruamus uobis?

Pr. Sed non idem est. LY. quomodo non idem? PR. bellum gerendum est ab hoc.

Ly. Sed nihil oportet primum bellum gerere. PR. quō. n. seruabimur aliter.

ARISTOPHANIS

- Ly.** Nos uos seruabimus. **PR.** Vos? **Ly.** Nos quidem. **PR.** Absurdum est quidem.
- Ly.** Sed admittēda hęc sunt tamē. **PR.** p Cererē iniustū qdē.
- Ly.** Seruandū est o bone uir. **PR.** etiam si non indigeo? **LY.** huiusce quidem rei causa multo magis,
- Pr.** Vobis uero unde de bello et pace cura fuit? (uero.
- Ly.** Nos dicemus. **PR.** dic uero celeriter ut ne fleas. **Ly.** Audi Et manus conare cōtinere. **PR.** sed nō possū. difficile. n. est Præ ira ipsas cohibere. **LY.** Plorabis igitur multo magis.
- Pr.** Hoc quidem o anus tibi ipsi crocites, tu uero mi dic.
- Ly.** Hęc faciam.
- Nos quidem priori bello & tempore sustinebamus
Ob modestiam nostram uiros, quæcunque fecissetis,
Non enim mussitare permittebatis nos, et deinde non placebatis nobis.
Sed animaduertebamus bene uos, & sæpenumero intus utique existentes
Audiuimus aliquam male uos consultantes magnam rem,
Deinde dolentes intus uos interrogabamus subridentes,
Quid consultatum est de fœderibus in colūna ascribere
In populo hodie uobis? Quid uero tibi hęc inquit ille uir
Nonne tacebis? & ego tacebam. **ALIA** quædam mulier.
Sed non ego unquam tacuissem.
- Ly.** Vel plorasses quidem nisi tacuisses, igitur equidē tacebā.
Aliud aliquod peius consilium audiuius utique a uobis.
Deinde interrogabamus utique quō hęc o uir ita stulte?
Ille uero me rursus torue aspiciens dicebat, & si non stamen filabo
Deploraturā esse, longum caput, bellum aut uiris curę est.
- Pr.** Recte quidē dicēs per Iouem ille. **LY.** quō recte o miser
Si non male consulentibus licebat uobis consulere?

Quando uero de uobis in uis manifestò audiebamus iā
 Nō est uir in regione nō p louē nō profecto alius aliqz
 Post hæc nobis statim uisum est seruare Græciam simul
 Mulieribus collectis, quò enim oportebat expectare?
 Si igitur nobis bona dicentibus uolueritis audire,
 Et uicissim tacere quēadmodum etiā nos, corrigere mus.

Pr. Vos nos? graue quidem diuis & nō tolerabile mhi qdē.

Ly. Tace

Tace o scelestè. PR. Taceam ego? LY. & hæc operimen
 ta age accipe

Circa caput. PR. ne nunc uinam. LY. Sed si hoc impedia
 mentum tibi est

A me hoc operimentum accipiens,

Habe & circumpone circa caput.

Et deinde tace,

Et hunc paruum calathum

Et deinde carmineris succinctus

Fabas rodens.

Bellum autem mulieribus curæ erit.

Cho. Tollite uos o mulieres ab urnis ut utiqz

In parte etiam nos amicus auxiliemur.

Ego enim nunquam defatigarer saltans,

Neqz genua defatigatio capiet mei laboriosa.

Volo autem ad omne ire

Cum hisce uirtutis causa, quibus :

Inest ingenium, inest gratia,

Inestqz audacia, inest

Sapientia, inest amica ciuitati

Virtus prudens.

Sed ex nutricibus fortissimis & materculis urtidis

Procedite ira et ne mita gemini, adhuc enī secūda curritis

ARISTOPHANIS

*Sed si quidem dulcis animo amor et cypro genita Venus
Desiderium nostri in sinus & femora inspirarit,
Et deinde ingenerarit disentionem membri, iucūdā ho-*
minibus, & rigores uirilium in mundum clauis

Puto aliquādo solutrices belli nos iter Græcos vocatū iri.

Pr. *Quid faciētes. LY. Si phibuerimus primū qdē cū armis
E nentes & insaniētes per Paphiam Venerem.*

*Nunc enim profecto & ollis, & oleribus similiter
Obambulant per forum cum armis tanquam corybantes.*

Pr. *Per Iouem, oportet enim fortes. LY. Veruntumē res qui-*
dem ridicula est.

*Cum utiq; scutum habens & gorgonem, & deinde emet
coracinos pisciculos*

Alia mul. *Per Iouem ego quidem certe uirum comatum principa-*
tum in tribu sua gerentem uidi in equo

*In æneum iniicientem pileum pisum ab anu,
Alter vero Thrax parmā q̄tiens et iaculū tanquā Tereus
Verebatur caricarū vēditricē, et maturos ficos āglutiebat*

Pr. *Quō igitur uos potestis sedare turbata negotia multa
In regionibus, & dissoluere? CHO. facile admodū. PR.*
ostende.

Cho. *Quemadmodum glomus fili cum nobis fuerit turbatus,
ita accipientes*

*Subtrahētes fusis alterā p̄tē quidē huc, alterā uero illuc.
Ita etiam bellum hoc dissolueremus, si quis permiserit
Traiciētes p̄ legatōes partim qdē huc, partim uero illuc.*

Pr. *Ex lanis uero & glomis & fusis res graues
Sedaturas esse putatis o stultē? LY. immo uobis quidem. si
aliqua inesset mens*

Ex lanis nostris administraretis utiq; omnia.

Pr. *Quomodo uero age uideam? LY. Primum quidē opor-*

tebat quemadmodum pensum lanæ in lauacro

Abluentes sordem lanæ ex ciuitate, in lecto

Virgis cedere improbos, & tribulos perdere,

Et conspirantes hos & collidentes seipsos

In magistratibus, carminando radere & capita euellere:

Deinde carminari i paruum calathum cōem beneuolentiā oēs

Cōmiscentes inquilinos: & si quis hospes fuerit inter uos,

Et si quis debet publico etiam hos immiscere,

Et profecto et urbes quacūq; terræ huiusce sunt coloniæ

Dignoscere, quod hæc nobis tanquā deductiones filii iacēt

Separatim unūquodq;, & deinde ab his omnibus filii con-
uolutionem sumentes

Huc cogere, & congregare in unum, & deinde facere

Glomum magnū, et deinde ex hoc populo uestem texere.

Pr. Nōne igitur indignū est hæc has uirgare & glomerare,
Quibus neq; participatio fuit prorsus belli? LY. Verum-
tamen o scelestissime

Plusquā duplum ipsum ferimus primū quidem parietes

Et emittentes filios armatos. PR. tace ne recorderis iniū-

Ly. Deinde cū oportebat nos letari, et pubertate frui, (riar.)
Solæ cubamus ob belli expeditiones, & deinde rem no-
stram omitte

De puellis autem in thalamis senescentibus doleo. (simile

Pr. Nōne etiā uiri senescūt? LY. non per Iouē, sed nō dixisti
Hic quidem enim rediens, & si sit canus, cito puellam uir-
ginem duxit uxorem,

Mulieris uero breuis occasio ē, et si hoc nō apprehēderit,

Nemo uult ducere uxorem hanc, expectans uero sedet.

Pr. Sed quisnam est incitare Venerem potens?

Alia Tu uero quid cum didiceris non moreris?

mul. Opportunum est, capulum emito,

ARISTOPHANIS

Offam mellitam ego & iam subigo;
 Accipe hæc & coronator,
 Et hæc accipe à me,
 Et hanc accipe coronam,
 Quare indiges? quid desideras?
 Progredere in nauem,
 Charon te uocat,
 Tu uero prohibes ipsum soluere oram.

Pr. Deinde non hæc indigna pati sunt me?
 Per louem, sed præsidibus senatus palam
 Meipsum ostendam iens ut me habeo.

Ly. Nunquid crimini das quod non proposuimus te,
 Sed in tertium quidem diem diluculo ualde
 Vement à nobis tertia præparata.

Cho. Non amplius opus est dormire quicumque est liber.

Senum Sed exuamur o uiri huic negotio,

Iam enim olere hæc plures & maiores
 Molestias mihi uidentur,
 Hæc maxime olfacio Hippiae tyrannidem,
 Et ualde timeo ne

Lacedæmoniorum aliqui

Huc qui conuenerint

Viri ex Clusithene

Dijs inimicas mulieres induxerint dolo

Occupare pecunias nostrum,

Et mercedem unde uiuebam ego.

Indignus etenim sunt, has quidem ciues monere

Et loqui mulieres existentes scuto æneo de,

Et conciliationes facere ad nos uiris Lætoniæ

Quibus fidum nihil, nisi quidem lupo hianti:

Sed hæc texuerunt nobis uiri ad tyrannidem

Sed in me quidem nō tyrānidem exercebunt, qm̄ cauebo,
Et gestabo ensem posthac in myrti ramo,
Emamq; in armis similiter Arillogitoni,
Sicq; stabo apud ipsum, ipse enim mihi fit
Dys exosæ uerberare huiusce anus maxillam;
Non enim ingressos domum mater cognosceat.

Cho. Sed deponamus o caræ anus hæc primum humi.

mul. Nos enim o omnes ciues orationes auspicamur

Ciuitati utiles

Merito, quoniam in delitijs agentem clare aluit me

Septem quidem annos nata

Statim lanam gestabam,

Deinde molli trix decennis

Existensq; princeps

Defluens crocea veste urfa fui in brauronjs;

Et canistrum ferebam olim existens

Puella pulchra, habens caricarum monile.

Nonne obnoxia sum aliquod bonum ciuitati consulere?

Si uero ego mulier nata sum, hoc ne inuidete mihi

Si utiq; meliora quidem attulero præsentibus rebus,

Tributi. n. tamen participatio est, etenim uiros cōtribuos

Miseris autem senibus non participatio est uobis, quoniā

Portionem dictam auita ex perficis rebus,

Deinde cum consumpseritis, non uicissim cōfertis tributa;

Sed a uobis destrui insuper periclitamur.

Nūquid hiscē dū est uobis? si uero molestia afficies quicq;

Hoc quidē nō de rasō percutiā socco malā (me

Pr. Hæc nonne iniuria negotia sunt?

Multa & incrementum acceptura mihi uidetur

Res magis.

Sed uindicandū est negotiū, quicūque quidē testes hēt vir

Cho. Sed pallium exuamur, quoniam uirum oportet

Senū Virum olere statim, sed non inuolutum esse palliis decet.

Sed agite Lupipedes

Qui quidem ad lipsidrion

Iuimus cum eramus adhuc.

Nunc oportet

Nunc repubescere iterum,

Et eleuare

Totum corpus, & discute

Re senectutem hanc.

Si enim tradet aliquis nostrum hisce uel paruum ansam,

Nihil omittēt hę opulēta munera administratiōis publicę

Sed etiam naues extruent, & egredientur præterea

Nauali prælio pugnare, et nauigare contra nos, ut Ar-
temisia uxor regis Carię ibat in prælium.

Si uero ad equestrem artem conuersę fuerint delebo.

Maxime equestris enim est res, & uehicularis,

Et non peribit currente. Amazonas autem spectā,

Quas Micon pinxit in equis pugnantes cum uiris.

Sed harum oportebat omnium in perforatum lignum

Infertare, apprehendentes hanc ceruicem,

Ghor. Si per Deas me excitabis,

mul. Soluam me ipsius suam ego iam, &

Faciam hodie

Tribules clamore te ego laceratum.

Sed etiam nos o mulieres cito exuamur,

Vt utiq; oleamus mulieres ipsę mordicus iratus.

Nunc accedo, ueniat aliquis ut

Nunquam comedat allia,

Neq; fabas nigras,

Quoniam si

Et tantum male dices

Supra modum irascor enim

Aquilam parientem scaras . . . Beus te obstericabor.

Alia mul. Non enim vos curarem utiq; si mihi uiuat Lampito,

Et Thebana cara puella nobilis Ismenia.

Non enim erunt uires, neq; si septies tu decreueris

Qui o miser odiosus es etiam uicinis,

Vnde & heri hecatae faciens ludicrum festum ego

Pueris amicam uocaui ex uicinis

Puellam bonam & gratam ex Bæotijs anguillam.

Hi uero mittere non dixerunt propter tua decreta,

Et nunquam cessaretis à decretis priusquam

Crure apprehēdēs uos aliquis præcipitet in caput feriēs.

O princeps facinoris huiusce ac consilij,

Quid mihi tristis egressa es è domibus.

Ly. Malarum mulierum opera, & mulieribus mens

Facit me tristem deambulare sursum & deorsum.

Alia mul. Quid dicis dicis?

Ly. Vera uera.

Alia mul. Quid uero est graue dic tui ipsius amicis.

Ly. Sed turpe est dicere, & tacere graue.

Alia mul. Ne nunc me cæles quodnam passæ sumus malum

Ly. Cupimus rem habere quatenus breuissimum orationis

Alia mul. Io Iuppiter.

Ly. quid Iouem imploras? hæc uero certe ita se habent.

Ego quidem certe ipsas amouere non amplius

Potis à uiris, aufugiant enim;

Hanc quidem primam dirimentem foramen

Depræhendi, qua Panis est Fanum,

Aliam uero è trochlea rursus per funiculum deuolutam,

Aliam uero spōte transfugientē, aliā uero in passeris unā

ARISTOPHANIS

Iam uolare cogitantem deorsum
 In orsilochi heri capillis detraxi;
 Omnesq; occasiones ut abeant domum
 Trahunt, iam enim quædam ipsarum uenit;
 Ipsa tu quò curris? MVL. Domum ire uolo,
 Domi enim sunt lanæ mihi Milesiæ
 A tineis corrosæ. LY. Qualibus à tineis?
 Nonne ibis retro. MVL. Sed ueniam cito per deas
 Quantum extendens in lecto tantum.

Ly. Ne extende neq; abeas nusquam,
 Sed sine perire lanas si hoc opus fuerit.

Alia mul. Misera ego misera byssi
 Quem inde corticatum domi reliqui. LY. Hæc altera
 Ad linum insquammatum egreditur:
 Abi retro huc. MVL. Sed per lunam
 Ego excorians statim ualde redeo.

Ly. Ne ne excories, si enim incipies hoc tu,
 Alia mulier idem facere uolet.

Alia mul. O ueneranda Lucina inhibe à partu,
 Donec utiq; in prophanum iuero ego locum.

Ly. Quid hæc nugaris? MVL. Statim ualde pariam.

Ly. Sed nō uterq; gerebas tu quidē heri. MVL. Sed hodie uterq;
 Sed domum me ad obsetricem o Lysistrata (rum gero.
 Dimitte quàm celerrime. LY. Quod nam uerbum dicis?
 Quid hoc habes durum. MVL. Masculum infantem.

Ly. Non per Venerem, non tu quidem, sed æneum
 Habere quoddam uideris concituum. sciam autem ego
 O ridicula habens sacram galeam
 Fœtū gestare dicebas? MVL. Etrūq; gesto quidē p Iouē.

Ly. Quid uero hanc habes? MVL. Vt me si occuparet
 Partus in arce, parerem in galeam

Inscendens hanc quemadmodum columbæ.

Ly. Quid dicis? excusas manifestas res,
Neque natalia galeæ hic expectabis?

Alia Sed non possum equidem neque dormire in arce,
mul. Ex quo serpentem uidi domesticum olim.

Alia Ego uero à nocturnis quidem misera pereo

mul. Vigilijs cæcabantibus semper,

Ly. O miseræ desistite à prodigiosis mendacijs,
Desideratis fortasse uiros, nos uero non putatis
Desiderare illos quidem, difficiles certo scio quod
Traducunt noctes, sed sustinete obonæ,
Et insuper tolerate quidem paruum tempus,
Quoniam oraculum nobis est uincere, si
Non fecerimus seditiones. est autem oraculum hoc.

Alia Dici psum nobis, quidnam dicit. **LY.** Tacete uero.

mul. Sed cū utiq; præ timore fugerint hirundines in unū locū
Vpupas fugientes, abstinerintq; à phaletis
Pauca malorum erunt, et superiora inferiora ponet
Iuppiter altitonans. **MVL.** Supra decubabimus.

Ly. Si uero defecerint, et auolarint alis
E sacro templo hirundines, non amplius uidebitur
Auis ne ulla quidem impudica magis esse.

Cho. Manifestum oraculum profecto o omnes dij

mul. Ne nunc deficiamus tolerantes,
Sed ingrediamur, etenim turpe hoc quidem
O carissimæ, oraculum si prodemus.

CONVERSIO.

Cho. viro Fabulam uolo dicere

mul. Quandam uobis, quam olim audi-
Vi ipse adhuc puer existens, Ita
Erat iuuenes Melamion quidam, qui

ARISTOPHANIS

Fugiens nuptias
 Peruenit in solitudinem,
 Et in montibus habitabat,
 Et deinde lepores uenabatur
 Cum texuisset retia:
 Et canem quendam habebat,
 Et non amplius redijt retro domum ob odium,

Ita

Mulieres abominatus est
 Ille, nosq; nihilominus
 Melanione prudentes
 Volo te o anus osculari.

Cho.mul. Cepam enim non comedis.

Cho.vir. Et attollens crus calabus percutere.

Cho.mul. Vellus multum gestas

Cho.vir. Et Myronides enim erat

Asper hinc, atriclus
 Nisq; hostibus omnibus.
 Ita uero etiam Phormio.

Cho.mul. Etiam ego uolo

Fabulam quandam uobis uicissim dicere
 Melanioni.

Timon quidam
 Erat rigidus inaccessis

Spinis

Faciem circumseptus
 Furiarum deriuatio.

Hic igitur Timon

Abijt ob odium

Multa imprecatus uiris improbis

Ita

Ille uestrum uicissim odio prosequetur
 Improbos homines semper:
 Mulieribus autem erat carissimus.
 Maxillam uis percutiam?

Cho. vir. Nequaquam te timui quidem.

Cho. mul. Sed feriam crure

Cho. vir. Virile membrum aperies?

Cho. mul. Sed tamen utiq; non uideres

Quanquam existente anu existens
 Ipsum crinitum, sed depi-
 Latum lucerna.

Ly. Heu heu mulieres uenite huc ad me

Cito. MYL. quid uero est dic mihi, quisnam clamor?

Ly. Virum uideo accedentem percussum mente

Veneris sacris inuolutum.

Alia O ueneranda Cypro et Cytheris & Papho

mul. Dominans, ueni recta qua quidem uenis uia,

Mul. Vbi uero est quicumq; est iuxta locum herbæ.

O per Iouem est certe quis est nam

Videte, cognoscit ne aliqua uestrum. MYR. per Iouem

Equidem, & est meus Cinesias.

Ly. Tuum munus esset hunc torrere & uersare,

Et decipere, & amare & non amare,

Et omnia sustinere præter ea, quorum conscius est calix.

Mir. Profecto faciam hæc ego. LY. Verum ego

Decipiam expectans hic,

Et simul torrebo hunc, sed abice.

CINESIAS.

Heu me miserum qualis conuulsio me habet,

Et tentigo quasi in rota tortum.

Ly. Quisnam hic qui intus est custodum stans? CIN. ego.

ARISTOPHANIS

- Ly.** Vir. **Cin.** Vir profecto. **LY.** Nōne abibis? Pfecto ē pedis
- Cin.** Tu uero es quā eiciēs me? **LY.** Diurna exploratrix. (bus
- Cin.** Per deos nunc euoca mihi Myrrhinem.
- Ly.** Ecce uocabo ego Myrrhinem tibi, tu uero quisnam es?
- Cin.** Vir illius Pæonides Cinefias.
- Ly.** O salue carissime non enim in glorium nomen
Tuum apud nos est, neque ignobile;
Semper enim uxor te habet per os,
Et si ouum uel pomum acceperit o Cinefia
Hoc fiat inquit. **CIN.** O obsecro.
- Ly.** Per Venerem et si de uiris quidem inciderit
Sermo aliquis, dixit statim tua uxor
Quod nugæ sunt reliqua ad Cinefiam.
- Cin.** Age nūc uocato ipsā. **LY.** Quid igitur dabis aliquid mihi
- Cin.** Equidem per Iouem, si uolueris quidem tu,
Habeo uero hoc, quod igitur habeo do tibi.
- Ly.** Age nūc uocabo descendēs tibi, cito nūc ualde uoca ipsā,
Quoniam nullam habeo quidem uitæ gratiam,
Ex quo quidem conuenit ē domo.
Sed doleo quidem ingressus, desertaque;
Esse uidentur mihi omnia, et abis
Gratiā nullā noui comedens, erectus. n. sum in Venerem.
- Myrrh.** Amo amo ego hunc, sed non uuli
A me amari, tu uero me huic ne uoca.
- Cin.** O dulcissima Myrrhinula, quid hæc facis;
Descēde huc. **MYR.** Nō per Iouē ego quidē isthuc non.
- Cyn.** Me uocante non descendes Myrrhine?
- Myr.** Non enim egeus nihil euocas me.
- Cin.** Ego non egeus perditus immo.
- Myr.** Abibo. **CIN.** Ne profecto saltem puerulo
Obtempera, heus tu non uocas mammam.

PVER

PVER.

Mamma Mamma Mamma.

Cin. Heus tu quid pateris? neque misereris infantem
illotum existentem, & illa statum sextum diem.

Myr. Equidem misereor profecto sed negligens ipsi pater
Est CIN. descende o bona infanti.

Myr. Qualis res peperisse, descendendum. CIN. quid. n. patiar.

Mihi enim hæc & iunior uidetur
Multo facta esse, & blandius spectare;
Et morose se gerit ad me, & superbit.
Hæc ipsa profecto sunt, quæ etiam me perdunt desiderio.

Myr. O suauissima tu filiola mali patris,
Age te osculabor dulcissima Mammæ.

Ly. Quid o misera hæc facis? & alijs
Pares mulieribus, & me dolere facis.

Cin. Hæc me molestia afficit. MYR. ne admoue manum mihi
Quæ uero intus sunt meæ & tuæ opes
Peius afficis. CIN. parum ipsarum mihi curæ est.

Myr. Parum curæ est tibi subtergminis distracti
A gallis? CIN. mihi quidem per Iouem
Veneris sacra incelebrata tibi
Tempus tantum sunt, non uenies rursus?

Myr. Non per Iouē, non equidē, nisi reconciliati fueritis quidē,
Et à bello cessaueritis. CIN. igitur si uisum fuerit,
Etiam ego quidem abibo illuc, nunc uero abiurauī.
Tu uero saltem decumbe mecum post tempus.

Myr. Non profecto. tamen te non dicam quidem q̄ non amem.

Cin. Amas? quid igitur non decumbis o Myrrhinulæ?

Myr. O deridende coram puerulo.

Cin. Non per Iouem sed hunc domum o Mane fer.
Ecce quidem tibi infans & iam ē pedibus.

Tu uero nō decūbis. MYR. Vbi. n. utiq; aliquis, uel miser
Faceret hoc? CIN. Vbi hoc Panis pulchrum.

Myr. Et quomodo adhuc casta profecto ascenderem

Cin. Pulcherrime profecto lota Clepsydre.

Myr. Deinde iurata profecto peierabo miser?

Cin. In me uertatur, nihil iuramenti curam habeas.

Myr. Age nunc afferam lectulum nobis? CIN. Nequaquam
Sufficit humi nobis. MYR. Nō per Apollinē non te ego,
Quinquam talem existentem, reclinabo humi.

Cin. Iam uxor amat me, manifesta est bene.

Myr. Ecce decumbe accelerans aliquid, & ego exuor.
Verum illud: storea est deferenda.

Cin. Qualis storea? ne mihi quidem. MYR. Per Dianam.
Turpe. n. est supravinculū qdē lecti. CIN. Da mihi nūc.

Myr. Ecce. CIN. Papē. MYR. Veni nūc cito ualde, (osculari.
Ecce storea, decumbe & iam exuor:
Atqui illud: cernical non habes.

Cin. Sed non indigeo qcquā equidē. MYR. per Iouē. sed ego.

Cin. Sed profecto penis hic o Hercules peregrine se geris;
Surge, resiliās. MYR. Iam omnia habeo.

Cin. Omnia profecto: huc o aureola.

Myr. Strophium iam soluor, memento nunc;
Ne me decipias de conciliationibus.

Cin. Per Iouem peream quidem. MYR. Culcitā non habes?

Cin. Non profecto, non egeo quidem, sed rem habere uolo.

Myr. Profecto facies hoc, cito enim uenio.

Cin. Homo, hæc perdet me ob stragula.

Myr. Attolle te ipsum. CIN. Sed erectum est hoc quidem.

Myr. Vis ne unguentis perfundam te? CIN. Nō per Apollinem
non me quidem.

Myr. Per Venerem si & uis quidem, si & non

Cin. Utinam effundatur unguentum o Iuppiter domine.

Myr. Porrige iam manum, & ungere sumens.

Cin. Non suaue unguentum, non per Apollinem hoc;
Nisi remoratiuumq; & non olens nuptias.

Myr. Misera ego Rhodium attuli unguentum.

Cin. Bonum, sine ipsum o misera. MYR. Nugaris habens.

Cin. Pessime pereat primum qui composuit unguentum.

Myr. Accipe hunc alabastrum. CIN. Sed alterum habeo.

Sedo misera decumbe, & ne mihi offer

Quicquam. MYR. Faciam hæc per Dianam,

Excalcior enim. sed ut o carissime

Fœdera fieri decernas. CIN. Consultabo,

Perdidit me & afflixit uxor,

Et in reliquis omnibus, & excorians abit.

Hei mihi quidnam faciam? quamnam subagitabo?

Pulcherrima omnium deceptus,

Quomodo hanc in pueritiam educabo?

Vbi Vulpanser!

Conducas mercede mihi pudendum muliebre.

Cho. In graui quidem o miser malo

senū Affligeris animum deceptus,

Et ego quidem misereor tui, heu heu,

Qualis enim utiq; renes durarem,

quales anima, qualesq; testes?

qualis uero lumbus, qualisq; cauda

Intenta, & non mouens dilucula.

Cin. O Iuppiter grauium distentionum.

Cho. His tamen nunc te affe-

senū Cit scelestissima, & detestabilissima.

Cin. Non per Iouem, sed cara & dulcissima.

Cho. Qualisnam dulcis. scelestissima scelestissima est.

senū.

ARISTOPHANIS

Profecto o Iuppiter o Iuppiter
 Utinam ipsam tanquam aëruos palearum
 Contorquens & conglobans in modum rapi
 Abires ferens, deinde demitteres.
 Hæc uero ferretur rursus in terram,
 Et deinde repente
 Circa mentulam circuiret.

Præco Vbi Athenarum est senatus,
 Vel Prytanenses, uolo nescio quid loqui nouum.

Præses Tu uero es quisnam? utrum homo an satyrus?

Præco Præco ego o bone uir per Deos,
 Veni è Sparta de fœderibus.

Præses Et deinde hastam profecto sub ala uenis habens.

Præco Non per Iouem, non ego quidē. PRÆS. quò auerteris?
 Quid uero pponis chlamydē? an morbo inguinis laboras
 Obuiam? PRÆC. iam diu intumuit per Castorem.

Præs. Homo sed incitatus es in Venerem o scelestissime?

Præc. Non per Iouem, non ego quidem, neq; rursus erres.

Præs. Quid uero est tibi hoc? PRÆS. Scytala laconica.

Præc. Si modo quidem & hæc est Scytala laconica,
 Sed quasi ad scientem me tu uera dic;
 Quid res uobis sunt quæ in Lacedæmone.

Præc. Erecta est Lacedæmon tota, & socij
 Omnes incitati sunt in Venerem, Pallene uero opus est.

Præs. Ex quo hoc malum uobis accidit?
 A Pane? PRÆC. Nō. sed principiū quidē puto Lāpito,
 Deinde uero aliæ quæ sunt in Sparta simul
 Mulieres, quæ quidem ab una uxore
 Expellebant uiros à pudendis muliebribus.

Præs. Quò igitur uos habetis? PRÆC. laboramus, per. n. urbē
 Tanquam lucernas gestantes incuruati incedimus.

Nam mulieres neq̃ pudendum tângere
Permittunt, priusquam omnes ex una oratione
Fœdera faciemus ad Græciam.

ATHENIENSIS

Hæc res undiq̃ coniurata est.
A mulieribus, modo nunc cognosco.
Sed quâcitiſſime loquere de fœderibus
Authoritatem liberam habentes legatos mittere huc.
Ego uero alios hinc ſenatui dicam
Ligatos eligere, penem ostendens hunc.

Cho. mul. Volo, optima enim omnia dicis.

Cho. vir. Nulla eſt beſtia muliere ineſpugnabilior,
Neq̃ ignis, neq̃ ita impudens ulla Pardalis.

Cho. Hæc quidem ſentis, deinde bellum geris dic mihi?

mul. Cum liceat o miſer tu firmam me habere amicam?

Cho. vir. Quod ego odio proſequens mulieres nunquã ceſſabo.

Cho. Sed quum uolueris tu, nunc uero non te negligam

mul. Nudum exiſtenteſ ita, uideo enim q̃ deridendus eſ:
Sed ueste induam te accedens ego.

Cho. Hoc quidem non per Iouem non malum feciſtis.

uiroꝝ Verum ob iram malam, & tunc exutus ſum ego.

Cho. Primum quidem uideris uir, deinde non deridiculus eſ.

mul. Et ſi non me moleſtia affeceris, ego tui quidem utiq̃ hanc
beſtiolam

In oculo tuo apprehendens exemiſſem, quæ nunc ineſt.

Cho. vir. Hoc igitur erat me affligens, dignus hic
Excuias ipſam agitando, & deinde oſtēde extrahēs mihi,
quoniam oculum quidem mei per Iouem iādus mordet,

Cho. Sed faciam hæc, quāuis difficilis quidem fueris uir,

mul. Proſecto magnam o Iuppiter rem uidere culicis licet tibi,
Nonne uides? nonne culex eſt hic Tricorifiſus?

Cho. Profecto iuuiſti quidem me, quoniam iamdiu quidem me
fodiebat tanquam puteum,

Quare poſteaꝑ extractum eſt, fluit mei lachryma multa.

Cho. Sed abſtergam te ego, quamuis ualde miſer es,

mul. Et oſculabor. **CHO.** SEN. ne oſculeris. **CHO.** MVL. ſiue
uelis quidem, ſiue non.

Cho. Sed ne ad horas pueniatis, qm̄ eſtis adulatrices natura,

ſenū Et eſt illud uerbum recte & non male dictum,

Neq; cum per diſſiſſimus, neq; ſine per diſſiſſimis:

Sed nunc paciſcor tecum, & poſthac non amplius

Neq; faciam malum ullum, neq; à uobis patiari:

Sed ſimul congregati modulationem incipiamus.

Cho. Non paratæ ſumus ciuium nulli o uiri malū dicere ullum,

mul. Sed multo e contrario

Omnia bona & dicere,

Et facere, ſatis multa enim mala;

Et præterita.

Sed annunciet

Vnuſquiſq; uir & mulier,

Si quis pecumolam

Indiget accipere minas uel duas, uel

Tres, q; multa intus ſunt,

Et q; habemus Crumenas,

Et ſi aliquando pax apparuerit,

Quicumq; utiq; nunc mutuatus fuerit,

A nobis ſi acceperit,

Non amplius reddat.

Cōuiuio excipere aut futuræ ſumus hoſpites quosdā Ca-

Viros honeſtoſq; & bonoſ:

(ryſtios,

Et eſt pulſ quædam fabacea,

Porcellus lactens erat quidam mihi,

Et hunc mactavi, quare carnis
 Habebitis molles & bonas.
 Venite igitur in mei
 Hodie: matutino tempore uero oportet
 Hoc facere lotos
 Ipsosq; & puerulos de in-
 De intro uenire,
 Neq; interrogare, neq; unum,
 Sed uenire plane
 Tanquam domum in
 Sui ipsorum generose,
 Fortasse uero fores clausæ erunt.

Cho. Verum è Sparta isti legati trahentes barbas
 senū Veniunt tanquam perticam circa femora
 Habentes.
 Viri Lacones primum quidem mihi saluete,
 Deinde dicite nobis quomodo habentes uenitis.

LACONES.

quid scilicet nam uobis multa loqui uerba.
 Videre enim licet quomodo habentes uenimus.
 Papæ neruata est quidem hæc calamitas
 Vehementer, calefacta quidem peius uidetur
 Inexplicabilia, quid dicere posset aliquis: sed quocūq; uult
 Omnino aliquis iens nobis pacem statuatur.
 Cho. Verumtamen uideo & hosce indigenas
 senū Tanquam luctatores uiros à uentribus
 Pallia reijcientes, ut uideatur
 Exercitatoria res morbi.

ATHENIENSES.

Quisnam diceret ubi est Lysistrata,
 quoniam uiri nos hi, tales

Cho. Et hic consonat & alter huic morbo.

senū Nunquid ad diluculum dissentio uos corripit?

Athen. Non per Iouem, sed hæc facientes perdit sumus,
Quare si aliquis nos non reconciliarit cito,
Non est quomodo non Clisthenem subagrabimus.

Cho. Si sapias pallia accipiens, ut

senū Hermocopidarum ne aliquis uos uideat.

Ath. Per Iouem recte quidem dicis. **LA.** Per Deos,
Omnino quidem, age ueste induamur.

Ath. O saluete o lacones, turpia quidem passi sumus.

La. O gratiose grauiam quidem rursus passi sumus,
Si uidissent nos uiri irritatos uirilibus.

Ath. Agite uero Lacones, ipsa singula oportet dicere
Ad quidnam adestis huc, **LA.** de fœderibus
Legati. **ATH.** recte quidem dicatis, & nos hoc quidem.
Quid non uocamus uero Lysistratam,
quæ quidem conciliaret nos utiq; sola.

La. Per Deos etiam si uultis Lysistratam.

Cho. Sed nihil nos ut ui detur oportet uocare,
Hæc enim ut audiuit hæc egreditur.
Salue o omnium fortissima, oportet quidem nunc te fieri
Vehementē, bonā, seuerā, blādā, multas modis experiētē.
Quoniam primæ Græcorum tuis capiti illecebris
Concesserunt tibi, & simul crimina omnia
Permisserunt.

Ly. Sed non difficile opus si deprehenderet quidem aliquis
Irritados in Venerem. seq; mutuo non expertos.
Cito uero sciam ego ubi est reconciliatio.
Adduc apprehendens primum Laconicos,
Et ne molesta manu, neq; insolenti,
Neq; ut nostrum uiri imperite hoc faciebant,

Sed ut mulieres par est familiariter ualde.

Si non dederit manum, pene duc.

Age etiam tu hos Athenienses duc.

Ea uero, quam utq̃ dederint adduc hos apprehendens.

Viri Lacones stete prope me iuxta,

Hincq̃; uos etiam uerba audite.

Ego mulier quidem sum, prudentia autem inest mihi,

Ip̃saq̃; meip̃sius non male sententiam habeo:

Ex patreq̃; & senioribus uerba

Multa cum audierim non erudita sum male:

Cumq̃; sim nãcta uos conuertiari uolo

Communiter merito, & ex una aqua lustrali

Aras circumspargentes tanquam cognati

In olympicis sacris, in Pylis, in Pythicis, quot

Dicere possem alias, si me producere oporteret.

Hostibus praesentibus barbaris exeratu

Graecos uiros & urbes perditis.

Vna quidem oratio mihi huc semper perficitur.

Ath. *Ego uero pereo quidem incitatus in Venerem.*

Ly. *Deinde o Lacones ad enim uos conuertar.*

Nonne scitis quando profectus huc Periclides olim

Lacon Atheniensium supplex confedit

In aris pallidus in purpurea ueste

Exeratum petens, Messenia autem tunc

Vos inuadebat, & Deus quatiens simul:

Profectus autem cum pediabus quatuor millibus

Cimon totam ser uauit Lacedaemonem:

Haec passi Atheniensibus ab

Vastatis regionem, qua ab bene passi estis.

Ath. *Iniuste agunt isti profecto o Lysistrata.*

La. *Iniuste agimus, sed podex inexplicabilis & pulcher*

- Ly.** Vos uero dimissuram esse Athenienses putus?
 Nonne scitis quando uos Lacones rursus iterum
 Vestes seruiles gestantes profecti, hasta
 Multos quidem uiros Thessalorum perdiderunt;
 Multos quoq; alios Hippas, & socios
 Auxilium ferentes ea tunc die soli
 Et liberarunt, & loco pallij seruilis,
 Populum uestrum chlamyde induerunt rursus.
- La.** Nondum mulierem uidi praeclariorem.
- Ath.** Ego uero cysium quidem nunquam pulchriorem.
- Ly.** Quid uero existentibus beneficijs & multis & bonis
 Pugnat, & non cessatis à prauitate,
 Quidq; non recōciliamini? age quidnā est impedimēto.
- La.** Nos quidem uolumus, si quis nobis pallium rotundum
 Voluerit hoc reddere. **LY.** Qualenā o bone uir. **LA.** Py-
 Quemadmodum iamdiu petimus & tentamus. (lum:
- Ath.** Non per Neptunum hoc quidem non facietis.
- Ly.** Dimittite o bone ipsis. **ATH** et deīde quānā mouebimus.
- Ly.** Aliud quidem repetite pro hoc oppido.
- Ath.** Illud igitur tradite nobis hunc;
 Primum Echinuntem & Meliensem
 Sinum post, & megarica crura.
- Ly.** Non per Deos, non omnia quidem o bone uir,
 Sinite, nihil dissentias de cruribus.
- Ath.** Iam arare nudus exutus uolo.
- La.** Ego uero stercoreare terram primum per Deos.
- Ly.** Posteaquam conciliati fueritis haec facietis.
 Sed si uidetur facere haec consulite, &
 Cum socijs profecti communicate.
- Ath.** Quibusnam cum heus tu socijs? incitati sumus;
 Nonne eadem uidebuntur socijs nostrum

Rem habere omnibus? LA. Profecto per Deos
Nostris. ATH. etenim per Iouem carystijs.
Ly. Recte dicatis. nunc igitur ut caste nos geratis,
Ut utiq; mulieres uos in urbe

Hospitio excipiamus illis, quæ in cistis habebamus.
Iuramenta autem illis & fidem uobis inuicem date,
Et deinde suipsius uxorem uestrum accipiens
Abibit unusquisq; ATH. Sed eamus quamcitissime.

La. Age quomodo cūq; uis. ATH. Per Iouē q̄celerrime qdē.

Ly. Stragulorū aut uariorū & chlamydularū & purpurearū
Et aurearum quęcunq; sum mihi, (tunicarū.
Non inuidia inest mihi,

Omnibus præbere ferre

Pueris, quando filia

Alicui canistri fera est.

Omnibus uobis dico

Sumere ex meis

Pecunijs intus,

Et nihil ita

Bene conclusum esse, quin ob signationes auellatis,

Et quæ intus fuerint feratis.

Videbit autem nihil lustrans nisi aliquis

Vestrum acutius me uidet.

Si uero alicui non panis uestrum est, alit autem famulos,

Et paruos multos filiolos,

Licet à me accipere

Buccellas panis tenues quidē.

Panis uero ex chœnice

Videre ualde magnus,

Quicumq; igitur uult

Pauperum ueniat

ARISTOPHANIS

Ad mei saccos habens & peras, quoniam
 Accipiet triticum, Manes autem ipsis meus iniiciet.
 Ad tamen fores
 Palam dico non accedere meas,
 Sed uitare canem.

SERVVS.

Aperi fores nonne sedere uis?
 Vos quid sedetis nunquid ego face
 Vos comburam? molestus est locus.
 Non utq; facerem: si uero prorsus oportet hoc facere,
 Vobis gratificari in super affligeremur.

Cho. Nos quidem tecum simul laborabimus.

Ser. Nonne abibitis? plorabitis capillos diu.
 Nonne abibitis, ut utiq; Lacedemonij ab interiori parte
 Per quietem abeant epulati.

Ath. Nondum tale conuiuium uidi ego
 Profecto, & elegantes fuerunt Laconici,
 Nosq; in uino compotatores sapientissimi.

Cho. Recte quidem, quando sobrii existentes & n̄ sani sumus.
 Si Athenienses ego persuadebo dicens,
 Ebrij semper ubiq; legationem obibimus,
 Nunc quidem enim cum iuerimus in Lacedæmonem
 Sobrii, statim spectamus quidnam turbabimus;
 Quare quodcunq; quidem dixerim non audimus;
 Quæ uero non dicim, hæc suspicati sumus,
 Annunciamusq; non eadem iisdem de.
 Nunc uero omnia placuerunt, ut si quidem aliquis
 Caneret Telamonis, Clitagoræ canere oporteret,
 Laudassemus utiq; & in super peierassemus,
 Verum isti rursus ueniunt iterum,
 In idem, nonne abibitis in malam rem o uerberones?

Ser. Per Iouem, quoniā iam quidē prodeūt ab interiori parte;

La. O bone uir accipe inflatorias tibiās,
Vt ego tripudiem quidem; & canam pulchrum;
In Atheniensesq; & nos simul.

Ath. Accipe profecto tibiās per Deos,
Quoniam lætor quidem uidens uos saltantes.

La. Incita
Iuuenes. o memoria
Tuam musam quæ
Nouit uos, & Athenienses,
Quando illi quidem apud Arthemisium
Propellebant Deo similes;
Ad honesta, medosq; uicerunt,
Nosq; præterea Leonidas
Duxit tanquam apros
Acuentes puto dentem, multa
Autem circa maxillas spuma florebat.
Multaq; simul,
Etiam per crura spuma ibat.
Erant etenim uiri non pauciores
Arena Persæ.
Syluestris Diana fericida
Veni huc uirgo Dea
Ad fœdera, ut
Contineas multum nos tempus,
Nuncq; rursusq;
Amicitia semper affluens sit
Fœderibus,
Et blandis uulpibus
Liberemur o
Huc ueni huc o

ARISTOPHANIS

Venatrix, uirgo.

Ly. Age nunc posteaquàm alia facta sunt bene,
Abducite has o Lacones, has autem &
Vos, uir autem apud uxorem, & uxor
Sæet apud uirum, & deinde ob bonas fortunas
Saltantes Dijs caueamus
Posthac rursus non peccare amplius.
Adduc choream, adduc gratias,
Inq; uoca Dianam
Adq; geminum duc choream propriam
Lætam adq; Nisæum,
Qui inter mænadas bacchichus oculis
Ardet,
Et igne incensum;
Adq; uenerandam uxorem beatam.
Deinde autem Deos, quibus testibus
Vtemur non obliuiofis
quiete de magnanima,
quam fecit Dea Venus.
Alalæ io pæan
Eleuemini sursum io
Tanquam ob uictoriam io
Eucæ eucæ
Lacon profer iam tu musam
Ad nouam nouam

Cho. Taygetum rursus amabilem relinquens musa
Laco. Veni Lacæna uenerabilem nobis
num. Celebratura amyclis Apollinem Deum,
Et chalcicæam Minervam
Tyndaridasq; bonos,
qui quidem apud Eurotam certant.

Eia ualde ingredi
 Oio leuiter quatiens,
 O Spartam celebremus,
 Cui Deorum choreæ curæ sunt,
 Et pedum crepitus,
 Puellæq; uirgines.
 Apud Eurotam
 Vibrant frequenter pedibus
 Festinantes,
 Et comæ quatiuntur tanquam baccharum
 Thyrsos agitantium, & saltantium.
 Dux autem est Ledaë filia
 Sancta, dux choreæ speciosa,
 Sed agite comam
 Vitra colligite in nodum
 Manu, pedibusq; salta
 Tanquam aliquis ceruus,
 Plausumq; simul fac
 Choreæ conuenientem,
 Et Deam ipsam optimam
 Chalciceam celebra
 Bellatricem.

Finis Comædiarum Aristophanis.

VENETIIS APVD D. IACOB
 A BVRGOFRANCHO
 PAPIENSEM,
 MENSE
 IUNIO.

D. M. XXXVIII.

SUSTINE ET ABSTINE.

ΑΝΕΧΟΥ ΚΑΙ ΑΠΕΧΟΥ.

Joanigo ~
Q

1570-521

